This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Ge36.245

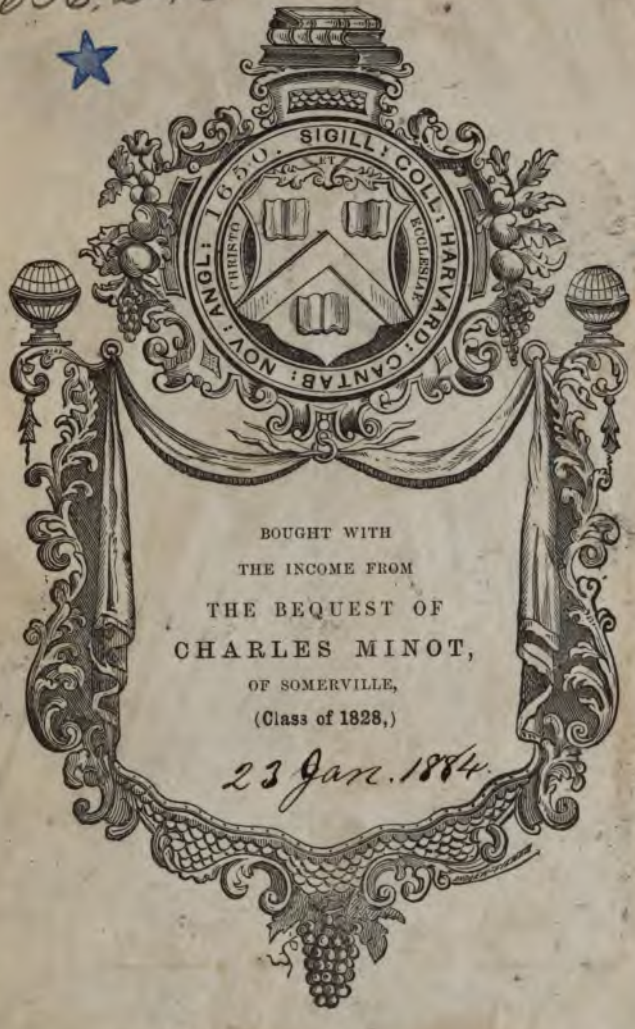

BOUGHT WITH
THE INCOME FROM
THE BEQUEST OF
CHARLES MINOT,
OF SOMERVILLE,
(Class of 1828,)
23 Jan. 1884.

EURIPIDIS

SUPPLICES ET IPHIGENIA IN AULIDE ET IN TAURIS

CUM

ANNOTATIONIBUS Jeremiah MARKLANDI, PORSONI, GAISFORDI, ELMSLEII, BLOMFIELDI ET ALIORUM.

VOLUMEN PRIMUM.

LIPSIAE

SUMPTIBUS C. H. F. HARTMANNI.

MDCCCXXII.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

EURIPIDIS

SUPPLICES MULIERES

CUM

NOTIS JER. MARKLANDI INTEGRIS

ET ALIORUM SELECTIS

ACCEDUNT

DE GRAECORUM QUINTA DECLINATIONE IMPARISYLLABICA, ET INDE FORMATA LATINORUM TERTIA, QUAESTIO GRAMMATICA,

EXPLICATIONES VETERUM ALIQUOT AUCTORUM,

EPISTOLAE QUAEDAM AD D'ORVILLIUM DATAE,

CUM

INDICIBUS NECESSARIIS.

LIPSIAE

SUMPTIBUS. C. H. F. HARTMANNI.

MDCCCXXII.

Ge 36. 243.

JAN 1931084

Minot fund.

TIBERIO HEMSTERHUSIO

ET

PETRO WESSELINGIO

VIRIS DOCTISSIMIS,

ET SUMME INTER SE AMICIS.

PETIT, a vobis hujus Dramatis Commentator, ut sine offensa sibi licuerit vestra nomina, πρόσωπον πηλαυγὲς, FABULAE praefixisse; in observantiae tamen non fictae, verique affectus testimonium, ab extero homine, et vobis ignoto, profectum.

Non quod ob eruditionem, in qua tamen neminem superiorem habetis, beatos vos et praedicandos existimat; neque ob judicium, quod in vobis pari passu cum eruditione ince-

dit: ea parvi aestimat prae amabilibus istis animi dotibus, quae non nisi *verae* eruditionis, et *recti* judicii fructus sunt effectusque, *Modestia*, *Candore*, et *Humanitate:* quibus vos praediti, omnibus hominibus prodesse cupitis, neminem laeditis; ne obloquio quidem, usitato isto literarum hodiernarum condimento. Sit anima mea vobiscum!

Quo enim eruditionis nomen, si barbarorum animos retineamus? Quo simulationem rei optimae, si absit veritas? Quid prodest, si pro mitibus, probis, simplicibus, ingenuis, modestis, benevolis erga omnes homines, quales promittit *Literata Institutio;* ea nos dimittat feroces, maledicos, versutos, insolentes, malignos, implacabiles omnibus qui a nobis dissentire ausi fuerint, etiam in nugis? Mallem sane literas alphabeti nescire, quam hujusmodi esse literatum, etiam si ista conditio daretur, ut vos rerum cognitione exaequarem. Hanc enim morum pravitatem nulla

doctrina pensare potest, non si *omnem noverimus scientiam, et linguis Hominum et Angelorum loquamur.* Enimvero res absurda est *Eruditio* sine *Bonis Moribus;* in quibus, cum primas partes teneant *Modestia* et *Humanitas*, si quis homo natus, his neglectis, in ista sibi placet, nae ille, quicunque sit, praepostere et stulte elegit, et τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος.

Longe aliter vos, revera eruditi, non ad famam hominum, neque ad speciem, compositi. Apud vos nihil illiberale, nihil ferox et truculentum; mitia omnia, modesta, ingenua; Concordiae, Musis, et Humanitati convenientia. Quo fit, ut vestra disciplina exemplisque excitata patria juventus, ad aemulationem morum atque eruditionis vestrae feliciter succreverit; et *Belgium Foederatum*, quod alioquin Viris Doctissimis, adhuc viventibus, insigniter ornatum prius erat, in hoc genere nunc adeo floreat, ut (ne memorem

quatuor viros praeclaros, quos morte non ita pridem amisistis, Burmannum, Drakenborchium, Dorvillium, Piersonum) ex nulla gente, ut mihi videtur, tam illustris catalogus virorum omnis antiquitatis peritorum hoc tempore possit contexi, quam ex vestra parva regione. Utinam exemplum ad vicinos vestros, mari disjunctos, pertineret!

Quodcunque autem de nobis futurum sit, nihil certe gratius aut utilius omnibus qui Literas Humaniores amant, optare potest Auctor harum notarum, quam ut vos diutissime pergatis facere quod facitis! VALETE.

April. v°. MDCCLXIII.

LECTORI S.

HAE notae pleraeque multis abhinc annis scriptae erant. quas postquam scripsisset Auctor, nactus est hujus dramatis et utriusque Iphigeniae collationem cum tribus codicibus ex Bibliotheca Regia Parisiensi, qui hic notantur literis A. B. C. Haec omnia Editioni parata erant. Quum autem rure degens, valetudine infirmissima, et senectute jam ingruente, insuper observasset quanto in neglectu a plerisque fere haberetur lingua Graeca et totum hoc literaturae genus, studiis hominum alio, ut fit, conversis; maluit has notas non edere, et eas mihi donavit, qui exemplaria aliquot hujus dramatis et notarum edenda jam curavi. Addita sunt praecipua, quae Viri eruditi in hanc fabulam notarunt, quatenus ad notitiam Auctoris pervenerunt. Effeci quoque, ut opusculum De Graecorum Quinta

[In editione Lipsiensi annotationes quaedam accesserunt et Petri Elmsleii censurae duae, quarum priorem nunc non integram dedimus, sed posteriorem partem, quae annotationes in Iphigeniam utramque continet, alteri volumini reservavimus. De observationibus in Euripidem quae nuperrime in Batavia prodierunt praefatione ad Iphigenias dicendi locus erit.]

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.[a]

Ἡ μὲν σκηνὴ, ἐν Ἐλευσῖνι· ὁ δὲ χορὸς, ἐξ Ἀργείων γυναικῶν, αἳ μητέρες ἦσαν τῶν ἐν Θήβαις πεπτωκότων. τὸ δὲ δρᾶμα, [b] *ἐγκώμιον Ἀθηναίων.*

a Herodotus IX, 27. (*Ἀθηναῖοι*) *Ἀργείους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαντας, τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα, καὶ ἀτάφους κειμένους, στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους, ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκροὺς φαμεν καὶ θάψαι τῇ ἡμετέρῃ ἐν Ἐλευσῖνι.*

b *ἐγκώμιον Ἀθηναίων*] Probabile est, rem majoris momenti propositam habuisse Euripidem in hoc Dramate. vide ad vers. 1183. Ceterum prior pars hujus Argumenti periit. Haec enim, quae jam restant, extrema tantum sunt verba. quod etiam *Electrae* Euripidis videtur accidisse. Quamobrem aliud *Argumentum* addidi. *Markländus.*

ALIUD ARGUMENTUM.

V. 1. *CHORUS* Matronarum Argivarum *Supplicum*, et Adrastus Rex Argorum, una cum parvis filiis Septem Ducum caesorum apud Thebas, Eleusina accedunt. ibi inveniunt matrem Thesei Aethram; quam orant, ut Theseo suadeat petere ad sepulturam cadavera filiorum suorum, a Thebanis detenta, et sub dio in eorum agro putrescentia. Theseus Adrasto, hoc petenti, obtentu rei publicae primum negat; mox, suasu matris, hoc suscipere pollicetur. *Chorus* gaudet, Theseique et Atheniensium Humanitatem laudat.

V. 382. Theseus, nuncium Thebas ad amice petenda caesorum cadavera missurus, praevenitur a Rege Creonte et Thebanis, qui, per praeconem, Theseum vetant in Atticam admittere Adrastum, aut, si jam admiserit, expellere jubent. Hujus denunciationis insolentiam aegre fert Theseus. Disputatur ab eo et praecone de Regimine *Monarchico* et *Populari:* pulcherrimeque et humanissime a Theseo agitur *de Mortuis sepeliendis.* Praeco minatur Theseo; qui, minis ejus contemtis, ad repetenda cadavera exercitum contra Thebanos dubit. *Chorus* timet, dubitat, precatur.

V. 634. Servus, qui in priore bello captus fuerat, a Thebis profugit, et narrat Choro et Adrasto, qui Eleusine manserant, victoriam Thesei, et totum rei gestae ordinem. Mox, cadaveribus ipsis caesorum Ducum allatis, *Choro* et Adrasto renovatur luctus.

V. 838. Thecis cadaverum in Scenam illatis, dum rogus paratur, Elogium uniuscujusque Septem Ducum Adrastus, rogante Theseo, percurrit. *Chorus* iterum luget.

V. 990. Evadne, uxor Capanei unius ex Septem, Argis profugit Eleusinem, et in ardentem rogum mariti sui se conjicit. Iphidis, patris ejus, super ea, et *Chori* Adrastique de ceteris, lamentationes. Minerva apparet *ἐκ Μηχανῆς*, et monet Theseum jam dimissurum Argivos cum ossibus Ducum, ut, ob hoc beneficium, antequam abeant, jusjurandum ab illis exigatur, *ne unquam irrumpant in agrum Atticum ipsi*; et, *ut, aliis irrumpentibus, illi obsistant.* Quae res praecipua caussa Dramatis hujus videtur. adi notata ad ver. 1183.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΙΘΡΑ.

ΧΟΡΟΣ.

ΘΗΣΕΥΣ.

ΠΑΡΑΣΤΟΣ.

ΚΗΡΥΞ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΕΥΑΙΝΗ.

ΙΦΙΣ.

ΠΑΙΣ.

ΑΘΗΝΑ.

Prologus Aethra.

e Addidi has duas *Dramatis Personas*, *Puer* et *Minerva*, 11
Minerva ver. 2185. *Markland.*

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

ΑΙΘΡΑ.

ΔΗΜΗΤΕΡ, ἑστιοῦχ' Ἐλευσῖνος χθονὸς
τῆσδ', οἵ τε ναοὺς ἔχετε πρόσπολοι θεᾶς,
εὐδαιμονεῖν με, Θησέα τε παῖδ' ἐμὸν,
πόλιν τ' Ἀθηνῶν, τήν τε Πιτθέως χθόνα·
ἐν ᾗ με θρέψας ὀλβίοις ἐν δώμασιν 5
Αἴθραν πατὴρ, δίδωσι τῷ Πανδίονος
Αἰγεῖ δάμαρτα, Λοξίου μαντεύμασιν.
εἰς τάσδε γὰρ βλέψασ', ἐπευξάμην τάδε,
γραῦς, αἳ λιποῦσαι δώματ' Ἀργείας χθονὸς,
ἱκτῆρι θαλλῷ προσπιτνοῦσ' ἐμὸν γονυ, 10
πάθος παθοῦσαι δεινόν· ἀμφὶ γὰρ πύλας
Κάδμου θανόντων ἑπτὰ γενναίων τέκνων,
ἄπαιδές εἰσιν, οὓς ποτ' Ἀργείων ἄναξ
Ἄδραστος ἤγαγ', Οἰδίπου παγκληρίας
μέρος κατασχεῖν φυγάδι Πολυνείκει θέλων, 15
γαμβρῷ· νεκροὺς δὲ, τοὺς ὀλωλότας δορὶ,
θάψαι θέλουσι τῶνδε μητέρες χθονί·
εἴργουσι δ' οἱ κρατοῦντες, οὐδ' ἀναίρεσιν
δοῦναι θέλουσι, νόμιμ' ἀτίζοντες θεῶν.
κοινὸν δὲ φόρτον ταῖσδ' ἔχων χρείας ἐμῆς 20
Ἄδραστος, ὄμμα δάκρυσιν τέγγων ὅδε,
κεῖται, τό τ' ἔγχος, τήν τε δυστυχεστάτην
στένων στρατείαν, ἣν ἔπεμψεν ἐκ δόμων·
ὃς μ' ἐξοτρύνει παῖδ' ἐμὸν πεῖσαι λιταῖς,

1. Distinctionem, quam Markland post Ἐλευσῖνος posuerat, Musgravio auctore, delevi.
17. μητέρων Ald.

νεκρῶν κομιστὴν, ἢ λόγοισιν, ἢ δορὸς 25
ῥώμῃ γενέσθαι, καὶ τάφου μεταίτιον·
μόνον τόδ' ἔργον προστιθεὶς ἐμῷ τέκνῳ,
πόλει τ' Ἀθηνῶν. τυγχάνω δ' ὑπὲρ χθονὸς
ἀρότου προθύουσ', ἐκ δόμων ἐλθοῦσ' ἐμῶν
πρὸς τόνδε σηκὸν, ἔνθα πρῶτα φαίνεται 30
φρίξας ὑπὲρ γῆς τῆσδε κάρπιμος στάχυς.
δεσμὸν δ' ἄδεσμον τόνδ' ἔχουσα φυλλάδος,
μένω πρὸς ἁγναῖς ἐσχάραις δυοῖν θεαῖν,
Κόρης τε καὶ Δήμητρος, οἰκτείρουσα μὲν
πολιὰς ἄπαιδας τάσδε μητέρας τέκνων, 35
σέβουσα δ' ἱερὰ στέμματ'. οἴχεται δέ μοι
κήρυξ πρὸς ἄστυ, δεῦρο Θησέα καλῶν,
ὡς ἢ τὸ τούτων λυπρὸν ἐξέλῃ χθονὸς,
ἢ τάσδ' ἀνάγκας ἱκεσίους λύσῃ, θεοὺς
ὅσιόν τι δράσας. Πάντα γὰρ δι' ἀρσένων 40
γυναιξὶ πράσσειν εἰκὸς, αἵ τινες σοφαί.

ΧΟΡΟΣ.

ἱκετεύω σε, γεραιὰ, στροφή. α'.
γεραιῶν ἐκ στομάτων, πρὸς
γόνυ πίπτουσα τὸ σὸν,
ἀνά μοι τέκνα λῦσαι 45
φθιμένων νεκύων, οἳ
καταλείπουσι μέλη
θανάτῳ λυσιμελεῖ, θηρ-

27. *Μόνῳ* Reiskii et Marklandi correctionem probat Musgravius.

29. Videsis, monente Musgravio, Suidam v. *Προηροσίαι*, Schol. Aristoph. Equit. 725.

32. *δεσμὸν ἄδεσμον*. Recte Heathius de circulo matronarum interpretatur, quae Aethram cingentes religionis quodam vinculo in templo retinebant. Simillimum est illud Nostri de Theseo: *πέδαις ἀχαλκεύτοισιν ἔζευκται πόδας*. v. Fragm. Pirithoi IV. *Musgravius*.

33. *Μενῶ* Ald. Mutavit post Marklandum Musgravius.

42. Hoc chori carmen disposuimus viri eruditissimi Caroli Burnei judicium secuti. Metrum vv. 42. 43. 48. 50. 51. 56. 58. 59. 60. 62. 63. 65. 66. 67. 70. 71. 72. 74. 75. 77. 78. 79. est Ionicum a minori dimetrum acatalectum. vv. 44. 47. 49. 52. 55. 57. 64. 76. Ionicum a minori dimetrum catalecticum. vv. 45. 46. 53. 54. 61. 68. 73. 80. Ionicum a minori dimetrum brachycatalectum. vv. 69. 81. Ionicum a minori dimetrum catalecticum *ἀνακλώμενον*.

43. *γεραιῶν* repositum ex em. Marklandi pro *γεραρῶν*.

σὶν ὀρείοισι βοράν.
ἐσιδοῦσ' οἰκτρὰ μὲν ὄσσων ἀντιστροφή. ά. 50
δάκρυ' ἀμφὶ βλεφάροις, ῥυ-
σὰ δὲ σαρκῶν πολιῶν
καταδρύματα χειρῶν.
τί γάρ; ἃ φθιμένους παῖ-
δας ἐμοὺς οὔτε δόμοις 55
προθέμαν, οὔτε τάφων χώ-
ματα γαίας ἐσορῶ.
ἔτεκες καὶ σύ ποτ', ὦ πότ- στροφή. β'.
νια, κοῦρον, φίλα ποιη-
σαμένα λέκτρα πόσει σῷ· 60
μετὰ νῦν δὸς ἐμοὶ σᾶς
διανοίας, μετάδος δ' ὅσ-
σον ἐπαλγῶ μελέα τῶν
φθιμένων, οὓς ἔτεκον.
παράπεισον δὲ σὸν, ὃν λισ- 65
σόμεθ', ἐλθεῖν, τέκνον, Ἰσμη-
νὸν, ἐμάν τ' εἰς χέρα θεῖναι
νεκύων θαλερῶν σώ-
ματα λάϊνον τάφον.
ὁσίως οὐχ, ὑπ' ἀνάγκας ἀντιστροφή. β'. 70
δὲ προπίπτουσα, προσαιτοῦσ'
ἔμολον δεξιπύρους θεῶν
θυμέλας· ἔχομεν δ' ἔν-
δικα· καὶ σοί τι πάρεστι
σθένος, ὥστ' εὐτεκνίᾳ δυσ- 75
τυχίαν τὴν παρ' ἐμοὶ
καθελεῖν. Οἰκτρὰ δὲ πάσχουσ',
ἱκετεύω τὸν ἐμὸν παῖ-
δα τάλαιν' ἐν χερὶ θεῖναι,
νέκυ' ἀμφιβαλεῖν παι- 80
δὸς ἐμοῦ μέλη λυγρά.
ΑΙ. ἀγὼν ὅδ' ἄλλος ἔρχεται γόων, γόων στροφή. γ'.
διάδοχος· ἀχοῦσι προσπόλων χέρες.

81. Sic Musgravius. Edd. habent λυγρὰ μέλη παιδός γ' ἐμοῦ.

82. Optime Marklandus hunc et sequentem versum Aethrae tribuit.

ΧΟ. ἴτ', ὦ ξυνῳδοὶ κακοῖς,
ἴτ', ὦ ξυναλγηδόνες, 85
χορὸν, τὸν Ἅιδας σέβει.
διὰ παρῃδὸς ὄνυχα λευκὸν
αἱματοῦτε, χρῶτά τε φόνιον.
τὰ γὰρ φθιτῶν τοῖς ὁρῶσι κόσμος,
ἄπλησος ἅδε μ' ἐξάγει χάρις γόων ἀντ. γ'. 90
πολύπονος, ὡς ἐξ ἁλιβάτου πέτρας
ὑγρὰ ῥέουσα σταγὼν,
ἄπαυστος ἀεὶ γόων.
τὸ γὰρ θανόντων τέκνων,
ἐπίπονόν τι κατὰ γυναῖκας 95
εἰς γόους πέφυκε πάθος. ἔ, ἔ,
θανοῦσα τῶνδ' ἀλγέων λαθοίμαν.

ΘΗΣΕΥΣ.

τίνων γόων ἤκουσα, καὶ στέρνων κτύπον,
νεκρῶν τε θρήνους, τῶνδ' ἀνακτόρων ἄπο
ἠχοῦς ἰούσης; ὡς φόβος μ' ἀναπτεροῖ, 100
μή μοι τι μήτηρ, ἣν μεταστείχω ποδὶ
χρονίαν ἀποῦσαν ἐκ δόμων, ἔχῃ νέον.
ἔα· τί χρῆμα; καινὰς εἰσβολὰς ὁρῶ λόγων,
μητέρα γεραιὰν βωμίαν ἐφημένην,
ξένους θ' ὁμοῦ γυναῖκας, οὐχ ἕνα ῥυθμὸν 105
κακῶν ἐχούσας· ἔκ τε γὰρ γερασμίων
ὄσσων ἐλαύνουσ' οἰκτρὸν εἰς γαῖαν δάκρυ·
κουραί τε, καὶ πεπλώματ', οὐ θεωρικά.
τί ταῦτα, μῆτερ; σὸν τὸ μηνύειν ἐμοὶ,
ἡμῶν δ' ἀκούειν· προσδοκῶ τι γὰρ νέον. 110
ΑΙ. ὦ παῖ, γυναῖκες αἵδε μητέρες τέκνων
τῶν κατθανόντων ἀμφὶ Καδμείας πύλας,
ἑπτὰ στρατηγῶν· ἱκεσίοις δὲ σὺν κλάδοις

Mendo utrumque laborare arbitror, quod sic sustulerim: Ἀγὼν ὅδ' ἄλλος ἔρχεται· γόον γόων Διάδοχον ἄχουσι προπόλων χέρες. Quod dant vulgatae minus inter se venuste connexum est. Προπόλων pro προσπόλων Heathii commentarius suppeditavit. Musgravius, Burneius in Menstrua Censura N. S. T. XXVIII. p. 206. legendum putat, Ἀγὼν ὅδ' ἄλλος ἔρχεται, γόων γόοις (vel γόῳ) Διάδοχος.

108. τε. Sic Marklandus. Antea δέ.

φρουροῦσί μ', ὡς δέδορκας, ἐν κύκλῳ, τέκνον.
ΘΗ. τίς δ' ὁ στενάζων οἰκτρὸν ἐν πύλαις ὅδε; 115
ΑΙ. Ἄδραστος, ὡς λέγουσιν, Ἀργείων ἄναξ.
ΘΗ. οἱ δ' ἀμφὶ τόνδε παῖδες, ἢ τούτου τέκνα;
ΑΙ. οὐκ, ἀλλὰ νεκρῶν τῶν ὀλωλότων κόροι.
ΘΗ. τί γὰρ πρὸς ἡμᾶς ἦλθον ἱκεσίᾳ χερί;
ΑΙ. οἶδ· ἀλλὰ τῶνδε μῦθος οὑντεῦθεν, τέκνον. 120
ΘΗ. σὲ, τὸν κατήρη χλανιδίοις, ἀνιστορῶ·
λέγ', ἐκκαλύψας κρᾶτα, καὶ πάρες γόον·
πέρας γὰρ οὐδὲν, μὴ διὰ γλώσσης ἰόν.

ΑΔΡΑΣΤΟΣ.

ὦ καλλίνικε γῆς Ἀθηναίων ἄναξ
Θησεῦ, σὸς ἱκέτης, καὶ πόλεως ἥκω σέθεν. 125
ΘΗ. τί χρῆμα θηρῶν, καὶ τίνος χρείαν ἔχων;
ΑΔ. οἶσθ' ἣν στρατείαν ἐστράτευσ' ὀλεθρίαν;
ΘΗ. οὐ γάρ τι σιγῇ διεπέρασας Ἑλλάδα.
ΑΔ. ἐνταῦθ' ἀπώλεσ' ἄνδρας Ἀργείων ἄκρους.
ΘΗ. τοιαῦθ' ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται. 130
ΑΔ. τούτους θανόντας ἦλθον ἐξαιτῶν πόλιν.
ΘΗ. κήρυξιν Ἑρμοῦ πίσυνος, ὡς θάψῃς νεκρούς;
ΑΔ. κἄπειτά γ' οἱ κτανόντες οὐκ ἐῶσί με.
ΘΗ. τί γὰρ λέγουσιν, ὅσια χρῄζοντος σέθεν;
ΑΔ. τί δ'; εὐτυχοῦντες οὐκ ἐπίστανται φέρειν. 135
ΘΗ. ξύμβουλον οὖν μ' ἐπῆλθες; ἢ τίνος χάριν;
ΑΔ. κομίσαι σε, Θησεῦ, παῖδας Ἀργείων θέλων.
ΘΗ. τὸ δ' Ἄργος ἡμῖν ποῦ στιν; ἢ κόμποι μάτην;
ΑΔ. σφαλέντες οἰχόμεσθα· πρὸς σὲ δ' ἥκομεν.
ΘΗ. ἰδίᾳ δοκῆσάν σοι τόδ', ἢ πάσῃ πόλει; 140
ΑΔ. πάντες σ' ἱκνοῦνται Δαναΐδαι θάψαι νεκρούς.
ΘΗ. ἐκ τοῦ δ' ἐλαύνεις ἑπτὰ πρὸς Θήβας λόχους;
ΑΔ. δισσοῖσι γαμβροῖς τήνδε πορσύνων χάριν.

123. Marklando emendanti Περᾷς γὰρ οὐδὲν μὴ διὰ γλώσσης ἰὼν assentitur Musgravius.

135. Ita interpungimt Marklandus et Reiskius. Vulgo τί δ' εὐτυχοῦντες; οὐκ ἐ. φ. Supra 134. χρῄζοντες Ald.

138. κόμποι. Ita Marklandus et MSS. Musgravius retinet κόμπει, et paullo ante ὑμῖν ex P.

142. Λόχους reponentibus Piersono et Marklando assentitur Musgravius. Vulgo ὄχους.

ΘΗ. τῷ δ' ἐξέδωκας παῖδας Ἀργείων σέθεν;
ΑΔ. οὐκ ἐγγενῆ ξυνῆψα κηδείαν δόμοις. 145
ΘΗ. ἀλλὰ ξένοις ἔδωκας Ἀργείας κόρας;
ΑΔ. Τυδεῖ τε, Πολυνείκει τε τῷ Θηβαγενεῖ.
ΘΗ. τίν' εἰς ἔρωτα τῆσδε κηδείας μολών;
ΑΔ. Φοίβου μ' ὑπῆλθε δυστόπαστ' αἰνίγματα.
ΘΗ. τί δ' εἶπ' Ἀπόλλων, παρθένοις κραίνων γάμον; 150
ΑΔ. κάπρῳ με δοῦναι καὶ λέοντι παῖδ' ἐμώ.
ΘΗ. σὺ δ' ἐξελίσσεις πῶς θεοῦ θεσπίσματα;
ΑΔ. ἐλθόντε φυγάδε νυκτὸς εἰς ἐμὰς πύλας —
ΘΗ. τίς, καὶ τίς, εἰπέ· δύο γὰρ ἐξαυδᾷς ἅμα.
ΑΔ. Τυδεὺς μάχην ξυνῆψε, Πολυνείκης θ' ἅμα. 155
ΘΗ. ἦ τοῖς ἔδωκας, θηρσὶν ὥς, κόρας σέθεν;
ΑΔ. μάχην γε δισσοῖν κυωδάλοιν ἀπεικάσας.
ΘΗ. ἦλθον δὲ δὴ πῶς πατρίδος ἐκλιπόνθ' ὅρους;
ΑΔ. Τυδεὺς μὲν, αἷμα συγγενὲς φεύγων χθονός.
ΘΗ. ὁ δ' Οἰδίπου παῖς, τίνι τρόπῳ Θήβας λιπών; 160
ΑΔ. ἀραῖς πατρῴαις, μὴ κασίγνητον κτάνῃ.
ΘΗ. σοφὴν ἔλεξας τὴν γ' ἑκούσιον φυγήν.
ΑΔ. ἀλλ' οἱ μένοντες, τοὺς ἀπόντας ἠδίκουν.
ΘΗ. ἦπου σφ' ἀδελφὸς χρημάτων νοσφίζεται;
ΑΔ. ταυτὶ δικάζων ἦλθον, εἶτ' ἀπωλόμην. 165
ΘΗ. μάντεις δ' ἐπῆλθες, ἐμπύρων τ' εἶδες φλόγα;
ΑΔ. οἴ μοι, διώκεις μ', ᾗ μάλιστ' ἐγὼ σφάλην.
ΘΗ. οὐκ ἦλθες, ὡς ἔοικεν, εὐνοίᾳ θεῶν.
ΑΔ. τί πλεῖον; ἦλθον Ἀμφιάρεω γε πρὸς βίαν.
ΘΗ. οὕτω τὸ θεῖον ῥᾳδίως ἀπεστράφης; 170
ΑΔ. νέων γὰρ ἀνδρῶν θόρυβος ἐξέπλησσέ με.

147. Θηβαγενεῖ. Sic Marklandus. Antea Θηβαιγενεῖ.

156. τοῖσδ' ex em. Marklandi et Valckenaerii verum videtur Musgravio.

160. παῖς, quod ab omnibus exemplaribus aberat, inserendum putavi metri gratia.

165. Locum mendosum arguit forma Attica ταυτὶ, Comicis usitatissima, a Tragicis autem nunquam adhibita. Confer Burneium in Menstrua Censura T. LXXXI. p. 6. cum Porsoni nota ad Med. 157.

169. γε insertum ex MSS. auctoritate Porsoni Suppl. praef. Hecub. p. xxxvii. qui initio versus citat τί πλεῖον; pro τί δέ; πλέον, —

170. Ita certatim Reiskius, Marklandus, Tyrwhittus, Musgravius. Aliter σ' ἀπεστράφη.

ΘΗ. εὐψυχίαν ἔσπευσας ἀντ' εὐβουλίας.
ΑΔ. ὦ δῆτα πολλοὺς ὤλεσε στρατηλάτας.
ἀλλ', ὦ καθ' Ἑλλὰδ' ἀλκιμώτατον κάρα,
ἄναξ Ἀθηνῶν, ἐν μὲν αἰσχύναις ἔχω, 175
πιτνῶν πρὸς οὖδας, γόνυ σὸν ἀμπίσχειν χερὶ,
πολιὸς ἀνὴρ, τύραννος ἰσοδαίμων πάρος·
ὅμως δ' ἀνάγκη ξυμφοραῖς εἴκειν ἐμαῖς.
σῶσον νεκρούς μοι, τἀμά τ' οἰκτείρας κακὰ,
καὶ τῶν θανόντων τάσδε μητέρας τέκνων, 180
αἷς γῆρας ἥκει πολιὸν εἰς ἀπαιδίαν.
ἐλθεῖν δ' ἔτλησαν δεῦρο, καὶ ξένον πόδα
θεῖναι, μόλις γεραιὰ κινοῦσαι μέλη,
πρεσβεύματ', οὐ Δήμητρος εἰς μυστήρια,
ἀλλ' ὡς νεκροὺς θάψωσιν· ὡς αὐτὰς ἐχρῆν, 185
κείνων ταφείσας χερσὶν, ὡραίων τυχεῖν.
σοφὸν δὲ, πενίαν τ' εἰσορᾶν τὸν ὄλβιον,
πένητά τ' εἰς τοὺς πλουσίους ἀποβλέπειν,
ζηλοῦνθ', ἵν' αὐτὸν χρημάτων ἔρως ἔχῃ·
τά τ' οἰκτρὰ τοὺς μὴ δυστυχεῖς δεδοικέναι· 190
τόν θ' ὑμνοποιὸν, αὐτὸς ἂν τίκτῃ μέλη,
χαίροντα τίκτειν· ἢν δὲ μὴ πάσχῃ τόδε,
οὗτοι δύναιτ' ἄν, οἰκοθέν γ' ἀτώμενος,
τέρπειν ἂν ἄλλους· οὐδὲ γὰρ δίκην ἔχει,
τάχ' οὖν ἂν εἴποις, Πελοπίαν παρεὶς χθόνα, 195
πῶς ταῖς Ἀθήναις τόνδε προστάσσεις πόνον;
ἐγὼ δίκαιός εἰμ' ἀφηγεῖσθαι τάδε.

173. δῆτα. Sic editum ex citatione Porsoni ad Hec. 13. qui observat, „ὅ est τὸ σπεύδειν εὐψυχίαν ἀντ' εὐβουλίας." Obiter quoque notandum particulam γ', quam cum Valckenaerio post εὐψυχίαν inserendam putat Marklandus, ab eodem viro eruditissimo minime adoptari. Aliae edd. ὦ δή γε.

177. ἰσοδαίμων. Haec lectio ex MSS. et editionis Aldinae vestigiis Porsono eruta est in supplemento ad Praefat. Euripid. Hec. p. xxix.

190. δεδοικέναι. Marklandus et Tyrwhittus δεδορκέναι, probante Musgravio.

191—194. Hunc et tres sequentes versus delet Tyrwhittus; ex alia fabula in hanc migrasse putat Reiskius. Audiendus tamen Plutarchus: ὁ γοῦν Εὐριπίδης — φορτικωτάτῃ κέχρηται μεγαλαυχίᾳ, καὶ τῷ συγκαταπλέκειν τοῖς τραγῳδουμένοις πάθεσι καὶ πράγμασι μηδὲν προσήκοντα τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον. Vide initium libri Περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν. Neque imitatore caruit Euripides; siquidem Lyco, coram Alexandro comoediam docens, στίχον αἰτητικὸν, eodem Plutarcho teste, Op. Mor. p. 596. St. inseruit. *Musgravius.*

Σπάρτη μὲν ὠμὴ, καὶ πεποίκιλται τρόπους,
τὰ δ' ἄλλα, μικρὰ, κἀσθενῆ· πόλις δὲ σὴ
μόνη δύναιτ' ἂν τόνδ' ὑποστῆναι πόνον· 200
τά τ' οἰκτρὰ γὰρ δέδορκε, καὶ νεανίαν
ἔχει σε ποιμένα ἐσθλόν· οὐ χρείᾳ πόλεις
πολλαὶ διώλοντ', ἐνδεεῖς στρατηλάτου.

ΧΟ. κἀγὼ τὸν αὐτὸν τῷδέ σοι λόγον λέγω,
Θησεῦ, δι' οἴκτου τὰς ἐμὰς λαβεῖν τύχας. 205

ΘΗ. ἄλλοισι δὴ πόνησ' ἀμιλληθεὶς λόγῳ
τοιῷδ· ἔλεξε γάρ τις, ὡς τὰ χείρονα
πλείω βροτοῖσίν ἐστι τῶν ἀμείνονων.
ἐγὼ δὲ τούτοις ἀντίαν γνώμην ἔχω,
πλείω τὰ χρηστὰ τῶν κακῶν εἶναι βροτοῖς. 210
εἰ μὴ γὰρ ἦν τόδ', οὐκ ἂν ἡμὲν ἐν φάει.
αἰνῶ δ', ὃς ἡμῖν βίοτον ἐκ πεφυρμένου
καὶ θηριώδους θεῶν διεσταθμήσατο,
πρῶτον μὲν ἐνθεὶς ξύνεσιν, εἶτα δ' ἄγγελον
γλῶσσαν λόχων δοὺς, ὥστε γιγνώσκειν ὅπα· 215
τροφήν τε καρποῦ, τῇ τροφῇ τ' ἀπ' οὐρανοῦ
σταγόνας ὑδρηλὰς, ὡς τάγ' ἐκ γαίας τρέφῃ,
ἄρδῃ τε νηδύν. πρὸς δὲ τοῖσι, χείματος
προβλήματ', αἴθόν τ' ἐξαμύνασθαι θεοῦ·
πόντου τε ναυστολήμαθ', ὡς διαλλαγὰς 220
ἔχοιμεν ἀλλήλοισιν, ὧν πένοιτο γῆ.
ἃ δ' ἔστ' ἄσημα, κοὐ σαφῶς γιγνώσκομεν,
εἰς πῦρ βλέποντες, καὶ κατὰ σπλάγχνων πτύχας,
μάντεις προσημαίνουσιν, οἰωνῶν τ' ἀπο-
ῥρ' οὐ τρυφῶμεν θεοῦ κατασκευὴν βίῳ 225
δόντος τοιαύτην, οἷσιν οὐκ αρκεῖ τάδε;
ἀλλ' ἡ φρόνησις τοῦ θεοῦ μεῖζον σθένει·
ζητεῖ· τὸ γαῦρον δ' ἐν φρεσὶν κεκτημένοι,
δοκοῦμεν εἶναι δαιμόνων σοφώτεροι.
ἧς καὶ σὺ φαίνει δεκάδος· οὐ σοφὸς γεγως, 230
ὅστις κόρας μὲν, θεσφάτοις Φοίβου ζυγεὶς,
ξένοισιν ὦδ' ἔδωκας, ὡς ζώντων θεῶν.

198. πεποίκιλται τρόπους. Heathius apte confert Androm. 446. *seqq.*

232. ζώντων θεῶν. Verba postrema ridicula sunt: et tamen non desunt qui defendant. Alii

λαμπρὸν δὲ θολερῷ δῶμα συμμίξας τὸ σὸν,
ἤλκωσας οἴκους. χρῆν γὰρ οὔτε σώματα
ἄδικα δικαίοις τὸν σοφὸν ξυμμιγνύναι, 235
εὐδαιμονοῦντας δ' εἰς δόμους κτᾶσθαι φίλους.
κοινὰς γὰρ ὁ θεὸς τὰς τύχας ἡγούμενος,
τοῖς τοῦ νοσοῦντος πήμασιν διώλεσεν
τὸν οὐ νοσοῦντα, κοὐδὲν ἠδικηκότα.
εἰς δὲ στρατείαν πάντας Ἀργείους ἄγων, 240
μάντεων λεγόντων, θέσφατ' εἶτ' ἀτιμάσας,
βίᾳ παρελθὼν θεοὺς, ἀπώλεσας πόλιν,
νέοις παραχθεὶς· οἵτινες τιμώμενοι
χαίρουσι, πολέμους τ' αὐξάνουσ' ἄνευ δίκης,
φθείροντες ἀστοὺς, ὁ μὲν ὅπως στρατηλατῇ, 245
ὁ δ', ὡς ὑβρίζῃ, δύναμιν εἰς χεῖρας λαβὼν,
ἄλλος δὲ, κέρδους οὕνεκ', οὐκ ἀποσκοπῶν
τὸ πλῆθος, εἴ τι βλάπτεται πάσχον τάδε.
τρεῖς γὰρ πολιτῶν μερίδες· οἱ μὲν ὄλβιοι,
ἀνωφελεῖς τε, πλειόνων τ' ἐρῶσ' ἀεί· 250
οἱ δ' οὐκ ἔχοντες καὶ σπανίζοντες βίου,
δεινοὶ, νέμοντες τῷ φθόνῳ πλεῖον μέρος,
εἰς τοὺς ἔχοντας κέντρ' ἀφιᾶσιν κακὰ,
γλώσσαις πονηρῶν προστατῶν φηλούμενοι.
τριῶν δὲ μοιρῶν ἡ 'ν μέσῳ σώζει πόλεις, 255
κόσμον φυλάσσουσ', ὅντιν' ἂν τάξῃ πόλις.
κἄπειτ' ἐγώ σοι ξύμμαχος γενήσομαι;
τί πρὸς πολίτας τοὺς ἐμοὺς λέγων καλόν;

λώντων, alii δόντων θεῶν. Utrumque pravum, et non hujus loci. De Phoebo enim solummodo hic sermo est. Rescribo certissime, opinor, emendatione: ξένοισιν ὧδ' ἔδωκας, ὡς ξὺν τῷ θεῷ. Soph. Aj. 382. ξὺν τῷ θεῷ πᾶς καὶ γελᾷ κοὐδύρεται. Toup. Em. Suid. T. I. p. 457. Mihi neque λώντων, neque δόντων, neque ζώντων, neque ξὺν τῷ, neque χρώντων placet. Quod ait Noster, de Phoebo solo sermonem esse, id quidem nullius momenti est. Recte dicuntur Dei in genere id praecipere aut vetare quod Phoebus ex tripode praecipit aut vetat. Caeteris igitur conjecturis accedat mea. ξένοισιν ὧδ' ἔδωκας ὡς ΕΩΝΤΩΝ θεῶν. Notus versiculus apud Plutarch. Cic. p. 874. D. Apophthegm. p. 205. C. ΦΟΙΒΟΥ ποτ' οὐκ ΕΩΝΤΟΣ ἔσπειρεν τέκνα. Porsonus in Appendice T. IV. p. 461.

236. εὐδαιμονοῦντας δ' εἰς φόβους κ. φ. Φόβους interpretor κινδύνους sive tempora timoris et periculi plena, ut εὐδαιμονοῦντας cum φίλους conjungatur. MSS. ambo et P. δόμους, quod licet a Marklando receptum, non expedio. Musgravius.

χαίρων ἴθ', οὐ γὰρ μὴ βεβούλευσαι καλῶς
αὐτὸς, πιέζειν τὴν τύχην ἡμᾶς λίαν. 260
ΧΟ. ἥμαρτεν· ἐν νέοισι δ' ἀνθρώπων τόδε
ἔνεστι· συγγνώμην δὲ τῷδ' ἔχειν χρεών.
ΛΔ. οὗτοι δικαστὴν σ' εἱλόμην ἐμῶν κακῶν,
ἀλλ' ὡς ἰατρὸν τῶνδ', ἄναξ, ἀφίγμεθα·
οὐδ', εἴ τι πράξας μὴ καλῶς εὑρίσκομαι, 265
τούτων κολαστὴν κἀπιτιμητὴν, ἄναξ,
ἀλλ' ὡς ὀναίμην. εἰ δὲ μὴ βούλει τάδε,
στέργειν ἀνάγκη τοῖσι σοῖς· τί γὰρ πάθω;
ἄγ', ὦ γεραιαὶ, στείχετε, γλαυκὴν χλόην
αὐτοῦ λιποῦσαι φυλλάδος καταστροφῇ, 270
θεούς τε, καὶ γῆν, τήν τε πυρφόρον θεὰν
Δήμητρα θέμεναι μάρτυρ', ἡλίου τε φῶς,
ὡς οὐδὲν ἡμῖν ἤρκεσαν λιταὶ θεῶν.

* * * * * * * * *

ὃς Πέλοπος ἦν παῖς. Πελοπίας δ' ἡμεῖς χθονὸς
ταυτὸν πατρῷον αἷμά σοι κεκτήμεθα. 275
τί δρᾷς; προδώσεις ταῦτα; κἀκβαλεῖς χθονὸς
γραῦς οὐ τυχούσας οὐδὲν ὧν αὐτὰς ἐχρῆν;
μὴ δῆτ'. ἔχει γὰρ καταφυγὴν, θὴρ μὲν πέτραν,
δοῦλος δὲ βωμοὺς θεῶν· πόλις δὲ πρὸς πόλιν
ἔπτηξε, χειμασθεῖσα. τῶν γὰρ ἐν βροτοῖς 280
οὐκ ἔστιν οὐδὲν διὰ τέλους εὐδαιμονοῦν.

ΧΟ. βᾶθι, τάλαιν', ἱερῶν δαπέδων ἀπὸ Περσεφονείας,
βᾶθι, καὶ ἀντίασον, γονάτων ἐπὶ χεῖρα βαλοῦσα,
τέκνων τε θνατῶν κόμισαι δέμας. ὦ μελέα γώ,
οὓς ὑπὸ τείχεσι Καδμείοισιν ἀπώλεσα κούρους. 285

259. Aldus χαίρων ἴθι· μὴ οὐ γὰρ β. κ. Marklandus ex MSS. χ. ἴθι δὴ μὴ γὰρ. Heathius χ. ἴθ' οὐ μὴ γάρ. Musgravius locum adhuc corruptiorem existimat.

261. νέοισι. Vide supra 245.

270. Pro καταστροφῇ emendat Scaliger καταστεφῇ, probatum etiam ab Heathio et Marklando. Mihi suspicio incidit, nullo sane adhuc testimonio comprobata, veteres, quoties spreta esset θαλλοῦ ἱκετηρίου religio, non modo illum reliquentes abiisse, sed frondes quoque deorsum, tanquam contumeliae acceptae indicium, vertisse. Haec si probaveris, facilis emendatio est: αὐτοῦ λιποῦσαι, φυλλάδος κάτω στροφῇ. *Musgravius.*

284. τέκνων τεθνεώτων Marklandus, τεθνηώτων Musgravius.

ἰώ μοι. λάβετε, φέρετε, πέμπετε·
κρίνετε ταλαίνας χέρας γεραιάς.
πρός σε γενειάδος, ὦ φίλος, ὦ δοκιμώτατος Ἑλλάδι,
ἅντομαι, ἀμφιπιτνοῦσα τὸ σὸν γόνυ καὶ χέρα, δειλαίαν
οἴκτισαι ἀμφὶ τέκνων μ' ἱκέτιν, 290
ἤ τιν' ἀλάταν, οἰκτρὸν ἰήλεμον, οἰκτρὸν ἰεῖσαν.
μήδ' ἀτάφους, τέκνον, ἐν χθονὶ Κάδμου, χάρματα θηρῶν,
παῖδας ἐν ἡλικίᾳ τῇ σᾷ κατίδῃς, ἱκετεύω.
βλέψον ἐμῶν βλεφάρων ἐπὶ δάκρυον, ἃ περὶ σοῖσιν
γούνασιν ὧδε πιτνῶ, τέκνοις τάφον ἐξανύσασθαι. 295

ΘΗ. μῆτερ, τί κλάεις, λέπτ' ἐπ' ὀμμάτων φάρη
βαλοῦσα τῶν σῶν; ἆρα δυστήνους γόους
κλύουσα τῶνδε; κἀμὲ γὰρ διῆλθέ τι.
ἔπαιρε λευκὸν κρᾶτα, μὴ δακρυῤῥόει
σεμναῖσι Δηοῦς ἐσχάραις παρημένη. 300

ΑΙ. αἴ, αἴ. ΘΗ. τά τούτων οὐχὶ σοὶ στεναπτέον.

ΑΙ. ὦ τλήμονες γυναῖκες. ΘΗ. οὐ σὺ τῶνδ' ἔφυς.

ΑΙ. εἴπω τι, τέκνον, σοί τε καὶ πόλει καλόν;

ΘΘ. ὡς πολλά γ' ἐστὶ κἀπὸ θηλειῶν σοφά.

ΑΙ. ἀλλ' εἰς ὄκνον μοι μῦθος, ὃν κεύθω, φέρει. 315

ΘΗ. αἰσχρόν γ' ἔλεξας, χρήστ' ἐπικρύπτειν φίλους.

ΑΙ. οὗτοι σιωπῶσ', εἶτα μέμψομαί ποτε
τὴν νῦν σιωπὴν, ὡς ἐσιγήθη κακῶς·
οὐδ' ὡς ἀχρεῖον τὰς γυναῖκας εὖ λέγειν
δείσασ', ἀφήσω τῷ φόβῳ τοὐμὸν καλόν. 310
ἐγὼ δέ σ', ὦ παῖ, πρῶτα μὲν τὰ τῶν θεῶν

289. Scribendum δειλαία, qui autem sequitur versus non est integer. Erat fortasse sic scriptus: Οἴκτισαι, οἴκτισαι, ἀμφὶ τέκνων μ' ἱκέταν σέθεν, ὦ φίλος. Versus enim omnes hexametri sunt. Hermannus ad Aristot. Poët. XII. 7. p. 134. cf. librum de Metris p. 266.

291. Admittendam putavi Musgravii correctionem, ἤ τιν' ἀ. velut erronem aliquem.

306. φίλους nunc editum ex sententia Barnesii, Marklandi, et Musgravii. Adde Brunckii notam ad Aeschyli P. V. 630.

σκοπεῖν κελεύω, μὴ σφαλῆς ἀτιμάσας·
σφαλῇ γὰρ ἐν τούτῳ μόνῳ, τἄλλ' εὖ φρονῶν.
πρὸς τοῖσδε δ', εἰ μὲν μὴ δικουμένοις ἐχρῆν
τολμηρὸν εἶναι, κἄρτ' ἂν εἶχον ἡσύχως· 315
νυνὶ δὲ σοί τε τοῦτο τὴν τιμὴν φέρει,
κἀμοὶ παραινεῖν οὐ φόβον φέρει, τέκνον,
ἄνδρας βιαίους, καὶ κατείργοντας νεκροὺς
τάφου τε μοίρας, καὶ κτερισμάτων λαχεῖν,
εἰς τήνδ' ἀνάγκην σῇ καταστῆναι χερί, 320
νόμιμά τε πάσης ξυγχέοντας Ἑλλάδος
παῦσαι. τὸ γάρ τοι ξυνέχον ἀνθρώπων πόλεις
τοῦτ' ἔσθ', ὅταν τις τοὺς νόμους σώζῃ καλῶς.
ἐρεῖ δέ δή τις, ὡς ἀνανδρίᾳ χερῶν,
πόλει παρόν σοι στέφανον εὐκλείας λαβεῖν, 325
δείσας ἀπέστης. καὶ συὸς μὲν ἀγρίου
ἀγῶνος ἥψω, φαῦλον ἀθλήσας πόνον·
οὗ δ' εἰς κράνος βλέψαντα, καὶ λόγχης ἀκμὴν,
χρὴν ἐκπονῆσαι, δειλὸς ὢν ἐφευρέθης.
μὴ δῆτ' ἐμός γ' ὤν, ὦ τέκνον, δράσῃς τάδε. 330
ὁρᾷς, ἄβουλος ὡς κεκερτομημένη,
τοῖς κερτομοῦσι γοργὸν ὡς ἀναβλέπει
σὴ πατρίς. ἐν γὰρ τοῖς πόνοισιν αὔξεται·
αἱ δ' ἥσυχοι σκοτεινὰ πράσσουσαι πόλεις,
σκοτεινὰ καὶ βλέπουσιν, εὐλαβούμεναι. 335
οὐκ εἶ, νεκροῖσι, καὶ γυναιξὶν ἀθλίαις

316. *Νυνί*. Hunc locum corruptum censet Porsonus ad Med. 157.

320. καταστῆσαι Reiskii probat Musgravius.

332. Sic editum pro vulgato *Γοργόν'* ex monitu Hemsterhusii, cui praeiverat tamen Scaliger. Vide Toupii Em. in Suidam T. II. p. 259. Eustathius ad Il. E. p. 602, pen. = 458, 51. *Καὶ ὥσπερ ἐπαιγίζει τοῖς ἀντιπάλοις, καὶ οὐκέτι γαληνὸν καὶ μαλακὸν, ἀλλὰ γοργὸν ἐμβλέπει.* Sententiam loci ingeniose explicat Musgravius: „Temeritatis Athenienses argue„bant, qui gloriae eorum minus „favebant, quod plerumque infe„riori parti se adjungerent. Iso„crates in Panegyrico: διὸ καὶ „κατηγοροῦσί τινες ἡμῶν, ὡς ἐκ „ὀρθῶς βουλευομένων, ὅτι τοὺς „ἀσθενεστέρους εἰθίσμεθα θερα„πεύειν. Vid. infra 578. (586.) „Heracl. 177. Ad eandem calu„mniam pertinet ἄβουλος ὡς κε„κερτομημένη, quod inverso ordi„ne construendum, κεκερτομημέ„νη ὡς ἄβουλος."

334. Vereor ut recte lectionem Aldinae. Stobaei quoque auctoritate munitam XXIX. p. 151. ed. Grot. πράσσουσιν moverint Marklandus et Musgravius.

προσωφελήσων, ὦ τέκνον, κεχρημένας;
ὡς οὔτε ταρβῶ ξὺν δίκῃ σ' ὁρμώμενον,
Κάδμου θ' ὁρῶσα λαὸν εὖ πεπραγότα,
ἔτ' αὐτὸν ἄλλα βλήματ' ἐν κύβοις βαλεῖν 340
πέποιθ'· ὁ γὰρ θεὸς πάντ' ἀναστρέφει πάλιν.

ΧΟ. ὦ φιλτάτη μοι, τῷδέ τ' εἴρηκας καλῶς,
κἀμοί· διπλοῦν δὲ χάρμα γίγνεται τόδε.

ΘΗ. ἐμοὶ λόγοι μέν, μῆτερ, οἱ λελεγμένοι,
ὀρθῶς ἔχουσ' εἰς τόνδε, κἀπεφηνάμην 345
γνώμην, ὑφ' οἵων ἐσφάλη βουλευμάτων.
ὁρῶ δὲ κἀγὼ ταῦθ', ἅπερ με νουθετεῖς,
ὡς τοῖς ἐμοῖσιν οὐχὶ πρόσφορον τρόποις
φεύγειν τὰ δεινά. πολλὰ γὰρ δράσας καλὰ,
ἔθος τόδ' εἰς Ἕλληνας ἐξελεξάμην, 350
ἀεὶ κολαστὴς τῶν κακῶν καθεστάναι.
οὔκουν ἀπαυδᾷν δυνατόν ἐστί μοι πόνους.
τί γὰρ μ' ἐροῦσιν οἵ γε δυσμενεῖς βροτῶν,
ὅθ' ἡ τεκοῦσα, χὐπερορῴωδοῦσ' ἐμοῦ,
πρώτη κελεύεις τόνδ' ὑποστῆναι πόνον; 355
δράσων τάδ' εἶμι, καὶ νεκροὺς ἐκλύσομαι,
λόγοισι πείσων· εἰ δὲ μὴ, βίᾳ δορὸς
ἤδη τόδ' ἔσται, κοὐχὶ σὺν φθόνῳ θεῶν.
δόξαι δὲ χρῄζω καὶ πόλει πάσῃ τάδε·
δόξει δ', ἐμοῦ θέλοντος· ἀλλὰ τοῦ λόγου 360
προδοὺς, ἔχοιμ' ἂν δῆμον εὐμενέστερον.
καὶ γὰρ κατέστησ' αὐτὸν εἰς μοναρχίαν,
ἐλευθερώσας τήνδ' ἰσόψηφον πόλιν.
λαβὼν δ' Ἄδραστον δεῖγμα τῶν ἐμῶν λόγων,
εἰς πλῆθος αὐτῶν εἶμι· καὶ πείσας τάδε, 365
λεκτοὺς ἀθροίσας δεῦρ' Ἀθηναίων κόρους
ἥξω· παρ' ὅπλοις θ' ἥμενος, πέμψω λόγους
Κρέοντι, νεκρῶν σώματ' ἐξαιτούμενος.
ἀλλ', ὦ γεραιαὶ, σέμν' ἀφαιρεῖτε στέφη
μητρὸς, πρὸς οἴκους ὡς νιν Αἰγέως ἄγω, 370

354. Edd. MSS. ὅθ' ἡ τεκοῦσα σύ, Pronomen e Gl. natum, metro noxium, delevi.

357. βίᾳ δορός. Punctum post δορὸς delendum. Constructio est: εἰ δὲ μὴ (πείσω λόγοις) τότε ἤδη ἔσται τοῦτο (i. e. πείσω) βίᾳ δορός. Beck.

φίλην προσάψας χεῖρα. τοῖς τεκοῦσι γὰρ,
δύστηνος, ὅστις μὴ ἀντιδουλεύει, τέκνων·
κάλλιστον ἔρανον δοὺς γὰρ, ἀντιλάζυται
παίδων παρ' αὐτοῦ τοιάδ', ἂν τοκεῦσι δῷ.

ΧΟ. ἱππόβοτον Ἄργος, ὦ πάτριον ἐμὸν πέδον, στροφὴ ά.
ἐκλύετε τάδε γ', ἐκλύετ' ἄνακτος, 376
ὅσια περὶ θεοὺς, καὶ μεγάλα,
Πελασγία, καὶ κατ' Ἄργος.
εἰ γὰρ ἐπὶ τέρμα, καὶ τὸ πλέον, ἐμῶν κακῶν ἀντ. ά.
ἱκόμενος, ἔτι ματέρος ἄγαλμα 380
φόνιον ἐξέλοι, γᾶν δὲ φίλαν
τὰν Ἰνάχου θεῖτ' ὀνήσας.
καλὸν δ' ἄγαλμα πόλεσιν εὐσεβὴς πόνος, στροφὴ β'.
χάριν τ' ἔχει τὰν ἐσαεί.
τί μοι πόλις κρανεῖ ποτ'; ἆρα φίλιά μοι 385
τεμεῖ, καὶ τέκνοισιν ταφὰς ληψόμεθα;
ἄμυνε ματρὶ, πόλις, ἄμυνε, Παλλάδος, ἀντ. β'.
νόμους βροτῶν μὴ μιαίνειν.
σὺ τοι σέβεις δίκαν· τὸ δ' ἧσσον ἀδικίᾳ
νέμουσ', ἀεὶ τὸν δυστυχῆ πάντα ῥύῃ. 390

ΘΗ. τέχνην μὲν ἀεὶ τήνδ' ἔχων, ὑπηρετεῖς
πόλει τε κἀμοὶ, διαφέρων κηρύγματα.
ἐλθὼν δ' ὑπέρ τ' Ἀσωπὸν, Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ,
σεμνῷ τυράννῳ φράζε Καδμείων τάδε·
Θησεύς σ' ἀπαιτεῖ πρὸς χάριν θάψαι νεκρούς, 395
ξυγγείτονα οἰκῶν γαῖαν ἀξιῶν τυχεῖν,
φίλον τε θέσθαι πάντ' Ἐρεχθειδῶν λεών.
κἂν μὲν θέλωσιν αἰνέσαι, παλίσσυτος
στεῖχ'· ἢν δ' ἀπιστῶσ', οἵδε δεύτεροι λόγοι,
κῶμον δέχεσθαι τὸν ἐμὸν ἀσπιδηφόρον. 400
στρατὸς δὲ θάσσει, κἀξετάζεται παρὼν,

378. Legendum Πελασγία: *Pia erga Deos et magni aestimanda in Pelasgia, et ad Argos.* Musgravius.

382. τὰν deest Edd. MSS. addidi secutus Marklandum.

385. Edidi fere ex Musgravii emendatione. Edd. χάριν τ' ἔχει τὰν εἴσαεὶ (ἐσαεὶ Markl.) Τιμόπτολις. κρανεῖ ποτ' ἆρα; φίλια κ. τ. λ.

390. νέμουσ' pro νέμεις dederat Canterus probantibus viris doctis.

Καλλίχορον ἀμφὶ σεμνὸν, εὐτρεπὴς ὅδε.
καὶ μὴν ἑκοῦσά τ' ἀσμένη τ' ἐδέξατο
πόλις πόνον τόνδ', ὡς θέλοντά μ' ἥσθετο.
ἔα· λόγων τίς ἐμποδὼν ὅδ' ἔρχεται; 405
Καδμεῖος, ὡς ἔοικεν, οὐ σάφ' οἶδ' ὅτι,
κήρυξ. ἐπίσχες, ἤν σ' ἀπαλλάξῃ πόνου,
μολὼν δ' ὑπαντᾷ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασιν.

ΚΗΡΥΞ.

τίς γῆς τύραννος; πρὸς τίν' ἀγγεῖλαί με χρὴ
λόγους Κρέοντος; ὃς κρατεῖ Κάδμου χθονὸς, 410
Ἐτεοκλέους θανόντος ἀμφ' ἑπταστόμους
πύλας, ἀδελφοῦ χειρὶ Πολυνείκους ὕπο.

ΘΗ. πρῶτον μὲν ἤρξω τοῦ λόγου ψευδῶς, ξένε,
ζητῶν τύραννον ἐνθάδ'· οὐ γὰρ ἄρχεται
ἑνὸς πρὸς ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐλευθέρα πόλις, 415
δῆμος δ' ἀνάσσει διαδοχαῖσιν ἐν μέρει
ἐνιαυσίαισιν, οὐχὶ τῷ πλούτῳ διδοὺς
τὸ πλεῖστον, ἀλλὰ χὠ πένης ἔχων ἴσον.

ΚΗ. ἓν μὲν τόδ' ἡμῖν, ὥσπερ ἐν πεσσοῖς, δίδως
κρεῖσσον. πόλις γὰρ, ἧς ἐγὼ πάρειμ' ἄπο, 420
ἑνὸς πρὸς ἀνδρὸς, οὐκ ὄχλῳ κρατύνεται·
οὐδ' ἔστιν αὐτὴν ὅστις ἐκχαυνῶν λόγοις
πρὸς κέρδος ἴδιον, ἄλλος ἄλλοσε στρέφει·
ὁ δ' αὐτίχ' ἡδὺς, καὶ διδοὺς πολλὴν χάριν,
εἰσαῦτις ἔβλαψ', εἶτα διαβολαῖς νέαις 425
κλέψας τὰ πρόσθε σφάλματ', ἐξέδυ δίκης·
ἄλλως τε, πῶς ἂν μὴ διορθεύων λόγους,
ὀρθῶς δύναιτ' ἂν δῆμος εὐθύνειν πόλιν;
ὁ γὰρ χρόνος μάθησιν ἀντὶ τοῦ τάχους
κρείσσω δίδωσι· γηπόνος δ' ἀνὴρ πένης, 430
εἰ καὶ πένοιτο, κἀμαθὴς ἔργων ὕπο,
οὐκ ἂν δύναιτο πρὸς τὰ κοινὰ ἀποβλέπειν.
ἢ δὴ νοσῶδες τοῦτο τοῖς ἀμείνοσιν,

402. Repositum εὐτρεπὴς pro εὐπρεπὴς ex virorum eruditorum consensu.

406. Musgravius, Καδμεῖος, ὡς ἔοικεν οὐ σάφ' εἰδότι, Κήρυξ.

433—435. Citat Stobaeus CVI. p. 443. ed. Grot. v. 435, Trincavellus corrupte, γλώσσης κατάρχων δόμων.

433. νοσῶδες odiosum interpretatur Musgravius.

ὅταν πονηρὸς ἀξίωμ' ἀνὴρ ἔχῃ,
γλώσσῃ κατασχὼν δῆμον, οὐδὲν ὢν τοπρίν. 435
ΘΗ. κομψός γ' ὁ κήρυξ, καὶ παρεργάτης λόγων.
ἐπεὶ δ' ἀγῶνα καὶ σὺ τόνδ' ἠγωνίσω,
ἄκου· ἀμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων.
οὐδὲν τυράννου δυσμενέστερον πόλει·
ὅπου, τὸ μὲν πρώτιστον, οὐκ εἰσὶν νόμοι 440
κοινοὶ, κρατεῖ δ' εἷς, τὸν νόμον κεκτημένος
αὐτὸς παρ' αὐτῷ· καὶ τόδ' οὐκέτ' ἔστι σοι.
γεγραμμένων δὲ τῶν νόμων, ὅ τ' ἀσθενὴς
ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην ἔχει·
ἔστιν δ' ἐνισπεῖν τοῖσιν ἀσθενεστέροις 445
τὸν εὐτυχοῦντα ταῦθ', ὅταν κλύῃ κακῶς·
νικᾷ δ' ὁ μείων τὸν μέγαν δίκαι' ἔχων.
τοὐλεύθερον δ' ἐκεῖνο, ΤΙΣ ΘΕΛΕΙ ΠΟΛΕΙ
ΧΡΗΣΤΟΝ ΤΙ ΒΟΥΛΕΥΜ' ΕΙΣ ΜΕΣΟΝ ΦΕΡΕΙΝ, ΕΧΩΝ;
καὶ ταῦθ' ὁ χρῄζων, λαμπρὸς ἔσθ'· ὁ μὴ θέλων, 450
σιγᾷ. τί τούτων ἔστ' ἰσαίτερον πόλει;
καὶ μὴν ὅπου γε δῆμος εὐθύντης χθονὸς,
ὑποῦσιν ἀστοῖς ἥδεται νεανίαις·
ἀνὴρ δὲ βασιλεὺς ἐχθρὸν ἡγεῖται τόδε,
καὶ τοὺς ἀρίστους, οὓς ἂν ἡγῆται φρονεῖν, 455
κτείνει, δεδοικὼς τῆς τυραννίδος πέρι.
πῶς οὖν ἔτ' ἂν γένοιτ' ἂν ἰσχυρὰ πόλις,
ὅτάν τις, ὡς λειμῶνος ἠρινοῦ στάχυν,
τόλμας ἀφαιρῇ, κἀπολωτίζῃ νέους;

439. Citat Stobaeus XLIX. p. 185. ubi πόλει omittit ed. Trincav.

442. τόδ' οὐκέτ' ἔστι σοι. Marklandus conjecit τόδ' οὐκέτ' ἔστ' ἴσον, cui conjecturae suffragantur Musgravius et Tyrwhittus. Toupius tamen mavult Em. Suid. T. II. p. 258. καὶ τόδ' οὐ μέτεστί σοι.

443. Stobaeus XLIV. p. 171. ita recitat; Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον, ἢ νόμοι πόλει Καλῶς τεθέντες· ὅ τε γὰρ ἀσθενέστερος Ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην ἔχει. Νικᾷ δ' ὁ μείων τὸν μέγαν δίκαι' ἔχων.

446. Supplendum est τις. Musgravius.

450. Huc respicit Aristoteles Polit. V. 9. p. 151, 9. ed. Sylburg. Ἐλεύθερον δὲ καὶ ἴσον, τὸ, ὅτι ἂν βούληταί τις, ποιεῖν· ὥστε ζῇ ἐν ταῖς τοιαύταις δημοκρατίαις ἕκαστος ὡς βούλεται, καὶ εἰς ὃ χρῄζων, ὥς φησιν Εὐριπίδης. Et ex hoc loco Philosopho lux petenda est.

452. εὐθύντης pro αὐθέντης editum ex conjectura Marklandi, probante Musgravio.

455. οὓς τ' ἂν ᾖ. Marklandus, probante Musgravio.

κτᾶσθαι δὲ πλοῦτον καὶ βίον τί δεῖ τέκνοις, 460
ὡς τῷ τυράννῳ πλείον' ἐκμοχθῇ βίον;
ἢ παρθενεύειν παῖδας ἐν δόμοις καλῶς,
τέρπνας τυράννοις ἡδονὰς, ὅταν θέλῃ,
δάκρυα δ' ἑτοιμάζουσι; μὴ ζῴην ἔτι,
εἰ τἀμὰ τέκνα πρὸς βίαν νυμφεύεται. 465
καὶ ταῦτα μέν δὴ πρὸς τάδ' ἐξηκόντισα.
ἥκεις δὲ δή τί τῆσδε γῆς κεχρημένος;
κλάων δ' ἂν ἦλθες, εἴ σε μὴ πέμψεν πόλις,
περισσὰ φωνῶν· τὸν γὰρ ἄγγελον χρεὼν
λέξαν θ', ὅσ' ἂν τάξῃ τις, ὡς τάχος πάλιν 470
χωρεῖν. τολοιπὸν δ' εἰς ἐμὴν πόλιν Κρέων
ἧσσον λάλον σου πεμπέτω τιν' ἄγγελον.

ΧΟ. φεῦ, φεῦ, κακοῖσιν ὡς ὅταν δαίμων διδῷ
καλῶς, ὑβρίζουσ', ὡς ἀεὶ πράξοντες εὖ.

ΚΗ. λέγοιμ' ἂν ἤδη· τῶν μὲν ἠγωνισμένων, 475
σοὶ μὲν δοκείτω ταῦτ', ἐμοὶ δ', ἐναντία.
ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ, πᾶς τε Καδμεῖος λεὼς,
Ἄδραστον εἰς γῆν τήνδε μὴ παριέναι·
εἰ δ' ἔστιν ἐν τῇ, πρὶν θεοῦ δῦναι σέλας,
λύσαντα σεμνὰ στεμμάτων μυστήρια, 480
τῆσδ' ἐξελαύνειν, μηδ' ἀναιρεῖσθαι νεκρούς
βίᾳ, προσήκοντ' οὐδὲν Ἀργείων πόλει.
κἂν μὲν πίθῃ μοι, κυμάτων ἄτερ πόλιν
σὴν ναυστολήσεις· εἰ δὲ μὴ, πολὺς κλύδων
ἡμῖν τε, καὶ σοὶ, ξυμμάχοις τ' ἔσται, δορός. 485
σκέψαι δὲ, καὶ μὴ τοῖς ἐμοῖς θυμούμενος
λόγοισιν, ὡς δὴ πόλιν ἐλευθέραν ἔχων,
σφριγῶντ' ἀμείψῃ μῦθον· ἐκ βραχιόνων
ἐλπὶς βροτοῖς κάκιστον, ἢ πολλὰς πόλεις
ξυνῆψ', ἄγουσα θυμὸν εἰς ὑπερβολάς. 490

470. Obtemperavi viris eruditis πάλιν pro πόλει reponentibus.

475. Stobaeus CVI. p. 443.

479. Marklandus ἐν γῇ. Sed ferri potest τῇ pro αὐτῇ, ut non raro est apud Aeschylum. *Musgravius.*

488. Musgravius βραχιόνων interpretatur *ex virium fiducia*, et cum superioribus connectit.

489. Edidi βροτοῖς ex Stobaeo CXI. p. 463. ut anapaestum tertio loco vitarem. Musgravius maluit ἐλπὶς γὰρ ἓν κ. Ceteri ἐ. γὰρ ἔστι κ. Mox pro ἄγουσα Trincavellus male ἔχουσα.

ὅταν γὰρ ἔλθῃ πόλεμος εἰς ψῆφον πόλεως,
οὐδεὶς ἔθ' αὑτοῦ θάνατον ἐκλογίζεται,
τὸ δυστυχὲς δὲ τοῦτ' ἐς ἄλλον ἐκτρέπει.
εἰ δ' ἦν παρ' ὄμμα θάνατος ἐν ψήφου φορᾷ,
οὐκ ἄν ποθ' Ἑλλὰς δοριμανὴς ἀπώλλυτο. 495
καί τοι δυοῖν γε πάντες ἄνθρωποι λόγοιν
τὸν κρείσσον' ἴσμεν, καὶ τὰ χρηστὰ καὶ κακά,
ὅσῳ τε πολέμου κρεῖσσον εἰρήνη βροτοῖς·
ἣ πρῶτα μὲν μούσαισι προσφιλεστάτη,
γόοισι δ' ἐχθρά· τέρπεταί τ' εὐπαιδίᾳ, 500
χαίρει δὲ πλούτῳ. ταῦτ' ἀφέντες οἱ κακοί,
πολέμους ἀναιρούμεσθα, καὶ τὸν ἥσσονα
δουλούμεθ' ἄνδρες ἄνδρα, καὶ πόλις πόλιν.
σὺ δ' ἄνδρας ἐχθροὺς θεοῖς, θανόντας ὠφελεῖς,
θάπτων, κομίζων θ' οὓς ὕβρεις ἀπώλεσαν. 505
οὔτ' ἄν γ' ἔτ' ὀρθῶς Καπανέως κεραύνιον
δέμας καπνοῦται κλιμάκων ὀρθοστάτων,
ἃς προσβαλὼν πύλαισιν, ὤμοσεν πόλιν
πέρσειν, θεοῦ θέλοντος, ἤν τε μὴ θέλῃ·
οὐδ' ἥρπασεν χάρυβδις οἰωνοσκόπον, 510
τέθριππον ἅρμα περιβαλοῦσα χάσματι·
ἄλλοι τε κεῖνται πρὸς πύλαις λοχαγέται,
πέτροις καταξανθέντες ὀστέων ῥαφάς.
ἣ νυν φρονεῖν ἄμεινον ἐξαύχει Διὸς,
ἣ θεοὺς δικαίως τοὺς κακοὺς ἀπολλύναι. 515
φίλεῖν μὲν οὖν χρὴ τοὺς σοφοὺς πρῶτον τέκνα,
ἔπειτα τοκέας, πατρίδα θ', ἣν αὔξειν χρεὼν,
καὶ μὴ κατάξαι. σφαλερὸν, ἡγεμὼν θρασὺς,
νεώς τε ναύτης· ἥσυχος καιρῷ, σοφός.
καὶ τοῦτό μοι τἀνδρεῖον, ἡ προμηθία. 520
ΛΛ. ἐξαρκέσας ἦν Ζεὺς ὁ τιμωρούμενος·

496. καί τοι pro καὶ τοῖν ex Stobaeo LV. p. 213.

500. Γόοισι ex Stobaeo edidit Marklandus edit. sec.

504. Edidi ex Marklandi conjectura, a Musgravio probata, ἐχθροὺς θεοῖς. MSS. et Edd. ἐχθροὺς, καὶ θανόντας ὠ. Vocem θεοὺς librariis saepenumero corruptam esse docuit Porsonus ad Phoen. 5.

505. ὕβρεις ἀπώλεσαν correctio est Marklandi pro vulg. ὕβρις ἀπώλεσεν. Contra in Heraclid. 927. ὕβριν pro ὕβρεις reponendum judicat Musgravius.

ὑμᾶς δ' ὑβρίζειν οὐκ ἐχρῆν τοιάνδ' ὕβριν,
ὦ παγκάκιστε. ΘΗ. σῖγ', Ἄδραστ', ἔχε στόμα,
καὶ μὴ 'πίπροσθε τῶν ἐμῶν τοὺς σοὺς λόγους
θῇς· οὐ γὰρ ἥκει πρὸς σὲ κηρύσσων ὅδε, 525
ἀλλ' ὡς ἔμ' ἡμᾶς κἀποκρίνασθαι χρεών.
καὶ πρῶτα μέν σε πρὸς τὰ πρῶτ' ἀμείψομαι.
οὐκ οἶδ' ἐγὼ Κρέοντα δεσπόζοντ' ἐμοῦ,
οὐδὲ σθένοντα μεῖζον ὥστ' ἀναγκάσαι
δρᾶν τὰς Ἀθήνας ταῦτ'· ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι 530
τὰ πράγμαθ' οὕτως, εἰ 'πιταξόμεσθα δή.
πόλεμον δὲ τοῦτον οὐκ ἐγὼ καθίσταμαι,
ὃς οὐδὲ σὺν τοῖσδ' ἦλθον εἰς Κάδμου χθόνα.
νεκροὺς δὲ τοὺς θανόντας, οὐ βλάπτων πόλιν,
οὐδ' ἀνδροκμῆτας προσφέρων ἀγωνίας, 535
θάψαι δικαιῶ, τὸν Πανελλήνων νόμον
σώζων. τί τούτων ἐστὶν οὐ καλῶς ἔχον;
εἰ γάρ τι καὶ πεπόνθατ' Ἀργείων ὕπο,
τεθνᾶσιν· ἠμύνασθε πολεμίους καλῶς,
αἰσχρῶς τ' ἐκείνοις· χὴ δίκη διοίχεται. 540
ἐάσατ' ἤδη γῇ καλυφθῆναι νεκρούς·
ὅθεν δ' ἕκαστον εἰς τὸ σῶμ' ἀφίκετο,
ἐνταῦθ' ἀπελθεῖν, πνεῦμα μὲν πρὸς αἰθέρα,
τὸ σῶμα δ' εἰς γῆν· οὔτι γὰρ κεκτήμεθα
ἡμέτερον αὐτό, πλὴν ἐνοικῆσαι βίον· 545
κἄπειτα τὴν θρέψασαν αὐτὸ δεῖ λαβεῖν.
δοκεῖς κακουργεῖν Ἄργος, οὐ θάπτων νεκρούς;
ἥκιστα· πάσης Ἑλλάδος κοινὸν τόδε,

538. Reduxi vulgatam πεπόνθατ'. In sequentibus Musgravianam interpunctionem adoptavi, αἰσχρῶς τ' ἐκείνοις· χὴ δ. δ. „Ipso „interprete, *Turpiter vero illis; ad-„eoque vestrum jus ultionis perit.* „i. e. satis jam ulti estis, nullum „ultra jus habetis. Aristides II. p. „59. ed. Ganter. οὐκοῦν καὶ δεδώ-„κασι δίκην Θηβαίοις Λακεδαιμό-„νιοι; τοῦτ' ἔχει τέλος ἡ μέμψις. „Ultimum hujus loci comma com-„mentarii in Euripidem vicem, „meo saltem judicio, praestat."

543. εἰς τὸ σῶμ'. Toupius, cui adstipulantur Valckenaerius Diatr. Eurip. p. 55. et Musgravius, ad Suid. I. p. 234. reponit εἰς τὸ ζῆν. Quem tamen, ut observavit Porsonus in Appendice p. 449. cum linguae usus, tum metri lex refutat. In proximo versu Toupius praefert ex Stobaeo CXXIV. p. 505. ἀπελθεῖν, pro ἀπῆλθε, quod admisi. Idem v. 545. pro βίον conjicit μόνον.

εἰ τοὺς θανόντας νοσφίσας ὧν δεῖ λαχεῖν,
ἀτάφους τις ἕξει· δειλίαν γὰρ εἰσφέρει 550
τοῖς ἀλκίμοισιν, οὗτος ἦν τεθῇ νόμος.
κἀμοὶ μὲν ἦλθες δεῖν' ἀπειλήσων ἔπη,
νεκροὺς δὲ ταρβεῖτ', εἰ κρυβήσονται χθονί;
τί μὴ γένηται; μὴ κατασκάψωσι γῆν
ταφέντες ὑμῶν; ἢ τέκν' ἐν μυχῷ χθονὸς 555
φύσωσιν, ἐξ ὧν εἰσί τις τιμωρία;
σκαιόν γε τἀνάλωμα τῆς γλώσσης τόδε,
φόβους πονηροὺς καὶ κενοὺς δεδοικέναι.
ἀλλ', ὦ μάταιοι, γνῶτε τἀνθρώπων κακά·
παλαίσμαθ' ἡμῶν ὁ βίος· εὐτυχοῦσι δὲ 560
οἱ μὲν τάχ', οἱ δ' ἐσαῦθις, οἱ δ' ἤδη, βροτῶν.
τρυφᾷ δ' ὁ δαίμων· πρός τε γὰρ τοῦ δυστυχοῦς,
ὡς εὐτυχὴς ᾖ, τίμιος γεραίρεται·
ὁ δ' ὄλβιός νιν, πνεῦμα δειμαίνων λιπεῖν,
ὑψηλὸν αἴρει. γνόντας οὖν χρεὼν τάδε, 565
ἀδικουμένους τε μέτρια, μὴ θυμῷ φέρειν,
ἀδικεῖν τε τοιαῦθ', οἷα μὴ βλάψαι πόλιν.
πῶς οὖν ἂν εἴη; τοὺς ὀλωλότας νεκροὺς
θάψαι δὸς ἡμῖν, τοῖς θέλουσιν εὐσεβεῖν·
ἢ δῆλα τἀνθένδ'· εἶμι, καὶ θάψω βίᾳ. 570
οὐ γάρ ποτ' εἰς Ἕλληνας ἐξοισθήσεται,
ὡς εἰς ἔμ' ἐλθὼν, καὶ πόλιν Πανδίονος,
νόμος παλαιὸς δαιμόνων διεφθάρη.
ΧΟ. θάρσει· τὸ γάρ τοι τῆς δίκης σώζων φάος,
πολλοὺς ὑπεκφύγοις ἂν ἀνθρώπων λόγους. 575
ΚΗ. βούλει ξυνάψω μῦθον ἐν βραχεῖ σέθεν;
ΘΗ. λέγ', εἴ τι βούλει· καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.
ΚΗ. οὐκ ἄν ποτ' ἐκ γῆς παῖδας Ἀργείων λάβοις.
ΘΗ. κἀμοῦ νυν ἀντάκουσον, εἰ βούλει, πάλιν.
ΚΗ. κλύοιμ' ἄν· οὐ γὰρ ἀλλὰ δεῖ δοῦναι μέρος. 580
ΘΗ. θάψω νεκροὺς, γῆς ἐξελὼν Ἀσωπίας.
ΚΗ. ἐν ἀσπίσιν σοι πρῶτα κινδυνευτέον.

555. Marklandianam μυχοῖς probat Musgravius.
561. τάχ'. Marklandus τόθ' probante Musgravio.
563. εὐτυχὴς ᾖ debetur Musgravio.
569. εὐσεβεῖν editum pro εἰσιδεῖν ex emendatione Marklandi, probante Musgravio.

ΘΗ. πολλοὺς ἔτλην δὴ κἀτέρους ἄλλους πόνους.
ΚΗ. ἦ πᾶσιν οὖν σ' ἔφυσεν ἐξαρκεῖν πατήρ;
ΘΗ. ὅσοι γ' ὑβρισταί· χρηστὰ δ' οὐ κολάζομεν. 585
ΚΗ. πράσσειν σὺ πόλλ' εἴωθας, ἥτε σὴ πόλις.
ΘΗ. τοιγὰρ πονοῦσα πολλὰ, πόλλ' εὐδαιμονεῖ.
ΚΗ. ἔλθ', ὡς σε λόγχῃ Σπαρτὸς ἐν πόλει λάβῃ.
ΘΗ. τίς δ' ἐκ δράκοντος θοῦρος ἂν γένοιτ' ἄρης;
ΚΗ. γνώσει σὺ πάσχων· νῦν δέ τ' εἶ νεανίας. 590
ΘΗ. οὔτοι μ' ἐπαίρεις ὥστε θυμῶσαι φρένας,
τοῖς σοῖσι κόμποις. ἀλλ' ἀποστέλλου χθονὸς,
λόγους ματαίους, οὔσπερ ἠνέγκω, λαβὼν·
περαίνομεν γὰρ οὐδέν. ὁρμᾶσθαι χρεὼν
πάντ' ἄνδρ' ὁπλίτην, ἁρμάτων τ' ἐπεμβάτην, 595
μοναμπύκων τε φάλαρα κινεῖσθαι, στόμα
ἀφρῷ καταστάζοντα, Καδμείαν χθόνα.
χωρήσομαι γὰρ ἑπτὰ πρὸς Κάδμου πύλας
αὐτὸς σίδηρον ὀξὺν ἐν χεροῖν ἔχων,
αὐτός γε κήρυξ· σοὶ δὲ προστάσσω μένειν, 600
Ἄδραστε, κἀμοὶ μὴ ἀναμίγνυσθαι τύχας
τὰς σάς· ἐγὼ γὰρ δαίμονος τοὐμοῦ μέτα,
στρατηλατήσω κλεινὸς ἐν κλεινῷ δορί.
ἓν δεῖ μόνον μοι, τοὺς θεοὺς ἔχειν, ὅσοι
δίκην σέβονται. ταῦτα γὰρ ξυνόνθ' ὁμοῦ, 605
νίκην δίδωσιν. ἡ ρετὴ δ' οὐδὲν φέρει
βροτοῖσιν, εἰ μὴ τὸν θεὸν χρῄζοντ' ἔχει.

ΔΔ. ὦ μέλεαι μελέων ματέρες λοχαγῶν, στροφὴ ἁ.
ὡς μοι ὑφ' ἥπατι δεῖμα χλοερὸν ταράσσει.
ΧΟ. τίν' αὐδὰν τάνδε προσφέρεις νέαν; 610
ΔΔ. στράτευμα μὲν Παλλάδος κριθήσεται.
ΧΟ. διὰ δορὸς εἶπας, ἢ λόγων ξυναλλαγαῖς;
ΔΔ. γένοιτ' ἂν κέρδος· οἱ δ' ἀρείφατοι
φόνοι, μάχαι, στερνοτυπεῖς τ' ἀνὰ τόπον
πάλιν φανήσονται κτύποι. 615

583. κἀτέρους καλοὺς Marklandus, κἀρτέρους ἄλλους Musgravius.

599. 600. Versuum ordinem mutavi secutus Musgravium.

608. Persona Adrasti loco Aethrae posita monente Tyrwhitto.

615. Sic metri causa Brunckius ad Hecub. 280. Olim κτύποι φανήσονται.

ΧΟ. ὦ τάλαινα, τίνα λόγον,
τίν' ἂν τῶνδ' αἰτίαν λάβοιμι;
ΑΔ. ἀλλὰ τὸν εὐτυχίᾳ λαμπρὸν ἄν τις αἵρῃ ἀντ. ά.
μοῖρα πάλιν. τόδε μοι τὸ θράσος ἀμφιβαίνει.
ΧΟ. δικαίους δαίμονας σύ γ' ἐννέπεις. 620
ΑΔ. τίνες γὰρ ἄλλοι νέμουσι συμφοράς;
ΧΟ. διάφορα πολλὰ θεῶν βροτοῖσιν εἰσορῶ.
ΑΔ. φόβῳ γὰρ τῷ πάρος διόλλυσαι.
δίκα δίκαν ἐξεκάλεσσε, καὶ φόνος
φόνον. κακῶν δ' ἀναψυχὰς 625
θεοὶ βροτοῖσι νέμουσιν,
ἁπάντων τέρμ' ἔχοντες αὐτοί.
ΧΟ. τὰ καλλίπυργα πεδία πῶς ἱκοίμεθ' ἄν, στροφὴ β'.
καλλίχορον θεᾶς ὕδωρ λιποῦσαι —
ΑΔ. ποτανὰν εἴ σέ τις θεῶν κτίσαι. 630
ΧΟ. διπόταμον ἵνα πόλιν μόλω.
ΑΔ. εἰδείης ἂν φίλων, εἰδείης ἂν τύχας.
ἔτι πότ' αἶσα. τίς ἄρα πότμος
ἐπιμένει τὸν ἄλκιμον
τᾶσδε γᾶς ἄνακτα; 635
ΧΟ. κεκλημένους μὲν ἀνακαλούμεθ' αὖ θεούς. ἀντ. β'.
ΑΔ. ἀλλὰ φόβων πίστις ἅδε πρῶτα.
ΧΟ. Ἰὼ Ζεῦ, τᾶς παλαιομάτορος
παιδογόνε, πόριος Ἰνάχου,
πόλει μοι ξύμμαχος γενοῦ τᾷδ' εὐμενής. 640
τὸ σὸν ἄγαλμα, τὸ σὸν ἵδρυμα
πόλεος ἐκκομίζομαι
πρὸς πυρὰν ὑβρισθέν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

γυναῖκες, ἥκω πόλλ' ἔχων λέγειν φίλα,
αὐτός τε σωθεὶς (ἠρέθην γὰρ ἐν μάχῃ, 645

618. Εὐτυχίᾳ pro εὐτυχῆ Marklandi est conjectura a Musgravio probata.

625. κακῶν δ' ἀναψυχὰς emendavit Canterus. Aldus κακὸν δ' ἀνὰ ψυχάς.

632. τύχας pro ψυχὰς ex virorum eruditorum correctione repositum.

633. Legendum puto ὅ τι ποτ' αἶσα. *Musgravius.*

637. Persona Adrasti ex Tyrwhitti monitu reposita.

ἵν' οἱ θανόντες ἑπτὰ δεσποτῶν λόχοι
ἠγωνίσαντο, ῥεῦμα Διρκαῖον πάρα)
νίκην τε Θησέως ἀγγελῶν. λόγου δέ σε
μακροῦ 'ποπαύσω· Καπανέως γὰρ ἦν λάτρις,
ὃν Ζεὺς κεραυνῷ πυρπόλῳ καταιθαλοῖ. 650
ΧΟ. ὦ φίλτατ', εὖ μὲν νόστον ἀγγέλλεις σέθεν,
τήν τ' ἀμφὶ Θησέως τάξιν. εἰ δὲ καὶ στρατὸς
σῶς ἔστ' Ἀθηνῶν, πάντ' ἂν ἀγγέλλοις φίλα.
ΑΓ. σῶς· καὶ πεπραγμέν', ὡς Ἄδραστος ὤφελε
πρᾶξαι, ξὺν Ἀργείοισιν ὡς ἀπ' Ἰνάχου 655
στείλας, ἐπεστράτευσε Καδμείων πόλιν.
ΧΟ. πῶς γὰρ τρόπαια Ζηνὸς Αἰγέως τόκος
ἔστησεν, οἵ τε συμμετασχόντες δορός;
λέξον· παρὼν γὰρ τοὺς ἀπόντας εὐφρανεῖς.
ΑΓ. λαμπρὰ μὲν ἀκτὶς, ἡλίου κανὼν σαφής, 660
ἔβαλλε γαῖαν. ἀμφὶ δ' Ἠλέκτρας πύλας
ἔστην θεατὴς, πύργον εὐαυγῆ λαβών.

646. Manifestum in hoc versu vitium corrigunt Heathius et Marklandus legendo θανόντων. Malim, ἵν' οἱ θανόντες, ἑπτὰ δεσπόται λόχων. *Musgravius.*

652. Emendat Marklandus πρᾶξιν vel βᾶξιν. Mihi verum videtur βᾶξιν, nam πρᾶξιν cum ἀμφὶ consistere vix potest. *Musgravius.*

659. Reduxi, auctore Musgravio, lectionem Aldinam. Marklandus ex Mss. παρόντας.

662. εὐαυγῆ. Ita pro εὐαγῆ Hemsterhusius, cujus egregia nota deinceps subjicitur. „Euripidis „loco apte convenit interpretatio „*A quo longe lateque prospici pot-*„*est*: ipsi voci convenire, fuerat „ostendendum. Εὐαγὴς si duca-„tur ab ἄγος, quid sit, notum „est, quemadmodum ἀναγὴς, δυσ-„αγής· si ab ἄγω, *duco*, erit „*agilis*, *flexibilis*. qua potestate „capitur in Hippocr. περὶ διαίτ. „II. p. 363. 34. neque aliter Henr. „Stephan. intellexit Anth. I. c. 60. „Ep. 6. Χαίροιτ' εὐαγέες (μέλισσαι) „in Th. L. Gr. t. i. p. 126. *C. agi-*„*les apes*, *quod per aërem feran-*„*tur cito et facile*: vel *mobilis*, „*volubilis*, ut in Aretaeo p. 19. „ver. 33. ὀφθαλμοὶ εὐαγέες, λαμ-„προὶ, exponi possunt, licet *pu-*„*ros* dederit Crassus, Wiganus „*lucentes*, quod vix perspicias un-„de pendeat, nisi legisse vel legi „voluisse statuas εὐαυγέες· jun-„guntur tamen itidem ab Ada-„mantio Physiog. l. c. 9. ὀφθαλ-„μοὶ μεγάλοι τε καὶ λαμπροὶ καὶ „εὐαγεῖς, cujus vice admodum vi-„tiose εὐλαβεῖς Polemo praefert. „Porro si ab ἄγω, ἄγνυμι, *fran-*„*go*, significabit *fragilem*, *quique* „*facile comminui possit*; quo per-„tinet Suidae locus ita scriben-„dus: Εὐαγὲς, εὐκόλως κεκλασμέ-„νον, et στάχυς εὐαγὴς idem qui „εὔκλαστος, εὔθραυστος, apud „Etym. in v. Δημήτηρ. In his, „sicuti linguae norma postulat, „penultima corripitur: aliis in „locis eadem vox syllabam istam „habet productam: Leonid. Anth. „VI. 27. Ep. 6. Καὶ πέλεκυν ὀρ-„κάναν τ' εὐαγέα, καὶ περιαγὲς „Τρύπανον—Parmen. apud Clem.

ὁρῶ δὲ φῦλα τρία τριῶν στρατευμάτων,
τευχεσφόρον μὲν λαὸν ἐκτείνοντ' ἄνω
Ἰσμήνιον πρὸς ὄχθον, ὡς μέν ἦν λόγος, 665
αὐτόν τ' ἄνακτα παῖδα κλεινὸν Αἰγέως,
καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ, δεξιὸν τεταγμένους
κέρας, παλαιᾶς Κεκροπίας οἰκήτορας·
αὐτὸν δὲ Πάραλον ἐστολισμένον δορὶ

„Al. Str. V. p. 732.—καθαρᾶς εὐ„αγέος ἠελίοιο λαμπάδος ἐργ' αἴ„δηλα — nimirum forma Dorica „nascuntur ex εὐηγής et περιηγής· „quorum illud rarissimum, alte„rum frequentatur pro *circumac„to*, *circumjecto*, *rotundo*: saepe „tamen quam proprie vim habeat „obscurum est; qua de re nunc „nihil amplius dicam. Singulare „est, quod ex Lex. Vet. MS. Bibl. „Sangerm. mecum communicavit „Praestantissimus noster Ruhn„kenius: Ἀγής· τοῦτο ἀπὸ συνθέ„σεως καταλείπεται τοῦ εὐαγής, ἢ „παναγής. Ἐμπεδοκλῆς· Ἄθρει μὲν „γὰρ ἄνακτος ἐναντίον ἀγέα κύ„κλον. pro παναγής, quod longe „diversum est, melius scripsisset „περιαγής, ut in illo versu pro„verbiali, quem suggerit Philo„pon. περὶ Κόσμοπ. p. 179. μηδ' „ὅσον ὀφθαλμοῦ περιηγέα κύκλον „ἐλίξαι. Vid. Snid. in Εὐαγής. „Nunc investiga quantum libet, „harum, quas notavi in εὐαγής, „significationum quaenam vel „Aeschyli verbis vel Euripidis ac„commodari possit, nullam, ni „fallor, invenies: at scripseris „inserta litera εὐαυγῆ, omnis dif„ficultas fuerit sublata: nam εὐ„αυγής, *locus illustris*, vel *qui „undique conspici potest*, vel *unde „prospectus in vicina late patet*. „Ratio structurae in ἕδρα παντὸς „εὐαυγὴς στρατοῦ itidem expedita, „quae frustra quaeratur in εὐα„γής. Enimvero jam dudum ve„reor, ne εὐαυγὴς per culpam li„brariorum pluribus locis abierit „in εὐαγής· in Jamblichi certe „Protr. p. 152. ver. 23. vice vul„gati, λαμπροτάτη τις εὐαγία, Cod. „Reines. quem ipse cum edito „contuli, praefert εὐαυγία, quod „utique longe melius congruit „cum λαμπροτάτη et τὸ τῆς ψυχῆς „ὄμμα, quam εὐαγία. Perinde se „res habet in Platone de LL. XII. „p. 989. C. ἃ μαθοῦσι μὲν εὐαγέ„στερα γίγνεσθαι, μὴ μαθοῦσι δὲ „σκοτωδέστερα . . . καὶ ἀσαφῆ. „Tim. p. 1065. E. ἀέρος τὸ μὲν „εὐαγέστατον ἐπίκλην αἰθὴρ καλού„μενος· ὁ δὲ θολερώτατος ὀμίχλη „τε καὶ σκότος: unde sumtum „Jamblichi de Myst. p. 80. ver. 21. „τὸ εὐαγέστατον καὶ ἄκρον τοῦ ἀέ„ρος. Si tum juncta propinquae, „tum opposita contrariae potesta„tis adtente spectes, quid prius „in mentem veniat quam oppor„tunissimum εὐαυγής; Accedat „Aristoteles, vel quicunque no„men ejus mentitus auctor, de „Mund. p. 14. ver. 12. κόσμος . . . „λαμπρότητι δὲ εὐαγέστατος. ver„tit Apuleius: *splendore perluci„dus*: quin clarius etiam caussam „nostram suffulcit diversa, quam „Stobaeus suppeditat Ecl. Phys. „p. 78. ver. 9. lectio, λαμπρότητα „δὲ τηλαυγέστατος. in Parmenide „quoque εὐαυγέος ἠελίοιο non „sprevero. Pythagoreis autem in „primis αὐγὴ et voces inde natae „placuerunt; unico Theagis ex„emplo defungar apud Stob. p. „11. ver. 46. ὁ νόος . . . ἔχων πε„ριαυγέα καὶ διαυγέα τὰν ἔποψιν. „Jam neminem opinor fore, qui „contendat, pro εὐαυγὴς Graecos „vitandae κακοφωνίας ergo solem„ni more pronunciasse εὐαγής." [V. Elmslei. ad Bacchas v. 660. *ED. LIPS.*]

κρήνην παρ' αὐτὴν Ἄρεος, ἱππότην τ' ὄχλον 670
πρὸς κρασπέδοισι στρατοπέδου τεταγμένον,
ἴσους ἀριθμόν· ἁρμάτων δ' ὀχήματα
ἔνερθε σεμνῶν μνημάτων Ἀμφίονος.
Κάδμου δὲ λαὸς ἦστο πρόσθε τειχέων,
νεκροὺς ὄπισθεν θέμενος, ὧν ἔκειτ' ἀγών. 675
ἱππεῦσί θ' ἱππεῖς ἦσαν ἀνθωπλισμένοι,
τετραόροισί τ' ἀντί' ἅρμαθ' ἁρμασιν.
κήρυξ δὲ Θησέως εἶπεν εἰς πάντας τάδε·
σιγᾶτε, λαοί· σῖγα, Καδμείων στίχες,
ἀκούσαθ'· ἡμεῖς ἥκομεν νεκροὺς μέτα, 680
θάψαι θέλοντες, τὸν Πανελλήνων νόμον
σώζοντες, οὐδὲν δεόμενοι τεῖναι φόνον.
κοὐδὲν Κρέων τοῖσδ' ἀντεκήρυξεν λόγοις,
ἀλλ' ἦστ' ἐφ' ὅπλοις σῖγα. ποιμένες δ' ὄχων
τετραόρων κατῆρχον ἐντεῦθεν μάχης. 685
πέραν δὲ διελάσαντες ἀλλήλων ὄχους,
παραιβάτας ἔστησαν εἰς τάξιν δορός.
χοὶ μὲν σιδήρῳ διεμάχονθ', οἱ δ' ἔστρεφον
πῶλους ἐς ἀλκὴν αὖτις ἐς παραιβάτας.
ἰδὼν δὲ Φόρβας, ὃς μοναμπύκων ἄναξ 690

670. ἱππότην τ' ὄχλον mavult Musgravius pro ἱππότην ὄγον, et sic editum ὄχλον etiam infra 691.

686. Suspiceris forte huc Suidae glossam pertinere, ἀλλήλων, ἀντὶ τοῦ ἑαυτῶν· οὕτως Εὐριπίδης. Nec aliter vocem ἀλλήλων interpretatur Marklandus. Heathius pro πέραν legendum suadet πέλας, ut ἀλλήλων usitatum sensum obtineat. Mihi vitium in ἀλλήλων esse videtur, legendumque vel ὁπλιτῶν *gravis armaturae militum*, vel, quod propius ad vulgatae vestigia accedit, ἀλκτήρων, i. e. ἐπικούρων, *sociorum*. Mens Auctoris haud dubie est, proelii initium a curribus factum: eos ultra peditum ordines procurrisse, et parabatas hosti admovisse: ibi vero nonnullos ferro dimicantes substitisse, alios vero equos retro flexisse, auxilii causa, ad gravis armaturae milites: ἐς ἀλκὴν αὖτις ἐς φεράσπιδας. Sic enim legendum puto pro παραιβάτας, quod nec distinctione post ἀλκὴν posita, prout voluit Marklandus, locum tueri potest. Nec absurdum foret ἐς πρωτοστάτας, *versus primum ordinem*. Currus sic ad pedestrem aciem confugientes ab Homero exhibentur Il. E. 502 ad 505. Vox φέρασπις exstat in Epigr. Leontii Anthol. H. Steph. p. 238. Aeschyl. Pers. 240. Agam. 702. Curruum in pugnis usum vel praecipuum, vel non minimum fuisse in protegendo ab equitum incursionibus peditatu clare liquet ex Phoen. 739. 40. Plutarch. Timoleon. p. 455. ed. Steph. *Musgravius.*

687. εἰς τάξιν δορός, *hastae protentionem. Musgravius.*

ἦν τοῖς Ἐρεχθείδαισιν, ἁρμάτων ὄχλον,
οἵ τ' αὖ τὸ Κάδμου διεφύλασσον ἱππικὸν,
ξυνῆψαν ἀλκὴν, κἀκράτουν, ἡσσῶντό τε.
λεύσσων δὲ ταῦτα, κοὐ κλύων (ἐκεῖ γὰρ ἦν,
ἔνθ' ἅρματ' ἠγωνίζεθ', οἵ τ' ἐπεμβάται) 695
τἀκεῖ παρόντα πολλὰ πήματ', οὐκ ἔχω
τί πρῶτον εἴπω· πότερα τὴν εἰς οὐρανὸν
κόνιν προσαντέλλουσαν, ὡς πολλὴ παρῆν·
ἢ τοὺς ἄνω τε καὶ κάτω φορουμένους
ἱμᾶσιν· αἵματός τε φοινίου ῥοὰς, 700
τῶν μὲν πιτνόντων, τῶν δὲ, θραυσθέντων δίφρων,
εἰς κρᾶτα πρὸς γῆν ἐκκυβιστώντων βίᾳ,
πρὸς ἁρμάτων τ' ἀγαῖσι λειπόντων βίον.
νικῶντα δ' ἵπποις ὡς ὑπείδετο στρατὸν
Κρέων, τό γ' ἐνθένδ' ἰτέαν λαβὼν χερὶ 705
χωρεῖ, πρὶν ἐλθεῖν ξυμμάχοις δυσθυμίαν.
καὶ μὴν τὰ Θησέως γ' οὐκ ὄκνῳ διεφθάρη·
ἀλλ' ἵετ' εὐθὺς λάμπρ' ἀναρπάσας ὅπλα.
καὶ ξυμπατάξαντες μέσον πάντα στρατὸν,
ἔκτεινον, ἐκτείνοντο· καὶ παρηγγύων 710
κελευσμὸν ἀλλήλοισι σὺν πολλῇ βοῇ,
θεῖν, ἀντέρειδε τοῖς Ἐρεχθείδαις δόρυ.
λόχος δ' ὀδόντων ὄφεος ἐξηνδρωμένος,
δεινὸς παλαιστὴς ἦν· ἔκλινε γὰρ κέρας
τὸ λαιὸν ἡμῶν, δεξιοῦ δ' ἡσσώμενον 715
φεύγει τὸ κείνων· ἦν δ' ἀγὼν ἰσόῤῥοπος.
κἀν τῷδε τὸν στρατηγὸν αἰνέσαι παρῆν·
οὐ γὰρ τὸ νικῶν τοῦτ' ἐκέρδαινεν μόνον,
ἀλλ' ᾤχετ' εἰς τὸ κάμνον οἰκείου στρατοῦ·
ἔῤῥηξε δ' αὐδὴν, ὥσθ' ὑπηχῆσαι χθόνα· 720

690. Vulgatam interpunctionem restitui. Alteram admitti non posse demonstrat insolita particulae δὲ collocatio. Eadem chorda oberrat Marklandus infra 917.

694. ἐκεῖ γὰρ ἦν. Hic Euripidis vel memoriam desidero, vel curam. Currus bellici, ut ex Schemate patet, juxta Proetidas portas constituti erant: Nuncius, ut ipse testatur v. 653. in turre vel specula juxta portas Electras, et tamen hic affirmat se in ea parte fuisse, ubi currus, et curruum milites pugnabant. *Musgravius.*

704. Νικῶντα. Valckenaerii emendationem εἴκοντα probant Marklandus et Musgravius.

705. Ita Marklandus. MSS. *K.* τὸ ἐνθένδ'. Aldus *K.* γε τοὐνθένδ'.

ὦ παῖδες, εἰ μὴ σχήσετε στερρὸν δόρυ
σπαρτῶν τόδ' ἀνδρῶν, οἴχεται τὰ Παλλάδος.
θάρσος δ' ἐνῶρσε παντὶ Δαναϊδῶν στρατῷ.
αὐτός θ' ὅπλισμα τοὐπιδαύριον λαβὼν
δεινῆς κορύνης, διαφέρων ἐσφενδόνα, 725
ὁμοῦ τραχήλους κἀπικείμενον κάρα
κυνέας θερίζων, κἀποκαυλίζων ξύλῳ·
μόλις δέ πως ἔτρεψεν εἰς φυγὴν πόδα.
ἐγὼ δ' ἀνηλάλαξα, κἀνωρχησάμην,
κἄκρουσα χεῖρας. οἱ δ' ἔτεινον εἰς πύλας, 730
βοὴ δὲ καὶ κωκυτὸς ἦν ἀνὰ πτόλιν
νέων, γερόντων· ἱερά τ' ἐξεπίμπλασαν
φόβῳ. παρὸν δὲ τειχέων εἴσω μολεῖν,
Θησεὺς ἐπέσχεν· οὐ γὰρ ὡς πέρσων πόλιν
μολεῖν ἔφασκεν, ἀλλ' ἀπαιτήσων νεκρούς. 735
τοιόνδε τὸν στρατηγὸν αἱρεῖσθαι χρεών,
ὃς ἔν τε τοῖς δεινοῖσίν ἐστιν ἄλκιμος,
μισεῖ θ' ὑβριστὴν λαόν· ὃς πράσσων καλῶς,
εἰς ἄκρα βῆναι κλιμάκων ἐνήλατα
ζητῶν, ἀπώλεσ' ὄλβον, ᾧ χρῆσθαι παρῆν. 740

ΧΟ. νῦν τήνδ' ἄελπτον ἡμέραν ἰδοῦσ' ἐγὼ,
θεοὺς νομίζω, καὶ δοκῶ τὰς ξυμφορὰς
ἔχειν ἔλασσον, τῶνδε τισάντων δίκην.

ΑΔ. ὦ Ζεῦ, τί δῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
φρονεῖν λέγουσι; σοῦ γὰρ ἐξηρτήμεθα, 745
δρῶμέν τε τοιαῦθ' ἂν σὺ τυγχάνῃς θέλων.
ἡμῖν γὰρ ἦν τότ' Ἄργος οὐχ ὑποστατὸν,
αὐτοί τε πολλοὶ, καὶ νέοι βραχίοσιν·
Ἐτεοκλέους τε σύμβασιν ποιουμένου,

723. Δαναϊδῶν. Marklandus Παραλίων. Musgravius potius legendum censet Κραναϊδῶν Atheniensium, a Cranao, qui post Cecropem Atticae imperium tenuit.

724. τοὐπιδαύριον. Spolium nempe Periphetae Epidaurii. Plutarch. Thes. p. 8. ed. Steph. Musgravius.

725. Κορύνη Homero mediam corripit. Producit tamen Nicander Alexipharm. 409. δεινὴν βρωμήεντος ἐναλδήσασα κορύνην, cum Theocrito XXV. 63. ubi vide Toupium.

727. κἀποκαυλίζων Canteri est emendatio pro vulg. κἀποδαυλίζων, Marklando et Musgravio probata.

μέτριά τε δόντος, οὐκ ἐχρῆζομεν λαβεῖν· 750
κἄπειτ' ἀπωλόμεσθ'. ὅδ' αὖ, τότ' εὐτυχὴς,
λαβὼν, πένης ὡς, ἀρτίπλουτα χρήματα,
ὕβριζ' ὑβρίζων τ' αὖτις ἀνταπώλετο
Κάδμου κακόφρων λαός. Ὦ κενοὶ βροτῶν,
οἳ τόξον ἐντείνοντες ὡς καιροῦ πέρα, 755
καὶ πρὸς δίκης γε πολλὰ πάσχοντες κακὰ,
φίλοις μὲν οὐ πείθεσθε, τοῖς δὲ πράγμασιν.
πόλεις τ', ἔχουσαι διὰ λόγου κάμψαι κακὰ,
φόνῳ καθαιρεῖσθ', οὐ λόγῳ, τὰ πράγματα.
ἀτὰρ τί ταῦτα; κεῖνο βούλομαι μαθεῖν, 760
πῶς ἐξεσώθης· εἶτα τἄλλ' ἐρήσομαι.

ΑΓ. ἐπεὶ ταραγμὸς πόλιν ἐκίνησεν δορὶ,
πύλας διῆλθον, ἧπερ εἰσῄει στρατός.

ΑΔ. ὧν δ' οὕνεκ' ἀγὼν ἦν, νεκροὺς κομίζετε;

ΑΓ. ὅσοι γε κλεινοῖς ἔπτ' ἐφέστασαν δόμοις. 765

ΑΔ. πῶς φῄς; ὁ δ' ἄλλος ποῦ κεκμηκότων ὄχλος;

ΑΓ. τάφῳ δέδονται πρὸς Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.

ΑΔ. τοὐκεῖθεν ἢ τοὐνθένδε; τίς δ' ἔθαψέ νιν;

ΑΓ. Θησεὺς, σκιώδης ἔνθ' Ἐλευθερὶς πέτρα.

ΑΔ. οὓς δ' οὐκ ἔθαψε, πῇ νεκροὺς ἥκεις λιπών; 770

ΑΓ. ἐγγύς. πέλας γὰρ πᾶν ὅ τι σπουδάζεται.

ΑΔ. ἦπου πικρῶς νιν θέραπες ἦγον ἐκ φόνου;

ΑΓ. οὐδεὶς ἐπέστη τῷδε δοῦλος ὢν πόνῳ.
φαίης ἂν, εἰ παρῆσθ', ὅτ' ἠγάπα νεκρούς.
ἔνιψεν αὐτὸς τῶν ταλαιπώρων σφαγὰς, 775
κἀστρωσέ γ' εὐνὰς, κἀκάλυψε σώματα.

ΑΔ. δεινὸν μὲν ἦν βάσταγμα, καὶ σχύνην ἔχον.

ΑΓ. τί δ' αἰσχρὸν ἀνθρώποισι τἀλλήλων κακά;

ΑΔ. οἴ μοι, πόσῳ σφιν ξυνθανεῖν ἂν ἤθελον;

750. Edd. et MSS. μέτρια θέλοντος. Emendavit Marklandus, probante Musgravio.

757. πράγμασιν. Idem est, quod aliis verbis Hesiodus dixit, παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω. Op. et D. 218. *Musgravius.*

759. καθαιρεῖτ' mavult cum Marklando Musgravius.

768. ἥκεις repositum Heathio, Marklando, Musgravio auctoribus.

775. Personae ad Marklandi mentem mutatae, et αὐτὸς pro αὐτῶν ex ejusdem conjectura repositum.

ΔΓ. ἄκραντα δύρει, ταῖσδέ τ' ἐξάγεις δάκρυ. 780
ΑΔ. δοκῶ μέν· αὐταί γ' εἰσὶν αἱ διδάσκαλοι.
ἀλλ' εἶεν· αἴρω χεῖρ', ἀπαντήσας νεκροῖς,
ᾅδου τε μολπὰς ἐκχέω δακρυῤῥόους,
φίλους προσαυδῶν· ὧν λελειμμένος τάλας,
ἔρημα κλάω. τοῦτο γὰρ μόνον βροτοῖς 785
οὐκ ἔστι τἀνάλωμ' ἀναλωθὲν λαβεῖν,
ψυχὴν βροτείαν· χρημάτων δ' εἰσὶν πόροι.

ΧΟ. τὰ μὲν εὖ, τὰ δὲ δυστυχῆ. στροφὴ ἀ.
πόλει μὲν εὐδοξία,
καὶ στρατηλάταις δορὸς 790
διπλάζεται τιμή·
ἐμοὶ δὲ τῶν παίδων μὲν εἰσιδεῖν μέλη,
πικρόν. καλὸν θέαμα δ' εἴπερ ὄψομαι,
τὰν ἄελπτον ἁμέραν,
ἰδοῦσα πάντων μέγιστον ἄλγος. 795
ἄγαμόν μ' ἔτι δεῦρ' ἀεὶ ἀντιστροφὴ ἀ.
χρόνος, παλαιὸς πατὴρ,
ὤφελ' ἁμέρᾳ κτίσαι.
τί γάρ με δεῖ παίδων;
τὸ μὲν γὰρ οὐκ ἤλπιζον ἂν πεπονθέναι 800
πάθος περισσὸν, εἰ γάμων ἀπεζύγην.
νῦν δ' ὁρῶ σαφέστατον
κακὸν, τέκνων φιλτάτων στερεῖσθαι.
ἀλλὰ τάδ' ἤδη σώματα λεύσσω
τῶν οἰχομένων παίδων. μελέα, 805
πῶς ἂν ὀλοίμην ξὺν τοῖσδε τέκνοις,
κοινὸν ἐς Ἅιδου καταβᾶσα.

780. Aldus et MSS. ἄκραντ' ὀδύρῃ. Vide Porsonum ad Hec. 754.

781. Post δοκῶ μέν, quod obscurum Marklando videbatur, non incommode suppleri potest ἐξάγειν. Pro αὐταί γ' Reiskius et Marklandus αὐταί δ', quod verum videtur. *Musgravius.*

782. Legendum putem cum Marklando, Ἀλλ' εἶ', ἀναίρων χεῖρ', ἀπαντήσω νεκροῖς, Ἅιδου τε μολπὰς ἐκχέω δακρυῤῥόους. Hanc certe ex pluribus ejus conjecturis verisimillimam arbitror. Notandum autem, ἐκχέω hic futuri indicativi esse. *Musgravius.*

798. ἁμεραῖν citat Porsonus ad Orest. 1679.

805. στερεῖσα Marklandi probant Musgravius et Brunckius ad Hecub. 625.

ΑΔ. στεναγμὸν, ὦ ματέρες, στροφὴ β'.
τῶν κατὰ χθονὸς νεκρῶν
αὔσατ', ἀπύσατ', ἀντίφων' ἐμῶν 810
στεναγμάτων κλύουσαι.
ΧΟ. ὦ παῖδες, ὦ πικρὸν φίλων
προσηγόρημα ματέρων·
προσαυδῶ σε τὸν θανόντα.
ΑΔ. ἰὼ, ἰὼ τῶν γ' ἐμῶν κακῶν ἐγώ. 815
ΧΟ. αἴ, αἴ. ἐπάθομεν, ὦ
τὰ κύνατ' ἄλγη κακῶν.
ΑΔ. ὦ πόλις Ἀργεία, τὸν ἐμὸν πότμον οὐκ ἐσορᾶτε;
ΧΟ. ὁρῶσι κἀμὲ δῆτα τὴν τάλαι-
ναν, τέκνων ἄπαιδα. 820
ΑΔ. προσάγετ' ὦ δυσπότμῳ ἀντιστροφὴ β'.

821 Personarum notae ad Musgravii mentem reformatae exhibentur. Rationes ex ipsius verbis sic colligas, „Metro subveniri potest legendo προσάξατ'. δυσπότμων quod dedi pro vulg. δυσπότμῳ MS. E. debetur. Personae, quae per magnam hujus Antistrophes partem confunduntur, sic fortasse constitui possunt. ΑΔ. Προσάξατ', ὦ δυσπότμων Σώμαθ' αἱματοσταγῆ, Σφαγέντα τ' οὐκ ἄξι', οὐδ' ὑπ' ἀξίων, Ἐν οἷς ἀγὼν ἐκράνθη. Adrastum haec loqui colligo ex ultimo versu, ἐν οἷς ἀγὼν ἐκράνθη, qui ipsi melius, quam foeminis quibuscunque, convenit. Quippe belli ipse rector fuerat, horumque heroum facta propriis oculis contemplatus erat. Hoc autem si verum sit, προσάξατ' ὦ interpretari oportebit *matribus eorum admovete*, quod ipsum Adrasto non male conveniet, qui paullo antea e scena digressus, nunc cadavera rediens comitatur. Sequentia Choro tribuenda esse liquet cum ex aliis, tum praecipue ex voce τέκνα: Δόθ' ὡς περιπτυχαῖσι δὴ Χέρας προσαρμόσασ', ἐμοῖς Ἐν ἀγκῶσι τέκνα θῶμαι. A choro haec enunciari vidit Barnesius, confirmatque MS. E. Adrasti nomen praefigit, ut et priori φήσει, Aldina. Responsum ἔχεις, ἔχεις non nisi ab Adrasto proficisci potest. Subjungit Chorus, πημάτων γ' ἅλις βάρος, i. e. *habeo quidem; nempe satis magnum doloris onus.* Huic querelae nihil praeter gemitum reponit Adrastus, αἴ, αἴ. Sequenti clausulae τοῖς τεκοῦσι δ' οὐ λέγεις superscribitur in MSS. E. G. περισσόν. Iidem MSS. ad v. 808. cujus hic ἀντίστοιχος est, defectum notarunt. Animadverterat sc. Grammaticus aliquis, horum versuum mensuram non convenire, adeoque alteri defectus notam, alteri redundantiae, adscripsit. Utrum autem horum verius sit, cum anceps testimonium sit, ex orationis nexu et indole investigandum est. Jam dubitare non possum, quin inter αἴ αἴ, quod ab Adrasto enunciari dixi, et ἀΐετέ μου, quod certissime ab eodem proficiscitur, φῆσις aliqua Chori intercesserit, cum alioqui nulla sententiae connexio sit. Qualis enim, obsecro, φῆσις esset, αἴ αἴ, ἀΐετέ μου. Itaque suspectam hanc clausulam [τοῖς τεκοῦσι δ' οὐ λέγεις] sine ulla haesitatione Euripidi assero: mendo

σώμαθ' αἱματοσταγῆ,
σφαγέντα τ' οὐκ ἄξι', οὐδ' ὑπ' ἀξίων,
ἐν οἷς ἀγὼν ἐκράνθη.

ΧΟ. δόθ', ὡς περιπτυχαῖσι δὴ 825
χέρας προσαρμόσασ', ἐμοῖς
ἐν ἀγκῶσι τέκνα θῶμαι.

ΑΔ. ἔχεις, ἔχεις. ΧΟ. πημάτων γ' ἅλις βάρος.

ΑΔ. αἴ, αἴ. ΧΟ. τοῖς τεκοῦσι δ' οὐ λέγεις. ΑΔ. αἴετέ μου.

ΧΟ. στένεις ἐπ' ἀμφοῖν ἄχη. 830

ΑΔ. εἴθε με Καδμείων ἔναρον στίχες ἐν κονίαισιν.

ΧΟ. ἐμὸν δὲ μή ποτ' ἐζύγη δέμας
εἷς τιν' ἀνδρὸς εὐνάν.

ΑΔ. ἴδετε κακῶν πέλαγος, ὦ ματέρες
τἀλαιναι τέκνων. ΧΟ. κατὰ μὲν ὄνυξιν 835
ἠλοκίσμεθ', ἀμφὶ δὲ σποδὸν
κάρα κεχύμεθα.

ΑΔ. ἰώ, ἰώ μοι μοι.
κατά με πέδον γᾶς ἕλοι,
διὰ δὲ θύελλα σπάσαι, 840
πυρός τε φλογμὸς
ὁ Διὸς, ἐν κάρα πέσοι.

ΧΟ. πικροὺς ἐσεῖδες γάμους,
πικρὰν δὲ Φοίβου φάτιν
ἔγημας. ἁ πολύστονος 845

tamen levi, quo laborabat, sublato: ΑΔΡ. αἴ, αἴ. ΧΟ. τοῖς τεκοῦσι κοῦ λέγεις. ΑΔΡ. αἴετέ μου. Chori lamentis ingemuerat Adrastus. Respondet Chorus, *scilicet parentibus eorum heu, heu, dicis*, quasi exprobrans, ipsum nihil aut parum dolere, saltem innuens, levissimam partem mali esse, quae ad ipsum pertineret. Cujus dicti quasi morsiunculam sentiens Adrastus, exclamat illico αἴετέ μου. Reponit Chorus στέν', ὡς ἐπ' ἀμφοῖν ἄχη. Sic enim lego, non, ut MSS. exhibent, στένεις ἐπ' ἀμφοῖν ἄχη. Sensus est: *Gemes, nam uterque patrum causam doloris habet.* Confirmat emendationem non absimilis clausula Herc. Fur. 915. Στενάζεθ' ὡς στενακτὰ—Οὐκ ἄν τις εἴποι μᾶλλον, ἢ πεπόνθαμεν." 844. Post φάτιν distinctionem plenam ponendam censeo. Sequitur, ἔγημας, ἁ πολύστονος, i. e. ἔγημας τὴν πολύστονον Ἐριννύν, ἁ ἦλθε λιποῦσ' Οἰδιπόδα δώματα. Nempe allegorice hic affert, quod supra verbis disertis v. 224. vid. etiam Hippolyt. 553. Marklando placet, ἔρημα δ' ἁ πολύστονος, ut ἔρημα ad Οἰδιπόδα δώματα referatur. Judicet Lector. *Musgravius.*

Οἰδιπόδα δώματα
λιποῦσ', ἦλθ' Ἐρινύς.

ΘΗ. μέλλων σ' ἐρωτᾷν, ἡνίκ' ἐξήντλεις στρατῷ
γόους, ἀφήσω, τοὺς ἐκεῖ μὲν ἐκλιπὼν
εἰς τὰ σά γε μύθους· νῦν δ' Ἄδραστον ἱστορῶ· 850
πόθεν πόθ' οἵδε, διαπρεπεῖς εὐψυχίᾳ,
θνητῶν ἔφυσαν; εἰπέ γ', ὡς σοφώτερος,
νέοισιν ἀστῶν τῶνδ' ἐπιστήμων γὰρ εἶ·
εἶδον γὰρ αὐτῶν κρείσσον', ἢ λέξαι λόγῳ,
τολμήμαθ', οἷς ἤλπιζον αἱρήσειν πόλιν. 855
ἓν δ' οὐκ ἐρήσομαί σε, μὴ γέλωτ' ὄφλω,
ὅτῳ ξυνέστη τῶνδ' ἕκαστος ἐν μάχῃ,
ἢ τραῦμα λόγχης πολεμίων ἐδέξατο.
κοινοὶ γὰρ οὗτοι τῶν τ' ἀκουόντων λόγοι,
καὶ τοῦ λέγοντος, ὅστις ἐν μάχῃ βεβὼς, 860
λόγχης ἰούσης πρόσθεν ὀμμάτων πυκνῆς,
σαφῶς ἀπήγγειλ', ὅστις ἐστὶν ἀγαθός.
οὐκ ἂν δυναίμην οὔτ' ἐρωτῆσαι τάδε,
οὔτ' αὖ πιθέσθαι τοῖσι τολμῶσιν λέγειν.
μόλις γὰρ ἄν τις αὐτὰ τἀναγκαῖ' ὁρᾶν 865
δύναιτ' ἄν, ἐστὼς πολεμίοις ἐναντίος.

ΑΔ. ἄκουε δὴ νῦν· καὶ γὰρ οὐκ ἄκοντί μοι
δίδως ἔπαινον τῶν ἔγωγε βούλομαι
φίλων ἀληθῆ καὶ δίκαι' εἰπεῖν πέρι.
ὁρᾷς τὸν ἄβρὸν, οὗ βέλος διέπτατο; 870

ΚΑΠΑΝΕΥΣ ὅδ' ἐστίν· ᾧ βίος μὲν ἦν πολὺς,
ἥκιστα δ' ὄλβῳ γαῦρος ἦν· φρόνημα δὲ

848—850. Locus vexatissimus, cui explicando parum profuerunt viri eruditissimi, Marklandus, Musgravius, Brunckius, alii.

859. *Κοινοί*. Grotius Excerpt. p. 954. quem secuti sunt Reiskius, Tyrwhittus, Musgravius, emendat *κενοί*.

870. Toupius Emend. Suid. T. II. p. 157. ex Polybio III. 16. p. 499. Sami Iambographi Parodiam citat, *ὁρᾷς τὸ Δῖον οὗ βέλος διέπτατο*, et ita scripsisse Euripidem contendit, sic locum interpretatus. „*Τὸ δῖον βέλος* est *fulmen* „sive *telum Jovis*. *Τὸ δῖον πῦρ* „vocat poeta in Bacchis. Hinc „elegantissima parodia Sami, *Ὁ-* „*ρᾷς τὸ Δῖον* — Quo respexit poe- „ta ad *Dium* urbem, quam Aetoli „nefarie incenderant; de quo Polybius IV. 19. p. 454.“ Musgravius Marklando adstipulatur *ἄδρὸν*, *grandem*, *procerum*, corrigenti. Tyrwhittus reposuerat, *ὁρᾷς τὸ λάβρον οὗ β. δ.*

οὐδέν τι μεῖζον εἶχεν, ἢ πένης ἀνήρ·
φεύγων, τραπέζαις ὅστις ἐξογκοῖτ' ἄγαν,
τἀρκοῦντ' ἀτίζων. οὐ γὰρ ἐν γαστρὸς βορᾷ 875
τὸ χρηστὸν εἶναι, μέτρια δ' ἐξαρκεῖν, ἔφη.
φίλοις τ' ἀληθὴς ἦν φίλος, παροῦσί τε,
καὶ μὴ παροῦσιν· ὧν ἀριθμὸς οὐ πολύς.
ἀψευδὲς ἦθος, εὐπροσήγορον στόμα·
ἄκραντον οὐδὲν οὐδ' ἐς οἰκέτας ἔχων, 880
οὔτ' εἰς πολίτας. Τὸν δὲ δεύτερον λέγω,
ΕΤΕΟΚΛΟΝ, ἄλλον χρηστότητ' ἠσκηκότα.
νεανίας ἦν, τῷ βίῳ μὲν ἐνδεὴς,
πλείστας δὲ τιμὰς ἔσχεν Ἀργείᾳ χθονί.
φίλων δὲ χρυσὸν πολλάκις δωρουμένων, 885
οὐκ εἰσεδέξατ' οἶκον, ὥστε τοὺς τρόπους
δούλους παρασχεῖν, χρημάτων ζευχθεὶς ὕπο.
τούς τ' ἐξαμαρτάνοντας, οὐχὶ τὴν πόλιν
ἤχθαιρ'. ἐπεί τοι κοὐδὲν αἰτία πόλις,
κακῶς κλύουσα διὰ κυβερνήτην κακόν. 890
ὁ δ' αὖ τρίτος τῶνδ' ΙΠΠΟΜΕΔΩΝ, τοιόσδ' ἔφυ·
παῖς ὢν, ἐτόλμησ' εὐθὺς οὐ πρὸς ἡδονὰς
μουσῶν τραπέσθαι, πρὸς τὸ μαλθακὸν βίου·
ἀγροὺς δὲ ναίων, σκληρὰ τῇ φύσει διδοὺς
ἔχαιρε πρὸς τἀνδρεῖον, εἴς τ' ἄγρας ἰὼν, 895
ἵπποις τε χαίρων, τόξα τ' ἐντείνων χεροῖν,
πόλει παρασχεῖν σῶμα χρήσιμον θέλων.
ὁ τῆς κυναγοῦ δ' ἄλλος, Ἀταλάντης γόνος,
παῖς ΠΑΡΘΕΝΟΠΑΙΟΣ, εἶδος ἐξοχώτατος,
Ἀρκὰς μὲν ἦν· ἐλθὼν δ' ἐπ' Ἰνάχου ῥοὰς, 900
παιδεύεται κατ' Ἄργος· ἐκτραφεὶς δ' ἐκεῖ,
πρῶτον μὲν, ὡς χρὴ τοὺς μετοικοῦντας ξένους,

873. οὐδέν τι μεῖζον. Non convenit notae Capanei superbiae, ut recte animadvertit Marklandus. Sed puto, Poetam in Ducibus Argivis laudandis nobilium quorundam Atheniensium vitam et mores effinxisse. Quare non est adeo mirandum, si receptam de Veteribus illis opinionem non anxie ubique secutus est. *Musgravius.*

877. Admisi Reiskii correctionem, quam comprobarunt Brunckius ad Orest. 426. Porsonus ad eandem fabulam 910. Edd. insulse exhibent φίλος τ' ἀληθὴς ἦν, φίλος π.

889. ἐπεί τοι κοὐδὲν reponendum monuit Porsonus ad Med. 675. ex Ald. cum Stobaeo Trincavelli et Grotii.

λυπηρὸς οὐκ ἦν, οὐδ' ἐπίφθονος πόλει,
οὐδ' ἐξεριστὴς τῶν λόγων, ὅθεν βαρὺς
μάλιστ' ἂν εἴη δημότης τε, καὶ ξένος. 905
λόχοις δ' ἐνεστὼς, ὥσπερ Ἀργεῖος γεγὼς,
ἤμυνε χώρᾳ· χὠπότ' εὖ πράσσοι πόλις,
ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴ τι δυστυχεῖ.
πολλοὺς δ' ἐραστὰς, κἀπὸ θηλειῶν ὅσας,
ἔχων, ἐφρούρει μηδὲν ἐξαμαρτάνειν. 910
ΤΥΔΕΩΣ δ' ἔπαινον ἐν βραχεῖ θήσω μέγαν·
οὐκ ἐν λόγοις ἦν λαμπρὸς, ἀλλ' ἐν ἀσπίδι.
[δεινὸς σοφιστὴς πολλά τ' ἐξευρεῖν σοφά.]
γνώμῃ δ' ἀδελφοῦ Μελεάγρου λελειμμένος,
ἴσον παρέσχεν ὄνομα διὰ τέχνης δορὸς, 915
εὑρὼν ἀκριβῆ μουσικὴν ἐν ἀσπίδι.
φιλότιμον ἦθος, πλούσιον· φρόνημα δὲ
ἐν τοῖσιν ἔργοις, οὐχὶ τοῖς λόγοις ἴσον.
ἐκ τῶνδε μὴ θαύμαζε τῶν εἰρημένων,
Θησεῦ, πρὸ πύργων τούσδε τολμῆσαι θανεῖν. 920
τὸ γὰρ τραφῆναι μὴ κακῶς, αἰδῶ φέρει.
αἰσχύνεται δὲ τἀγάθ' ἀσκήσας ἀνὴρ,
κακὸς κεκλῆσθαι πᾶς τις· ἡ δ' εὐανδρία

909. ὅσας. Musgravius cum Cantero ἴσας.

913. Reponendum videtur, δεινὸς σοφιστὴς, πολλὰ δ' ἐξευρεῖν σοφός. Δεινὸς σοφιστὴς, sed in re et artibus belli, non verbis σοφιστής. *Toupius* Em. Suid. T. II. p. 303. Parum felix fuit Toupius in Euripidis versiculo, qui manifesto spurius est, emendando; quod non animadvertentes Reiskius, Valckenaerius (ad Hippol. 921.) Marklandus, omnes certatim ad medicinam mortuo faciendam incubuerunt. Scilicet cum δεινὸς semel adscriptum esset pro λαμπρὸς, ut liquet ex Scholiis ad Homerum a Valckenaerio ad Ammonium p. 241. editis (sic etiam Villoison. Il. Δ. 400.) nasutus quidam alterius versus initium esse ratus, senarium hunc qualemcunque edolavit. *Porsonus* in Appendice T. IV. p. 478.

917. ἦθος πλούσιον non immerito Interpretes offendit, licet ψυχὴν πλουσίαν dicat Menander apud Stobaeum c. 93. (fr. p. 242. ed. Cleric.) Legi potest non incommode, φιλότιμον ἦθος πλούσιος· i. e. πλούσιος τὴν φιλοτιμίαν, vel, quae usitatior constructio est, τῆς φιλοτιμίας. Deinde reliqua sic—φρόνημα δὲ Ἐν τοῖσιν ἔργοις, οὐχὶ τοῖς λόγοις, ἴσον. Ubi postrema per μείωσιν dicta sunt, significantque, eum multo majorem elationem animi factis, quam verbis demonstrasse. *Musgravius.*

923. κεκλῆσθαι. Haec vox adoptata ex Stobaeo p. 5. ad mentem Porsoni in Phoen. 576. Edd. γενέσθαι.

διδακτὸς, εἴπερ καὶ βρέφος διδάσκεται
λέγειν, ἀκούειν θ', ὧν μάθησιν οὐκ ἔχει. 925
ἃ δ' ἂν μάθοι παῖς, ταῦτα σώζεσθαι φιλεῖ
πρὸς γῆρας· οὕτω παῖδας εὖ παιδεύετε.

ΧΟ. ἰὼ τέκνον, δυστυχῆ σ' ἔτρεφον,
ἔφερον ὑφ' ἥπατος,
πόνους ἐνεγκοῦσ' ἐν ὠδῖσι· 930
καὶ νῦν Ἅιδας τὸν ἐμὸν
ἔχει μόχθον ἀθλίας·
ἐγὼ δὲ γηροβόσκον οὐκ ἔχω,
τεκοῦσα τάλαινα παῖδα.

ΘΗ. καὶ μὴν τὸν ΟΙΚΛΕΟΥΣ γε γενναῖον ΤΟΚΟΝ,
θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες εἰς μυχοὺς χθονὸς 936
αὐτοῖς τεθρίπποις, εὐλογοῦσιν ἐμφανῶς·
τὸν Οἰδίπου τε παῖδα, ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΝ λέγω,
ἡμεῖς ἐπαινέσαντες, οὐ ψευδοίμεθ' ἄν.
ξένος γὰρ ἦν μοι, πρὶν λιπὼν Κάδμου πόλιν 940
φυγῇ πρὸς Ἄργος διαβαλεῖν αὐθαίρετος.
ἀλλ' οἶσθ' ὃ θρᾶσαι βούλομαι τούτων πέρι;
ΛΔ. οὐκ οἶδα, πλὴν ἓν, σοῖσι πείθεσθαι λόγοις.
ΘΗ. τὸν μὲν Διὸς πληγέντα Καπανέα πυρὶ —
ΛΔ. ἦ χωρὶς, ἱερὸν ὡς νεκρὸν, θάψαι θέλεις; 945
ΘΗ. ναί· τοὺς δέ γ' ἄλλους πάντας ἐν μιᾷ πυρᾷ.
ΛΔ. ποῦ θῆτα θήσεις μνῆμα τῷδε χωρίσας;
ΘΗ. αὐτοῦ, παρ' οἰκτροὺς τούσδε συμπήξας τάφον.
ΛΔ. αὐτὸς μὲν ἤδη δμωσὶν ἂν μέλοι πόνος.
ΘΗ. ἡμῖν δέ γ' οἴδε. στειχέτω δ' ἄχθη νεκρῶν. 950
ΛΔ. ἴτ', ὦ τάλαιναι μητέρες, τέκνων πέλας.
ΘΗ. ἥκιστ', Ἄδραστε, τοῦτο πρόσφορον λέγεις.

926. παῖς. Sic repositum ex emendatione Valckenaerii, quam probarunt Marklandus et Musgravius. Edd. MSS. τις cum Stobaeo.

928. δυστυχῆ σ' ἔτρεφον. Jortinus δυστυχῆ σ' ἔφερον.

935. Hanc orationem Theseo assignat Musgravius, et sic deinceps. v. 950. itidem Theseo tribuit. Et sic reformavi.

942. Marklandi emendationem ὃ δρᾷν σε βούλομαι adoptat Valckenaerius ad Hippol. 598. non item proximo versu πείσεσθαι.

948. οἰκτρούς. Reiskius et Tyrwhittus οἴκους (v. 998.) probante Musgravio.

ΑΔ. πῶς; τὰς τεκούσας οὐ χρεὼν ψαῦσαι τέκνων;
ΘΗ. ὅλοιντ' ἰδοῦσαι τούσδ' ἂν ἠλλοιωμένους·
πικραὶ γὰρ ὄψεις χ' ἅμα τῷ τέλει νεκρῶν· 955
τί δῆτα λύπην ταῖσδε προσθεῖναι θέλεις;
ΑΔ. νικᾷς· μένειν χρὴ τλημόνως· λέγει γὰρ εὖ
Θησεύς· ὅταν δὲ τούσδε προσθῶμεν πυρὶ,
ὀστᾶ προσάξεσθ'. Ὦ ταλαίπωροι βροτοὶ,
τί κτᾶσθε λόγχας, καὶ κατ' ἀλλήλων φόνους 960
τίθεσθε; παύσασθ'. ἀλλὰ λήξαντες πόνων,
ἄστη φυλάσσεθ', ἥσυχοι μεθ' ἡσύχων.
σμικρὸν τὸ χρῆμα τοῦ βίου· τοῦτον δὲ χρὴ
ὡς ῥᾷστα, καὶ μὴ ξὺν πόνοις, διεκπερᾷν.

ΧΟ. οὐκέτ' εὔτεκνος, οὐκέτ' εὔπαις, στροφή. 965
οὐδ' εὐτυχίας μέτεστίν μοι
κουροτόκοις ἐν Ἀργείαις.
οὐδ' Ἄρτεμις λοχία
προσφθέγξαιτ' ἂν τὰς ἀτέκνους.
δυσαίων δ' ὁ βίος. 970
πλαγκτὰ δ' ὡσεί τις νεφέλα,
πνευμάτων ὕπο δυσχείμων αἴσσω.
ἑπτὰ ματέρες, ἑπτὰ κούρους ἀντιστροφή.
ἐγειναμεθ' αἱ ταλαίπωροι

955. χ' ἅμα τῷ τέλει. Interpretatur Marklandus *etiam* [*simul cum morte* i. e.] *statim post mortem.* Corrigebat Tyrwhittus: χ' ἅμ' ἀνωφελεῖς. Paullo magis placet Toupii emendatio ad Suidam v. ὠτειλή. P. ii p. 189. proposita: πικρὰ γὰρ ὄψις αἷμα κὠτειλαὶ νεκρῶν. *Sanguis et vulnera mortuorum visu sunt acerba.* Verum non sic Euripides ratiocinari solet: *Perierint, quia spectaculum hoc acerbum foret.* An legendum: ΘΗ. τί δῆτα λύπην ταῖσδε προσθεῖναι θέλεις; ΑΔ. πικραὶ γὰρ ὄψεις χἅρμα τῷ τέλει νεκρῶν. ΘΗ. ὅλοιντ', ἰδοῦσαι τούσδ' ἂν ἠλλοιωμένους. ΑΔ. νικᾷς.—τῷ τέλει νεκρῶν valet *principi mortuorum.* Sic τῷδε Καδμείων τέλει Aeschyl. S. Theb. 1033. συνέδοξε Κύρῳ τε καὶ τοῖς Περσῶν τέλεσι. Xenoph. Cyrop. VIII. Regem inferorum tristibus spectaculis ex opinione veterum delectatum esse docebit v. 75. Stesichorus apud Plutarch. Op. Mor. p. 701. κήδεά τε στοναχάς τ' Ἀΐδας ἔλαχε. Epigramma in Diogenem, Ἀΐδος ὦ νεκυηγὲ, κεχάρμενε δάκρυσι πάντων. Anthol. H. Steph. p. 284. Apposite Varro citatus Luctatio ad Statii Theb. VI. 219. *Ideo mulieres solitae in luctu ora lacerare, ut sanguine ostenso Inferis satis fiat.* Magnam huic emendationi speciem dat vox νικᾷς, ostendens utique, Adrastum non statim, nec nisi re paullisper disceptata, in Thesei sententiam transiisse. *Musgravius.*

πλεινοτάτους ἐν Ἀργείοις· 975
καὶ νῦν ἄπαις, ἄτεκνος
γηράσκω δυστηνότατος,
οὔτ' ἐν τοῖς φθιμένοις,
οὔτ' ἐν ζῶσιν ἀριθμουμένη,
χωρὶς δή τινα τῶνδ' ἴσχουσα μοῖραν· 980
ὑπολελειμμένα μοι δάκρυα ἐπῳδός.
μελέᾳ· παιδὸς ἐν οἴκοις
κεῖται μνήματα, πένθιμοι
κούραι, καὶ στέφανοι κόμας,
[λοιβαὶ νεκύων φθιμένων,]
ἀοιδαὶ, τὰς χρυσοκόμας 985
Ἀπόλλων οὐκ ἐνδέχεται·
γόοισι δ' ὀρθρευομένα,
δάκρυσι νοτερὸν ἀεὶ πέπλων
πρὸς στέρνῳ πτύχα τέγξω.

καὶ μὴν θαλάμας τάσδ' ἐσορῶ δὴ 990
Καπανέως ἤδη, τύμβον θ' ἱερὸν,
μελαθρῶν τ' ἐκτὸς
Θησέως ἀναθήματα νεκροῖς·
κλεινήν τ' ἄλοχον τοῦ καταφθιμένου
τοῦδε κεραυνῷ πέλας Εὐάδνην, 995
ἣν Ἶφις ἄναξ παῖδα φυτεύει.
νί ποτ' αἰθερίαν ἔστηκε πέτραν,
ἣ τῶνδε δόμων ὑπερακρίζει,
τήνδ' ἐμβαίνουσα κέλευθον;

ΕΥΑΔΝΗ.

τί φέγγος, τίν' αἴγλαν στροφή. 1000
ἐδιφρεύετο τάλας;
σελάνα τε κατ' αἰθέρα

979. Pro ἀριθμουμένη Erfurdtius ad Sophocl. Antig. 843. conjicit κληζομένη. Musgravius κρινομένη.

1001. Barnesius, Cantero auctore, γ' ἅλιος. Propius abest a MSS. lectione conjectura Duporti τάλως. Hesychius: τάλως, ὁ ἥλιος. Marklando placet activa potius, quam media, vox; legitque adeo, Canteri conjectura paululum immutata, ἐδίφρευεν ὅ τ' ἀέλιος. Musgravius.

λαμπάδ', ἵν' ὠκυθόαι νύμφαι
ἱππεύουσι δι' ὀρφναίας,
ἡνίκα γάμων 1005
τῶν ἐμῶν πόλις Ἄργους
ἀοιδὰς εὐδαιμονίας
ἐπύργωσε, καὶ γαμέτα
χαλκοτευχοῦς τε Καπανέως;
προσέβαν δρομὰς ἐξ ἐμῶν 1010
οἴκων ἐκβακχευσαμένα,
πυρὸς φῶς καθέξουσα, τάφον τε
βατεύσουσα τὸν
αὐτὸν, ἐς ᾅδαν καταλύσουσ' ἔμμοχθον
βίοτον, αἰῶνός τε πόνους. 1015
ἥδιστος γάρ τοι θάνατος,
ξυνθνήσκειν θνήσκουσι φίλοις,
εἰ δαίμων τάδε δὴ κραίνοι.

ΧΟ. καὶ μὴν ὁρᾷς τήνδ', ἧς ἐφέστηκας πύλας,
πυρὰν, Διὸς θησαυρόν· ἔνθεν ἐστὶ σὸς 1020
πόσις, δαμασθεὶς λαμπάσιν κεραυνίοις.

1003. Euripidem scripsisse puto, λαμπαὶ ἵν' ὠκυθόαι, *ubi lumina velociter currentia.* Exstat vox λαμπὴ apud Aeschylum Eumen. 390. νυμφαὶ variam lectionem esse puto, ex λαμπαὶ non intellecto ortam, quae in contextu, cum vera voce, primo integra, deinde in λαμπάδ' corrupta, permansit. *Musgravius.*

1008. ἀοιδὰς ἐπύργωσε. Sic Aristoph. Ran. 1036. πυργώσας ῥήματα σεμνά. Legi etiam posset ἀοιδαῖς (vel ᾠδαῖς) et tum constructio esset ἐπύργωσεν εὐδαιμονίας *amplificavit gaudia*, ut Heraclid. 294. δὶς τόσα πυργοῦν τῶν γιγνομένων. *Musgravius.*

1009. Sensus postulare videtur, χαλκοτευχοῦς τοῦδε Καπανέως. *Musgravius.*

1010. ᾧ προσέβαν Musgravius.

1013. ματεύσουσα probat Musgravius. Verum videtur ματεύουσα, nam Aldus βατεύουσα. i. e. ματ.

1020. ἔνθ' ἔνεστι σὸς Musgravius, post Canterum et Barnesium. Sed totum carmen ex Hermanni de metris p. 238. dispositione in nonnullis quidem paullo liberius reformatum, non erit tamen inutile deinceps exhibere.

τί φέγγος, τίν' αἴγλαν
ἐδίφρευεν ὁ θ' ἅλιος,
σελάνα τε κατ' αἰθέρα,
λάμπαι τ' ὠκυθόαι, ἵν' ἀμ-
φιππεύουσι δι' ὄρφνας, 5
ἀοιδαῖς ἡνίκα γάμων
τῶν ἐμῶν πόλις Ἄργους
ἐπύργωσ' εὐδαιμονίας
χαλκοτευχοῦς τ' ἐμοῦ γαμέτα
ᾧ προσέβαν δρομὰς ἐξ ἐμῶν 10
οἴκων ἐκβακχευσαμένα
πυρὸς φῶς καθέξουσα,
τάφον τε ματεύουσα
τὸν αὐτὸν, ἐς ᾅδαν καταλύσουσ' ἔμμοχθον
βίοτον, αἰῶνός τε πόνους. 15
ἥδιστος γάρ τοι θάνατος
συνθνήσκειν θνήσκουσι φίλοις,
εἰ δαίμων τάδε δὴ κραίνει.

ΕΥ. ὁρῶ δὴ τελευτὰν ἀντιστροφή.
ἣν ἔστακα· τύχα δέ μοι
ξυνάπτει ποδός. ἀλλὰ τῆς
εὐκλείας χάριν 1025
ἔνθεν ὁρμάσω,
τᾶσδ' ἀπὸ πέτρας
πηδήσασα πυρὸς ἔσω,
σῶμά τ' αἴθοπι φλογμῷ
πόσει ξυμμίξασα φίλον, 1030
χρῶτα χρωτὶ πέλας θεμένα,
Περσεφονείας ἥξω θαλάμους,
σὲ τὸν θανόντ' οὔ ποτ' ἐμᾷ
προδοῦσα ψυχᾷ κατὰ γᾶς.
ἴτω φῶς, γάμοι τε. 1035
εἴθε τινὲς εὐναὶ δικαίων ὑμεναίων
ἐν Ἄργει φανῶσι τέκνοισιν·
ὁ σὸς δ' εὐναῖος γαμέτας
ξυντηχθεὶς αὔραις ἀδόλοις,
γενναίας ψυχᾶς ἀλόχῳ. 1040

ΧΟ. καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς σὸς πατὴρ βαίνει πέλας
γεραιὸς Ἰφις εἰς νεωτέρους λόγους,
οὓς οὐ κατειδὼς πρόσθεν, ἀλγήσει κλύων.

ὁρῶ δὴ τελευτὰν
ἣν ἔστακα, τύχα δέ μοι
ξυνάπτει ποδός. ἀλλὰ τῆς
εὐκλείας χάριν ἔνθεν ὁρ-
μάσω τᾶσδ' ἀπὸ πέτρας 5
πηδήσασα πυρὸς ἔσω,
σῶμά τ' αἴθοπι φλογμῷ
πόσει συμμίξασα φίλον,
χρῶτα χρωτὶ πέλας θεμένα,
Περσεφόνας ἥξω θαλάμους. 10
σὲ τὸν θανόντ' οὔποτ' ἐμᾷ
προδοῦσα ψυχᾷ κατὰ γᾶς.
ἴτω φῶς, γάμοι τε.
εἴθε τινὲς εὐναὶ δικαίων ὑμεναίων
ἐν Ἄργει φανῶσι τέκνοις. 15
ὁ σὸς δ' εὐναῖος γαμέτας
ξυντηχθεὶς αὔραις ἀδόλοις,
γενναίας ἀλόχῳ ψυχᾶς.

„Quod legitur vulgo, ἡνίκα γάμων
„τῶν ἐμῶν πόλις Ἄργους ἀοιδᾶς
„εὐδαιμονίας ἐπύργωσε, barbarum
„est. Hoc dicit Evadne: qualem
„lucem advexit sol, et luna, et
„sidera noctu in caelo equitantia,
„quum hymenaeis Argivi mearum
„nuptiarum felicitatem praedica-
„rent. Versus 1. et 13. ex anti-
„spasto et trochaeo constant: 2. 3.
„et 18. antispastici dimetri sunt,
„4. Glyconeus, 5. 7. Pherecratei:
„in 6. antispastum sequitur creti-
„cus in paeonem quartum solu-
„tus; 8. 10. 11. 15. 16. 17. Gly-
„conei polyschematisti sunt; 9. e
„ditrochaeo compositus est et cho-
„riambo, qui iambicam anacrusin
„habet: 12. antispasticus dimeter
„catalecticus est; 14. trimeter ca-
„talecticus: δικαίων in antist. me-
„diam brevem habet."

ΙΦΙΣ.

ὦ δυστάλαινα, δυστάλας δ' ἐγὼ γέρων,
ἥκω, διπλοῦν πένθος γε δαιμόνων ἔχων, 1045
τὸν μὲν θανόντα παῖδα Καδμείων δορὶ
Ἐτέοκλον εἰς τὴν πατρίδα ναυσθλώσων νεκρὸν,
ζητῶν τ' ἐμὴν παῖδ', ἣ δόμων ἐξώπιος
βέβηκε πηδήσασα, Καπανέως δάμαρ,
θανεῖν ἐρῶσα σὺν πόσει. χρόνον μὲν οὖν 1050
τὸν πρόσθ' ἐφρουρεῖτ' ἐν δόμοις· ἐπεὶ δ' ἐγὼ
φυλακὰς ἀνῆκα τοῖς παρεστῶσιν κακοῖς,
βέβηκεν. ἀλλὰ τῇδέ νιν δοξάζομεν
μάλιστ' ἂν εἶναι. φράζετ' εἰ κατοίδατε.
ΕΥ. τί τάσδ' ἐρωτᾷς; ἥδ' ἐγὼ πέτρας ἔπι, 1055
ὄρνις τις ὡσεὶ, Καπανέως ὑπὲρ πυρᾶς,
δύστηνον αἰώρημα κουφίζω, πάτερ.
ΙΦ. τέκνον, τίς αὔρα; τίς στόλος; τίνος χάριν
δόμων ὑπερβᾶσ' ἦλθες εἰς τήνδε χθόνα;
ΕΥ. ὁρμὴν λάβοις ἂν τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, 1060
κλύων· ἀκοῦσαι δ' οὔ σε βούλομαι, πάτερ.
ΙΦ. τί δ'; οὐ δίκαιον πατέρα τὸν σὸν εἰδέναι;
ΕΥ κριτὴς ἂν εἴης οὐ σοφὸς γνώμης ἐμῆς.
ΙΦ. σκευῇ δὲ τῇδε τοῦ χάριν κοσμεῖς δέμας;
ΕΥ. θέλει τὶ κλεινὸν οὗτος ὁ στόλος, πάτερ. 1065
ΙΦ. ὡς οὐκ ἐπ' ἀνδρὶ πενθίμῳ πρέπεις ὁρᾶν.
ΕΥ. εἰς γάρ τι πρᾶγμα νεοχμὸν ἐσκευάσμεθα.
ΙΦ. κἄπειτα τύμβῳ καὶ πυρᾷ φαίνει πέλας;
ΕΥ. ἐνταῦθα γὰρ δὴ καλλίνικος ἔρχομαι.
ΙΦ. νικῶσα νίκην τίνα; μαθεῖν χρῄζω σέθεν. 1070
ΕΥ. πάσας γυναῖκας, ἃς δέδορκεν ἥλιος.
ΙΦ. ἔργοις Ἀθάνας, ἢ φρενῶν εὐβουλίᾳ;
ΕΥ. ἀρετῇ· πόσει γὰρ ξυνθανοῦσα κείσομαι.
ΙΦ. τί φῄς; τί τοῦτ' αἴνιγμα σημαίνεις σαθρόν;
ΕΥ. αἴσσω θανόντος Καπανέως τήνδ' εἰς πυράν. 1075
ΙΦ. ὦ θύγατερ, οὐ μὴ μῦθον ἐπὶ πολλοὺς ἐρεῖς.
ΕΥ. τοῦτ' αὐτὸ χρῄζω πάντας Ἀργείους μαθεῖν.

1060. ὀργὴν, Marklandus, Reiskius, Musgravius.

1074. σημαίνει Marklando emendanti adstipulatur Musgravius.

ΙΦ. ἀλλ' οὐδέ τοι σοὶ πείσομαι δρώσῃ τάδε.
ΕΥ. ὅμοιον· οὐ γὰρ μὴ κίχῃς μ' ἑλὼν χερί.
καὶ δὴ παρεῖται σῶμα· σοὶ μὲν οὐ φίλον, 1080
ἡμῖν δὲ, καὶ τῷ ξυμπυρουμένῳ πόσει.
ΧΟ. ἰὼ γύναι, δεινὸν ἔργον ἐξειργάσω.
ΙΦ. ἀπωλόμην δύστηνος, Ἀργείων κόραι.
ΧΟ. ἒ, ἔ. σχέτλια τάδε παθὼν,
τὸ πάντολμον ἔργον ὄψει, τάλας. 1085
ΙΦ. οὐκ ἄν τιν' εὕροιτ' ἄλλον ἀθλιώτερον.
ΧΟ. ἰὼ τάλας· μετέλαχες
τύχας Οἰδιπόδα, γέρον,
μέρος; καὶ σὺ πόλις ἐμὰ τλάμων.
ΙΦ. οἴ μοι· τί δὴ βροτοῖσιν οὐκ ἔστιν τόδε, 1090
νέους δὶς εἶναι, καὶ γέροντας αὖ πάλιν;
ἀλλ' ἐν δόμοις μὲν ἤν τι μὴ καλῶς ἔχῃ,
γνώμαισιν ὑστέραισιν ἐξορθούμεθα·
αἰῶνα δ' οὐκ ἔξεστιν. εἰ δ' ἦμεν νέοι
δὶς, καὶ γέροντες, εἴ τις ἐξημάρτανεν, 1095
διπλοῦ βίου λαχόντες, ἐξωρθούμεθ' ἄν.
ἐγὼ γὰρ ἄλλους εἰσορῶν τεκνουμένους,
παίδων τ' ἐραστὴς ἦν, πόθῳ τ' ἀπωλλύμην·
εἰ δ' εἰς τόδ' ἦλθον, κἀξεπειράθην τέκνων,

1099. Vox τέκνων male geminatur. Reponendum omnino, *Εἰ δ' εἰς τόδ' ἦλθον κἀξεπειράθην τέκνων, Οἷον στέρεσθαι πατέρα γίγνεται κακὸν, οὐκ ἄν ποτ' εἰς τόδ' ἦλθον, εἰς ὃ νῦν, κακοῦ.* Recte illud *οἷον γίγνεται κακόν.* Menander apud Stobaeum ex emendatione Bentleii p. 159. ed. Cleric. *οἷον τὸ γενέσθαι πατέρα παίδων ἦν κακόν.* Deinde optime rescripsimus *οὐκ ἄν εἰς τόδ' ἦλθον κακοῦ.* *Non pervenissem huc usque mali.* Quod rarum et elegans in primis est. *Toupius* Emend. Suid. T. II. p. 260. In Supplicibus mihi perinde ac Musgravio melior videtur Canteri emendatio, τεκὼν scilicet pro τέκνων. Frustra Menandri advocatur auctoritas. Ibi enim κακὸν additur ex Bentleii conjectura. Deinde si *vox τέκνων male geminatur*, vox κακὸν non bene geminatur. Sed recte emendatum puto *ΚΑΚΟΤ* in fine. Aptius exemplum suppeditat Danaë, *οὐκ ἄν ποτ' ἦλθες εἰς τόδ', εἰς ὃ νῦν, θράσους.* Ita enim supplendum arbitror pro, *οὐκ ἄν ποτ' ἦλθες εἰς τόδε θράσους.* *Porsonus* in Append. p. 476. Alia via rem aggreditur *Lennepius* Epist. Phalarid. p. 211. „Aut scribendum," inquit, „*κἀξεπειράθην, τέκνων Οἷον στέρεσθαι πάτερα γίγνεται κακὸν,* „*Οὐκ ἄν ποτ' εἰς τόδ' ἦλθον, εἰς* „*ὃ νῦν, κακόν;* aut, deleto versu, „qui antecedentibus *κἀξεπειράθην* „*τέκνων* interpretandis adscriptus „videri potest, *Εἰ δ' εἰς τόδ' ἦλ-* „*θον, κἀξεπειράθην τέκνων, Οὐκ* „*ἄν ποτ' εἰς τόδ' ἦλθον, εἰς ὃ νῦν,*

οἷον στέρεσθαι πατέρα γίγνεται τέκνων, 1100
οὐκ ἄν ποτ' εἰς τόδ' ἦλθον, εἰς ὃ νῦν, κακόν·
ὅστις φυτεύσας, καὶ νεανίαν τεκὼν
ἄριστον, εἶτα τοῦδε νῦν στερίσκομαι.
εἶεν· τί δὴ χρὴ τὸν ταλαίπωρόν με δρᾷν;
στείχειν πρὸς οἴκους; κᾆτ' ἐρημίαν ἴδω 1105
πολλὴν μελάθρων, ἀπορίαν τ' ἐμῷ βίῳ;
ἢ πρὸς μέλαθρα τοῦδε Καπανέως μόλω;
ἥδιστα, πρίν γε· δή ποτ' ἦν παῖς ἥδε μοι,
ἀλλ' οὐκέτ' ἐστίν· ἥ γ' ἐμὴν γενειάδα
προσήγετ' ἀεὶ στόματι, καὶ κάρα τόδε 1110
κατεῖχε χειρί. πατρὶ δ' οὐδὲν ἥδιον
γέροντι θυγατρός. ἀρσένων δὲ μείζονες
ψυχαὶ, γλυκεῖαι δ' ἧσσον εἰς θωπεύματα.
οὐχ ὡς τάχιστα δῆτά μ' ἄξετ' εἰς δόμους,
σκότῳ δὲ δώσετ', ἔνθ' ἀσιτίαις ἐμὸν 1115
δέμας γεραιὸν ξυντακεὶς ἀποφθερῶ;
τί μ' ὠφελήσει παιδὸς ὀστέων θιγεῖν;
ὦ δυσπάλαιστον γῆρας, ὡς μισῶ σ' ἔχων.
μισῶ δ' ὅσοι χρῄζουσιν ἐκτείνειν βίον,
βρωτοῖσι καὶ ποτοῖσι καὶ μαγεύμασιν 1120
παρεκτρέποντες ὀχετὸν, ὥστε μὴ θανεῖν·
οὓς χρῆν, ἐπειδὰν μηδὲν ὠφέλουν πόλιν,
θανόντας ἔρρειν, κἀκποδὼν εἶναι νέοις.

ΗΜ. ἰώ. τάδε δὴ παίδων, καὶ δὴ φθιμένων
ὀστᾶ φέρεται. λάβετ', ἀμφίπολοι, 1125
γραίας ἀμενοῦς (οὐ γὰρ ἔνεστιν
ῥώμη, παίδων ὑπὸ πένθους)
πολλοῦ δὲ χρόνου ζώσας μέτα δὴ,

„κακόν. Quod alteri anteferrem, „nisi multos esse scirem, qui in „poetis quidvis comminisci, quam „versum aliquem rejicere, tam„quam commentitium, malint.“

1106. πολλήν. Admisi Reiskii correctionem viris doctis probatam. Antea πολλῶν.

1108. Musgravius Canteri probat emendationem, ἥδιστα, πρίν γε δῆθ', ὅτ' ἦν παῖς ἥδε μοι. *Jucundissime, antea scilicet, dum mihi filia adhuc superstes erat.*

1112. Legendum fortasse, Κατεῖχε χερσίν. Οὐδὲν ἥδιον πατρί. Vide Notas ad hunc locum.

1126. γεραιᾶς reponi vult Hermannus ad Hec. 64.

1128. Malim πόλλ' ὧδε χρόνου ζώσας μέτρα δή. *Adeo multas*

καταλειβομένας τ' ἄλγεσι πολλοῖς.
τί γὰρ ἂν μεῖζον τοῦδ' ἔτι θνατοῖς 1130
πάθος ἐξεύροις,
ἢ τέκνα θανόντ' ἐσιδέσθαι;

ΠΑΙΣ.

φέρω, φέρω, στροφὴ ἁ.
τάλαινα μᾶτερ, ἐκ πυρὸς πατρὸς μέλη,
βάρος μὲν οὐκ ἀβριθὲς, ἀλγέων ὕπερ, 1135
ἐν δ' ὀλίγῳ τἀμὰ πάντα συνθεὶς.

ΗΜ. ἰώ, ἰώ. στροφὴ β'.
πῇ δάκρυα φέρεις φίλα
ματρὶ τῶν ὀλωλότων,
σποδοῦ τε πλῆθος ὀλίγον ἀντὶ σωμάτων 1140
εὐδοκίμων δή ποτ' ἐν Μυκήναις;

ΠΑΙΣ. παπαῖ, παπαί. ἀντιστροφὴ ἁ.
ἐγὼ δ' ἔρημος ἀθλίου πατρὸς τάλας,
ἔρημον οἶκον ὀρφανεύσομαι λαβὼν,
οὐ πατρὸς ἐν χερσὶ, τοῦ τεκόντος.

ΗΜ. ἰώ, ἰώ. ἀντιστροφὴ β'.
ποῦ δὲ πόνος ἐμῶν τέκνων; 1145
ποῦ νυχευμάτων χάρις;
τροφαί τε ματρὸς, ἄϋπνά τ' ὀμμάτων τέλη,
καὶ φίλιαι προσβολαὶ προσώπων;

ΑΔ. βεβᾶσιν, οὐκ ἔτ' εἰσί σοι, μᾶτερ, τέκνα· στροφὴ γ'.
βεβᾶσιν· αἰθὴρ ἔχει νιν ἤδη 1150
πυρὸς τετακότας σποδῷ·
ποτανοὶ δ' ἤνυσαν τὸν Ἅιδαν.

ΠΑΙΣ. πάτερ, σὺ μέν τοι σῶν κλύεις τέκνων γόους;
ἆρ' ἀσπιδοῦχος ἔτι πότ' ἀντιτίσομαι

temporis periodos viventis. Sic ἐτέων μέτρα μιννυθάδια Anthol. H. Steph. p. 211. *Musgravius.*

1146. MS. G. et P. πολυχευμάτων superscripto tamen ποῦ vv. Legendum ποῦ λοχευμάτων. *Musgravius.* Supra 1142. voces παπαί, παπαί ex ejusdem conjectura additae.

1149. Personae mutatae, et carmen in strophas et antistrophas divisum ad mentem Tyrwhitti, licet vv. 1152. 1159. 1164. 1170. sibi invicem non accurate respondeant.

1153. „Aldus Πάτερ σὺ μὲν τῆς „σῶν κ. τ. γ. Dele literam male „repetitam et lege, Πάτερ, σὺ „μέν τοι σ.“ Porsonus ad Orest. 674.

σὸν φόνον; ΑΔ. εἰ γὰρ γένοιτο, τέκνον, 1155
ὅταν, θεοῦ θέλοντος, ἔλθοι μοι δίκα ἀντ. γ'.
πατρῷος. οὔπω κακὸν τόδ' εὖδει.
ΧΟ. αἴ, αἴ. γόων ἅλις τύχας,
ἅλις ἀλγέων πάρεστί μοι.
ΠΑΙΣ. ἆρ' ἔσθ' ὅτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος 1160
χαλκέοισιν ὅπλοις Δαναϊδῶν στρατηλάταν,
τοῦ φθιμένου πατρὸς ἐκδικαστάν;
ΑΔ. ἔτ' εἰσορᾷν σε, πάτερ, ἐπ' ὀμμάτων δοκῶ, στροφὴ δ'.
φίλον φίλημα παρὰ γένυν τιθέντα σόν.
λόγων δὲ παρακέλευσμα σῶν, 1165
ἀέρι φερόμενον οἴχεται.
δυοῖν δ' ἄχη, ματέρι τ' ἔλιπες,
σέ τ' οὔ ποτ' ἄλγη πατρῷα λείψει.
ΧΟ. ἔχω τοσόνδε βάρος, ὅσον μ' ἀπώλεσεν. ἀντιστρ. δ'.
φέρ', ἀμφὶ μαστὸν ὑποβάλω σποδόν. 1170
ΑΔ. ἔκλαυσα, τόδε κλύων ἔπος
στυγνότατον· ἔθιγέ μου φρενῶν.
ΧΟ. ὦ τέκνον, ἔβας· οὐκέτι φίλον,
φίλον ἄγαλμ' ὄψομαι σῆς ματρός.

ΘΗ. Ἄδραστε, καὶ γυναῖκες Ἀργεῖαι γένος, 1175
ὁρᾶτε παῖδας τούσδ', ἔχοντας ἐν χεροῖν
πατέρων ἀρίστων σώματ', ὧν ἀνειλόμην;
τούτοις ἐγώ σε καὶ πόλις δωρούμεθα.
ὑμᾶς δὲ τῶνδε χρὴ χάριν μεμνημένους

1160. Edd. στάσω. ποῦ με. Quod editur Tyrwhitti sagacitati debemus. Sed obloquitur Toupius Em. T. I. p. 457. Nomen quidem Ἀσωποῦ hic feliciter detexit vir doctissimus. Sed aliud quid restat, quod omnes fefellit. Repono, ne litera mutata: ΣΤ. ΑΣΩΠΟΤ' με δέξεται γάνος. Illud ΣΤ est nota silentii, quae a Graecis ad Romanos devenit. Terent. Phorm. v. 1. ST. *Quid has metuis fores?* Vide Scaligeri Conject. in Varron. p. 24. Sensus autem Tragici est, *Desine mollium tandem querelarum. Mox ad Asopum miles contendam.* Cui respondet Porsonus in Appendice T. IV. p. 461. Si in palmaria Tyrwhitti acutissimi emendatione acquiescere nolebat Toupius, daret saltem quod Euripides scribere poterat, caveretque ne Gothurnum Atticum in Soccum Romanum mutaret. ΣΤ illud valde ridiculum est.

1161. στρατηλάταν post Heathium Musgravius. Vulgo στρατηλατῶν.

1163. πατέρ', et 1167. ἔλιπεν Tyrwhittus.

1174. φίλας Musgravius e conjectura.

σώζειν, ὁρῶντας ὧν ἐκύρσατ' ἐξ ἐμοῦ. 1180
παισὶν θ' ὑπεῖπον τούσδε τοὺς αὐτοὺς λόγους,
τιμᾶν πόλιν τήνδ', ἐκ τέκνων ἀεὶ τέκνοις
μνήμην παραγγέλλοντας ὧν ἐκύρσατε.
Ζεὺς δὲ ξυνίστωρ, οἵ τ' ἐν οὐρανῷ θεοὶ,
οἵων ὑφ' ἡμῶν στείχετ' ἠξιωμένοι. 1185

ΑΔ. Θησεῦ, ξυνισμεν πάνθ', ὅσ' Ἀργείων χθόνα
δέδρακας ἐσθλὰ, δεομένην εὐεργετῶν,
χάριν τ' ἀγήρων γ' ἕξομεν· γενναῖα γὰρ
παθόντες, ὑμᾶς ἀντιδρᾶν ὀφείλομεν.

ΘΗ. τί δή ποθ' ὑμῖν ἄλλ' ὑπουργῆσαί με χρή; 1190

ΑΔ. χαῖρ· ἄξιος γὰρ καὶ σὺ, καὶ πόλις σέθεν.

ΘΗ. ἔσται τάδ· ἀλλὰ καὶ σὺ τῶν αὐτῶν τύχοις.

ΑΘΑΝΑ.

ἄκουε, Θησεῦ, τούσδ' Ἀθηναίας λόγους,
ἃ χρή σε δρᾶσαι, δρῶντα δ' ὠφελεῖν τάδε.
μὴ δῷς τάδ' ὀστᾶ τοῖσδ' ἐς Ἀργείαν χθόνα 1195
παισὶν κομίζειν, ῥᾳδίως οὕτω μεθεὶς·
ἀλλ' ἀντὶ τῶν σῶν, καὶ πόλεως μοχθημάτων,
πρῶτον λάβ' ὅρκον. τόνδε δ' ὀμνύναι χρεὼν
Ἄδραστον· οὗτος κύριος, τύραννος ὤν,
πάσης ὑπὲρ γῆς Δαναϊδῶν ὁρκωμοτεῖν. 1200
ὅδ' ὅρκος ἔσται· μή ποτ' Ἀργείους χθόνα
εἰς τήνδ' ἐποίσειν πολέμιον παντευχίαν·
ἄλλων τ' ἰόντων, ἐμποδὼν θήσειν δόρυ.
ἢν δ' ὅρκον ἐκλιπόντες ἔλθωσιν πόλιν,
κἀκῶς ὀλέσθαι πρόστρεπ' Ἀργείων χθόνα. 1205
ἐν ᾧ δὲ τέμνειν χρὴ σφάγιά σ', ἄκουέ μου.
ἔστιν τρίπους σοι χαλκόπους εἴσω δόμων,
ὃν Ἰλίου ποτ' ἐξαναστήσας βάθρα,
σπουδὴν ἐπ' ἄλλην Ἡρακλῆς ὁρμώμενος,
στῆσαί γ' ἐφεῖτο Πυθικὴν πρὸς ἐσχάραν. 1210

1181. Παισὶν pro κᾶσιν admisi ex virorum doctorum conjectura.

1200. ὁρκωμοτεῖν ex emendatione Reiskii, Heathii, Tyrwhitti probat Musgravius. Et sic dudum conjecerat Grotius *De Jure Belli ac Pacis* II. 15. 3.

1210. στῆσαί σ' probat Musgravius.

ἐν τῷδε λαίμους τρεῖς τριῶν μήλων τεμὼν,
ἔγγραψον ὅρκους τρίποδος ἐν κοίλῳ κύτει·
κἄπειτα σώζειν θεῷ δὸς, ᾧ Δελφῶν μέλει,
μνημεῖά θ' ὅρκων, μαρτύρημά θ' Ἑλλάδι.
ᾗ δ' ἂν διοίξῃς σφάγια, καὶ τρώσῃς φόνον, 1215
ὀξύστομον μάχαιραν ἐς γαίας μυχοὺς
κρύψον, παρ' αὐτὰς ἑπτὰ πυρκαιὰς νεκρῶν.
φόβον γὰρ αὐτοῖς, ἤν ποτ' ἔλθωσιν πόλιν,
δειχθεῖσα θήσει, καὶ κακὸν νόστον πάλιν.
δράσας δὲ ταῦτα, πέμπε γῆς ἔξω νεκρούς. 1220
τεμένη δ', ἵν' αὐτῶν σώμαθ' ἡγνίσθη πυρὶ,
μέθες παρ' αὐτὴν τρίοδον Ἰσθμίας θεοῦ.
σοὶ μὲν τάδ' εἶπον· παισὶ δ' Ἀργείων λέγω,
πορθήσεθ' ἡβήσαντες Ἰσμηνοῦ πόλιν,
πατέρων θανόντων ἐκδικάζοντες φόνον, 1225
σύ τ' ἀντὶ πατρὸς, Αἰγιαλεῦ, στρατηλάτης
νέος καταστὰς, παῖς τ' ἀπ' Αἰτωλῶν μολὼν
Τυδέως, ὃν ὠνόμαζε Διομήδην πατήρ.
ἀλλ' οὐ φθάνειν χρὴ ξυσκιάζοντας γένυν
καὶ χαλκοπληθῆ Δαναΐδων ὁρμᾶν στρατὸν, 1230
ἑπτάστομον πύργωμα Καδμείων ἔπι.
πικροὶ γὰρ αὐτοῖς ἥξετ', ἐκτεθραμμένοι,
σκύμνοι λεόντων, πόλεος ἐκπορθήτορες.
κοὐκ ἔστιν ἄλλως. Ἐπίγονοι δ' ἀν' Ἑλλάδα
κληθέντες, ᾠδὰς ὑστέροισι θήσετε· 1235
τοῖον στράτευμα, σὺν θεῷ, πορεύσετε.

ΘΗ. δέσποιν' Ἀθάνα, πείσομαι λόγοισι σοῖς,
(σὺ γάρ μ' ἀνορθοῖς, ὥστε μὴ ἁμαρτάνειν)
καὶ τόνδ' ἐν ὅρκοις ζεύξομαι· μόνον σύ με

1221. ἡγνίσθη pro ἁγνισθῇ ex virorum doctorum emendatione repositum.

1222. Ἰσθμία θεὸς, Musgravio judice, Ino erat, sive Leucothea. Toupius Emend. T. II. p. 261. reponit Ἰσθμίας χθονός. Cui respondet Tyrwhittus: Infeliciter, si quid video; nihil enim juris habebat Theseus in terram Isthmiam, quo in ea τεμένη concederet. Legendum credo, Τεμένη θ' —Μέθες παρ' αὐτὴν τρίοδον ΙΣΘΜΙΑΝ ΘΕΩι. Τρίοδος Ἰσθμία est *via ad Isthmum ducens*. Θεῷ Apollini scilicet, cujus meminit v. 1213.

1231. Ἑπτάστομον ex Valckenaerii correctione editum. Aldus ἑπτάστολον.

εἰς ὀρθὸν ἵστη. σοῦ γὰρ εὐμενοῦς πόλει 1240
οὔσης, τολοιπὸν ἀσφαλῶς οἰκήσομεν.

ΧΟ. στείχωμεν Ἄδρασθ', ὅρκια δῶμεν
τῷδ' ἀνδρὶ, πόλει τ' ἄξια δ' ἡμῖν
προμεμοχθήκασι, σέβεσθαι.

ΤΕΛΟΣ ΙΚΕΤΙΔΩΝ.

NOTAE[a])

IN

EURIPIDIS

SUPPLICES MULIERES.

VERSIONI ἐπιγραφῆς addidi vocem *mulieres*, quia in Graeco est Ἱκέτιδες non Ἱκέται. Latina autem vox SUPPLICES sexum non discriminat, sicut *Bacchae*, *Cressae*, *Troades*, *Phoenissae*, etc. Aeschyli Ἱκέτιδες sunt SUPPLICES *foeminae*, cum discrimine *status* solummodo. Euripidis enim sunt *matres*, Aeschyli *virgines*.

Ceterum hic in limine profiteri liceat, neminem in his notis laesum fore acerbis, contumeliosis, aut contemtum aliquem prae se ferentibus verbis. Aequum erat hoc fieri, si ob nihil aliud, saltem ut auctoris erroribus paratior esset venia; in his enim rebus omnes erramus.

Ver. 2. πρόσπολοι Θεᾶς. Quaesitum fuit, cur *sacerdotes* hic ab Aethra memorantur una *cum Cerere?* Ratio, opinor, est, quia sacerdotum erat nunciare Deo seu Deae cui sacrum fiebat, quid esset quod sacrificaturi peterent, ipsis quoque sacerdotibus, eorum nomine, idem simul petentibus. Unde, post appellatam Deam, Aethra hic sacerdotes monet, quid pro ea precari deberent. Exemplum est in Andromach. ver. 1104. ubi a Neoptolemo, Apollini sacrum facturo, quaerit sacerdos, *O adolescens, quid tibi a Deo petemus? cujus rei caussa venis?* Porro, reticetur verbum εὔχομαι, ut bene Brodaeus, vel tale aliquid ante infinitivum εὐδαιμονεῖν, ver. 3. Et hoc usitatum in votis: vide Aristoph. Ran. 914. 920. Acharn. 250.[b]) ubi male intelligitur: Herodot. V, 105. et Jac. Gronovium ibi. Apposite ad rem et ad locutionem Noster Electr. 805. ubi Aegisthus in privato et domestico sacrificio ipse suus sacerdos, pro se ita precatur,

a) N. B. Quaecunque signis * () interjecta vides, editionis secundae, forma octava 1775 Londini vulgatae, propria sunt; quaecunque ex eadem editione exulant, notis * [] inclusa exhibentur.

b) Marklandum laudat Bruncknius ad Aristophanis locum.

Νύμφαι πετραῖαι, πολλάκις με βουθυτεῖν,

scil. *precor*, vel *date:* nullum enim sacrificium erat sine precibus [c]).

Οἳ ἔχετε verti potest *incolentes*, ut in isto Homeri, *Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες*, quia sacerdotes nonnunquam *habitabant* in templis, et ibi pernoctabant, Iph. Taur. 66. Joseph. Antiq. Jud. XVIII, 4: 4. Herodot. I, 181. Noster Ion. ver. 55. 314, 315.

In versu primo distinxi post *Ἐλευσῖνος*, cui appositivum est *χθονὸς*, quod verti potest *urbis* hic, et ver. 4, 9, et centies alibi. nam *χθὼν*, *γῆ*, et *χώρα*, apud poëtas idem significare quod *πόλις*, docuit Cl. Kusterus ad Aristoph. Thesmophor. ver. 115. Pro *οἱ πρόσπολοι Θεᾶς*, legi posset et defendi, *αἱ πρόσπολοι Θεαῖν*, si ita MSS. In Scholiaste Aristoph. Equit. 792. pro *τῆς Ἐλευσῖνος πόλεως* legitur *τῆς Σαλαμῖνος πόλεως*.

Ver. 3. *Εὐδαιμονεῖν με* etc. Aethra venit huc sacrum et preces factura pro semente prospera: sed conspectus harum mulierum miserarum terruit eam, et excussit animo preces quas proposuerat, et diversum genus precum suggessit, majoris momenti; nempe, pro salute sua, et Thesei, et Patriae. unde necesse erat ut sacerdotibus narraret quid pro ea jam precari deberent.

Ver. 8. *Εἰς τάσδε ΓΑΡ βλέψασ'.* „Significant haec aliqua „in superioribus deesse. *Reiskius.*" Aliter mihi videtur: nempe, hanc particulam *γὰρ* reddere rationem sententiae non expressae, sed subintellectae, ut fieri solet: hoc modo, ‚Optimam caussam habeo quare ita precer;' *precor* ENIM *haec, intuens hasce anus* etc. Sic ver. 117. 288. et passim: ut et in Sacris Literis, Act. xxvii. 25. Rom. xiv. 10. et alibi saepissime. Alioquin *γὰρ* saepe ponitur pro *δὲ*; sed in hoc loco non opus est.

Ver. 12. *τέκνων*, *Ἄπαιδές εἰσιν.* Tolli potest distinctio post *τέκνων*, ut constructio sit *ἄπαιδες τέκνων*, quemadmodum ver. 35. 810. Androm. 714. et alibi.

Ver. 17. *θάψαι χθονί.* Non superfluum est *χθονί*· multae enim sunt *ταφαὶ* quae non sunt in *terra*. Vide ad ver. 935.

Ver. 18. *οἱ κρατοῦντες. Qui rerum potiuntur*, i. e. Creon, rex Thebarum: non *victores*, prout vertitur. Cicero ad Attic. II. 25. *Nos tenemus praeceptum illud. Τὸς τῶν κρατούντων* — Praeceptum illud extat Phoeniss. 406. edit. King. Menander ap. Stobaeum Tit. 42. p. 276.

Σέβειν καὶ (l. *δὲ*) *νοῦς κρατοῦντας, ἀρχαῖος νόμος.*

c) Adde Aristoph. Thesm. 293. Aeschyli Theb. 259. Choëph. 304. *Porsonus.*

Ver. 11. Conf. Toup. in Suidam II. p. 34. *Porsonus.*

Ver. 17. *μητέρων* Ald. MS. apud Musgravium superscripto *μητέρας*. *Porsonus.*

vid. Sophocl. Electr. 342. 398. Aeschyl. *Χοηφ.* 265. 'Absque articulo, *κρατούντων*, Iphig. Taur. 1301. quod rarum puto.

Ver. 19. *νόμιμ' ἀτίζοντες Θεῶν.* Cod. A. *ατιμαζοντες* ex glossemate. Aeschylus *Ἑπτ. ἐπὶ Θήβ.* 447. Supplic. 741. *Θεοὺς ἀτίζων.* sic Alcest. 1037. pro *ἀτίζων* vet. edit. habet *ἀτιμάζων*, ut *ἀτιμάζων Θεοὺς* Heraclid. 79. Sophocles Oed. Colon. 1214. *Πρᾶγος ὃ' ἀτίζειν* [d]*οὐδὲν ἄνθρωπον χρεών.* vulgo ibi, *οὐδέν' ἀνθρώπων.* Male. *ἄνθρωπον* est, *ὄντα ἄνθρωπον*, *hominem natum*, qui homo sit. In hoc Euripidis loco scriptum videtur *ατιμαζοντες*
ἀτίζοντες: inde explicatio supra vocem scripta, in contextum admissa. Quod centies in hoc dramate, et in aliis omnibus factum fuit. Pro certo enim habe, huic fabulae et ceteris Euripidis, et antiquorum scriptis, plura et graviora ab interpolatoribus inflicta esse vulnera, quam a librariis.

Ver. 22. *Κεῖται.* Ex hac voce colligi non debet *(opinor) Adrastum *humi jacuisse*, non magis quam *mortuum* fuisse, quod *κεῖται* saepe significat; sed *κεῖται ἔχων* solum exprimit *est habens.* Verba enim *gestus*, sicut *stare*, *jacere*, *sedere*, etc. saepe nihil volunt praeter *esse* vel *existere*: vide ad ver. 665. Et versu 110. quando Adrastum primo alloquitur Theseus, non jubet eum *surgere* (quod fecisset si Adrastus *humi jacuisset*), sed *detegere caput* solummodo, et *luctum omittere.* vid. Hecub. 484, 493, 497. Heraclid. 633, 635. [*κλαίει* coniicit Reisig. Coni. in Aristoph. I. p. 139. *ED. LIPS.*]

Ibid. *τό τ' ἔγχος — Στένων.* [e]Non intelligo. *Ἔγχος* vertunt *bellum.* *δόρυ* quidem apud Tragicos *bellum* saepe significat: *δόρυ* quoque et *ἔγχος* saepe synonyma sunt: et tamen mihi non ullo exemplo liquet *ἔγχος* apud eos unquam denotare *bellum.* Invenio saepe apud poëtas *πόλιν* vel *πάτραν στένειν* et *ἀναστένειν*: et *Ἴλιον στένειν*, Orest. 1387. Ad quam formam foret, *τό τ' Ἄργος στένων*, *gemens* patriam suam *Argos.* Scripturae propius est, *τό τ' ἔχθος στένων*, sensui bene conveniret, *τὸ κῆδος*, *affinitatem*, nempe, quam contraxerat cum Tydeo et Polynice.

Ver. 25. Pro *Νεκρῶν* Ald. *Νεκρόν.*

Ver. 26. *τάφου*, *sepulcri*, i. e. *ταφῆς*, *sepulturae*, ut Homer. Odyss. *Ω.* 87. *Μεταίτιον*, ut Herodot. vii. 156. *μεταίτιον τοῦ πολέμου.*

Ver. 27. *Μόνον τόδ' ἔργον.* Ad evitandam ambiguitatem forte, *Μόνῳ τόδ' ἔργον προστίθεις ἐμῷ τέκνῳ· Soli meo filio,*

d) *οὐδὲν* Suid. v. *πρᾶγος.* *Porsonus.*

e) Intelligo *exercitum.* *Hasta* pro *hastatis.* v. Iphig. Taur. 141. *Musgravius.*

Ver. 27. *Μόνῳ* quoque Musgravius. *Μόνον* citat J. Meursius Att. Lectt. II. 1. p. 53. qui de *προηροσίοις* consulendus. *Personus.*

non, *Solum hoc opus.* Sic μόνη σὴ πόλις, ver. 189. non μόνον. Vide locum. Et ita Reiskius. Conjecturam hanc in ima pagina notavi, et saepe alibi, ut Lectori gratiam facerem molestiae consulendi notas, cum forte res per se satis evidens esset. Saepe quoque versionem accommodavi conjecturis, non mutato contextu; consilium Cl. Graevii semper ante oculos habens, Praef. ad Ciceron. De Officiis, „Vix latum unguem a scriptis libris recedendum esse, nisi aut Librarii, aut Scioli peccatum sit testatum, ut ab omnibus, qui non sunt ἄμουσοι, quique non caligant in sole, videri possit." In hoc loco, multo probabilius mihi videtur *Μόνῳ*: sed cum defendi possit *Μόνον*, et parum in sensu discriminis sit, temerarii et petulantis esset contextum mutare. Quod, semel dictum, de multis aliis locis intelligatur.

Ver. 29. *προθύουσ'*. Reiskius *προθύσουσ'*.

Ver. 30. *πρῶτον φαίνεται.* Codd. Paris. A. B. C. πρωτα [1]; quod admisi. *φαίνεται* vero pro *ἐφαίνετο* (*ostendit se; apparuit*: non, *apparere solet*) ut saepe in hoc dramate, et ubique. Alioquin legi posset, cum Valckenaerio ad Phoeniss. 674. *πρῶτ' ἐφαίνετο. Fruges* autem primum apparuerunt in *Rario*, campo Eleusinis.

Ver. 31. *φρίξας — στάχυς.* Adumbratum forte ex Homero Iliad. ψ. 598.

ὡσεί τε περὶ σταχύεσσιν ἐέρση
Λητοῦς ἀλδήσκοντος, ὅτε φρίσσουσιν ἄρουραι.

Ver. 32. *Δεσμὸν δ' ἄδεσμον τόνδ' ἔχουσα φυλλάδος.* Vox *ἔχουσα* est valde ambigua (et in ambiguis, quis audet affirmare quaenam vera sit interpretatio?): significare enim potest vel, *tenens*, in manibus nempe; vel *habens*, in genibus; vel *habens*, ante pedes; vel *habens*, in ara juxta positum hunc *δεσμόν*. Vide Des. Heraldum ad Arnob. lib. V. p. 212. ed. Lugd. Bat. 1651. 4to. Spectatoribus fabulae mens Aethrae liquebat *ἐξ αὐτοψίας*: nobis ex isto defectu nunc eadem incerta est, et in hoc et in mille aliis locis: interdum ob diversas distinctiones, quae sensum varium reddunt; interdum ob diversas significationes vocum; velut in hoc ipso loco, ubi, praeter *ἔχουσα*, ambiguitas visa est in voce *δεσμὸν* quoque, quam Cl. Heathius sumit, non pro *fasciculo* vel *manipulo*, sed metaphorice, pro *vinculo*, *obligatione*, *necessitate*: adeo ut „δεσμὸν ἄδεσμον φυλλάδος, sit, circulus „ille Argivarum Matronarum, quae Aethram, frondes manibus „gestantes, circumcingebant." Eandem metaphoram infra ver. 39. Poëta, inquit, vocat *ἀνάγκας ἱκεσίους*, quas Theseus *λῦσαι* debebat: et remittit ad ver. 102, 103. Canterus et Barnesius vertunt, *Tenens autem hunc manipulum frondis non vinctum:*

1) Contra inf. 203. iidem Codd. πρῶτον pro πρῶτα.

quae pessime versa esse dicit Heathius. Ego nihil mali in hac versione videns, eam fere secutus sum. Utcumque sumas (nam de *ambiguis* sine fine vel fructu litigari potest), pro ἄδεσμον forte non male legeretur ἀδέσμου. *[Istud vero, *Circulus ille Argivarum Matronarum*, etc. est explicatio, non versio.]

Ver. 33. *Μενῶ πρὸς ἁγναῖς ἐσχάραις.* Vel *Μένω*, ut τυγχάνω προθύουσα ver. 28. Nam in prologis caussa redditur *praesentium* actionum et περιστάσεων: quid *faciunt*, non quid *facturi sunt.*

Ver. 35. *ματέρας.* Admisi ex conjectura μητέρας, quia decies alibi in hac Fabula vox haec ita scribitur, neque unquam aliter in Iambis. Vid. doctiss. Valckenaerium ad Phoeniss. ver. 11. qui ex compendio μρῶς, μρῖ, μῆρ, hanc formam Doricam Ald. officinae imputat.

Ver. 37. *Θησέα καλῶν.* Ultima in *Θησέα* longa est, ut ver. 3. et alibi. Et ita in *Πηλέα*, *Ὀρφέα*, *Μενοικέα*, *βασιλέα.* Brevis tamen est Nostro in *φονέα* ter, Electr. 599. *Λέξον, τί δρῶν ἂν φονέᾰ τῖσαίμην πατρός;* et ver. 763. ejusdem dramatis, et Hecub. [g]) 882. Clarkius ad Homer. Iliad. A, 265. scribit, ᾰ in accusativis Atticis *semper* produci. Quod verum esse non potest, nisi *φονέα* in istis locis non sit accusativus Atticus, vel nisi versus sit depravatus. Vide eum et ad Iliad. *O*, 463. et Suidam v. *Ἀτρέα*, et Etymolog. Magn. v. *Βασιλέα.*

Ver. 38. *τὸ τούτων λυπρόν. Quod has dolet:* nempe, cadavera insepulta filiorum suorum. *Χθονὸς, ex terra*, scil. Thebana, in qua nunc jacent: absolute χθονὸς, pro *Thebis:* ut πόλις, ver. 120. et alibi. Sed et χθονὸς eodem more pro *terra Attica* seu *Athenis*, ver. 265. et alibi. Reiskius legit φρενὸς pro χθονός.

Ver. 39. *Ἢ τάσδ' ἀνάγκας ἱκεσίους λύσῃ.* Dilemma hoc intelliges ex iis quae dicuntur ad ver. 359. Per *δράσας Θεοὺς ὅσιόν τι*, opinor innui *Sacrificium.* Chariton Aphrodis. lib. I, 10. p. 14. *πρὸς ἀνθρώπους δίκαια, καὶ πρὸς Θεοὺς ὅσια.* Ubi vide doctissimum commentatorem, p. 112.

Ver. 40. *πάντα γὰρ δι' ἀρσένων* etc. Notandus veterum tragicorum mos, finiendi Scenas et Actus plerosque, morali aliqua, vel ad vitam utili sententia. Unde in theatra nostra derivatus idem mos videtur.

Ver. 41. *γυναιξὶν—αἵτινες σοφαί.* Attice pro σοφαὶ: ut *ξένους γυναικας* ver. 94. et *νοτερὸν πτύχα*, 978. Codices A. B. habent *σοφαι*, et Stobaeus, Serm. 83. Parum refert [h]). Sed pro-

g) Porsonus ad Hecub. 876. addit Philemonem Athenaei VII. p. 307. E. Euphorionem ejusdem XI. p. 503. A. Piersono allegatum ad Moerin p. 192.

h) σοφαὶ recte defendit Cl. Brunckius ad Eurip. Med. 288. Inepte Magistrum citat Marklandus, quasi eadem esset ratio τῶν ἀργὸς et σοφός. *Porsonus.*

habilius σοφοὶ: et ita Aldina. Thomas Magister: Ἀργὸς ἡμέρα, καὶ ἀργὸς γυνή, κρεῖττον ἢ ἀργή.

Ver. 42. [V. Hermann. Elem. doctr. metr. p. 498. *ED. LIPS.*] Ἱκετεύω σε γεραιὰ γεραρῶν ἐκ στομάτων. Codex C. hoc loco singularis est. Dividit enim omnes hos anapaesticos usque ad ver. 70. in duas strophas et duas antistrophas. In prima antistrophe, secundum divisionem hujus codicis, septem sunt versus: unde patet totidem fuisse in prima strophe; et proinde hunc versum, quem citavi, divisum fuisse in duos. Sequitur ver. 3, 4, Πρὸς γόνυ πίπτουσα τὸ σὸν, Ἀνά μοι τέκνα etc. in quavis divisione horum versuum, tribrachys, σᾶ τὸ σὸν, non potest stare in anapaesto quum sequatur Ανα. Describam strophen primam et antistrophen, quemadmodum legi potest, secundum hunc codicem:

ΣΤΡΟΦΗ Α'.

ΧΟ. 1. Ἱκετεύω σε, γεραιὰ,
2. Γεραιῶν ἐκ στομάτων,
3. Πρὸς γόνυ προσπίπτουσα σὸν,
4. Ἀνά μοι τέκνα λύσαι, φθιμένων
5. Νεκύων οἳ καταλείπουσι μέλη, 45
6. Θανάτῳ λυσιμελεῖ,
7. Θηρσὶν ὀρείοισι βοράν·

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α'.

1. Ἐσιδοῦσ' οἰκτρὰ μὲν ὄσσων
2. Δάκρυ' ἀμφὶ βλεφάροις,
3. Ῥυσσὰ δὲ σαρκῶν πολιῶν 50
4. Καταδρύματα χειρῶν. τί γάρ; ἆ
5. Φθιμένους παῖδας ἐμοὺς οὔτε δόμοις
6. Προθέμαν, οὔτε τάφων
7. Χώματα γαίας εἰσορῶ,

Deinde sequitur in eodem codice

ΣΤΡΟΦΗ Β'.

Ἔτεκες καὶ σύ ποτ', ὦ πότνια, κοῦρον, etc. 55

in qua octo sunt anapaestici, et octo pariter in antistrophe, quae incipit, Ὁσίως· οὐχ ὑπ' etc. Si haec vera sint, vox Ἀντιστροφικὰ post versum 70, forte poni debuit versu 42, ante Στροφὴ α': et quae nunc est Στροφὴ simpliciter ver. 71, debuit signari Στροφὴ γ', et ita Ἀντιστροφὴ γ'. Exspectandi sunt alii codices ad firmandam hanc novitatem. Pauca addam, quae fere astaveram antequam collationem istius codicis accepissem.

Ver. 42. γεραιὰ potest esse vel nominativi vel vocativi casus, ἐγὼ γεραιὰ, quod verum puto, vel ὦ σὺ γεραιὰ, ad Aethram. Et pro Γεραρῶν bene legi potest Γεραιῶν, quae vox saepe anapaestum facit, quasi pronunciata fuisset γε-ρᾰ-γῶν: *[de qua pronunciatione literae ι dixi alibi plenius.] vide Hecub. 63. Med. 133. Hippol. 171. Herc. Fur. 447. nam γεραρῶν, (*hono-*

rabili, *venerando* ore) videri potest non adeo bene convenire miserabili huic choro, de se praedicanti. Reiskius quoque conjicit γεραιῶν. Scio tamen in Anapaestis syllabam αι ante vocalem *(aliquando) corripi posse.

Ver. 44. προσπίπτουσα πρὸς, ut Herc. Fur. 79. Aristoph. Ἱππ. 81. D. Marc. vii. 25. Sine duplicata praepositione supra ver. 10. προσπιτνοῦσ' ἐμὸν γόνυ. Metrum quoque antistrophes hoc postulat.

Ver. 45. Haec nobis incerta sunt, quia ea pronunciata non audivimus: unde nescimus veram distinctionem. Vulgo ita,

i) Ἀνά μοι τέκνα λῦσαι φθιμένων
Νεκύων, οἳ etc.

et vertitur, *Ut redimas mihi filiorum extinctorum Cadavera, quae* etc. Atqui τέκνα φθιμένων νεκύων, non potest significare *filiorum extinctorum cadavera.* Si quis hanc retineat distinctionem, intellexerit forte, cum Brodaeo et Heathio, ἐκ ante νεκύων, ut sit, *Ut eximas meos liberos* ex *cadaveribus defunctorum*, etc. Abreschius (teste Reiskio) Lect. Aeschyl. p. 416. dicit, componendum esse Ἀνάλυσαί μοι (non Ἀναλῦσαι), et vertendum, *restitue mihi.* Conjeceram cum Brodaeo, Ἄνα μοι, τέκνα λύσαι, φθιμένων etc. *Surge mihi, redime filios meos*, etc. *Surge*, quia Aethra ad aram *sedebat*, ver. 93. Quin et νεκύων φθιμένων absolute sumi potest, *cadaveribus tabescentibus:* vel μέλη νεκύων, ut σώματα νεκύων ver. 62. et ita distinguit Reiskius. In tanta opinionum diversitate, et distinctionum possibilitate, quis tam temerarius est ut in se recipiat manum et mentem Euripidis praestare?

τέκνα οἳ, ut ver. 13. quasi scriptum fuisset υἱοὺς οἳ: quod schema διανοίας frequentissimum est. 2 Epist. Joan. ver. 1. τοῖς τέκνοις οὓς, et ver. 4. ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας.

Ver. 48. (49.) βοράν. Ultimam longam habet, ut apud Aeschyl. Agam. 1606. et Nostrum Cyclop. 99. Unde in antistrophe, ultima in ἐσορῶ longa esse debuit. Sed sequitur vocalis, ἔτεκες. itaque ob metrum ibi scribendum videtur εἰσορῶ, brevi ω, ut Hecub. 125. in anapaesto, Τὼ Θησείδα δ' ὄζω Ἀθηνῶν· *Duo autem filii Thesei, germina Athenarum.* Nunquam ita in iambo tragico.

Ver. 49. (50.) Suspecta haberi possunt ὄσσων δάκρυα ἀμφὶ βλεφάροις, *oculorum lacrymas in oculis*, seu *palpebris.* Quaerendum forte de diversa lectione, vel distinctione post δάκρυ', ut reliqua continuentur, et exprimatur istud XII Tabularum, *mulieres genas ne radunto.* Δακρῦσαι βλέφαρα in Helen. 954. vertitur, *lacrymis rigare palpebras:* quae vulgatae patrocinari videri potest. Si abesset ὄσσων, nulla foret difficultas: e

i) ἀνά μοι στίχα λῦσαι φθιμένων νεάκων. *Musgravius.*

nunc forte nulla est. Nos enim jam ignoramus quantum licentiae veteres tragici in locutionibus, sine reprehensione, sibi sumere potuerint.

Ver. 50. (51.) Ῥυσὰ δὲ. Legendum ῥυσσὰ, cum Heathio, ob metrum. [Fallitur. V. Heyn. ad Homer. T. V. p. 643. *ED. LIPS.*] Vide Illustris. Spanhemium ad Aristoph. Plut. ver. 266. Pro χειρῶν Reiskius legit χηρῶν, et remittit ad Androm. 348.

Ver. 54. (56.) οὔτε τάφων Χώματα γαίας ἐσορῶ. Nihil variant exemplaria; et omnia defendi possunt praeter ἐσορῶ, pro quo εἰσορῶ necessarium videtur.

Ver. 57. (61.) σᾶς διανοίας. Mallem σᾶς: *communica mecum de tua sententia:* nempe, eam partem ejus quae ad hanc rem pertinet. Hoc est, Dic nobis quid sentias de hac nostra calamitate. Sic μετάδος λόγου, Orest. 153. μετάδος σῆς εὐπραξίας ibid. ver. 450. τῶν τυρῶν ἥσθιον, Cyclop. 232. potius quam τὸν τυρόν, ut nunc legitur. Herodotus III, 11. ἐμπιόντες τοῦ αἵματος· ubi exspectasses τοῦ κράματος: vide locum, et lib. IV, 70. Margo quoque Barnesii habet σᾶς. Sequitur: Μετάδος δ', ὅσσον ἐπαλγῶ etc. id est, κατὰ τόσον, καθ' ὅσον ἐπαλγῶ· *communica vero proportione habita ad meum dolorem.* ut Helen. 73. Θεοί δ', ὅσον μίμημ' ἔχεις Ἑλένης, ἀποπτύσαιεν· i. e. κατὰ τόσον καθ' ὅσον ἔχεις μίμημα etc. (Teucer loquitur) *quatenus similis es Helenae.*

Ver. 59. (64.) Τῶν φθιμένων οὓς ἔτεκον. Id est, Τῶν φθιμένων τέκνων, ut φθιμένους παῖδας ἐμοὺς, ver. 52.

Ver. 60. (65.) λισσόμεθ'. Ut ἔχομεν ver. 65. Codices A. B. λισσομ'. hoc esset λίσσομαι: quod (λισσομ') non stabit in versu. Παράπτεισον, ut Homer. Iliad. H, 120. ubi vide Clarkium. *[Reiskius delet ὄν. sed mensura versus hoc non patitur, nisi δὲ quoque deleatur.]

Ver. 62. (69.) λάϊνον εἰς τάφον. Barnesius et Heathius post Brodaeum supplent istud εἰς, quod in prioribus deerat. Reiskius putat aliquid plus abesse. εἰς (vel ἐς) hoc loco est quod dicimus *in ordine ad*: ut ἐς Αὔλιν, Iph. Taur. 818. εἰς ἴασιν, et εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, in Evangelio.

Pro θαλερῶν Codd. A. B. θαλερα, metro abnuente, nisi legatur πτώματα pro σώματα, ut Phoeniss. 1491. ubi vide Valckenaerium.

Ver. 63. (71.) προπίπτουσα. Iidem codices προσπιπτουσα. et ita Scaliger. Codex C. προσπιπουσα. Sed si haec sint antistrophica, metrum poscit προπίπτουσα.

Ibid. Ὁσίως· οὐχ ὑπ' ἀνάγκας. Iterum ambiguitas, aliis post Ὁσίως plenius, aliis post οὐχ, minus distinguentibus. Brodaeus, et ex eo Barnesius, explicat, „Non ut te cogere aut pos-

Ver. 62. γάϊνον βάρος *Musgravius.*

sim, aut velim," priore modo distinguentes. Reiskius, Ὁσίως οὐχ, ὑπ' etc. *non quidem reverenter, coacta tamen* etc. et post eum Heathius, Ὁσίως οὐχ, „quia sordido et funebri vestitu in„dutae, aras Deorum accedebant; quem vestitum Theseus infra „ver. 97. advertens, appellat πεπλώματ' οὐ θεωρικά." Volunt, opinor, non mera necessitate compulsae, sed caussae quoque justitia fretae, huc venimus. Vox Θεῶν (ver. 64.) est monosyllabon. Sequitur, καὶ σοὶ Τὶ πάρεστι σθένος, ὥστ' etc. aliud argumentum quare Aethrae se applicarent, quia illa potuit iis opitulari. Perite quoque εὐτεκνίας Aethrae mentionem injiciunt, ἀτεκνίαν suam innuentes. Haec sunt artificiosissima. Si versus admisisset ἔχουσα vel ἔχουσαι pro ἔχομεν, nulla obscuritas in sensu hujus loci fuisset: neque nunc est, ut mihi videtur.

Ver. 64. (72.) δεξιπύρους Brodaeus interpretatur, *liba ac placentas suscipientes.* Male, opinor: quia prima in πυρὸς, *triticum*, longa est. In vocum quantitatibus vir summus, Brodaeus, saepe labitur.

Ver. 69. (79.)

ἐν χερὶ θεῖναι
Νέκυ' ἀμφιβαλεῖν λυγρὰ μέλη παιδός γ' ἐμοῦ.

Mallem,

i) Τὸν ἐμὸν παῖδα τάλαιν' ἐν χερὶ θεῖναι
Νέκυν, ἀμφιβαλεῖν λυγρὰ μέλη παιδός γ' ἐμέ.

Νέκυν, alii quoque conjecerunt. ἀμφιβαλεῖν est ὥστε ἐμὲ ἀμφιβαλεῖν, *ut amplectar.* Reiskius legit τ' pro γ', et distinguit, Νέκυν ἀμφιβαλεῖν, λυγρὰ etc. Heathius, qui non viderat dispositionem hujus codicis C, has duas strophas et antistrophas reducit in regulare systema anapaestorum triginta, hoc modo:

1. Ἱκετεύω σε γεραιὰ γεραρῶν
2. Ἐκ στομάτων, πρὸς γόνυ πίπτουσα σὸν,
3. Ἀνά μοι τέκν' ἐμὰ λῦσαι φθιμένων
4. Νεκύων, οἳ καταλείπουσι μέλη,
5. Θανάτῳ λυσιμε-
6. λεῖ, θηρσὶν ὀρείοισι βορὰν,
7. Ἐσιδοῦσ' etc.

Versu 2°, mecum delet τὸ. ver. 3°, interpolat ἐμὰ post τέκν'. ver. 8°, legit ῥυσσὰ pro ῥυσὰ. ver. 14°, delet σῷ. versu ultimo, interponit δὴ post παιδὸς, et delet γ': quod et ego deleveram; sed non nisi sero vidi rationem istius particulae, et legendum esse δός γ' ἐμὲ (non ἐμοῦ), cui praeit in strophe dactylus, εἰς τάφαν. *[Dele igitur ad imum paginae 8ae verba, F. παιδὸς ἐμοῦ, et pone, F. παιδός γ' ἐμέ. Patet unde venerit ἐμοῦ: nempe, ex praecedente παιδός.]

Ceterum, post hunc versum recitatum, audiuntur verbera ministrarum, (quas secum adduxerant Matronae Argivae) cor-

i) σὸν ἐμοὶ παῖδα. *Musgravius.*

pora sua pulsantium. Unde Aethra, ut opinor, non Chorus, statim dicit, Ἀγὼν ὅδ' ἄλλος ἔρχεται γόων, γόων Διάδοχος. ubi pro ultimo γόων Valckenaerius legendum censet γόοις, (ad Phoeniss. 374.) ut Androm. 743. et 802. κακὸν κακῷ διάδοχον, ut legitur in Cod. Florent. et in edit. vet. pro κακῶς. Frequentius ita in Euripide. Cum secundo casu Sophocles Philoct. 888. φέγγος ὕπνου διάδοχον. In sensu nulla est differentia [k]).

Ver. 72. (88.) προσπόλων χέρες. Ex antistropha videtur hic scribendum esse προπόλων. Et ita Heathius. Hunc, et antecedentem versum, Aethrae, non Choro, assignavi in versione. Chorus loquitur ea quae statim sequuntur, Ἴτ', ὦ etc.

Ver. 73. (84.) Ἴτ', ὦ ξυνῳδοὶ κακοί. Imo κακοῖς, *concentrices* meis *malis*. et ita Codd. A. B. quemadmodum conjeceram. Sic Orest. 132. Helen. 173. vide Med. 1008. Phoeniss. 1542. Herodot. V, 92. p. 320. προσῳδὸς eodem sensu Ion. 359.

Ξυναλγηδόνες (ver. 74.) pro ξυναλγοῦσαι, *res* pro *persona*: *et* ἴτε χορὸν pro εἰς χορόν· quorum utrumque frequentissime occurrit. Per ἴτε εἰς χορὸν, vult, opinor, *concinite*: *[quod est Ἅιδου μολπὰς ἐκχεῖν ver. 773. vide ad ver. 975. et Iphig. Tauric. 182.]

Ver. 76. (87.) Διὰ παρηΐδος. Scribendum παρῇδος ob metrum. [De vv. 76. 77. et antistroph. vid. Reisig. Coni. p. 136. *ED. LIPS.*]

Ver. 78. (89.) Pro ὁρῶσιν metrum vult ὁρῶσι: et sic edidit Barnesius.

Ver. 79. (90.) μ' ἐξάγει χάρις γόων. Ut Alcest. 1080. ἔρως τις μ' ἐξάγει. Hesychius: Ἐξάγειν· παροξύνειν. Ion. 361. vide Dorvill. ad Chariton. p. 481. Apud Herodot. V, 49. ἐνάγει προθυμίη, eodem sensu; et ita passim. Sic forte scribendum lib. VII, 160. ἐπενάγειν τὸν θυμὸν, non ἐπανάγειν. Sed quid est χάρις γόων, ἄπαυστος γόων? Num voluit χάρις γόνων, *amor liberorum* meorum? an ἄπαυστος λόγων? nam hae voces alibi commutantur. Videri posset alludere ad Nioben in istis, ὡς ἐς —πέτρας Τγρὰ ῥέουσα σταγών. Andromacha tenerrime, ver. 116. fabulae cognominis, in suavissimis istis elegiacis,

Τάκομαι, ὡς πετρινὰ πιδακόεσσα λιβάς.

Vox γόων vel γόους quater occurrit intra paucos versus.

Ver. 82. (93.) [m]) ἀεί. Restitui αἰεὶ, mensura versus ita po-

k) Vide Valckenaer. ad Hippol. 866. *Porsonius.*

m) In repetita hac editione ἀεὶ ubique revocavimus, Porsoni monito praefat. Hecub. p. iv. Supplem. xvi. xvii. obsecuti. Insignissimus est locus Grammatici Sangermanensis apud Heynium Homer. Il. M. Supplem. 212. T. VI. p. 638. Πάντα τὰ παρὰ τὸ ἀεὶ συντιθέμενα διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται, οἷον, ἀείμνηστος, ἀειγενέτης, ἀείφρουρος, ἀειπάρθενος, ἀειφανής, πλὴν τοῦ ἀΐδιος. Δεῖ γινώσκειν, ὡς δώδεκα φωναὶ εἰσὶ τοῦ ἀεί. Ἔστι γὰρ αἰεὶ, καὶ

stulante. Prima enim strophes dipodia est diiambus. e
thius. Ante Ἄπαυστος Brodaeus subintelligit εἰμί.

Ver. 84. (95.) n) Ἐπίπονόν τι κατὰ γυναῖκας. vi
praecedens, et ἄπαυστος AIEI, et rationale γὰρ,
gerere Ἐπίμονόν τι, *constanter manens quidam* aff
durans. Andromach. 93.

Γυναιξὶ τέρψις τῶν παρεστώτων κακῶν, ἐμπέφυκε γὰρ
Ἀνὰ στόμ' AIEI, καὶ διὰ γλώσσης ἔχειν.

haec sunt simillima. Brodaeus explicat τὸ γὰρ θαν
per, οἱ γὰρ θανόντες υἱοί. Sed τὸ istud perti
quod sequitur, et θανόντων τέκνων absolute sum

Ver. 86. (97.) τῶν ἀλγέων. Codices A. B.
Rectius.

[Ver. 87. Vid. schol. Rom. ad Sophocl. O
ED. LIPS.]

Ver. 87. (98.) καὶ στέρνων κτύπον. Sic
γματα κρατὸς, στέρνων τε κτύπους. ubi tam
τε o) τυπὰς, propter anapaestum, ne ε brevi
sychius: Τυπῇσι, πληγαῖς: ex Illiad. ε, 887

αἰεὶν, καὶ αἶεν, καὶ αἰὲς ποιητι- δεκαχῶς κ
κῶς. καὶ ἀεὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου, καθόλου.
καὶ συστολῇ τοῦ ᾱ. καὶ ἀεὶ ἑκτά- στησιν.
σει τοῦ ᾱ, ὥσπερ παρ' Εὐριπίδῃ χούσης.
(Phoen. 87.) τὸν αὐτὸν ἀεὶ δυστυ- τὰ συστ
χῆ καθεστάναι. καὶ αἴ ἰ διὰ τοῦ ῑ κατὰ ἐ
παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι. καὶ αἴειν σύν- αἰολεῦσ
τονον παρ' αὐτοῖς. ὁμοίως δὲ παρ' τὴν ᾱ
αὐτοῖς καὶ ἄει (leg. ἄϊ) βαρύτονον τὸ ῑ
διὰ τῆς ῑ καὶ συστολῇ τῆς ἀρχού- λέγετ
σης, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀΐδιον γράφεται, ῡ α
καὶ σημαίνει τὸ ἀεὶ ὄν. Δεῖ δὲ γι- καὶ
νώσκειν, ὡς καὶ τὸ ἀειπάρθενος καὶ
διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται λα
κοινῶς. Αἰολικῶς δὲ διὰ τοῦ ῑ. δ
Ἔστι δὲ καὶ ἠιὸν παρὰ τοῖς Βοιω- δ
τοῖς διὰ τοῦ η καὶ ῑ, καὶ αἰὴ παρὰ
τοῖς Ταραντίνοις διὰ τῆς αι δι-
φθόγγου, καὶ τοῦ ῑ. Οἱ δὲ Ταραν-
τῖνοι ἄποικοί εἰσι τῶν Ταραντίνων
(Λακεδαιμονίων). Ἔτι δὲ καὶ αἶὲς
παρὰ τοῖς Δωριεῦσι. Καὶ ταύτα
δώδεκα φωνὰς λέγουσιν εἶναι. Ἔστ
δὲ καὶ ἀὲ παρὰ Πεισάνδρῳ (Π
δάρῳ v. Pyth. IX. 154.) καὶ μη
(Μηροῖ). His similia ipse ad
ex MS. Bibliothecae Bodlei
magnam partem inedito: αἰεὶ
ἐπίρρημα καὶ αἴεν· λέγεται γὰ

Ver. 107. (118.) νεκρῶν τῶν ὀλωλότων κόροι. Sic ver. 16. νεκρούς τοὺς ὀλωλότας, et ver. 558. et φθιμένων νεκύων ver. 45. νέκυας κατατεθνειῶτας Homer. Odyss. x, 447. et νεκύων κατατεθνειώτων Iliad. π, 409. ubi vide Clarkium. Nihilominus non accurate dictum videtur hoc Euripidis loco, filii mortuorum qui perierunt, pro, filii ducum qui perierunt. Nam multi erant mortui in ea expeditione praeter Septem Duces: sed de Ducum filiis solis Aethra hic loquitur. Νεκρῶν itaque, licet verum sit quod narrat, tamen non satis videtur. Distinctius fuisset, τέκνων, ut ver. 100. 169. et alibi. Tunc diceret, οὐκ εἰσὶ τούτου τέκνα, ἀλλὰ κόροι τέκνων (non νεκρῶν) τῶν ὀλωλότων: de quibus τέκνοις ὀλωλόσι paullo ante meminerat Aethra: *non sunt Argivarum filii, neque Adrasti; sed sunt filii filiorum Argivarum*, (i. e. filii *ducum*) *qui in bello perierunt.*

Ver. 108. (119.) ἱκεσίᾳ χερί. Id est, manu protensa, et tepente ramum supplicatorium.

Ver. 109. (120.) ὁ ἐντεῦθεν. Edidi [y]) ὁὐντεῦθεν, quod et malebat Barnesius, et quod oblitus erat se edidisse prius, Hippol. 336. Neque aliter hic legi potest (vid. ver. 695. 758.) nam Tragici in Iambis suis hunc hiatum, ὁ ἐντεῦθεν, non admittunt. Unde apud Clem. Alexandrinum Strom. I. p. 340. ed. Oxon. pro εὖ λεγόμενοι οἱ λόγοι ad finem Iambi, scribendum est εὖ * (vel οἱ cum Valckenaer. ad Hippol. Diatrib. p. 260.) λελεγμένοι λόγοι, non, cum Grotio, καὶ λεγόμενοι εὖ λόγοι. Inde redarguendus est Kingius, qui Hecub. 565. edidit, Τέμνει σιδήρου αἵματος διαῤῥοάς' pro πνεύματος. De loco Orest. 597. Εἰ μὴ ὑγκελεύσας (i. e. ὁ ἐγκελεύσας, [z]) crasi ὁὐγκελεύσας, elisione μὴ ὑγκελεύσας) qui spreto Tragicorum more, nunc legitur, Εἰ μὴ ὁ κελεύσας, dicam plenius * [ad Iphig. Taur. ver. 1010.] * (alibi.) Immo et in Comici [a]) Βατράχ. 964. legitur ἐν pro ὃ ἐν, hoc est ὃὖν, et ita legendum Vesp. ver. 22. ubi nunc est ἔν τε γῇ, pro ὃ ὕν τε γῇ: * [ut alibi plenius dicam.] Nam Troas. 59. [b]) Ἤπου δὴ ἔχθραν τὴν πρὶν etc. Euripides, nisi fallor, scripsit Ἤπου γὰρ ἔχθραν. et Andromach. 169. Οὐ Πρίαμος οὐδὲ Χρύση, ἀλλ' Ἑλλὰς πόλις, vox Χρύση, quam edidit Barnesius pro χρυσὸς, lectione omnium MSS. certissime depravata est. Tentabam, Οὐ Πρίαμος [c]) ὁ ζάχρυσος, ἀλλ' etc. *Non auri dives iste Priamus, sed* etc. Utcumque vero hoc sit, in Bacch. 814. quamquam erat in Editt. Porti, Stephani, Barnesii, Σάφ' ἴσθι,

y) ὁὐντεῦθεν Ald.

z) Ista sive crasis sive elisio nunquam Graecis cognita est. Porsonus ad loc.

a) In Ranis ὃὖν edidit Brunckius, Marklandum secutus.

b) Ita edidit partim ex MS. Musgravius, Ἤπου νυν ἔχθραν τὴν πρὶν ἐκβαλοῦσα δή, cum ante legeretur, Ἤπου δὴ — ἐκβαλοῦσα νῦν. *Porsonus.*

c) Ut edidit Brunckius. *Porsonus.*

σιγῇ ὑπ' ἐλάταις καθήμενος, non dubitavi quin Euripides scripserit, σιγῇ γ' ὑπ' ἐλάταις: et ita postea inveni in Aldina [d]). In universum, et, ut semel dicam, hoc verum esse semper deprehendes, in Tragicorum iambis vocalem longam aut diphthongum non corripi ex eo quod sequatur altera vox incipiens a vocali vel diphthongo; sed semper, nisi fiat elisio, interponi aliquid inter vocales vel diphthongos, frequenter [e]) obstaculum γ', ut hic inter σιγῇ et ὑπ': nonnunquam bis in eodem iambo. *Τί οὖν, Τί ἔστι, Οἷ ἐγώ, Τί εἶπας, Εὖ ἴσθι, Ἰοὺ, ἰοὺ*, et similia, quae raptim efferuntur ab *iratis, mirantibus, festinantibus, dolentibus*, etc. qui regulas loquendi non curant, alius sunt rationis: * (et alius adhuc ἐπεὶ οὐ, ἐπεὶ οὐδέπω, et ἐπεὶ οὐκ in Iambis Aeschyli et Sophoclis.) Vide errorem similem iis de quibus questus sum, in comment. ad Ion. ver. 286. ed. Barn. Quod miror in Viro summo [f]) et fere acutissimo, quem video ita emendantem Euripidis Philocteten, ed. Barn. p. 501.

Καί τοι πολὺ ἤδη τῷ χρόνῳ λώφησέ μοι
Νόσος.

vulg: πόλλ' ἤδη, pro πολύ γε δή, si sit Euripidis: quod negat Cl. Heathius in Fragm. Eurip. p. 181.

Ver. 110. (121.) Σὲ, τὸν κατήρη. De vi articuli quum pronomini subjungitur, saepius inservientis irrisioni quam exprimit indignatio, vide editorem Phoenissarum ad ver. 1637. p. 552. Scienter dixit *saepius*: non enim *semper*, novit in Tragicis apprime versatus, ex hoc loco, et ver. 804. 1023. Helen. 1113. Ion. 219. 442. Hic articulus, ut hoc obiter moneam, valde desiderari videtur in Sophoclis Philoctete 1088 [g]). ubi Ulisses, insultans Philocteti, dicit, χαῖρε, τὴν Λῆμνον πατῶν. Si legas, χαῖρ', ὁ τὴν Λῆμνον πατῶν, non mediocrem emphasin et elegantiam addideris, ut Joan. xix. 3. Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων: idem quod ὦ βασιλεῦ. Saepe conspicitur hic defectus articuli in

d) Ut edidit Musgravius. *Porsonus.*

e) Particulam γε saepenumero interseri πρὸς λύσιν χασμωδίας identidem testatur Eustathius: v. g. Il. Ξ. p. 969, 55. = 955, 20. Τὸ δὲ, τῆς δέ γ' ἀμείνονα, οὐ πρὸς ἀνάγκην οὐδὲ αὐτὸ τόν γε σύνδεσμον ἔχει, ἀλλ' ἢ πρὸς βύσιν χασμωδίας, ἢ διὰ τραχυφωνίαν φίλην τῇ ποιήσει. Π. p. 1076, 34. = 1100, 28. τὸ δὲ, ἀτὰρ τότε γ' ἐσθλὸν, καὶ ἑξῆς, δηλοῖ τῇ ἐπενθέσει τοῦ γε συνδέσμου, φορτικὴν καὶ Ὁμήρῳ εἶναι τὴν σκληρὰν χασμωδίαν, εἰ καὶ ἄλλως αὐτῇ χαίρει ὅτε χασμᾶται καίρια. Adde P. p. 1108, 34. = 1145, 24. T. p. 1179, 33. = 1244, 48. p. 1187, 33. = 1259, 5.

f) Vir summus quem hic sine nomine memorat Marklandus, D'Orvillius est in Charit. p. 355. Marklandi humanitatem merito praedicat ipse humanissimus Valckenaerius Diatr. Eurip. p. 126. Observat Porsonus eadem chorda oberrasse D'Orvillium p. 363. ubi D. Lucam Poetarum ordinibus adscribere conatur.

g) Vulgatam defendit Brunckius.

N. T. et in nonnullis locis ubi Graecae linguae ratio, nisi fallor, eum postulat, ut Lucae x. 29. 36. ubi ὁ desiderari videtur ante πλησίον. nam πλησίον est *prope*. sed *propinquus* vel *proximus* est ὁ πλησίον: neque unquam aliter, opinor.

Ibid. τὸν κατήρη χλανιδίοις. *Veste virili instructum.* Ita intelligo κατήρη, sive sit a κατὰ et ἄρω, *apto*, sive a κατὰ et ἐρέσσω, *remigo*. Heathius ad Eurip. Electr. 498. a sola praepositione κατὰ deducit κατήρης, et ἀμφήρης ab ἀμφὶ, εὐήρης ab εὖ, ἀντήρης ab ἀντὶ, διήρης a διά. Ceterum necesse erat ut Theseus mentionem faceret χλανιδίων (quae erat vestis *virorum*, Pollux VII, 46. 48. ex qua significatione pendet tota loci mens); alioqui enim Adrastus non intellexisset se appellatum fuisse: nam Thesea videre non potuit, utpote faciem veste, seu his χλανιδίοις, obtectam habens; quod a viris in luctu fieri solebat, ut Orest. 42. et Homer. Odyss. Θ, 85. Foeminae πέπλοις suis in hanc rem utebantur, Hecub. 405. Orest. 280. quin et viri, quandoquidem vestes eorum nonnumquam πέπλοι abusive appellabantur. Vocem κατήρης habet Herodotus VIII. 21. καὶ εἶχε πλοῖον κατῆρες ἑτοῖμον· quod vertitur, *et habebat expeditum et remis instructum navigium*; proprie quidem *remis*, si sit ab ἐρέσσω, *remigo*. Noster Iphig. Taur. 1346. ὁρῶμεν Ἑλλάδος νεὼς σκάφος Ταρσῷ κατήρει πίτυλον ἐπτερωμένων· forte, Ταρσῷ κατῆρες, πίτυλον etc. *videmus Graecam navim Remis instructam, ad navigationem velut alis paratam.* νεὼς πίτυλος εὐήρης habetur versu 1050. istius dramatis. Ταρσῷ κατῆρες, erit, ut hic, χλανιδίοις κατήρη. et ita Electra 497 [h]). Πολιόν τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε, Ὀσμῇ κατῆρες. Vertunt, *Odore gratum.* intelligo, *Odore instructum*: id est, vinum *odorum*, εὐώδη Theocrito Idyll. XIV. 16.

Ver. 112. (123.) Πέρας γὰρ οὐδὲν, μὴ διὰ γλώσσης ἰόν. Melius forte legi posset Περᾷς, et ἰὼν: ut περᾷν ὅρκον Aeschyl. Eumenid. 492. Ὅρκον περῶντας μηδὲν ἔκδικον φράσειν· (Vulgo, φρεσὶν: Stanleius, φράσαι) et περᾷν λουτρὰ ibid. ver. 640. διεκπερᾷν βίον, hac Fab. 954. Nam διὰ γλώσσης ἰέναι est *loqui*, et de *persona* dicitur, ut διὰ λόγων ἰέναι Troad. 916. διὰ λόγων ἐφικνεῖσθαί τινι, Medea 872. διὰ λόγων ἰὼν τῷ Ὁμήρῳ ὁ Χῖος, *collocutus cum Homero*, Auctor Vit. Homeri, qui appellatur Herodotus, cap. 24. Dubito an πέρας recte dici possit ἰέναι διὰ γλώσσης. Περᾷν οὐδὲν idem exprimere videtur quod περαίνειν οὐδὲν, ver. 584. Phoeniss. 603. et Xenophon Hist. Graec. IV. p. 536. B. *Nihil enim efficis* (agis), *nisi loquaris.* Et Brodaeus explicat, „Nil consequi potes, nisi, quid ex me velis, ser-

h) πολιὸν est emendatio Scaligeri, cum in vulgatis esset παλαιὸν: πολιὸν autem probat Musgravius, laudans Pierson. ad Moerin v. σαπρὸς, Nicandr. Theriac. 582. *Porsonus.*

„mone expresseris.“ quamquam scio πέρας οὐδὲν recte dici de re vel conatu inutili et inani.

Ver. 115. (126.) Τί χρῆμα θηρῶν. Helen. 1254. Τί χρῆμα θηρῶσ', etc. ἰχνεύειν eodem sensu Alciphron. II. 3. eadem metaphora.

Ver. 116. (127.) Οἶσθ' ἣν στρατείαν etc. Efferri potest sine interrogatione; ut Horat. I. Epist. ii. 23. Luc. xviii. 20. Versu proxime sequenti, intelligitur Οἶδα· Οὐ γὰρ etc. ut notavi ad ver. 8. Hunc versum Οὐ γάρ τι σιγῇ etc. in animo forte habuit Miltonus Paradis. Amiss. lib. II. ver. 994. loco nobili.

Ver. 119. (130.) [i]) Τοιαῦθ' ὁ πλήμων etc. Citatur ab auctore epistolar. ad Quintum Fratrem lib. II. epist. 14. Ὁ πλήμων πόλεμος, *miserum bellum*: cujus etiam nomen adeo detestabile erat, ut Chorus apud Sophoclem Oedip. Tyran. 199. nomine Martis, vel *belli sine clypeis*, vocet *pestilentiam*, rem hominibus maxime abominandam.

Ver. 122. (133.) οἱ κτανόντες οὐκ ἐῶσί με. Ferri potest: sed praetulerim οἱ κρατοῦντες, *rex* Creon: ut ver. 18. Εἴργουσι δ' οἱ κρατοῦντες, eadem sententia. Creon enim erat qui a sepultura mortuos prohibuit; quod ex toto dramate liquet, et ex Statio Thebaid. XII. 558. *Quos vetat igne Creon*. et hic ipse Creon vocatur οἱ τότε κύριοι Θηβαίων ὄντες, Isocrat. Panath. p. 530, 531. i. e. οἱ κρατοῦντες, seu *Rex*.

Ver. 124. (135.) Ita distinguendum opinor, Τί δ'; εὐτυχοῦντες οὐκ ἐπίστανται φέρειν. *Quid vero* dicant, quaeris? *bonam fortunam nesciunt ferre*. ita etiam disting. Reiskius. Vide Ion. 958, 959. infra ver. 158.

Ver. 127. (138.) Τὸ δ' Ἄργος [k]) ἡμῖν ποῦ 'στιν; ἢ κόμπει μάτην. Hic, ut mihi videtur, sui paullum oblitus est Theseus, vel Poëta; et dolet legere hunc versum, superbiae et insolentiae potius quam humanitatis indicem. nam excusatio ejus ad matrem (ver. 334. seqq.) non excusat, et parum valet adversus hunc acerbum iambum. *(Sed, ut verum fateamur, Argivos non amabat Euripides. Ceterum pro 'κόμπει (i. e. ἐκόμπει) Codd. Paris. A. B. C. habent κομποι. Bene. *Num* (ἢ, non ἢ) *gloriationes* vestrae *falso* (i. e. *falsae*) *erant?* nam μάτην est *falso*, non *frustra*, hoc loco. Saepe ita in Euripide, et aliis, in quibus fere vertitur *frustra*, non recte. κόμποι μάτην, ut μάτην λόγος Ion. 275. Apposite Herodotus VII. 103. ὅρα μὴ μάτην κόμπος ὁ λόγος οὗτος ὁ εἰρημένος εἴη. Sic κομπάζειν μάτην Hippol. 978. ἐκβαλὼν κόμπους κενοὺς, Herc. Fur. 148. Sotion apud Athenaeum VIII. 3. p. 336. F.

i) Laudat Dion Cassius LXXI. 22. T. II. p. 1189, 46. *Porsonus.*

k) ὑμῖν P. ut edidit Musgravius; et sic citat Valckenaerius ad Euripid. Phoen. 1682. *Porsonus.*

Ἀρεταὶ δὲ, πρεσβεῖαί τε, καὶ στρατηγίαι
Κόμποι κενοὶ φοφοῦσιν ἀντ' ὀνειάτων.

ut pro *ὀνειράτων* legit Valckenaerius ad Phoeniss. 397. p. 144. cujus notam vide. Pro *ἡμῖν* Cod. C. *ὑμῶν*: et ita Brodaeus, *ἡμῖν* vel *ὑμῖν*. Pro *κόμπει* Miltonus *κομπεῖ*. Sequor Codices. *ἡμῖν* vero, ut Soph. Electr. 274. et Virgilius Aen. V. 391. *ubi nunc nobis Deus ille*, etc. De articulo interdum praeposito propriis nominibus apud Tragicos, ut hic τὸ *Ἄργος*, dicam ad ver. 702. *τοῖς Ἐρεχθείδαις*.

Ver. 129. (140.) *ἰδίᾳ δοκοῦσάν σοι τόδ'*. Ex Aldina recte dedit Barnesius *δοκῆσαν*, quod firmatur duobus Codd. Paris. A. B. *Δοκῆσαν* idem est quod *δοκοῦν*. et *τόδε δοκῆσάν σοι* ponitur absolute, pro genitivo, *τοῦδε δοκήσαντός σοι*. Heraclid. 187. *ψήφῳ δοκῆσαν*, pro *ψήφῳ τοῦδε δοκήσαντος*, *quandoquidem decreto ratum hoc fuerit*. Xenophon Cyrop. IV. p. 110. E. *ὡς καὶ ἐμοὶ τοῦτο συνδοκοῦν*· ubi in marg. scribitur *τούτου συνδοκοῦντος*, ab explicatore.

Ver. 131. (142.) *Ἐκ τοῦ δ' ἐλαύνεις ἑπτὰ πρὸς Θήβας ὄχους*. Opinor, *ὀχους*, *cohortes*! Statius, *agmina septem*. Sic ver. 636. *ἑπτὰ δεσποτῶν λόχοι*. vide Sophoclem Antig. 145. Noster Phoeniss. 1110.

Λόχους ἔνειμεν ἑπτὰ etc.

et Aeschyl. Sept. Theb. 42. 56. *Ἐλαύνεις* vero pro *Ἤλαυνες*. et *ἐκ τοῦ* pro *ἐκ τίνος*, sc. *πράγματος*, *quare?* ut Helen. 92. Electr. 246. ubi male vertitur, *Ex quo tempore*. Phoeniss. 946. Aristoph. Ran. 773.

Postquam haec scripseram, comperi in eandem conjecturam venisse virum doctissimum Joan. Piersonum, Verisimil. I. 6. p. 76.

Ver. 133. (144.) *Τῷ δ' ἐξέδωκας παῖδας* etc. Sensus videtur poscere, *Τίσι δ'—Ἀργείων*, propter *παῖδας*. vide ver. 135. Certe absurdum est *Τῷ* [1]· nemo enim pater *duas* filias collocat *uni* marito. *Τοῖς* pro *Τῷ* optime conveniret, si quemadmodum *τῷ* pro *τίνι*, ita *τοῖς* pro *τίσι* ponerent Tragici. Quod non facium puto.

Ver. 136. (147.) *τῷ Θηβαιγενεῖ*. Correxeram *Θηβαγενεῖ* ex Hesiodi Theogon. 530. ed. Robinson. et ex Varrone apud Nonium restituto a Cl. Bentleio Epist. ad Joan. Millium p. 69. *Ismenias* (i. e. *Ismenus*) *Thebogenes fluit soaturex*. Lege, inquit, *Thebagenes*, *Θηβαγενής*. Et ita Valckenaerius (quod ad *Θηβαγενεῖ* hoc loco Euripidis) ad Ammon. lib. II. cap. 4. p. 98. qui istum locum Hesiodi, et, pro eruditione sua, plures alios advocat. Emenda obiter Dionysium Afrum *Περιηγ*. 623. ubi legitur

1) Nescio quid argutetur ad h. l. Marklandus, cui absurda immerito videtur vulgata lectio. *Brunckius ad Aeschyli S. Theb.* 474.

Θηβαιγενέος Διονύσου. Sic νοθαγενεῖ Androm. 912. et νοθαγενεῖς 942. Θηβαιγενὴς non magis Graeca vox est, opinor, quam δύναιμ' ἂν, pro δύναι' ἂν (i. e. δύναιο ἂν) Phoeniss. 410. ed. Barn. Δύναιμ' ἂν *[quod in omnibus quas vidi editionibus legitur] accipitur, opinor, pro δυναίμην ἂν, ut Bacch. 943. Ἆρ' ἂν δυναίμην τὰς Κιθαιρῶνος etc. cui respondetur, Δύναι' ἂν, εἰ Βούλοιο. Sed ubi inveniemus δύναιμ' (i. e. δύναιμι) ἂν, a verbo δύναμαι? Potes δύνωμ' ἂν, si minus placet δύναι' ἂν [m]).

Initio versus Codd. A. B. omittunt τε.

Ver. 140. (151.) παῖδ' ἐμώ. Pro ἐμὰ, cum de *puellis* loquatur. Tragici et Attici ita solent. sic τὼ παῖδε τώδε Sophocl. Antig. 567. de Antigone et Ismene. Et tamen παῖδ' ἐμὼ Phoeniss. 1224, est, *filii mei duo*. sed in sensu loci utriusque nemo falli potuit. Sic Isocrates in Panath. p. 523. cum dixisset τὰ πόλεε ταύτα, de *Athenis* et *Lacedaemone*, mox de iisdem ponit τὼ πόλεε τούτω. vide Clarkium ad Iliad. *E*, 778. Ceterum δοῦναι pro δώσειν. *[Dicam ad Iphig. Aul. ver. 91.]

Ver. 145. (156.) Ἦ τοῖς ἔδωκας. Vel τοῖσδ', *his*. et ita Valckenaerius ad Phoeniss. 423.

Forte olim invenietur ὁμοῦ pro ἅμα in alterutro versuum praecedentium. vide Ammonium V. Ἅμα, et Phoeniss. 1119. ed. King, licet alibi reperiantur duo versus continui in eandem vocem desinentes.

Pro δισσοῖν (ver. 146.) Cod. A. δισσων. non male. neque male legeretur σφε (i. e. αὐτοὺς) pro γε.

Pro Μάχην Reiskius legit Μάχῃ. Quod eodem recidit, si recte capio.

Ver. 147. (158.) πῶς est *quare*, ut ver. 185. et saepe alibi. sic et τίνι τρόπῳ (ver. 149.) *quo modo*, est *quare*, *quamobrem*: ut Sophocl. Oed. Tyran. ver. 10. Helen. 1244. πῶς οὖν τόνδ' ἔτ' οἰκήσεις τάφον; *quare igitur* etc. Aristophan. Plut. 575.

Ver. 148. (159.) Τυδεὺς μὲν, αἷμα συγγενὲς φεύγων. Sic in Oeneo Noster: αἷμα συγγενὲς φυγὼν Τυδεὺς—Ὠικησεν Ἄργος.

Ver. 151. (162.) Σοφὴν ἔλεξας τήν γ'. Codd. A. B. Σοφην γ'. Opinor,

m) Recte δύναι' ἂν probante Brunckio ad Aeschyli Prom. 764. *Porsonus.*

142, 3. (153, 4.) Citat Dawesius M. C. p. 50. ad confirmandam suam de numero duali doctrinam. *Porsonus.*

149. (160.) Conjecturam meam de h. l. confirmant Porsoni observata. „Excidit παῖς. Confer Al„caeum Athenaei X. p. 430. D. „481. A. In Oreste 1152. παῖς „omittit Harl. In Menandro Grot. „p. 329. Cleric. p. 64. παίδων „omittit Trinc. παῖς om. in Hec. „1123. Ms. Par. quem voco G. et „1219. Mosq. 3. Excidit etiam ὁ „παῖς post ηριστηκότες in Dromo„ne Athenaei IX. p. 409. F. παί„δων Diodoro Sic. IV. 53."

Σοφὴν γ' ἔλεξας τήνδ' ἑκούσιον φυγήν.
Prudens saltem dixisti hoc voluntarium exilium.

vide ad ver. 766. αρα

Ver. 153. (164.) Ἧπου σφ' ἀδελφός. Cod. B. ita, ηπου. C. αρα σφ' αδελφος. *(Hoc foret Ἀρά σφ' ἀδελφός. non male.) Accentus omisi, quia per totam collationem omittebantur.

Ver. 154. (165.) Ταυτὶ διδάξων ἦλθον. Conjeceram δικάζων: et ita edidi quia ita inveni in Codd. A. B. In Electr. 1095. Φόνον δικάζων φόνος vertitur, *Caedes ulciscens caedem.* In Oreste 579. φόνον δικάζων explicatur *caussam dicens de caede:* forte, *ulciscens caedem*, sc. patris. at ver. 164. ejusd. dramatis, ἐδίκαζε φόνον, vertitur, *pronunciavit, statuit caedem:* adde versioni *ulciscendam esse.* Infra ver. 1215. πατέρων ἐκδικάζοντες φόνον, *patrum caedem ulciscentes:* quo sensu ἐκδικοῦντες, usitatius est. Ἦλθον δικάζων, pro δικάσων, ut ἦλθον ἐξαιτῶν pro ἐξαιτήσων ver. 120. vid. D. Luc. xiii. 6. Legi possit Ταῦτ' ἐκδικήσων—*Haec ulturus.* Sed tutius erat sequi MSS. Suidas: δικάζω, αἰτιατικῇ, τὸ ἐγκαλῶ. ita legitur in Edit. Mediolan. monente doctissimo Toupio p. 102. Emendat. in Suidam. Vide tamen ad ver. 1215.

Ver. 156. (167.) Scrib. ἐγὼ 'σφάλην, i. e. ἐσφάλην.

Ver. 158. (169.) Post Ἀμφιάρεω Codd. B. C. inserunt γε.

Praecedentem versus partem, Τί δέ; πλέον, ἦλθον etc. si recte habet, ita intelligo: *Quid vero* dicis *me non ivisse εὐνοίᾳ Θεῶν*? Imo, quod *majus* est, *ivi* Deorum interprete *Amphiarão invito et repugnante.* Distinxi post πλέον. Lapsum Brodaei in explicatione vocum Ἀμφιάρεω πρὸς βίαν, notavit Barnesius. quod in hallucinationibus magnorum virorum fieri aequum est, hoc solum intuitu, ne in errorem minores abripiamur eorum auctoritate. *[Reiskius legit, Ἔτι δὲ πλέον ἦλθον, *et praeterea quoque ivi:* cum Anapaesto in secunda sede: de qua re dicam in Praefat. ad Iphig. Aulidensem.]

Ver. 159. (170.) ῥᾳδίως σ' ἀπεστράφη. Multo animosius videtur, litera transposita,

Οὕτω τὸ Θεῖον ῥᾳδίως ἀπεστράφης;
Tamne negligenter Deos aversabaris?

Et huc spectat Adrasti responsum, non ad vulgatam. Helen. 77. *Τί δ', ὦ ταλαίπωρ', ὅστις ὢν, μ' ἀπεστράφης; Quare vero, o miser, quisquis es, me aversaris?* οὕτω [u]) ῥᾳδίως, ut Aristoph. Vesp. 632. et hac Fab. ver. 1186. quasi de re *nullius momenti:* ut Androm. 744. τοὺς σοὺς μύθους ῥᾳδίως φέρω. vide locum. Et ita Reiskius, de ἀπεστράφης. Οὕτω cum interrog. ut Matt. xxvi. 40.

u) οὕτος ῥᾳδίως ibi legendum docuit Dewesius M. C. p. 233. Melius exemplum suppeditat ejusdem fabulae v. 459. *Porsonus.*

Ver. 161. (172.) *Εὐψυχίαν ἔσπευσας.* Cl. Valckenaerius ad Phoeniss. 753. inserit *γ'* post *Εὐψυχίαν.* perite: utcumque sileant Codices. Solet enim ita fieri post *ν* longam ante *ε*, ut ver. 141. *Σοφήν γ' ἔλεξας*, et passim. Saltem ante *ε* saepe hoc factum observare licet: unde ver. 766. *Κᾰστρωσέ γ' εὐνὰς* maluit dicere quam *Κᾰστρωσεν εὐνάς.* Ratio ejus rei nobis nunc, opinor, ignota est. Idem Vir doctus versum proxime sequentem Theseo continuat, et Heathius. *(Recte puto.)

Ver. 165. (176.) *γόνυ σὸν ἀμπίσχειν χερί.* Hoc est, *ἑλίξας ἀμφὶ σὸν χεῖρας γόνυ*, Phoeniss. 1616. *περιπτύξαι γόνυ* Iph. Aul. 992. *περίσχετο γούνατα χερσὶ*, Apollonius Rhodius III. 706.

Ver. 166. (177.) *εὐδαιμονῶν ἴσως πάρος.* Pro his Codices A. B. C. dant, *τυραννος ευδαιμων παρος.* quae admisi. Offendebat forte vox *τύραννος.* Sed ea est *rex*, et sensu bono, ut saepe. Sic qui *τύραννος* vocatur ver. 429. appellatur *βασιλεὺς* mox, ver. 444.

Ver. 170. (181.) *Αἷς γῆρας ἥκει πολιὸν εἰς ἀπαιδίαν.* Quod maxime miserabile erat, eas in *cana senectute* liberos amisisse, quum eorum auxilio maxime indigebant: ut illa in Ione 699. *Νῦν δ' ἡ μὲν ἔρρει συμφοραῖς — Πολιὸν εἰσπεσοῦσα γῆρας. Ἥκει εἰς ἀπαιδίαν*, i. e. *ἄπαις ἐστὶ*, cum tacita significatione prioris *εὐπαιδίας.* Sic *ἐλθεῖν εἰς ἡδονὰς φρενῶν*, *venire ad jucunditatem animi* (de potantibus), utpote prius *serii* nimis, Ion. 1180. vide locum. *ἐς πτωχηΐην ἀπῖκται*, *ad mendicitatem venit;* nempe, ex magnis opibus, Herodotus III. 14. Quam locutionem, cum eadem tacita notione, nos in sermone nostro retinemus, *to come to poverty:* Xenophonti, *εἰς ἀπορίαν τῶν ἐπιτηδείων ἔρχεσθαι*, lib. V. *Ἀπομν.* p. 826. A.

Ver. 173. (184.) *Πρεσβεύματ'.* Res seu Actio, pro Persona. quasi diceres *αἱ πρέσβεις*, *legatae.* Centies occurrit. vide Casaubon. ad Athen. I. 9. p. 30.

°) Ver. 174. (185.) *ὡς αὐτὰς ἐχρῆν.* Canterus vertit, *quas ipsas:* quasi legisset *ἃς αὐτάς.* Si quid mutandum, praetulerim, *ὧν αὐτὰς ἐχρῆν* etc. scil. *ὧν ὡραίων·* ut ver. 266. ubi eadem omnia, *Γραῦς οὐ τυχούσας οὐδὲν ὧν αὐτὰς ἐχρῆν.* et Hecub. 414. *ὧν μ' ἐχρῆν τυχεῖν.* et ita ver. 592. ejusdem dramatis.

Ver. 176. (187.) *Σοφὸν δέ.* Eodem sensu quo *Σοφοῦ.* sic Orest. 775. *δειλὸν τόδε·* ubi aeque bene scripsisse potuit *δειλοῦ.*

Ver. 179. (190.) *Τά τ' οἰκτρὰ — δεδοικέναι.* Sensus non potest reprehendi. Sed cum infra (ver. 190.) habeat, *Τά τ' οἰκ-*

o) Cicero de Senectute 23. *Cujus corpus a me crematum est, quod contra decuit ab illo meum.* Inscript. apud Pierium ad Virgil. Ecl. II. 1. *a patre moesto Accepit tumulos, quos dare debuerat.* Diotim. Epigr. 286. Brunck. Anal. I. p. 252. *Ἠιθέῳ γὰρ σῆμα Βιάνορι χεύατο μήτηρ· Ἔπρεπε δ' ἐκ παιδὸς μητέρα τοῦδε τυχεῖν. Porsonus.*

τρὰ δέδορκε, et paullo ante in hac sententia utatur vocibus εἰσορᾷν et ἀποβλέπειν, fieri potest ut hic scripserit δεδορκέναι. Plus vero erit δέρκειν quam simpliciter *videre*: nempe, videre *cum attentione*. unde τὰ οἰκτρὰ δέδορκε (ver. 190.) verto, *respicere solet miserias*: ut Agamemnon de seipso dicit τὰ οἰκτρὰ συνετός εἰμι, Iph. Aul. 1245. Omnes *vident* miseranda, sed omnes non δεδόρκασι; secundum significationem vocis δέδορκα versu 190.

Ver. 180. (191.) ὑμνοποιὸν, αὐτὸς ἂν τίκτῃ μέλη. Scaliger, Τὸν δ' ὑμνοποιὸν αὐτὸν, ἃ ἂν τίκτῃ μέλη, χαίροντα τίκτειν. Ceterum τίκτειν μέλη, ut τίκτειν ῥήματα, Aristoph. Ran. 1091. et *versus male ter* NATOS, Horatio. Hunc, et tres sequentes Iambos, quos ex alia aliqua fabula pedem huc intulisse putat, exigit Reiskius. Certe ad rem Adrasti parum faciunt, utcumque verum dicant.

Ver. 183. (194.) Pro Τέρπειν. Cod. A. Τρεπειν. B. Τερπειν γρ. Τρεπειν. Paullo ante οἴκοθεν, *ipse*, a *seipso*: ut Aristoph. Εἰρήν. 521. οὐ γὰρ εἶχον οἴκοθεν· *non enim habeo a meipso*. οἴκοις, *apud seipsum*, idem quod οἴκοθεν hic, ᾧ μηδέν ἐστ' οἴκοις βαρύ, Sophocl. Trachin. 743. ἡ οἴκοθεν κρίσις, *internum animi judicium*, Plutarchus De Adul. et Amic. discrim. p. 55. F. οἴκοθεν, ἀντὶ τοῦ, ἀφ' ἑαυτοῦ· Schol. Sophocl. Ajac. 1071. Sic τοὺς οἴκοθεν φαύλους, Josephus Bell. Jud. II. 20: 7. quod male vertitur, *qui domi se improbe gerunt*. sensus est, *qui sibi conscii sunt se esse improbos*.

Ver. 187. (198.) Σπάρτη μὲν ἡ 'μὴ, καὶ πεποίκιλται τρόπους.

Sparta quidem mea, praeter alia, *variis etiam est praedita moribus*. Sic vertunt. Falso autem ab Adrasto dicitur *Sparta mea*, cum ille Argivorum rex esset, non Spartae, in quam ne minimum quidem juris habuit. Lego, Σπάρτη μὲν [p]) ὠμὴ, καὶ etc. *Sparta quidem saeva est, et moribus varia: Ceterae vero* Peloponnesi *civitates, parvae sunt, et infirmae*. Rationem reddit Adrastus quare Atheniensibus potissimum se applicuerit. Notum autem est ex multis horum dramatum locis, quam libenter Euripides captet occasiones omnes perstringendi Lacedaemonios, Atheniensium aemulos. Sic et Isocrates Panath. p. 496. ὥσπερ ἀπορίας οὔσης, τί ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν περὶ τῆς ὠμότητος, καὶ χαλεπότητος τῆς Λακεδαιμονίων. Talis ingenii erat Clearchus, et ipse Lacedaemonius, qui ἀεὶ χαλεπὸς καὶ ὠμὸς ἦν, Xenophon K. A. lib. II. p. 291. B. Adrastus dicit: Ex Peloponnesi civitatibus, Sparta, quae sola auxilium nobis ferre potest, *non vult*, ceterae, *non possunt*. *[Cogitavit Reiskius de Σπάρτη

p) Sic etiam emendatum a Cantero in margine exemplaris Basiliensis in Bibl. Bodleiana.

μὲν ἀκμὴς, *vegeta:* vel ἡβᾷ, vel ἀβέβαιος. Heathius mecum emendat ὠμὴ, et ob eandem rationem.

Versu antecedenti, Ἐγὼ δίκαιός εἰμ' ἀφηγεῖσθαι τάδε, pro, Δίκαιόν ἐστιν ἐμὲ ἀφηγεῖσθαι τάδε, notissimum est. vide Heraclid. 776. Sic, Οὐχ ἁγνός εἰμι τῷ κτανόντι κατθανών· ibid. ver. 1011. *Si occidar, polluam eum qui me occiderit.* et ver. 143. ejusd. fab. Xen. H. Graec. I. p. 448. C. Demosth. contr. Aphob. I. versus finem, δίκαιοι δ' ἔστ' ἐλεεῖν etc. *debetis misereri.* et virum doctissimum Joan. Toupium, Emendat. in Suidam, p. 103.

Ibid. καὶ πεποίκιλται τρόπους. Et *variis* vel *diversis* vel *vafris* moribus utitur; ut ποικίλως αὐδωμένου, Soph. Philoct. 130. Phoeniss. 473. ed. Barn. Demosthenes in Leptin. p. 42. ed. Taylor. Οὐ γὰρ ἀγνοῶ τοῦθ', ὅτι Θηβαῖοι, καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἡμεῖς, οὔτε νόμοις, οὔτε ἔθεσι χρώμεθα τοῖς αὐτοῖς, οὔτε πολιτείᾳ. Hoc est forte, κεχώρισται τοὺς τρόπους Herodoto IV, 28. ubi, ut hic, intelligitur κατά. Nota est Lacedaemoniorum ξενηλασία, cui hic forsan adluditur. *Moribus est inconstans,* vertit Heathius. Incerta videri potest significatio utriusque vocis, πεποίκιλται et τρόπους.

Ver. 188. (199.) κᾀσθενῆ, ut ἀσθενεῖς πόλεις Plutarch. Arat. p. 1038. C. Herodot. V. 36. Max. Tyrius Diss. XXXI. 1. ἐν Χηναῖς, σμικρῷ καὶ ἀσθενεῖ πολίσματι. Xenophon. Hist. Graec. III. p. 481. A.

Ver. 189. (200.) τόνδ' ὑποστῆναι πόνον. Sic ver. 345. Πρώτη κελεύεις τόνδ' ὑποστῆναι πόνον· *[*stare sub hoc labore,* i. e. sustinere, suscipere, subferre.] ὑποστῆναι βέλος Herc. Fur. 1350. in Stobaeo ὑποστᾶναι. ubi monendi sunt futuri Editores Euripidis, versum deesse in impressis exemplaribus, qui restituendus est, et emendandus [q]) contextus, ex Stobaei isto loco, Serm. CVI. p. 568. ed. Aurel. Allobrog. 1629. Utar occasione restituendi alium versum, Helen. 568. ubi visa in Aegypto Helena Menelaus obstupescens, quaerit ab ea, [r])Ἑλληνὶς εἴ τις, ἢ 'πιχωρία γυνή; Cui ille respondet, Ἑλληνίς· ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν. In vulgatis deest prior versus, adeo ut Helena respondeat sine quaestione. eum restitui ex Aristophanis Thesmophoriaz. ver. 914.

Ver. 190. (201.) καὶ νεανίαν. Vel, καὶ νεανιῶν Ἔχει σε ποιμὴν' ἐσθλόν. quod multo plus exprimere videtur. ἀστοὶ νεανίαι hi vocantur ver. 443. et νέοι, 843. Ποιμένα νεανιῶν ut ποιμένα λαῶν Homero.

Ver. 195. (206.) Ἄλλοισι δὴ 'πόνησ'. Sic scribendum, pro

q) Sed ibi vulgatam praefert Musgravius, quam citat etiam M. A. Muretus Var. Lectt. IV. 2. *Porsonus.*

r) Ita ed. Musgr. *Porsonus.*

ἐπόνησα. Et intelligi quidem haec possunt: sed mendum verbo πόνησ' subesse non dubito. Facile defendi posset, si MSS. haberent, Ἄλλοισι δήποτ' ἦν ἀμιλληθεὶς λόγῳ Τοιῷδ'· *Cum aliis olim disputavi, tali usus argumento*, scil. quod sequitur. ἦν ἀμιλληθεὶς foret ἠμιλλήθην, ut ἐξαρκέσας ἦν pro ἐξήρκεσε ver. 511. Pulcra autem est haec Thesei disputatio, licet paullo abruptius intrusa nonnullis videri possit. Eadem erat summa orationis Themistoclis ante pugnam navalem apud Salamina, Herodot. VIII. 83 [s]).

Ver. 200. (211.) [t]) οὐκ ἂν ἦμεν ἐν φάει. *Non fuissemus in vita.* Ipsa *vitae* nostrae continuatio argumentum est *Bona* esse plura *Malis*. *Lux* pro *vita* notissimi est usus, tam Graecis quam Latinis.

Ver. 201. (212.) ἐκ πεφυρμένου Καὶ θηριώδους. Codd. A. B. ἐκπεφυρμενον, una voce: et θηριωδη A. Janus dicitur hoc fecisse Italis antiquis, ἐκ τοῦ θηριώδους καὶ ἀγρίου μεταβαλεῖν τὴν δίαιταν. Plutarch. in Numa p. 72. F. ubi addidisse potuit βίου, *[ut in his omnibus exemplis,] vel scripsisse βίου pro τοῦ. Idem libello Πῶς ἄν τις αἴσθοιτο etc. p. 75. μεταβαλὼν εἰς θεῖον ἐκ θηριώδους βίον. Noster in Sisypho, ἄταμτος βίος καὶ θηριώδης.

Ver. 203. (214.) In nonnullis Editt. legitur Πρῶτα μὲν ἐνθεὶς. Barnesius edidit, nescio an primus, Πρῶτον, prout metrum postulabat. et ita exhibent Codd. A. B. Deinde, ἄγγελον γλῶσσαν λόγων δοὺς: ante quem, Homines erant MUTUM *et turpe pecus.*

Ver. 205. (216.)

> Τροφήν τε καρποῦ, τῇ τροφῇ τ' ἀπ' οὐρανοῦ
> Σταγόνας ὑδρηλάς.

Lectori accurato haec vix satisfacient, utcumque speciosa videantur. Scripsisse potuit,

> Τροφήν τε καρποῦ γητραφῆ, κἀπ' οὐρανοῦ
> Σταγόνας ὑδρηλὰς, etc.

ut duos magnos divinae benignitatis fontes innueret, *Terram*, et *Coelum*, seu *Aërem*: fructus e *terra*, pluviam a *coelo*. Δοὺς σταγόνας ὑδρηλὰς ἀπ' οὐρανοῦ, est D. Pauli οὐρανόθεν ὑετοὺς διδοὺς, Actor. xiv. 17. ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ, Plutarch. in Sylla ad fin. et Xenophon Ἀναβ. IV. p. 319. D. *aqua coelestis*, Horatio. Τά Τ' scribo pro τά γ', propter Ἄρδῃ ΤΕ.

s) Quod ait Marklandus, eandem summam fuisse orationis a Themistocle ante pugnam Salaminiam habitae, de qua Herodotus VIII. 83. nec clare docent Herodoti verba, nec ullo modo verisimile est. *Musgravius.*

t) De phrasi εἶναι ἐν φάει vide Valckenaer. ad Euripid. Phoen. 1549. adde Hec. 706. (diverso sensu 1214.) Sophocl. Philoct. 1242. *Porsonus.*

Ver. 207. (218.) Ἄρδῃ τε νηδύν. *Et ut rigent ventrem.* Ventrem *cujus*, vel *quorum*? non *hominum*, neque ceterorum *animalium*: ii enim non ex *aqua pluviali*, sed ex *fontibus* et *fluminibus* (non *ventrem rigant*, sed) *sitim sedant*; unde *pocula Acheloïa*, et istud Lucani, *Satis est populis* fluviusque, *Ceresque.* Opinor, Ἄρδῃ τ' ἄνυδρον, sc. γαῖαν, petendam ex praecedenti versu: *et ut riget siccam.* hi enim duo sunt praecipui usus *pluviae*, quos scimus, nempe, ut *plantas alat*, et ut *riget* (non *ventrem*, sed) *terram siccam* et humore carentem. ἡ ἄνυδρος, sc. γῆ vel χώρα, saepe occurrit: vid. Herodot. III, 4, 9. *(τὴν ξηρὰν Matth. xxiii. 15.) Noster ex Incert. Tragoed. p. 505. ed. Barn. eadem omissione Articuli,

Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ', ὅταν ξηρὸν πέδον,
Ἄκαρπον αὐχμῷ, νοτίδος ἐνδεῶς ἔχῃ.

vide quae sequuntur ibi. Codex A. ἀρδει. [Vid. Heyn. ad Pindari Olymp. V, 54. *ED. LIPS.*] Τοῖσι pro Τοῖσδε i. e. τούτοις, ver. 207.

Ver. 208. (219.) Προβλήματ', αἶθον ἐξαμύνασθαι Θεοῦ. Exemplaria retinent αἶθον. Forte, γείματος Προβλήματ' αἶθόν τ' ἐξαμύνασθαι Θεοῦ. *(Et sic Heathius.) Constructio erit γείματος προβλήματα, προβλήματά τε ἐξαμύνασθαι τὸ αἶθον (*ardens*, i. e. *ardorem*) Θεοῦ. per quae intelligo *domos* quoque, non *vestes* solum. Plato in Timaeo (p. m. 170. ed. Ald. Fol.) citatus a Dion. Longino περὶ Ὕψ. sect. 32. vocat *carnem*, προβολὴν μὲν καυμάτων, πρόβλημα δὲ χειμώνων. De Θεὸς pro *Sole* vide hic Barnesium, et Lud. Carrionem Emendat. II, 1. Herodotus appellat *Solem* τὸν Θεὸν, lib. II, 24. Valckenaerius ad Phoeniss. 786. „χείματος Προβλήματ', αἶθός τ' ἐξαμύνασθαι „θεοῦ· literam τ' omissam adjeci; nec spreverim: Πρόβλημά τ', αἶθός τ' ἐξαμύνασθαι θεοῦ." αἶθόν τ' i. e. αἶθόν τε, Heathius. Τὸ αἶθος habent Lexica, ex Apollonio Rhodio III. 1302. et ita Miltonus quoque ex conjectura, αἶθός τ'. Haec duo, τροφὴν et πρόβλημα χείματος etc. duabus vocibus exprimit D. Paulus 1 Tim. vi. 8. διατροφὰς καὶ σκεπάσματα. Cl. Reiskius legit, Πρόβλημα κ' αἶθον'—Θεόν. „ὁ αἴθων Θεὸς, inquit, est Sol. Vet. „Ed. recte habet αἶθον' cum apostroph." Addo, et ita habere Aldinam. ὁ αἶθος, Auctor Rhesi 990. ναυσὶν αἶθον ἐμβαλεῖν Πέποιθα.

Ver. 210. (221.) Ἔχοιμεν ἀλλήλοισιν, ὧν. Distinctio forte ponenda est post Ἔχοιμεν: et ἀλλήλοισιν sumendum sensu ἀλλήλων: διαλλαγὰς τούτων ὧν γῆ ἀλλήλων πένοιτο· *permutationes earum rerum, quibus terra utriusque indigeret.* *[sic ver. 676. ἀλλήλων ὄχους. ubi vide.]

Ver. 211. (222.) κ' ου σαφῆ, γινώσκομεν Εἰς πῦρ etc. Codices A. B. C. σαφως. praeclare. Lege et distingue:

Ἃ δ' ἔστ' ἄσημα, κ' ου σαφῶς γινώσκομεν,

Εἰς πῦρ βλέποντες, καὶ κατὰ σπλάγχνων πτύχας
Μάντεις προσημαίνουσιν, οἰωνῶν τ' ἄπο.

Haec enim omnia, *Ignispicium*, *Extispicium*, et *Avispicium* seu *Auspicium*, ad *vates* pertinent. non igitur recte dici potuit γινώσκομεν (ἡμεῖς) εἰς πῦρ βλέποντες, sed μάντεις εἰς πῦρ βλέποντες etc. προσημαίνουσιν. Reiskius sine MSS. feliciter hunc locum distinxit, κοὐ σαφῆ γινώσκομεν, et recte construxit, καὶ ἃ οὐ σαφῆ γινώσκομεν, οἱ μάντεις, βλέποντες εἰς πῦρ — προσημαίνουσιν.

Ver. 217. (228.) τὸ γαῦρον δ' ἐν χεροῖν κεκτημένοι. Χεροῖν est conjectura Canteri, a Barnesio tacente in contextum admissa. Editiones priores habent χερσὶ, unde feceram φρεσίν. Et ita inveni in Codd. A. B. C. et ex conjectura Reiskius. Sic τοῖς φρονήμασι γαῦροι, Plutarchus Mario p. 416. C. Aliud est κόμπον ἐν χεροῖν ἔχων apud Aeschylum Sept. ad Theb. 479. i. e. βραχίοσιν: de quo vide infra ad ver. 478.

Ver. 218. (229.) Δοκοῦμεν εἶναι Δαιμόνων σοφώτεροι. Descriptionem hic habes morbi, quo nullus nunc frequentior aut magis fatalis est inter homines qui alioquin intellectu et animi dotibus praecellere existimantur. Sic *Dei sapientia* olim videbatur Ἕλλησι μωρία. Rationem hujus rei videbis in versu praecedenti, nempe *Fastum* sive *Superbiam*.

Ver. 219. (230.) Ἧς καὶ σὺ φαίνῃ δεκάδος. *Ex qua decuria tu quoque es*: i. e. ex quo numero sumtum a Militia. Hesychius: Δεκάδες· οἱ ἐκ τῆς τάξεως τῶν δέκα στρατιωτῶν συνεστῶτες. Homer. Iliad. B. 126. Oppian. Halieut. I, 443. πολλὰς εἰς ἐτέων δεκάδας, in Epigrammate: id est, *ad magnum numerum annorum*, et Antholog. VII. p. 468. ed. Steph. ἐτέων ἡ δεκὰς οὐκ ὀλίγη. Ejusdem est metaphorae *cohors amicorum*, Sueton. Ner. c. 8. Legi quoque et distingui hic posset, Ἧς καὶ σὺ φαίνῃ δεκάδος οὐ σοφῆς γεγώς· Ὅστις etc. *Ex quo numero nonsapiente tu quoque videris esse; Qui* etc.

Ver. 220. (231.) θεσφάτοις Φοίβου ζυγείς. Sic ὁρκίοισι ζυγεὶς, *jurejurando devinctus*; Med. 735. κλοπῇ τε κἀνάγκῃ ζυγεὶς, *coactus*, *adactus*, Sophocles Philoct. 1053. Quae noto, ne quis, sine MSS. necesse putet θέσφατ' εἰς Φοίβου ζυγεὶς, quia ea constructio habetur infra ver. 822. δέμας ἐζύγη εἰς εὐνὰν ἀνδρός.

Ver. 221. (232.) ὡς ζώντων Θεῶν. *Ut viventibus Diis.* Non intelligo quid velit. Scaliger legit, ὡς λώντων Θεῶν, *ut volentibus Diis*: et ei assentitur Barnesius. Non abnuerim, si indubitate verbum λῶ pro θέλω alibi in Euripidis iambis, vel in ullo alio Attico scriptore invenissem. Sed Doriensibus proprium opinor. vide Aristoph. Lysistrat. 95. et Acharn. 749. Epicharmum apud Athen. VI. 8. Anacreont. Od. X. Alii hic legunt

δόντων Θεῶν· quod probabilius puto: Hippolyt. 1434. Athenaeus XIII. p. 576. B. ὡς κατὰ Θεὸν γενομένης τῆς δόσεως, in re nuptiali. Oraculorum vero fidem hic leviter stringit Euripides sub persona Thesei: quod et alibi facit: Tu putabas *oraculi* Apollinis jussum, idem esse quod Deorum jussum: οὐ σοφὸς γεγώς. Apertius hoc facit Sophocles Oedip. Tyran. 730. sub persona Jocastae. Ζώντων recte habere putat Reiskius: *[„*Ita de-*
„*disti filias tuas in matrimonium suasu oraculi ut constet te, deos*
„*esse et vivere et curare humanas res, existimasse.* Apodosis ad „*MEN* (ver. 220.) habetur ver. 229. εἰς ΔΕ στρατείαν. saltim „tenendum δὲ ver. 222. (pro quo conjicit τε) non esse apodosin praecedentis μέν.“ Et sic post eum Heathius, hoc sensu: Oraculi monitu, dedisti filias tuas hospitibus, quasi Dii fuissent: sed contra, Argivos in expeditionem eduxisti, contemto oraculo, quasi nulli Dii fuissent.] *(et post eum Heathius.)

Ver. 222. (233.) δῶμα συμμίξας τὸ σόν. Codd. A. B. σῶμα pro δῶμα, frequenti commutatione literarum σ et δ. sumta forte haec vox ex versu sequenti. λαμπρὸν et θολερὸν metaphorica sunt a fluviis vel aqua. Polemon apud Macrobium Saturnal. V. 19. τὸ δὲ ὕδωρ ἐστὶ θολερὸν αὐτῶν. Neque spernerem θολερῷ ποταμῷ apud Herodot. VII. 35. quamquam scio quomodo δολερῷ ibi explicari possit. λαμπρῶν ὑδάτων Xenophon Hist. Graec. lib. V. p. 564. B. Aeschyl. Eumen. 702. et Apocalyps. xxi. 1. In Max. Tyrio Dissert. XVI, 9. καθαρὸς et διαυγὴς opponuntur θολερῷ et τεταραγμένῳ.

Per σώματα ἄδικα (ver. 223.) *personas sontes*, intelligit Tydea et Polynicem: per δικαίοις σώμασι, *insontibus personis*, filias Adrasti, Argian et Deïpylen, istorum uxores. Δίκαιος, *insons*, ut Sophocl. Oed. Col. 1047. D. Lucas xxiii. 47. ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. Ἤλκωσας οἴκους, ut φρένας ἤλκωσεν Alcest. 878. Hanc mixturam Metaphorarum in Poëta hodierno vix ferremus, λαμπρὸν, θολερὸν, et ἤλκωσας.

Ver. 225. (236.) Εὐδαιμονοῦντας δ' εἰς φόβους κτᾶσθαι φίλους. Codices omnes Paris. pro φόβους habent δομους: ut εὐτυχοῦντας δόμους Electr. 398. et εὐτυχησάντων δόμων, in Erechtheo, apud Stobaeum Tit. 42. Mallem quoque, Εὐδαιμονοῦντάς τ', propter οὔτε praecedens, ut ver. 326, 327.

Ver. 226. (237.) ἡγούμενος. *Existimans.* Hoc dictum videtur ex vulgari opinione; non enim pie neque vere supponi potest Deum ita revera existimare, (nam sic tolleretur Providentia, praeter mentem Thesei et Euripidis) sed loquitur Theseus ex eventu rerum non infrequenti. Sic in isto ad Λὼτ, Genes. xix. 25. Ἔξελθε, ἵνα μὴ καὶ σὺ συναπόλῃ ταῖς ἀνομίαις τῆς πόλεως. Si Lot, vir bonus, non exiisset, futurum erat (culpa quidem sua post istud monitum, sed tamen futurum erat) ut vir

bonus cum ceteris Sodomitis periisset. *Existimans* igitur hoc loco videtur velle, qui *putari potest existimare*, qui res agi saepe permittit, *quasi* existimaret. Ita ver. 344. Theseus de matre sua Aethra dicit, *ὑπερορρωδοῦσ' ἐμοῦ, metuens pro me.* Atqui Aethra ipsa testata fuerat supra ver. 327. se *non metuere* pro Theseo in hac caussa. Sed quia matres metuere *solent* pro filiis suis, *ὑπερορρωδοῦσ' ἐμοῦ* significabit, quae *existimari potes*, more matrum, *metuere pro me*, mater pro filio. Sic *ἤθελε παρελθεῖν αὐτοὺς, voluit eos praeterire*, Marc. vi. 48. scil. ut ipsi putabant: non enim *revera* voluit eos praeterire.

Pro *πήμασιν διόλεσεν* (ver. 227.) exspectasses *πήμασι ξυνώλεσεν*, vel *πήμασιν συνώλεσε*. Sed Libri non variant.

Ver. 228. (239.) *Τὸν συννοσοῦντα.* Lego, [u]) *Τὸν οὐ νοσοῦντα*: ex sensu, et proclivi literarum *ο* et *σ* mutatione. *Τὸν οὐ νοσοῦντα* est *insontem.* Pulcerrime Aeschylus *Ἑπτ. ἐπ. Θηβ.* 608.

Ἦ γὰρ ξυνεισβὰς πλοῖον εὐσεβὴς ἀνὴρ etc.
Ὄλωλεν ἀνδρῶν σὺν θεοπτύστῳ γένει.

vide cetera. Scriptor qui vocatur Phocylides, *Νουθετικ.* ver. 128.

Πολλάκι συνθνήσκουσι κακοῖς οἱ συμπαρεόντες.

Horatius: *saepe Diespiter Neglectus incesto addidit integrum.* *Διώλεσεν* (ver. 227.) est *perdere solet.* Hanc conjecturam in contextum admittere ante statueram. confirmavit me Cl. Piersonus Verisimil. I. 6. producto etiam Horatii loco, qui est Carm. III. 2: 29. Pro *Τὸν συννοσοῦντα* Reiskius *Οὐ συννοσοῦντα*, eodem sensu. Tale fere mendum emaculabis ex Clem. Alexandr. Paedag. II. 4. p. 194. si scribas, *συνῳδικὸς δέ ἐστιν οὗ*, pro absurdo *συμποτικὸς δέ ἐστι νῦν. interdum autem concentibus est appositus:* sc. *ὁ λόγος.*

Ver. 230. (241.) *Μάντεων λεγόντων.* Hoc esse potest vel *προλεγόντων*, *vatibus praedicentibus* eventum; vel *ἀντιλεγόντων*, *vetantibus*: ut Electr. 65. *ἐμοῦ λέγοντος, me vetante*, i. e. *dicente* ne faceres. *τῶν μάντεων ἀπαγορευόντων*, Herodot. III. 124. *τῶν μάντεων οὐκ ἐώντων*, Plutarch. Pelopid. p. 295. *[Sequitur: *Θέσφατ' εἴτ' ἀτιμάσας, Βίᾳ παρελθὼν Θεοὺς*—Distingui potest, *ἀτιμάσας Βίᾳ, παρελθὼν Θεοὺς* etc. *deinde responsis* eorum *per vim contemtis:* ut adludatur ad ver. 158. *ἦλθον Ἀμφιάρεώ γε πρὸς βίαν. Παρελθὼν Θεοὺς*, ut *παρέρχεσθε—τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ*, D. Lucas xi. 42. *παρελθὼν τὸν νόμον*, Lysias contr. Andocid. p. 129. ed. Tayl. *Θεοὺς ὑπεκδραμούμενοι*, Phoeniss. 890. „Recte Vet. ed. sic distinguit, *Μαντέων λεγόντων „θέσφατ', εἴτ' ἀτιμάσας, quamvis vates oracula creparent, ni„hilominus pensi non habens.*" Reiskius. Et ita Heathius, de

u) Recte legunt *τὸν οὐ νοσοῦντα* Piersonus, Marklandus, Musgravius, quod dudum legit Stanleius ad Aeschyl. Theb. 605, et ante eum Lambinus ad Horatii Carm. III. 2. 29. Porsonus.

distinctione.] *(Quae sequuntur, varie distingui possunt, et varie distincta sunt a viris doctis.)

Ver. 237. (248.) πάσχον. Cod. B. πασχων, schemate διανοίας, quasi τὸν δῆμον, non τὸ πλῆθος, praecessisset. Et ver. 238. pro μὲν B. C. γαρ. De ἀποσκοπῶν vid. Cl. Sallier. ad Tho. Magistrum V. Ἀποσκοποῦμαι, p. 101.

Ver. 238. (249.) Τρεῖς γὰρ πολιτῶν μερίδες. Pulchra et vera sunt haec: utrum ad rem praesentem sint, dubitari potest. Hujusmodi emblemata, seu Locos Communes, paratos verosimile est Poëtas domi habuisse, cuilibet dramati vel operi inserendos, pro argumento vel libitu suo. Sed ad illationem istam Thesei (ver. 246.) Κἄπειτ' ἐγώ σοι ξύμμαχος γενήσομαι; (*Et deinde ego tibi auxiliator ero?*) Adrastus jure videtur respondere potuisse, Quidni? licet enim tria sint genera civium, et licet omnia quae supra dixisti vera sint; haec tamen non obstant, Theseu, quo minus nobis auxilio esse possis, et Argivorum occisorum cadavera a Thebanis repetas.

Ver. 239. (250.) Ἀνωφελεῖς. *Inutiles*: nempe si comparentur cum civibus mediae conditionis. Loquitur Theseus ut Atheniensis. Et hanc rem disputat Xenophon De Rep. Athen. initio. ubi dicit, οἱ κυβερνῆται, καὶ οἱ κελευσταὶ, καὶ οἱ πεντηκοντάρχοι, καὶ οἱ πρωρᾶται, καὶ οἱ ναυπηγοὶ, οὗτοί εἰσιν οἱ τὴν δύναμιν περιτιθέντες τῇ πόλει, μᾶλλον ἢ οἱ πολῖται (f. [x]) πλούσιοι,) καὶ οἱ γενναῖοι, καὶ οἱ χρηστοί. Plura ibi vide. Τ' post πλειόνων delendum censet Reiskius.

Ver. 243. (254.) προστατῶν φηλούμενοι. Nonnullae Editt. φελούμενοι. perperam. Codex A. φηλουμενοι. et ita Miltonus. vid. Lycophron. Cassandr. 785. Aeschyl. Agamemn. 501. Scholiast. Apollon. Rhod. III. 982. Flor. Christian. ad Aristoph. Pacem ver. 1165. Codd. B. C. Ald. et Brubach. edit. φιλούμενοι [y]). vide Graev. Lection. Hesiod. c. xix. hoc maluit Brodaeus. φυσούμενοι Reiskius. Per προστατῶν hic intelligi possunt ii homines populares qui a Demosthene et vett. Oratoribus appellantur Ῥήτορες et Δημαγωγοί.

Ver. 245. (256.) τάξῃ πόλις. Non objici debet vocem πόλεις in versu antecedenti occurrere; nam Euripides et ceteri Tragici saepe ita faciunt. Quamquam non dubito quin in multis locis meliora exemplaria hanc ταυτολογίαν sublatura sint. Hic bene scripsisse potuit τάξῃ νόμος [z]): vid. ver. 312, 313. Stobaeus vero Tit. XLI. p. 240. hos duos Iambos ita citat:

232. τιμώμενοι χαίρουσι Hippol. 8. *Porsonius.*

x) πλούσιοι etiam Morus ad Xenophontis locum. Nonnemo ὁπλῖται.

243. γλώσσῃ Stobaeus, ut mox ἡ μέση. τὰ μέσῳ pro τὰν μέσῳ Antiphanes Athenaei XI. p. 471. C. *Porsonius.*

y) φιλούμενοι etiam Stobaeus.

z) νόμος etiam Musgravius.

Τριῶν δὲ μοιρῶν ἡ μέση σώζει πόλιν,
Κόσμον φυλάσσουσ' ὄντιν' ἂν δόξῃ πόλει.

Nonnullae editt. habent *τάξῃ πόλεις*. Exemplum vero repetitionis ejusdem vocabuli hoc habe, ex Alcest. 712. *(ed. King.)

Τοῖς μὴ θέλουσι δρᾷν τάδ', αὐτὸς ὢν ΚΑΚΟΣ;
Σίγα· νόμιζε δ', εἰ σὺ τὴν σαυτοῦ φιλεῖς
Ψυχὴν, φιλεῖν ἅπαντας· εἰ δ' ἡμᾶς ΚΑΚΩΣ
Ἐρεῖς, ἀκούσῃ πολλὰ, κ'ου ψευδῆ ΚΑΚΑ.
ΧΟ. Πλείω λέλεκται νῦντε, καὶ τὰ πρὶν, ΚΑΚΑ.
Παῦσαι δὲ, πρέσβυ, παῖδα σὸν ΚΑΚΟῥῥοθῶν.

Ver. 248. (259.) *Χαίρων ἴθι, μὴ οὐ γὰρ βεβούλευσαι καλῶς* etc. Deest syllaba versui; nam *μὴ οὐ* in Tragicis[a]) semper est monosyllabon, non obstante Diogene Laërtio *[(qui hoc videtur nescivisse)] ad finem vitae Cleanthis. Codices A. B. C. habent *χαιρων ιθι δη μη γαρ* etc. Conjici posset *Χαίρων ἴθ'· οὐ δὴ γὰρ*—Phoeniss. 998. Vel cum Heathio, *Χαίρων ἴθ'· οὐ μὴ γὰρ*—Vel *Χαίρων ἄπιθι*, quod frequenter occurrit in Aristophane et aliis, *(vel, *χαίρων ἴθι σύ· μὴ* etc.) Nulla est difficultas in sensu; et tutissimum erat edere Manuscriptorum lectionem, utcumque mendosam, cum tot conjecturis locus sit. *Βεβούλευσαι καλῶς*, ut Soph. Oedip. Tyran. 1380. Isocrat. Aeginet. initio. *εὖ βουλεύεσθαι*, Herodot. I. 116.

Versu antecedenti pro *καλὸν* omnes Codd. *καλων*. male. Demosthenes contr. Aristocrat. p. 301. ed. Taylor. *καὶ τί δήποτ' φήσομεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλὸν, εἰ τῶν Ἑλλήνων* etc. Noster Orest. 1098. *τί γὰρ ἐρῶ καλόν ποτε* etc. Herc. Fur. 578. *ἢ τί φήσομεν καλὸν* etc. *Καλὸν, speciosum.*

[Ver. 249. (260.) *πιέζειν τὴν τύχην ἡμᾶς λίαν.* Vid. Wyttenbach. ad Plutarch. vol. VI. p. 272. *ED. LIPS.*]

Sensus duorum Chori iamborum qui sequuntur, *Ἥμαρτεν· ἐν νέοισι* etc. ambiguus esse potest. De *νέοισι juvenibus*, vide quid dicat ver. 160. 232. In hos Chorus videtur culpam conferre: *Sit quidem ut peccaverit Adrastus: attamen non tam in eo culpa hujus peccati residet, quam in Juvenibus, qui eum ad hoc bellum impulerunt: huic autem veniam dari aequum est. Τῷδε, huic*, Adrasto, opponitur *νέοισι*. Praeceptum Horatii exequitur Chorus, *Ille bonis faveatque, et consilietur amice:* et, *Ille tegat commissa.* Ad *τόδε* sumo *ἁμάρτημα*, petendum ex verbo *ἥμαρτεν*. *νέοισιν ἀνθρώπων*, ut *νέοισιν ἀστῶν*, ver. 843.

νέοισι. „Quam absurdum hoc de sene Adrasto, qui ipse „(ver. 165.) se *πολιὸν* appellavit? Sed obliviosus et contradictio„num plenus est Euripides, et decorum non curat.“ *Reiskius.*

Alii forsan aliter conclusissent; nempe, *νέοισι* non posse intelligi de Adrasto, quia ipse (ver. 165.) se *πολιὸν* appellaverat.

a) Fere, non semper, inquit Brunckius ad Eurip. Orest. 598. *Porsonus.*

Sane, si tam enormiter peccat Euripides, quam eum accusat Vir Clarissimus, non jam sapientissimi, prout semper habitus est, sed stupidissimi Poëtarum apud Veteres et Recentiores appellationem jure meritus fuisset. Si probari quidem potuit, Euripidem, sic ut Virgilium in Aeneïde, morte, vel casu aliquo praeventum, has Tragoedias imperfectas et inemendatas reliquisse, et nunquam publicasse; de illius erroribus quidlibet concedi posset. Sed hoc nunquam, quantum scimus, illi objectum fuit. Hoc autem loco, *νέοισι* non potest intelligi de Adrasto: nam *τῷδε* clare opponitur *τῷ νέοισι*: *τῷδε* vero non potest alium denotare quam Adrastum. Hac igitur parte Euripides certissime culpa vacat. Qui hos magnos Veteres errorum incusamus, saepe circumspicere ac nosmet ipsos intueri oportet, ne damnare videamur quae male intelligimus. Haec non studio Virum doctissimum *(et ingeniosissimum) culpandi, sed Euripidem defendendi, invitus dico. Sam. Petitus Miscell. III. 17. pro *νέοισι* legit *νόοισι*. satis commode, ut opinatur Heathius. *Ἥμαρτεν*, *sit ut peccaverit*, ut *Τέθνηκα*, *sim mortua, sim interfecta*, Androm. 334. Cum potentiali et *ἄν*, Helen. 1047. *Πείσαιμ' ἄν*: *sit ut persuadeam.* Cum futuro indicativi, eodem sensu, Iphig. Aul. 1185. *Εἶεν· θύσεις δὲ τὴν παῖδ'· Esto: sit ut mactaveris filiam.* *[Cum praeterito rursus Helen. 1065. *Καὶ δὴ παρεῖκεν*, vel *παρῆκεν· Fac eum concessisse*, ut vertitur. accuratius, *Et sane sit ut concesserit.*]

Ver. 252. (263.) *Οὗτοι δικαστὴν εἷλόμην* etc. Hoc responsum Adrasti ad fastuosam, uti videbatur, Thesei orationem, animosum est et pulcrum, et Principe, in infortuniis posito, dignum. Barnesius, opinor, supplevit *σ'* ante *εἷλόμην·* quod quidem satis necessarium videtur, sed incertum est an ibi collocari debeat; poni enim potest ante *ἀφίγμεθα*, *(vel ante *ἐμῶν*.) Hi duo Iambi, hic et proxime sequens, inverso ordine olim legebantur. eos recte restituit Barnesius, auctoribus Scaligero, Heinsio, Duporto. *[Pro *Ἀλλ' ὡς ἰατρὸν* Reiskius legit, *Οὐδ' ὡς*. Sed, *Ἀλλ' ὡς ὀναίμην* ver. 256, probat Euripidem hic scripsisse, *Ἀλλ' ὡς ἰατρόν*.] Ver. 254. (265.) *πράξας μὴ καλῶς* ambigua est locutio; nam de *passione* aeque bene intelligi potest ac de *actione*.

Ver. 257. (268.) *τοῖσι σοῖς*. Vix possum credere Scaligerum conjecisse *τοῖς ἴσοις*: quia haec lascivia judicio Scaligeri indigna est. *τοῖσι σοῖς*, *tuis rebus* vel *verbis*, est, tuis conditionibus, tua sententia, eo quodcumque tu statueris. Iphig. Aulid. 1167. *ἤ με χρὴ λέγειν τὰ σά*; *aut oportet me dicere tua?* i. e. pro te loqui. *τ' ἀπό σου*, Electr. 280. *tua verba.* In singulari Sophocles Ajac. 1283. *εἶμ', ἐπαινέσας τὸ σόν· abeo, tuam comprobans sententiam*, vel *quod tu dicis:* ut *τὰ σὰ* ibid. ver. 1284.

De locutione τί γὰρ πάθω, vide Gatakerum ad M. Antonin. XII. 16. [b]) Pessime accepta fuit in versione apud Herodot. IV. 118. nam ubi verti debuit, *Quid enim facere possimus*, τί γὰρ πάθωμεν; etc. nunc vertitur, *Quid enim cladem subeamus* etc.

Ver. 258. (269.) Ἄγ', ὦ γεραιαί. Interpretes videntur legisse, Ἀλλ', ὦ γεραιαί· vertentes, *Sed, o anus*: ut ver. 359.

Ver. 259. (270.) καταστροφῇ. Vertitur, *in reditu*. Brodaeus, *ultimae parti, postremo actui*; quod non intelligo. Conjeceram καταστεφῇ. sed prius idem fecerant Scaliger et Duportus, probante Heathio. γλαυκὴν χλόην φυλλάδος καταστεφῆ est descriptio τῆς ἱκετηρίας seu *rami supplicis*. per γλαυκὴν χλόην φυλλάδος intelligit *frondem virentem olivae*: per καταστεφῆ lana *redimitam* seu *cinctam*. vide Barnes. ad ver. 10. Aeschylum Eumen. 43. Supplic. 22. *[Quidnam vero sit *viridem herbam frondium*, in Canteri et Barnesii; vel *viridem herbam ramis obductam*, in versione Heathii, non intelligo. Reiskius legit φυλλάδας καρασταφείς, *folia quibus caput cingitur et tegitur*.] Sed Supplices hae *tonsae* erant (ver. 97.) non *coronatae*. Athenaeus lib. XV. c. 5. p. 675. A. de iis qui in luctu sunt: ὁμοιοπαθεῖς τοῦ κεκμηκότος, κολοβοῦμεν ἡμᾶς αὐτοὺς τῇ τε κουρᾷ τῶν τριχῶν, καὶ τῇ τῶν στεφάνων ἀφαιρέσει. Quin et στέμματα quae gerebant Supplices, et quibus dicuntur ἐξεστεμμένοι apud Soph. Oed. Tyr. 3, et alibi, non in capitibus, sed in manibus gestabantur. Notum Homeri istud, Στέμματ' ἔχων ΕΝ ΧΕΡΣΙΝ. Ἐξεστεμμένοι ibi verti debuit *instructi*, non obstante Triclinio: vel totus versus, *Ramos supplicatorios gestantes*. Sic et Heraclid. 227. Ἀλλ' ἄντομαί σε, καὶ κατὰ στεφῶν χεροῖν, *Sed supplico tibi, et per coronas in manibus meis*: male legitur Καταστέφω [c]).

Ver. 260. (271.) Recte explicat Barnesius πυρφόρον Θεὰν, *flammiferam Deam*, Cererem: ob lampada, quam manu gestans, filiam Proserpinam quaesivit. Non igitur opus πυροφόρον, licet ita alibi Ceres, et καρποφόρος (Aristoph. Ran. 385.) appelletur. Antoninus Imp. VI. 43. Μήτι ὁ Ἥλιος τὰ τοῦ Ὑετίου ἐμοὶ ποιεῖν, μήτι ὁ Ἀσκληπιὸς τὰ τῆς Καρποφόρου; ita forte legendum. vulgo, ὑετοῦ: et καρποφόρου vertitur *telluris*. De Jove Ὑετίῳ sive *Pluvio*, vide Bergler. ad Alciphron. III. 35.

Ver. 261. (272.) μάρτυρας, ἡλίου τε φῶς. Lego μάρτυρ', ad evitandum anapaestum in 4° loco. Consentiunt omnes Codd. Gallici: et ita conjecerat Scaliger.

Ver. 263. (274.) Ὅς Πέλοπος ἦν παῖς. Ante hunc versum deesse aliquid quivis videt. Brodaeus notat, „Hic luxatus est meus Codex." Canterus supplevit, *Tua tamen mater, The-*

b) Vide et Valckenaerium ad Phoen. 902.

c) Sed ibi vulgatam defendit Musgravius. *Porsonus.*

ceu, erat filia Pitthei: quod Barnesius vertit, Ἡ σὴ δὲ μήτηρ Πιτθέως ἔφυ τέκνον, Ὃς Πέλοπος ἦν παῖς· etc. Mihi videntur deesse plura. *(Vide Heraclid. 208. Nam tres istos Iambos, quos pro Supplemento in edit. priore posueram, jam didici ex cl. Musgravii Lection. Eurip. I. 20. esse Philippi Melancthonis.)

*[Postquam haec scripseram, ab amico mittebatur mihi supplementum hujus loci in tribus iambis, sumtum ex editione veteri in 12° duobus tomis, cujus neque Locus neque Tempus impressionis nominabatur. initio secundi tomi inerat hoc signum, $\frac{P}{B}$, quod putatur esse Petri Brubachii, typographi Francofurtensis, cujus Editionem Sophoclis in 4° Francofurt. 1544. memorat Cl. Fabricius Biblioth. Graec. T. I. p. 633. et Aristophanis eod. anno. 8°. In ceteris congruere mihi narrabatur (sed non ita est) haec editio cum Aldina 1503. excepto hoc Supplemento, quod Aldinae deest,

Τῶν συγγενῶν δ' αἰδεῖσθαι δάκρυά σε χρεών,
Τοῖς οὐ παθοῦσιν ἄξι' ἀμύνειν εὐσεβές.
Ἡ γὰρ τεκοῦσά σ' ἐστὶ θυγάτηρ Πιτθέως,
Ὃς Πέλοπος ἦν παῖς· etc.

Duo priores versus in metro mendosi sunt. Primus ita legendus videtur, Τῶν συγγενῶν δὲ δάκρυά σ' αἰδεῖσθαι χρεών. Secundus reformari potest, vel ita, Τοῖς τ' οὐ παθοῦσιν ἄξι' ἀμυνεῖν εὐσεβές· vel, Τοῖς τ' οὐ παθοῦσ' ἄξι' ἐπαμύνειν εὐσεβές. quia secunda in ἀμύνειν vel ἐπαμύνειν longa est, in ἀμυνεῖν (in Futuro) brevis. hoc pendebit ex Codicibus, (si qui forte hos versus olim exhibituri sint) ut et istud, utrum secundus Iambus primo praeponi debeat: quo casu, invenietur forte scriptum, Τοῖς δ' οὐ—et, Τῶν συγγενῶν τε δάκρυά σ' αἰδεῖσθαι. Ratio hujus transpositionis erit, quia γὰρ istud sequi debet Τῶν συγγενῶν, utpote ab eo pendens. Ceterum, genuini mihi videntur hi versus, et eos, sicut erant, cum versione edidi: precario tamen, prout oportuit, donec ab aliis exemplaribus stabiliantur. quamobrem nihil mutavi in numeratione versuum. De stemmate quod hic memoratur, vide Heraclid. 208.

Nactus jam Animadversiones doctissimi Reiskii in Euripidem, in versu primo, ex citatione ejus, deesse video Pronomen σε: rectene, an casu, et errore Typothetae, nescio.*) si recte, mallem Τῶν συγγενῶν δὲ δᾱκρῡ ἀιδεῖσθαι χρεών, quam Τῶν συγγενῶν δ' αἰδεῖσθᾱι δᾱκρυα χρεών, correpta, ut ille, ultima syllaba in αἰδεῖσθαι ante consonam: quod in iambo Tragico factum nunquam vidi ne ante vocalem quidem. Fortibus certe argumentis opus erit, ut probetur, contra omnem antiquitatem, „rem vanam et imaginariam (ut Ille ait, ad Iphig. Taur. 727.)

[*) Habet σε ed. Brubach. *ED. LIPS.*]

„esse Metrum;" in quo, *si paullum modo offensum est, ut aut contractione brevius fiat, aut productione longius, theatra totæ reclamant*, ait Cicero de Orator. III. 50. Nostris forte auribus perinde sonat, sive spondeus, seu dactylus, vel etiam trochaeus, sit quartus pes versus iambici. Sed aliis auribus has res audiebant Veteres: neque Graeci, quantum licet ex eorum scriptis colligere, magis tulissent *πολύθρηνοι διαπτυχαὶ* in clausula Iambi (Iph. Taur. 727.), quam cultiores Latini in eadem, *O lucis alma rectrix, et coeli decus*, pro *alme rector*; aut in Heroö, *Regia Solis erat sublimibus altam columnis*, pro *alta* vel *apta*. „Diphthongum *αι* ante consonam non posse corripi, nemo paulo „humanior est, qui hodie dubitet:" *Pierson.* ad Moerin Atticist. V. *Σιώμενος*, p. 355. Post hoc Ciceronis effatum de Metro (et multo plura adjici possent ex aliis Antiquis qui hanc rem optime intellexerunt) nemo, opinor, sua praejudicia tali testimonio opponet. Idem et de Choricis Tragicorum, aeque ac de Senariis et Trochaïcis, verum esse comperietur: vide locum Dionys. Halicarnassensis citatum infra ad ver. 367. Facile fieri potest, et sine aliqua culpa nostra, ut nos metrum Tragicorum non intelligamus: sed fieri vix potest, ut res sit imaginaria istud de quo tot magni Viri aliter pronunciaverint.]

Ver. 264. (275.) *Ταυτὸν πατρῷον αἷμα*, Id est, *eandem patriam* (non *paternam*, quod falsum esset) *originem*, idem genus, eundem ortum, quod ad *patriam* attinet. Sic *πόλει πατρῴα*, *patriae*, Noster Autolyco, ed. Barn. p. 459. quod est *πάτριον πέδον* hac Fab. 365. Hemsterhusius ad Lucian. (T. I. p. 384. col. 1.) notat, „castigatissimi Veterum scriptores aliquando *πά-* „*τρια* et *πατρῷα* promiscue deprehenduntur usurpasse." Vide Bergler. ad Alciphron. II. 4. p. 264. Euripidem Heraclid. 877. Helen. 87. 89. *[Pro *κεκτήμεθα* Reiskius *κεκτημένοι*. Sensus aeque bonus videtur in vulgata, et consentiunt exemplaria.]

Ver. 265. (276.) *Τί δρᾷς; προδώσεις ταῦτα;* Forte ex Aeschyli *Ἑπτ. ἐπὶ Θήβ.* 105. *Τί ῥέξεις, προδώσεις παλαίχθων Ἄρης τὰν σὰν γᾶν;*

Ver. 268. (279.) *Δοῦλοι δὲ βωμοὺς Θεῶν.* Codices A. B. C. *δουλος*, ut *θὴρ* et *πόλις*. quod admisi. Plutarchus De Superstit. p. 166. E. *ἔστι δούλῳ φεύξιμος βωμός.* Stobaeus tamen Tit. CIII. [d]) retinet *Δοῦλοι*. *Θεῶν* est monosyllabon.

Ver. 271. (282.) *Βᾶθι, τάλαιν', ἱερῶν* etc. Una aliqua ex Choro ceteras alloquitur, hic, ut unam personam; alibi, ut plures: quod fieri solet.

Ver. 272. (283.) Totus locus sic legi et distingui potest:

267, 8. Hos versus laudans Jos. Scaliger ad Tibullum p. 158. ed. 1582. memoriae vitio Andromachae tribuit. *Porsonus.*

d) P. 435. ed. Grot. Locus Trincavello deest.

Βῶθι, καὶ ἀντίασον, γονάτων ἔπι χεῖρα βαλοῦσα,
Τέκνων τεθνεώτων κομίσαι δέμας, (ὦ μελέα 'γὼ)
Οὓς ὑπὸ τείχεσι etc.

Vulgo plene distinguitur post *βαλοῦσα*, et legitur *τε θνατῶν κόμισαι δέμας. ὦ μελέα* etc. *Τεθνεώτων* (*τεθνώτων* pro *τεθναότων* legit Heathius) est trisyllabum, ut apud Homerum et Apollonium Rhodium III. 747. *Μητέρα τεθνεώτων* etc. ubi vide Hen. Stephanum. *ἀντίασον κομίσαι* (non *κόμισαι*) *supplica illi ut referat, reportet*, (vel *ad sepulturam efferat*) *filiorum mortuorum corpora*, ut ver. 126. *Κομίσαι σε, Θησεῦ, παῖδας Ἀργείων θέλων.* Interjectio vocum, *ὦ μελέα ἐγὼ*, similis est in Soph. Oed. Col. 785. 1402. Nostro Phoeniss. 1627. ed. King. Aristoph. Thesmophor. 1047. *Οὓς*, quasi praecessisset *υἱῶν*, pro *τέκνων*: vide ad ver. 44. Pro *δέμας* Cod. B. *παιδας*. Legi quoque posset—*δέμας, ἃ μελέα 'γὼ Οὓς ὑπὸ* etc. sine parenthesi, ut Hecub. 232. Reiskius pariter legit *τεθνεώτων*, et remittit ad ver. 126.

Ver. 275. 276. (286. 287.) [f])Ita horum versuum metra constituenda,

Ἰώ μοι.
Λάβετε, φέρετε, πέμπετε, κρίνετε
Dimeter Trochaïcus.
Ταλαίνας χέρας γεραιᾶς
Glyconius. *Heathius.*

Sed quid sit *κρίνετε* (vel Reiskii *κλίνετε*) *χέρας*, nescio. *λάβετε, φέρετε, πέμπετε*, eodem ordine occurrunt Hecub. 62. adeo ut formula esse videri possit. Vide ibi Paraphrasten Graecum, qui videtur ea intellexisse non magis quam ego intelligo.

Ver. 277. (288.)

Πρὸς γενειάδος, ὦ φίλος, ὦ δοκιμώτατος Ἑλλάδι
Ἅντομαι, etc.

Forte, quia hi plerique hexametri sunt,

Πρὸς σὲ γενειάδος, ὦ φίλος, ὦ δοκιμώτατος Ἑλλάδ' ἅντομαι, ἀμφιπιτνοῦσα etc.

Primus est integer hexameter, ultima syllaba in *Ἑλλάδι* projecta in sequentem versum, ut Phoeniss. 808.

Ὦ ζαθέων πετάλων πολυθηρότατον νάπος, Ἀρτέμιδος χιονοτρόφον ὄμμα, Κιθαιρών.

Vide Hephaestionem p. 14. In Iambis, *[ut probabo ad Iph. Aul. 929.] hoc interdum fit; in Anapaestis, saepissime. *Πρὸς σὲ γενειάδος*, ut Hippol. 605. *πρὸς σὲ δεξιᾶς*, et 607. *Ὦ πρὸς σὲ*

f) In vulgari versuum dispositione nihil videtur peccatum. Sunt enim duo dochmiaci dimetri;

ἰώ μοι λάβετε φέρετε πέμπετε
⏑ – – ⏑ ⏑ ⏑ | ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑
κρίνετε ταλαίνας χέρας γεραίας
– ⏑ ⏑ ⏑ – – | ⏑ – ⏑ – –

γονάτων etc. Plura vide apud Valckenaerium ad Phoeniss. 1659. Ναὶ, πρὸς σὲ τῆσδε μητρός. Heathius legit, Πρὸς γε γενειάδος, etc.

Ver. 279. (289.) Scaliger distinguit, Γόνυ καὶ χέρα δειλαίαν etc. praecedentia distingui possent,

Ἄντομαι ἀμφικιτνοῦσα τὸ σὸν γόνυ
Καὶ χέρα, δειλαιὰν
Οἴκτισαι etc.

et ita Heathius. Sed non opus est mutare positionem vocis Γόνυ.

Ver. 280. (290.) ἱκέταν. Lego ἱκέτιν· foemina enim loquitur, et titulus dramatis est Ἱκέτιδες non Ἱκέται. Hanc vocem pariter depravatam Plutarcho restituit Gronovius Observat. IV. 5.

Ver. 281. (291.) Ἤ τιν' ἀλάταν, οἰκτρὸν ἰηλεμὸν οἰκτρὸν ἱεῖσαν. Ἀλάταν, *erronem* se appellat Chorus, quia ab Argis huc, ad Eleusina, vagatus est: si sanus sit versus: mendum vero subesse puto: saltem in distinctione.

Ver. 282. (292.) τέκνων. Chorus appellat Thesea τέκνον, quemadmodum Nutrix Hippolytum, Hippol. 616. 620. quod fere blandientium est. interdum mitis animi indicium, ut in isto Abraami ad Divitem in inferno, Luc. xvi. 25.

Ver. 283. (293.) ἐν ἡλικίᾳ τᾷ σᾷ. *In tuo tempore:* utpote indignum seculo Thesei. De locutione vide Horat. Vitringae Animadv. ad Vorstium p. 215. in calce Observationum Lamberti Bos.

Ver. 284. (294.) ἐπιδάκρυον. Forte disjunctim ἐπὶ δάκρυον. et disjungunt Portus, Reiskius, et Heathius. hic tamen ita, ut ἐμῶν βλεφάρων regatur a praepositione ἐπι, post posita. Aliter D. Lucas ix. 38. ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου· quod et hic verum puto, nempe, βλέψον ἐπὶ δάκρυον ἐμῶν βλεφάρων, non, βλέψον δάκρυον ἐπὶ ἐμῶν βλεφάρων.

Ibid. περὶ σοῖσιν Γούνασιν ὧδε πιτνῶ. Quod est περιπτύξαι γόνυ Iph. Aul. 992. ἀμπίσχειν γόνυ χερὶ, supra hac Fab. 165. et ἀμφιπιτνεῖν γόνυ, 278.

Ver. 286. (296.) Μῆτερ, τί κλαίεις; Eadem sententia Iph. Aul. 1122. Τέκνον, τί κλαίεις; confer caetera: et vide ad ver. 110. de peplo oculis obtento, in luctu.

Ver. 287. (297.) δυστήνους γόους Κλύουσα τῶνδε. Vel δυστήνων—τῶνδε, *harum infelicium.*

Ver. 288. (298.) κἀμὲ γὰρ διῆλθέ τι. Hoc est, verbis Herodoti III. 14. ἐσῆλθε οἴκτός τις. Usus particulae τι, cum quis se affectu aliquo commotum sentit. Plutarchus Nicia p. 541. C. τοιαῦτα τοῦ Νικίου λέγοντος, ἔπαθε μὲν ΤΙ καὶ πρὸς τὴν ὄψιν

285. γούνασιν. De hac forma vide Markland. ad Eurip. Iph. Aul. 1221. Taur. 36. Adde Hec. 752. 839. Alcest. 968. Androm. 529. 861. *Porsonus.*

αὐτοῦ, καὶ πρὸς τοὺς λόγους, ὁ Γύλιππος. Sic et Lysandro p. 434. A. Xenophon Conviv. p. 873. D. οὐδεὶς οὐκ ἔπασχέ ΤΙ τὴν ψυχὴν ὑπ' ἐκείνου. [g]) Athenaeus VIII. 7. p. 346. προσπεπονθέναι ΤΙ δεῖ, *tangi aliquo affectu.*

Istud γὰρ similiter poni videtur Phoeniss. 978. ed. King. Κρέον, τί σιγᾷς;—κἀμοὶ ΓΑΡ οὐδὲν ἧττον ἔκπληξις πάρα. Hic vero tota sententia subintelligitur, *Non tamen miror*: NAM *et me aliquid pervasit*, commovit; (vid. ad ver. 8.) id est, commotum me sentio: et ita forte in loco Phoenissarum.

Ver. 290. (300.) ἐσχάραις. Ald. et Cod. A. εσχατιαις. quod sequitur Brodaeus. B. αισχατιαις. male omnes. Vetat autem Theseus matrem *flere dum assideret aris* (ἐσχάραις) *Cereris*, quia nihil triste conveniebat sacrificantibus. unde Chorus ad Clytaemnestram (Iph. Aul. 1487.) dicit, *non lacrymari decet in sacris.* vide Plutarchum in Fabio p. 184. E. Sed praecipue in Cereris sacris hoc cavebatur: Livius XXXIV. 6. *quia Cereris sacrificium, lugentibus omnibus matronis, intermissum erat, Senatus finiri luctum triginta diebus jussit.* et XXII. 56. *adeoque totam urbem opplevit luctus, ut sacrum anniversarium Cereris intermissum sit; quia nec lugentibus id facere est fas, nec ulla in illa tempestate matrona expers luctus fuerat.*

Ver. 292. (302.) οὐ σὺ τῶνδ' ἔφυς. Ἔφυς, *es*, ut Bacch. 665. Aristoph. Acharn. 978. πέφυκας idem, Phoeniss. 86. Ἔφυ, ib. ver. 205. 472. et passim. Interrogationem recte omisit Barnesius. Theseus dicit Matri, *Tu ex illarum numero non es*; i. e. non es *misera*. nam illa modo dixerat, *O miserae mulieres!* sic ὧν ἐφευρεθεὶς, *ex quorum numero tu inventus*, Electr. 952. Plena locutio est, Οὐ σὺ ἔφυς (i. e. εἶ, *es*) ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶνδε. *[Heathius vertit, *non tu harum gnata es.* Barnesius, *non tu illorum* (i. e. *mortuorum*) *mater es.* Mirum videtur quemquam, qui Poëtas legit, ambigere potuisse de sensu hujus loci. Herodot. V. 92. p. 319. Ἀμφίονι δὲ, ἐόντι τουτέων τῶν ἀνδρῶν, γίνεται θυγάτηρ χωλή· i. e. ὄντι ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τούτων τῶν ἀνδρῶν. Sic τρίτος τῶνδ' Ἱππομέδων, i. e. ἐκ τῶνδε, vel ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶνδε, hac Fab. 881. et τούτων γενοῦ μοι. Aristoph. Νεφ. 107.]

Ver. 293. (303.) Εἴπω τὶ, τέκνον. Vir Cl. Sam. Clarkius ad Homer. Iliad. *A*, 51. dicit, si recte intelligo, vocem τέκνον in Iambis Tragicorum et Comicorum primam syllabam semper corripere. Hoc loco certe τέκνον primam producit, et 455. Phoeniss. 541. 1280. ed. King. Iph. Aul. 1465. Bacch. 1364. Med. 894. Ὦ τέκνα, τέκνα, δεῦτε, λείπετε στέγας. Heraclid. 48. Ὦ τέκνα, τέκνα, δεῦρο, λαμβάνεσθ' ἐμῶν Πέπλων.

Ver. 295. (305.) εἰς ὄκνον—μῦθος—φέρει. Neque εἰς νᾶ-

g) Macho Comicus. *Porsonus.*

cat, ut putabat Brodaeus; neque εἰς ὄκνον φέρει est εἰσφέρει ὄκνον, ut voluit Barnesius: sed φέρει εἰς ὄκνον significat, *tendit, spectat, ferit ad cunctationem*, id est, *cunctari me facit.* Locutio Ionibus cum Atticis communis (lingua enim Ionica erat vetus Attica) sicut multae aliae quas falso docemur esse mere Atticas. Herodotus VIII. 142. φέρει εἰς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα· *pertinet ad totam Graeciam.* Idem I. 10. ἐς αἰσχύνην φέρει· *tendit ad probrum.* ubi vide doctiss. Jac. Gronovium, qui notat hoc esse Herodoteum. Imo et Euripideum, ut Herodoti pleraque. nam ita rursus scribit Iphig. Aulid. 562. *[et Helen. 1070. — κελεύει, 'ς οὐδὲν ἡ σκῆψις φέρει· sic legendum puto, φέρει ἐς οὐδέν. vulgo, κελεύει σ', οὐδὲν etc.] Quin et ob eandem rationem Sophocleum: vide Oedip. Tyran. 525. 527. 1010. [h]) Plura videas apud Herodotum, III. 133. IV. 90. VI. 19. et alibi. Sed et Plutarchus ita scribit in Lucullo p. 506. E. οὐκ εἶχε συμβαλεῖν εἰς ὅ, τι φέροι. ut jam non Ionum, vel Atticorum, sed Graecorum sit. Et ita aliae locutiones, quae non sunt mere Atticae, vel Ionicae, sed Graecae.

Ver. 296. (306.) χρήσθ' ἐπικρύπτειν φίλοις. Usitatius φίλους, quod et maluit Barnesius, et remittit ad Schol. Hecub. 570. qui, post citatum Sophoclis locum, pergit, καὶ ἄλλος· Μή τοι με κρύψῃς τοῦτο, ὅπερ μέλλω παθεῖν. ubi recte corrigit τοῦθ', ὅπερ. Addo, pro ἄλλος scribi debere [i]) Αἰσχύλος: est enim versus 626. Promethei Vincti. Sic Hippol. 914. κρύπτειν φίλους δυσπραξίας, *celare amicos calamitates.* Si aliter sumas, constructio erit χρηστὰ φίλοις.

Ver. 299. (309.) εὖ λέγειν *perite dicere*, ut Aristoph. Nub. 1141. Noster Bacch. 267. Dicit Aethra, neque metuens vulgarem opinionem, quae est, perniciosam rem fore, si foeminae permittantur ῥητορεύειν, amittam etc. ἀχρεῖον, *inutile*, per μείωσιν vult *damnosum, perniciosum.*

Ver. 300. (310.) τοὐμὸν καλὸν, *quod mei est officii.* Brodaeus.

Ver. 301. (311.) Cod. C. εγωγε pro Ἐγὼ δέ. et 303, σφαλῆς A. C. pro Σφαλῇ: *[quasi legissent, Σφάλῃς γὰρ ἂν (non ἐν) τούτῳ μόνῳ, *Offendere enim poteris hac una re, quamquam in aliis recte sentiens.*]

Ver. 304. (314.) Ἠδικουμένοις. Vertitur haec vox a Brodaeo et interpretibus, quasi ad *personas* spectaret. Sed si argumentum propius intuearis, videri potest significare, *ob res injuste factas:* nempe a Creonte et Thebanis, ut τοῖσιν ἡμαρτημένοις Orest. 461. τῷ σταυρῷ, *ob crucem*, Galat. vi. 12. Infra

h) Oed. Col. 1420. Schol. Aeschyl. Prom. 1065. Procop. apud Suidam in v. ἐπιεικῶς. Jo. Antiochen. Excerpt. Valesii p. 834. *Porsonus.*

i) Vide Porsonum in Addend. ad Hecub. 1169.

ver. 1042. Androm. 919. et pro δ' melius opinor legi posset σ', i. e. Πρὸς τοῖσδε, σ' εἰ μὲν μὴ 'δικουμένοις etc. Τολμηρὸν εἶναι, est *Confidere*, bene sperare, μετὸν ἐλπίδων ἀγαθῶν, Xenophon Ἑλλην. III. p. 500. A. Vera haec puto.

Ver. 305. (315.) εἶχον ἡσύχως. Vel εἶχον ἥσυχος, *tacuissem*. Vide ad Iph. Aul. 1133. Herodot. VIII. 65. ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος. Medea 550. ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος. Sic ἄφοβος ἔχε, Orest. 1278.

Ver. 306. (316.) τὴν τιμὴν φέρει. Non placeret *THN τιμὴν*, nisi scirem a Veteribus notatum, Atticos in accusativo *solo*, nonnunquam ponere articulum πλεονάζοντα. Reiskius conjicit aut πρὸς τιμὴν, aut aliquid quod sensu πολλὴν reddat.

Ver. 310. (320.) καταστῆναι. „Καταστῆσαι, ob sequens „παῦσαι. si καταστῆσαι probum esset, deberet quoque παύσα„σθαι legi. quod metrum non sinit. *Reiskius.*" *[Minore adhuc mutatione rem confeceram, ut putavi; nempe, repetendo] *(Repetiveram) σ post συγχέοντας versu 311. συγχέοντάς σ' Ἑλλάδος Παῦσαι. Et tunc constructio foret, ἄνδρας βιαίους καταστῆναι εἰς τήνδ' ἀνάγκην σῇ χερὶ, σέ τε παῦσαι [τοὺς] συγχέοντας [τὰ] νόμιμα πάσης Ἑλλάδος· *ut viri violenti compellantur ad hanc necessitatem tua manu, et ut tu compescas eos qui confundunt instituta totius Graeciae.* Herodotus V. 23. Σὺ τοίνυν τοῦτον τὸν ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα.

Ver. 312. (322.) Pro[k]) τὸ γάρ τοι Stobaeus Tit. 41. τὸ μέν τοι. et pro νόμους (ver. 313.) αὐτοὺς in contextu. quae mira est variatio.

Ver. 314. (324.) Ἐρεῖ δὲ δή τις. Idem hemistichium Phoeniss. 583.

Ver. 319. (329.) Χρῆν ἐκπονῆσαι. Opinor, χρῆν σ' ἐκπονῆσαι. Versu praecedenti, εἰς κράνος βλέψαντα, καὶ λόγχης ἀκμὴν, ut Electr. 378. τίς δὲ πρὸς λόγχην βλέπων etc. Sed sensu diverso, licet eadem locutione.

Ver. 321. (331.) *[Ὁρᾷς ἄβουλος etc. Constructio est, ut puto: Ὁρᾷς, σὴ πατρὶς κεκερτομημένη (ἦν) ὡς ἄβουλος, τοῖς κερτομοῦσιν, ὡς ἀναβλέπει Γοργόνα· *Vides, patria tua irrisa* (fuit) *quasi consilii expers, ab iis qui subsannantes dicunt, eam* ASPICERE GORGONEM. Γοργόνα βλέπειν, vel ἀναβλέπειν, *Gorgonem aspicere*, videtur significare idem quod stupidus fieri, lapis fieri, *metu* et *stupore* amittere omnem sensum, et potestatem agendi: unde Orestes servo dicit (Orest. 1520.) ed. Barn. *Μὴ πέτρος γένῃ δέδοικας, ὥστε Γόργον' εἰσιδών; Num metuis ne lapis fias, sicut qui aspexit Gorgonem?* vide et Alcest. 1118. Electra 856. Κάρα 'πιδείξων, οὐχὶ Γοργόνος φέρων, Ἀλλ' ὃν

k) Stobaeus Trincavelli Παῦσαι τὸ γὰρ σύνεχον. et v. seq. τοὺς αὐτούς. Gesneri τὸ μὲν γάρ σ. cum νόμους in margine, quod recepit Grotius.

συγγεῖς, Αἴγισθον. Sic legendum, non, Κάρα γ' ἐπιδείξων. Aeque perspicuum fuisset, Ὀρᾷς, ἄβουλον ὡς, κεκερτομημένην — Σὴν πατρίδ'. De Γοργὼ et Γοργὼν erudita vide apud Editorem Phoenissarum nuperum, ad ver. 458, 459. Pro re aliqua terribili ponit Heliodorus Aethiopic. IV. 7. ἡ δὲ, ὥσπερ τὴν Γοργοῦς θεασαμένη κεφαλὴν — ἀνέκραγεν. Politicum vero aliquid huic sententiae subesse opinor, et Euripidem hic respicere ad sui temporis περιστάσεις et occasiones.. quod et alibi saepe facit.

Ibid. Γόργον' ὡς ἀναβλέπει. Brodaeus legit Γοργὼν ὡς, cum spondeo in 4° loco: sed voluit Γοργὼ Reiskio judice. quod non multo melius est. Barnesius, ἀναβλέπει τοῖς κερτομοῦσιν, ὡς Γοργόνι τινὶ, derisores suos, tanquam Gorgonem, aspiciat. Dubito an Graece dicatur ἀναβλέπειν τινὶ, aspicere aliquem, sic ut ἐμβλέπειν τινί. Certe exemplum locutionis desideratur. Invenio quidem Bacch. 1307. Ὧι δῶμ' ἀνέβλεπεν; quod tamen sensu longe diverso ibi vertitur, In quem respiciebat domus. qui sensus huic loco prorsus alienus est. Melius etiam forte ibi verti potuit, Ὧι δῶμ' ἀνέβλεπεν, Per quem familia mea revixit, vel, lumen rursus aspexit: nam ex familia Cadmi nulla praeter Penthea soboles restabat mascula. Et hoc verum esse evinci videtur loco Ionis ver. 1465. in re simili:

Ἀνηβᾷ δ' Ἐρεχθεὺς, ὅ, τε γηγενέταις
Δόμος νυκτὶ νύκτα δέρκεται,
Ἅλιον δ' ἀναβλέπει λαμπάσι.

rursus autem tuetur (vel reviviscit) Solis facibus illustrata. non, rursus autem tuetur Solis faces: quod foret, ἀναβλέπει λαμπάδας, ut φῶς ἀναβλέψεσθε, Herc. Fur. 562. Ceterum non dubito quin his verbis, Γοργόνα ἀναβλέπει, alluserit Euripides ad dicterium aliquod alicujus jactum in Atheniensium torporem et ἀπραξίαν, auditoribus isto tempore bene notum. Reiskius dicit Euripidem scripsisse, „Γοργὸν ὡς πόνον βλέπει, respicit ad „objectum laborem vultu confidenti, securo, alacri, intrepido, „rectis oculis." Accipit ὡς πόνον pro εἰς πόνον. Sed ὡς pro εἰς rarissime invenitur nisi cum ἐμψύχοις. vide Valckenaer. ad Phoeniss. 1409. et inde emendandus Sophocles Trachin. 369. καὶ νῦν (f. νιν, eam) ὡς ὁρᾷς, ἥκει δόμους Ὡς (f. Ἐς) τούσδε πέμπων. Heathius, Γοργὼ ὡς, de quo hiatu vide ad ver. 109.] *(Ex omni parte difficillimum puto hunc locum. De eo vide Hemsterhusium.)

Ver. 323. (333.) τοῖς πόνοισιν αὔξεται. Scil. πατρίς. Tacitus Annal. I. 31. suis victoriis augeri rempublicam. sic αὔξειν πατρίδα ver. 507. αὔξειν πόλιν Soph. Antig. 197. μείζω πόλιν αὔξει, Noster Iph. Aul. 572.

Ver. 324. (334.) σκοτεινὰ πράσσουσιν. Codices A. B. C. πρασσουσαι, quod eorum auctoritate admisi. Σκοτεινὰ πράτ-

τειν non est *obscura* facinora *facere*, quemadmodum vertunt; sed *obscure degere*, humili et *obscura sorte uti*. nam, ut observat Cl. Kusterus ad Aristoph. Plut. 341. „*πράττειν* apud *Atticos* (*Graecos* dixisse potuit) interdum significat *fortunam ali-*„*quam experiri*, vel, *sorte aliqua uti*. sic Aristoph. Ecclesiaz. „ver. 104. *πράττει τὰ μέγιστα* significat, *ad summum fortunae* „*pervenit*: non, ut ibi Interpres, *res maximas gerit*." Vide ibi plura et certiora. *πράσσει εὐδαίμονα* ad fin. Electrae Euripidis, *feliciter vivit*. Aristoteles Rhet. II, 8. *οἱ μεγάλα πράττοντες καὶ εὐδαιμονοῦντες, φθονεροί εἰσι*. ubi itidem male vertitur *magna agentes*. Noster Helen. 725. *πράξας τ' ἀγαθὰ, in optima conditione*. vide Demosthenem De Coron. p. 54. ed. Oxon. in Decreto Chersonesitarum: Aristoph. *Ὄρν.* 801. *ἐξ οὐδενὸς Μεγάλα πράττει· ex nullius momenti homine Magnus evasit et fortunatus*: nti vertit Interpres Graecae linguae peritissimus. Plutarchus in Cat. Maj. p. 352. A. de Carthagine: *εὑρὼν δὲ τὴν πόλιν — οὐ ταπεινὰ πράττουσαν, ἀλλὰ πολλῇ μὲν εὐανδροῦσαν ἡλικίᾳ* etc. et Lysandro p. 436. B. *πόλεις μοχθηρὰ πραττούσας, civitates afflictas*. vide Agid. et Cleom. p. 796. D. et saepissime ita scribit Plutarchus. Recte vero Kusterus posuit, *interdum*. non enim *semper* ita est. nam apud Xenophontem *Ἀναβ.* II. p. 91. D. *μεγάλα πράττειν* significat *gerere res magnas*. et ita sumi potest in loco Aristoph. Ecclesiaz. ver. 104. supra citato. Hecub. 1259. *πράσσειν τὰ μὴ καλὰ* est *facere inhonesta* vel *mala*, ut *πράσσειν κακὰ* Med. 1243. *πράσσων πρᾶγμα μέγα, rem magnam moliens*, Sophocl. Electr. 322. *πρήγματα μεγάλα κατεργάζεσθαι*, Herodot. V. 24. Andromach. 387. *μεγάλα πράσσων magna* facinora *faciens*. *ἔπραξε δεινὰ, mala patravit*, Eurip. Electr. 957. Nimius sum. sed Junioribus haec dicta sint, quibus notandae sunt hae argutiae et differentiae, sine quarum intellectu Scriptores Graeci intelligi non possunt. Initio versus Reiskius scribit *ΑΣ*, *Quae*.

Ver. 327. (337.) *Ταρβῶ σὺν δίκῃ σ' ὁρμώμενον*. *Ταρβῶ σε ὁρμώμενον* est *metuo te proficiscentem*, ut ver. 543. Iphig. Aul. 517. 1012. [1]) Sensus autem videtur poscere, *metuo tibi justa de caussa proficiscenti*. hoc foret, *ταρβῶ σοι δίκῃ γ' ὁρμωμένῳ*, vel tale quidpiam. *δίκῃ* absque *σὺν*, ut Soph. Philoct. 1263. et alibi. *[Nescio an scribi possit *ταρβῶ σὺν δίκῃ σοι ὁρμωμένῳ*, ut *μοι 'στὶν* pro *μοι ἐστίν*. nam σ' pro *σοι*, et μ' pro *μοι* poni, nondum mihi liquet in Tragicorum Iambis.]

1) Nihil mutandum. Cognata phrasis est *χαίρω δέ σ' ἐληλυθότα* n Sisypho: et *χαίρω σ' εὐτυχοῦνία* Rhes. 391. v. et Hippol. 1339. Gemella vero, *ταρβεῖν τόν εὖ πράσσοντα, μὴ σφαλῇ ποτέ*. Soph. Trach. 301. *Musgravius*.

Ver. 330. (340.) ἄλλα [1]) βλήματ' ἐν κύβοις βαλεῖν. In re militari notissima metaphora. Aeschyl. Ἑπτ. ἐπ. Θήβ. 420. ἔργον δ' ἐν κύβοις Ἄρης κρινεῖ. Auctor Rhesi ver. 183. Ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι Δαίμονος· et ver. 446. κυβεύων τὸν πρὸς Ἀργείους Ἄρην. Hinc ἀναῤῥίψαι τὴν μάχην Plutarch. Caes. p. 727. D. vide et Brut. p. 1002. D. et Arat. p. 1040. F. Notum istud Caesaris, *jacta esto alea.*

Ver. 332. (342.) Ὦ φιλτάτη μοι, τῷδέ τ' εἴρηκας καλῶς, Κἀμοί· διπλοῦν etc. Nihil mutant exemplaria: mendum tamen subesse puto, quia Tragici non solent dicere ὦ φιλτάτη μοι, sed ὦ φιλτάτη solum; nisi aliam vocem addant, ut Ὦ φιλτάτη μοι σύγγον', Iphig. Taur. 795. vid. et Ion. 1436. Potuit forte esse,

m) Ὦ φιλτάτη, σοί, τῷδέ τ' εἴρηκας καλῶς·
Κἀμοὶ διπλοῦν δὲ χάρμα γίγνεται τόδε.

Εἴρηκας καλῶς σοι, ut εἴπω καλόν σοι, 293. Pro μοι forte quis malit τοι, vel παῖ, ut Ion. 1018. cum vulgata distinctione. Si TRES personas retineas, σοὶ, τῷδε, et κἀμοὶ, debuisset potius esse τριπλοῦν quam διπλοῦν χάρμα, *[secundum vulgatam distinctionem.

Versu antecedenti Cod. B. sic, ταυτ' παντ'. Non male ταῦτ', *haec*, vel *res hujusmodi.*

Ver. 335. (345.) κἀπεφηνάμην Γνώμην. Vel, κἀπέφην' ἐμὴν Γνώμην, etc. quia ἀποφαίνομαι, voce media, nunquam, si recte observavi, utitur Euripides; ἀποφαίνω aliquoties, sed saepius ἐκφαίνω. Nihil tamen muto in contextu: nam ἀποφαίνομαι ab aliis Atticis scriptoribus in voce media saepe usurpatur, et ἀποφήνασθαι γνώμην, in Epistola Isocratis ad Philipp. p. 827. et Ionico Herodoto VII. 152. IX. 5. et saepissime: qui et ἐκφήνας γνώμην habet V. 36. Vide Plutarch. in Timoleon. ad fin. Pro ἐσφάλη, Cod. A. et Aldina εσφαλην.

Ver. 340. (350.) Ἔθος τόδ' εἰς Ἕλληνας ἐξελεξάμην. Hoc verbum, si recte habeat (et exemplaria non discrepant) *praegnans* est, ut loquuntur, et significat, *ex* aliis *eligens induxi* hunc morem in Graecos. Sic ἐξηκόντισα, *ex* me *ejaculata sum*, Iph. Taur. 362. ἐξορμήσας ἐς τὴν Ἰβηρίαν, *ex* Africa *Iberiam profectus*, Lucian. Dial. Mort. p. 286. Alii forte proponent εἰσελεξάμην, vel εἰσεδεξάμην. *[Cl. Reiskius dicit, εἰς Ἕλληνας construendum esse cum δράσας καλὰ, versu antecedenti: et Euripidem non formidare trajectiones quantumvis duras et contortas. Sed probandum erat exemplo, δρᾶν εἴς σε καλὰ ae-

1) βλήματ'. H. Stephanum Thes. I. p. 666. confutavit P. Wesselingius ad Herodot. III. 55. *Porsonus*, et *Beck.*

m) Assentior Marklando legenti σοι, servata tamen, quae ab eo mutatur, vulgari interpunctione. *Musgravius.*

que Graece dici posse, ac *δρᾷν σε καλά.* aliter, nihil agitur, et frustra Euripides incusatur.] Si quid mutandum, praeposuerim *εἰσεδεξάμην*, ut Herodot. I. 44. 206. Xenophon *Ἑλλην.* I. p. 430. C. Demosth. Adv. Boeot. p. m. 187.

Ver. 342. (352.) *ἀπαυδᾷν πόνους.* Quod est *ἀπειπεῖν πόνους*, Alcest. 487.

Ver. 347. (357.) *Λόγοισι πείσων.* Et ita factum fuisse plerique tradunt, scil. *induciis*, non *proelio:* et Philochorus ap. Plutarch. Vit. Thes. p. 14. A. narrat, *σπονδὰς* de tollendis caesis eas *primas* fuisse. Vid. ad ver. 652. Sequitur: *εἰ δὲ μή, βίᾳ δορὸς*, scil. *ἀναγκάσων:* quod oppositum est ex *πείσων*, ut Heb. II. 17. *ἵνα ἐλεήμων γένηται* *[*τὰ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους*], *καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν.* *[Plura dixi ad Iphig. Aulid. ver. 23. Aliter Cl. Reiskius: „punctum post *δορὸς* delendum. „Constructio est, *εἰ δὲ μὴ (πείσω λόγοις), τότε ἤδη ἔσται τοῦτο* (id est *τότε πείσω*) *βίᾳ δορός.*" Dubitari potest, an aliquis serio dici posset *persuaderi* hastae vi. Comicorum videtur ista licentia et *πειθανάγκη.*]

Ver. 348. (358.) *κοὐχὶ σὺν φθόνῳ.* Forte, *Ἤδη τόδ' ἔσται, μὴ 'νχὶ* (i. e. *οὐχὶ*) *σὺν φθόνῳ Θεῶν·* *Statim hoc fiet, modo absit invidia* (vel *ira*) *Deorum.* Vertitur, *et quidem propitiis Diis:* quod dici non potuit in *re incerta:* vid. ver. 594. Pro *μὴ οὐχὶ* scriptum videtur *μ'οὐχὶ*, ut ostenderent vocalem *η* elidi debere, ut putabant, in pronunciatione: cujus moris scribendi exempla multa in promtu sunt. ex non intellecto *μ'οὐχὶ* factum videtur *κ'οὐχί.* Eadem res videtur exprimi Alcest. 1135. per *φθόνος δὲ μὴ γένοιτό τις Θεῶν!* in Aristophane, *Τύχη μόνον προσείη*, Avib. 1315. *Θεῶν ἵλεων ὄντων*, Aristides Panath. p. 182. ed. Jebb. Eodem sensu *καλοῦμεν δὲ Ἀδράστειαν*, Idem *Προσφων. Σμυρν.* p. 272. *προσκυνῶ δὲ τὴν Νέμεσιν*, Alciphron lib. I. epist. 33. ubi vide Berglerum. *σὺν δ' Ἀδραστείᾳ λέγω*, Auctor Rhesi 468. Vera elisio est *μὴ 'νχὶ*, ut alibi dicam, duarum syllabarum, *μὴν'χί.*

Ver. 350, 351. (360, 361.) *τοῦ λόγου Προδούς.* Scaliger, Canterus, Duportus, *Προσδούς.* Vulgatam recte non mutant Barnesius, et Reiskius. Vide[n]) Boyleum Dissert. in Epistt. Phalaridis p. 62. qui probat ex Xenophonte, Demosthene, et Aristotelis (et ita Beza ad Rom. xi. 35.) Oeconomic. II. *προδιδόναι* pro *ante dare* esse bene Graecum. Intellige *τὶ* ante *τοῦ λόγου.* Quod hic appellatur *προδιδόναι τοῦ λόγου*, Xenophon vocat *διδόναι*

344. (354.) Recte pronomen delevi. Audi Porsonum: „Pronomen furcillis ejicito. Vide Phoeniss. 54. Alc. 165. Androm. 414. „Erecth. apud Lycurg. p. 221. a „Valckenaerio emendatum ad „Phoen. 1022. quam correctionem pro sua venditavit Brunckius ad Aristoph. Ran. 1405."

n) Loca Boyleo prolata nihil ad rem suam facere, ostendere conatur Lennepius Ep. Phal. p. 556.

λόγον, Hist. Graec. lib. V. p. 555. E. Sequitur: ἥκοιμ' ἂν δῆμον εὐμενέστερον. expressum forte ex Aeschyli Supplic. 497. *[in re simili]: Τμῖν δ' ἂν εἴη δῆμος εὐμενέστερος.

Ver. 354. (364.) Λαβὼν δ' Ἄδραστον δεῖγμα τῶν ἐμῶν λόγων. Nempe, in demonstrationem veritatis eorum quae populo dicturus sum, de inhumanitate Thebanorum, et de necessitate succurrendi miseris supplicibus.

Ver. 355. (365.) Εἰς πλῆθος αὐτῶν εἶμι. Αὐτῶν, scil. πολιτῶν, Ἀθηναίων. vide doctiss. Hemsterhusium ad Lucian. Nigrin. p. 37. et Homer. Odyss. IX. 40. Aeschylus dixit ἀστῶν in argumento simili, Supplic. ver. 373.

Ἐγὼ δ' ἂν οὐ κοινοῖμ' ὑκόσχεσιν πάρος,
Ἀστῶν δὲ πᾶσι τοῖσδε (τῆσδε Canter.) κοινώσας πέρι.

et Eumenid. 490.

Κοίνασα δ' ἀστῶν τῶν ἐμῶν τὰ βέλτατα,
Ἥξω.

Noster Heraclid. 336.

Κἀγὼ μὲν ἀστῶν σύλλογον ποιήσομαι.

Sed non idcirco legerem ἀστῶν hoc loco nisi ita MSS. neque Orest. 904.

Πιθανὸς ἐν αὐτοὺς περιβαλεῖν κακῷ τινι.

ubi bene scribi posset °) ἀστοὺς: vide locum. et Spanhem. ad Aristoph. Nub. 219. Pro πέμψω λόγους (ver. 357.) Cod. A. λέξω λογους.

Ver. 357. (367.) παρ' ὅπλοις δ' ἥμενος. Tangit hunc locum, et morem explicat ex ver. 664. 674. et aliis auctoribus, Sumptus Wesselingius, Dissert. Herodot. cap. ix. p. 126.

Ver. 359. (369.) Ἀλλ', ὦ γεραιαί, σέμν' ἀφαιρεῖτε στέφη Μητρός. Hinc apparet quare supra ver. 39. Aethra dixerit, Ἢ τάδ' ἀνάγκας ἱκετείους λύσῃ, Aut ut Theseus *has necessitates supplicatorias solvat* vel *finiat*: et ver. 83. Μένω πρὸς ἁγναῖς ἐστίαις. Illa enim religionis necessitate tenebatur ne posset ab ara discedere antequam Supplices eam liberassent, auferendo τὰς ἱκετηρίας, quod fieri solebat concesso isto quod petebatur: Sophocles Oedip. Tyran. 142, 143. Quamobrem Theseus eas orat, ut ramos supplices auferant, ut ita ipse matrem domum reducat. Si Theseus negasset quod petebatur, necesse videtur ut Sacrificio averteret iram Διὸς Ἱκεσίου, vel Θεῶν Ἱκεσίων (supra ver. 40.) et Supplicantes abiissent, relictis post se ramis supplicibus, ver. 259. in testimonium contra Thesea, ver. 260. Στέφη male explicat Brodaeus, „quibus supplicum more coronata erat" scil. Aethra. *[neque enim Supplices, neque Aethra,

o) ἀστοὺς edidere Brunckius et Porsonus, ex emendatione Valckenaerii Diatr. Eurip. p. 256.

coronatae erant.] *(Supplices enim non coronatae erant. Aethra coronabatur utpote *sacrum factura*.)

Ver. 364. (374.) *αὐτοῦ τοιάδ', ἂν τοκεῦσι δῶ.* Pro *αὐτοῦ* scribo *αὑτοῦ*. Deinde, Aldina, Scaliger, Canterus, Portus, et Heathius, legunt *ἃ ἂν*, i. e. *ἃ ἂν*, Barnesio *ἂν* tuente: cujus rationem vide. Ego hic sequor Aldinam, quia his similia alibi invenio: ut ver. 736. *ἃ ἂν σὺ τυγχάνῃς* etc. sic edidit Barnesius, cum in Editt. esset *ἂν σὺ*, et monere omisit *ἃ ἂν* fuisse conjecturam Canteri, quem vide ad hunc locum. Sic *ἂν λέγῃς* nunc legitur pro *ἃ ἂν λέγῃς*, in Sophoclis Philoct. 579. *Παρ' ἡμῶν ἂν λάβῃ*, pro *ἃ ἂν*, Aristoph. Lysistrat. 1056. *Ἂν μὴ θέλωσιν* pro [p]*Ἃ ἂν*, Sophocl. Oed. Tyr. 289. *κἂν δέῃ* pro *χ' ἃ ἂν δέῃ*, i. e. *καὶ ἃ ἂν δέῃ*, Aristoph. Thesmophor. 96.

Sententiam eandem habet Dicaeogenes apud Stobaeum Tit. LXXVII. Vide et duos Iambos Antiphanis Tit. LXXXI. p. 474. Ceterum sumta videtur haec *γνώμη* ex dicto Thaletis quod memorat Laërtius in ejus Vita, c. 37. *Οὓς ἂν ἐράνους εἰσενέγκῃς τοῖς γονεῦσι, τοὺς αὐτοὺς προσδέχου καὶ παρὰ τῶν τέκνων.* Praeclare Aristoteles in Oeconom. I, 3. *ἃ γὰρ ἂν δυνάμενοι εἰς ἀδυνάτους ποιήσωσι, πάλιν κομίζονται παρὰ δυναμένων ἀδυνατοῦντες ἐν τῷ γήρᾳ.*

Ver. 367. (377.) *καὶ μεγάλα Πελασγία, καὶ κατ' Ἄργος.* Quid sit *καὶ κατ' Ἄργος*, nescio. scio tamen non posse significare, *et circa Argos sita regio*, quemadmodum vertitur: nam hoc foret *χ' ἁ κατ' Ἄργος*, sc. *χώρα*. Bene legi potest, *καὶ μεγάλα Πελασγία γᾶ κατ' Ἄργος*, *et magna Pelasgia terra juxta Argos*: i. e. ea pars Peloponnesi quae vicina erat Argis, et cui Adrastus imperabat. Nam Peloponnesum olim *Πελασγίαν* dictam fuisse tradit Ephorus apud Strabonem lib. V. p. 338. C. *Πελασγία γᾶ*, ut *Μολοσσίαν γῆν* Androm. 1244. *Μεγάλα Πελασγία γᾶ*, est *ἁ μεγάλα Δωρὶς νᾶσος* Sophocli Oedip. Colon. 728. *Ἑλλὰς ἡ μεγίστη*, Nostro Iph. Aul. 1378. ut ibi probabiliter legendum esse notabo, pro *ἡ*. De *κατὰ*, *juxta*, vide Bezam ad Act. Apostol. xxvii. 5. *[Reiskius legit, „*καὶ μέγαρα Πελάσγια, καὶ τὰ κατ' Ἄργος.*" Sed metrum adversatur. nam, ut ait Dionysius Halicarnass. *περὶ Συνθέσ.* sect. 19. p. 152. ed. Upton. *τὸ μὲν τῶν στροφῶν τε καὶ ἀντιστρόφων οὐχ οἷόν τε ἀλλάξαι μέλος· ἀλλ' —ἐν πάσαις δεῖ ταῖς στροφαῖς τε καὶ ἀντιστρόφοις τὰς αὐτὰς ἀγω-*

363. *κάλλιστον ἔρανον* Thucyd. II. 43. Dionysius Hal. Art. Rhet. II. p. 236. *Porsonus.*

p) Ita dudum Heathius apud Burtonum. *Ἂν* quoque H. Steph. Alexis apud. Athen. I. 19. p. 23. D. *Οὔτε γὰρ ὕπνος δήπουθεν οὐδέν' ἂν λάβοι. Οὐδ' ἂν λέγῃ τις οὐδαμῶς μάθοιμεν ἄν.* Vulgo *οὐδὲν ἂν λάβοι. Οὐδ' ἂν*—in loco Sophoclis *Ἂν μὴ θέλωσιν* edidit Brunckius. Alexis apud Athen. III. 24. p. 107. *ἂν θέλῃ τις μανθάνειν.* Vulgo, *ἂν θέλῃ. Porsonus.*

γὰς φυλάττειν. Si vero inseratur τὰ, haec regula perdetur, ut et legendo μέγαρα pro μεγάλα.]

Sequentem Antistrophen obscurissimam reddidit versio. Duas res ibi optat Chorus, nempe, *Ut* Theseus *referat a Thebis filios earum occisos*; et, *Ut foedus amicitiae ineat cum Argivis. Ματέρος ἄγαλμα φόνιον ἐξέλοι* vertunt, *matris statuam funestam tollat.* quod quis potest intelligere? Ad verbum est, *matris oblectamentum cruentum efferat*, id est, *meos filios occisos efferat*, scil. ex terra Thebana. nam *ματέρος* (Chorus Argivarum matronarum loquitur) est *ἐμοῦ ματέρος*, mei, *quae sum* eorum *mater*, ut mox ver. 377. *Ἄμυνε ματρὶ, πόλις, succurre matri*, (i. e. *mihi*) *o civitas*, Athenae. et *ἄγαλμα, oblectamentum*, frequenter dicitur *de liberis.* Sic *(infra 1164. *ἄγαλμα ματρὸς*, de *filia*, et) Iphig. Taur. 273. *Νηρέως ἀγάλματα*, de Nerei quinquaginta *filiabus*: et *δόμων ἄγαλμα filiam* suam Iphigeniam appellat Agamemnon apud Aeschylum Agam. 216. et *Καδμείας νύμφας ἄγαλμα, καὶ Διὸς γόνος, Bacchus*, apud Sophoclem Antig. 1127. Vide locum in Schol. Aristophan. *Σφηκ.* ver. 312. et Viros summae eruditionis, Dorvillium *τὸν μακαρίτην*, ad Chariton. p. 12. et Ruhnkenium ad Timaei Lexicon Platonicum p. 3, 4. Porro, *ἐξέλοι, efferat*, ut infra 571. *γῆς ἐξελὼν Ἀσωπίας*, sc. *νεκρούς.* Herodotus I. 36. *ὡς ἄν μιν ἐξέλωμεν ἐκ τῆς χώρας· ut eam* (belluam) *e regione tollamus.* *[Pro *ἔτι ματέρος ἄγαλμα*, Reiskius conjicit, *στιβαραῖς χερσὶν ἄγαλμα.* mecum interpretatur (ut et Heathius) *φόνιον ἄγαλμα*, *cruentum meum oblectamentum*, id est, *filios occisos.* nam conjecturam ejus metrum Strophes non patitur: cujus rei summam ego semper rationem habendam opinor.] Pro *Ἰνάχου*, mox, scribo *Τὰν Ἰνάχου.* vox *Τὰν* periit, opinor, in praecedentibus *γᾶν φίλαν. Τὴν Ἰνάχου*, Heathius.

Ver. 374. (384.) *τὰν εἰσαεί.* Scribendum *τὰν ἐσαιεί.* cui in Antistrophe respondet, *μὴ μιαίνειν.* Barnesii editio, *τὰν ἐσαιεί.*

Ver. 376. (386.) *Τιμόπτολις.* Scil. *πόνος, honorem adferens* civitati, Grotius. sic *Σωσίπολις λεὼς, salutem adferens civitati populus*, Aristoph. Acharn. 162. ubi pro *ἂν ὁ* metrum postulat [q]) *ἄν γ' ὁ.*

Ibid. *κρανεῖ ποτ' ἄρα; φίλιά μοι*
Τεμοῖ, καὶ τέκνοισι ταφὰς ληψόμεθα.

Pro *Τεμοῖ* Codd. A. C. *τεμει.* post quam lectionem, nullus mihi de sensu hujus loci restat scrupulus, legenti et distinguenti,

κρανεῖ ποτ' ἄρα; φίλιά μοι
Τεμεῖ, καὶ τέκνοισι ταφὰς ληψόμεθα;

Duas res in praecedenti Antistrophe, ut prius notaveram, Cho-

q) Quemadmodum edidit Brunckius improbante Porsono ad Med. 865. Confer Iph. Aul. 965.

rus optaverat, nempe, ut Theseus repeteret filiorum cadavera ex terra Thebana; et, ut foedus cum Argivis faceret. Haec tam magni momenti et praeter spem videbantur Choro, ut de iis dubitans, et vix credens, quaerat, *Perficietne haec unquam* Theseus? *foedus mecum Faciet, et filiis meis sepulturam obtinebo?* κρανεῖ ποτ' ἄρα, ut ἆρ' εἰς τοσόνδ' ἀφίξομαι; Cyclop. 619. *unquamne ad tantam felicitatem perveniam?* vel, Ἄραγε τοῦτ' ἄρ' ἐγὼ Πότ' ὄψομαι; Aristoph. Νεφ. 465. Τέμνειν φίλια, *secare amica*, est *secando* partes victimarum *facere amicitiam* seu foedus. ἀρθμὸν καὶ φιλίαν τέμνειν, Callimacho Fragm. Bentl. 199. sic ὅρκια τέμνειν, et σπονδὰς τέμνειν, quae ex Homero et Euripide adduxit Barnesius, quem hic vide. τέμνειν ὅρκιον Herodotus VII. 132. et passim. et ταμόντες, absolute, absque ὅρκια, Idem IV. 201. Φίλια τέμνειν adumbratum opinor ex Homero Iliad. Γ. 73. φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες. ubi Scholiastes: φιλίαν καὶ ὅρκους πιστοὺς δι' ἐντόμων ποιήσαντες. *[De Brodaei Τεμένῃ pro Τεμοῖ non jam opus est ut dicam. Video nunc Aldinam ponere notam interrogationis post ληψόμεθα. Aliter de his Cl. Reiskius, φιλίας μοί τ' ἐμοῖς τε τέκνοισι ταφὰς — *amicas et mihi, et filiis meis, exsequias nanciscemur.*]

Ver. 378. (388.) Νόμους βροτῶν μὴ μιαίνειν. Id est, ὥστε μὴ μιαίνειν, *ut Thebani ne polluant jura hominum.* Unde Aristides Panath. p. 117. dicit hanc Thesei expeditionem susceptam fuisse ὑπὲρ τῆς φύσεως ἁπάσης τῆς ἀνθρωπείας. et mox, ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ νόμου. Apud Statium Theb. XII. 642. Theseus milites suos, ad hanc expeditionem profecturos, ita alloquitur:

> *Terrarum leges, et mundi foedera mecum*
> *Defensura manus, dignas insumite mentes*
> *Coeptibus.*

Versu antecedenti, pro ματρὶ Reiskius conjicit μακαρία. quae vox non stabit in hoc Iambo.

Ver. 380. (390.) [V. Dobraeum ad Aristoph. Plut. v. 1027. *ED. LIPS.*] Νέμεις αἰεὶ, τὸν etc. Lego et distinguo,

> Σύ τοι σέβεις δίκαν· τὸ δ' ἧσσον ἀδικίᾳ
> Νέμουσ', αἰεὶ τὸν δυστυχῆ πάντα ῥύῃ.

Quando quis propendet ad aliquid, vel contra, eleganter dicitur πλέον vel ἧσσον νέμειν seu διδόναι isti rei. Sic τὸ πλεῖστον διδοὺς τῷ πλούτῳ ver. 407. intellige μέρος, quod exprimitur ver. 241. νέμοντες τῷ φθόνῳ πλεῖον μέρος· ubi mire Brodaeus, vir tantus, explicat, *divitum bona invicem partientes:* pro, *tribuentes plus* (i. e. plus aequo) *invidiae.* vide Helen. 923. Hecub. 867. Γνώσομαι εἴ τι νέμεις ἀγαθοῖς πλέον, in Epigrammate Theocriti. πλεῖστον διδόντες μέρος τῷ etc. Philo περὶ ἀρετ. p. 556. Au-

380. 1. Usus est Jos. Scaliger in Catull. p. 79. ed. 1582. simul excitans v. 387. *Porsonus.*

ctor Orat. in Phaenipp. inter Demosthenicas, p. m. 218. Heathius dicit ἧσσον νέμειν significare *deprimere, inhibere, poenam infligere.*

Codd. A. B. legunt ἀεὶ pro αἰεί. ceperunt forte Librarii hunc versum quoque pro Iambo. Vide Strophen. Canterus, ut jam video, conjecerat Νέμουσ' αἰεὶ, tacente Barnesio de hac conjectura.

Ver. 381. (391.) Τέχνην μὲν αἰεὶ etc. Praeconem alloquitur Theseus. *Phegea* hunc appellat Statius Theb. XII. 596. Voces μὲν αἰεὶ sensui parum prosunt.

Ver. 383. (393.) ἐλθὼν δ' q) ὑπέρ τ' Ἀσωπὸν, etc. Vertunt *trans Asopum, et Ismeni aquam.* Ab Eleusine petentibus arcem Cadmeam, πύργον διδύμων ποταμῶν, Phoeniss. 842. regiam Creontis, nescio quidem an necesse esset, forte erat, ut transirent Asopum et Ismenum fluvios: vide Strabon. lib. IX. p. 627. A. De locutione, Josephum Bell. Jud. I. 16: 3. II. 3: 1. Aeque satisfaceret, si in MSS. esset, Ἐλθὼν δὲ παρά τ' Ἀσωπὸν, vel, δ' ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν, ut ver. 890. ἐλθὼν δ' ἐπ' Ἰνάχου ῥοάς. Sed non ideo mutandus est contextus sine illis: praesertim in praepositionibus.

Voces Σεμνῷ τυράννῳ (ver. 384.) ambiguae sunt. Vertunt, *Superbo tyranno.* Ironice dictas capit Brodaeus. Bono sensu mihi videntur sumendae, propter πρὸς χάριν, ut Sophocl. Oedip. Tyran. 1172. Σὺ πρὸς χάριν μὲν οὐκ ἐρεῖς, κλαίων δ' ἐρεῖς. Vocem σεμνὸς amavit Euripides, ut de voce σοφὸς in eo notant Veteres. Verterem, *Venerabili Regi.*

Ver. 385. (395.) θάψαι νεκρούς. Non vult Theseus, ut Creon eos *sepeliret;* sed ut *aliis sepelire eos permitteret.* eandem rem eodem modo petit Adrastus a Theseo ver. 130. Athenienses volebant eos θάψαι, i. e. *cremare,* ver. 559. sed Matres eorum plus appetebant, et cupiebant θάψαι eos χθονὶ, ver. 17. i. e. *inhumare* eos, seu cineres eorum terra condere. Si construas, Θησεὺς ἀπαιτεῖ σε νεκρούς [εἰς τὸ, vel ὥστε] θάψαι, difficultas erit in connexione sequentium.

Ver. 386. (396.) Συγγείτον' οἴκων γαῖαν. Quo argumento utitur Chremes iste humanus *Heautontimor.* init. *Vicinitas, Quod ego in propinqua parte amicitiae puto.* Constructio, opinor, est, Θησεὺς ἀπαιτεῖ σε θάψαι νεκρούς, θέσθαι τε πάντα etc. hoc versu, Συγγείτον' οἰκῶν etc. quasi in parenthesi posito.

Ver. 388. (398.) θέλωσ' αἰνέσαι. Metrum vult θέλωσιν. *[Reiskius legit θέλωσι συναινέσαι: „alias significabit, inquit, hic „loci simplex verbum idem atque compositum.“ Immo, et ita significat, Iphig. Taur. 1073. et saepissime in aliis verbis. θέλω-

q) Recte ὑπέρ τ' Ἀ. Uterque enim fluvius ad Austrum erat Thebas incolentibus. *Musgravius.*

σιν est] Scil. *Creon* et *Thebani*, mutato numero. Ver. 387. pro Ἐρεχθειδῶν λεὼν sonus suaderet Ἐρεχθείδην λεὼν: sed MSS. stant contra. Ἐρεχθείδης λεὼς forte dici posset; ut ἀνὴρ Περσείδης, Herodoto VII. 220. Ἀτρείδης Μενέλαος, Homer. Odyss. Γ, 257. et saepe. Id quod Noster φίλον θέσθαι appellat hoc versu, Herodotus φίλον προσθέσθαι, Lib. I. 69.

Ver. 389. (399.) ἢν δ' ἀπιστῶσ'. Joan. Leunclavius not. ad Xenophon. Cyropaed. lib. I. p. 6. et alibi, hoc verbum semper scribendum esse contendit ἀπειστεῖν, quando significat, ut hic, *non obedire, immorigerum esse.* Huic assentitur Aemil. Portus, et exinde multa Tragicorum loca mutat, in not. p. 1160. Reiskius quoque in Iph. Taur. 1476. ἄπιστος legit ἄπειστος. Nihil hic notat.

Ver. 390. (400.) Κῶμον δέχεσθαι τὸν ἐμὸν ἀσπιδηφόρον. Magis Poëticum ἀσπιδηφόρον, ut infra ver. 921. τὸν ἐμὸν μόχθον ἀθλίας· et Horatius, *mea scripta timentis*, i. e. scripta *mei* timentis. Notum hoc omnibus. Sed non ita notum hoc Sophoclis mendum Oedip. Tyran. 257. οἴκοισιν—ἐν τοῖς ἐμοῖς γένοιτο[r]) μὴ οὐ συνειδότος· *in meis aedibus non conscii*, id est, in domo *mei* nescientis. vulgo legitur, γένοιτ' ἐμοῦ συνειδότος· contra sensum loci, ut mihi videtur.

Pro δέχεσθαι, Cod. A. δεχεσθε, non male: ut directus sit sermo, non obliquus. De qua ἀντιμεταστάσει vide Longinum περὶ Ὕψ. sect. 27.

Κῶμος pro quavis multitudine, ut κῶμος πελειῶν, Ion. 1197. unde firmatur ἀσπιδηφόρων. Paullo aliter de hoc loco Illustriss. Spanhemius ad Aristoph. Plut. 1041.

Ver. 392. (402.) Mallem εὐτρεπὴς ὅδε, *paratus ille* (vulgo εὐπρεπὴς[s]) ut Hecub. 565. πάρεστι λαιμὸς εὐτρεπὴς ὅδε. Aeschylus Ἑπτ. ἐπ. Θήβ. ver. 89. ὄρνυται λαὸς εὐπρεπής· ubi Stephanus notat scribi εὐτρεπής. Valckenaerius quoque ad Phoeniss. 801. praefert εὐτρεπὴς hoc loco Euripidis. Dubitat Hemsterhusius (ad Lucian. Dial. Marin.) utra vox sit praeferenda. Ὅδε est pleonasticum, ut Med. 354. λέλεκται μῦθος, οὐ ψευδὴς ὅδε: et supra hac Fab. ver. 21.

De Callichoro, puteo Atticae, vide Barnesium, et Alciphron. lib. III. epist. 69. ob morem, notatu dignum. Uxor enim, stupri accusata, ducit maritum suum ad Callichorum puteum, et ibi jurat se esse insontem. Vide Herodot. VI. 74. de aqua Stygis, in re aliquatenus simili, *Dii cujus jurare timent, et fallere numen.* Veteres enim, Θεοὺς πηγὰς καὶ ποταμοὺς ἐνόμιζον, μεγίστους τε καὶ πρώτους, καὶ ἔτι γε νάματα, ut de iis refert

r) Ut nuper edidit Brunckius. *Porsonus.*

s) εὐτρεπὴς quoque Brunckius ad Aeschyli locum. *Porsonus.*

Aristides Isthmic. T. I. p. 18. ed. Jebb. unde in Rheso Chorus jurat *per fontes Simoentis*, ver. 826.

Ver. 398. (408.) *Μολὼν δ' ὑπαντᾷ.* Omittunt δ' Codd. A. B. Quod si fiat, scribendum videretur ἀπαλλάξων ver. 397. Simplicius est *Μολὼν δ' ὑπαντᾷ*, si quid mutandum. Scaliger (probante Reiskio) hunc versum ponit inter *Ἔα* et *Καδμεῖος*, quae vox melius jungi potest cum *Κήρυξ*, hac distinctione,

Καδμεῖος, οἷς ἔοικεν, οὐ σάφ' οἶδ' ὅτι,
Κήρυξ. ἐπίσχες, ἦν etc.

ex caduceo enim novit eum esse *praeconem*, sed non certe novit utrum esset *Thebanus* praeco, necne. et ita distinguit Heathius, et Hervagiana, post *Κήρυξ*. *[*Ἐπίσχες*, sine vocativo expresso, ut Phoeniss. 92. Electr. 758. 962. et alibi.] Aldina quoque tollit omnem distinctionem post *ὅτι*, et ponit minimam post *Κήρυξ*, quam vocem hic scribit *Κῆρυξ*, et ita alibi, secundum istud Prisciani lib. VII. p. 753. *Oportet tamen scire, quod Graeci υ ante χ, brevem esse volunt, etiamsi in obliquis producatur, ut φοῖνιξ φοίνικος, βόμβυξ βόμβυκος*· Scribe, *ι et υ ante ξ*: et *breves*, et *producantur*. Sensus et Prisciani duo exempla hanc scripturam postulant. *(Res falsissima est, et mira hallucinatio. Tota enim antiquitas, collatis viribus, non potest efficere ut ultima in *Κήρυξ* (i. e. *Κήρυκς*) sit brevis. In *Κῆρυς* (pro *Κήρυκς*) *Κήρυκος* potest: et ita in *φοῖνις, φοίνικος, βόμβυς, βόμβυκος*; nunquam in *φοίνιξ* et *βόμβυξ*.)

Pro *ὅτι* Reiskius *ἔτι*.

Ver. 399. (409.) *Τίς γῆς τύραννος;* Praeconum genus non amavit Euripides. unde eos ut ineptos, nonnunquam ut malos homines inducit. vide Heraclid. 48. seqq. Hunc, absurdum, et abrupte ingredientem facit, *Τίς γῆς τύραννος;* quod in actione fabulae proculdubio spectatoribus apparuit. Cassandra in Troas. 424. dicit, Praeconea unum habere nomen generale, nempe, *ἀπέχθημα πάγκοινον βροτοῖς*, *odium commune hominibus*. neque de eorum virtute et constantia melius judicavit Noster Orest. 892.

Τὸ γὰρ γένος τοιοῦτον· ἐπὶ τὸν εὐτυχῆ
Πηδῶσ' ἀεὶ κήρυκες.

Et Scholiast. ad ver. 893. citat gnomen Euripidis ex alia aliqua Tragoedia, *σπέρμα κηρύκων λελόν*. In Heraclid. 115. Copreus, Eurysthei praeco, (de quo Apollodorus Biblioth. II. 4.) similiter quaerit, *Τίς δ' ἐστὶ χώρας τῆσδε, καὶ πόλεως ἄναξ;* sed non tam abrupte quam hic praeco. Facetum est istud Archestrati in Gastronomia apud Athenaeum lib. III. cap. 13.

τοὺς κήρυκας δ' ἐπιτρίψαι
Ὁ Ζεύς, τούς τε θαλασσογενεῖς, καὶ τοὺς ἀγοραίους,
Πλὴν ἑνὸς ἀνθρώπου.

ε) ε et υ Prisciani edd. Ald. Flor.

Κήρυξ enim est nomen piscis, vilis tamen secundum Archestratum.

(*Ver. 401. 402. *ἀμφ' ἑπταστόμους Πύλας* etc. Eteocles non moriebatur *ἀμφ' ἑπταστόμους πύλας* (qui potuit?) sed *ἀμφ' ἑπτάστομον πόλισμα* (Bacch. 917.) *apud urbem septem habentem portas*: nempe apud Thebas, et signanter apud portas Electras, unam ex septem, Phoeniss. 1597. Quaeritur an aliquae, aut quidnam sint *ἑπτάστομοι πύλαι*. [v]) *ἑπτὰ πύλαι* ab omnibus agnoscitur; sed *ἑπτάστομοι πύλαι portae sunt quae septem portas habent*; non idem quod *ἑπτάστομον πόλισμα* vel *ἑπτάστομον πύργωμα*.)

Ver. 411. (421.) *οὐκ ὄχλῳ κρατύνεται*. MSS. omnes *οχλων*· opinor quia praecessit genitivus *ἀνδρός*. non recte tamen *ὄχλων*. Licet enim ceteri scriptores ponant *οἱ ὄχλοι* pro *populus* vel *plebs*, (vide Plutarch. Sylla p. 453. B. Agid. et Cleom. 795. C. et alibi saepe: etiam Attici, Xenophon. Memorabil. III. p. 775. D. Isocrates Orat. ad Nicoclem, versus finem. Aeschines contr. Timarch. p. 56. ed. Taylor.) Tragici tamen in singulari efferunt semper, nisi fallor. Recte igitur *ὄχλῳ*.

Ver. 412. (422.) *ἐκχαννῶν λόγοις*. Id est, qui facit cives *εἶναι χαυνοπολίτας*, ut loquitur Aristophanes Acharn. 635.

Ver. 413. (423.) *ἄλλος ἄλλοσε στρέφει.*
Ὁ δ' αὐτίχ' ἡδὺς, etc.

Hi quatuor[u]) versus ita forte legendi et distinguendi sunt:

Οὐδ' ἔστιν, αὐτὴν ὅστις ἐκχαννῶν λόγοις
Πρὸς κέρδος ἴδιον, ἄλλοτ' ἄλλοσε στρέφει·
Οὐδ' αὐτίχ' ἡδὺς, καὶ διδοὺς πολλὴν χάριν,
Εἰσαῦτις ἔβλαψ', εἶτα διαβολαῖς νέαις
Κλέψας etc.

Οὐδ' αὐτίχ' ἡδὺς, est, *Οὐδ' ἔστιν ὅστις αὐτίχ' ἡδὺς εἰσαῦτις ἔβλαψεν, εἶτα* etc. Vulgo plene distinguitur post *ἔβλαψ'*, pendente sententia, ut mihi videtur. *Εἰσαῦτις* est *postea*, non *rursus*. [Hermannus dedit *εἰσαῦθις*. V. Schaefer. ad Bosii Ellips. p. 866. Seidler. ad Iphig. T. 316. *ED. LIPS.*] *ἄλλοτ'* *(non *ἄλλος*) *ἄλλοσε*, ut Troad. 1204. Medea 1191. Ceterum his quinque versibus describit Euripides, sub persona Praeconis Thebani, mores Rhetorum et *δημαγωγῶν* sui temporis; quibus similia occurrunt in Aristoph. Equitibus, et alibi. Saepe ita facit Noster, et sensum suum sub larva effert.

Ver. 417. (427.) *μὴ διορθεύων λόγους*. [x]) Haec non intelli-

v) *Ἑπτάστομοι πύλαι* idem videntur significare quod *ἑπτάπυλον στόμα* Sophocl. Antig. 119.

405. Male, vitio forsan memoriae, citat Valckenaerius ad Euripid. Phoen. 396. *Ἑνὸς ὑπ' ἀνδρός*. *Porsonus.*

u) Marklandi emendatio assensum Valckenaerii nacta est Diatrib. p. 257. Sed improbat Musgravius.

x) *διορθεύειν* credo esse ad normam vel canonem veritatis exigere. *Λόγοι* sunt argumenta utrin-

go. Vel ambigua sunt, vel mendum latet in διορθεύων, aut in λόγους: forte in utroque. Casaubonus ad Aristoph. Equit. ver. 382. haec habet: λόγων ἐν πόλει] „λόγους vocat *rationes administrandae reipub.* vel se gerendi in administratione reipublicae." Hoc secutus sum in versione, ut sensum aliquem exhiberem, ignarus quid sit διορθεύειν λόγους (ὀρθεύειν δέμας, *erigere corpus*, idem quod ὀρθοῦν, occurrit Orest. 405.), suspicans aliquid de διοπτεύων, *perspiciens:* certus tamen vulgarem interpretationem, „*Non recte proferens verba*, nec eloquens," non esse veram, propter observationem Velleii Paterculi, citati ad ver. 426. Heathius vertit, *non bene discernens rationes.* quod quid sit nescio, propter ambiguitatem verborum. νόμοι et λόγοι commutantur, Bacch. 484.

Ver. 419. (429.) ἀντὶ τοῦ τάχους Κρείσσω. Abundare videri potest ἀντὶ, ut saepe. Sophocles Trachin. 586. ἀντί σου πλέον, *magis quam te.* Antig. 188. Aristoph. Eccles. 920. Plato in Timaeo, p. m. 146. Sed, si vere dicendum est, haec ratio est grammatica omnium hujusmodi genitivorum. Exempli causa, cum dicimus, ἐγώ εἰμι κρείσσων σοῦ, plena, opinor, locutio, et ratio genitivi est praepositio ἀντί· ἐγώ εἰμι κρείσσων [ἀντί] σου. et ita in caeteris: ut *prae* Latinis, *ego melior sum* [*prae*] *te.*

Ver. 420. (430.) γαπόνος δ' ἀνήρ. Ita edidit Barnesius, ex emendatione Scaligeri et Canteri, cum prius esset δίδωσι γᾶ· πόνος δ' ἀνήρ. sed γαπόνος, est Doricum: neque istud forte male [y]), (nam in loquelam Atticam ex Dorica frequenter sumebatur) ut γαπότους τιμὰς in Iambo Aeschyli Pers. 623. et alibi. γαμόρων Idem Supplic. 621. ποδαγὸς Sophocl. Antig. 1210. κυναγὸς passim in Euripide. Sed cum Codd. A. B. C. consentiant in Attico γηπόνος, illud admisi.

Ibid. πένης Εἰ καὶ πένοιτο. Speciosum est quod idem Vir doctus edidit ex conjectura Scaligeri, Canteri, et sua,

γαπόνος δ' ἀνὴρ, πένης
Εἰ καὶ γένοιτο etc.

Et tamen forte retineri potest vel debet *(cum omnibus codicibus) alia distinctione,

γηπόνος δ' ἀνὴρ, πένης
(Εἰ καὶ πένοιτο), κἀμαθὴς ἔργων ὕπο etc.

agricola vero, pauper (*Si* ita accidat ut *etiam pauper sit*), *et illiteratus ob opera rustica* etc. hanc autem exceptionem inferre potuit, quia omnes γηπόνοι non sunt pauperes. Plerisque tamen placebit conjectura; aliis mecum quaerentibus, unde vox notissima γένοιτο mutaretur in πένοιτο, quam etiam constanter retinque in disceptando allata. Persius Sat. IV. 11. *Rectum discernis, ubi inter Curva subit, vel cum fallit pede regula vero. Musgravius.*

y) De Dorismo hoc et similibus vide Valckenaerium ad Hippol. 1092. Phoeniss. 11. 1113. Porsonum ad Orest. 26. 524. 1525.

nent exemplaria? nam πένοιτο facile abit in γένοιτο, et hoc saepe accidit; sed non contra. Argumentum vero Praeconis, quod nunc incertum redditur a vocibus διορθεύων λόγους, videtur olim hujusmodi fuisse: „Praeterea, quomodo potest plebeius, „μὴ διορθεύων λόγους, (quodcumque istud sit) recte admini„strare publicas res? non enim cito haec ars discitur, sed tem„pore et experientia opus habet. operarius vero, pauper, et illi„teratus ob occupationes, non habet tempus hanc artem discendi, „neque potest commodis vel negotiis publicis animum intendere, „utpote rerum suarum privatarum satagens, et victui quotidiano prospiciens." Ἔργων (ver. 421.) *opera rustica*, proprie, ut in titulo poëmatis Hesiodei, Ἔργα καὶ Ἡμέραι. Reiskius legit, Εἴ τις γένοιτο. Caussam denotat ὑπὸ, ut ver. 1117. ὑπὸ πένθους. vide ad ver. 1125. [Quod Hermannus dedit praeeunte Erfurdtio, εἰ καὶ γένοιτο μὴ 'μαθής, viderat iam Lobeckius in libello de apostropho p. 41. *ED. LIPS.*]

Ver. 423. (433.)

Ἡ δὴ νοσῶδες τοῦτο τοῖς ἀμείνοσιν, Ὅταν etc.

Porro mala res est haec *praestantioribus*, *Quando* etc.

Voluit Euripides, opinor,

Ἡ δὴ νοσῶδες, ταυτὸ τοῖς ἀμείνοσιν
Ὅταν πονηρὸς ἀξίωμ' ἀνὴρ ἔχῃ, etc.

Vide versionem, et Hecub. 305, 6, 7. Hoc est aliud argumentum. Noster in Plisthene: Πόλει γὰρ εὐτυχοῦντες οἱ κακοὶ, νόσος.

Ver. 426. (436.) καὶ παρεργάτης λόγων. Id est, qui praeter ἔργον (*ministerium* suum, seu officium *Praeconis*) etiam *Oratoriam* et *Facundiam* ἐν παρέργῳ, *obiter*, et post res magis serias, coluit et exercuit. Irrisorie. apud Thebanos enim nullus honor *eloquentiae:* nam *nemo Argivus*, THEBANUS, *Lacedaemonius Orator*, *aut*, *dum vixit*, *auctoritate*, *aut post mortem*, *memoria dignus existimatus fuit;* ut observat Velleius Paterculus I. 18. Non recte vertitur *prodigus verborum*: neque opus est Barnesii περιεργάτης, quod etiam anapaestum facit in quarto loco. sed hunc pedem ille admitti ibi, et secundo loco, posse censebat. Vox elegantissima παρεργάτης non potuit verti sine circumlocutione. *[Aliter hanc vocem interpretatur Reiskius: „παρεργάτης λόγων est, qui de rebus disserere neque doctus, neque „aptus natus, tamen id audet invita Minerva etc. παρὰ in com„positis *pravum* notat." et ita fere post eum Heathius.]

Ver. 428. (438.) ἅμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων. Medea 546. Ἔλεξ'· ἅμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων [2]).

Ver. 429. (439.) τυράννου. *Regem* intelligit. nam hic ipse appellatur βασιλεὺς ver. 444. et disputatio est de *Monarchica* sive *unius* potestate, collata cum *Statu populari*: quamquam

2) Observavit Valckenaerius ad Phoen. 937. Sequentia cum Herodoteis confert Wesselingius ad III. 80.

nonnullis in locis videri potest confundere *Regnum* cum *Tyrannide*; invidiae caussa, opinor.

Ver. 432. (442.) *καὶ τόδ' οὐκέτ' ἔστι σοι.*

Et hoc facere *non etiam tibi licet.* Opinor, *καὶ τόδ' οὐκέτ' ἔστ' ἴσον· et haec res* (sc. *Lex*) *non amplius* est *aequalis* omnibus: quemadmodum omnes Leges esse debent. Vide sequentia, quae hanc scripturam confirmant, et ver. 408. Demosthenes in Aristocrat. p. 288. ed. Tayl. *ὥσπερ γὰρ τῆς ἄλλης πολιτείας ἴσον μέτεστιν ἑκάστῳ, οὕτως ᾤετο δεῖν καὶ τῶν νόμων ἴσον μετέχειν πάντων ὁ θεὶς αὐτόν.* Ista autem, *κεκτημένος Αὐτὸς παρ' αὑτῷ*, forte sumuntur ex Aeschyli Prometh. 186. ubi Jupiter dicitur *παρ' ἑαυτῷ τὸ δίκαιον ἔχων.* vide ibi Scholiasten. Neutrum vero *τόδε*, *haec res*, cum praecederet *νόμος*, Euripidi solitum est. sic infra ver. 595. *ταῦτα*, cum antecederet *Θεοὺς*: et centies alibi reperies, ut et in Herodoto: vide VII. 123. *Καναστραίην ἄκρην, ΤΟ δὴ* etc. Praecedentia, *κρατεῖ δ' εἷς τὸν νόμον κεκτημένος* etc. diversis modis distingui possunt, quia ambiguum est *κρατεῖ*: unde non male (melius, ut mihi videtur) legi posset *κρατεῖ—τοῦ νόμου*, vel *τῶν νόμων*, *superior est Legibus*, ut Iph. Aul. 1095. *[Reiskius putat „versum deesse, in quo declaratum fuerit quid „sit illud *τόδε*. vel, si istud displiceat, minimo motu sententiam „sic posse integrari, *καὶ νόμου οὐ μέτεστί σοι*, *legis partem habes nullam.*" De hiatu isto, *νόμου οὐ*, dixi ad ver. 109. Heathius vertit, „*Et hoc tibi non adhuc existit.* hoc, *Leges sci-* "*licet*, etc."]

Ver. 433. (443.) *Γεγραμμένων δὲ τῶν νόμων* etc. Longe aliter haec citantur Stobaeo Serm. XLII. p. 276. *Γεγραμμένων τῶν νόμων*, est, *cum extant leges, scripto commissae.*

Ver. 435. (445.) *τοῖσιν ἀσθενεστέροις.* Neutrius generis, a recto *τὰ ἀσθενέστερα* (idem quod *οἱ ἀσθενέστεροι*) propter *κλύῃ*, quod alioqui fuisset *κλύωσι*. Sic *τὰ ἔχθιστα* pro *τοὺς ἐχθίστους*, Iphig. Aul. 1170. Sequor distinctionem Barnesii: scriberem solummodo *ταύθ'*, i. e. *ταυτὰ*, pro *ταῦθ'*, quod est *ταῦτα*. *Ἀσθενεστέροις* est *pauperioribus*, ut paullo ante, ubi *ἀσθενὴς* et *πλούσιος* opponuntur. et ita Electr. 267. in Herodoto passim, et aliis. *οἱ ἀσθενοῦντες* sic videtur intelligendum Actor. xx. 35.

Ver. 436. (446.) scribit Reiskius, *Τὸν εὐτυχοῦντ' ἐνταῦθ', ὅταν* etc. Heathius pro *ταῦθ'* malit *τοῦθ'*, i. e. *τοῦτο*: et vertit, *Et potenti, cum male audit, licet imbecillioribus hoc exprobrare.* Sensus contrarium videtur postulare, *et licet pauperioribus, quando a divitibus incessuntur conviciis, eadem divitibus ingerere.* *Ἐστιν* est *ἔξεστιν*, *licet*. *ἐνισπεῖν κακὰ τὸν εὐτυχοῦντα*, cum duplici accusativo, ut Medea 61. *Ὦ μῶρος, εἰ χρὴ*[a]) *δεσπότας εἰπεῖν τόδε·* non *δεσπόταις*, ut vulgo legitur, ab interpolatore,

a) Ita edidere Viri docti ex MSS. et ed. Flor.

qui nescivit ultimam accusativi pluralis in prima declinatione simplicium longam esse. Sophocles Electra 990. *Τοιαῦτά τοι νῷ πᾶς τις ἐξερεῖ βροτῶν.*

Ver. 438. (448.) *Τοὐλεύθερον δ' ἐκεῖνο, Τίς θέλει* etc. Ex Aldina ita edidit Barnesius, praecedentibus Scaligero et Duporto: et confirmavit loco Orest. 886. et Demosth. de Coron. §. 53. *ἠρώτα μὲν ὁ κήρυξ, Τίς ἀγορεύειν βούλεται*; Ante erat,—*ἐκεῖνο, εἴ τις θέλει.* Adde Aristoph. Acharn. 45. Thesmophor. 386. et Kusterum ad Ecclesiaz. 130. Aristid. Serm. Sacr. I. p. 277.

Ver. 440. (450.) *ὁ μὴ θέλων. Ὁ δὲ μὴ θέλων*, Reiskius.

Ver. 441. (451.) *τί τούτων ἐστὶν ἰσαίτερον πόλει.* Duportus, *ἔστ' ἰσαίτερον*, ne sit anapaestus in quarta sede Iambi. Recte, ut mihi videtur, consentiente Heathio. Potest etiam legi *ἐστὶν ἰσότερον.*

Ver. 442. (452.) *αὐθέντης χθονός. Αὐθέντης* pro *δεσπότης* Suidas ait esse *ἀκυρολεξίαν.* et Eustathius ad Iliad. *Ω.* citatus a Valesio ad Harpocrat. p. m. 27. dicit *αὐθέντης* non esse *δεσπότης*, prout refert Aelius Dionysius. Ipse Harpocration, *ὁ αὐθέντης αὐτόχειρα δηλοῖ, qui manu sua caedit.* et verbum *αὐθεντεῖν* improbat Thomas Magister, pro eo Atticis commendans *αὐτοδικεῖν.* vide notas ibi. Semper alibi pro *interfectore* hac voce utitur Euripides, Androm. 172. Iph. Aul. 1190. et passim. Unde hic forte scribendum[b]) *εὐθυντὴς χθονὸς, rector terrae:* ut *εὐθύνων λαὸν, regens populum,* init. Hecubae. *εὐθύνων πόλιν* Sophocl. Antig. 184. et Noster supra ver. 418. *ἀπευθύνων πόλιν*, Oedip. Tyran. 104. unde *σκῆπτρον εὐθυντήριον* Aeschyl. Pers. 766. *ναυκληρεῖν πόλιν*, Idem Sept. Theb. 658. eodem sensu, et *ναυκλήρου χερὸς* de rectore *currus*, Hippol. 1239: eadem metaphora: ut et *κυβερνήτης* hac Fab. ver. 880. Operae pretium duxi exscribere ex Budaei Commentar. Ling. Graecae p. 813. notam Theod. Gazae, qui „in Libro *περὶ μηνῶν* ait hoc vocabulum olim „tantum significasse *τὸν αὐτόχειρα*: postea vero, et supra mille „annos, *αὐθέντην* Graece hoc significare coepisse quod apud La„tinos *auctor* significat. Id quod ideo dicit factum, ut Graeci „unam dictionem haberent, quae plane responderet dictioni La„tinae, hoc est, huic nomini, *auctor:* vel, ut apud eum legitur, „*αὔτορ.* Inde *Αὐθεντία, auctoritas.* quod verbum in Pandectis „saepe legitur. etc.“ vide ibi cetera. Heathius remittit ad Abresch. in Miscell. Observ. T. V. p. 109.

Ver. 445. (455.) *οὓς ἂν ἡγῆται. Οὕς τ' ἂν ἡγῆται*, opinor. *ἀνὴρ βασιλεὺς* (ver. 444.) ut apud Herodot. I. 90. *ἄνθρωπος βασιλεὺς*, Matt. xviii. 23. *ἀνὴρ ἀδελφὸς*, et *γυνὴ ἀδελφή* in N. T. alibi. *φρονεῖν spiritus generosos gerere* vertit Heathius. *(Pro *τῆς τυραννίδος* v. 446. scripsisse potuit *ἧς suae.*)

b) Probante Valckenaerio Diatr. Eurip. p. 188. *Porsonus.*

Ver. 449. (459.) Τόλμας ἀφαιρῇ. Vel τόλμης, quod foret τι τόλμης, ut Iph. Aul. 1609. Λύπης δ' ἀφαίρει. Sed non opus. Pro ἠρινοῦ potuit et ἠρινὸν στάχυν· „Constructio est ἀφαιρεῖ „τοὺς νέους τὰς τόλμας, *adimit juvenibus audaciam, eosque de-„florat.*" *Reiskius.*

Ver. 451. (461.) Ὅς τῷ τυράννῳ πλείον' ἐκμοχθῇ βίον; Mallem βίαν πλείονα, *majorem violentiam*, i. e. facultatem violentiae. *[Reiskius, „λεῖον βίον, *mollem*, proprie *laevem*, gla-„bram, trajectu facilem, expeditam, tranquillam. Ludit, in-„quit, in gemino significatu vocis βίος *vitae* et *divitiae.*" Exemplum locutionis, λεῖος βίος, desideratur.] Pro ὅς MSS. A. B. C. ὡς, quod admisi. Τί δεῖ (ver. 450.) est *quid prodest*, ut Androm. 765. Iphig. Aulid. 1035.

Ver. 452. (462.) καλῶς. *Cum cura*, ut Iph. Aul. 738. Alcest. 313. Soph. Trachin. 588. „καλὰς, Reiskius."

Ver. 453. (463.) Τερπνὰς τυράννοις ἡδονὰς, ὅτον θέλῃ. Grammatica suggerit, τύραννος ἡδονὰς ὅταν θέλῃ· et in tota ῥήσει de tyranno loquitur in singulari numero. Constructio est ἡδονὰς [τυράννῳ] ὅταν τύραννος θέλῃ· et ἡδονὰς appositivum est ad παῖδας, ut et δάκρυα, ver. 454. Reiskius quoque mavult τύραννος. [V. Reisig. Coniect. I. p. 153. *ED. LIPS.*]

Ver. 454. (464.) Δάκρυα δ' ἑτοιμάζουσι. Ἑτοιμάζουσι, scil. ἡδονὰς, *illis qui voluptates istas parent Tyranno*, i. e. parentibus. idem ac si scripsisset Δάκρυα δὲ τοῖς γονεῦσι, vel τοῖς τεκοῦσι. sic ἑτοιμάζειν βουλὴν Heraclid. 473. Ἡδονὰς et δάκρυα opponuntur.

Ibid. μὴ ζῴην ἔτι. Formula μὴ νῦν ζῴην, Aristoph. Lysistrat. 530.

Σίγ' ὦ κατάρατε. ΠΡ. Σιωπῶ 'γώ, καὶ ταῦτα, κάλυμμα φορούσῃ
Περὶ τὴν κεφαλήν; μὴ νῦν ζῴην: ΛΥ. Ἀλλ' εἰ τοῦτ' etc.

[e]) Sic personis distinguendus est iste locus. Contextum restituit Dawesius Miscell. Crit. p. 76. Μὴ νῦν ζῴην est *Mallem mori* quam hoc pati. Noster Orest. 1152. μὴ γὰρ οὖν ζῴην ἔτι Εἰ μὴ 'πὶ 'κείνῃ φάσγανον σπάσω μέλαν. Homer. Odyss. Ω, 439. Aristoph. Νεφ. 1257.

Ver. 456. (466.) πρὸς τάδ' ἐξηκόντισα. Opinor[d]), πρὸς τὰ σ' ἐξηκόντισα, vel, τὰ σὰ 'ξηκόντισα, et eodem modo in similibus exemplis mox citatis. *Et haec quidem ad tua* VERBA *respondeo.* Sic Troas. 918. τὰ σ' αἰτιάματα, i. e. τὰ σά. vide et So-

e) Eodem modo personas distinxit Toupius Cur. Nov. T. III. p. 117. Sed omnes a vero aberrarunt. Recte locum ex MSS. constituit Brunckius, quibuscum concordat MS. Trin. Coll. Cantab. *Porsonus.* in Append. p. 503.

456. ἐξηκόντισα. Vide J. Burtonum ad Sophocl. Antig. 1098. *Porsonus.*

d) Probat Musgravius.

phocl. Oed. Tyr. 413. Noster Cyclop. 229. *ὅτι τάδ' οὐκ εἴων φέρειν·* ubi Cod. Par. N°. 2887. legit *τα σ ουκ ειων*—hoc est *τὰ σά.* et eodem dramate ver. 266. *μὴ τάδ' ἐξοδᾶν ἐγώ*, idem codex, et item alter N°. 2817. exhibent *τα σ εξοδαν*, i. e. *τὰ σά*, *tuas* RES: ut in D. Lucae cap. vi. 30. *Παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου· καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος ΤΑ ΣΑ, μὴ ἀπαίτει.* Ubi *Παντὶ* est *ulli, cuilibet*, scil. ex qualibet *gente* vel *secta*, sit licet *Ethnicus* vel *Samaritanus*: quae est frequens significatio vocis *πᾶς* in *Novo Foedere.* Beza recte vertit *cuivis.* Judaei vero dare non solebant nisi Judaeis. extensiorem benignitatem Jesus praecipit in eo quod tibi non deest, alteri deest. *Ἀπὸ τοῦ αἴροντος*, non est *ab eo qui aufert* vel tollit *per vim* (sic enim *latronibus* et *furibus* consultum foret); sed, ab eo qui *sumit*, *accipit* id quod tu sponte tua dedisti. vide Marc. vi. 8. xv. 24. Actor. xxi. 11. *Τὰ σά*, *tuas res*, tuam eleemosynam, istud quod tuum erat antequam ei donasti. *Μὴ ἀπαίτει*, *ne repetito*: quia eo pacto non *donum* sive *eleemosyna* erit, sed *mutuum.* In nostro idiomate sic intelligo: *Give to any man* (i. e. to a man of any *nation*, or *sect*) *who asketh of thee: and of him who receiveth thy gift, demand it not again.*

Ver. 460, 461. (470.) *ὡς τάχος πόλει Χωρεῖν.* Vertunt, *quam celerrime ex urbe excedere.* Sed hoc Graece esset *ἐκ πόλεως χωρεῖν*, vel *ἐκχωρεῖν πόλεως*, non *πόλει.* Lego, *ὡς τάχος πάλιν Χωρεῖν.* Heraclid. 835. Bacch. 764. Phoeniss. 1422. Aristoph. Lysistrat. 739. Herodot. V. 72. Non fugit hoc Valckenaerium ad Phoeniss. 1409, 1410. p. 476. neque Reiskium, probante Heathio, qui citat *ὡς ἂν τάξῃ τις*, pro *ὅσ' ἂν*, verbis praecedentibus.

Mox ver. 464. (474.) pro *Καλῶς* Codd. A. C. *κακως.* et A. omittit *φευ* secundo loco, ver. 463.

Ver. 466. (476.)

Σοὶ μὲν δοκείτω ταῦτ', ἐμοὶ δὲ τἀναντία. Lego,
Σοὶ μὲν δοκείτω ταῦτ', ἐμοὶ δ' ἐναντία.
Tibi quidem videantur haec, mihi vero, illa.

Proverbialiter. Euenus ap. Stobaeum Serm. LXXX. et Athenaeum IX. 1.

Καὶ πρὸς μὲν τούτους (τούτοις Athen.) *ἀρκεῖ, λόγος ὡς (εἷς* Athen.) *ὁ παλαιὸς,*
Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἐστὶν, ἐμοὶ δὲ τάδε.

Noster Alcest. 529. *Σὺ τῇδε κρίνεις, κείνῃ δ' ἐγώ.* Sophocl. Ajac. 1063. *Κεῖνός τ' ἐκεῖνα στεργέτω, κἀγὼ τάδε* [e]). ubi Scholiast. notat proverbiale esse. Quod vero Cl. Barnesius dicit, „Bacchium (*δᾶ τᾶνᾶντ*) in quinto loco non inusitatum," ego nullum ejus rei exemplum novi. Heathius, *δ' ἐναντία*, et idem mecum observat de Bacchio.

e) Suid. v. *Θεόπομπος. Εἰ δὲ ἑαυτοῦ γνώμης, ἐμὲ δὲ μὴ ἐνοχλεῖτω.* *Porsonus.*
ἄλλος νοεῖ ἑτέρως, κρατείτω τῆς

Ver. 467. (477.) Ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ, πᾶς τε Καδμεῖος λεώς. Hoc est istud, *Ego et Rex meus.* Perite quoque ab Euripide ridicula hujus Praeconis insolentia exponitur versu antecedenti, ΣΟΙ μὲν δοκείτω ταῦτ', ΕΜΟΙ δ' ἐναντία· quasi Thesei et Praeconis aequali sententia, et pari jure: et ver. 473. Pro δ' non male scriberetur τ', et versus 465, 466. τῶν γὰρ, (non μὲν) ἠγωνισμένων etc. in parenthesi includi possent. nam ista, Λέγοιμ' ἂν ἤδη, respondent ad Thesei quaestionem ver. 457. *qua de caussa veniret?* quod jam tandem dicturus est Praeco, post tot verba nihil ad rem spectantia. Ita:

Λέγοιμ' ἂν ἤδη· (τῶν γὰρ ἠγωνισμένων
Σοὶ μὲν δοκείτω ταῦτ', ἐμοὶ δ', ἐναντία)
Ἐγώ τ' ἀπαυδῶ, πᾶς τε etc.

Ver. 469. (479.) Εἰ δ' ἐστὶν ἐν τῇ. Ἐν γῇ Auct. Libelli cui Titulus, *De Graecorum Quinta Declinatione imparisyllabica* etc. p. 45. seqq. Vide Dorvill. ad Chariton. p. 160. Et ita legit Reiskius, *[qui tamen dicit, „non nescio ἐν τῇ, pro ἐν αὐτῇ, bene dici."] Πρὶν Θεοῦ δῦναι σέλας, est, πρὸ δύντος ἡλίου Herodot. V. 50. Vide Herald. ad Arnob. lib. I. p. 31.

Ver. 470. (480.) Λύσαντα σεμνὰ etc. Id est, *Posthabita et omissa supplicum religione.* De voce μυστήρια vide hic Reiskium [f]).

Ver. 472. (482.) προσήκοντ' οὐδέν. *[„Προσῆκόν γ' οὐδὲν, „*quum non oporteat, competat. Reiskius."* Immo] Id est σὲ, οὐδὲν προσήκοντα, ut Herodot. I. 91. τὴν ἐκείνου τιμὴν οὐδέν οἱ (i. e. αὐτῷ) προσήκουσαν. et III. 14. τὸν δὲ πτωχὸν, οὐδέν σοι προσήκοντα. Aeschyl. Agam. 1089.

Ver. 474. (484.) πολὺς κλύδων—ἔσται, δορός. Heraclid. 160. in argumento simili, εἰς πάλην καθίσταται Δορὸς τὸ πρᾶγμα.

Ver. 477. (487.) ὡς δὴ πόλιν ἐλευθέραν ἔχων. Irrisorie alludit ad istud Thesei ver. 405. ἀλλ' ἐλευθέρα πόλις. patet hoc ex particula δὴ, *scilicet.*

Ver. 478. (488.)

Σφριγῶντ' ἀμείψῃ μῦθον ἐκ βραχιόνων.
Ἐλπὶς γάρ ἐστι κάκιστον, ἢ etc.

Vertitur, *Superbum reddas responsum, paucioribus* prolatum. Sed voces βραχίονος, βραχιόνων, et ceteri casus, sunt a recto

469. (479.) εἰς τήνδ' Phoen. 1202. *Porsonus.*

f) Erat cum haec dictio mihi esset obscura. Deinde didici eam significare *venerabilia et non violanda supplicationum sacramenta.* Quia supplicantes corollas in signum suae obtestationis protendebant, hinc dicti sunt στέφανοι pro ἱκετείαις, signum rei pro re significata. Μυστήριον autem est omne venerabile, sacrum, non violandum. Sic appellat Herodianus VIII. 7. Romanorum σεμνὸν μυστήριον *venerabile sacramentum* τὸν στρατιωτικὸν ὅρκον *militare sacramentum. Reiskius.*

βραχίων, *brachium*, non a comparativo adjectivi βραχὺς, *brevis*: *[quae vox βραχίων, *brevior*, nescio an in usu sit, vel extet.] *(quod hoc modo comparari videtur, βραχὺς, βραχύτερος, (non et βραχίων, istud est, *brachium*) βραχύτατος, et βράχιστος.) Distinguendum opinor,

Σφριγῶντ' ἀμείψῃ μῦθον· ἐκ βραχιόνων
Ἐλπὶς γάρ ἐστι κάκιστον, ἢ πολλὰς etc.

Βραχίονες Graecis, ut *brachia* et *lacerti* Latinis, *robur* et *vires* denotat: *Fidens juventus horrida brachiis*, Horat. III. Carm. iv. 50. et νέῳ βραχίονι, Noster Hecub. 15. Hac fab. 738. νέοι βραχίοσιν. Notum est βραχίων Κυρίου, et βραχίων ὑψηλός. Pro γάρ ἐστι κάκιστον Stobaeus Tit. CIX. citat [g]) βροτοῖς κάκιστον. Duportus legit, γὰρ αὖ κάκιστον: quare, nescio; nisi metuebat anapaestum in 3° loco. Accuratam notionem vocis σφριγῶντα pete ex doctissimo commentario Dav. Ruhnkenii in Timaei Lexicon Platonicum. [h]) Σφριγῶντα θυμὸν Aeschyl. Prometh. 380. ubi Scholiast. νεάζοντα καὶ αὐξάνοντα. Pro ἐκ βραχιόνων scribi potuit ἢ 'κ, i. e. ἢ ἐκ, ut ἢ 'ν pro ἢ ἐν ver. 244. et Iph. Taur. 770. nisi quod ἢ istis locis Linguae necessaria est: non ita hic. *[ἀμείψῃ Reiskius interpretatur, „*efficias tibi responderi*. id est, „*vide ne efficias verbis contumeliosis, ut urbs nostra tibi respon-*„*deat sermonem robustum e brachiis torosis*." Heathius: „ne las-„civiens mihi reddas responsum ex lacertis, id est, ad lacertos, „vel ad vim, rem deducens."]

Ver. 479. (489.) ἢ πολλὰς πόλεις Συνῆψε. Absolute συνῆψε, ut Herodot. IV. 80. μελλόντων δὲ αὐτέων συνάψειν, etc. scil. μάχην. Hic intelligitur πολέμῳ vel μάχῃ. Sic Phoeniss. ver. 1403. ed. King. Latinis *committere*.

Ver. 481. (491.) εἰς ψῆφον πόλεως. Πόλει margo Barnesii. εἰς ψῆφον λεὼ Stobaeus Serm. LIII. p. 368. Ceterum ex his quae citavi et citaturus sum ex Stobaeo, observare licet, quantum discrepuerint exemplaria Euripidis, etiam Stobaei aevo, ab iis quae nunc in manibus versantur. Πόλεως pro iambo est; de cujus vocis pronunciatione dicam alibi. Ita invenitur ad finem versus iambici Sophocl. Antig. 295. et πόλεος Nostro Ion. 932. πόλεως Aeschylo Ἑπτ. ἐπὶ Θήβ. ver. 2. 57. et alibi. Sophocles Oedip. Colon. 771. Τὰ τοῦδε πενθεῖν πήματα [i]) πλεῖστον πόλεως· Sic scribendum puto pro πήματ', ἢ πλεῖστον. mutatum ab aliquo qui metro frustra metuebat, sensum non curabat.

Ver. 484. (494.) Εἰ δ' ἦν παρ' ὄμμα. Priores Editt. ἢ.

g) Et Muretus ad Ronsardum Opp. T. IV. p. 475. *Porsonus.*

h) Adde Steph. Bergler ad Alciphron. III. 19. Euripid. Androm. 195. Philostrat. Icon. XV. p. 887. Nonnum XLVIII. 365. XLV. p. 773. Suid. v. Ἀκμαῖος. *Porsonus.*

i) Sic conjecerat cl. Mudge apud Heathium. *Porsonus.*

mutavit Barnesius: et firmat Cod. B. Ἡ esset primae personae, Attice: Aristoph. Ὀρν. 1363. et Kuster. ad Plut. 77.

Ver. 485. (495.) δορυμανὴς ἀπώλετο. Stobaeus, δορυμανὴς ἀπόλλυτο. Codex Par. A. δορυμανης απωλλυτο. C. απωλλυτο. et sic edidi. δουρομανὴς πόλεμος, Antholog. Reiskii, p. 146.

Ver. 486. (496.) Καὶ τοῖν δυοῖν γε. Forte, Καί τοι δυοῖν γε· *Atqui* vel *Et tamen*. Alterum non bene connecti videtur. Et ita inveni in Stobaeo [k]), Καί τοι δυοῖν γάρ. Codex B. δυειν λογων. et C. λογων. Per δυοῖν vero λόγοιν innuit ἄμφω τὼ λόγω, Τὸν κρείττον' ὅστις ἐστὶ, καὶ τὸν ἥττονα, Aristoph. Nub. 112. et 882. et Isocrates accusabatur ab Lysimacho, quod τοὺς ἥττους λόγους posset facere κρείττους, Orat. De Permutat. p. 618. Ver. 487. Pro κακὰ Reiskius καλά.

Ver. 490. (500.) Ποιναῖσι δ' ἐχθρά. Dubitantibus quo bono sensu Pax dicatur Poenis vel Furiis inimica, satisfaciet Stobaei Γόοισι δ' ἐχθρὰ, *Luctibus vero inimica*. de quo dubitari vix potest. Pro τ' hoc versu, Idem, et Cod. A. δ'. *[Reiskius conjicit, Ποίμναισι δὲ θαλερᾶς τέρπεταί τ' εὐπαιδίᾳ. ubi, opinor, ι istud in Ποίμναισι est a Typotheta.] Τέρπεταί τ' εὐπαιδίᾳ, sc. εἰρήνη· unde κουροτρόφος Θεὰ appellatur Pax, Bacch. 420. Deinde, Χαίρει δὲ πλούτῳ· ob quod Εἰρήνη βαθύπλουτε vocatur Nostro in Cresphonte.

Ver. 492. (502.) πολέμους ἂν αἱρούμεθα, Stobaeus. male. Xenophon. Ἀναβ. V. p. 366. ἀνελέσθαι πόλεμον ᾧ ἂν βούλησθε. Isocrates περὶ Εἰρήν. p. 320. Herodot. V. 36. ubique occurrit.

Ver. 494. (504.) ἐχθρούς ΚΑΙ θανόντας. Quibus ἐχθρούς? Sensus, non Lingua, dicit hostes *nobis*, *Thebanis*: Linguae, Argumento, et sequentibus multo melius convenisset,

Σὺ δ' ἄνδρας ἐχθρούς ΘΕΟΙΣ, θανόντας ὠφελεῖς·

monosyllabice posito Θεοῖς, ut saepe. Libri non adjuvant. Sonus Iambi non objici debet, non magis quam infra ver. 1201.

Ἐν τῷδε λαιμοὺς τρεῖς τριῶν μήλων τεμών.

Et alii aeque absoni inveniri possunt. Καὶ videtur additum fuisse vocabulo θανόντας, *etiam mortuos*, ut magis emphaticum videretur: non considerantibus ambiguitatem vocis ἐχθρούς ita nude positae. Vid. Aristoph. Νεφ. 581. Βατραχ. 967.

Ver. 495. (505.) οὓς ὕβρις ἀπώλεσεν. Metrum suggereret, οὓς ὕβρεις ἀπώλεσαν. Atticum est ὕβρεις, ut Herc. Fur. 741.

k) Recepit Musgravius. Et sic nos. Sed vereor ut recte; Articulus enim male desideratur. Nunc legerim, Stobaeanae lectionis parte assumta, καὶ τοῖν δυοῖν γάρ— 491. s. (501.) Confer Aristoph. Pac. 622. 625. *Porsonus.*

Bacch. 247. [l]) Demosth. πρὸς Πανταίνετ. ad finem. Transponendo sanat Barnesius, ὕβρις οὓς ἀπώλεσεν. monere omisit. Cum tribus modis haec refingi possint, (legi enim potest οὓς ὕβρις γ' ἀπώλεσεν) vulgatam, licet mendosam, reliqui. [m]) De sensu Verbi κομίζειν vide doctissimum Joan. Taylorum ad Lysiae Epitaph. etc. p. 30. ed. Lond. 4°. 1739. Θάπτων est *sepelire volens*: et ita κομίζων.

Ver. 496. (506.) Οὔτ' ἄν γ' ἔτ' ὀρθῶς. Cod. A. ουτ' αν ετ— Forte, Οὔτ' ἄρ' ἔτ' ὀρθῶς, *Neque igitur jam recte* etc. nam ἄν parum hic agere videtur, et prima in ἄρα interdum longa est. Utcumque sit, haec loquitur Praeco ex persona Thesei, et quasi Theseus ita judicaret. Pro Καπανέως Ald. Καππανέως. Reiskius, Οὐκοῦν ἔτ' ὀρθῶς. est interrogatio, inquit, ironica.

Versu proxime sequenti, Δέμας καπνοῦται κλιμάκων, Brodaeus intellexit ἐκ ante κλιμάκων, sine mentione ullius mutationis in contextu. Scio ἐκ et ἀπὸ et διὰ saepe reticeri: hoc loco forte fuerit, καπνοῦται 'κ κλιμάκων' quod usitatius scribitur καπνοῦτ' ἐκ κλιμάκων. Facile omitti potuit κ ante eandem literam: vide Phoeniss. 1199. ed. King. De Verbo καπνόω, quod Sylburgius vertit *fumo macero* vel *infesto*, vide eum in notis ad Clenard. et Antesignanum p. 480. ed. 4[to]. Non occurrit in Lexicis vulgaribus. Reliqui versionem Canteri et Barnesii, qui eodem fere modo vertunt καπνοῦται Troad. ver. 8. 585. Ceterum ex hoc facto Capanei, quivis qui expedite scalas ascendebat, quasi ex formula Capaneus vocabatur: Aristophon apud Athenaeum VI. 9. [p. 238. c.]

αι

Ver. 498. (508.) Cod. C. πυλῆσιν.

Ver. 499. (509.) Θεοῦ θέλοντος, etc. ex Aeschyl. Sept. Theb. 433. Θεοῦ τε γὰρ θέλοντος ἐκπέρσειν πόλιν, Καὶ μὴ θέλοντος, φησίν.

Ver. 502. (512.) Ἄλλοι τε κεῖνται etc. repete οὐκ ὀρθῶς, ex ver. 496. Et adhuc praeco loquitur quasi ex Thesei opinione, quam ipse finxerat. satis insolenter. Alioquin legi forte posset Ἄλλως, *frustra*. De τεθρίππῳ ἅρματι Amphiaraï hic, et ver. 927. quod hoc tempore nondum in usu fuisse scribit Philostratus, vide Valckenaerium ad Phoeniss. 44, 5.

Ver. 503. (513.) Πέτροις καταξανθέντες. Sophocles Ajac. 744. πέτροισι καταξανθείς. Noster Troas. 509. Δακρύοις καταξανθεῖσα. Phoeniss. 1162. πρὶν κατεξάνθαι βολαῖς.

l) Heraclid. 927. *Porsonus.*

m) Potes etiam ὕβρις διώλεσεν. Sed vera videtur Musgravii emendatio, ὕβρισμ' ἀπώλεσεν. Ipso citante Herc. Fur. 179. Adde Orest. 1044. 1675. διώλεσαν pro ἀπώλεσαν metrum postulat in senario apud Dion. Cass. citato a Gatakero A. M. P. X. p. 528. D. *Porsonus.*

Ver. 504. (514.) Ἢ νῦν φρονεῖν ἄμεινον ἐξαύχει Διός. Videtur deesse n) pronomen, Ἢ νυν φρονεῖν σ' ἄμεινον etc. Hoc loco νυν est encliticum, *igitur*, ut saepe in Tragicis et Herodoto: vide III. 122. ubi, ut hic, male scribitur σὺ νῦν. pro σύ νυν. Sequitur: Ἢ Θεοὺς δικαίως τοὺς κακοὺς ἀπολλύναι. Vertunt: *Aut Deos juste perdere malos* fatearis. Suppleverunt *fatearis*, quia ἐξαύχει non potuit repeti commode ante Θεοὺς ἀπολλύναι. Non damno: et fieri solet; vide ver. 347. Sed forte propius erat remedium, Ἢ Θεοὺς δικαίον etc. *Aut aequum censeto* (concede) *Deos perdere malos homines*. sic ver. 526. Θάψαι δικαιῶ, *justum censeo sepelire*. Herodot. I. 89. Favet hic versus conjecturae superiori ad ver. 494. ἐχθροὺς Θεοῖς pro ἐχθροὺς καὶ: quod ad sensum attinet. ut et ver. 511. Ζεὺς ὁ τιμωρούμενος.

Ver. 507. (517.) πατρίδα θ', ἣν. Scribi potest, πατρίδα θ' ἣν, *et patriam suam*, ab ὅς, *suus*. De verbo αὔξειν vide magnum animadversorem in Athenaeum, lib. IV. 15.

Ver. 509. (519.) Νεώς τε ναύτης ἥσυχος καιρῷ σοφός. Distinguenda haec videntur,

σφαλερὸν ἡγεμὼν θρασύς,
Νεώς τε ναύτης. ἥσυχος καιρῷ, σοφός.

In versu qui hunc sequitur, putidum istud *MOI* notabis, ut ver. 466. Νεώς τε ναύτης, sc. θρασύς, est σφαλερὸν χρῆμα. Sententia haec ita effertur in Eurip. Antiope:

ἐγὼ γὰρ οὔτε ναυτίλον φιλῶ
Τολμῶντα λίαν, οὔτε προστάτην χθονός.

*[Ver. 510. τ' ανδρεῖον est τὸ ἀνδρεῖον, ut 886, et alibi. Quando ο et α concurrunt, saepe coalescunt in ω: hoc foret τὠνδρεῖον.]

Ver. 511. (521.) o) Ante Ἐξαρκέσας Cod. C. praefigit Ἀδρ. et omittit eum ver. 513. Recte. et ita Heathius, ex conjectura. Ver. 512. (522.) pro τοιάνδ' A. τοιαυτην.

Ver. 516. (526.) ἡμᾶς. Id est, ἐμὲ, ut passim. hic non aliter esse potest, neque ver. 1071. neque Iphig. Taur. 605. Vide supra ver. 99.

Ver. 518. (528.) Οὐκ οἶδ' ἐγὼ Κρέοντα δεσπόζοντ' ἐμοῦ. *Non agnosco*. Confer cum hac locutione istam D. Pauli de Anania, Actor. xxiii. 5. Οὐκ ἤδειν, ἀδελφοὶ, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς.

n) Pessime pronomen infercit Marklandus, eadem iterum chorda oberrans ad Nostri Iph. Aul. 475. *Porsonus.*

o) Personas recte quoque distinxit Tyrwhittus. Ἐξαρκέσας ἦν τιμωρούμενος ut Iph. Aul. 1427. ἀρκεῖ μάχας τιθεῖσα, ex vera et eleganti Hardionis emendatione. Orest. 1625. ἀρκέσω δ' ἐγὼ λέγων. *Porsonus.*

513. De phrasi σῖγ' ἔχειν et σῖγ' ἔχειν στόμα vide Valckenaer. ad Euripid. Hippol. 660. adde Bacch. 1084. *Porsonus.*

517. Similia vide apud Valckenaer. ad Euripid. Hippol. 991. *Porsonus.*

Cyclop. 320. Οὐδ' οἶδ' ὅ, τι Ζεὺς ἔστ' ἐμοῦ κρείσσων Θεός. i. e. καθ' ὅ, τι, *in qua re.* vulgo ὅτι, *quod.*

Ver. 520. (530.) ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι. Allusum ad proverbium, ἄνω ποταμῶν χωροῦσι πηγαί, cum rerum et naturae ordo invertitur: vide Scholiast. Med. 410. et Barnesium ibi, et quos advocat Berglerus ad Alciphron. lib. III. epist. 33. Ceterum tota subsequenti Thesei oratione splendidius aliquid aut humanius frustra quaesiveris. Ingenium Euripidis et bonitatem naturae eximie illustrat.

Ver. 521. (531.) εἰ 'πιταξόμεσθα δή. Cod. A. επιτευξομεσθα. male. Notabis vero particulam δή, cum significatione, uti videtur, ironica vel irrisoria, ut *nimirum* et *scilicet* Latinis: *id populus curat scilicet*, Terentius. Sic Iph. Taur. 1338. ὡς φόνον νίζουσα δή· *quasi caedem abluens scilicet.* Electra 653. Πότερα πάλαι τεκοῦσαν, ἢ νεωστὶ δή; *an nuper scilicet?* sic et Aeschylus Prometh. 954. Sophocles Antig. 731. ubi Creon indignabundus dicit, Οἱ τηλικοίδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ φρονεῖν; *docebimurne scilicet sapere?* fere quemadmodum δῆθεν Nostro passim, Herodoto I. 59. et alibi saepe, et aliis. Idem usus particulae δὴ in Plutarch. Vit. Aemil. p. 271. A. ὡς ἐπ' αὐτὸ δὴ τοῦτο etc. et passim. Fere negligitur in versionibus, ut in ea Herodoti II. 121. p. 134. τὸν δὲ πεισθῆναί τε δὴ, καὶ καταμεῖναι. vide locum. et hac fab. 477. Ἐπιταξόμεθα pro ἐπιταχθησόμεθα, fut. med. pro passivo. vide Piersonum V. Cl. ad Moeridem Atticist. V. Ἀπαλλάξονται. [V. Reisig. Syntagm. crit. p. 22. *ED. LIPS.*]

Ver. 523. (533.) ἦλθον εἰς Κάδμου χθόνα. Scil. *ut hostis*, vel *in armis:* hoc enim saepe est ἔρχεσθαι πόλιν infra ver. 1195. 1207. quod plene in Ion. ver. 1292. est, ξὺν ὅπλοις ἔρχεσθαι εἰς χθόνα. Sic πόλιν ἥξεις Heraclid. 374. p) et ἥκεις ἐπὶ τήνδε γαῖαν, eodem sensu hostili, ver. 805. et Isocrates De Bigis p. 693. τοὺς βαρβάρους τοὺς ἐπὶ πᾶσαν ἐλθόντας τὴν Ἑλλάδα. Herodotus IX. 81. ὃς τοιήνδε δίαιταν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω ὀϊζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος. quod est ἔρχεσθαι ἐπ' αὐτὸν D. Luc. xiv. 31. Vide Valckenaerium ad ver. 46. admirabilis istius editionis Phoenissarum. Et tamen ἥκει εἰς γῆν Orest. 53. et Aeschylo citato supra ad ver. 469. nihil tale innuit; neque ἔλθοι πόλιν Sophocl. Oed. Col. 439. nec ἦλθες εἰς τήνδε χθόνα, infra hac fab. ver. 1049. Adeo a semet ipsis variant Tragici in usu locutionum earundem, secundum sensum locorum. Καθίσταμαι πόλε-

520. Menander Κεκρυφ. l. fr. inc. 54. Cicero Offic. I. 26. Justin. XXIII. 3. Euripid. ut videtur, Plutarch. II. p. 481. B. *Porsonus.* Adde Valckenaer. ad Herodot. p. 418.

p) Locum hunc longe corruptissimum non debebat testimonii causa protulisse Marklandus.

μον, voce media, versu praecedenti, rariorem puto locutionem. mens videtur esse, *instituo*, vel *committo bellum*. vide Budaeum Comm. Ling. Graec. p. 484, 485.

Ver. 525. (535.) ἀνδροκμῆτας. Aeschylo frequentata vox. vide Χοηφ. 889. Eumenid. 961. Supplic. 686. In Agamemn. 823. ἀνδροθνῆτας Ἰλίου φθορὰς[q]).

Ver. 526. (536.) Θάψαι δικαιῶ. Ante erat Θάψας. mutavit Barnesius ex auctoritate Scaligeri, Canteri, et ipsius Poëtae ver. 671. Addo nunc Codices Gallicos A. B. *[Sequitur, τὸν Πανελλήνων νόμον, pro quo Reiskius, τὸν δὲ Πανελλήνων. de voce Πανέλληνες vide Graevium Lect. Hesiod. c. 12. (Ἔργ. 528.)]

Ver. 527. (537.) τί τούτων ἐστὶν οὐ καλῶς ἔχον; Ita Eretheo Fragm. p. 468. τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν; *(In antiquitate profana pulchrius aliquid tota sequente ῥήσει vix inveneris.)

Ver. 528. (538.) Pro πεπόνθατ', A. B. C. habent πεπονθε γ', ad πόλιν vel Κρέοντα respicientes, non ad omnes Thebanos. quod admisi ex eorum auctoritate, licet vulgatam praetulerim.

Ver. 530. (540.) Mallem, Αἰσχρῶς δ' ἐκείνοις quam τ'. *[„Ante χ' ἡ δίκη locandum comma. *ulti eos estis, ita ut laudem „atque decus inde tuleritis, illi tulerint infamiam: et ita pervasit, „diremit vos et vestra jurgia, justitia.*" *Reiskius.*] Atqui verba, χ' ἡ δίκη διοίχεται, non possunt exprimere, *et ita pervasit*, diremit vos et vestra jurgia, *justitia*, Dicit Theseus, *Turpiter vero justitia quoque illis periit*, seu *denegabitur*. Vocat *justitiam*, jus sepulturae. Ad rem Lysias Orat. Funebr. in Soc. Corinth. p. 32. ed. Taylor. νομίζοντες (Ἀθηναῖοι) ἀνδρῶν μὲν ἀγαθῶν εἶναι ζῶντας τοὺς ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι, ἀπιστούντων δὲ σφισιν αὐτοῖς, ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι τὴν εὐψυχίαν ἐπιδείκνυσθαι. ubi plura vide de hac re. Heathius quoque legit δ' pro τ'.

Ver. 532. (542.)

Ὅθεν δ' ἕκαστον εἰς τὸ σῶμ' ἀφίκετο,
Ἐνταῦθ' ἀπῆλθε, πνεῦμα etc.

Ἕκαστος, scil. αὐτῶν vel νεκρῶν, et ἀπέλθῃ, *abeat, redeat*. Auctor libelli supra citati ad ver. 469. pag. 44.

Ver. 535. (545.) πλὴν ἐνοικῆσαι βίον. Id est, πλὴν εἰς τὸ, vel ὥστε, βίον ἐνοικῆσαι· sed in hunc finem, *ut vita in eo habitet*, tanquam in aliena domo pro qua ἐνοίκιον penditur. erudite, si Poeta istud voluit: quomodo Theophrastus dicebat, πολὺ τῷ σώ-

q) Eumenid. 248. *Porsonus.*

527. Heraclid. 748. Eriph. Athenaei IV. p. 154. C. Theoph. ib. p. 165. B. Menand. Stobaei p. 109. ubi lege ὅρ' ἐστιν. *Porsonus.*

531. Pro σῶμ' lege φῶς, ut bene legit in Hel. 505. Musgr. πρὸς τὸ φῶς Soph. Stob. Grot. p. 509. εἰς τὸ φῶς Alexis Athenaei XI. p. 463. E. Mox ἀπιέναι, Gataker ad M. A. VII. 48. Recte *Porsonus.*

ματι τελεῖν ἐνοίκιον τὴν ψυχήν apud Plutarch. De Sanitat. tuend. p. 135. E. Noster Telepho: *Σμικρὸν θέλοιμ' ἂν καὶ καθ' ἡμέραν ἔχων Τροφὴν, ἐνοικεῖν μᾶλλον, ἢ πλουτῶν νοσεῖν.*

Versui praecedenti, *οὔτε γὰρ κεκτήμεθα ἡμέτερον αὐτὸ*, paria habet de Divitiis, Phoeniss. 558. Seneca ad Marc. c. x. *mutuo accepimus: ususfructus noster est.* Pro *οὔτι* bene legi posset *οὔτε*, propter sequens *καὶ* in *Κἀπειτα*' ut Latinis *neque—et.* sic ver. 327, 328. Iph. Taur. 591, 592. Herodot. V. 49. 51. Orest. 292, 293. ubi pro *Ἐγὼ δ'* scrib. r)*Ἐγὼ θ'*. [Reiskius mavult, *οὐχὶ γάρ*, aut, inquit, „*οὔτι* pro simplici *οὐ* positum est; aut pro *οὔτοι*."] Pro *βίον* (ver. 535.) legi posset *μικρὸν*, et pro *τὴν θρέψασαν, γῆν θρέψασαν*. neutrum tamen eorum necessarium puto: neque variant exemplaria, quantum scio.

Ver. 538. (548.)

νοσφίσεις, ὧν δεῖ λαχεῖν,
Ἀτάφους τίς ἕξει;

Mutatione unius literae et distinctionum, hic locus ex non intelligibili in integrum restituitur:

πάσης Ἑλλάδος κοινὸν τόδε,
Εἰ τοὺς θανόντας νοσφίσας ὧν δεῖ λαχεῖν,
Ἀτάφους τις ἕξει· δειλίαν γὰρ εἰσφέρει etc.

Hoc adeo evidens est, ut in contextum receperim, omissis quae Scaliger et alii de hoc loco dixerunt. Heathius tamen ita videtur legisse, qui scribit *Ἀτάφους τις ἕξει, insepultos quis patietur.* Eleganter quoque *εἰσφέρει*, utpote de *νόμῳ*: quasi dixisset, Si quis hanc legem *εἰσφέρει*, non tam *νόμον* quam *δειλίαν εἰσφέρει.* vide Androm. 176, 177. *Κοινὸν πάσης Ἑλλάδος, spectat ad universam Graeciam,* non ad *Argos* solum. sic ver. 849. *λόγοι κοινοὶ τῶν ἀκουόντων καὶ τοῦ λέγοντος· sermones qui spectant* vel *pertinent ad auditores aeque ac ad narratorem.* Cum dativo Troas. 54.

Pro *δεῖ* Cod. C. *χρὴν*. *[Bene.]

Ver. 542. (552.) *δείν' ἀπειλήσας ἔπη.* MSS. A. B. C. *απειλησων, minitaturus.* Recte. eo enim proposito venit Praeco, ut ex tota ejus negotiatione liquet. Sophocles Ajac. 314. *δείν' ἐπηπείληθ' ἔπη.* Aeschylus Sept. Theb. 432. *ἀπειλεῖ δείν', sine ἔπη.*

Ver. 544. (554.) *μὴ κατασκάψωσι γῆν Ταφέντες ὑμῶν;* Hoc non est, *ne effodiant terram vestram;* sed, *ne evertant civitatem vestram.* et absurdum augetur voce *Ταφέντες, postquam sepulti fuerint.* Vide Iphig. Aul. 64. 92. 635.

Τί μὴ γένηται; Quid ne fiat? Sophocles Ajac. 77. iisdem verbis; quae male vertuntur, *Quare hoc non fiat?* pro, *Quid ne accidat?*

r) *Ἐγὼ θ'* edidit Porsonus ex MSS. quibusdam.

Ver. 545. (555.) ἐν μυχῷ χθονός. Lego, μυχοῖς. Dicuntur esse ἐν μυχοῖς χθονὸς vel qui vivi *sub terra* sunt, ut Hercules *(quando inferos adiit); vel qui mortui et *humati*. sic ver. 926. ἐναρπάσαντες εἰς ΜΥΧΟΥΣ ΧΘΟΝΟΣ. Troad. 952. θανὼν ΓΗΣ ἦλθ' Ἀλέξανδρος ΜΥΧΟΥΣ. vide Herc. Fur. 37. et Sophocl. Ajac. 575. Nisi addatur adjectivum vel substantivum locale, ut Cyclop. 290. γῆς ἐν Ἑλλάδος μυχοῖς· et 296. tunc enim significat *recessus Graeciae*. Aliud est ἐν μυχῷ χθονὸς, nempe, *in angulo* aliquo *terrae*: non *sub terris*, quod est ἐν μυχοῖς χθονὸς, ut et *in terris*, Propertio, id est, *apud inferos*, quibus opponuntur *superi*, seu *viventes*, et in terra adhuc versantes, apud *(Virgilium et) eundem. τὸ *tellure repostos* Virgilii est τοὺς ἐν μυχοῖς χθονὸς, ut et Homeri ὑπὸ κεύθεσι γαίης, Odyss. Ω, 203. Φήμη τὸν ἐσθλὸν κἂν ΜΥΧΟΙΣ δείκνυσι ΓΗΣ. ita legitur ap. Suidam V. Φήμη. *etiam post mortem*. Idem vult ᾅδου μυχοὶ, Heraclid. 219. et γῆς σκότῳ κρύπτεσθαι Helen. 61. Ion. 1239. *(ἐς γαίας μυχοὺς κρύψον hac fab. 1206. *sub terra abde*, ubi ἐν μυχῷ mentem loquentis non, opinor, expressisset.)

*[Ver. 546. (556.) εἰσί τις τιμωρία. „Τισὶ, *quibusdam*, pro „consueto Atticorum ἀστεϊσμῷ καὶ αἰνιγμῷ. quando nimirum „*mihi* aut *tibi* aut *nobis vobisve* volunt tecte significare, dicunt „*alicui*, aut *quibusdam*." *Reiskius*. Non opus. Τις τιμωρία, ut τινα μωρίαν, Heraclid. 148. *aliquam stultitiam*. πανουργίᾳ τινὶ, Aesch. Sept. ad Theb. ver. 609. παρανοίᾳ τινὶ παραπειθόμενοι Clem. Alexandrinus Paedag. II. 7. ubi male legitur παροινίᾳ.]

Ver. 547. (557.) Σκαιόν γε τ' ἀνάλωμα τῆς γλώσσης τόδε. Putarem τῆς γνώμης: quia *timere vanos metus*, quod sequitur, non ad τὴν γλῶσσαν sed ad τὴν γνώμην pertinet. σκαιὸν ἀνάλωμα τῆς γνώμης, *laevum dispendium mentis*, est *stultitia*. Sic γλώττης ἐπίνοια legitur, pro γνώμης, nisi fallor, in Aristoph. Ecclesiaz. [s]) 570. in cujus Ranis ver. 358. nunc legitur ἢ γνώμη μὴ καθαρεύοι. Plutarchus vero De Glor. Athen. p. 348. D. citat, ἢ γλῶσση μὴ καθαρεύει [t]).

Ver. 548. (558.) φόβους πονηροὺς καὶ κενούς. Si vera sit differentia quam notant Grammatici inter πονηρὸς et πόνηρος, hic scribi oporteret πονήρους *miseros*, non πονηροὺς *scelestos*. nullum enim *scelus* est in hoc *metu*. Hesychius tamen explicat Πονηρὸν, ἐπίπονον, κακοπαθῆ: qui est hujus loci sensus. Sed Ammonius, Μόχθηρος δὲ, ὁ ἐπίπονος, ὡς καὶ Πόνηρος. Vide eum in V. Μόχθηρος et Πονηρὸν: et Spanhemium ad Aristoph.

s) Ut edidit Brunckius.

t) Observare poterat Vir doctus Bentleium γνώμη pro γλώσση emendasse in Menandri fragmento apud Stobaeum 56. *Porsonus*.

Plut. 265. *Φόβους δεδοικέναι*, ut Troas. 1165. *οὐκ αἶνῶ φόβον, Ὅστις φοβεῖται, μὴ διεξελθὼν λόγῳ.* vide 1 Pet. iii. 14.

Ver. 550. (560.) *Πάλαισμά θ' ἡμῶν ὁ βίος.* Istud *θ'* nihil agit. Scribo, *Παλαίσμαθ' ἡμῶν* etc. i. e. *παλαίσματα*, pluralis pro singulari, ut Hecub. 264. *προσφάγματα.* et Hippol. ver. 11. *παιδεύματα.* Nisi malis *Πάλαισμά γ' ἡμῶν.* sed alterum verius puto. et ita Reiskius.

Ver. 551. (561.) *Οἱ μὲν ΤΑΧ', οἱ δ' ἐσαῦθις, οἱ δ' ἤδη, βροτῶν.* Probabile est hunc versum mendosum esse. *tria* enim tempora, quae *totum* complectuntur, sunt *ante, nunc*, et *postea*: ut in Laconico isto citato a Plutarch. Consol. ad Apollon. p. 110. B. *ΝΥΝ ἄμμες, ΠΡΟΣΘ' ἄλλοι ἐθάλλεον, ΑΥΤΙΚΑ δ' ἄλλοι*· et Nostro Iph. Aul. 332. *τὰ μὲν ΝΥΝ, τὰ δὲ ΠΑΛΑΙ, τὰ δ' ΑΥΤΙΚΑ.* Hic autem sunt *duo* tantum: nam *τάχα* et *ἐσαῦθις* utrumque spectat ad futura. Forte,

Οἱ μὲν ΤΟΘ', οἱ δ' ἐσαῦθις, etc.

Τότε pro *olim*, ut Sophocl. Electr. ver. 280. 673. *[Plura notavi ad Iphig. Aul. 46. Reiskius legit, *Οἱ μὲν πάλαι, οἱ δ' ἐσαῦθις.* Brodaeus explicat *τάχ', mox, illico.* Sed quid tunc fiet de *ἐσαῦθις*? Reiskii *πάλαι οἱ*—non admittetur in Iambo Tragico.]

Ver. 553. (563.) *Ὃς εὐτυχήσει.* Restitutionem hujus loci, nunquam adhuc intellecti, debemus, ut multa alia, Codicibus Gallicis: quorum A. B. legunt *ως ευτυχησῃ*, sensu claro: C. *ως*, pro *ὅς*. Fortuna, inquit Theseus, *τρυφᾷ*, *lascivit*, et *insolenter se gerit.* neque mirum: ab omnibus enim colitur, ab *infortunato*, honore afficitur, ut ille in posterum ea meliore utatur, *ὡς εὐτυχήσῃ*: *fortunatus* vero eam extollit et celebrat, metuens ne favor ejus et aura secunda deficiat, et eum relinquat. Pro *Ὁ δ' ὄλβιος* scriberem *Ὅ τ' ὄλβιος*, propter *τοῦ δυστυχοῦς ΤΕ.* *Ὑψηλὸν αἴρει*, non est, *Sublimem tollit afflictum*; sed, *laudibus extollit*, scil. Fortunam. Sic Heraclid. 332. *Πολλῷ σ' ἐπαίνῳ — ὑψηλὸν αἴρω.* Aristoph. Vesp. 1018. *ἀρθεὶς μέγας.* et *αἴρης* absolute, Ranar. 381. *Πνεῦμα λιπεῖν*, ut Plutarcho Lucull. p. 514. C. *ὥσπερ πνεύματος ἐκλιπόντος*, de bona Fortuna Lucullum deserente, vide Sophocl. Oed. Col. 638. *Καὶ πνεῦμα ταυτὸν* etc. *ne mutata retrorsum te ferat aura*, Horatius. Pulcherrimam hanc emendationem, *ὡς εὐτυχήσῃ*, ex conjectura sagaciter praeceperat *(doctissimus) Heathius.

Ver. 556. (566.) *Ἀδικουμένους τε, μέτρια μὲν θυμῷ φέρειν.* Editt. et MSS. pro *μὲν* habent *μή*. Distinguendum, *Ἀδικουμένους τε μέτρια, μὴ θυμῷ φέρειν.* In hoc non est laudandus Cl. Barnesius, quod saepe contextum mutat sine ulla mentione. Video jam Miltonum conjecisse *μὲν* pro *μή*. ex eo forte sumsit Barnesius: nam exemplari ejus utebatur, ex edit. P. Stephani.

Ver. 557. (567.) Ἀδικεῖν τε τοιοῦθ', etc. Scil. χρεὼν ἐστι vel χρή. Non autem putandum est Poëtam *permittere*, nedum *jubere*, ut injurias quis faciat: sed vult, si quis alteri injuriam faciat, (quod vix evitari potest, prout est vita hominum) caveat tamen ne ea sit injuria quae Rempublicam sive Patriam suam laedat. Sic quando D. Paulus scribit Ephes. iv. 26. Ὀργίζεσθε, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, non praecipit ut *irascamur*; sed mens ejus est, *Licet irascamini, tamen ne peccetis.* Eatenus aliqua differentia est, quod *irasci* nonnunquam licet, (nam et Servator noster *irascebatur* Marc. iii. 5.) *injuriam facere* alicui, nunquam licet.

Ibid. οἷα μὴ βλάψαι πόλιν. „Pro πόλιν Canterus recte, meo „judicio, reponit πάλιν, ut sententia sit, *Et tali hostem injuria „afficere, quae te non vicissim laedat.* Verbum enim βλάψαι, „forma potentiali, numero singulari positum accipio, et a neu„tro plurali οἷα regi." *Heathius.* et ita Reiskius, quod ad πάλιν. *[Sed, nisi infinitivum voluisset Euripides, scripsisset potius, opinor, βλάπτῃ vel βλάψῃ, quam βλάψαι; quod (βλάψαι) est *laederet*, non *laedat.* deesse quoque videtur ἑαυτοὺς *nosmet* vel *seipsos* (non σὲ), quae vox hic non potest subintelligi, sed exprimi debebat, si legatur πάλιν.] Sed nihil mutandum opinor. οὐ βλάπτων πόλιν, ver. 554. ἀπώλεσας πόλιν, 231. vid. Aristoph. Ranr. 1475.

Ver. 558. (568.) τοὺς ὀλωλότας νεκρούς. Si quis cogitet de ὀλωλότων, ut τοὺς νεκροὺς sit *cadavera*, videat ad ver. 107. Sed nihil mutandum censeo.

Ver. 559. (569.)

τοῖς θέλουσιν εἰσιδεῖν.
Ἦ δῆλα τἀνθένδ'. εἶμι, etc.

Haec distinctio nihili est. Forte,

Θάψαι δὸς ἡμῖν, τοῖς θέλουσιν εὐσεβεῖν·
Ἦ δῆλα etc.

Nam *mortuos sepelire* erat νόμος Δαιμόνων ver. 568. et ver. 19. atque hoc vocatur εὐσεβὴς πόνος ver. 373. vide et Heleu. 1293. 1004. et Sophocl. Antig. 936. Sarcasmus quoque est in vocibus ἡμῖν τοῖς θέλουσιν εὐσεβεῖν, et tacita incusatio Creontis ἀσεβείας. Scio aliter forte distingui posse, sine mutatione contextus,

Θάψαι δὸς ἡμῖν τοῖς θέλουσιν· εἰσιδεῖν
Ἦ δῆλα τἀνθένδ'· εἶμι, etc.

quod si quis praeferat, sequatur. Τἀνθένδε est τὰ ἐπὶ τούτοις, *consequentia*, Aristoph. Plut. 57. τὰ ἐκ τούτων, Xenophon. Ἑλλην. lib. II. p. 470. B. τἀπὶ τοῖσδε Iph. Aul. 435. τἀπὶ τῷδε Ion. 255. Εὐσεβεῖν absolute, ut Sophocl. Ajac. 1372. Τὼν τοι τύ-

ραννον εὐσεβεῖν οὐ ῥάδιον. et Electr. 310. Orest. 898. Vide Cl. Valckenaerium ad Phoeniss. ver. 1331. p. 448, 449.

Ver. 561. (571.) ἐξοισθήσεται. *Efferetur* [u]). Raro inveniendam puto hanc vocem. Simplex verbum οἰσθήσεται, *feretur*, occurrit in Demosth. πρὸς Λεωχάρ. p. m. 269. ἡ ψῆφος οἰσθήσεται. et alibi. A fut. οἴσω formatur novum verbum οἴσομαι, *feror*, in fut. οἰσθήσομαι.

Ver. 562. (572.) Ὡς εἷς ἐμ' ἐλθὼν νόμος. Ut Hecub. 801. Ὃς εἷς σ' ἀνελθὼν, scil. νόμος. ubi nugatur Scholiast. et θαυμαστῶς ibi poni dicit ἀνελθὼν, *ascendens*, quia Agamemnon in excelso loco erat. aeque enim bene dici potuit κατελθὼν, *descendens*, scil. a *Diis*, vel a *Majoribus*.

Ver. 564. (574.) τῆς δίκης σώζων φάος. Cui opponi potest τῆς δίκης τὴν ἠλίγγην, i. e. *umbram* vel *tenebras justitiae*, apud Aristoph. Acharn. 684. Stobaeus Eclog. Physic. lib. I. p. 9. Δίκης δ' ἐξέλαμψεν ὅσιον φάος. Vult forte, Justitiam *illustrem* et *conspicuam* et omnibus *agnoscendam* servans. Sed et δίκης φάος per periphrasin significare potest paullo plus quam δίκην: ut δίκης σέβας Oppiano Halieut. II. et similia.

Ver. 565. (575.) Πολλοὺς ὑπεκφύγοις ἂν ἀνθρώπων λόγους. Obvium erat ψόγους, vituperia, ut Hecub. 384. 1249. Sed nihil muto, quia λόγοι, in plurali, pro *maledicta*, *convicia*, aliquoties usurpatum, nisi fallor, video. Pindarus Nem. VIII. 35. ὄψον δὲ λόγοι φθονεροῖς· *obsonium autem invidis sunt convicia*. quam significationem nos Angli videmur retinere in vernaculo nostro *words*. nam λόγοι ἐχώρουν Iphig. Taur. 1358. est, *words passed*. nempe, verba *iratorum* vel *conviciantium*, ut ibi. vide locum, et Iph. Aul. 376. Plutarchus Arato p. 1040. E. τὸ μὲν οὖν πολὺ τῆς διαβολῆς, καὶ ΛΟΓΟΥΣ, καὶ ΣΚΩΜΜΑΤΑ, καὶ ΒΩΜΟΛΟΧΙΑΣ παρείλετο τῶν κολακευόντων τοὺς τυράννους, etc. Alia omitto. Vertunt, *malos sermones*: quemadmodum Wolfius vertit λόγους *maledicentiam*, in Isocratis Archidamo p. 269. De commutatione vocum λόγος et ψόγος, vid. Valckenaer. ad Phoeniss. 207.

Ver. 566. (576.) Βούλει συνάψω μῦθον ἐν βραχεῖ σέθεν; Hoc est, *Visne ut uno verbo liberem te a molestia dicendi plura?* quod est ἀποπαύσω σε λόγου πολλοῦ ver. 686. et, *compendiā verba multa jam faciam tibi*, Plauto Bacchid. II. 2: 6. Male vertunt, *Visne tecum colloquar paucis?* Ad verbum est, *Visne ut colligem tuum sermonem in brevi*, vel, *in breve spatium?* Bacch. 1302. Τοιγὰρ συνῆψε πάντας εἰς μίαν βλάβην. Infra ver. 901. Τυδέως δ' ἔπαινον ἐν βραχεῖ θήσω μέγαν.

u) Περιοισθήσεται Diphilus vel Sosippus apud Athenaeum IV. 4. p. 133. F. ἐξοισθήσεται Aeneas Tactic. c. 23. p. 1684. οἰσθήσεσθαι Pausanias Lacon. 17. p. 251. (405. Fac.) *Porsonus*.

Ver. 567. (577.) *Λέγ', εἴ τι βούλει· καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.* Sophocles Trachin. 421. *Λέγ', εἴ τι χρῄζεις· καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.* Herodotus VIII. 58. *ἐκέλευε—λέγειν εἴ τι θέλει.*

Ver. 569. (579.) *οὐ γὰρ ἀλλὰ* est *etenim*. nota locutio vel ex Nostri Bacchis. Aristoph. Nub. 232. ubi Scholiast. notat Atticum esse pro *καὶ γὰρ*, et citat Callimachi locum, ad quem vide Bentleium Fragm. Callim. XCII. Non opus est Miltoni *ἢ* pro *οὐ*.

Ver. 572. (582.) *Πολλοὺς ἔτλην δὴ χἀτέρους ἄλλους πόνους. Χἀτέρους*, i. e. *καὶ ἑτέρους*. Sed an Graece dicitur *ἑτέρους ἄλλους?* Credam cum exemplum indubitabile videro; *(nam istud Orest. 345. mihi non est tale.) [Vid. Dobraeum in Porsoni Tracts and miscell. crit. p. 200. quae repetiit Matthiae ad Eurip. Orest. 335. per errorem *Dalzelium* pro *Dobraeo* nominans. *ED. LIPS.*] Forte, *χἀτέρους καλοὺς πόνους*, ut ver. 339. *πολλὰ γὰρ δράσας καλά*. et ita de Theseo scribit Plutarchus in Vita ejus p. 14. *πολλοὺς καὶ καλοὺς ἄθλους διεργάσασθαι*. et Camill. p. 129. E. *πολλοὺς καὶ καλοὺς ἀγῶνας ἠγωνίσατο*. Lysias Orat. XXV. p. 175. ed. Steph. *νίκας πολλὰς καὶ καλὰς—νενικήκασι*. sic *καλὸν ἀγῶνα ἠγωνίσω*, Alcest. 648. cui simile istud D. Pauli ad Timoth. 2 Epist. iv. 7. *τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι*. *Ἕτερος* et *ἄλλος* [x]) synonyma sunt, ut ex innumeris exemplis liquet, et ex Aristoph. Schol. ad *Εἰρήν*. ver. 11. et ad Nubes ver. 34.

Ver. 576. (586.) *Πράσσειν σὺ πόλλ' εἴωθας.* [y]) *Πράσσειν πολλά*, sensu malo, pro, esse *πολυπράγμων*, in rebus quae ad facientem non spectant: *être impertinent;* qualis est Latinis *ardelio*. His opponitur Democriti *πρήσσειν ὀλίγα* ap. Antonin. Imp. IV. 24. vel, *τὰ ἑαυτοῦ πράττειν*, Xenophon *Ἀπομν.* II. p. 758. E. Vide Eurip. Herc. Fur. 266. Hippol. 785. Herodotus V. 33. *τί πολλὰ πρήσσεις; quare agis quae ad te nihil attinent?* vide locum: et Aristoph. *Εἰρήν*. 1058. Ran. 230. Hoc sensu locutionis procul dubio intelligi voluit praeco: sed Theseus ita intelligere noluit, et hanc contumeliam dextre avertit responso suo, pro *πολλὰ πράττειν* substituens *πολλὰ πονεῖν*. Sensu bono *πολλὰ πράττειν πράγματα* Plutarchus Themistocle p. 120. F. et alibi: et Chariton Aphrodisiensis VIII. 1. *Καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας πολλὰ πράττων*. Aliam significationem locutionis *πολλὰ πράττειν*, pro, *gravi calamitate premi*, vide apud Ez. Spanhemium ad Aristoph. Plut. 486.

Ver. 578. (588.) *λόγχη Σπαρτὸς—βλάβη*. Brodaei et Bar-

569. *κἀμοῦ νῦν ἀντάκουσον*. Lege *νυν* enclitice, ut citat Valckenaerius ad Euripid. Phoen. 1651. ubi loca Tragicorum in quibus verbum *ἀντακούειν* comparet, diligenter collegit. *Porsonus.*

x) Sed vide Ammonium p. 61.

y) Laudat Valckenaerius ad Euripid. Hippol. 785. citans praeterea Gataker. ad M. A. IV. 24. Bergler. ad Aristoph. Ran. 233. *Porsonus.*

nesii λόγχη (non λόγχῃ) Σπαρτὸς, Attice pro Σπαρτῇ, plerisque, opinor, placebit. Σπαρτοὶ erant posteri eorum quinque, qui *sati* ex dentibus serpentis, a Cadmo occisi, supererant; quorum historiam habes init. lib. III. Metam. Ovidii. Noster de iis, λόχος δ' ὀδόντων ὄφεος ἐξηνδρωμένος, infra ver. 703. Σπαρτὸς vertitur hic *Thebanus*: non satis praecise, quia *multi* erant *Thebani* qui non erant Σπαρτοί. sed versu 713 Σπαρτῶν ἀνδρῶν vertitur *satorum virorum*, i. e. Thebanorum: nimis vage, quia *omnes* homines, non *Thebani* solum, dici possunt *sati*. Ego inusitatam vocem periclitatus sum, *Sparti*, quae sine circuitu vel ambiguitate rem exprimit. Si quis malit vertere λόγχη Σπαρτὸς, *hasta eorum qui ex anguis dentibus sati sunt*, gyro suo utatur, et novitati meae ignoscat. Pro βλάβῃ conjeceram λάβῃ, sed post Scaligerum et Reiskium, ut jam video. Confirmatur a Codd. A. B. et Aldina. Iidem Codd. (ver. 579.) pro Τί δ' ἐκ— habent, Τίς δ' ἐκ δρακοντος: quos sequor. Barnesius distinguit, Τί δ'; ἐκ etc. et ita Canterus in versione. Θοῦρος Ἄρης ex Iliad. O. Ἄρης hic, opinor, significat *bellum*, vel *bellatorem*: *Numquis autem acer praeliator nasci potest ex dentibus draconis?* Fabulam de Cadmo et *serpentis dentibus* φαυλίζει: qualiter *moenia Thebana* Capaneus apud Statium Theb. X. 876. *Et quidnam* (*quid tam* Bentl.) *egregium prosternere moenia molli Structa lyra?* Praeclaros tamen bellatores hos Spartos Theseus invenit, infra ver. 703.

Ver. 580. (590.) νῦν δέ τ' εἶ νεανίας. Scribo, νῦν δ' ἔτ' εἶ· *nunc vero adhuc es ferox*, vel *juvenis*: quemadmodum eum appellat Adrastus ver. 190. sed *opprobrii* sensu potius sumendum, ut istud Aristoph. Vesp. 1324. ad *senem*, κεἰ σφόδρ' εἶ νεανίας. Et ita Reiskius. pro πάσχων A. παθων.

Ver. 581. ἐπαίρεις ὥστε θυμεῖσθαι [z]). Abundare videtur ὥστε, [a]) ut persaepe ante infinitivum. Hippol. 1327. Κύπρις γὰρ ἤθελ' ὥστε γίγνεσθαι τάδε. Verbum ἐπαίρεις illustrat L. Kusterus ad Aristoph. Nub. 42. allato hoc loco. Vide et Herodot. VII. 10. p. 385. Ἐξαίρειν eodem sensu Hippol. 322. [b])

Ver. 586, 587. (596, 597.) στόμα Ἄφρῳ καταστάζοντα. Video virum acutissimum et accuratissimum ad Phoeniss. 145. 891. offensum tali hiatu, στόμα Ἄφρῳ, inter finem senarii praecedentis et initium subsequentis. Sed in senariis hiatus istius-

z) θυμεῖσθαι. Ita ambae Marklandi edd. consilio an errore nescio. Musgravius conjicit θυμοῦσθαι.

a) Hac nota usus est Valckenaerius ad locum Hippolyti. Adde Sophocl. Oed. Col. 1346. Aeschyl. Eum. 202. 228. Euripid. Orest. 52. Markland. ad Iph. T. 1380. *Porsonus.*

b) Ubi vide Valckenaerium et D. Ruhnken. ad Timaei Lexicon p. 87. *Porsonus.*

modi numeravi prope 140 in hoc dramate, Supplicibus: et plusquam 200 in Phoenissis [c]).

Ibid. φάλαρα κινεῖσθαι στόμα. Haec aliter distinxi,

Μοναμπύκων τε φάλαρα κινεῖσθαι, στόμα
Ἀφρῷ καταστάζοντα, Θηβαΐαν χθόνα.

nam κινεῖσθαι Θηβαΐαν χθόνα, est, εἰς χθόνα, omissa praepositione, ut fere post verba motus. Et καταστάζοντα στόμα ἀφρῷ, ut Hecub. 491. Φόνου (vel Φόβου) σταλαγμοὶ σὴν κατέσταζον γένυν· *Guttae ex metu tuam barbam irrigabant*, vel *stillare faciebant*. *[„Κινεῖσθαι στόμα, i. e. ἐς στόμα, *admoveri ad os*. „pedestris et coacta dictio: sed talibus scatet oratio Euripidae. „*Reiskius*.“ Num licet argumentum ducere ex sua ipsius conjectura? Si licet, facile erit quemvis antiquum scriptorem loquentem facere quicquid velis.] Μοναμπύκων φάλαρα, sunt, μονάμπυκας φαλάροις κατεσκευασμένους, *equos instructos* φαλάροις, id est, *ferreis laminis frontem munientibus*: vid. Tho. Magistr. V. Ἡνία, et quos ibi laudat doctiss. Oudendorpius. et quia posuerat φάλαρα, necesse erat ob constructionem et metrum, ut diceret καταστάζοντα. Totum esset, χρεών ἐστι, μονάμπυκας φαλάροις κατεσκευασμένους, καταστάζοντας στόμα ἀφρῷ, κινεῖσθαι εἰς Θηβαΐαν χθόνα.

Ver. 589. (599.) Αὐτός γε κήρυξ. σοὶ δὲ προστάσσω μένειν, Αὐτὸς σίδηρον etc. Codd. A. B. C. Αὐτος τε κηρυξ, *Ipse quoque praeco*, sicut tu nunc es. Ita Cyrus αὐτὸς ἄγγελος Κροίσῳ ἠλθε, Herodot. I, 79. et Menelaus, Helen. 1534. Ὃς αὐτὸς αὐτὸν ἦλθεν ἀγγέλων θανεῖν. Deinde, ordinem hunc versuum proponit cl. Reiskius:

Αὐτός τε κήρυξ· σοὶ ———— μένειν,
Ἄδραστε, ———— τύχας
Τὰς σάς· ἐγὼ ———— μέτα,
Αὐτὸς σίδηρον ———— ἔχων,
Στρατηλατήσω, ———— δορί.

Conjeceram μένειν Αὐταῦ, *manere hic*, sc. Eleusine: et, σίδηρόν τ' ὀξὺν ἐν χεροῖν ἔχειν: *et non dimittere ex manibus ferrum acutum*. Sed longe praestat, ut mihi videtur, ordinatio Reiskiana. *(vel v. 589. αὐτὸς σίδηρον—αὐτός τε κήρυξ duobus istis versibus transpositis.) *[nam lectio] vulgata vel inepta est, vel soloeca.

Ver. 591. (601.) μὴ 'ναμίγνυσθαι τύχας Τὰς σάς. Sic in Sophoclis Philoct. 1065. Ulisses jubet Neoptolemum non respicere Philoctetem, Ἡμῶν ὅπως μὴ τὴν τύχην διαφθερεῖς· *Ne nostram fortunam corrumpas*. Τύχας fere est *infortunia*, ut hic: sed non semper. Vult: neve misceas tua infortunia mea bona fortuna.

c) Vide Valckenaerium ad Hippol. 68a. Porsonus.

Ver. 593. (603.) κλεινὸς ἐν κλεινῷ. Codd. A. B. C. sic, αι αι κλεινος εν κλεινω δορι· quod vult, opinor, καινὸς ἐν καινῷ: quasi animo scribarum obversaretur iambus Sophoclis Trachin. 622. Θυτῆρα καινῷ καινὸν ἐν πεπλώματι. sed recte habet vulgata: vide Troad. v. 747. Deinde, ver. 596. pro φέρει, A. B. λεγει: pro Var. tamen Lect. φερει.

Ver. 594. (604.) τοὺς Θεοὺς ἔχειν ὅσοι Δίκην σέβονται. Id est, οἳ σέβονται: et ad *omnes* Deos pertinet. alioquin dixisset τῶν Θεῶν ὅσοι, si ὅσοι significasset *quotquot*, partitive. Sic [d]Ὅσ' ἐξισώσει, pro ἃ ἐξισώσει, apud Sophocl. Oed. Tyr. 433. ubi nunc legitur Ἃ σ' ἐξισώσει. Quod hic est ἔχειν Θεούς, in Heraclid. 344. est, χρᾶσθαι Θεοῖς συμμάχοις, et Θεῶν τυχεῖν ver. 352. Plene Helen. 765. τοὺς Θεοὺς ἔχειν φίλους. ut ἵλεω τὸν Θεὸν ἔχειν Philoni Legg. Allegor. lib. III. [T. I. p. 121.] *[lin. 39.] ubi moneo pro τῇ δεκάτῃ κακῶν legend. τῇδε τῇ κακώσει.

*(Ver. 598. (608). Auctor Appendicis Musgrav. p. 210. feliciter hoc explicavit, pro Αἴ. substituendo Ἄδ. per totum chorum. Nam Αι. (Aethra) jam erat Athenis, quo abierat cum Theseo et Adrasto, ad fin. Act. I. sed Theseus et Adrastus jam redierant Eleusina.)

Ver. 599. (609.) δεῖμα χλοερὸν ταράσσει. χλωρον δειμα, omnes Codices. *(et leg. forte θράσσει) sumtum autem ex Homero. et habet Aeschylus Ἱκετ. 576. [e]) χλωρὸν idem quod ὠχρὸν, *pallidum*: Graevius Lection. Hesiod. cap. VI. χλοερὸν ut Ion. 497. ubi significat *viridis*. Pro ταράσσει Reiskius βράσσει. „nam si „ταράσσει, inquit, rectum esset, deberet με legi, non μοι." Vide ad antistrophen, ver. 611.

Ver. 600. (610.) Τίν' αὐδὰν τάνδε προφέρεις νέαν; Legendum προσφέρεις. vide antistrophen. Codex quoque C. habet προσφέρεις. Herodot. V. 30. τόνδε σφι λόγον προσέφερε. Iph. Aul. 97. πάντα προσφέρων λόγον. sic Ion. 1002. Medea 298. Herodot. VIII. 100. Et ita Heathius.

Ver. 601. (611.) Στράτευμα μὲν Παλλάδος. MSS. A. B. στρατευμα πα της παλλαδος, ut versus Iambicus efficiatur, pro asyn-

d) Ut edidit Brunckius, sed melius puto ἅσσ', ut in Agathonis loco, Ἀγένητα ποιεῖν, ἅσσ' ἂν ᾖ πεπραγμένα, ubi ὅσσα citant Budaeus apud H. Steph. Thes. T. I. p. 829. F. Muretus ad Catull. LXV. 171. p. 104. b. ed. Ald. 1558. [Opp. T. II. p. 823.] In Philoctet. etiam 509. malim ἅσσα pro ὅσσα. Aristoph. Eq. 1146. ὅσσ' ἂν tres priscae edd. ἅτ' ἂν e Scholiis dedit Gelenius. *Porsonus.* Versu praeced. καινὸς ἐν καινῷ praetulit Musgravius.

e) Prometh. 629. Auctor Rhesi 866. *Porsonus.*

601. Στράτευμα Παλλάδος est *populus Minervae*, non, ut Marklandus interpretatur, *coetus*. Sunt quidem loca nonnulla, in quibus

arteto. *Πᾶ* Doricum vel Boeoticum est: Aristoph. Acharn. 895. Theocrit. Idyll. XVII. 120. Quid hic agat nescio. *Στράτευμα* vero hoc loco videtur significare *coetum*, *a company*, non *exercitum* proprie dictum. nam versu proxime sequenti quaerit Chorus, utrum *armis*, an *verbis*, res transigenda sit. quod ultimum quaerere non potuit si *στράτευμα exercitum* hic clare significasset. eodem sensu accipi forte potest ver. 653. et scimus ex aliis Tragicorum locis vocem *στρατὸς* denotare *coetum quemlibet* hominum. vide Aeschyl. Eumen. 769. Nostrum Androm. 1148. Sophocl. Trachin. 808.

*[Mirum autem videri potest, Chorum interrogare Aethram, utrum *armis* an *verbis* res transigenda esset, quum Ipse (Chorus) totum praecedentem sermonem Thesei audivisset aeque ac Aethra. Sed magis adhuc mirum videtur, ipsam Aethram adhuc *Eleusine* esse; cum ad finem Actus primi Theseus oraverat Chorum, ut ramos supplices ab Aethra auferrent, ut ille *Athenas* eam reduceret ad domum Aegei. et ipse quidem statim profectus est *Athenas*; cur Aethram non reduxit? illa enim hic, ad finem Actus secundi, post ejus reversionem ab Athenis ad Eleusina iterum, invenitur Eleusine colloquens cum Choro. Num poëta sui oblitus est? Hic me non extrico. scio tamen probabilius esse me errare quam Euripidem. vide ad ver. 250.]

Ver. 604. (614.) *Στερνοτυπεῖς γ' ἀνὰ τόπον.* Mallem copulam *τ'* quam *γ'*. Et puto scribendum *ἀνὰ πτόλιν*, (*ἀνά γε τόπον*, Heathius,) *in urbe*, ob metrum: vide ad ver. 614. *Πάλιν* (ver. 605.) *rursus*, quemadmodum *prius*, quum *οἱ Ἑπτὰ* Thebas accesserunt. *[„*Στερνοτυπεῖς τ' ἀν' Ἀσωπὸν*, *apud Asopum*, et *φόνιοι μάχαι.*" *Reiskius.* Metrum vetat.]

Versu antecedenti, *Γένοιτ' ἂν κέρδος*, *lucrum erit*, idem quod *Τὰ λῷστ' ἂν εἴη*, opinor, Heraclid. 1021. hoc est, „Optimum quidem foret, si *λόγων συναλλαγαῖς* et *absque armis*, transigi posset hoc negotium. sed non ita erit: nam *φόνοι*, *μάχαι*, „*στερνοτυπεῖς τε κτύποι* iterum in urbe Thebis fient." Pro *οἱ δ'* (ver. 603.) Cod. B. *ει δ'*.

Ver. 608. (618.) *Ἀλλὰ τὸν εὐτυχῆ, λαμπρὸν, ἂν* etc. Ex mensura Strophes sic scribendum videtur *Ἀλλὰ τὸν εὐτυχίᾳ λάμπρόν*. Pro *αἴρῃ* Canteri, vel *αἴρῃ* Barnesii, legendum forte *αἴροι*, ut *ἂν αἴροι* sit optativus cum *ἂν*, sensu futuri, *extollet*. Canterus legit, *λαμπρὸς*, et conjungit cum *μοῖρα*. non opus. Plu-

στρατὸν interpretari possis *coetum*, ut Andromach. 1151. Soph. Trachin. 808. Aeschyl. Eum. 569. 572. Verum haec ipsa aeque commodum erit per *populus* interpretari. Contra, vix pauciora sunt, in quibus vox *στρατὸς* pro *populo* necessario sumenda est, ubi *coetum* significare non potest. vid. Aesch. Eumenid. 671. 686. 765. *Musgravius.*

tarchus Galba p. 1055. F. *ταῦτα ἀπαγγελλόμενα λαμπρὸν ᾖρε τὸν Γάλβαν.* ita ille alibi loquitur: Sylla, p. 471. B. *ᾖρθη μέγας,* Eumen. 587. E. et Pomp. 646. A. *λαμπρὸς αἰρόμενος* in Demosth. 854. F. ubi minus recte legitur *λαμπρῶς,* et vertitur *mire. Πάλιν* vero, quia nuper reversus erat Theseus a victoria Amazonum: Statius Theb. XII. 163. 519. seqq. Heathius haec refert ad Creonta, non ad Theseum, et legendum omnino ait *αἴρῃ, fatum aliquod potest iterum evertere. Μοῖρα* Brodaeus interpretatur *mors.*

Ver. 609. (619.) *τόδε μοι θράσος ἀμφιβαίνει.* Hoc est, *πρὸς ἐμᾷ ψυχᾷ θράσος ἥσται,* Alcest. 604. id est, certam fiduciam habeo ita futurum esse: *ὕπεστί μοι θράσος,* Sophocl. Electr. 481. sic *κακόν τι περιβαίνει με* Aristoph. Vesp. 968. Editio Hervag. 1551. legit hic, *τόδε μοι τὸ θράσος.* et ita Aldina. *[Recte, si *δεῖμα χλοερὸν* in strophico verum sit.] si *χλωρον δειμα,* cum MSS. *(recte habet) cogitandum est de *θράσσει,* *(vel Reiskii *βράσσει*) eodem sensu quo *ταράσσει.* vide Aeschyl. Prometh. 629. Soph. Oedip. Tyran. ver. 491.

Ver. 610. (620.) *Δικαίους δαίμονας σύ γ' ἐννέπεις. Tu loqueris de Diis quasi justis.* Admodum enim sinistre de *Diis* sentiebat hic Chorus, ut tunc solebant homines in infortuniis positi, donec tandem, victo Creonte, *νῦν Θεοὺς νομίζω* exclamat, ver. 732. *Sunt Dii,* ut est in veteri Formula.

Ver. 611. (621.) *Τίνες γὰρ ἄλλοι νέμουσι συμφοράς;* Cod. A. *αλλοισιν.* B. *αλλοι σοι.* nempe, ut sit Iambus: quemadmodum hi Codices fecerunt in hujus versus systematico ver. 601. Caeterum *συμφορὰς* est *eventus,* et hoc loco *bonos* potius quam *calamitates,* uti vertitur. vide Iphig. Aul. 1469. ubi *τῇ 'μῇ συμφορᾷ* pessime vertitur *meae calamitati.*

Sequitur: *Διάφορα πολλὰ Θεῶν βροτοῖσιν εἰσορῶ·* hoc est, „in multis Deorum erga mortales dispensationibus, magnum dis„crimen video. nam innocentes saepe plectuntur, nocentes ho„norantur." Respondet *[Aethra:] *(Adrastus:) „Haec opinio „tua oritur ex *timore* isto, et pejorum suspicione, quae te diu „possederunt. apud Homines quidem *vindicta vindictam* provo„care solet, et *caedes caedem.* sed non ita est apud Deos. illi „enim *bona* mentibus hominum solent immittere, non mala." Querula haec et suspiciosa Chori, et pia *[Aethrae,] *(Adrasti) ex ;licationem merebantur.

Ver. 614. (624.) *ἐξεκάλεσε.* Barnesius edidit *ἐξεκάλεσσε:* opinor ut choriambus *ἐξεκάλεσσ*—responderet strophico *στερνοτυπεῖς.* Sed quomodo reliqua, *σε και φονος,* respondeant istis, *ἀνὰ τόπον,* nescio, nisi scribatur *ἀνὰ πτόλιν,* ut ver. 721. et Troad. 555. vel cum Heathio, *ἀνά γε τόπον. Ἐξεκάλεσσε,* vel *ἐξεκάλεσε,* hic est *provocare solet:* quae est frequens istius aoristi significatio. Codex C. *εκαλεσε.*

Ver. 615. (625.) κακῶν δ' ἀναψυχάς. Haec est Scaligeri et Canteri conjectura, a Barnesio in contextum admissa. Ante erat, κακὸν δ' ἀνὰ ψυχὰς, quod restitui. nam ἀναψυχὰς non respondet strophico φανήσονται. Codex B. κακον κακον δ' ανα ψυχάς. Mallem, καλὸν, cum explicatione quam dedi ad ver. 613. Egregius est in hanc rem locus in Isocratis Epistola ad Philippum p. 220. ed. Genev. οἶμαι δέ σε οὐκ ἀγνοεῖν, etc.

Ver. 616. (626.) Θεοὶ βροτοῖσι νέμουσιν. Codd. A. B. βροτοις. non recte. Θεοὶ hic, ut saepe, monosyllabon est. Pro Ἁπάντων τέρμ' (ver. 617.) omnes παντων τερματ'. non ad metrum. vid. ver. 607.

Ver. 622. (632.) Εἰδείης ἂν φίλων, εἰδείης ἂν ψυχάς. Τύχας pro ψυχὰς, et sensus (quomodo enim videre potuit ψυχὰς?) et metrum poscit. nam quod dicit Barnesius, primam syllabam in ψυχὰς communem esse, quia brevis est in παραψυχὰς, sine exemplo vocabuli simplicis correpti, paucis persuaserit. Τύχας quoque reponit Heathius. *[In antistropha, antispasto φῐ̆λῶν ῖδε̄ῖ respondet diiambus, μᾰ̆χō̄ς γĕ̆νō̄υ. quod ego, minus necessario saltem, adjutum volui per φῐ̆λῶν ῐ̆δō̄ῖῆς: quam vocem ultimam peto ut deleas ex ima pagina, cum recte habeat εἰδείης, dubie ἰδοίης. quamquam enim Attici nonnunquam mutant modi potentialis terminationem οιμι, οις, in οιην, οιης, etiam in verbis quae non sunt primae conjugationis circumflexorum; hoc tamen sine exemplo vocis concedi non debet: hic certe non necessarium est.]

Ver. 623. (633.) Ἔτι ποτ' αἶσα τίς ἄρα πότμος. Verba ista, Ἔτι ποτ' αἶσα, quid velint ignoro. Brodaeus explicat, *Id adhuc tibi videre contigit:* quod non intelligo. Reiskius legit, Τίς ποτ' αἶσα. *[qua lectione admissa, et mutata distinctione, sensum aliquem videor assequi posse, τίς ποτ' αἶσα, τίς ἄρα πότμος etc. Optaverat Chorus ut Thebas proficisci posset. Aethra benevole et humaniter huic Chori optato favens, addit, „Utinam Deorum aliquis tibi alas daret, ut posses voti compos fieri! ibi enim scires filiorum tuorum fata. in hac re felicior me, „quae adhuc nescio quid futurum sit de filio meo Theseo. *Quaenam sors, quod fatum manet fortem principem hujus terrae?*"] Τίς ποτ' αἶσα, τίς ἄρα πότμος ἐπιμένει, etc. Similis locus est in Sophoclis Oed. Colon. 1793. Τίς ἄρα με πότμος—ἐπιμένει; etc. Est vero αἶσα, ἡ ἄϊστος καὶ ἄγνωστος αἰτία τῶν γινομένων, secundum Phurnutum De Nat. Deor. p. 19. ed. Gale. Homer. Odyss. E. 206. In his *[tamen] obscuris nulli interpretationi admodum fidendum puto. *[Si retineas Ἔτι ποτ' αἶσα, τίς ἄρα etc. sine interrogatione efferri potest: et tunc sensus erit, *Adhuc incertum est, quod fatum*, vel, *quae sors maneat* etc.]

Ver. 625. (635.) Edidi τᾶσδε γᾶς ex Cod. C.

Ver. 626. (636.) *Αὖ* hic ponitur pro *iterum* vel *secunda vice*, ut Iph. Aul. 1156. et passim. Quod negatum vidi [f]): certum autem puto ex voce *κεκλημένους*: licet non appareat ex superioribus quo loco aut tempore hic Chorus *Deos invocaverit*. Pro *αὖ*, *iterum*, male scribitur *ὦ* in Cyclop. 660. *μέλπε μοι τόνδ' αὖ Κύκλωψ.*

Ver. 627. (637.) *Ἀλλὰ φόβων πίστις ἅδε πρώτα.* Incertus est hujus loci sensus, quia vox *πίστις* tam ambigua est et *πολύσημος*. Heathius vertit: *Sed fiducia haec superior est timoribus.* Verti potest: *Sed hoc est primum argumentum timorum*, seu *rerum timendarum*; sc. *invocare Deos*: secundum istud, *Primus in orbe Deos fecit timor.* Prave adhuc *de Diis* opinabatur hic Chorus, ut notavi ad ver. 612.

Ver. 629. (639.) Codd. A. B. *τι πορίος.*

Ver. 631. (641.) *Τὸ σὸν ἄγαλμα, τὸ σὸν ἵδρυμα.* [g]) Cum nesciam sensum hujus et duorum sequentium versuum, ponam solummodo Barnesii notam ad ver. 633. *ὑβρισθέν.* „Quia Thebani ad preces Argivarum matronarum non remittebant filiorum „cadavera ad sepeliendum, et Jovem Supplicem ideo temsisse „videbantur, dicit se Chorus Jovis statuam ad aram prolatu„rum; ut sic illum vindictae memorem reddat contra Thebanos. Alii legunt *πύλαν* pro *πυράν.*" Paria fere Brodaeus. quae vera esse possunt: sed non intelligo, nec certiora dare possum, forte ex ignorantia moris alicujus ad quem hic respici potest. Reliqui igitur versionem Canteri et Barnesii.

Ver. 636. (646.) *Θανόντες ἑπτὰ δεσποτῶν λόχοι.* Potius *θανόντων*: ut ver. 101. *τῶν κατθανόντων ἑπτὰ στρατηγῶν.* et

f) Ab Heathio ad Aeschyli Prom. 718. *Porsonus.*

g) Nulla hic difficultas, quae Marklandum, tantae eruditionis virum, morari debuit. Per *τὸ σὸν ἄγαλμα, τὸ σὸν ἵδρυμα πόλεως* metaphorice designat Chorus Duces hos ipsos, quorum corpora a Thebanis sepultura privata erant. Hi, ex consuetudine Poetarum, *ἄγαλμα πόλεως* poterant dici; hic, paullo audaciori figura, *ἀγάλματα* vocantur ejus Dei, qui generis Argivi auctor erat. *ἵδρυμα πόλεως* est urbis firmamentum sive fundamentum. Sed neque hoc novum est, de Ducibus vel Principibus pet translationem dici. Sic Lycophron Hectorem *ἔρεισμα πάτρας* vocat v. 281. Theronem Pindarus *ἔρεισμ' Ἀκράγαντος* Olymp. II. 12. vide et Olymp. II. Str. 5. Jam *ἐκκομίζομαι πρὸς πυρὰν* explicari potest; *studeo ad rogum* i. e. ad comburendum, *recuperare*, ut sit *σχῆμα* effectus pro conatu, de quo Valckenaerius ad Phoen. 1407. Malim tamen, cum praecedentia formam supplicandi habeant, *ἐκκόμιζέ μοι πρὸς πυρὰν*, *recupera mihi ad rogum.* Restat vox *ὑβρισθὲν*, quae simplicissimam interpretationem habet, *contumeliose habitum*, sc. a Thebanis, qui jura sepulturae iis denegaverant. *Musgravius.*

ver. 12. *θανόντων ἑπτὰ γενναίων τόκων.* Heathius quoque ita conjicit.

Muretus (Var. Lect. XIV. 16.) miratur, „tam cito redeun„tem Thebis Athenas (Eleusina dixisse debuit) Nuncium, ut vo„lasse, et ea quae interea facta refert, vix tantulo temporis „spatio somniare potuisse videatur.“ Sed Mureti errori bene respondet Barnesius, hunc nuncium captum fuisse a Thebanis in bello priore, et inde nunc aufugisse, libertatem praesenti victoria Thesei consecutum.

Ver. 638. (648.) *λόγου δέ σε Μακροῦ ἐποπάσω.* Id est, liberabo vos a molestia quaerendi, *Quis es tu?* dicendo vobis, me fuisse servum Capanei, priore bello captum.

Ver. 639. (649.) *Καπανέως γὰρ ἦν λάτρις.* Ridebatur ob hoc Euripides, quod in Tragoediis suos servos induceret *δεινοὺς, magni momenti personas.* Notat hoc Scholiast. Aristoph. ad istud Acharn. 400.

Ὦ τρισμακάρι' Εὐριπίδη,
Ὅθ' ὁ δοῦλος οὑτωσὶ σαφῶς (f. *σοφῶς*) *ἀπεκρίνατο.*

Ita subsequens narratio rei in hoc dramate omnium gravissimae huic servo assignatur. Scomma tamen istud neglexit Euripides. nam haec fabula scripta erat aliquot annis post Aristophanis Acharnenses. Sic ver. 726. hic ipse Servus opinionem suam profert, qualem Ducem in bello eligere praestet. Vide et Ran. 982. ubi Aeschylus ob hoc eum morte dignum existimat. *καταιθαλοῖ* pro *κατηθάλου.*

Ver. 642. (652.) *Τὴν τ' ἀμφὶ Θησέως τάξιν.* Nondum narraverat Thesei *τάξιν* nuncius, nisi *τάξιν* significet id quod paullo ante *νίκην* appellaverat. Cogitari forte posset de *βάξιν, nuncium, sermonem*, vel potius *πρᾶξιν*, ut Soph. Ajac. 806. *φίλαν πρᾶξιν* vocat Pindarus Olymp. I. *successum gratum.* *Θησέως* hic, et ver. 638. pronunciabatur, opinor, *Θησ-γως*: vide ad ver. 901. Reiskius *βάξιν, famam de Theseo. τάξιν δορὸς*, Phoeniss. 711.

Pro *ἀγγέλλοις* (ver. 643.) Cod. A. *αγγελῃ*. B. *αγγελλῃς*. *[Pro *ἐστ' Ἀθηνῶν* Reiskius *ἐστι φαίνων*: aut, servata vulg. lectione, pro *φίλα* leg. censet *λέγων*.]

Ver. 644. (654.) *Πρᾶξαι ξὺν Ἀργείοισιν, ὡς.* Distinguo,

ὡς Ἄδραστος ὤφελε
Πρᾶξαι, ξὺν Ἀργείοισιν ὡς ἀπ' Ἰνάχου
Στείλας, ἐπεστράτευσε etc.

Mirum est Codd. A. B. et Ald. hic legere *επ Ιναχου*. Pro *πεπραγμέν'* Reiskius *πεπραγμένος ὡς*. Piersonus [h]), *καὶ πέπραγεν ὡς* etc. *(pro *πεπραγμέν' ὡς*) ad Moerin V. *πεπραγώς*. Ante *πε-*

h) Probat Musgravius. Supra v. 639. emendationem in Ach. 400. admisit. Brunckius.

πραγμένα intellexi πράγματα scil. εἰσὶ πεπραγμένα, ὡς etc. *res sunt gestae sic ut Adrastus debuit eas gessisse*, etc. vide Hecub. 732. Sophocl. Oedip. Tyran. 629.

Ver. 645. (655.) „ὡς, *quum, quando.* Cogitavi tamen ali-„quando οἷς vel οὕς [i]).“ *Reiskius.*

Ver. 646. (656.) Στέλλας, ἐπεστράτευσε. [k]) Secunda syllaba in ἐπεστράτευσε necessario (ut puto) hic in senario longa est ante duas consonantes στ, quarum neutra est liquida: ut ὁ, ver. 104. τίς δ' ὁ στενάζων οἰκτρὸν ἐν πύλαις ὅδε; et centies alibi: neque unquam aliter, opinor, in Tragicorum iambis. Citatum quidem vidi μαστεύων, prima brevi, et ξενοκτόνους secunda: sed ex mendosis exemplaribus, pro ματεύων et ξενοφόνους, quemadmodum exhibent editiones et codices meliores. In tribus ex quatuor, quorum habeo collationes, ξενοφόνους legitur in isto loco Iphig. in Taur. 776. Poëtae Tragici in Iambis non eandem sibi sumebant licentiam quam ceteri poëtae. Quae res summe et semper observanda est: neque ab Homeri versibus hexametris, *(aut a Pindari melicis) ad Euripidis, Aeschyli, et Sophoclis senarios, argumentum metricum recte transtuleris.

Ver. 647. (657.) τρόπαια—Ἔστησεν. Loquitur forte Euripides ex more temporis sui. nam in Aeschyli Sept. Theb. 282. ἐπεύχομαι Θήσειν τρόπαια, Scholiast. notat tropaea nondum nota aevo Eteoclis fuisse, et Poëtam anticipare. Ἵστημι τρόπαιον usitatius: sed τίθημι aeque probum: vide Helen. 1396. Aristoph. Lysistrat. 318. [l]) Aeschyl. χοηφ. 773. Grammatici dicunt Atticos scribere τροπαῖον, non τρόπαιον. *[„Non puto Ζηνὸς τρόπαια „ἀναστῆσαι recte dici pro Ζηνὶ, *Jovi trophaeum erigere.* Num „igitur τρόπαι' ὁ κλεινὸς, *celeber filius Aegei.* Conf. ver. 656. „*Reiskius.*“ Non: nam alibi ita loquitur Noster: Heraclid. 936. βρέτας Διὸς Τροπαίου καλλίνικον ἔστασαν: non Διΐ Τροπαίῳ. et Phoeniss. 1495. Οἱ μὲν Διὸς τρόπαιον ἵστασαν βρέτας: non Διΐ. et ver. 1266. Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας Τρόπαιον. Est et alia locutio ejusdem formae, τρόπαιον πολεμίων στῆσαι· sed ibi intelligi potest κατὰ ante πολεμίων. Ζηνὶ τροπαίῳ occurrit Sophocl. Antig. 147. et Ζεῦ τροπαῖε Trachin. 307. sed ibi est ἀποτρεπτικὴ, ἀλεξίκακε. Eurip. Electra 671. Ὦ Ζεῦ πατρῷε, καὶ τροπαῖ' ἐχθρῶν ἐμῶν.]

Ver. 649. (659.) παρὼν γὰρ τοὺς ἀπόντας εὐφρανεῖς. MSS. A. B. C. τους παροντας. Bene. *praesens enim nos quae hic sumus delectabis.* Sic Andromach. 738. παρὼν δὲ πρὸς παρόντας ἐμφανῶς Ταμβρυῦς διδάξω. Alterum acutius videtur: quae forte caussa fuit interpolationis. sed scriptorum librorum auctoritas

i) οὕς quoque Musgravius.
k) Vide infra ad 984.
l) In Aeschyli loco τροπαίων edd. male praeferunt, quod ambigas utrum in τρόπαιον an τρόπαια mutandum sit. *Porsonus.*

hic debet praevalere. τοὺς παρόντας pro τὰς παρούσας: Chorus enim foeminarum loquitur. vide ad ver. 41. vel masculinum poni hic potuit, quia Adrastus inter illas erat. Pejus interpolarunt Phoeniss. 1559. contra metrum ingerendo μοι: quo pacto, systema anapaesticum clauditur versu herpïco in Aldina, Barnesii, et Stephani editionibus:

Ἁ δὲ τάλαιν' ἄλοχος τίνι [μοι], τέκνον, ὤλετο μοίρᾳ;

vidit, opinor, quisquis primum interpolavit, loco ita in longitudinem scripto, syllabam deesse ad versum hexametrum conficiendum: unde supplevit μοι, ignarus rectae divisionis, et moris Poëtarum, qui finiunt systemata hujusmodi, non hexametro, sed basi anapaestica et paroemiaco. Ita oportuit divisum esse [m]),

Ἁ δὲ τᾰ | λᾱιν' ᾰλŏ-
χōς, τῐνί, | τἔκνŏν, ὥ | λἔτŏ μοῐ | ρᾷ;

In Kingiana (ver. 1592.) legitur, omissa δὲ, et inserta μοι,

Ἁ τάλαιν' ἄλοχος,
Τίνι μοι, τέκνον, ὤλετο μοίρᾳ;

et ita articulus ἁ, pro ἡ, brevis fit, qui, credo, semper alibi est longus. cujus rei circiter centum et quinquaginta exempla observavi in scriptis Doricis: quatuor, praeter hunc locum, ex isto ipso dramate. Habeo quoque edit. Aldinam, collatam cum MS. a Luca Holstenio; in qua nulla mentio est omissionis particulae δέ. neque dubito quin ea vox exemplaribus plurimis insit, et respondeat praecedenti μέν. Valckenaerius quidem edidit idem quod Kingius, idcirco quia ejus editionem sequi proposuit. sed commentum istud Kingii de ἁ Dorico correpto, adeo illi non placuit, ut ex veteribus Grammaticis falsum id esse ostenderit, not. 57. p. 808.

Ver. 650. (660.) λαμπρὰ μὲν ἀκτὶς, ἡλίου κανὼν σαφής. Distingui potest post ἡλίου. Sed incertum est quo sensu voces κανὼν σαφὴς sumendae sint. Barnesius: „Poëta *jubar meridianum* Solis, quia *canonis* instar Diem in aequas partes dividit, „figurate κανόνα dicit." Mihi de *matutino tempore* potius, et de *ortu* Solis agi videtur, utcumque distinguatur: et *radius Solis* appellari forte [n]) potest κανὼν σαφὴς, *regula clara*, quia, orto

m) Suavissimi versus! Porsonus ad locum.

n) Hurd. Epistol. ad Warburton. CLXIII. p. 349. 8vo ed. „*From Toupius, I descend by a gradation of many steps to* Jer. Markland, *who has published the* Supplices *of Euripides: indeed reasonably well, so far as respects the printing, the rhythm, and settling the reading of some inconsiderable words. But when he condescends to explain a whole sentence of his author, as he does sometimes, though but rarely, he is not so happy; of which the following may serve for an example. A narration begins ver.* 650. *with the description of the Morning in these words,* Λαμπρὰ — κανὼν. *This,*

Sole, perspicue et clare dignoscimus res quae ante, et in tenebris, confundebantur. Animo Poëtae eadem ἔννοια obversabatur, cum haec scripsit, et cum ista Bacch. 676.

> Ἀγελαῖα μὲν βοσκήματ' ἄρτι πρὸς λέπας
> Μόσχων ὑπεξήκριζον, ἡνίχ' ἥλιος
> Ἀκτῖνας ἐξίησι θερμαίνων χθόνα.
> Ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν, etc.

Haec est descriptio matutini temporis; et haec in Supplicibus videntur acta fuisse secundo die. Ceterum Lectori, etiam attentissimo, multum et irritum negotium facesset subsequens narratio, ut nunc habet contextus, usque ad versum 716.

Ver. 652. (662.) Ἔστην θεατὴς, πύργον εὐαγῆ λαβών. Editt. nonnullae Ἔστη. male. Ἔστην firmatur a sensu, et Codd. Gallicis A. B. Πύργον εὐαγῆ forte est ex Aeschylo Pers. 466. Ἕδραν γὰρ εἶχε παντὸς εὐαγῆ στρατοῦ· de Xerxe, proelium navale apud Salamina spectante. ubi vide Scholiasten. Vult, *turrim ex qua prospectus undequaque patebat.* et ita fere Reiskius, et Heathius: qui Aeschyli quoque locum indicat. adi Suidam et Hesychium. *(Hemsterhusius tamen erudite πύργον εὐαυγῆ.) Male vertunt, *turrim sacram.* Totam vero hanc narrationem de pugna et victoria Thesei, ὡς Εὐριπίδης ἐποίησεν ἐν τραγῳδίᾳ (hanc tragoediam intelligit, et mox nominat) veram esse negat Plutarchus Theseo p. 14. ex auctoritate plurium Historicorum. non enim *vi*, sed *suasu* et *induciis*, corpora defunctorum Thesea ait recuperasse. Vide ibi plura de hac re. Ab Euripide stat Herodotus lib. IX. 27. et Isocrates Panegyr. p. 102. ed. Genev. 1621. Sed longe secus in Panathenaïco p. 530. ubi miram rationem reddit quare ita scripserit in Panegyrico: silet ibi de loco in sua Hele-

your Lordship will say, is plain enough; but his comment runs thus: Incertum est—confundebantur. *Your Lordship will smile at these efforts of dulness in Barnes and his hypercritic: whereas either of them might have seen, even by the light of Milton's* rush-candle, *what the true sense of the passage was; I mean from that*

long levell'd rule of streaming light

in the Comus of that Poet, which is a fine and almost literal translation of ἥλιον κανὼν σαφὴς *of his favourite Greek Poet.*

After this specimen of his sagacity, it can be no wonder to hear him declare, as he does very solemnly before he comes to the end of this new volume, that, after all the pains he and others have taken to explain Horace, there is not a single Ode, Epode, Epistle, or Satire, which he can truly and honestly say he perfectly understands. Was there ever a better instance of a poor man's puzzling and confounding himself by his own obscure diligence, *or a better exemplification of the old remark,* nae intelligendo faciunt ut nihil intelligant? *After all, I believe the author is a good man, and a learned; but a miserable instance of a man of slender parts and sense, besotted by a fondness for his own peculiar study, and stupified by an intense application to the* minutiae *of it.*"

nae laudatione p. 418. ubi dicit, *βίᾳ Θηβαίων θάψαι παρέδωκε*, sc. *Θησεὺς*: idem fere quod in Panegyrico; *invitis Thebanis, sepeliendos tradidit.*

Ver. 653. (663). *Ὁρῶ δὲ φῦλα τρία τριῶν στρατευμάτων.* Operae pretium fuerit, ob ea quae sequuntur, distincte intelligere quaenam sint haec *τρία φῦλα*: nempe °), *Pedites*, *Equites*, et *Παραβάται* vel *Παραιβάται*, *ii qui ex curribus pugnabant.*

1. *Pedites*, seu *milites*: qui erant duorum generum. Primum *Cecropiae veteres incolae*, seu *Αὐτόχθονες*, ut opinor, *χθονὸς εὐγενεῖς* (vel *ἐγγενεῖς*) *οἰκήτορες*, Soph. Oed. Col. 760. Hi erant *ὁπλῖται* et *τευχεσφόροι*, *gravis armaturae milites.* constituebant dextrum cornu: et his praeerat ipse Theseus. tendebant ad ripam Ismeni fluvii. Secundum genus peditum seu militum erant *Parali* seu Paralii, populus Atticae litoralis, ex antiqua

o) Mihi a viro doctissimo necessario et hic dissentiendum est. Primo, *παραιβάται*, pauci admodum numero, *στρατεύματος* nomine designari vix poterant. Deinde etiam equitatus, duo exercitus latera muniens, duo agmina, non unum constituebat. Quaenam igitur tria sunt agmina hic a Nuncio memorata? Nempe tres peditum cohortes, quorum una versus collem Ismenium tendebat, alia, Theseo duce, dextrum cornu obtinebat, tertia ex Paralis constans, ad Fontem Martis constituta erat. Situs locorum, ut a Pausania traditur, ita se habet:

Hinc sequitur, nisi Euripides prae negligentia topographiam confudit, dextrum cornu, cui praeerat Theseus, diversum fuisse ab eo, quod collem Ismenium occupatum ibat: Paralos vero non in laevo cornu, quod putabat Marklandus, sed in media acie collocatos fuisse. His positis, pro *φῦλα τρία τριῶν στρατευμάτων* legendum arbitror, *φύλων τρία τριῶν στρατεύματα. tres legiones* (vel *cohortes*) *ex tribus gentibus* (*φύλοις*) *conscriptas:* dextrum cornu sc. ex Cecropiae incolis, mediam aciem ex Paralis, sinistrum cornu ex alio quodam populo, cujus nomen, temporum, ni fallor, injuria delevit. Ad eum quippe pertinere videtur clausula, *ὡς μὲν ἦν λόγος*, nondum satis ab Interpretibus declarata, clara admodum futura, si versus, *Διακρίων* nomen continens, sequeretur. Talem certe intercidisse suspicor. De divisione Atticorum in *Παράλους*, *Πεδιέας*, *Διακρίους* vide Herodotum I. 59. Plutarchum in Solone. Eundem Op. Mor. p. 1559. et 1441. ed. H. Steph. Aristoph. Vesp. 1218. *Musgravius.*

Pandionis divisione. hi *leviter* armati erant *hastis*. constituebant laevum cornu. tendebant juxta fontem Martis seu Dircen. Quis huic cornu praeficeretur, non dicitur, quia pulsum erat, ver. 704.

2. *Equites*. Hi ex utroque cornu, aequali numero, collocabantur. Phorbas Equitum Dux nominatur (ver. 680.) quia vincebat, ver. 694.

3. *Παραιβάται*, seu *Παραβάται*, (*ἐπεμβάται* ver. 585. 685.) *pugnatores ex curribus*. Hi constituebantur ad sepulcrum Amphionis. De eorum Duce siletur, quia nihil praeclarum, et quod ad victoriam eximie conferret, ab his gestum memoratur. De his vide doctiss. Oudendorpium ad Thom. Magistrum, V. *Ἐπίκωποι*, p. 348.

Hae tres partes exercitus Thesei recensentur supra in duobus Iambis, ver. 585.

> *Πάντ' ἄνδρ' ὁπλίτην, ἁρμάτων τ' ἐπεμβάτην,*
> *Μοναμπύκων τε φάλαρα* etc.

Locutiones aliquot jam explicandae. *Στρατευμάτων* hic forte significare potest *coetuum*, ut supra monui ad ver. 601. non enim erant tres exercitus, sed unus tantum, ex diversis *στρατεύμασι*, seu hominum coetibus et collectionibus. sic *στρατὸς* apud Sophocl. Trachin. 808. et Electra 751. Pindar. Pyth. X. Aeschyl. in Eumen. 569. 572. Vide Ammonium V. *Στρατός*.

Τεταγμένους δεξιὸν κέρας (ver. 657.) potest esse, vel, *κατὰ δεξιὸν κέρας*: vel *δεξιὸν κέρας* potest esse appositivum ad *οἰκήτορας*.

Creontis vero, seu Thebanorum exercitus, eodem plane modo quo Thesei, erat instructus, cum duobus cornibus, et equitibus, et curribus oppositis invicem *τοῖς* Thesei.

Ver. 654. (664.) *ἐκτείνοντ'*. *['Εκτείνοντας* Reiskius.] *ἐκτείνοντα* est, ut puto, *ἐκτείνοντα ἑαυτὸν*, *extendentem seipsum*, i. e. *ἐκτεινόμενον*, *extensum*. nam *ἐκτείνοντας*, opinor, est mendum preli, pro *ἐκτείνοντα*.

Ver. 655. (665.) *ὡς μὲν ἦν λόγος*. Reiskius, *ὧν τις ἦν λόγος*, *eos, qui aliqua essent auctoritate praediti*. Sed Heathius vertit, *ut ratio* (*bellica* scilicet) *requirebat*. Ego verterem, *ut quidem dicebatur*, vel *ferebatur*, cum Cantero. sic Iphig. Taur. 532. *ὡς ἦν ἐν Μυκηναίοις λόγος*· et mox 534. *ἔστι δ', ὡς λόγος*. Vult, *ut dicebant spectatores*. nam ipse, servus Capanei Argivi, Theseum et res Atticas ignorabat. recte igitur dicit, *ὡς μὲν ἦν λόγος*, *ut sermo erat*, decorum servans.

εν

Ver. 657. (667.) *σὺν αὐτῷ*. Cod. A. *συν αυτω*. Versu antecedenti, pro *Αὐτόν τ' ἄνακτα*, Reiskius *Αὐτὸν δ'*—

Ver. 659. (669.)

Αὐτὸν δὲ Πάραλον ἐστολισμένον δορὶ
Κρήνην παρ' αὐτὴν Ἄρεος ἱππότην ὄχον
Πρὸς κρασπέδοισι στρατοπέδου τεταγμένον
Ἴσους ἀριθμόν. ἁρμάτων etc.

Ita vulgo editur hic locus. Duae magnae difficultates in hac narratione, et de quibus silent interpretes, sunt, de *laevo cornu* exercitus Thesei, et, de *Equitibus*. nam laevum cornu hujus exercitus dicitur *inclinatum* fuisse v. 705. et tamen nulla hujus cornu mentio est in hac descriptione et dispositione exercitus. Neque cum Equitibus melius actum, qui hic nulli comparent, nisi quod ver. 660. in versione dicatur, „Apud ipsum fontem Martis *equestrem currum* Ad extremas exercitus partes (i. e. ad latera) collocatum." Atqui *equestris currus* (*ἱππότης ὄχος*) non significat *equites*, quibus nihil erat cum curribus, qui erant distincta hujus militiae pars, et seorsum describuntur. ver. 662. *ἁρμάτων τ' ὀχήματα* etc. Euripidis scripturam hoc modo, opinor, restitueris:

Καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, δεξιὸν τεταγμένους
Κέρας παλαιοὺς Κεκροπίας οἰκήτορας·
Λαιὸν δὲ, Πάραλον, ἐστολισμένον δορὶ,
Κρήνην πάρ' αὐτὴν Ἄρεος· ἱππότην δ' ὄχλον
Πρὸς κρασπέδοισι στρατοπέδου τεταγμένον,
Ἴσους ἀριθμόν· ἁρμάτων δ' etc.

παλαιοὺς pro *παλαιᾶς* scribo: quo pacto vitabitur concursus quatuor vocum in *ας* exeuntium: vide Ion. 737. p) *Λαιὸν* pro *Αὐτὸν*, ex frequenti mutatione literarum *Α* et *Λ* ob similitudinem; sed praecipue ex sensu, qui postulabat *λαιὸν κέρας* cum praecesserat *δεξιὸν κέρας*, ut Iphig. Aul. 289. *Δεξιὸν κέρας Πρὸς τὸ λαιὸν ξύναγε.* infra hac fab. ver. 704. *ἔκλινε γὰρ κέρας τὸ λαιὸν ἡμῶν*, etc. et ita Reiskius, *Λαιὸν* pro *Αὐτόν*.

Πάραλον pro *Παράλους* vel *Παραλίους*, singularis pro pluralí, ut observat Cicero De Orator. III. 42. et Quinctilianus IX. 3. ad istud Virgilii Georg. III. 346. *Haud secus ac patriis acer* Romanus *in armis:* pro *Romani. ἐναυμάχησε τῷ Τυρίῳ*, pro *τοῖς Τυρίοις*, Herodot. II. 161. Apud omnes exempla inveniuntur. De *Πάραλοι* vel *Παράλιοι* vide Steph. Byzant. in voce, et in *Ἀκτή*. infra habebimus *Παραλίων*. Reiskius quoque pro populo aliquo Attico *Πάραλον* accipit. *Ἐστολισμένον δορὶ, ornatum* (i. e. *armatum*) *hasta.* sic Hecub. 1163. Polymestor vocat *κάμακα*, *hastile*, *στόλισμα* suum: et naves *instructae* et *armatae* dicuntur *νῆες εὖ ἐστολισμέναι* Iph. Aul. 255. Aegis, quam gestabat Pallas, appellatur ejus *στολή*, Ion. 996. vide et Herc. Fur. 465. *[Reis-

p) Frustra omnino. Vide quae diximus ad 653. Mihi extra dubium fere est scripsisse Euripidem, *τρίτον δὲ Πάραλον*. Musgravius.

kius legit ἐστιχισμένον, *in series dispositum*. Locutionem κρήνην παρ' αὐτὴν, seu αὐτὸς emphaticum, illustravit Piersonus Verisimil. II. 9. p. 245. Eam habet et Herodotus VIII. 39. παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν: et Noster saepe, ut ver. 1207. 1212.

Ἱππότην δ' ὄχλον, *turmas vero*, seu *equites*. Scaliger quoque conjecerat ὄχλον: et ita notabatur in vet. exemplari cujus meminit Cl. Barnesius. Inserui δ' connexionis gratia. Androm. 759. ἱππικοῦ τ' ὄχλου. Iph. Aul. 191. Ἵππων τ' ὄχλον ἰδέσθαι· non, Ἵππων ὄχλον τ', ut nunc legitur. in quo dramate ver. 599. pro ὄχων Ald. et duo Codd. Paris. habent ὄχλων. vide quae notavi supra ad ver. 411. In Rheso 312. ὄχλος γυμνὴς, ut ἱππότης ὄχλος· et στρατὸν ἱππότην Plutarchus in Aemil. p. 259. E. Ceterum ὄχλον—ἴσους, quia ὄχλον *plures* exprimit, ut in isto D. Joann. vii. 43. ὁ ὄχλος οὗτος—ἐπικατάρατοί εἰσι. Sed et κράσπεδα eodem sensu utitur Xenophon Ἑλλην. III. p. 489. D. Reiskius mecum distinguit post Ἄρεος, et legit ἱππότην δ' ὄχλον. *[Heathius vero retinet ἱππότην ὄχον, et vertit *turmam equestrem*. Proprie significat, inquit, *vehiculum equestre*, metonymice pro *equitibus*, *qui equis vehuntur*, ut ἁρμάτων ὀχήματα in ver. 662. denotat *currus bellicos*. „Ὄχλον ideo etiam minus sententiae „convenit, inquit, quod semper, ut opinor, *confusionis* ratio„nem quandam conjunctam suggerit.“ Non est ita. vide Aeschyl. Pers. 960. Nostrum Orest. 882. Act. Apost. vi. 7.]

Nihil jam accuratius aut planius hac Thesei dispositione, relegas, si opus sit, quae scripta sunt ad ver. 653. Quando autem Euripides memorat ἱππότην ὄχλον, iterum forte loquitur ex more aevi sui, non enim certum est homines ex equis pugnasse tempore Thesei.

Ver. 663. (673.) σεμνῶν μνημάτων Ἀμφίονος. Magis Poëticum σεμνοῦ Ἀμφίονος. ita Aeschyl. Ἑπτ. ἐπὶ Θήβ. a Brodaeo citatus: Τύμβον παρ' αὐτὸν διογενοῦς Ἀμφίονος. ubi notat Euripidem multa sumsisse ex ista Aeschyli Tragoedia.

Ver. 665. (675.) ὄπισθεν θέμενος, ὧν ἔκειτ' ἀγών. Cod. A. οπισθε. quod minorem pronunciationi moram injicit. ob quam rationem versu 664. mallem πρόσθε quam πρόσθεν. et sic video edidisse Barnesium, non dicentem unde. Ὧν ἔκειτ' ἀγών, i. e. αὐτοὺς περὶ ὧν ὁ ἀγὼν ἦν. plene Sophocles Ajac. 954. ὅπλων ἔκειτ' ἀγὼν πέρι. nam κεῖμαι, ut cetera verba gestus, significat *sum*: ut Hecub. 16. γῆς ὄρθ' ἔκειθ' ὁρίσματα, *urbis recta erant moenia*. ubi nihil mutandum erat. sic Herodotus VII. 198. ἄλλος ποταμὸς, τῷ ὄνομα κεῖται Δύρας· *jacet*, i. e. *est*. Athenaeus I. 11. init. τοῖς ἐν ἀξιώμασιν ἥρωσι κειμένοις, i. e. οὖσι. *heroïbus in dignitate existentibus*, vel *constitutis*. Aristoph. Ran. 687. De ὄπισθεν ita Moeris Atticista: Κατόπιν, Ἀττικῶς· ὄπισθεν, Ἑλληνικῶς. quam vere, hic locus et multi alii Atticorum monstrant.

Ver. 666. (676.) Ἱππεῦσί θ' ἱππεῖς. Codd. A. C. ἱππῆς quod Atticum est. sic βασιλῆς Soph. Ajac. 190. 393. Aeschyl. Pers. 23. 44. πορθμῆς Aristoph. Eccles. 1078. vide Av. ver. 490. 491. et passim.

Ver. 669. (679.) Σιγᾶτε, λαοί· σῖγα, Καδμείων στίχες. Eadem fere formula Hecub. 530. Σιγᾶτ' Ἀχαιοί, σῖγα πᾶς ἔστω λεώς· Σίγα, σιώπα. et ita Servator noster ad mare, Marc. IV. 39. Σιώπα, πεφίμωσο.

Ver. 670. (680.) ἥκομεν μέτα est μεθήκομεν, *petitum venimus*, ut Phoen. 1339. ed. King. Alcest. 47. Aristoph. Eccles. 530. Ἥπερ μεθῆκέ μ'. ubi el. Kusterus absque caussa, opinor, maluit μετῆλθε. Herodotus saepe voces ita dividit. Vide doctiss. Valckenaer. ad Phoeniss. 1327, 28.

Ver. 672. (682.) τεῖναι φόνον. p) Non puto opus esse Canteri θεῖναι, neque Scaligeri φόβον. Hecuba 262. Εἰς τήνδ' Ἀχιλλεὺς ἐνδίκως τείνει φόνον; ubi Schol. ἀντὶ τοῦ, ἐπάγει. Vertitur ibi *intendit*. Hesychius: Τείνειν· ἀποδιδόναι. quae tamen videtur esse explicatio τοῦ τίνειν potius quam τείνειν. Vertunt hic τεῖναι φόνον *ulcisci necem*. rectius videretur *inferre* vel *intendere*. τείνειν φόνον forte potest esse φονεύειν, ut τείνειν ὁδὸν passim, ὁδεύειν. In Medea ver. 201. τείνουσι βοὰν, vel idem quod, vel paullo plus quam verbum βοᾶν. vertunt, *intendunt vocem*: Scholiastes, ᾄδουσι μετὰ τόνου. *[Reiskius conjicit, δεόμενοι καινῶν φόνων.] Heathius, τεῖναι φόνον, *intendere caedem*: et remittit ad locum Hecubae supra citatum.

Ver. 674. (684.) ποιμένες δ' ὄχων. Ut ποιμένες λόχων Phoeniss. 1147. ubi vid. Valckenaer.

Ver. 676. (686.) Πέραν δὲ διελάσαντες ἀλλήλων ὄχους. *Agentes autem currus vicissim ultra ordines alii aliorum*. Sic vertitur. Quamobrem vero hoc facerent, aut quid sibi velint haec verba, sane non intelligo, si constructio sit πέραν ἀλλήλων, et vera versio, *vicissim ultra ordines alii aliorum*. Sed non est ita, opinor; neque constructio est πέραν ἀλλήλων, sed διελάσαντες ὄχους ἀλλήλων, *cum egissent currus suos invicem*: et πέραν est adverbium (non praepositio) *ultra*, *ulterius*, *ex statione priori*: hoc est, quum utraque pars (Athenienses et Thebani) currus suos egissent et promovissent propius sibi invicem, deposuerunt ex curribus parabatas, qui statim pugnam commiserunt hastis et ensibus. post quod, aurigae quoque discesserunt ad sui generis pugnam, nempe, missilibus. Idem est ac si dixisset, ἀμφότεροι δὲ πέραν διελάσαντες ἑαυτῶν ὄχους: qualiter scripsisset, opinor, si metrum permisisset. Hesiodus ita expri-

p) Interpres legisse videtur τίνειν, vel τίσαι. Utrumvis facile vulgatae antepono. *Ulcisci eadem* Argivorum sc. qui priore praelio occubuerant. *Musgravius.*

mit, Scut. Herc. 372. *Ἡνίοχοι δ' ἔμπλην ἔλασαν καλλίτριχας ἵππους.* Heathius: „Pro *πέραν* mallem, cum viro quodam docto, *πέλας*."

Ver. 677. (687.) *Παραιβάτας ἔστησαν.* Ultima accusativi pluralis in prima declinatione simplicium, Tragicis longa est: ut Heraclid. 141. *δραπέτας.* hoc dramate 870. *οἰκέτας.* sic *ναύτας* Orest. 368. *δεσπότας* Alcest. 304. Quae noto, quia brevis est in carmine Tyrtaei [q]) apud Plutarchum Lycurg. p. 48. D. *δημότας ἄνδρας*, ad finem hexametri. Vide Dorvill. ad Chariton. p. 785. Scholiastes vero Aristoph. ad Nubes 28. dicit Thesei inventum fuisse, ut *ὁπλίτης* currum inscenderet una cum *παραβάτῃ*, et ex eo pugnaret.

Ver. 679. (689.) *Πώλους ἐς ἀλκὴν αὖτις ἐς παραιβάτας.* Non puto haec posse intelligi. Distinguo, *Πώλους ἐς ἀλκὴν αὖτις. ἐς παραιβάτας Ἰδὼν δὲ Φόρβας* etc. i. e. *Φόρβας δὲ, ἐσιδὼν παραιβάτας* etc. Vide notam proxime sequentem, et versionem praecedentis versus. *Ἰδὼν ἐς παραιβάτας*, ut *βλέψασα εἰς γραῦς*, ver. 8. *ἰδέσθω ἐς ὕβριν* Aeschyl. *Ἱκετ.* ver. 109. *ἐς τί βλέψασα*, Sophocl. Electr. 893. *πρὸς κασιγνήτην ἰδὼν*, Phoeniss. 1464. Homer. Iliad. *Δ.* 81. *ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.*

ων ον

Ver. 681. (691.) *ἁρμάτων ὄχον.* Cod A. *οχον.* C. *οχων.* Forte, *ἁρμάτων τ' ὄχλον*, i. e. *ὄχλησιν*, ut ap. Xenophont. Hist. Graec. IV. p. 523. C. Sensus est: Phorbas vero, Dux equitatus Attici, et Duces itidem equitatus Thebani, cum intuiti sunt confusionem curruum, et *παραιβάτας* congressos jam et proeliantes, ipsi quoque proelium commiserunt. Reiskius interpretatur *ὄχον* per *ὁρμὴν*, et mecum distinguit post *Ἐρεχθείδαισιν*· cogitavit quoque de *ἁρμάτων ὄχμον*, *seriem curruum.* Heathius quoque eodem modo distinguit.

Ver. 682. (692.) Pro *καὶ κράτουν* usitatior scriptura est *κἀκράτουν.*

Ver. 684. (694.) *λεύσσων δὲ ταῦτα, κ' οὐ κλύων* etc. Similia sunt Aeschyli Pers. 266. *Καὶ μὴν παρὼν γε, κ' οὐ λόγους ἄλλων κλύων* etc. et Sophoclis Trachin. 759. *Αὐτὸς—δεδορκὼς,* [q]) *κ' οὐ κατὰ γλῶσσαν κλύων*· ubi nunc legitur, *καὶ κατὰ γλῶσσαν.* quod tamen defendi potest; licet *κ' ου* verius existimem: vide quae praecedunt.

Ver. 685. (695.) Pro *ἐπεμβάται* Cod. A. *επιβαται*, ab explicatione supra vocem scripta.

Ver. 689. (699.)

Ἢ τὰς ἄνω τε καὶ κάτω φορουμένας
Ἱμᾶσιν αἵματός τε φοινίου ῥοὰς,

q) Idem apud Pausaniam Messen. c. 14. p. 313. *δεσπότας οἰμώζοντες ὁμῶς ἄλοχοί τε καὶ αὐτοί.*

q) Quomodo ex MS. B. edidit Brunckius.

An qui ferebantur sursum et deorsum,
Fluxus sanguinis purpurei in loris.

Fluxus sanguinis qui ferebantur sursum et deorsum in loris, prodigium foret. Neque ad hunc tamen sensum qualemcumque perveniri potuit, nisi omissa in versione copula τε in versu secundo. Saniori mente scripsit Euripides,

Κόνιν προσαντέλλουσαν, ὡς πολλὴ παρῆν·
Ἢ τοὺς ἄνω τε καὶ κάτω φορουμένους
Ἱμᾶσιν· αἵματός τε φοινίου ῥοὰς,
Τῶν μὲν πιτνόντων, etc.

In unoquoque commate repetendum est πότερα εἴπω: Utrum referam *pulverem, quantus esset: an* referam *eos qui sursum et deorsum jactarentur in loris* implicatos: *an* referam *fluxus sanguinis* etc. τε in ultimo versu idem est quod ἢ, *aut*, ut saepe in nostro et omnibus, et ut in Latinis *que* pro *aut*, quod non raro sine caussa mutatur in *ve*. Ceterum haec *jactatio* et *implicatio* in *loris*, saepe accidebat agitatoribus qui curribus exciderant. Hippol. 1236. *Αὐτὸς δ' ὁ τλήμων ἡνίαισιν ἐμπλακεὶς* etc. et mox, *ἐκ δεσμῶν λυθεὶς Τμητῶν ἱμάντων* etc. et Orestes in Sophoclis Electr. 748. *Κᾷξ ἀντύγων ὤλισθε· σὺν δ' ἑλίσσεται Τμητοῖς ἱμᾶσιν*, et paullo post, *Φορούμενος πρὸς οὖδας, ἄλλοτ' οὐρανῷ Σκέλη προφαίνων· Illisus modo terrae, modo in coelum Crura protendens.* Haec est illa *jactatio sursum et deorsum in loris*; non *sanguinis*, sed *agitatorum* curulium. Sed praecipue in confusione proelii hoc accidit. cujus rei multa sunt exempla in poëtis. Pro ῥοὰς Codd. Gall. ῥοαις. perperam, opinor. Reiskius legit, *τοὺς φορουμένους ἱμάντας*. aut alias dicendum putat versum unum deesse. Brodaeus, *ἰκμᾶσιν*, *fluxu*. Heathius mecum legit, et exemplum Hippolyti profert. [Interpunctionem ita esse corrigendam: *τῶν μὲν, πιτνόντων* (sc. *δίφρων*)— vidit Hermannus. Vid. ad Elmsl. Heraclidas p. 57. ed. Lips. *ED. LIPS.*]

Ver. 692. (702.) *Εἰς κρᾶτα πρὸς γῆν ἐκκυβιστώντων*. Quos Phoeniss. 1155, 1156. vocat forte [r]) *κυβιστητῆρας ἐς οὖδας ἐκνενευκότας*. nunc ibi legitur *ἐκπεπνευκότας*. vide Lycophronem, citatum doctissimo Valckenaerio ad istum locum Phoenissarum, et Homerum. Quod hic est *ἐκκυβιστᾷν πρὸς γῆν*, ibi forte est, *κυβιστητῆρας ἐκνεύειν ἐς οὖδας*.

*[Ver. 694. (704.) *Νικῶντα δ' ἵπποις ὡς ὑπείδετο στρατόν*. Ex hac descriptione putares Creontis equitatum *victorem* fuisse. sed erat prorsus contra. Lego, *Νικέντα δ' ἵπποις*; et mallem *ὡς ὑπείδεθ' ὃν στρατὸν Κρέων*· (licet hoc ultimum, *ὃν*, non necessarium sit: Phoeniss. 1204. ed. King. et mox ver. 699.)

r) Hanc conjecturam Valckenaerio ad Hippol. 828. et Brunckio probatam recepit Porsonus.

694. Lege, *ὡς ὑπεῖδε τὸν στρατόν*, *Porsonus*.

Creon autem ut vidit suum *exercitum equis victum.* nam *Creontis* equitatum aliquid mali passum fuisse certum est, quia ille caeteras suas copias adiit *priusquam animis conciderent*, viso nempe hoc equitatus infortunio. vide et ver. 708. ubi τὸ νικῶν τοῦτο Thesei, confirmat hanc emendationem. Versu praecedenti, βίον construendum esse cum ἐκκυβιστώντων censet Cl. Reiskius. nam „ἐκκυβιστᾶν τὸν βίον est, inquit, *vitam saltu praecipiti et rotatorio expellere.*" Ambigua ibi est significatio praepositionis πρός. πρὸς ἀγαῖσιν ἁρμάτων denotare potest *caussam*, ut πρὸς δόλῳ Κλυταιμνήστρας, Electra, 9.] *(Εἴκοντα pro νικῶντα probabiliter Valckenaer. ad Hippol. 444. Pessime conjeceram Νικέντα. Adhuc quaero de ὑπείδεθ' ὃν στρατόν, *suum exercitum.*)

Ver. 695. (705.) Κρέων γε, τοὐνθένδ' etc. Inscite posita videtur particula γε. Omnes Codices, Κρεων το ενθενδ', quod erat, s) Κρέων, τό γ' ἐνθένδ' etc. multo melius quam vulgata. Ἰτέαν *hastam* vertit Barnesius, opinor ob χερί. *scutum*, Brodaeus: *clypeum*, Canterus et Heathius, qui exempla profert ex Troad. 1193. et Cyclop. ver. 7. Theocritus Idyll. XVI. 79. Ἀχθόμενοι σακέεσσι βραχίονας ἰτεΐνοισιν.

Ver. 696. (706.) ξυμμάχους idem exprimit hic quod συμμετασχόντες δορὸς ver. 648. *commilitones.*

Ver. 699. (709.) Καὶ συμπατάξαντες etc. t) Haec de Thebanis clare dicuntur: sed duobus iambis praecedentibus, de Theseo agitur, sine ulla nota transitionis. Euripidis solitam perspicuitatem et connexionem hic desidero: et suspicor duos istos versus praecedentes, de Theseo, Καὶ μὴν τὰ Θησέως, et, Ἀλλ' ἴετ' εὐθὺς, poni debuisse infra, post vocem ἰσόῤῥοπος ver. 706. ubi locum suum optime tuebuntur. Postquam enim his et sequentibus, usque ad versum 707, peregerat de Creonte et Thebanis, transit statim ad Thesei et Atheniensium res narrandas: distinctim, prout oportuit, de utroque: quae in contextu jam

s) Rectissime Marklandus, Κρέων τό γ' ἐνθένδ'. Euripid. Orest. 1284. καλῶς τά γ' ἐνθένδ', non, ut vulgo, ἔνθεν. *Porsonus.*

t) Id vero adeo non clarum est, ut omnino falsum sit. Dicuntur enim de Thebanis et Atheniensibus simul, qui, Theseo et Creonte utrinque incitantibus, proelium conserere incipiebant. Creon scilicet, cum videret, equitatum suum turbari, statim, ne metum inde conciperent milites, reliquum exercitum contra Athenienses ducit; Theseus contra, ne hostium metu moras ducere videretur, pari alacritate adversus Creontem progreditur, *milites rapiens armis fulgentes*, λάμπρ' ἀναρπάσας ὅπλα: quod male interpretatur Marklandus, *correptis armis splendidis.* Plutarchus καθιστάντος εἰς τάξιν τὰ ὅπλα Parallel. p. 1712. et mox p. 1713. μετὰ τῶν ὅπλων ἦκεν. His autem positis, nemini, opinor, dubium erit, quin vv. 699. 700. quos Marklandus post 708. collocandos censet, verum nunc locum obtineant. *Musgravius.*

confunduntur. Admodum probabile hoc mihi videtur: et ita conjungerem,

Χωρεῖ, πρὶν ἐλθεῖν ξυμμάχοις δυσθυμίαν·
Οἳ, συμπατάξαντες μέσον πάντα στρατὸν,
Ἔκτεινον, ἐκτείνοντο.

Οἳ mutatum videtur fuisse in Καὶ ab interpolatore, postquam duo isti versus de Theseo istuc perperam ingesti fuissent: post quod, οἳ nequaquam intelligi potuit; καὶ, male quidem, sed aliquanto melius quam οἳ. Sententiae huic non absimilia habet Xenophon Hist. Graec. lib. IV. p. 519. D. Καὶ συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας, ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθνησκον. ubi putassem Xenophontem [n]) scripsisse ex sensu ἐμάχοντο, ἐώθουν, ἐωθοῦντο, etc. nisi vidissem Longinum περὶ Ὕψ. sect. 19. citare sic ut est in vulgatis. Sed et sic, ita puto scripsisse, cum in Cyropaedia lib. VII. p. 178. D. invenio, καὶ προσπεσόντες ἐμάχοντο· ἐώθουν, ἐωθοῦντο· ἔπαιον, ἐπαίοντο.

Ver. 702. (712.)

Θεῖν. κἀντέρειδε τοῖς Ἐρεχθείδαις δόρυ.
Ad concurrendum: Erechthidis autem Cadmea *resistebat hasta.*

Ne minima quidem connexionis species his subest. Obvium erat, Θεῖν, κἀντερείδειν etc. ante visos Codices A. B. qui habent αντερειδε pro κἀντέρειδε. Lego sine ulla mutatione,

καὶ παρηγγύων
Κέλευσμον ἀλλήλοισι σὺν πολλῇ βοῇ,
Θεῖν', ἀντέρειδε τοῖς Ἐρεχθείδαις δόρυ.

Ista, Θεῖνε, ἀντέρειδε, sunt verba Thebanorum sese mutuo adhortantium. Sic Auctor Rhesi 675. βάλλε, βάλλε, Θεῖνε, θεῖνε. Παρηγγύων est vox militaris. vide Xenophon. Ἑλλην. iv. p. 516. A. et Ἀναβ. vi. p. 385. C. p. 408. A. Plutarch. Arato p. 1040. F. De ἐρείδειν vide Kuster. ad Aristoph. Nub. 1378. et Casaubon. ad Equit. 624.

Ibid. τοῖς Ἐρεχθείδαις. Articulus nonnunquam praefigitur nominibus propriis apud Tragicos, ut hic, et ver. 27. τὸ Ἄργος, et ver. 185. ταῖς Ἀθήναις, ver. 526. τὰς Ἀθήνας. Suffecerit pro omnibus Sophoclis Oedipus Tyrannus. ὁ Ζεὺς ibi, et ὁ Ἀπόλλων ver. 506. ὁ Λάϊος, ver. 566. 748. τῆς Κορίνθου, 955. 974. τὸν Ὄλυμπον, 1107. τὸν Λάϊον, 759. Et ita apud ceteros, per omnes numeros et casus, excepto dativo singulari, in quo rarissime invenio articulum apud Tragicos ante nomen proprium: casune, an consulto, nescio. Unum est exemplum Phoeniss. 799. τῇ Εὐλαβείᾳ: ubi pro *Dea* seu *persona* sumenda est ἡ Εὐλάβεια. Multo tamen saepius et libentius articulum omittunt ante nomina hujusmodi. unde leviter restitui potest Iphig.

n) Vide Bibliothecam Criticam Amsteled. T. III. P. 1. p. 65.

Taur. 1439. *τόν τ' Ἐριννύων χόλον Φεύγων* etc. pro *τῶν τ'*. nam in isto dramate *Ἐριννύες* pluries nominantur, et semper sine articulo. Haec notavi, quia a [x]) Viris doctissimis observatum vidi, nominibus propriis articulum non praefigi a Tragicis. Si addidissent, *saepius*, consensissem: eundem consensum praebiturus, si dixissent Comicos nonnunquam omittere articulum ante nomina appellativa: quod illi negant; ego verum esse scio. Ratio hujus omissionis est, opinor, quia Tragici veterem Atticam loquelam sequebantur, in qua articuli saepissime non exprimuntur, ut ex Herodoto videre licet.

Ver. 705. (715.) *δεξιὸν δ' ἡσσώμενον Φεύγει τὸ κείνων.* Hoc nimis absurdum est. nam dextrum cornu Thebanorum opponebatur, sicut necesse erat, sinistro Atheniensium; et hoc dextrum cornu eorum inclinavit sinistrum Atheniensium. quomodo igitur vincebatur et fugiebat idem dextrum cornu, prout hic narratur? Lego, mutata una litera, *δεξιοῦ δ' ἡσσώμενον Φεύγει τὸ κείνων·* scilicet a dextro nostro cornu sinistrum eorum pellebatur: unde *ἀγὼν* erat *ἰσόῤῥοπος*, (ver. 706.) nempe, utriusque exercitus sinistro cornu profligato. non tamen stricte *ἰσόῤῥοπος*, sed eatenus tantum quod ad pedites. nam equitatus Creontis jam ante (ver. 694.) victus fuerat. *Δεξιοῦ ἡσσώμενον* ut *γυναικὸς ἡσσώμενος*, Alcest. 697. et Hecub. 1259. Aliter haec explicat Heathius, retenta lectione vulgari.

Ver. 707. (717.) *Κἀν τῷδε* etc. Ante hunc versum insererem duos istos iambos de Theseo, qui nunc inopportune collocantur in medio narrationis de rebus Creontis, ver. 697, 698.

ἡν δ' ἀγὼν ἰσόῤῥοπος.
Καὶ μὴν τὰ Θησέως οὐκ ὄκνῳ διεφθάρη·
Ἀλλ' ἔτ' εὐθὺς λάμπρ' ἀναρπάσας ὅπλα.
Κἀν τῷδε τὸν στρατηγὸν αἰνέσαι παρῆν·
Οὐ γὰρ etc.

In hac quoque re imperatorem erat laudare: Non enim solum etc. Quanto magis cogito, minus dubito de hac restitutione. Nihil tamen in contextu mutare debui. *Τὸ νικῶν τοῦτ'* (ver. 708.) est *κατὰ τὸ νικῶν τοῦτο*, *in hac parte victrici.*

Ver. 710. (720.) *Ἔῤῥηξε δ' αὐδήν.* Frequens locutio, vel *ἔῤῥηξε φωνήν*, Clem. Alex. Paedag. II. 1. p. 172. et *rumpere vocem* Latinis.

Ver. 712. (722.) *οἴχεται τὰ Παλλάδος.* Perite *τὰ Παλλάδος*, potius quam *τὰ Κεκροπιδῶν*, quod versus admisisset. nam fortius argumentum et incitamentum illo aevo videri poterat res religionis quam res civilis, *τὰ Ἀθηνᾶς* quam *τὰ Ἀθηναίων.*

x) Lege Porsonum ad Phoeniss. 145. Lycophronis v. 1283. emendavit Valckenaer. ad Hippol. 224.

Ver. 713. (723.)

Θάρσος δ' ἐνῶρσε παντὶ Δαναϊδῶν στρατῷ.
Fiduciam vero indidit toti exercitui Danaïdum.

Quisquis cum cura legerit, necesse erit ut hic quoque haereat in voce *Δαναϊδῶν*, qua significantur *Argivi*, proprie: vide Orest. 874. 930. Fragm. Archelai p. 456. ed. Barn. et ter, neque unquam aliter, in hac fab. ver. 130. 1190. 1220. Jam vero nulli erant *Δαναΐδαι* seu *Argivi* in hoc Thesei exercitu. Restat ut *Δαναϊδῶν* idem sit quod *Ἑλλήνων*, *Graecorum*, ut ap. Eurip. Iph. Aul. 337. 352. Troad. 447. et alibi passim. Sed neque hoc recte procedet, et nimium dicet. nam Thebani, hoc usu vocis, erant *Δαναΐδαι* seu *Ἕλληνες*, aeque ac Athenienses, vel Argivi: Adeo ut haec Thesei oratio indidisset fiduciam hostibus suis, Thebanis, aeque atque militibus suis Atheniensibus. Haec praefanda erant, ut solenne facinus interpolatorum hic perspiceres, qui contra historiam, et sensum, substituerunt *Δαναϊδῶν* pro voce minus sibi nota, *Παραλίων*. Hi enim Paralii, ut supra notavi ad ver. 653, 659, constituerunt laevum cornu in exercitu Thesei; et hoc cornu a Thebanis inclinatum erat ver. 705, 709. et hic a Theseo restitutum. neque alia est vox praeter *Παραλίων* quae huic loco et veritati convenire potest. De hujusmodi mutationibus in nominibus propriis vide doctissimum Dorvillium ad Chariton. p. 606. 607. ubi pro *Ὀφρυάδου* nunc legitur *Μιθριδάτου*.

Ver. 715. (725.)

Ὁμοῦ τραχήλους, κἀπικείμενον κάρα
Κυνέας θερίζων.

Vertunt, *Simul colla, et insertum caput Galeae demetens.* Scholion Brodaei est: *κυνέας*] *e galea demetens.* Intellexit *ἐκ* ante *κυνέας*, quam vocem et ille et interpretes acceperunt pro secundo casu numeri singularis, qui fuisset *κυνέης*, non *κυνέας*, quod Doricum est. neque bene vertunt *ἐπικείμενον κυνέας*, *insertum galeae.* *κυνέας* est accusativus pluralis, a recto *κυνέη*: et *κάρα ἐπικείμενον* (singularis pro plurali) *κυνέας*, est, *capita quae galeas impositas habebant*, locutione elegantissima. sic *τραγῳδοὶ ἐπικείμενοι κράνη*, *tragoedi qui impositas habent* (gestant) *larvas*, apud Lucian. De Gymnas. p. 285. ed. Graev. Idem Navigant. p. 493. *ἡ πρύμνα χρυσοῦν χηνίσκον ἐπικειμένη*, *puppis quae anserculum aureum impositum habebat.* et ita Adv. Indoct. p. 384. *κιθάραν ἔχων ξυλίνους κόλλοπας ἐπικειμένην· citharam habens cui imponebantur verticilla lignea*: i. e. cujus verticilla erant lignea. Herodianus lib. V. cap. xi. de Heliogabalo: *εἰς εἶδος τιάρας στεφάνη ἐπικείμενος· impositam habens* (i. e. gestans) *coronam in speciem tiarae formatam.* In edit. Oxon. 1704. quae sola est ad manus, sic legitur, non *στεφάνην*, quemadmodum

oportuit, opinor. Homerum forte in animo habuit Noster, Iliad. Ξ. 497. ἀπῆραξεν δὲ χαμᾶζε Αὐτῇ σὺν πήληκι κάρη. Ejusdem rationis est istud Virgilii, *flores inscripti nomina regum:* et multa talia apud Latinos poëtas.

Ver. 717. (727.) κᾀποδαυλίζων. Placet conjectura eruditorum, pro ignorabili hac voce reponentium κᾀποκαυλίζων, a καυλὸς, *caulis:* ut sensus sit, *et truncos demetens.* Aristoph. Ἱππ. 822. τοὺς καυλοὺς Τῶν εὐθυνῶν ἐκκαυλίζων. ubi Scholiast. notat metaphoram esse ab iis qui *caules olerum defringunt.* Thucydides citatur in Lexicis: qui locus est II. 76. ἀπεκαύλιζε τὸ προέχον τῆς ἐμβολῆς. De θερίζων hoc loco vide Cl. Sallier. ad Moerin Atticist. V. Ἀμᾶν, et Nostrum Orest. 128.

Ver. 720. (730.) Κᾀκρουσα χεῖρας. Ut ille apud Aristoph. Plut. 739. Ἐγὼ δὲ τὼ χεῖρ' ἀνεκρότησ' ὑφ' ἡδονῆς. Ἔτεινον, sc. ὁδὸν, *tendebant* iter. sic Iph. Aul. 420. Ἀλλ' ὡς μακρὰν ἔτεινον, intellige ὁδόν. Aristoph. Thesmophor. 1217. y) φεύξει καὶ τενεῖς Ὡς τὴν γυναῖκα.

Ver. 723. (733.) Decrat δὲ in editt. multis post παρόν. eam habet Barnesius, et Codd. A. B. quin et Ald. et Hervag. quae ambae pro παρὸν non recte παρῶν.

Ver. 728. (738.) ὃς πράσσων καλῶς. Pro ὃς Cod. A. ὅν, male. Idem pro θ' eodem versu, habet δ'. *[Docemur autem (ut hoc obiter moneam) primam syllabam adjectivi καλὸς, (et consequenter adverbii καλῶς) *semper brevem* esse, ut hoc loco, Atticis. Sed quid z) fiet de hoc versu Philoctetis Sophoclei, ver. 1420. Ἃ σοί τε κᾀμοὶ κᾶλ' ὁρῶ τελούμενα. *Quae tibique et mihi video honesta futura, si fiant.* hic certe longa est. unde patet in Fragment. Euripid. ex Incert. Tragoed. ver. 105. p. 507. Σὺν μυρίοις τὰ κᾶλὰ γίγνεται πόνοις, non necesse esse ut legatur

y) φεύξει κᾀτενὲς Valckenaer. ad Theocrit. I. 112. *Porsonus.*

z) In loco Sophoclis nihil juvant libri; puto tamen cum Erfurdtio glossam verae lectionis sedem occupare. [Vid. Dobraeum ad Aristoph. Eccles. v. 70. in addendis, et Buttmann. ad Soph. Philoctet. p. 174. *ED. LIPS.*] Καλὸς prima producta apud Atticos nusquam invenitur. Frustra advocatur Anaxilas Athenaei XII. p. 548. D. Ἐφεσήϊα γράμματα καλὰ ubi versum Ionici cujusdam poetae aperte mutuatus est. Frustra etiam advocatur Comicus ejusdem XIII. p. 574. D. Ἀλκιβιάδην τὸν καλὸν ὦ γῆ καὶ θεοὶ, quum ibi codex vetustissimus Veneto-Parisiensis exhibeat τὸν ἁβρόν. Vide autem Aeschylum ibid. XIV. p. 632. C. εἴτ' οὖν σοφιστὴς καλὰ παραπαίων γέλυν. De metro securus Schweighaeuser. non incommode tamen observat, „mire „juncta esse verba καλὰ παρα„παίειν, quum ex constanti omni„um auctorum usu παραπαίειν „nil aliud significet nisi παρα„φρονεῖν, ληρεῖν, ἁμαρτάνειν" etc. etc. De Augmento scriptoribus Atticis nunquam abjecto vide Porsoni Praef. Hecubae p. v. Supplem. p. xvii. Optimo jure igitur observationem hanc ex secunda editione exulare fecit Marklandus.

Σὺν μυρίοισι. et Iphig. Aulid. ver. 21. Τοῦτο δέ γ' ἐστὶ τὸ κᾶλὸν σφαλερὸν, nihil variant exemplaria, tametsi καλὸν in versu praecedenti primam habet brevem, ut in noto isto Theocriti, τὰ μὴ καλὰ, καλὰ πέφανται. Quod si probari potest primam hujus vocis apud Atticos necessario esse brevem, necesse quoque erit ut haec omnia, et multo plura, mutentur. sed caveamus ab hypothesibus; quae cum in sacris, tum in humanioribus literis pessimi sunt effectus. Clarkius quidem ad Iliad. B. 43. scribit: „In „sermone Attico vox καλὸς Sophocli, Euripidi, et Aristophani „innumeris in locis (nescio an non in omnibus) corripitur." Haec auctoritas sufficit hypothesin sectantibus, ut prima in καλὸς Atticis semper brevis edicatur, utque haec omnia statim emendentur. Multa hypothetica possem commemorare in quibus eodem modo proceditur, et auctoritas alicujus affirmantis, substituitur loco argumentorum et exemplorum. unius solummodo mentionem faciam; istius nempe, quod a plerisque traditur, Atticos nunquam omittere verborum augmentum, id est, nunquam scribere τύπτον pro ἔτυπτον. quod falsissimum esse multis exemplis probari potest. vide Bacch. 766. Νίψαντο δ' αἷμα: 1082. Σίγησε δ' αἰθὴρ, (pro Ἐνίψαντο et Ἐσίγησε) et Jungerman. ad Polluc. III. 13. p. 313. Et tamen haec hypothesis obtinuit, et forte adhuc obtinebit, non obstantibus exemplis.]

Ver. 729. (739.) Εἰς ἄκρα βῆναι. Videtur deesse copula, Εἴς τ' ἄκρα.

Ver. 732. (742.) Θεοὺς νομίζω [a]). Sic Laërtes apud Homer. Odyss. Ω. 355.

> Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ Θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
> Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν.

Ibid. Καὶ δοκῶ τὰς συμφορὰς Ἔχειν ἔλασσον. Scaliger, τοι συμφορᾶς — ἔλασσον. Nihil mutarem sine exemplaribus, sive constructio sit, δοκῶ τὰς συμφορὰς (ἐμὰς) ἔχειν ἔλασσον (μέρος:) seu vera lectio, δοκῶ (ἐμὲ) ἐλάσσους ἔχειν τὰς συμφορὰς (ἃς ἔχω): quasi scriptum fuisset Ἔχειν μ' ἐλάσσους. nam ἔχειν συμφορὰς recte dicitur. Alioquin τῆς συμφορᾶς legi posset. et ita Heathius, et Reiskius, qui putat Scaligerum sic scripsisse, licet editio Barnesii aliter exhibeat.

Ver. 734. (744.) Ὦ Ζεῦ, τί δῆτα etc. Hi tres Iambi paullo aliter leguntur in Fragment. ex Incert. Tragoed. p. 510. ed. Barnes. Oblitus erat Cl. Vir eos hic extare. Vide Diog. Laërt. ix. 71. in Pyrrhone: et ibi Casaub. et Menagium.

Pro ἐξηρτήμεθα A. εξηρτυμεθα. male. vide Plutarch. De

a) Θεοὺς νομίζω. Vide Musgravium ad Euripid. Hec. 800. Supplem. p. 334. (508.) Electr. 587. Aeschyl. Pers. 498. Schol. Aeschyl. Agam. 273. Porsonus.

Stoïc. Repugnant. p. 1056. B. ubi pro λέγουσι habetur λέγοιμ' ἄν: et pro θέλων, φρονῶν.

Ver. 737. (747.) τότ' ἄλγος οὐχ ὑποστατόν. *[Brodaeus, probante Barnesio et Heathio, ἔγχος. Sed] praeclare libri omnes Gallici, Ἄργος. Phoeniss. 734. Ἔχει τιν' ὄγκον Ἄργος Ἑλλήνων πάρα. ubi Schol. Barocc. explicat ὄγκον per μέγεθος ἰσχύος. vide supra ver. 127. et Heraclid. 290. Sic νῆσον, et πόλιν, pro Νάξον, et Πόλλιν, Aristid. Panath. p. 170. ed. Jebb. Τότ' est τότε, *tunc*, ut mox 741. non, τό τε.

[Ver. 738. (748.) V. Elmslei. ad Bacchas v. 959. *ED. LIPS.*]

Ver. 740. (750.) Μέτρια θέλοντος. Vox λαβεῖν, quae sequitur, videtur indicare, Μέτριά τε δόντος, οὐκ ἐχρήζομεν λαβεῖν· *Et aequas* (seu *tolerabiles*) *conditiones offerente, noluimus accipere.* nam si recte habet θέλοντος, sequi potius debuisset διδόναι quam λαβεῖν. notissimi est usus δόντος pro *dare volente* vel *offerente.* Plutarchus in Aristide p. 334. C. πολλάκις αὐτοῦ πολλὰ καὶ διδόντος, καὶ δεομένου λαβεῖν, οὐκ ἠθέλησεν. et μέτρια, ut Aristoph. Nub. 1135. Ἐμοῦ μέτριά τε καὶ δίκαι' αἰτουμένου. Error natus ex similitudine literarum Λ et Δ, si error sit. *(Si recte habet θέλοντος, post λαβεῖν intellige σύμβασιν.) pro τότ' (ver. 741.) Cod. B. Ald. et Brodaeus τόδ'.

Ver. 742. (752.) ἀρτίπλουτα χρήματα, per hypallagen, ὡς πένης ἀρτίπλουτος, λαβὼν χρήματα: *ut pauper modo dives factus, acceptis opibus.*

Ver. 745. (755.) Οἳ τόξον ἐκτείνοντες ὡς. Ἐκτείνειν τόξον esset *extendere arcum.* hic vult *intendere*, quod est [b]) ἐντείνοντες, ut infra 886. τόξα τ' ἐντείνων χεροῖν. Iphig. Aul. 549. Τόξ' ἐντείνει, τῶν Χαρίτων—ut ibi legendum puto, pro Τόξ' ἐντείνεται χαρίτων. Vide Herodot. II. 173. Et ita jam invenio (εντεινοντες) in MSS. A. B. qui etiam pro ὡς *[male] habent του. Brodaeus notat, ὡς *superfluit.* Vide Aristoph. Νεφ. 1209. Metaphora seu comparatio *actionum humanarum* cum arte *sagittandi*, notissima est, vel ex isto Horatii, *Quid brevi fortes* JACULAMUR *aevo Multa?* vide et Troad. 638.

Ver. 747. (757.) Φίλοις μὲν οὐ πείθεσθε, τοῖς δὲ πράγμασιν. Nescio an intelligam. Forte aliquis putet scribendum Θεοῖς pro φίλοις: mavultis obtemperare *rebus*, (rerum apparentiis, et

b) Recte Marklandus ἐντείνοντες. Facilis mutatio τοῦ ἐκ et ἐν. Locus Iphig. Aul. 549. ἐκτείνεσθαι praefert apud Athenaeum XIII. p. 562. F. a quo citatur ut Chaeremonis. *Porsonus.*

745. Λέγοιμ' ἄν Plutarch. T. II. p. 1056. B. C. et versu proximo τοιάδ' ἃ σὺ τυγχάνεις φρονῶν. Ex Laërtio sumpsit Suidas v. Πυῤῥώνειοι. *Porsonus.* Idem fere docuit nuperus Hephaestionis editor p. 85.

746. Τοιοῦτος ὃς Euripides Cresph. Stob. Gesn. 92. p. 509. ed. 1549. Grot. 94. p. 381. supra 364. *Porsonus.*

praesenti circumstantiarum conditioni) quam *Diis:* ut hoc dicat Adrastus respiciens seipsum, et suam in Thebas expeditionem, quam suscepit *Θεοὺς παρελθών*. Hoc sensu vox *πράγματα* saepe invenitur; unde *ἐκ τῶν πραγμάτων*, Aristides Panath. p. 148. ed. Jebb. quod Canterus bene vertit *e re nata*. Sic et Alexis ap. Stob. Serm. xxvii. p. 195. Demosthenes Philipp. I. (p. 36, 52.) *δεῖ τοὺς ὀρθῶς πολέμῳ χρωμένους, οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ἔμπροσθεν εἶναι* (vel *ἰέναι*) *τῶν πραγμάτων*. Non autem jure reprehendi potest qui *rebus* potius quam *amicis*, sed qui *rebus* potius quam *Diis* obtemperat: quod Adrastus fecit: nam, ut ait Hermogenes apud Xenophont. in Conviv. p. 888. A. *Θεοῖς ἐγὼ ὅταν μὲν πείθωμαι, οὐδέποτέ μοι μεταμέλει· ἤδη δέ ποτε καὶ ἀπιστήσας* (*ἀπειστήσας* Leunclav.) *ἐπολάσθην*. Legi forte posset, *Φίλοις μὲν ἐκπείθεσθε, τοῖς τε πράγμασιν*, i. e. non *Diis*, prout oportuit, sed *amicis*, et *rebus* obtemperatis. Si vulgata retinenda est, per *Φίλοις* intelligendus est Amphiarius, qui Adrastum ab hac expeditione dehortatus est, et cui ille non obtemperavit, ver. 158.

Ver. 748. (758.) *κάμψαι κακά*, *declinare mala*, metaphoricum est vel a *navigantibus*, *κάμψαι τὴν ἄκρην*, Herodot. vii. 193: vel a *stadio*, *κάμψαι τὴν νύσσαν*· Horatio, *metaque fervidis Evitata rotis*. In Rheso 235. *κάμψαι πάλιν θυμέλας* est *redire ad aras*. Helen. 1174, hoc, de quo hic agitur, dicitur, *διορθῶσαι ἔριν λόγοις*. *Διὰ λόγου* ver. 748, et *λόγῳ* ver. 749, est quod alibi vocat *λόγων ξυναλλαγαῖς*, *verborum transactione*, ver. 602.

Ver. 749. (759.) *καθαιρεῖσθ'—τὰ πράγματα*. Usitatius *καθαιρεῖτ'*, voce activa: ut *δυστυχίαν καθελεῖν*, ver. 67. Et omnino vere, si verum dicit Budaeus, Comm. Gr. L. p. 669. „*Καθαιρῶ* voce tantum activa dicitur *everto* et *subverto*." id est, *καθαιρούμαι* non invenitur in voce media, pro *everto* et *subverto*. In passiva *καθαιρεῖσθαι destrui* habes Actor. xix. 27. Sed innumera sunt verba apud Graecos quae non inveniuntur in voce media, neque nobis nunc licet eam fingere. unde recte forte restitui locum Sophoclis Oedip. Tyran. ver. 1040. ubi Oedipus a Nuncio quaerit, quare Polybus vocaret se (Oedipum) *suum filium*, si non ita revera esset?

Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ δὴ παῖδά μ' ὠνομάζετο;

Quod vertitur,

Quare igitur me filium nominabat?

Sed *ὠνομάζετο* est *nominabatur*, ut mox ver. 1061. Lego:

Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ δὴ παῖδά μ' ὠνόμαζεν ὄν c);
Quare igitur filium me nominabat suum?

c) Vulgatum ed. Brunck. *Porsonus.*

non ὠνόμαζ' ἑὸν, quia ἑὸν pro ὃν *suum*, non inveniri puto in senariis tragicorum.

Ver. 754. (764.) Ἦν δ' οὕνεκ' ἀγὼν ἦν, νεκροὺς κομίζετε; Κομίζετε pro priori κομίζετο ex Ald. reposuit Barnesius: quod confirmatur Codd. A. B. Hunc versum, et sequentes aliquot, Choro olim adscriptos, Adrasto restituit Joan. Miltonus, quem, post Barnesium, sequor. et ita distingui in edit. Brubachiana testatur Reiskius. aliter fit in Aldina. Reiskius mavult κομίζεται, nempe Theseus, ex edit. Brubach. quae habet κομίζετο. Pro ἀγὼν Barnesius et Heathius ὥ 'γὼν, (i. e. ὁ ἀγὼν) ob metrum. et οὕνεχ'. *(quae vera puto.) Alii dicunt primam in ἀγὼν communem esse, ut Soph. Electr. [d]) 1522. Δορὶ ver. 752. non admodum placet. significat, opinor, *bello*.

Ver. 755. (765.) Ὡς οὔγε κλεινοῖς ἔπτ' ἐφέστασαν δόμοις. MSS. omnes Οσοι γε. *[quod verum puto, ob sequentem Iambum.] et ita ex conjectura Reiskius. Vertit Heathius: *Immo, afferimus eos quidem qui septem inclytis praefuere domibus.* Recte, ut opinor. Restat scrupulus de ipso poëta. cum enim Amphiaräus, unus ex septem, hiatu terrae absorptus esset, quomodo conciliari potest cum hoc ejus obitu, narratio haec poëtae, de *septem reportatis*? non enim effodi potuit cadaver ejus ex Tartaro. Et dicendum est, opinor, *[vel scribendum esse, ἐξ ἐφέστασαν δόμοις, pro ἔπτ': vel, quod potius,] numerum *integrum* poni pro *[*imperfecto*,] *(*parte*) ut Apostoli vocantur *duodecim* I Cor. xv. 5. cum eo tempore non nisi *undecim* (vel *decem*) essent. *(ita alibi loquitur Noster v. 1207.) et plura ejus generis extant exempla. Pro δόμοις Reiskius λόχοις: vel, ἔφυσαν ἐν δόμοις. Brodaeus nescio quid velit, qui ita explicat: „Scito eos „septem tumulis conditos, his quidem moenium partibus, qui„bus oppugnandis praefuerant."

Ver. 758. (768.) Τοὐκεῖθεν, ἢ τοὐνθένδε; Ita Cod. B. et Aldina. in multis deest ἤ. *Ex illa, an ex hac parte?* ultra an citra? Hic locus videri potest unus ex iis in quibus hodierni lectores Euripidis offendere possumus, forte non satis assequentes qua mente proponerentur hujusmodi quaestiones, quae idcirco nobis, ab istis temporibus tam longe dissitis, primo intuitu *parum ad rem* (si ita loqui fas sit) nunc videantur. Sed ratio aliqua forte excogitari potest, quare Adrastus interrogaret, utrum turba militum ejus mortuorum sepulta esset *ultra an citra* Cithaeronem; et quare Jason (Med. 1312.) audita caede filio-

d) Sed et ibi Heathius ὥγὼν legit, ut et edidit Brunckius, qui hic quoque ὥγὼν legit ad Orest. 857. ubi et locum Sophoclis notat. *Porsonus*. Mox λόχοις e conj. Reiskii probat Musgravius, et de numero conferri jubet Pindar. Nem. IX. 56. Olymp. VI. Epod. 1. et Schol. ibi.

rum a matre interfectorum, in maximo luctu, statim quaereret, *Ubinam* eos interfecit? *intusne, an extra domum?* Sed quid dicendum est de *Agaue*, (Bacch. 1289.) cui, trementi de nece filii sui Penthei, quum pater Agaues Cadmus dixisset, eam ipsam suis manibus illum interfecisse; pro ejulatu et lamentationibus, quas aliquis expectasset, illa satis lente, uti videtur, Cadmum interrogat, *Ubi vero periit? in domo? an quibus in locis?* quasi *locus* alicujus esset momenti in re tam luctuosa, et tam atroci facinore! Responsum quidem (cujus caussa quaestio proposita fuisse videtur) *Ubi prius Actaeona canes nactae sunt*, appositum est: sed talem quaestionem quaenam mater, unico filio orbata, proponit? Ita mox, quum ei narraverat Cadmus, se vix, et multo cum labore, cadaver Penthei dispersum per agros collegisse; illa, parum materne, uti nunc videretur, rogat, *An totum* reperisset, *suis membris conjunctum apte?* qualem quaestionem hodierna mater, ut diram, et a natura maxime abhorrentem, refugeret. Quae refero, ab aliis discendi studio, non culpandi ea quorum rationem non satis intelligere videor.

Ver. 759. (769.) *Ἐλευθερὶς πέτρα.* Plutarchus in Theseo p. 14. eadem refert, et suo tempore monstratum fuisse dicit horum sepulturae locum Eleutheris; ducum, apud Eleusina: hoc est *νεκοτάφια* ducum, nam ossa eorum Argos reportabantur, ver. 1116. 1185. 1210.

Ver. 760. (770.) *πῆ νεκροὺς ἥκει λιπών*; Opinor *ἥκεις*. nam *ἥκει* falsum videtur, cum Theseus nondum *venerat*. Aeschylus Pers. 478. *Σὺ δ' εἰπὲ ναῶν αἳ πεφεύγασιν μόρον Ποῦ τάσδ' ἔλειπες*: ad nuncium, ut hic. Homer. Iliad. *K*, 406. *Ποῦ νῦν δεῦρό κιὼν λίπες Ἕκτορα*; Et ita Heathius.

Ver. 761. (771.) Sensus (et forte vera scriptura) est *σπουδάζετε*, sive in praesenti, sive imperfecto, *ἐσπουδάζετε. propa sunt Ducum cadavera, ob quae tantos labores suscepistis.* Et versus proxime sequens sine interrogatione legi potest.

Ver. 764. (774.) [V. Elmslei. ad Bacchas v. 650. *ED. LIPS.*] *ἠγάπα νεκρούς.* Hinc, opinor, pulcrum istud suum sumsit Statius Theb. XII. 194. de Argia, Polynicis uxore: *et, qui castissimus ardor*, FUNUS AMAT. maritum suum, vita functum, et jam *cadaver* factum, tamen *amat*.

Ver. 765. (775.) *ΑΛ. Ἔνιψεν αὐτῶν τῶν τελαιπώρων σφαγάς*; *[Lego,] *(Legeram) *αὐτὸς*, *ipse*, Theseus. et ita Reiskius. Sed talis quaestio ab Adrasto non potest commode supponi. quamobrem omnino delendas censeo Personarum notas *Ἀδ.* et *Ἀγ.* et uni nuncio narranti adsignandos esse quatuor istos continuos iambos, hoc modo,

ΑΓ. Οὐδεὶς ἐπέστη— πόνῳ.
Φαίης ἂν— νεκρούς.

Ἔνιψεν αὐτὸς τῶν ταλαιπώρων σφαγὰς,
Κἄστρωσέ γ' εὐνάς, κἀκάλυψε σώματα.

*[αὐτὸς emphatice, ut in Plutarcho De audiend. Poët. p. 31. A. τὸν Ἕκτορα λούσας καὶ περιστείλας αὐτὸς (Achilles) ἐπὶ τὴν ἀπήνην τίθησιν· ex Iliad. Ω. 589.] Deinde pergendum ita:

ΑΔ. Δεινὸν μὲν ἦν βάσταγμα, κ' αἰσχύνην ἔχον.
ΑΓ. Τί δ'; αἰσχρὸν ἀνθρώποισι τ' ἀλλήλων κακά;

Quid vero? (respondet Nuncius) *num turpia sunt hominibus hominum infortunia?* Animose, et humane, more solito Euripidis. Vulgo hi duo Iambi, mente contrarii, Choro adscribuntur: et ultimus distinguitur frigidissime, *Τί δ' αἰσχρὸν* etc. *(Mecum fere distinguit Heathius.) Per *σφαγὰς* intelligit, opinor, *vulnera* (non *cruenta cadavera*) ut *κἀπένιψα τραύματα*, Troas. 1152. Idem mendum est in Medea ver. 1005. ubi delendae sunt personae *Μη.* et *Π.* nam Paedagogus sex istos iambos continuos effert.

Ver. 766. (776.) *Κἄστρωσέ γ' εὐνάς.* Ita scribere maluit (nam nullam varietatem in exemplaribus reperio) quam *Κἄστρωσεν εὐνάς.* unde sequi videtur, aliquem fuisse usum vel elegantiam in ista positione particulae *γε*, quam nos nunc ignoramus. *(vel offensionem in *ν* et *ε* concurrentibus) nam saepe ita et hic, et alii Poëtae scribunt, metro non cogente, et cum locus non est significationi *τοῦ saltem*, vel *certe*. De his *εὐναῖς* vide Cl. Dorvill. ad Chariton. p. 97. quo pertinet elegans istud Sophoclis Oed. Tyr. 980. *Σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή.* Pro *καὶ 'κάλυψε* scribitur usitatius *κἀκάλυψε*, ut *κἄστρωσε*, rationi magis consentaneum est, ut una litera, quam ut diphthongus, elidatur. unde pro *κ' αἰσχύνην* (ver. 767.) scriberem *κἀ ἰσχύνην*, ut *α* sola pereat, subscripto *ἰῶτα* in *κα*. sed saepe aliter fit. Hunc versum (767) Adrasto assignat Heathius: proxime sequentem Nuncio.

Ver. 771. (781.) Mallem *αὐταὶ δ'*, quam *γ'*, quia praecedit *μέν*. Dubito tamen de sanitate verborum *Δοκῶ μὲν*, quorum mentem hoc loco non assequor, licet satis intelligibilia videantur. Reiskius *αὗταί γ'*, aut *αὐταὶ δ'*—*ego vero puto has mihi luctus magistras esse.* Reiskii conjecturae favet Andromach. 646. *αὗται γὰρ διδάσκαλοι κακῶν.*

Ver. 772. (782.) *'Αλλ' εἶεν, αἴρω χεῖρ'*, etc. Tragici nunquam scribunt *'Αλλ' εἶεν*, sed *Εἶεν* solum. Lego, *'Αλλ' εἶ', ἀ-*

767, 8. Hos versus recte personis distinxit quoque Tyrwhittus apud Musgrav. p. 134. *Porsonus.*

769. Locutionis istius *ἤθελον ἂν*, vel *ἐβουλόμην ἂν* exempla vide apud Dawesium M. C. p. 240. *Porsonus.*

772. Verte, *tollam manus—effundamque carmen.* ἐκχέω aoristus est modi subjunctivi, non, quod docet Musgravius, futurus indicativi. *Porsonus.*

ναίρω χεῖρ' etc. *Verum, eia, levo manus* etc. *[De εἶα dicam ad Iphig. Taur. 1423.] Ἀναίρω χεῖρε sumtum forte ex Homero Iliad. H. 130. ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείρας. alibi ἐπαίρειν, et frequentius. ver. 290. Heraclid. 728. 1. Tim. ii. 8. Athenag. Legat. p. 53. ed. Oxon. 12°. Mos idem exprimi videtur per ἐκτείνειν χεῖρε Alcest. 768.

Ibid. ἀπαντήσας νεκροῖς. Quomodo ἀπαντήσας dicere potuit Adrastus, cum cadavera mortuorum nondum allata essent? Lego, ἀπαντήσων, *occursurus:* quod statim fecit. Sic ver. 542. pro ἀπειλήσας Codd. recte habent ἀπειλήσων. Si in MSS. posthac inveniatur, Ἀλλ' εἶ', ἀναίρων (vel ἐπαίρων) χεῖρ', ἀπαντήσω, et ἐκχεῶ versu sequenti, ita edi potest.

Ver. 775. (785). τοῦτο γὰρ μόνον βροτοῖς etc. Ex Homeri Iliad. 1. seu ix. 406. ut notarunt Brodaeus et Barnesius. ad quem locum, hunc Euripidis adfert Clarkius. De locutione πόροι χρημάτων (ver. 777.) vide Spanhemium ad Aristoph. Ran. 1513.

Ver. 780. (790.) στρατηλάταις δορός. Cod. A. sic, δορος χθονος. Utrumvis defendi potest. *Thesea* intelligit.

Ver. 781. (791.) Διπλάζεται τιμή. Usitatius τιμὰ in Choris: ut et ver. 784. ἁμέραν, quemadmodum ver. 788. praecipue hic, quia loquuntur Argivae. Alioqui Dorica dialectus non necessario, et per omnia, in Choris locum videtur obtinuisse.

Ver. 782—785. (792—795.) Heathius legit et distinguit:

„Ἐμοὶ δὲ τῶν παίδων ἐσιδεῖν (vulg. παίδων μὲν εἰσιδεῖν) μέλη,
„Πικρὸν, καλὸν θέαμα δ' εἴπερ ὄψομαι·
„Τὰν ἄελπτον ἁμέραν
Ἰδούσᾳ, πάντων μέγιστον ἄλγος, subaudi ἐστί."

Opinor ἐσιδεῖν pro μὲν εἰσιδεῖν esse Typographi erratum.

Ver. 786. (796.)

Ἄγαμόν μ' ἔτι δεῦρ' ἀεὶ
Χρόνος, παλαιὸς πατὴρ,
Ὤφελ' ἁμέρᾳ κτίσαι.
Τί γάρ με δεῖ παίδων;

Χρόνος ὤφελέ με κτίσαι ἄγαμον, est, *Utinam Tempus fecisset me innuptam!* i. e. Utinam nunquam alicui nupsissem! sic κτίσαι πατρὶ ver. 620. Aeschylus Eumenid. init. κτίσας φρένα ἔνθεον τέχνης· ubi Scholiast. notat, κτίσας, ποιήσας· et dicit hoc esse ἰδίωμα Aeschyli. sed refellitur his locis Euripidae, et Sophoclis Trachin. 915. Καὶ ταῦτ' ἔτλη χεὶρ ἡ γυναικεία κτίσαι; i. e. ποιῆσαι. Sed quid fiet de voce ἁμέρᾳ? Heathius accipit μ' pro μοι:

786. De Attica locutione δεῦρ' ἀεὶ vide Gul. Canterum ad Aeschyl. Eumen. 599. Kuster. ad Aristoph. Lysist. 1157. Hesych. v. ἀεί. Albert. ad Hesych. T. I. p. 104. Valckenaer. ad Phoen. 1215. *Porsonus.* Vide ad Orest. 1679.

quod, ut et σ' pro σοι, in melicis si concedi potest; in iambis Tragicis, opinor, non potest. vide ad ver. 327. Idem legit ἁμέραν, ut hic sit ordo, χρόνος, παλαιὸς πατὴρ, ὤφελε κτίσαι μοι ἁμέραν ἄγαμον ἔτι δεῦρο ἀεί. *[Pro ὤφελ' ἁμέρᾳ κτίσαι, Reiskius conjicit, ὤφελ' οὐ ματέρα κτίσαι. vide strophes versum tertium, qui huic conjecturae reclamat.] Liceat mihi quoque hariolari,

Ἄγαμόν μ' ἔτι δεῦρ' ἀεὶ
Χρόνος, παλαιὸς πατὴρ,
Ὤφελ' ἄμμορον κτίσαι
(Τί γάρ μ' ἔδει;) παίδων.
Innuptam me huc usque
Tempus, antiquus pater,
Utinam expertem fecisset
(Quod enim iis mihi opus erat?) liberorum!

Vide quae sequuntur. Tota difficultas in voce ἁμέρᾳ videtur latere. ἄμμορον παίδων, ut ἄμμορος πάντων Sophocles Philoct. ver. 182, et Pindarus Olymp. I. ἄμμορος καλῶν.

Ver. 789. (799.) Τί γάρ [e]) με δεῖ παίδων; Scripserim potius μ' ἔδει, ut Sophocl. Oed. Tyr. 1355. Τί γὰρ ἔδει μ' ὁρᾷν; Noster Androm. 395. Τί δέ με τεκεῖν ἐχρῆν; Constructio (sive με δεῖ, seu μ' ἔδει) eadem esse potest quae init. Hippolyti, οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ.

Mox, ver. 793. (803.) pro στερεῖσθαι mallem στερεῖσα.

Ver. 794. (804.) Ἀλλὰ τάδ' ἤδη etc. Hic in scenam inducuntur cadavera, seu arcae ducum, Thebis allatorum. quibus visis, sequitur comploratio Adrasti et Chori, usque ad finem actus.

Ver. 796. (806.) [f]) Πῶς ἂν ὀλοίμην, est, *Utinam percam!* saepenumero ita in Euripide, ceterisque; et fere minus perspicue vertitur. Distingui potest, Πῶς ἂν ὀλοίμην, σὺν τοῖσδε τέκνοις Κοινὸν ἐς etc. Πῶς ἂν *interrogantis* est, ita tamen ut *optet*. Xenophon Ἀναβ. VII. p. 413. D. Πῶς ἂν οὖν, ἔφασαν, ἡμῖν συλλεγείεν; *Utinam nos, inquiunt, convenirent!* Vide quae sequuntur. Versio ibi est, *At qui fieri poterit, aiunt Lacedaemonii, ut nostra caussa conveniant?* Antoninus Imp. IX. 40. οὗτος εὔχεται, Πῶς κοιμηθῶ μετ' ἐκείνης; *Utinam cum illa concumbam!* vide ibi alia. In Arrian. Diss. II. 18. hoc exprimitur, ὤφελόν τις μετὰ ταύτης ἐκοιμήθη!

Ver. 797. (807.) Κοινὸν ἐς ᾅδην καταβᾶσα. Bene, nisi ali-

e) με δεῖ παίδων phrasis est Euripidea, cujus exempla dum diligenter enotare profitebatur Valckenaerius ad Euripid. Hippol. 23. omisit Ion. 1037. Herc. Fur. 1175. Hec. 1021. Phoen. 484. quod autem putat Euripidis propriam esse hanc constructionem, minus recte putat. Vide Aeschyl. Prom. 86. Markland. ad Euripid. Iph. Aul. 1150. *Porsonus.* vide notam ad Orest. 659.

f) Vide Valckenaerium ad Euripid. Hippol. 208. *Porsonus.*

ter MSS. A. B. qui habent ες αδου, scil. δόμον, ut Orest. 1662. Arrian. Dissert. II. 6. et ubique. Κοινὸν adverbialiter sumendum, pro κοινῶς, ὡσα. κοινὰ eodem more frequenter. Valckenaerius ad Phoeniss. ver. 1490. hos anapaestos ita digerit,

> Τῶν οἰχομένων
> Παίδων· μελέα, πῶς ἂν ὀλοίμην
> Σὺν τοῖσδε τέκνοις
> Κοινὸν ἐς ᾅδην καταβᾶσα.

ut Basis Anapaestica Paroemiacum praecedat.

Ver. 798. (808.) Ante Στεναγμὸν posui Ἀδ. cum Barnesio. confirmat Cod. A. sed mallem Στενάγματ', propter ἀντίφωνα, quod sequitur. non tamen ut contextum mutarem, si consentiant Codices.

Ver. 804. (814.) Majori forte cum affectu distingui posset, Προσαυδῶ σε τὸν θανόντα; ut in isto Virgilii Aen. IX. 481. *Hunc ego te, Euryale, aspicio?* Σὲ τὸν θανόντα ut ver. 1028. i. e. σὲ, ὦ θανών, vel ὃς εἶ ὁ θανών.

Ver. 806. (816.) Αἴ, αἴ· ἐπάθομεν ὤ. Codd. A. B. hic notant π λει. i. e. λείπει, *deest aliquid.* Supplet Barnesius, δεινὰ πάθομεν φίλοι, post Αἴ, αἴ. Sed haec in contextum admitti non oportuit. rejeci itaque. Notat Heathius, deesse versum unum qui hunc proxime praecedere, et priori parti versus 819 opponi debebat.

Ver. 808. (818.) Pro πότμον Cod. A. πονον. non male. et ver. 809. pro κἀμὲ δῆτα τὴν, Idem, δητ εμε γε την. C. ορωσιν δητ εμε γε την. His similia sunt ista Sophoclis Oedip. Colon. 921.

> ΚΡ. Ὁρᾶτε ταῦτα τῆσδε γῆς ἐγχώριοι;
> ΟΙΔ. Ὁρῶσι κἀμὲ καί σε.

Ibid. Ὦ πόλις Ἀργεία, τὸν ἐμὸν πότμον οὐκ ἐσορᾶτε; „Putares Ἀθηνᾶς leg. esse. Sed prior, quae hactenus Athenis „fuit, scena jam deinceps Argis erit, solito Euripidae et drama„ticorum aequalium artificio, tunc temporis non miro, hodie in„credibili. Deinde, ver. 1165. redit rursus Athenas." *Reiskius.* Existimavi scenam per totum hoc drama esse Eleusine; ut in argumento, Ἡ μὲν σκηνὴ, ἐν Ἐλευσῖνι: nunquam Argis, neque Athenis, sic ver. 365. loco simillimo, quando Chorus dicit, Ἱππόβοτον Ἄργος, etc. *Argi*, i. e. *o cives Argorum equispascendis—aptorum, o patrium meum solum,* AUDIVISTIS *haec* etc. loquitur Eleusine, non Argis. et ita hic Adrastus, Ὦ πόλις Ἀργεία, τὸν ἐμὸν πότμον οὐκ ἐσορᾶτε; *O civitas Argiva*, i. e. *O cives Argivi*: ipse tamen Eleusine existens, non Argis. neque hu-

808. Aristoph. Plut. 601. Eq. 810. Ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ' οἷα λέγει. *Porsonus.*

jusmodi translationis scenae in eodem dramate ullum exemplum in veteribus dramaticis memoriae occurrit. Horatii istud, *modo me* THEBIS, *modo ponit* ATHENIS, quod et in hac fabula factum est, non intelligi debet de translatione scenae dramatis ad Thebas vel Athenas; sed de Poëta qui lucide et eleganter et quasi in re praesenti narrat in scena ea quae Thebis si forte, vel Athenis gesta sunt, semper tamen manente scena dramatis eodem loco ubi primum fuit constituta; ut hic, Eleusine; nunquam translata ad Athenas, vel Thebas, vel Argos, in eodem dramate. Eleusina Evadne Argis profugit: Eleusine Capaneus et Evadne combusti sunt: Eleusina Chorus primum accessit, et Aethram ibi invenit, et per totum drama ibi manebat. quod est certissimum istius immutabilitatis, quam dixi, indicium. et ita factum deprehendes in omnibus, opinor, Euripidis, Sophoclis, et Aeschyli Tragoediis, ut, ubicumque Chorus permanet (et semper permanet eo loco ubi primum collocatus fuit,) ibi sit scena dramatis, et ea semper immutabilis, in eodem dramate.

Pro τὴν τάλαιναν, forte τὰν: licet non ex toto necessarium sit.

Ver. 811. (821.) *Προσάγετ' ὦ δυσπότμῳ.* Metrum non convenit strophico. Codex A. προσαγετε δυσποτμων. Scribo, *Προσάγετε τῷ δυσπότμῳ.* cui ultimae voci par est *ματέρες* in strophe. nam secunda in δυσπότμῳ brevis est, ut ver. 808, et alibi saepe.

Ver. 813. (823.) *Σφαγέντα τ' οὐκ ἀξί', οὐδ' ὑπ' ἀξίων.* g) Necesse est ut haec sint corrupta. sic enim strophe, ver. 800, *Ἄυσατ', ἀπύσατ', ἀντίφων' ἐμῶν:* qui est Iambus trimeter brachycatalectus. Forte, *Σφαγέντ' ἀνάξι', οὐδ' ὑπ' ἀξίων, Interfecta indigniter, neque a dignis. Οὐκ ἄξι'* fuerit explicatio alterius, *ἀνάξι'.*

Ver. 814. (824.) *Ἐν οἷς ἀγὼν ἐκράνθη.* E regione hujus versus Cod. A. ponit *Χο.* notam Chori; et scribit *εγων εκρανθην.* B. quoque habet *εγων.* Et ad ver. 815. Idem A. ponit *Αδρ.* *(Haec sunt confusissima.) *[„*Ἐν οἷς* subintell. *τόποις, in illis locis,* „*ubi.*" *Reiskius.*]

Ver. 818. (828.) Post *ἔχεις*, secundo loco, signum interrogat. esse puto: ut Alcest. 1119. *Ἔχεις;* respondet Admetus, *Ἔχω, ναί.* Apposite Cyclop. 679. quaerit Chorus, *Ἔχεις;* respondet

g) Gravissime hallucinatur Vir doctissimus. Sanus est locus. *Ἀπύω* primam producit Sophocl. Aj. 896. Aeschyl. Pers. 123. Euripid. Hec. 155. Orest. 1259. Aristoph. Eq. 1020. Pindar. Olymp. V. 45. Difficile est statuere qualem huic voci quantitatem affixerit Dausqueius ad Q. Calabr. VI. 211. *Errare* non potuisset Marklandus, si meminisset Ionici *ἠπίω* adhibiti Homero Il. Ξ. 399. Od. K. 83. P. 271. loca Sophoclis et Euripidis alio consilio notavit P. Wesselingius ad Herodot. II. 15. *Porsonus.* Similes sunt versus supra 611. 621. Phoeniss. 350. (347.) ne alios memorem. Constant ex dipodia Iambica et hephthemimeri trochaica.

Cyclops, κακόν γε (scil. ἔχω) πρὸς κακῷ, τὸ κρανίον Παίσας κατέαγα. Sophocles Ajac. 885. roganti Semichoro, Ἔχεις οὖν; respondet alter, Πόνου γε (sc. ἔχω) πλῆθος, κοὐδὲν εἰς ὄψιν πλέον. Brodaeus dicit Adrastum haec loqui, et ejus esse integrum carmen. et Heathius tollit distinctionem post ἔχεις, quia βάρος regitur ab ἔχεις. *[Sed] vetustae editiones ita habent, Ἔχεις, ἔχεις. ΑΔ. πηρώτων γ' ἅλις βάρος. quod *(earum auctoritate) restitui, Barnesio aliter edente.

Ver. 819. (829.) τοῖς τεκοῦσι δ' οὐ λέγεις. Codd. A. B. ita: περισσον τοις τεκουσι. quasi haec essent a mala manu. certe obscura sunt: vel, ut verius dicam, non intelligibilia; mihi saltem. Si abjiciantur, omnia recte procedent. vide strophen, ver. 806: ubi notat Heathius, hunc versum (819.) in duos dividi oportere, quorum posterior versui 806. respondebit, si ita scribatur, αἴ, αἴ, αἰετέ μου. Ibi est ΑΙ, αἴ, ἐπάθομεν ὤ.

Ver. 822. (832.) Pro δέμας, A. δεμας γ'. *[Recte, credo].

Ver. 824. (834.) κακῶν πέλαγος. Ut Herc. Fur. 1088. κακῶν δὲ πέλαγος εἰς τόνδ' ἤγαγες; Vide Hippol. 822. Aeschyl. Prometh. 745. Pers. 433.

Ver. 829. (839.) Κατά με πέδον γᾶς ἕλοι. Id est, πέδον γᾶς καθέλοι με: ut Sophocl. Oed. Colon. 1762. κατά με φόνιος Ἅιδας ἕλοι. ex Homerico forte, τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών. Pro πέδον γᾶς, A. πελαγος γας. Deinde, Διὰ δὲ θύελλα σπάσαι, i. e. θύελλα δὲ διασπάσαι, sc. με.

Ver. 831. (841.) Πυρός τε. Aut πυρόεις leg. aut ver. 832 ἐκ Διός. Reiskius.

Ver. 834. (844.)

> Πικρὰν δὲ Φοίβου φάτιν
> Ἔγημας. ἁ πολύστονος etc.
> *Et funestum oraculum Phoebi secutus,*
> *Nuptum dedisti filiae viris: luctuosa* enim etc.

Neque sensus, neque lingua. Lego, et distinguo:

> Πικρὸν ἐσεῖδες γάμους,
> Πικρὰν δὲ Φοίβου φάτιν·
> Ἔρημα δ' ἁ πολύστονος
> Οἰδιπόδα δώματα
> Λιποῦσ', ἦλθ' Ἐρινύς.
> *Tristes vidisti filiarum nuptias,*
> *Et funestum Phoebi oraculum:*
> *Vacua autem luctuosa*
> *Oedipi domo*
> *Relicta, migravit Erinnys* in tuam.

Similis aliquatenus querela infra ver. 1078. δ et σ, saepe confunduntur, ut alibi notavi. Phoeniss. 355. τὸ δαιμόνιον Κατεκόμασε δώμασιν Οἰδιπόδα.

Ver. 838. (848.) *[*Μέλλων σ' ἐρωτᾶν, ἡνίκ' ἐξήντλεις στρατῷ Γόους*, etc. Per *σε*, vult Chorum, non Adrastum, ob id quod sequitur, *νῦν δ' Ἄδραστον ἱστορῶ*· ubi *Ἄδραστον* plane opponitur huic *σε*. Et ita Reiskius. Quod vero dicitur, *ἡνίκ' ἐξήντλεις στρατῷ γόους*, non intelligo. non enim apparet ubi Chorus (vel Adrastus) in superioribus luxerit coram *στρατῷ*, sive *exercitum*, seu hominum *magnum coetum* sub *στρατῷ* contineri dicas. Budaeus dicit, *ἐξαντλεῖν γόους* hic significare *exantlare et perferre luctus*. Neque hoc intelligo quid hic velit. Aldina distinguit post *στρατῷ*, et cetera continuat. Editio Brubach. habet *ἐξήντεις*· unde Reiskius *ἐξήνυτες*· quod mendum est, opinor, typographi, propter amphimacrum *ἠνῦτες*: qui pes in versu iambico locum non habet. Idem delet comma post *ἀφήσω*, et conjungit *ἀφήσω τοὺς ἐκεῖ μύθους*, vertens, *omittam sermones quos tunc volebam facere*. Recte, credo, *τοὺς ἐκεῖ μύθους*, *priores sermones*, ut *τῆς ἐκεῖ πάτρας*, *prioris patriae*, apud Helen. 149. Heathius per *σε* intellexit *Adrastum*, et idcirco legit *ἀφῆκα* pro *ἀφήσω*. *Μύθους εἰς τὰ σά*, *sermones* vel *quaestiones quae spectant ad te* vel *res tuas*, ut Ion. 759. *συμφορὰν εἰς ἐμὲ*, *rem quae ad me spectat*. Per *ἡνίκ' ἐξήντλεις γόους* Theseus videtur innuere locum istum versu 277. et sequentibus. Historiam habes loci hujus. jam quid sit *στρατῷ*, explicet qui potest, et conjiciat qui vult. Ego non nisi unicam vocem invenire possum quae sensui, metro, et linguae plane satisfaciet. quia autem vulgatae *στρατῷ* adeo dissimilis est, neque possum caussam adferre probabilem tantae mutationis, eam reticebo, *μὴ γέλωτ' ὄφλω*, ut ille mox ait. Proxima est *προτοῦ*, *ante*: nempe, ver. 277. et seqq.] *(838. *ἐξήντλεις στρατῷ Γόους*. Theseus Chorum alloquitur. Lego, *στρατοῦ γόους*, *lamenta ob* amissum *exercitum*: quod Chorus fecit, ver. 277. etc. Sic *φθόνῳ θυγατρὸς*, *ex ira* ob *filiam*, Iph. Taur. 1268. *μέλος τύχης*, *carmen* seu *querela* ob *fortunam*, Iph. Aul. 1280. *γόους τύχης*, hac fab. 1198. *πένθος παίδων* 1117. Et ita conjecerat vir eruditissimus Joannes Fosterus.)

Ver. 840. (850.) Pro *ἱστορῶ* A. B. *ιστο ισωρω.* C. *ιστ ειϛορω.* *Ἄδραστον ἱστορῶ*, non est, *σε*, *ὦ Ἄδραστε*. nam hoc Graece foret, *σὲ τὸν Ἄδραστον ἱστορῶ*, cum articulo. dicam ad Iphig. Aulid. 791. vide et ad ver. 110. hujus dramatis.

838—840. *Μέλλων σ' ἐρωτᾶν, ἡνίκ' ἐξήντλει λόγους Κρῆνῃ Κρέοντος, τοὺς ἐκεῖ μὲν εἰς τὰ σὰ Μύθους ἀφῆκα. νῦν δ' Ἄδραστον ἱστορῶ.* Brunckius, optimus omnium poeta, ad Euripid. Orest. 845. qui poeseos suae aliud specimen exhibet ad Aeschyli Theb. 573. aliud Med. 942. *Porsonus.*

Ver. 842. (852.)

Θνητῶν ἔφυσαν; εἰπέ γ', ὡς σοφώτερος,
Νέοισιν ἀστῶν τῶνδ' ἐπιστήμων etc.

Distinxi post σοφώτερος. Sensus potest esse: Dic, o Adraste, (nam tu *peritior es*, et commodius potes hoc facere quam foeminae, Chorus) his juvenibus, civibus Atheniensibus, ut exemplum iis prosit. Distingui quoque potest post *Νέοισιν*, et sequentia continuari; et tunc sensus erit, *Tu enim horum, utpote civium tuorum, virtutes, et facta, et originem, probe cognita habes.* Quinetiam sic: *Νέοισιν ἀστῶν· τῶνδ' ἐπιστήμων γὰρ εἶ.* tunc ἀστῶν proprie erit positum, ut prius, de *civibus Atheniensibus*: τῶνδε vero de *Ducibus caesis*, δεικτικῶς, ut οἵδε paullo ante: quia ante oculos eorum jacebant cadavera. Hae ambiguitates in distinctionibus, magnas nobis difficultates saepe creant: nullae erant iis qui haec pronunciata audiebant. Ecquis nunc potest dicere, quaenam harum a calamo Euripidis fuerit? Haec cum ita sint, orandi sunt Viri Docti, ne nimis irasci velint iis, qui communi jure utentes, hoc vel isto modo malint distinguere, cum uterque incertus sit.

Pro θνητῶν cod. A. θνητων γ'. optime. vid ad ver. 161. γε in eodem iambico versu saepe bis ponitur. Constructio vocis θνητῶν incertior est. *(Distinctio incertissima; tribus enim modis distingui potest.) Interpretes videntur eam conjunxisse cum οἵδε. praestaret forte πόθεν θνητῶν, ut in isto Homeri, πόθεν εἶς ἀνδρῶν; si et ibi πόθεν conjungendum est cum ἀνδρῶν.

Ver. 844. (854.) κρείσσον' ἢ λέξαι λόγῳ Τολμήμαθ'. Sic κρείσσον' ἢ φέρειν κακά, *mala majora quam ut quis ea ferre possit*, Hecub. 1114. νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν, Sophocl. Oed. Tyr. 1316. μεῖζον ἢ πενθεῖν κακὸν, Bacchylides ap. Stob. Tit. 121. Herodotus dixisset ἔργα λόγου μέζω, lib. II. 35. Plenam locutionem exhibet Xenophon Ἀπομν. III. p. 770. C. μεῖζον ἢ ὥστε φέρειν δύνασθαι κακόν. Hoc loco εἶδον non est *vidi*; sed *intelligo*: non enim *vidit* horum facta Theseus, ver. 523. Heathius recte vertit, *novi*.

Ver. 848. (858.) τρῶμα. Ionicum hoc est pro τραῦμα: ut θῶμα apud Herodotum pro θαῦμα. Sed omnes codices bene hic habent τραυμα. vid. Dorvill. ad Chariton. p. 461. Pro λόγχης πολεμίων non male legeretur λόγχης πολεμίας, si ita exemplaria.

Versu antecedenti, Ὅτῳ ξυνέστη etc. Euripides hoc loco videtur tangere Aeschylum in Ἑπτ. ἐπὶ Θήβ. ubi multus est in describendo quis cui opponeretur in proelio [1]).

h) Laudat Valckenaerius ad Hippol. 1216. confer eundem ad Phoen. 710. Vid. Larcherus ad Herodot. II. 55. *Porsonus.*

i) Confer. Phoeniss. 799. (765.) Paullo supra de vv. τρῶμα θῶμα conf. Kuhn. ad Gregorium p. 196.

Ver. 849. (859.)

Κοινοὶ γὰρ οὗτοι τῶν τ' ἀκουόντων λόγοι
Καὶ τοῦ λέγοντος, ὅστις ἐν μάχῃ βεβώς, etc.

Hoc est, „Nam stultitia hujusmodi sermonum et quaestio-„num *communis est*, i. e. pertingit ad *quaesitores*, *interrogato-„res*, aeque ac ad istum *narratorem*, qui, in ardore pugnae, „cum circumvolitent eum crebrae hastae et jacula, tamen ausus „fuerit dicere, quis et quis se in proelio fortiter gesserit. Aeque „stultum est velle *narrare* haec; ac de iis *quaerere:* idcirco te „de his rebus non interrogabo *(utriusque causa.)" *Κοινοὶ τῶν τ' ἀκουόντων* etc. ut, *τόδε κοινὸν πάσης Ἑλλάδος* ver. 538. *Βεβὼς* hic nihil aliud est quam *existens*, *qui est*, a verbo *gestus βαίνω*, *vado*, *sum*. *ποῦ κυρεῖ βεβὼς* Iph. Taur. 1285. *ubi est?* non, *quo abiit*, ut vertitur: nam vetant proxime sequentia. Vide ad ver. 665. Frequentissime in hujus vocis sensu et versione erratum est. In secundo versu mallem, etiam sine MSS. *Καὶ τοῦ λέγοντος.* [k]) *τίς γὰρ ἐν μάχῃ βεβὼς*, etc. cum interrog. ad finem sententiae: vide locum Electrae in nota proxime sequente. nam *ος* ante *τις*, a scriba repetitum ex praecedenti *λέγοντος*, necessario extruderet *γὰρ*, metri caussa: et in restituendo hoc scriptore, saepe necesse erit sequi (sed non in contextum admittere) quod probabile est eum scripsisse, potius quam quod in nostris exemplaribus nunc invenitur. *Κοινοὶ* Heathius vertit *vulgares.* Reiskius, *κενοὶ* conjicit. Mihi verum videtur *κοινοὶ*, eo modo quo explicavi; quamquam *κενοὶ* (quemadmodum conjeceram) primo aspectu blandietur plerisque. Vide Dorvill. ad Chariton. p. 695. *οἱ ἀκούοντες*, *audientes*, iidem sunt qui *οἱ ἐρωτῶντες*, *interrogantes*, *quaerentes:* quibus opponitur *ὁ λέγων*, *narrator.* vide Hecub. ver. 236. Orest. 1614.

Ver. 852. (862.) *Σαφῶς ἀπήγγειλ', ὅστις ἐστὶν ἀγαθός.* Sententia eadem in Electr. 378.

τίς δὲ πρὸς λόγχην βλέπων
Μάρτυς γένοιτ' ἂν, ὅστις ἐστὶν ὦ 'γαθός;

prout ibi recte edidit Barnesius, et hic edere debuit, *ὦ 'γαθὸς* nempe, pro *ὁ ἀγαθὸς*: qualia plura notavi ad Iphig. Aulid. 644. *Ἀγαθὸς* proprie de strenuis in bello. Miltonus hic margini adscripserat *ὦ 'γαθός.*

Pro *ἀπήγγειλ'* Cod. A. *επηγγειλ'.*

Ver. 854. (864.) Pro *ἂν* mallem *αὖ·* quia hae particulae saepissime commutantur, et quia ingrata est *ἂν* toties repetita intra quatuor iambos. Tolerabilior est in Sophocl. Oed. Tyran.

k) Mihi emendatio ista parum Graeca videtur. Ni fallor enim, dicendum erat *τίς σαφῶς ἀπηγγείλει' ἄν*, ut in loco quem citat, *τίς μάρτυς γένοιτ' ἂν* Electr. 378. *Musgravius.*

1250. οὔτ' ἂν Ἴστρον οὔτε Φᾶσιν ἂν Νίψαι etc. quia ἂν bis positum notissimi est usus, prosaïcis etiam scriptoribus frequentati. et tamen ibi mallem Φᾶσιν αὖ. Reiskius quoque οὔτ' αὖ. [1]) *neque vicissim.*

Ver. 858. (868.) Δίδως ἔπαινον, τῶν ἔγωγε βούλομαι. Conjeceram ὧν, cum eruditiss. Piersono Verisimil. I, 6. Sed locorum multitudo ex Euripide et aliis Tragicis, in quibus articulus praepositivus ponitur pro subjunctivo, ὁ pro ὅς, (qui mos, ex veteri lingua Attica, ab Ionicis servatur scriptoribus) sententiam mutare me cogit. Delerem solummodo virgulam post ἔπαινον. Alioquin distingui posset, Δίδως ἔπαινον, τῶνδ' ἔγωγε etc. pro τούτων.

Ἔπαινον est quod nunc vulgo dicitur *elogium*, et *laudatio*. vide Xenophont. in Agesilao p. 672. D. Plutarchum Bruto p. 993. B. et Aristidem Panath. p. 190. ed. Jebb. *[„Δίδως ἔπαινον signi„ficat hic loci *das in mandatis, jubes, imperas.*" *Reiskius.*]

Ver. 860. (870.) τὸν ἁβρόν. Sensu bono, si scriptura recte habet, *[neque leg. ἁδρὸν [m])] ut ἁβρὸν πλοῦτον, *splendidas opes*, Pindaro Pyth. III. et ἁβρὸν κῦδος Isthm. I. τὸ τῆς ἀρετῆς ἁβρὸν καὶ καλὸν Athenaeo XV. 10. p. 687. C. ποσὶν ἁβρὰ παθεῖν, *pedibus bene esse*, in farragine quae vocatur Theognidis Γνῶμαι, ver. 718. ed. Turneb. Paris. 1555. Γαστρί τε, καὶ πλευραῖς, καὶ ποσὶν ἁβρὰ παθεῖν. vide praecedentes tres versus; qui (cum lectionum aliqua varietate) citantur ut Solonis a Plutarcho init. vitae ejus, p. 79. C. Cujuscumque tamen sint, dignos eos putavit quos verteret Horatius, 1 Epist. XII. 5.

Si ventri bene, si lateri, pedibusque tuis, nil
Divitiae poterunt regales addere majus.

τῷ ἁδρὸν favet Statius Theb. III. et Aeschylus cum Scholiast. Ἑπτ. ἐπὶ Θήβ. ver. 430. *[Aliquis forte distinguat, Ὁρᾷς τόν, ἁδρὸν οὗ etc. τὸν pro τοῦτον, et ἁδρὸν βέλος pro *fulmine.*]

Ver. 862. (872.) Ἥκιστα δ' ὄλβῳ γαῦρος ἦν. Plutarchus in Pelopid. p. 279. B. ὥσπερ ὁ Εὐριπίδου Καπανεὺς, Ὦι βίος μὲν ἦν πολὺς, Ἥκιστα δὲ δι' ὄλβον γαῦρος ἦν. Memoriter, opinor, et ad sensum citavit Plutarchus. Zeno hos versus in ore semper habebat: Diog. Laertius VII. 23.

Ibid. φρόνημα δὲ Οὐδέν τι μεῖζον εἶχεν ἢ πένης ἀνήρ. Considerandum est, non Poëtam in sua persona hic loqui, sed A-

1) Et Musgravius.

m) Hanc vocem Sthenidae Pythagorico apud Stobaeum Serm. XLVI. p. 352, 50. restituendam aliquando putabat Wakefieldius. ἥριστα δὲ καὶ μιμέοιτο (βασιλεὺς scil.) τοῦτον (h. e. Θεὸν) εἰ μεγαλόφρονά τε, καὶ ἁδρὸν, καὶ ὀλιγοδεέα παρασκευάζοι αὐτὸν, πατρικὴν διάθεσιν ἐνδεικνύμενος τοῖς ὑφ' αὐτῷ. Edd. Gesner. et Trinc. ἁβρὸν, sed Gesnerus in marg. Lege σοφόν.

drastum, Capanei amicum, et in cujus partim caussa Capaneus periit. alioquin, cum his conciliari non possunt ea quae alibi de hujus Capanei superbia et *γαυρότητι* narrantur.

Ver. 864. (874.) *Φεύγων, τραπέζαις ὅστις ἐξογκοῖτ' ἄγαν, Τἀρκοῦντ' ἀτίζων.* *[Vel, *ἐξογκοῖτό γ' ἄν.* Brodaei *αἰτίζων* peccat in metrum.] Athenaeus IV. 15. [p. 159. A.] pro *φεύγων* citat *ψέγων*, et *Τ' ἀρκοῦν ἐπαινῶν*, et *εἴ τις* pro *ὅστις*. post *ἄγαν* majorem distinctionem ponit, *ἐξογκοῖτ' ἄγαν· Τ' ἀρκοῦν ἐπαινῶν.* Sed lib. VI. 13. [p. 250. E.] citat *Μισῶν τραπέζας ὅστις ἐξογκοῖτ' ἄγαν.* ex parodia, quasi fuisset *τραπέζας ἐκσογγοῖτ' ἄγαν*, *mensas sonchis oneraret.* vide locum: et de *soncho* vili legumine, Plinium XXII. 22. Meminit ejus et Antiphanes Comicus ap. Athenaeum II, 19. p. 60. et Matron p. 64. [V. Porson. ad Aristoph. Equit. 1272. p. 103. *ED. LIPS.*]

Ver. 867. (877.)

Φίλος παροῦσί τε
Καὶ μὴ παροῦσιν· ὧν ἀριθμὸς οὐ πολύς.

Ita de se Hippolytus, ver. 1001. *Ἀλλ' αὐτὸς οὐ παροῦσι, κἀγγὺς ὢν φίλος.* non recte *αὐτὸς* [n]) ibi legitur. Epicurus apud Laërtium X. 118. *μόνον τε χάριν ἕξειν τὸν σοφὸν φίλοις καὶ παροῦσι καὶ ἀποῦσιν ὁμοίως.* Distinxi post *παροῦσιν* plenius quam ante. *ὧν* est *οἵων*, *qualium hominum numerus non est magnus*: Troad. 477.

Pro *παροῦσί τε* Ald. Hervag. et Codd. A. B. *τοῖς παροῦσί τε.* ex interlineari explicatione *τοῖς.* et ita Brubach. edit. monente Reiskio, qui legit, *Φίλοις τ' ἀληθὴς ἦν φίλος·* aut sic, *Φίλος τ' ἀληθὴς ἦν φίλοις παροῦσί τε—*

Ver. 871. (881). Pro *Τὸν δὲ* conjicitur *Τῶνδε*, ut ver. 881. Sed cum exemplaria non varient, et ferri possit vulgata, nihil mutarem: neque ver. 870. legerem *οὔτ' ἐς οἰκέτας*, quia sequitur, *Οὔτ' εἰς πολίτας.* vide magnum Dorvillium ad Chariton. p. 721.

Ver. 872. (882.) *Ἐτέοκλον, ἄλλον χρηστότητ' ἠσκηκότα.* *Ἄλλον* construi potest cum *δεύτερον* versu praecedenti, si quis malit, sublata distinctione post *Ἐτέοκλον*: quod saepe fit, cum vox *ἄλλον*, quoad sensum, omitti potest: vide ver. 888. Troad. 614. *δεύτερον ἄλλο κακὸν* Sophocles Antig. 1304. ut *ἕτεραι δεύτεραι* Demosth. in Midian. p. 144. ed. Taylor. Hoc loco imitatur forte Aeschylum *Ἑπτ. ἐπ. Θήβ.* 492. *Τέταρτος ἄλλος, γείτονας* etc. et ibid. ver. 430. *Γίγας ὅδ' ἄλλος* etc. ubi tamen forte

n) Confer Valckenaerium ad Phoen. 927. qui in Hippolyto postea ex Marklandi emendatione edidit *ὠὐτός.* Confer eundem ad Hippol. 659. ubi pro *ὡς ἂν αὐτὸς* in Sophocl. Philoct. 1324. (1568.) legit *ἕως ἂν ὠὐτός.* *Porsonus.* Legantur Valckenaerii observata ad Hippol. 925.

scrib. ἄλλου. vide locum, et Scholiasten [o]). Ex veteri Attica loquela sumtum hoc esse conjicere quis posset ex Herodoto lib. iv. 48. Καὶ ἄλλος Τιραντὸς, etc. et cap. 53. μετὰ δὲ τούτους, περμπτὸς ποταμὸς ἄλλος, τῷ οὔνομα Παντικάπης. Lib. I. 197. Δεύτερος δὲ σοφίῃ ὅδε ἄλλος σφι νόμος κατεστήκεε. et ita passim loquitur ille: sed et Demosthenes. neminem autem novi, vel memini, qui dicit ἕτερος ἄλλος, quemadmodum fit supra ver. 572. et Orest. 345. οἶκον ἄλλον ἕτερον. ubi vide Barnesium et Kingium.

Ver. 873. (883.) τῷ βίῳ μὲν ἐνδεής. Mirum est, unde hic Eteoclus ut pauper describatur, cum filius esset Iphidis, patris Evadnes, qui per totam subsequentem narrationem videtur fuisse unus ex principibus Argivis, et qui appellatur ἄναξ ver. 986. Τῷ βίῳ hic, ut supra 861, quod est ὄλβος 862. sic ἀλαζονεία τοῦ βίου, *jactantia* vel *ostentatio opum* seu *fortunarum*. D. Joan. 1 Epist. ii. 16. non *superbia vitae*. vid. cap. iii. 17.

Ver. 874. (884.) Πλείστας δὲ τιμὰς ἔσχεν Ἀργείᾳ χθονί. Legi posset divisim ἔσχ' ἐν Ἀργείᾳ. sed non opus. Teles apud Stobaeum Serm. xciii. p. 516. paullo aliter hunc locum citat: οὐκ ἀπὸ τρόπου δέ μοι δοκεῖ οὐδ' ὁ Εὐριπίδης ἐγκωμιάζειν τὸν Ἐτεοκλέα (l. Ἐτέοκλον,) διότι νεανίας μὲν ἐνδεὴς ἦν,

Πλείστας δὲ τιμὰς ἔσχεν Ἀργείων πόλει.

Ver. 875. (885.) δωρουμένων. *Dare volentium*. sequitur enim, *non recepit*. quale supra notavi ad ver. 740. Deinde, ὥστε τοὺς τρόπους δούλους παρασχεῖν, χρημάτων ξευχθεὶς ὕπο· pro quibus Stobaeus Tit. xliv. p. 307. [p]) οὔτε τοὺς τρόπους δούλους παρέσχε χρημάτων πεισθεὶς ὕπο. sic δοῦλον παρασχὼν θάνατον. Orest. 1175. pro δουλικὸν, ut παρθένους χεῖρας pro παρθενικὰς, Ion. 270.

Ver. 878. (888.) Idem [q]) Τοὺς δ', non τ': et pro τὴν πόλιν, τὴν τύχην: non tam bene. nam Euripides dicit, Eteoclum hunc odisse τοὺς ἐξαμαρτάνοντας, Eteoclea scil., *injuste agentem*; sed non *civitatem* ejus, Thebas. et sequitur ratio quare non oderat *civitatem* ejus: ἐπεί τοι κοὐδὲν αἰτία πόλις Κακῶς κλύουσα διὰ κυβερνήτην κακόν. ubi iterum mireris discrimen in Stobaeo: ἐπεὶ κατ' οὐδὲν αἰτία πέλει Κακῶς ἀκούειν διὰ etc. Sed sincerior videtur lectio Codicum A. B. C. ἐπεί τοι γ' οὐδὲν αἰτία etc. οὐδὲν est κατ' οὐδὲν, idem quod οὐκ, pro quo saepe ponitur. Πέλει istud in Stobaeo poetica vox habetur. sed saepe ea utuntur Tragici, in Iambis. *[Cl. Reiskius ita legit, Ἤχθαιρε, πεισθεὶς οὐδὲν ἀξίαν πόλιν Κακῶς κλύειν ἂν διὰ—aut, Ἤχθαιρε πᾶσαν, οὐδὲν

875. Teles Stobaei p. 575, 22. *Porsonus.*

o) ἄλλου edidit Brunck. ex duobus MSS. quorum unus in textu, alter superscriptum ἄλλου exhibebat. *Porsonus.*

p) οὐδὲ Trincavellus.

q) Ita quidem Trincavellus et Gesnerus; correxit Grotius.

ἀξιῶν πόλιν κακῶς κλύειν ἂν διὰ—vel tandem, quod mavult, *Ἤθαιρεν, εἰ τύχῃ οὐδὲν αἰτία πόλις, non oderat urbem, si forte male audiret ob malum rectorem, ipsa innocens.* De hiatu isto, τύχῃ οὐδὲν, in Tragicorum iambis nunquam viso, dixi supra ad ver. 109.]

Ver. 882. (892.) ἐτόλμησ'—τραπέσθαι. Id est, ἐτρέψατο, *vertebat se*: ut τολμᾷς ἀπαλλάξαι pro ἀπαλλάττεις, Hecub. 1229. τολμᾷς ἐπαινεῖν, *probas*, Sophocles Electr. 1057. vide Medeam 590. D. Joan. xxi. 12.

Ver. 883. (893.) πρὸς τὸ μαλθακὸν βίου, conjicitur τε pro τό. cui favet Cod. B. qui habet βίον. sed quare mutaremus? Reiskius, πρός τε μαλθακὸν βίον.

Ver. 886. (896.) Ἵπποις τε χαίρων, etc. Dubitari forte potest de χαίρων cum praecessit ἔχαιρε: vel de ἔχαιρε isto. Σκληρὰ διδοὺς, est, opinor, *injungens dura*, τῇ φύσει, *sibi*. vid. Aristoph. Νεφ. 515. Soph. Electr. 688. Vel ἔχαιρε διδοὺς idem quod ἔχαιρε διδόναι. *(distinctione posita post ἔχαιρε.) [*Reiskius: ἢ τῇ φύσει est idem atque τῷ σώματι aut τῇ τροφῇ. *onerabat "adolescens suum rebus duris."* Idem, ἔσκαιρε πρὸς τἀνδρεῖον.] De metaphora in voce σκληρὰ, vide Galenum citatum a Casaubono ad Athenaeum i. 21. p. 62.

Ver. 887. (897.) παρασχεῖν σῶμα χρήσιμον, ut Demosth. contr. Aristocrat. p. 326. νῦν δέ γ' εἰσὶ φίλοι, καὶ χρησίμους παρέχουσιν αὐτούς. adv. Phaenipp. p. m. 221. δεῖ γὰρ τοὺς εὐπόρους χρησίμους αὐτοὺς παρέχειν τοῖς πολίταις.

Ver. 888. (898.) Κυναγοῦ Doricum est, pro κυνηγοῦ. sed tam saepe ita scribitur (si exemplaribus fidendum sit) ut in Atticam loquelam usu sumta videri possit, quemadmodum ἕκατι, Ἀθάνα, et similia. vide Cl. Valckenaer. ad Phoeniss. ver. 11. et 1113.

Ver. 891. (901.) Παιδεύεται κατ' Ἄργος. Ex Aeschyl. Ἑπτ. ἐπ. Θήβ. 554. de Parthenopaeo: Μέτοικος, Ἄργει δ' ἐκτίνων καλὰς τροφάς. Ceterum παιδεύεται pro ἐπαιδεύετο, qualiter saepissime scribunt ob metrum, ut ἐλαύνεις pro ἤλαυνες ver. 131. φαίνεται pro ἐφαίνετο, ver. 30. φυτεύει pro ἐφύτευε, 986.

Ver. 893. (903.) πόλει i. e. πολίταις, *civibus*.

Ver. 898. (908.) λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴ τι δυστυχεῖ. Ita edidit Barnesius, nescio an primus, r) pro ἔφερ', syllaba ad metrum deficiente. Sine libris quidquam ne mutetur in δυστυχεῖ: vide notam ad ver. 891. et Dorvill. ad Chariton. p. 182, de modorum variatione. Reiskius legit, εἴ τι ἐδυστύχει: vide ad ver. 109. de hiatu, et Iphig. Taur. 668, pro δυστυχεῖ, ut Ἄργος εἰ

890. Citat Schol. Phoen. 1188. *Porsonus.*

r) Sic primus, credo, edidit Grotius in Excerptis p. 267.

πράσσει καλῶς. Heathius putat syntaxin poscere [s]) δυστυχοῖ. *[Sed hoc in Attico scriptore foret δυστυχοίη potius, in numero singulari Atticismo servato, ut fieri solet. et ita putarem in Phoeniss. 963. ubi cod. Flor. habet οἰωνοσκοποῖ, verius esse, quod nunc legitur οἰωνοσκοπῇ, quia si potentialem voluisset Euripides, scripsisset potius οἰωνοσκοποίη. Ita Hecub. 329. Kingius edidit εὔτυχοι, volens εὐτυχοῖ. sed Aldina ibi habet, εὐτυχῇ, et ἔχηθ' versu sequenti. Ob quam rationem Atticam, Polymestor in eodem dramate ver. 1173. dicit κινοίην χέρας, non κινοῖμι. Dixi, *in numero singulari servato Atticismo*, quia in *duali* et *plurali* ad Communem formam saepe revertuntur Attici. rarius in singulari: nonnunquam tamen.]

Versu proxime sequenti, recte tuetur ὅσας Barnesius, contra [t]) ἴσας Canteri. ἐραστὰς ibi est *mares*, qui eum amaverunt; et ἀπὸ θηλειῶν ὅσας dici potest quasi cum admiratione, *quot, putas, inter foeminas!* θαυμαστὸν ὅσας, vel πλείστας ὅσας. vid. Schol. Aristoph. Acharn. ver. 1. Quod vero de Tydeo hic narratur combusto Eleusine, et de ossibus ejus Argos reportatis, quomodo conciliabimus cum iis quae ejus filius Diomedes refert apud Homer. Iliad. Ξ, 114. Τυδέος, ὃν Θήβῃσι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψε.

Ver. 901. Τυδέως δ' ἔπαινον. Τῡδεῑως est amphimacer, qui pes non stabit in ullo loco senarii. Pronuntiandum est dissyllabice. et quia rationi non videtur consentaneum ut vocalis ulla in pronuntiatione Iambi pereat, εως efferendum forte eodem sono quali Nos efferremus yως, et qualiter efferimus vocabula *York, yonder, Fludyer*, etc. Τῡδεῑως, Τυδ-γῶς: quo pacto servatur metrum, neque sonus literae ullius amittitur. Dubitari enim potest, an ulla fuerit elisio apud Tragicos Graecos (in Iambis dico,) in qua sonus ullius vocalis inter pronuntiandum penitus interiret. cujus dubitationis fundus esse potest subsequens historiola: [u]) Hegelochus Tragoedus agebat Euripidis Oresten: in qua fabula, Orestes ex insano ad sese redire incipiens, dicit (Orest. 279.) Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν' ὁρῶ, i e. γαληνά: *Ex tempestate enim rursus tranquillitatem video.* Debuit Hegelochus uno tenore continuasse totum senarium, et ita, ut auditoribus ex pronuntiatione ejus innotesceret, literam ultimam in γαληνὰ elisam fuisse ob subsequens ὁρῶ: sed spiritu ejus infeliciter deficiente in γαλην', recipiens se pergebat ad ὁρῶ antequam ullam synaloephes seu elisionis significationem dedisset: unde auditori-

s) Musgravius cum Heathio praefert δυστυχοῖ.

t) Lege omnino ἴσας cum Cantero. Alexis apud Athenaeum III. p. 114. E. Λευκοὺς μὲν ὀκτὼ, τῶν δὲ φαιῶν τοὺς ἴσους. *Porsonus.*

u) Vide Taylorum ad Demosth. de Corona T. IX. p. 214. Orat. Gr. Reiskii.

bus visus est dixisse *γαλῆν ὁρῶ, felem video.* quae res Euripidae iniquis amplam materiem joci et risus subministrabat. vide Scholiast. Euripidis ad locum, Aristoph. Ranar. 306. et Scholiastem ejus. Hinc autem probari videtur, vocalem in pronuntiatione non potuisse elidi, sine aliqua talis elisionis significatione, in fine vocis: quare igitur in medio, ut in *Τυδέως?* Dico, *videtur,* quia scio quam cauti et modesti esse debemus in pronuntiando de istiusmodi rebus. Ita ista Homeri, Iliad. *Α.* 193. ubi versus hexameter incipit ab amphibrachi, *Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν*, sunt qui putant pronunciata olim fuisse, *ὑως ὁτ ταῦθ' ὥρμαινε* etc. neque tamen molesti esse vellent Cl. Clarkio, qui sonum eorum hunc fuisse autumat, *ὥσω ταῦθ'*, vel *ὥσεω.* Sic et ad versum 398. ejusdem Iliados, *Οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι*, idem Vir doctissimus scribit: „adeo „parum in pronuntiando tribrachyn inter dactylumque interest, „ut uterque potuerit legitime usurpari. Scilicet in voce *ἀθά-„νατος, ἀκάματος, ἀπονέεσθαι, ἀγοράασθε, ἀποδίωμαι, Πρια-„μίδης*, et similibus." Aliis hoc videtur idem ac si quis diceret, *Ita est, quia ita est,* vel, *quia Homerus ita esse voluit.* nulla enim ratio redditur, qui fit, ut longa et brevis syllaba sint *ἰσοδύναμοι.* hoc iis incredibile est, neque omnino verisimile, nullum esse discrimen in pronuntiando inter tribrachyn *ἄπονέ*, et dactylum *ἔννεπε.* Putant etiam tribrachyn in versu heroö locum nunquam habuisse, aut habere posse; *(nam istud Iliad. *Γ.* 357. *Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε* etc. existimant pronunciatum fuisse, *Δειὰ μὲν ἀσπίδος* etc. vel forte ita scriptum; ut in Aeschylo, Agam. 294. x) *Ὑπεὶρ Ἕλης τε πόντον* etc. scribere potuisset, *Ἕλης ὑπέρ τε πόντον.*) et tamen concedunt, valde incommodum fore, si omnes istiusmodi voces, quae tres priores syllabas breves habent, ex poëmatibus epicis excluderentur. Quid igitur faciendum erat? Respondent, prima consonans in vocibus talibus repetenda erat, in pronuntiatione saltem: quae repetitio priorem syllabam longam efficeret, *ἀτθάνατος, ἀκκάματος, ἀπποπονέεσθαι, ἀγγοράασθε, ἀπποδίωμαι* vel *ἐξαπποδίωμαι,* et quia in *Πριαμίδης* hic processus locum non potuit habere, *(vel inserenda erat ε *Πρειαμίδης*, vel) geminanda erat prima vocalis, *Πριϊαμίδης*, cujus contractio *Πρῖαμίδης*, primam syllabam necessario longam haberet. At unde apparet hanc suppositionem veriorem esse vel probabiliorem quam ista Clarkii? Respondent, Ex versu proxime sequenti, Iliad. *Α.* 399. *Ὀππότε* (pro *Ὁπότε*) *μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι*, et ex multis aliis locis, in quibus metri gratia geminatur consonans. quod et a Latinis, ob eandem caussam, saepius factum: ut in *relligio,*

x) Nihil ad rem facit Aeschyli locus. Edd. enim optimae dant *ὑπερτελής.*

tulerat, relliquiae, etc. Quod si tam parum interfuisset inter tribrachyn et dactylum in pronuntiando, quaero, quare Homerus posuisset dactylum ὁππότε, cum tribrachys ὁπότε proposito o aeque bene inservisset?

Notatu vero dignus est versus iste supra citatus Iliad. *A.* 3. Ἕως ὁ ταῦθ' etc. quia totus constat ex metro Iambico:

Ἕως | ὁ ταῦθ' | ὥρμαι | νῆ κατά | φρένα καὶ | κατα θυμόν.

Iambos fortuitos in scriptoribus Prosaïcis saepe deprehendas. N. F. centum ad minimum senarios Tragicos (Comicos sine mero) licet observare, et ex iis multos pulcherrimos, ut Luc. 21.

Τίς ἐστιν οὗτος, ὃς λαλεῖ βλασφημίας;

ibid. ver. 39.

Πιὼν παλαιὸν, εὐθέως θέλει νέον.

Ephes. v. 25.

Ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν.

Hebraeos xii. 14.

Οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον.

um duos conjunctos, Act. xvi. 12, 13. si pro τῇ τε ἡμέρᾳ, ibas, τῇ θ' ἡμέρᾳ, quemadmodum fere scribi solet; Ἦμεν δὲ ταύτῃ τῇ

Πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς·
Τῇ θ' ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν
Ἔξω.

alibi duos, uno pede minus, ut Luc. v. 31, 32. *Οὐ χρείαν νσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ,*

Ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἐλήλυθα
Καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλούς—

Act. xxiv. 14, 15. aliquid amplius,

) De Versibus in solutae oratis scriptoribus vide Noltenii icon Antibarbarum p. 1867. et L. [Add. the classic. Journal XXXIX. p. 9. XLIII. p. 171. V. p. 43. XLVI. p. 296. Valcar. Schol. in N. T. vol. I. p. Trimetrum in Platonis Apo- Socr. c. 9. καὶ φαίνεται τοῦτ' λέγειν τὸν Σωκράτην notavit mannus de ellipsi et pleon. p. Satyrus Athenaei vol. IV. p. ἐπίσημον ἔρως κεραυνὸν ἡγμένος. Galenus vol. III. p. 608. Kühn. ὥστ' ἐγγὺς εἶναι τῶν ὑπνοειδῶν σκελῶν. Ulpianus ad Demosthen. de Coron. p. 288. init. ed. Bekker. οἱ μαρτυροῦντες τοῖς καλοῦσιν εἰς δίκην. Libanius in Bandini Catal. codd. Laurent. vol. II. p. 392. ἐὰν Μὴ Θράξ τις ᾖ καὶ Τηρέως ἀντάξιος. Interdum dubites an poetae fragmentum lateat. Athenaeus vol. II. p. 329. τί γὰρ ἀσπίδα ξάνθημα καὶ βακτηρία; ibid. p. 342. βλαξ γάρ τις ἦν τοιαῦτ' ἐρωτῶν τὸν θεόν. De Latinis v. Drackenborch. ad Livii praefat. §. 2. *ED. LIPS.*]

ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι
Ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν, ἣν λέγουσιν αἵρεσιν
Οὕτω λατρεύω τῷ πατρῴῳ Θεῷ—

ubi Θεῷ ver. 15. erit monosyllabon, ut hac fab. ver. 1203. et centies in poëtis. alibi duos, duabus tantum particulis disjunctos, Matt. xxiii. 34. Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς

Ὑμᾶς, προφήτας καὶ σοφοὺς, καὶ γραμματεῖς·

καὶ ἐξ

Αὐτῶν ἀποκτενεῖτε, καὶ σταυρώσετε.

Sed in omni antiquitate poëtica forte hic [z]) unicus est Hexameter qui totus formam habet Iambi. Exemplum vero est anapaesti post tribrachyn, ut hic, in Aristophanis Εἰρήνῃ, ver. 245.

Ἰὼ Μεγαρᾶ, Μεγάρ', ὡς ἐπιτρίψεσθ' αὐτίκα.

et Ὀρν. 1012.

Κἀμοί γε πειθόμενος ὑποκτίνει τῆς ὁδοῦ.

Thesmophor. 292.

Τὸ πόπανον, ὅπως λαβοῦσα θύσω ταῖν Θεαῖν.

et apud Nicostratum in Athenaeo III. 27. p. 111. D. *[Quae noto, quia vir [a]) doctissimus non dubitat „quin ab hac pedum in „metro Iambico distributione Poëtae Attici summa religione tem„perarent."] Idem quod notavi de anapaesto post tribrachyn, notari potest et de anapaesto post dactylum: unde non necesse est ut ἔγραφον mutetur in ἔγραφ', Acharn. 146. cum vera lectio possit esse, Ἐν τοῖσι τοιχοῖς ἔγρᾰφ | ἔν, Ἄθῃ | ναῖοι καλοὶ, ut Ranar. 476. Ἐχιδνά θ' ἑκατοντάκε | φᾰλος ἢ | τὰ σπλάγχνα σου Διασπαράξει: et Damoxenus ap. Athenaeum III. 22. p. 103. A. Εἶτ' οὐθὲν εἰκῇ πᾰρᾰ | τὶ θέμᾰι | τοῖς συμπόταις. Nescio tamen an Atticus fuerit hic Damoxenus, vel Nicostratus supra memoratus. Sed ποῖ παρεπλάγχθην [b])?

z) Longe melius hexametri iambici exemplum mihi olim indicavit Porsonus. Il. Ψ. 644. Ἔργων τοιούτων, ἔμε δὲ χρὴ γήραϊ λύγρῳ. Ubi Scholiastes Venetus: ὁ στίχος οὗτος καὶ ἑξάμετρος γίνεται καὶ τρίμετρος, παρὰ τὴν ἀγωγὴν τῆς προφορᾶς. Quem versum si sic scandas, Ἔργῶν | τοῖ οῦ | τῶν ἔ μᾰ | δᾰ χρῃ | γῆρᾳ | λῦγρῷ | nihil erit ad Senarii iambici integritatem quod desideres.

a) Dawesius Misc. Crit. p. 253 =250.

b) Respondeo γνώμας ἀγαθᾶς. Exempla Anapaesti tribracho vel dactylo subjecti maximam partem mendosa sunt. Ex Aristoph. Pac. 245. ὡς delendum aliquando censebat Porsonus. In Av. 1012. MS. Ravennas cum Brunckii membr. exhibet, κἀμοὶ πιθόμενος ὑπαποκίνει τῆς ὁδοῦ. In Thesm. 292. malim τὰ πόπαν' ὅπως. (Et sic Porsonus.) Similiter Eupolidi Moeridis p. 250. restituendum Ἐμοὶ γὰρ οὐδ' ἐστ' οὐδὲ λάσαν' ὅπου χέσω. Quod ad versum ex Acharnensibus attinet, plane ca-

Ver. 902. (912.)

Οὐκ ἐν λόγοις ἦν λαμπρὸς, ἀλλ' ἐν ἀσπίδι
Δεινὸς, σοφιστὴς πολλά τ' ἐξευρεῖν σοφά.

Nihil mutavi, quamquam libentius legerem, *ἀλλ' ἐν ἀσπίδι Δεινὸς σοφιστὴς, πολλά τ' ἐξευρὼν σοφά.* quemadmodum Sertorius a Plutarcho in Vit. ejus p. 573. A. appellatur *ἀπάτης—σοφιστὴς δεινότατος.* Et Aldina mecum distinguit. Ex iterata mentione clypei (nam mox repetit) videri posset Tydeus invenisse vel addidisse novi aliquid, circa usum vel fabricam clypei. Sed de sanitate hujus loci, praeter alia, dubitare me facit auctor antiquus scholiorum in Homerum, quorum specimen dedit Cl. Valckenaerius Animadvers. in Ammon. III. 20. p. 241. ex Cod. Vossiano: qui citat, *Οὐδ' ἐν λόγοις ἦν δεινὸς, ἀλλ' ἐν ἀσπίδι.* *(Nemini versus esset de mendo suspectus, si sic legeretur in codicibus antiquis: *Δεινὸς παλαιστὴς πολλά τ' ἐξευρεῖν σοφὸς*, inquit Idem ad Hippolyt. 921.) *Μουσικὴν* vero (ver. 906.) intelligo metaphorice, *liberalem educationem* et *τὴν ἐγκυκλοπαιδείαν*, et *ἡδονὰς Μουσῶν* (ver. 882.), potius quam voluptatem musicam quam ex sonitu armorum perciperet bellator Tydeus. quamquam pro ea interpretatione scio quid dici possit, et pro Poëtica. Reiskius dist. et leg. *Δεινὸς σοφιστὴς πολλά γ' ἐξευρεῖν κακὰ*, aut *πολλ' ἐνιξευρεῖν.*

Ver. 905. (915.) *Ἴσον παρέσχεν ὄνομα. Praestitit, exhibuit:* ut ver. 887. Hecub. 1120. *φόβον παρέσχ' ἂν* c), non *παρέσχεν*, ut nunc legitur. *δίκην παρασχεῖν*, Iph. Taur. 944. ubi notabo. *Θάρσος παρέσχεν*, Xenophon de Agesil. ad fin. Addam sententiam proxime sequentem in Xenophonte, quia mendosa est: *Τί δὲ νέοι φίλοι πλέον ἐπόθησαν, ἢ Ἀγησίλαον γηραιὸν ἀποθανόντα;* Lego, *Τινὰ δὲ νέον οἱ φίλοι πλέον* etc. *Quem vero juvenem amici magis desideraverunt, quam Agesilaum qui senex mortuus est?* Post-

villatur vir doctissimus; si enim pari jure lectionibus ἔγραφ' ἔγραφεν uti potuisset Aristophanes, utram, quaeso, maluisset usurpare? Eam certe, quae versum numerosiorem efficeret. In Ranis 467. MS. Ravennas et quatuor apud Brunckium ἑκατογκέφαλος. Nicostratum Athenaei levi transpositione emendavit Porsonus, *Λυκὸς· τὸ πάχος γὰρ ὑπερέκυπτε τοῦ κανοῦ.* Damoxenum sanum praestitit MS. Veneto-Parisiensis, *εἰ' οὐδὲν εἰκῇ παρατίθημι, μανθάνεις;* Verbum *μανθάνω* eadem notione usurpant Alexis Athen. VIII. p. 354. D. *τἀγαθὸν Πλάτων Ἀπάνταχοῦ φησ' ἀγαθὸν εἶναι. μανθάνεις;* Xenarchus ibid. X. p. 418. E. *καπάνας Θετταλοὶ Πάντες καλοῦσι τὰς ἀπήνας. Μανθάνω.* Pherecrates ibid. XIV. p. 655. A. *οὐκ ἰσχάδας οἴσεις τῶν μελαινῶν; μανθάνεις;* Aristoph. Av. 1004. *ἐνθεὶς διαβήτην· μανθάνεις; Οὐ μανθάνω.*

c) Hanc emendationem, quam nuper a Musgravio quoque oblatam probarunt Auctores Bibliothecae Criticae IV. p. 42, 3. dudum praeceperat B. Heathius. *Porsonus.*

quam haec scripseram, ita inveni citatum in Plutarchi libello, *An seni sit ger. resp.* p. 784. E.

Ver. 907. (917.) Φιλότιμον ἦθος, πλούσιον· φρόνημα δέ. Quid sit ἦθος πλούσιον ignoro. Tolerabilius videbitur si moveas distinctionem

Φιλότιμον ἦθος· πλούσιον φρόνημα δὲ
Ἐν τοῖσιν ἔργοις, οὐχὶ τοῖς λόγοις ἴσον.

Orest. 394. ὁ δαίμων δ' ἐς ἐμὲ πλούσιος κακῶν, i. e. ἕνεκα κακῶν· sensus est πλούσιος ἐν κακοῖς, ut hic, πλούσιον ἐν ἔργοις. D. Paulus ad Ephes. ii. 4. ὁ δὲ Θεὸς, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει. et πλουτεῖν ἐν ἔργοις 1 Tim. vi. 18. Vult: *mens* et inventio Tydei *foecunda* erat *in factis*, in *dicendo* impar. Sine praepositione Plutarch. Cat. Maj. p. 347. A. πλούσιος τοῖς ἀχρήστοις καὶ περιττοῖς. Mecum distinguit Hervagiana, et edit. Brubach. teste Reiskio, qui hanc distinctionem probat: ut et Grotius, ut jam disco ex Heathio.

Ver. 913. (923.) ἡ δ' εὐανδρία Διδακτός. In fragm. Eurip. ed. Barn. p. 497. multo elegantius legitur Διδακτὸν, sc. πρᾶγμά ἐστι. Adducuntur ibi quasi ex Nostri Temeno vel Temenidis, fabula deperdita, sex Iambi, qui hic leguntur continui. quod Cl. Viri memoriam fugiebat. et caussam erroris partim videre potes in marg. Stobaei p. 1. ubi citatur hic locus. Εὐανδρία διδακτὸν, ut ὡς ἔστι δικαιοσύνη διδακτὸν, Isocrat. contra Sophist. p. 582. apud Platonem passim, Max. Tyrium, et omnes.

In versu praecedenti pro γενέσθαι, ibi invenitur κεκλῆσθαι· quod et ipsum elegantius est. et paullo ante pro τ'αγαθ', τοι ἀγαθ', non bene. et ver. 916. pro μάθοι, illic μάθῃ. Pro τις (vér. 916.) Cl. Valckenaerius conjicit παῖς, ad Phoeniss. 1553. quod expressi in versione. *[Ambiguum est παιδεύετε: sed imperativi potius esse opinor, ut vertitur.] *(917. pro εὖ παιδεύετε legi posset ἐκπαιδεύετε: haec est methodus quam sequimini in liberis vestris instituendis. Indicativum vero esse παιδεύετε non potest dubitari.) Σώζεσθαι φιλεῖ accipi possunt passive, *solent servari.* Per ὧν μάθησιν οὐκ ἔχει, si sana est scriptura, intelligit, opinor, *ea quorum* naturaliter *non habet notitiam.*

Ver. 918, 919. (928, 929.) „Ita haec metra constituenda,
„Ἰὼ τέκνον, δυστυχῆ periodus catalectus
„Σ' ἔτρεφον, ἔφερον ὑφ' ἥπατος Iambicus dimeter acatalectus." *Heathius.* Δυστυχῆ pro δυστυχὲς, sc. τέκνον: quasi praecessisset Ἰὼ υἱέ. Legi potest, δυστυχὴς Σ' ἔτρεφον.

Ver. 919. (929.) σ' ἔτρεφον ἔφερον ὑφ' ἥπατος. Quod est ἔφερον ζώνης ὕπο Hecub. 761. et alibi. γενέθλην ὑπὸ σπλάγχνοι-

916. Lege, ἃ δ' ἂν μάθῃ παῖς. *Porsonus.*

918. Malim, Ἰὼ, τέκνον δυστυχὴς ἔτρεφον. *Porsonus.*

σι φέρει, Apollon. Rhod. iv. 1109. τέκνων ἤνεγχ' ὑπὸ ζώνην βάρος Aeschyl. Χοηφ. 992. ἐντὸς ζώνης Idem Eumen. 614. Notabis ὑπὸ cum tribus casibus eandem rem exprimentibus. „Legendum opinor σ' ἔφερον, Ἔφερον—Ejusdem vocis repetitio in „Choris frequenter admodum occurrit: hic et elegans est, et au„get τὸ πάθος. Admissa autem hac conjectura, tollitur etiam „asyndeton, quo facile carere possumus, ἕτερφον ἔφερον." *Jortinus.*

Ver. 925. (935.) τὸν Οἰκλέους γε. Codd. A. B. Ἰοκλεους. male. Emendavit Brodaeus. Intelligit Amphiaräum, Oiclei filium, *Oeclides* a Statio et Ovidio appellatum. Vide hic Barnesium. Sequitur, ver. 927. εὐλογοῦσιν ἐμφανῶς· *perspicue probant.* quomodo? quia nisi fuisset *Diis carus*, illum non *abripuissent.* σοφιστικῶς. Eodem enim argumento probari potuit, Capanea Jovi carum fuisse, atque idcirco fulmine ablatum. Sed his figmentis et παραλογισμοῖς se consolabantur Veteres, in iis qui subita vel inusitata et extra naturae cursum morte auferebantur. Sic Hylas et Bormus, revera in aquis demersi, a Nymphis rapti dicebantur: et Orithyïa, a rupe vento depulsa, a Borea rapta perhibebatur. neque a probabilitate alienum videtur, hunc Amphiaräum in ardore proelii, una cum equis et curru, in aliquem profundum terrae cavum, praecipitem concidentem, periisse. inde omnia illa τεράστια, quae de eo Poëtae finxerunt:

Illum ingens haurit specus, et transire parantes
Mergit equos. non arma manu, non fraena remisit;
Sicut erat, rectos defert in Tartara currus.

Magnificum magis aliquid aut sublimius, si Poëta ita voluisset, vix alibi invenisses. sed eum non ita voluisse demonstrant misera ista quae sequuntur,

Respexitque cadens coelum, campumque coïre
Ingemuit.

Statius Thebaïd. vii. ad fin. De hac veterum superstitione vide Cl. Dorvillium ad Chariton. p. 258. seqq. agentem.

Pro γε forte τε, cui respondet Οἰδίπου τε παῖδα, ver. 928.

Ver. 931. (941.) πρὸς Ἄργος διαβαλεῖν. Herodotus v. 33. ἔσχε τὰς νέας ἐς Καύκασα, ὡς ἐνθεῦτεν βορέῃ ἀνέμῳ ἐς τὴν Νάξον διαβάλοι vid. cap. 34. scil. τὸ πέλαγος, quando de maris transitu sermo est, ut apud Athenaeum III. 25. p. 109. Διεβάλομεν τὸ πέλαγος εἰς Μεσσαπίους.

Ver. 932. (942.) Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσαι βούλομαι. Lego, ὃ δρᾷν σε βούλομαι: patere videtur ex responso Thesei; in quo etiam puto scribendum πείσεσθαι pro πείθεσθαι: licet hoc defen-

921. τὸν ἐμὸν ἀθλίας. Confer Valckenaer. ad Euripid. Phoen. 1518. *Porsonus.*

di possit. σαι pro σε, ut ἀρχαίων pro ἀρχέων (i. e. ἀρχῶν) Herodot. VI. 9. et forte παῖ nunc legitur pro τε Iph. Taur. 238.

Non possum quin sub hac voce δρᾶσαι moneam de perditissimo loco Aristophanis Vesp. 1223. qui (ut mihi videtur) ita legendus est,

> d) *Τουτὶ σὺ δ' ᾄσεις; παραπολεῖ. βοώμενος*
> *Φήσει γὰρ* etc.
> *Tu vero hoc canes? periclitaberis perire. clamans*
> *Dicet enim* etc.

Vulgo, *Τουτὶ σὺ δράσεις; παραπολεῖ βοώμενος. Φήσει γὰρ* etc. Adeundus est locus. παραπολεῖ est secundae personae fut. med. pro παραπολῇ, ut παραθήσει Eccles. 671. (ubi legitur παραθήσεις) pro παραθήσῃ. sed ᾄσεις, *canes*, ut Εἰρήν. 1295. *Οὐ πράγματ' ᾄσεις.* Plato De Legg. II. p. 114. Ed. Ald. fol. [606. D. HSt.] *ποίαν δὲ* e) *ᾄσουσιν οἱ ἄνδρες φωνὴν ἢ μοῦσαν;* Julianus qui init. Misopogon. scribit, *ταῖς μούσαις ᾄσω καὶ ἐμαυτῷ*, Graecis forte potius quam Atticis accensebitur. Utroque modo, uti videtur, Attici hoc futurum protulerunt, sed saepius ᾄσομαι. Vide Cl. Dawesium Miscell. Crit. p. 290. *[qui dicit, „Futurum „activum a verbo ᾄδω formatum Attici non agnoscunt; sed me„dio duntaxat ᾄσομαι utuntur." Aliter Plato et Aristophanes.]

Ver. 935. (945.) *Ἡ χωρὶς, ἱερὸν ὡς νεκρὸν, θάψαι θέλεις;* f) *Θάψαι* hic est *cremare:* ut in responso Adrasti, *Ceteros vero omnes* (*θάψω, cremabo*) *in uno rogo.* Nam *θάπτω* transfertur ad quemvis morem disponendi de mortuorum corporibus. unde apud Lucianum De Luctu p. 306. (ed. Graev.) *comburere* est *θάπτειν* apud Graecos, et *comedere mortuorum corpora* est *θάπτειν* apud Scythas: et Diogenes dicebat *ἂν μὲν κύνες αὐτὸν σπαράξωσιν, Ὀρκανία ἐστὶν ἡ ταφή*, ap. Stobaeum Serm. cxxiii. p. 614. Vide Antholog. III. 22. p. 250. ed. Steph. (ubi *ὕδωρ ἔθαψεν*) Plutarch. in Mario p. 431. C. Pompeio p. 661. E. et Gracchis p. 830. E. ubi *θαπτομένῳ* est *dum cremabatur. πυρὶ θάπτειν* Diog. Laert. Prooem. segm. 7. et IX. 84. Sed actum ago (ut jam video) a Gisb. Cupero Observat. I. 7. vide et Dorvill. ad Chariton. p. 73, 74. Hac autem verbi *θάπτω* significatione non considerata, Cl. Barnesius credidit Capanea non *combustum*, sed tantum *humatum* fuisse; et rogum ejus in quinto actu, cadaveris exper-

d) In Vesp. 1223. pro *τουτὶ σὺ δράσεις* Vir quidam Clariss. conjicit *τουτὶ σὺ δ' ᾄσεις:* sed qui futurum medium *ᾄσομαι* posuerat v. 1216. eum loco tam vicino *ᾄσεις* scripsisse, probabile non est. Non displiceret, *τουτὶ σύ γ' ᾄδεις* (ut ed. Brunck.) *Koenius* ad *Gregor.* p. 49.

e) Lege *ᾔσουσιν. Porsonus.*

f) Hunc usum verbi *θάπτειν*, ut et Latini *humare*, notavit Ruhnkenius in Praef. ad Schelleri Lexicon p. ix. auctores citans Hemsterhusium Miscell. Observ. V. i. p. 21. Wesselingium ad Diodor. Sic. III. 55.

tem, et velut κενήριόν τι, ait Euripidem finxisse, ut occasionem haberet Evadnae generosam mortem commonstrandi. Sed non ita erat. vide ver. 1010. 1020. Ovidius quoque Art. Amator. III. 21.

Accipe me, Capaneu; CINERES miscebimur, *inquit*
Iphias, ardentes insiluitque rogos.

Quod vero dicitur ex Plinio et Tertulliano, hominem fulmine occisum cremare fas non fuisse; viderit id Euripides *quo jure* Capanea *cremaverit*: sed certe cremavit. vide ver. 1207. Figmentum istud de κενηρίῳ et rogo cadaveris experte, justius locum habuisset in Amphiarão, qui certe non cum ceteris combustus fuit. vid. ad ver. 755. Discrimen aliquod fuisse inter sepulturam Capanei et ceterorum, manifestum est, quia servis assignatur sepulcrum Capanei.

Ver. 938. (948.) παρ' οἰκτρούς. Reiskius, „παρ' οἴκους. conf. „ver. 987. et ver. 939. Αὐτὸς, si recte habet, est pro οὗτος."

Ver. 940. (950.) στειχέτω δ' ἄχθη νεκρῶν. Id est, procedite vos qui portatis cadavera Ducum. νεκρῶν recte vertitur *cadaverum* hic, et mox ver. 945. et saepe in hoc dramate, omisso articulo τῶν, more Tragicorum. nam νεκρὸς est *mortuus*; ὁ νεκρὸς, *cadaver*. Articulus exprimi solet in prosaïcis scriptoribus; interdum in Poëtis. Plutarchus in Conviv. p. 162. D. τοῦ δὲ Ἡσιόδου ΤΟΝ ΝΕΚΡΟΝ—δελφίνων ἀγέλη πρὸς τὸ Ῥίον ἐκόμιζε. Lucianus Dial. Marin. p. 251. ed. Graev. ΤΟΝ δὲ ΝΕΚΡΟΝ (Ἕλλης) ὑμεῖς, ὦ Νηρηΐδες, παραλαβοῦσαι, τῇ Τρωάδι προσενέγκατε. Josephus De Bell. Jud. I. 9. sec. 1. ed. Huds. ἔκειτο δ' ἐν μέλιτι συντηρούμενος Ὁ ΝΕΚΡΟΣ αὐτοῦ: de Aristobuli *cadavere*. Quae refero, quia partim ex hac distinctione inter νεκρὸς et ὁ νεκρὸς videtur pendere difficultas istius celebris loci 1 Cor. xv. 29. οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν: qui versus connecti debet, quod et ab aliis observatum fuit, cum versu 20, intermediis in parenthesi inclusis: Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ ΝΕΚΡΩΝ, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων. ἐπεὶ, τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ, εἰ ὅλως ΝΕΚΡΟΙ οὐκ ἐγείρονται; Omisi ἐγένετο ver. 20, quia eam non agnoscunt plurimi Codices, neque vetus Interpres, cum aliis: multo elegantius et melius. *Nunc autem Christus resurrexit ex mortuis, primitiae eorum qui obdormierunt. nam*, vel *alioqui*, (id est, si non ita est, si Christus non resurrexit, si nulla est mortuorum resurrectio) *quid lucrabuntur ii qui baptizantur gratia cadaverum, si mortui omnino non resurgunt?* Quasi dixisset, „Stultum est ba„ptizari (non jam pro corporibus, sed revera) pro *cadaveribus*, „quod facimus si nulla futura est mortuorum resurrectio." Quod alii forte citius intellexerint hac distinctione: ἐπεὶ, τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι; ὑπὲρ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ, εἰ ὅλως ΝΕΚΡΟΙ οὐκ ἐγείρονται. *alioquin, quid lucrabuntur ii qui baptizantur?*

pro CADAVERIBUS hoc facientes, *si* MORTUI *omnino non resurgunt.* Utcumque hoc sit, vides differentia quae sit hoc loco (non dico semper) inter *νεκρῶν* et *τῶν νεκρῶν*: ut *νεκροὶ* sint *mortui* simpliciter, qui, secundum Pauli argumentationem dormiunt solum, et resurgent, quia Christus resurrexit. sed *οἱ νεκροὶ* hic sunt *cadavera*, quae semper erunt cadavera et nunquam resurgent, si nulla est resurrectio, *εἰ ὅλως NEKPOI οὐκ ἐγείρονται*: et proinde, superflua res erit Baptismus, qui *corporibus resurrecturis* prospicit. Orta videtur hujus loci difficultas ex non considerata elliptica significatione vocis *ἐπεὶ*, *nam*, et verbi *ποιεῖν* pro *lucrifacere*, *acquirere*, et *ὑπὲρ τῶν νεκρῶν pro cadaveribus*, propter cadavera, gratia cadaverum. quae singula multis exemplis adstrui possunt. Mihi ne vel minima quidem difficultas hoc loco videtur, his cognitis. Maximi ad sensum momenti *(saepe) sunt Articuli in Novo Foedere; licet in versionibus et annotationibus *[plerumque] neglecti. *[unde nullum discrimen, quamquam sit magnum, factum fuit hoc loco inter *νεκροὶ* et *οἱ νεκροὶ*: alibi, inter *ἄνθρωποι* et *οἱ ἄνθρωποι*: *Ῥώμην* et *τὴν Ῥώμην*: *ἄλλην* et *τὴν ἄλλην*: *Ἰεριχὼ* et *τὴν Ἰεριχώ*, etc.] Mitto quod et Tertullianus hunc Pauli locum ita intellexerit lib. V. adv. Marcion. p. 473. A. ed. Paris. 1675. fol. *Igitur et pro mortuis tingui, pro corporibus* (scil. mortuis) *est tingui; mortuum enim corpus ostendimus.* Diversa *σχέσει* loquimur de *νεκρῷ mortuo* aliquo, et de *τῷ νεκρῷ cadavere ejus.* In priore casu, volumus nihil praeter *separationem animae a corpore.* in posteriore, loquimur de eo quasi de lapide, de ligno, aut qualibet alia portione inertis materiae.

Ver. 943. (953.) *ΑΔ. Πῶς; τὰς τεκούσας οὐ χρεὼν ψαῦσαι τέκνων;* In Cod. B. haec ita disposita sunt: *ΑΔ. Πως; ΘΗ. Τας τεκουσας* etc. sine interrogatione. et reliqua usque ad ver. 955. Theseo male attribuuntur.

Ver. 944. (954.) Pro *ἰδοῦσι* quod Codd. et editt. pleraeque habent, Barnesius edidit *ἰδοῦσαι.* et ita Ald. Hervag. et Miltonus.

Ver. 945. (955.) Cod. A. *νεκρω* pro *νεκρῶν.* Cod. C. utrumque, *νεκρω νεκρων.* cetera recte habere puto; *[neque, pro *χ' ἅμα τῷ τέλει*, opus esse *ἀρειφάτων*, *ferro caesorum*; neque *τραυμάτων*, (et *πικρῶν* pro *νεκρῶν*,) neque *αἱμακτῶν νεκρῶν.* quae omnia a vulgata nimis enormiter abeunt.]

Ver. 946. (956.) Metrum poscit *προσθεῖναι.* et ita habet Aldina. sic et Heathius.

Ver. 947. (957.) *τλημόνως*, *patienter:* ut Aeschyl. *Χοηφ.* 746. *Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τλημόνως ἤντλουν κακά.* Reiskius, *τλήμονες*, aut *τλήμονας.*

Ver. 949. (959.) *Ὦ ταλαίπωροι βροτοὶ, Τί κτᾶσθε* etc. Codex C. *βροτων.* Recte, ut arbitror. Hoc forte voluit,

Ὦ ταλαίπωροι βροτῶν
Οἳ κτᾶσθε λόγχας, καὶ κατ' ἀλλήλων φόνους
Τίθεσθε, παύσασθ'. ἀλλὰ λήξαντες etc.

ut ver. 744.

Ὦ κενοὶ βροτῶν
Οἳ τόξον ἐντείνοντες, ———
Φίλοις μὲν οὐ πείθεσθε, etc.

non ad omnes mortales sermo dirigitur, sed ad eos solum qui hoc vel istud faciunt; quod ex partitione intelligitur. Eodem more δυσμενεῖς βροτῶν ver. 343: Sed ταλαιπώρους βροτοὺς, non βροτῶν, (ver. 734.) quia de toto genere humano.

Τίθεσθε φόνους, *caedes facitis:* in activo, θήσω φόνον Bacch. 795. αἷμα θέσθαι, Orest. 831. φόνον τιθεῖσαν, Ion. 1225.

Ver. 958. (968.) Ἄρτεμις Λοχία. Cod. A. Λοχεια. Utrovis modo recte dicitur, et metrum versus utrumvis feret. Οὐ προσφθέγξαιτ' ἂν τοὺς ἀτέκνους· ex opinione veterum, Deos colloqui solere cum iis quos amabant. unde Dianae jactat Hippolytus ver. 85. Σοὶ καὶ ξύνειμι, καὶ λόγοις ἀμείβομαι. et Eteocles apud Aeschylum Ἑπτ. ἐπ. Θήβ. 673. dicit de fratre suo Polynice, *nunquam ex quo natus est,* Δίκη προσεῖπε καὶ κατηξιώσατο, *Dea Justitia dignata est* eum *alloqui.* Scholiast. ibi videtur legisse προσεῖδε[f]). Vide Sophocl. init. Ajacis: Nostrum Iph. Taur. 1447. Plutarch. in Numa p. 62. B. et Juvenalem Sat. VI. 530 [g]).

Ver. 962. (972.) ἀΐσσω. Trisyllabum est, prima brevi. Vide notas ad Moerin Atticist. ed. Pierson. p. 301. In Choris non necesse erat Ἀττικίζειν, et scribere αἴσσειν dissyllabice. Sed et ἀΐσσω trisyllabum occurrit in Hecub. 31. in Iambo. adeo ut utroque modo scriberent Attici, αἴσσω et ἀΐσσω.

Ver. 969. (979.) Οὔτ' ἐν ζῶσιν ἀριθμουμένη. Ex hoc foemmino colligit Muretus scribendum esse (ver. 967.) δυστηνοτάτη, Barnesio vulgatam δυστηνότατος ex more Attico defendente. Forte scriptum ibi fuerit δυστηνοτάτως. et ita Reiskius.

Pro ζῶσιν omnes Codices Gallici legunt ζωοισιν, et versu proxime antecedenti φθιμενοισιν, et sequenti εχουσα. *[Heathius legit, Οὔτ' ἐν ζῶσιν ἀριθμητή. Quaero, an ἀριθμητὴ exprimat *numerata,* idem quod ἀριθμουμένη. Hesychius: Ἀριθμητά. ὀλίγα. Horatius, *populus* numerabilis, *utpote* PARVUS, etc. i. e. ἀριθμητός. Theocrit. Idyll. XVI. 87. ἀριθμητοὺς ἀπὸ πολλῶν, 'numerabiles (i. e. *pauci*) *a multis.* quibus mox opponitur ἀνάριθμοι, ver. 90.] Vulgata mihi videtur *(hactenus) recte habere, ut σῖν ᾰ in antistropha aequa sint syllabae ῖ in stropha,

f) Ut edidit Brunckius. *Porsonus.*

g) Hanc notam laudat Valckenaer. ad Euripid. Hippol. 85. *Porsonus.*

et diiambus ῥῐθμοῡμένῃ choriambo τῆς νέφέλᾱ. Sensu similia habes in Sophoclis Antig. 862.

> Οὔτ' ἐν βροτοῖς οὔτ' ἐν νεκροῖσι
> Μέτοικος, οὐ ζῶσιν, οὐ θανοῦσι.

Ἐν τοῖς φθιμένοις, ut Antholog. III. 6. p. 211. Ὦ ξένε. τὴν στοργὴν κἂν φθιμένοισιν ἔχει· scil. Μάξιμος ἔχει. vide quae praecedunt. vulgo absurde, Ὡς ἵνα—ἔχῃ, pro Ὦ ξένε—ἔχει. prior pars mendi orta ex dictantis pronunciatione, a scriba perperam intellecta, ὡς ἵνα pro ὦ ξένε. deinde interpolatum ἔχῃ propter ἵνα. In versu ibi praecedenti distinguendum, Σύν τε, γυναικὶ Καληποδίῃ etc.

Ver. 970. (980.) Χωρὶς δή τινα τῶνδ' ἴσχουσα μοῖραν. Metri ratio postulat ut pro δὴ rescribamus δὲ, non invita etiam sententia. Versus est asynartetus ex duobus dochmaïcis [dochmiacis], quorum prior ex epitrito tertio vel quarto pentasyllabo (cui in stropha opponitur epitritus secundus pariter pentasyllabus) et syllaba constat; alter ex epitrito tertio et syllaba. Heathii sunt verba. *(In strophe v. 962. legi potest Πνευματίων ὑπὸ et retineri δὴ hoc loco.)

Ver. 974. (984.) καὶ στέφανοι κόμας. Quid sint στέφανοι κόμας ex Alcest. ver. 101. discere potes, inquit Heathius, ubi memoratur χαίτα ἐπὶ πρόθυρα τομαῖος. Mihi videtur verum, κἀστέφανοι κόμαι, *et comae* (i. e. caput) *sine corona*. Vide locum Athenaei, citatum ad ver. 259.

Ver. 975. (985.)

> Ἀοιδαὶ τὰς χρυσοκόμας
> Ἀπόλλων οὐκ ἐνδέχεται.

Plutarchus Libro De Εἰ apud Delphos, p. 394. B. Εἰκότως οὖν ὁ Εὐριπίδης εἶπεν, Ἀοιβαὶ νεκύων φθιμένων ἀοιδαὶ, ἃς ὁ χρυσοκόμας Ἀπόλλων οὐκ ἐνδέχεται. Auctius quam in nostris exemplaribus: sed proculdubio ibi habebatur hic versus Plutarchi tempore. Totum ita forte legi et distingui potest, *(ut primus versus sit pars Trochaici et ceteri Anapaestici)

> Ὑπολελειμμένα μοι δάκρυα
> Μελέᾳ παιδὸς ἐν οἴκοις
> Κεῖται μνήματα πένθιμοι
> Κουραὶ, κἀστέφανοι κόμαι,
> [Ἀοιβαὶ νεκύων φθιμένων,]
> h) Ἀοιδαί θ' ἃς ὁ χρυσοκόμας
> Ἀπόλλων οὐκ ἐνδέχεται.

Κεῖται, *sunt*, ut notavi ad ver. 665. *Libationes*, inquit, quas *Diis* facere solebamus, jam mutantur in χοὰς, *libamina mortuorum*, seu *mortuis*. Hunc versum, Ἀοιβαὶ νεκύων φθιμένων,

h) Ὠιδαί θ' ed. sec.

si precario in contextum admisi, quia forte a MSS. non
etur; sed dubitari non debet quin sit ipsius Euripidis. Per-
et *cantus*, quibus resonare domus solebat, jam vertuntur
tenias, et in cantica quae *χοαῖς* succini solent, et quae
ini odio sunt." Nihil enim luctuosum, nihil nisi laeta-
pollini gratum erat. vide Aeschyl. Agam. ver. 1082. 1086.
autem *ὁ χρυσοκόμας* de Apolline; ut Troad. 258. Aristoph.
216. Pindar. Olymp. VI. ubi vocatur absolute *ὁ χρυσοκό-*
ibsque *Ἀπόλλων* [1]). In Anthologi [k]) Reiskii carm. 510. p.
Ἀπόλλωνι χρυσοκόμῳ, forte pro *χρυσοκόμα*, ut *Κισσοκόμαν*
σον Homer. Hymn. in Bacchum. Hae *(*ᾠδαὶ* sic enim lego
ἀοιδαὶ sunt eaedem quas *ᾄδου μολπάς* supra dixerat Adra-
er. 773. *νεκρῶν θρήνους* ver. 88. *παιᾶνα τοῦ θανόντος*
*γ*l. Choëph. 149. quod in eo et Euripide (Alcest. 424.) im-
Scholiastes, quia *παιᾶνες* non nisi in rebus laetis cani
nt. quam differentiam et ipse Aeschylus servat in isto
te ver. 340, 341. licet iterum *ἀΐδα παιᾶνα ἐπιμέλπειν*
Ἑπτ. ἐπ. Θήβ. 875.
Νεκύων φθιμένων ut supra ver. 44. Reiskius Animadv. ad
Auct. T. II. p. 246. delet *ἀοιδαὶ*, quam vocem censet nihil
esse quam emendationem pravae scriptionis *λοιβαί*. *(*Ἀπ-*
ν [1]) cum duplici *π*, ob metrum anapaesticum. Et credo
Homerum ita saepe fieri oportere in hujus vocis recto et
is casibus, *Ἀππόλλωνι ἄνακτι* et similibus.)
er. 978. (988.) *νοτερὰν ἀεὶ—πτύχα τέγξω*. MSS. Aldina,
rae editt. habent *νοτερὸν πτύχα*: recte atque Attice: vide
. 41. *Αἰεὶ* quoque pro *ἀεὶ* ex metro legit Heathius.
ro *τέγξω* Codd. A. B. C. *ταξω*: quasi voluissent *τεύξω νο-*
faciam humidam: ut *τεύξω μέγαν*, Aeschyl. Eumen. 675.
τον τεύξειεν Hom. Od. *N.* 191. qui saepe ita loquitur:
γγειν δάκρυσι usitatissimum est in Tragicis. vide Aeschyl.
538. Nostrum Electr. 501. et centies alibi.
er. 983. (993.) Pro *Θησέος* Cod. C. *Θησεως*. ex Atticorum
Non quin *Θησέος* ibi locum habere posset, ut *Νηρέος*,
082. In iambo ponerem *Θησέως*, sed in Choris non ne-
erat *Ἀττικίζειν*, ut dixi supra. In Sophoclis Oedipo Co-

mihi videtur Alcaeus (v. aerii Diatr. p. 161.) Plu- T. II. p. 765. E. Scolion XV. p. 694. D. Poeta for- colii pater apud Ionem ib. . 604. B. *Porsonus.*

unck. I. p. 190. *Porsonus.*

ssime hio Vir doctissimus. ans in *Ἀπόλλων* nunquam geminatur. Sicubi vox ista primam habet longam, ut Electr. 1301. ex crasi cum articulo talis exoritur productio. Nec ut h. l. *Ἀπόλλων* primam productam habeat necesse est. Versus enim est, non ut opinabatur Marklandus: Anapaesticus, sed Glyconeus Polyschematistus, de quo vide ad Hephaest. p. 555.

Ioneo Chorus ex Senibus Atticis loquitur Dorice. vide et Choros Ionis.

Ver. 984. (994.) καταφθιμένου. Secundam corripit, (ά ante φθ, id est, πτ) utpote in anapaesto, opinor. Quaeritur, an et in iambico idem liceat? Quod affirmatum saepe, probatum nunquam vidi; neque verum puto. nam μᾰστευω, ξενᾰκτονος, ἐξελῐκτεον, ἀντικατᾰκτανειν, (pro μᾰτευω, ξενᾰφονος, ἐξᾰλκτεον, ἀντικᾰτθανειν) et cetera exempla istiusmodi quae ex versibus Iambicis Tragicorum citata vidi, omnia mihi videntur esse foetus pravae scripturae, et admodum incerta; quorum auctoritatem si quis neget, non potest ea fulciri nisi ab exemplis aeque incertis. *Nil* vero *agit exemplum, litem quod lite resolvit.* Regula Cl. Kingii ad Hecub. 184, „Vocalem brevem a „duabus consonis semper licet divellere, si modo illae vocem „per se inchoare possint," quae regula, mutatis verbis, *[tacite] adoptata a Cl. Clarkio videri potest ad Iliad. *B.* 537, „nihil „usitatius quam syllabam vocali brevi constantem, sequentibus „duabus consonantibus, a quibus syllaba inchoari possit, cor„ripi," utcumque interdum vera sit in melicis, vel in epicis poëmatibus; tamen in iambis tam longe abest a certitudine, ut ne unum quidem ejus rei verum exemplum ex Iambo adferre potuerit, saltem non attulerit, ipse Clarkius. nam quod isto proposito dedit ex Phoeniss. 419, Κοῖτας μᾰστεύων, ᾰ brevem ante στ, si editionem Barnesii, Piersii, vel Kingii inspexisset, invenisset μᾰτεύων: et ita nuper edidit Valckenaerius inventum in optimo codice Leidensi; et Lucas Holstenius notavit idem ex MS. in marg. edit. Aldinae, quam habeo, donatam mihi a praestantissimo et doctissimo viro Joanne Tayloro. Immo et ipse Clarkius edidit ματεύσομεν, Iliad. *Ξ.* 110. cum μαστεύσομεν esset varia lectio: Ἐγγὺς ἀνὴρ, οὐ δηθὰ ματεύσομεν: ubi, ut sibi constaret, μαστευσομεν edere debuit vir clarissimus. Aliud exemplum quod ille profert in ista celebri nota ad Iliad. *B.* 537. est vox λῐκτρον, prima brevi; non memorato auctore unde eam habuerit. quam vocem, vel aliam quamlibet ejusdem potestatis et formae, si invenire potero prima indubitanter brevi, ῐ ante κτ, in cujusvis antiqui Attici Tragici Iambo, (nam *[melica] *(ceteros) nihil moror) errorem meum ultro et libenter agnoscam, et fatebor literam τ, post aliam consonantem, naturam liquidae apud Atticos iambographos Tragicos nonnunquam induere: quod hodie non credo. vide Valckenaer. ad Phoeniss. 1508. et contra, Heathium ibidem [m]).

Ver. 988. (998.) Ἦ τῶνδε δόμων ὑπερακρίζει. Disjunctim

m) Marklando assentitur Brunckius ad Orest. 1105. mox tamen ibid. 1208. in Sophocl. Aj. 1077. reponere vult homo suavissimus κἂν σῶμᾰ κτήσηται μέγα. *Porsonus.*

naluit Barnesius δόμων ὕπερ ἀκρίζει, quia cum casu quarto, non secundo, Xenophon, [De Mag. Equit. c. VI, 5.] τὰ τείχη ὑπερακρίζει. Sed nihil hic muto, quia infra (ver. 1049.) invenio ὑπερβᾶσα δόμων· et notissimum est, verba composita saepe regere casus suarum praepositionum, ut ὑπερκάμνεις πόλεως Bacch. 961. τέχνη τέχνης ὑπερφέρουσα Sophocl. Oedip. Tyran. 388. Aeschyl. Prometh. 66. σῶν ὑπερστένω πόνων.

Tres ultimi Anapaesti magis regulariter ita disponi possunt,

> Τί ποτ' αἰθερίαν
> Ἔστηκε πέτραν ἢ τῶνδε δόμων
> Ὑπερακρίζει,
> Τήνδ' ἐμβαίνουσα κέλευθον;

De locutione ἕστηκε πέτραν vide ad ver. 1012. *[ἐμβαίνουσα κέλευθον, usitatius cum praepositione εἰς, quasi scriptum fuisset ἐσβαίνουσα, ut εἰσβαίνειν δόμους, Iph. Taur. 1079.]

Ver. 990. (1000.) Incredibilis prope esse debuit eorum ascitantia qui haec primum in stropham et antistropham distinxerunt, cum non plures quam septem strophae versus, prout nunc leguntur, totidem antistrophae respondere deprehendentur. *Heathius.*

Ver. 991. (1001.) Ἐδιφρεύετο τάλας; Ingeniose suspicatus est Canterus vocem ἅλιος, *Sol.* latere sub isto τάλας, quia sequitur Σελάνα τε. unde Barnesius edidit, Ἐδιφρεύετό γ' ἅλιος. Aeque verum videri poterat, Ἐδίφρευεν ὅ θ' ἅλιος Σελάνα τε etc. terminatione activa (non media voce, contra usum Euripidis in hoc verbo) ut διφρεύειν φέγγος sit *aurigando-facere lucem*, quemadmodum πνεῦσαι πομπάν, *spirando-facere cursum*, Iphig. Aul. 1324. et innumera ejusmodi in Tragicis: vide ad ver. 1205. διφρεύειν πνμάτην ἀψῖδα, *aurigando-tangere caeli ambitum*, Archestratus ap. Athen. VII. 22. p. 326. B. Ἅλιος certam puto emendationem: quae praecesserunt, incerta. Idcirco contextum non mutavi; in versione expressi. Ceterum dira et horrenda est haec ultima hujus Tragoediae pars. non tamen metus est ne hoc Evadnae facinus in exemplum eat.

Ver. 993. (1003.)

> Ἵν' ὠκυθόαι νύμφαι
> Ἱππεύουσι δι' ὀρφναίας.

Quaero quaenam sint hae *nymphae celeres quae equitant per tenebras.* Brodaeus dicit, „Nymphae Noctis comites." Sed quaenam sunt istae? Scio istud Hesiodi Op. et Dier. 730. μακάρων τοι νύκτες ἔασσιν· *Deorum sunt noctes.* hic vero certae aliquae Deae seu Nymphae videntur designari. In Theocriti Idyll. II vers. ult. Ἀστέρες, εὐκήλοιο κατ' ἄντυγα Νυκτὸς ὀπαδοί. et Tibulli Eleg. lib. II. 1, 87.

Jam Nox jungit equos, currumque sequuntur
Matris lascivo sidera fulva choro.

hoc est, ἄστρα δ' ὡμάρτει Θεᾷ, Ion. 1150. An hae sunt ὠκυθόαι Νύμφαι hujus loci? Videntur esse. Eadem forte designantur codem dramate (Ione) ver. 1078. Ὅτε καὶ Διὸς ἀστερωπὸς Ἀνεχόρευσεν αἰθὴρ, Χορεύει δὲ Σελάνα. Per ἀστερωπὸς αἰθὴρ videtur velle ἄστρα ἐν αἰθέρι.

Ibid. Hic versus in duos ad hunc modum dividi debet; antistrophae enim versibus quarto ac quinto opponitur:

Λαμπάδ' ἵν' ὠκυθόαι
Νύμφαι——

Excidit scilicet e secundo versu vox quae voci ὁρμάσω in antistropha respondebat. *Heathius.* vide ad ver. 1016.

Ver. 995. (1005.) Pro ἡνίκα Cod. C. ανικα. Bene.

Ver. 997. (1007.) Ἀοιδάς. Ὠιδὰς εὐδαιμονίας, responderet istis, Σῶμά τ' ἐν αἴθοπι φλογμῷ. sed utrumque precarium est.

Ver. 998. (1008.) Ἐπὔργωσε. Forte Ἐπύργωσεν. vide ver. 1020.

Ver. 999. (1009.) Χαλκοτευχοῦς τε Καπανέως; Nihil ibi conjungit τε: nam καὶ hoc ante fecerat. Forte γε. *[sic χρυσοτευχὴς Ῥῆσος, Rhes. ver. 340.] Et ita Heathius: *[Ut antistrophae respondeat, nonne debet quoque esse Καππανέως?]

Ibid. ver. 999—1003. (1009—1013.) Hi quinque versus, quatuor tantum in antistropha, scilicet ver. 1022—1025. opponuntur. Nulla vero inter eos nunc deprehenditur similitudo aut, vel minima analogia. Absque igitur codicum meliorum et magis integrorum ope, de eorum restitutione ne cogitandum quidem. *Heathius.*

Pro προσέβεν (ver. 1000.) Cod. A. προσεβα.

Ver. 1003. (1013.) Βατεύουσα. De hac voce dubitare facit, quod Chorus infra respondeat quasi Evadne hoc loco dixisset ματεύσουσα, *quaesitura.* vid. ver. 1009. 1010. et praecipue 1013. ubi ipsa dicit, τύχα δέ μοι Ξυνάπτει ποδός. hoc est, inveni quem *quaesivi.* Non opus est ut ibi legatur Ξυνάπτοι, optantis.

Ver. 1008. (1018.) Omittunt δὴ A. B.

Ver. 1009. (1019.) ἧς ἐφέστηκας πύλας. Conjeceram πέλας. et ita Canterus, et Reiskius, probante Heathio. Defendit πύλας Barnesius. credo non recte, nisi *fastigium* vocari possit (πύλαι) *introitus.* nam Evadne stetit in rupe quae erat rogo *superior:* πέλας quidem, sed non ad ejus πύλας, siquae erant πύλαι in isto rogo. ἧς πέλας, ut τέκνων πέλας ver. 941.

Ver. 1010. (1020.) ἔνθεν ἐστὶ σὸς Πόσις. Pro ἔνθεν ἐστὶ Canterus ἔνθ' ἔνεστι· quod admisit Barnesius. Interrogationem mallem abjici, quia centum exemplis liquet voces Καὶ μὴν, *Atqui,* non *interrogativas* esse, sed *narrativas.* Ἔνθεν ἐστὶ forte

significare potest, *ubi est*, ut Aeschylo Eumen. 696. Ἄρει δ' ἔθυον, ἔνθεν ἔστ' ἐπώνυμος Πέτρα· *Marti vero sacrificabant* ibi *ubi est cognominis rupes.* Hesychius explicat ἔνθεν per ὧδε, *hic.* Alioquin legi posset ἐνθάδ' ἐστὶ, ut Soph. Oed. Tyr. 459.

Ver. 1012. (1022.) Ὁρῶ δὴ τελευτὰν, Ἣν ἕστακα. Id est, καθ' vel εἰς ἣν, *Video finem* juxta *quam* vel *in qua sum:* ut supra, ἕστηκε πέτραν, et Sophocl. Philoct. 145. τόπον ὅντινα κεῖται, i. e. καθ' ὅντινα, *locum in quo est.* plene Herodotus IX. 21. μοῦνοι ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἔστημεν. 1 Petri v. 12. Noster Orest. 1256. Στῆθ' αἱ μὲν ὑμῶν τήνδ' ἁμαξήρη τρίβον. ubi vid. Schol. Quae noto, ne quis mutet. Variat Sophocles Trachin. 1161. Φρονῶ δὴ συμφορᾶς ἵν' ἕσταμεν. et Oedip. Tyran. 1455. ἵν' ἕσταμεν χρείας: ut *ubi gentium* Latinis. τελευτᾶς ἵν' ἕστακα, Reiskius.

Ver. 1014. (1024.) ἀλλὰ τῆς. Notandum τῆς in Choro: et tamen mox scribit τᾶσδ'. Sic ἣν ver. 1013. non ἂν. vide ad ver. 781.

Ver. 1015. (1025.) χαριν quod habent A. B. melius est quam χάρισιν. Χάριν hic est ἕνεκα. Vox ἀθανάτου suppleri potest post χάριν, ut strophae respondeatur: Εὐκλείας χάριν ἀθανάτου· ut Λαμπάδ', ἵν' ὠκυθόαι νύμφαι. Hepthemimeris dactylica.

Ver. 1016. (1026.) Ἔνθεν * * ὁρμάσω. E regione horum Cod. B. habet αντιστρ. quasi antistrophe hic inciperet. Ἔνθεν πρὸς μόρον ὁρμάσω strophae responderet, Ἱππεύουσι δι' ὀρφναίας.

Ver. 1017, 1018. (1027, 1028.) Hi duo versus strophicis quinto et sexto respondere debent, quod efficietur si ita metra constituas,

> Τᾶς δ' ἀπὸ πέτρας πηδήσα—hepthemimeris dactylica
> σα πυρὸς ἔσω basis Iambica. *Heathius.*

Ver. 1019. (1029.) Σῶμά τ' αἴθοπι φλογμῷ. Metro strophes conveniet, Σῶμά τ' ἐν αἴθοπι φλογμῷ, si ibi admittatur Ὠιδὰς εὐδαιμονίας.

Ver. 1021. (1031.) χρωτὶ πέλας. χρωτὸς πέλας si strophen spectes.

Ver. 1022. (1032.) Περσεφονείας ἥξω θαλάμους. In strophe, Προσέβαν δρομὰς ἐξ ἐμῶν.

[Ver. 1026.—1030. V. Buttmann. ad Sophocl. Philoctet. 1092. p. 160. *ED. LIPS.*]

Ver. 1026. (1036.) Εἴθε τινὲς εὐναί. Hunc et tres sequentes versus Choro assignat Scaliger. Cogor dissentire, quia paullo ante, et paullo post, Chorus loquitur in Iambis. et ita fere facit, ubi brevis aliqua sententia vel monitum efferendum est. Haec secum loqui videtur Evadne, (quemadmodum fit in Nostri Electra ver. 140. 150.) et precatur primo pro liberis suis; deinde, sibi suggerit et confitetur mutuum et sincerum amorem ma-

riti sui erga se. pro εἴθε Heathius εἰ δή, *utinam quidem*. Ultimorum constructio est: ὁ δὲ σὸς εὐναῖος γαμέτας συντηχθεὶς [ἦν] ἀλόχῳ (i. e. σοὶ) αὔραις ἀδόλοις γενναίας ψυχᾶς. Scaligero consentit Reiskius.

Pro ἀλόχῳ ψυχᾶς omnes codices ψυχας αλοχω.

Συντηχθεὶς ἀλόχῳ, ut Fragment. p. 512. πᾶσα γὰρ ἀγαθὴ γυνὴ Ἥτις ἀνδρὶ συντέτηκε. Unum versum deesse putat Reiskius, quia pendet συντηχθείς.

Ver. 1027. (1037.) F. Ἐν Ἄργει φαίνωσι τέκνοις. vide strophen. Heathius quoque τέκνοις, ut constet metrum.

Ver. 1032. (1042.) εἰς νεωτέρους λόγους. Quasi diceret, *ad malum nuncium* audiendum. quo sensu νέος et καινὸς apud Tragicos saepissime occurrunt, licet non semper. Ratio forte est, quia cum res ante recte se habebant, omne novum, omnis deviatio ab illo recto statu, in pejorem partem fere fit. Sic Iphig. Taur. 1160. quando rex Thoas quaesivisset ab Iphigenia, τί καινὸν ἐν δόμοις; illa respondet, ἀπέπτυσα, *abominor*, non placet vox ista καινὸν, mali ominis. unde in Medea ver. 37. Δέδοικα δ' αὐτὴν μή τι βουλεύσῃ νέον, optima vet. edit. habet κακὸν pro νέον. vide hujus fab. ver. 91. Herodot. V. 19.

Ver. 1034. (1044.) Ὦ δυστάλαινα, δυστάλας etc. Chorum, seu Matronas Argivas, alloquitur Iphis, et mox dicit, φράζετ' εἰ κατοίδατε: et Evadne, Τί τάσδ' ἐρωτᾷς; unde probabiliter scribendum hic, Ὦ [n]) δυστάλαιναι. Has vocat Ἀργείων κόραι, ver. 1073. Scribi forte posset δὶς τάλας (pro δυστάλας) propter διπλοῦν ver. 1035.

Ver. 1035. (1045.) Ἥκω διπλοῦν πένθος γε δαιμόνων ἔχων. Conjeceram δωμάτων pro δαιμόνων. Sed MSS. A. B. C. πενθιμον habent pro πένθος γε. Insignis hic mihi videtur interpolatio. Lego, Ἥκω, διπλοῦν τὸ πένθιμον δόμων ἔχων. „Vos, o ma„tronae, simplicem tantum luctum familiae habetis: singulae „enim singulos filios amisistis. ego vero duplicem: amisi enim „duos, Eteoclum et Evadnen." Τὸ πένθιμον pro πένθος, ut τὸ γαῦρον pro γαυρότης ver. 217. πένθιμον δόμων ut συμφορὰς δωμάτων Orest. 61. δυστυχία δώματος Phoeniss. 1502. δίδυμον μελάθροις πένθος, Hippol. 1346. ed. Barn. Magis insignem interpolationem detexi Iphig. Aulid. 952. quam hic dabo, ne alia se non offerat occasio. Locus ita legendus est, et distinguendus,

Ἢ Σίπυλος ἔσται μέγα (πόλισμα βαρβάρων
Ὅθεν πεφύκασ' οἱ στρατηλάται,) γένος
Φθία δὲ τοὔμὸν οὐδαμοῦ κεκλήσεται.

n) Evadnam nondum visam alloquitur, ut Hecuba Polyxenam Hec. 585. Hippolytus matrem Hippol. 1096. Hercules Admetum Alcest. 836. Itaque minime necessarium est cum Marklando legere, ὦ δυστάλαιναι. *Musgravius.*

Aut illustris erit Sipylus (urbecula barbarorum
Unde genus suum ducunt Atridae,) origo
Vero mea, Phthia, nullo loco erit.

Vulgo legitur,

Ἢ Σίπυλος ἔσται πόλις ὅρισμα βαρβάρων,
Ὅθεν πεφύκασ' οἱ στρατηλάται γένος,
Φθία δὲ τοὐμὸν οὐδαμοῦ κεκλήσεται.

Ex conjectura primum, mox codice optimo adjuta, hunc locum restitui.

Ver. 1038. (1048.) *Ζητῶν τ' ἐμήν.* „Leg. δ', propter praecedens *μέν.*" Reiskius.

Ver. 1042. (1052.) *τοῖς παρεστῶσιν κακοῖς. Propter praesentia mala.* vide ad ver. 304. *(Delevi virgulam post *ἀνῆκα*: nam per *τοῖς παρεστῶσιν κακοῖς, propter praesentia infortunia*, intelligit vel propter mortem filii sui Eteocli, unius ex Septem Ducibus: vel propter infelicem expeditionem Argivorum. Vide Androm. 1233.).

Ver. 1044. (1054.) *Μάλιστ' ἂν εἶναι.* Ita Aldina. Multae editt. non habent *ἄν*. Ponitur *ἂν εἶναι*, opinor, pro *ἔσεσθαι*. alioquin legerim, *Μάλιστά γ' εἶναι.* Sed in dubiis satis auctoritatis est in Aldina: neque opinor opus esse *ἐνεῖναι.*

Ver. 1047. (1057.) Pro [o]) *κουφίζω* editt. nonnullae *κουρίζω*. male. *κουφίζω* est in Aldina. Distingui forte potest post *αἰώρημα*, sc. *ἐγὼ* vel *ἐμὲ*: ut *κουφίζω* sit *ἐμαυτὴν κουφίζω*, quasi scriptum fuisset *Καπανέως μ' ὑπὲρ πυρᾶς,—κουφίζω.* sed nihil mutant MSS.

Ver. 1048. (1058.) *Τέκνον, τίς αὔρα; τίς στόλος;* An vult, *quis ventus? quae profectio* huc te advexit? ut istud Oedipi ad filiam, (Sophocl. Oed. Col. 370.) *Τίς σ' ἐξῆρεν οἴκοθεν στόλος;* In Nostro ambiguum est *στόλος. classe* (*στόλῳ*) vel *navi* proficisci Evadne non potuit Argis Eleusinem. Cogitari forte potuit de, *τίς στόλος, quis amictus*, ut ver. 1054. 1055. nam, Evadne exquisitissime se ornaverat.

Ver. 1049. (1059.) *Δόμον ὑπερβᾶσ'.* Ita editt. aliquot. hoc vult *Δόμων.* et ita clare scriptum in Cod. A. unde admisi. vide ad ver. 988. Ion. 220. *Θέμις γυάλων ὑπερβῆναι;* Barnesii edit. *Δόμον γ'* cum Aldina.

Ibid. *τήνδε χθόνα;* *[„Sententia flagitat *εἰς τήνδε πέτραν*, „aut *εἰς τόνδε τὸν ὄχθον.* forte igitur leg. *εἰς τήνδε πέτραν*, aut „*τόνδε στόνυχα.*" *Reiskius.*] Per *τήνδε χθόνα* Poëta vult Eleusinem, quo ex Argis fugerat Evadne, quaesitura maritum suum Capaneа. *δε* ante *στ*, in *τόνδε στόνυχα*, longam esse opinor, et idcirco a metro prohibitam, cum prima in *στόνυχα* brevis sit, et *δε στό-* efficeret trochaeum.

o) *Ἅλμα κουφιεῖν* Sophocl. Aj. 1287. *Porsonus.*

Ver. 1050. (1060.) Ὁρμὴν λάβοις ἄν. Si Evadne dicat Patri, *Scies mea consilia si audias*, inutiliter verba fundit. quid enim mentione dignum, si ille *sciat* postquam illa *narraverit?* Forte, Ὀργὴν λάβοις ἄν etc. *Irasceris ob mea consilia, si audias.* sic αἰδῶ λάβοι ἄν, *verebitur*, Sophocl. Ajac. 348. λαμβάνειν τὸ δυσμενὲς, *malevolentiam concipere*, i. e. *male velle* alicui, Iphig. Tauric. 636. λαμβάνειν μεταμέλειαν, *poenitere*, Noster in Oenomao. λαμβάνειν φόβον, *timere*, Electra 39. et (apposite ad constructionem) Sophocl. Oed. Col. 761. λαβεῖν ὀργὴν, irasci, Plutarch. Camill. p. 148. C. Nihil muto in contextu sine libris, et quia haec aliter forte explicari possunt. Reiskius ita, Ὀργὴν λάβοις ἄν, τῶν ἐμῶν βουλευμάτων Κλύων. *conciperes iram, si audires mea consilia.*

Ver. 1055. (1065.) οὗτος ὁ στόλος. Negat Vir summus ad Strabon. III. p. 245. ed. Amstel. vocem στόλος significare *amictus.* στολὴ, inquit, aut στολισμὸς id Graeci appellant, non στόλος. Sed refellitur hoc loco, et Aeschyl. Ἱκετ. 242. et Schol. ibi. et Andromach. 148, pro στολμὸν Vet. edit. habet στόλον. Idem cum Casaubono videtur sentire et Gatakerus ad M. Antonin. I. 16. p. 40. *[Periculose dissentiretur a tantis viris, nisi res evidens esset.] *(quae si vera sunt, pro στόλος legendum forte στολμός.) Vide notata Dorvillio ad Chariton. p. 68, 69. de more ornandi se ante certam et destinatam mortem. Pro αὔρα Reiskius αὐδὴ: et remittit ad Androm. 1078. Hippol. 86. et 567.

[Ver. 1056. (1066.) Ὡς οὐκ ἐπ' ἀνδρὶ πενθίμῳ πρέπει σ' ὁρᾶν. Maxima est ambiguitas hoc loco. Mihi placet [p]) πρέπεις ὁρᾶν, vel *culta es*, vel *similis es ad aspectum, ad videndum, specie:* ut Sophoclis Electr. 666, Paedagogus intuens Clytaemnestram, de ea dicit, πρέπει γὰρ ὡς τύραννος εἰσορᾶν· *speciem habet* (vel *cultum*) *reginae ad aspiciendum.* nam πρέπειν a Tragicis utroque sensu frequentatur. vide Hesychium, qui varias hujus vocis significationes tangit. In hac ambiguitate, reliqui versionem Canteri et Barnesii. Codex A. omittit ὡς. Scribi potuit Οὐχ ὡς (vel ὥς) ἐπ' ἀνδρὶ—vel πρέπειν σ' ὁρῶ—vel πρέπει σε δρᾶν. Quorum quodvis facile defendi posset consentientibus MSS. Interim nihil mutavi. Legi quoque potest πένθιμος. Οὐχ ὡς ἐπ' ἀνδρὶ πένθιμος πρέπεις ὁρᾶν, activa significatione, *quae luges*, non passiva, *qui lugetur:* quae huic voci non solet competere: unde πένθιμος στολὴ, ap. Athen. XII. 5. p. 523. B. supra ver. 973. πένθιμοι κουραί. „Πρέπει εἰσορᾶν scil. ὁ στόλος. Potest quoque

1055. (1065.) Legendum videtur, Θέλει τι καινὸν *aliquid novum significat*, v. 1057. *Porsonus.*

p) Musgravius quoque mavult πρέπεις ὁρᾶν, citans Soph. El. 665. Aeschyl. Suppl. 727, 8. Sed praeterea emendat πενθίμως, *Quam alienam a luctu propter maritum speciem habes.*

„leg. πενθίμῳ πρέπεις ὁρᾷν, non similis es, quoad aspectum, „foeminae virum lugenti. πρέπεις tum esset positum pro ἐμπρέ„πεις." Reiskius. Ὡς idem quod οὕτως, et cum σ' ὁρᾷν conjungendum esse censet Heathius.] *(In tota hac fabula non est locus magis ambiguus aut pluribus conjecturis patens. Versionem reliqui Canteri et Barnesii. Cod. A. omittit ὡς.)

Ver. 1068. (1068.) τύμβῳ καὶ πυρᾷ φαίνῃ πέλας; Usitatius cum genitivo πέλας τύμβου καὶ πυρᾶς. et tamen χρωτὶ πέλας ver. 1021.

Ver. 1064. (1074.) σημαίνεις σαθρόν; Adhaesisse puto literam σ: τί τοῦτ' αἴνιγμα σημαίνει σαθρόν; quid sibi vult hoc aenigma futile? Contrarium videtur accidisse Xenophonti Hist. Graec. lib. iv. p. 508. B. ex omissa litera: nam ibi nunc legitur, συμβουλεύσαιμ' ἄν σοι τὴν παῖδα γενέσθαι γυναῖκα, pro τὴν παῖδα ἄγεσθαι. ex γεσθαι forte fecerunt γενέσθαι.

Pro τήνδ (ver. 1065.) in aliquot editt. male legitur τήνδε.

Ver. 1066. (1076.) Ὦ θύγατερ, οὐ μὴ μῦθον ἐπὶ πολλοὺς ἐρεῖς. Hoc est, verbis Nutricis ad Phaedram, Hippol. 214. Οὐ μὴ παρ' ὄχλῳ τάδε γηρύσῃ. „Forte ἐπὶ πολλῶν, coram multis, „aut ἐπὶ πολλοὺς hic loci esset pro q) εἰς πολλοὺς dictum." Reiskius. *(Prius probat cl. Valckenaerius ad Hippol. 213.) *[Citatur in Lexicis ex Homer. Ὀδ. Ξ. ver. 403. ἐπ' ἀνθρώπους, inter homines, coram hominibus. ἐπὶ, versus, Matt. xii. 49. ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς: quod vertitur in discipulos suos: et notatur directio. εἰς ἐπὶ θυμέλας, Iph. Aul. 152. Lucas iii. 2. ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην. Xenophon Hist. Graec. lib. III. p. 490. C. σπονδὰς ἐποιήσαντο, ἕως ἀπαγγελθείη τὰ λεχθέντα, Δερκυλλίδᾳ μὲν, ἐς Λακεδαίμονα, Τισσαφέρνει δὲ, ΕΠΙ βασιλέα. Οὐ μὴ ἐρεῖς, nequaquam dices, id est, ne dixeris: ne stulta videare.]

Ver. 1069. (1079.) Ὅμοιον· οὐ γὰρ ἂν r) κίχῃς. Ὅμοιον non est simile est, ut interpretes; neque verisimile est, credibile est, ut Brodaeus: sed, Tantundem est, nil refert, it is all one: c'est la même chose. Aeschylus Agam. 1413. σὺ δ' αἰνεῖν, εἴτε με ψέγειν θέλεις, Ὅμοιον. tu vero sive me laudare, seu vituperare velis, Tantundem est: et ver. 1248. Καὶ τῶν δ' ὅμοιον εἴτε μὴ πείθω· et tantundem est, si in nullo horum credar. Herodotus VIII. 80. in oratione Themistoclis ad Aristidem: ἢν μὲν πείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἢν δὲ αὐτοῖσι μὴ πιστὰ γένηται, ὅμοιον ἡμῖν ἔσται· οὐ γὰρ ἔτι διαδρήσονται, etc. ubi bene vertitur, perinde nobis erit. et ita hic vertit ὅμοιον Reiskius.

q) Omnino lege εἰς πολλούς. Vide Aeschyl. Pers. 161. Sophocl. Electr. 608. Trach. 493. Oed. Tyr. 93. Euripid. Hec. 503. Orest. 1567. Hippol. 986. Suppl. 668. Bacch. 718. *Porsonus.*

r) De verbo κιχάνειν vide Valckenaer. ad Eurip. Hippol. 1442. *Porsonus.*

Pro ἂν Codd. A. B. C. μη, quod in contextum recepi. paullo ante cum futuro οὐ μὴ μῦθον—ἐρεῖς. utrovis modo probum; ut et saepissime cum subjunctivo Aoristi primi. licet id neget hypothesis [s]). sed frustra negat. Versu sequenti παρεῖται (si recte habet) ponitur pro καθεῖται, *demittitur*, Iph. Taur. 114. nam παρεῖται fere aliam rem exprimit, nempe, *laxatur, resolvitur, remittitur*: vide Alcest. 202. Heb. xii. 12. Orest. 879. παρειμένον νόσῳ. Bacch. 635. 681. σώμασιν παρειμέναι, de *dormientibus*. μεθήσω σῶμα eodem sensu, Hippol. 359. Helen. 1412. Athenaeus VII. p. 317. B. Dorvill. ad Chariton. p. 658. Haec loquens Evadne, seipsam dejicit.

Ver. 1072. (1082.) Hunc versum in duos dividi debere censet Heathius,

> Ἰὼ γύναι, basis iambica
> Δεινὸν ἔργον ἐξειργάσω periodus.

Ver. 1075. (1085.) ὄψει. Nescio quo sensu dicatur *videbis* (prout vertunt) audacissimum facinus, cum ille *jam viderat*. ὄψει dativum est ab ὄψις, *visus*, [t]) *aspectus*. παθὼν ὄψει ἔργον τὸ πάντολμον *qui vidisti* (visu passus es) *rem hanc summe audacem*. Ὦ κακὰ παθὼν, ἰδών τε, δυστυχὴς γέρον· Andromach. 1214. Minus fuisset si *audivisset* tantum. vide Sophocl. Oed. Tyr. 1261. Pro σχέτλια et τάδε, versu antecedenti, non male legi posset σχέτλιε et τόδε. Quae noto, et multa talia, non quod ea mutanda existimem, sed ne quis ea mutet sine libris et necessitate.

Ver. 1076. (1086.) Codd. omnes αθλιωτατον. *[quibus non possum accedere.]

Ver. 1077. (1087.) μετέλαχες Τύχας Οἰδιπόδα, γέρον, Μέρος. Id est, κατὰ μέρος, *partim*. Quomodo partim? Quia una ex tuis liberis voluntaria morte et sua culpa periit, sicut Oedipi uterque, Eteocles et Polynices. Hinc Statius Theb. XII. 18. *Oedipodi par est fortuna doloris Ac mihi*. μέρος, ut Iph. Taur. 1299. Heraclid. 678. Cod. C. μετελλαχες.

Ver. 1086. (1096.) ἐξορθούμεθ' ἄν. Dubitaveram utrum ἐξωρθούμεθ' ἄν, *(an ἐξορθούμεθ' ἄν) an ἐξορθοίμεθ' ἄν. Prius malunt omnes Libri Gallici. et ita Miltonus, et Heathius, cum alio viro docto. Versu antecedenti, τις est τις ἡμῶν, alioquin, si opus esset, legi posset, εἴ τιν' ἐξημάρτομεν.

Ver. 1088. (1098.) Παίδων τ' ἐραστὴς ἦν. Suspiciosae significationis locutio videri potest. nam παίδων ἐραστὴς nefario

s) Dawes. M. C. p. 222. *Porsonus*.

t) Mihi magis placeret ὄψει ταλῆς *visu pateris*. *Musgravius*.

1084. (1094.) De hoc proverbio vide J. Toupium Cur. Noviss. in Suidam p. 33. 34. *Porsonus*. (T. III. p. 53.)

1087. (1097.) Hinc defendes Nostri Phoen. 896. *Porsonus*.

sensu ponit Aristophanes Plut. 154. eodem quo παιδεραστής: et alii. Cl. Bentleius ex hac locutione παίδων ἐραστής [u]) argumentum duxerat contra τὴν γνησιότητα Epistolarum Phalaridis. Hic locus Phalaridem defendit, satis aliunde reprehensibilem. Necesse est ut παίδων hoc loco idem sit quod τέκνων, *liberorum.* *(non *puerorum*) *[*a lover, or desirer of children.* Dicam aliquid de hac locutione, ad Iphig. Aulid. ver. 460.]

Pro ἀπωλλύμην Cod. A. απωλυμην. voluit forte ἀπωλόμην.

Ver. 1089. (1099.)

κἀξεπειράθην τέκνων,
Οἷον στέρεσθαι πατέρα γίγνεται τέκνων.

Rem certam puto Canteri conjecturam (quam et meam vere possum dicere) κἀξεπειράθην τεκών. Dicit Iphis, omnem hominem debuisse duplicem vitam, seu duas vitas habere, juventutem et senectutem primam et secundam; ut si quid in prima erratum fuisset, in secunda corrigeretur. *Si vero*, inquit, *ego ad hoc venissem*, (id est, si hoc consecutus fuissem, si hoc mihi concessum fuisset) *et, si factus pater* (τεκὼν,) *experimento cognovissem quam acerba res sit liberis privari; non fuissem in his infortuniis in quibus nunc sum.* Quare? quia nihil induxisset me ut in secunda vita liberos iterum susciperem, quorum amissionem in prima tam gravem sensissem. Τεκὼν pro τοκεύς, cum eadem constructione, si verum sit istud Electr. 335. ὅ τ' ἐκείνου τεκὼν, *et illius pater:* nisi ibi potius scribendum *(quod puto) ἐκεῖνον τεκὼν, ut mox hac fab. νεανίαν τεκὼν, et Troas. 458. Barnesius hoc loco legendum suspicatur κοὐκ ἐπειράθην τέκνων, per parenthesin. De duplici vita, eadem est sententia Herc. Fur. 657. De τεκὼν (vel τεκνῶν, a verbo τεκνοῦν) consentit Reiskius, et Heathius.

Ver. 1094. (1104.) Εἶεν· τί δὴ χρῆν τὸν ταλαίπωρόν με δρᾷν; Codex C. Χρη. Recte. et ita edidi. Simile est istud Phoeniss. 1643. Εἶεν· τί δράσω δῆθ' ὁ δυσδαίμων ἐγώ; Oedipus loquitur.

Ver. 1095. (1105.) ἐρημίαν ἴδω Πολλῶν μελάθρων. Scripsit, opinor, ἐρημίαν Πολλὴν, *multam solitudinem* meae domus: cum interrog. ad finem sententiae, post βίῳ; quam et in Aldina jam invenio. Frequentissima haec est mendorum caussa, quando adjectivum trahitur in eandem terminationem, vel in eundem numerum et genus, cum proximo substantivo. cujus rei in hoc ipso dramate multa sunt exempla. Reiskius quoque Πολλὴν conjicit.

u) Confer Ion. 67. Ἥκουσι πρὸς μαντεῖ' Ἀπόλλωνος τόδε, Ἔρωτι παίδων. Dan. 6. Ὄνεος δ' ἔρωτι παιδὸς ἀρσενὸς σχεθεὶς. Ion. 1316. Παίδων γὰρ ἐλθοῦσ' εἰς ἔρον Φοίβου πάρα. *Porsonus.* Euripid. Ion. 67. citavit Lennepius ad locum Phalaridis p. 211.

Ver. 1097. (1107.)

Ἦ πρὸς μέλαθρα τοῦδε Καπανέως μόλω,
Ἥδιστα πρίν γε δή ποτ' ἦν παῖς ἥδε μοι;
Ἀλλ' οὐκέτ' ἐστίν.

Secundum versum interpretantur, *Gratissimam* (domum) *quidem mihi quondam, dum superstes esset haec mea filia?* δή ποτε vero non est *dum*, sed *olim*, ut ver. 1131. Hecub. 891. et passim. Rectius forte ita interpungas:

Καπανέως μόλω;
Ἥδιστα πρίν γε· δή ποτ' ἦν παῖς ἥδε μοι,
Ἀλλ' οὐκέτ' ἐστίν· ἥ γ' ἐμὴν etc.

Δή ποτ' initio sententiae, ut Apollon. Rhod. III. 996. Canterus legit, probante Heathio, πρίν γε δῆθ', ὅτ' ἦν—Piersonus Verisimil. I. 6. Ἥδιστα· πρίν γε etc. *[„Reiskius, Ἦν πρὸς μελάθρῳ, „*quando venirem ad aedes.* et, πρὶν δή, *donec*, i. e. *dum* vel „*quoad*, ut, inquit, Androm. 1147. *Suavissimae mihi erant „hae aedes donec mihi erat filia* τῆδε, *hic.* nam sic legendum pro ἥδε existimat.“ Mihi placet Piersoni conjectura. πρὶν δή ποτε ut Herc. Fur. 444, 445. et alibi.]

Ver. 1101. (1111.) Κατεῖχε χερσί. Editt. plurimae priores χερί. Barnesius ob metrum mutavit in χερσί. Sed Codd. A. B. et Ald. habent χειρὶ: et sic edidi. ita Iphig. Aul. 1226. in re simili:

περὶ σὸν ἐξαρτωμένης
Γένειον, οὗ νῦν ἀντιλάζυμαι χερί.

et sic Bacch. 1317. vide Homer. Iliad. *A.* 501. *Θ.* 371.

Ibid. πατρὶ δ' οὐδὲν [z]) ἥδιον. Secunda in ἥδιον hic corripitur, licet producatur Ion. 1121. et Cyclop. 250. Corripi-

z) 1101. (1111.) ἥδιον. Huic loco laboranti medicas manus admovit eruditissimus Burneius (*Monthly Review*, N. S. T. XXVIII. p. 434.) et verba sic constituit: καὶ κάρα τόδε Κατεῖχε χερσὶν· οὐδὲν ἥδιον πατρὶ Γέροντι θ. Placuit haec conjectura, quod ex ipsius ore olim didici, peritissimo harum rerum judici, R. Porsono, cujus nota ad Orest. 499. legi meretur. „Si κακίων secundam „corripere statues, contra Attico„rum consuetudinem peccabis; „sola enim exceptio, quae spe„ciem habet, est Suppl. 1104.“

Sed cum Burneius libro supra memorato Dawesianum canonem exemplis undecunque allatis confirmarit, nemini, credo, rem ingratam facturus sum, si disputationis istius summam huc transtulero.

„Comparativa in ιων desinen„tia 1. apud Ionicae et Doricae „dialectorum scriptores penulti„mam corripiunt; 2. apud Atti„cos vero producunt.“

ΑΙΣΧΙΩΝ. 1. Homer. Il. *Φ.* 437. ἀρξάντων ἑτέρων· τὸ μὲν αἴσχιον αἴκ' ἀμαχητί. Pindar. Isthm. Z. 32. οὐκ αἴσχιον φυᾶς, cui respondet in antistr. τὸν φέρατον θεῶν.

2. Euripid. Helen. 271. Αἴσχιον εἶδος ἀντὶ τοῦ καλοῦ λάβω. Aristoph. Plut. 590. πολὺ τῆς πενίας πρᾶγμ' αἴσχιον ζητεῖς αὐτῷ

tur quoque in vulgatis Aristoph. *Εἰρήν.* ver. 1140. et Acharn. 270. de quo loco vide Dawesium Misc. Crit. p. 254. ubi dicit,

περιάψαι. Eccles 625. a) *φεύξονται γὰρ τοὺς αἰσχίους ἐπὶ τοὺς δὲ καλοὺς βαδιοῦνται.* Menander *Ἐπιτρ.* apud Stobaeum Grotii LXXXVII. p. 363. Cleric. p. 68. *Αἴσχιόν ἐστι· τὸ δ' ὀδυνᾶσθ' ἀνθρώπινον.* In sequentibus quantitas hujus vocis definiri nequit, Euripid. Med. 506. Soph. Electr. 559.

ΑΛΓΙΩΝ. 1. Homer. Il. Σ. 278. *στησόμεθ' ἀμπύργους, τῷ δ' ἄλγιον αἴ κ' ἐθέλῃσιν.* 2. Soph. Antig. 64. *καὶ ταῦτ' ἀκούειν, κἄτι τῶνδ' ἀλγίονα.* Nihil decernunt Aeschylus Prom. 933. Euripid. Hippol. 490. Med. 258. Prologus Rhesi apud Valckenaerium Diatr. p. 90.

ΒΑΘΙΩΝ. 1. Theocritus E. 47. *μὴ βάθιον τήνω πυγίσματος ὑβὲ ταφείης.* Apud Atticos non invenitur.

ΒΕΛΤΙΩΝ. 1. b) Od. P. 18. *πτωχῷ βέλτιον ἐστὶ κατὰ πτόλιν, ἢὲ κατ' ἀγρούς.* Sed hic legendum *βέλτερον*, cum MSS. optimis, et Eustathio, quam comparativi formam alibi saepius usurpat Homerus. *Βέλτερον* etiam Hesiodus Opp. D. 365. Apollon. Rhod. I. 254. II. 338. III. 507. IV. 1255. Aeschylus S. Theb. 337. *βέλτερα τῶνδε πράσσειν.* Suppl. 1067. *τὸ βέλτερον κακοῦ.* Idem in superlativo *βέλκατος* Eumen. 489. Suppl. 1052. Sed *βέλτιστος* Agam. 397. *βελτίων* nullibi usus est. Nam in fragmento apud Athen. IX. p. 375. E. plane scribendum *βέλτερον.* 2. Euripid. Androm. 727. *τἄλλ' ὄντες ἔστε μηδενὸς βελτίονες.* Ion. 424. *εἰς παῖδα τὸν σὸν μεταπέσοι βελτίονα.* Vide Meleag. apud Stobaeum LXX. p. 70. Clement. Alex. II. p. 620. Incert. Stobaei Flor. I. p. 5. ed. Grot. Sophocl. Fr. incert. C. Aristoph. Plut. 105. 558. 576. 595. Equit. 857. Pac. 448. Nub. 1050. Eccl. 214. 475. Acharn. 650. 1077. Ran. 1009. Thesm. 800. 810. Ex Euripid. Or. 1147. Hippol. 294. Alcest. 1179. Iph. Aul. 1017. Hel. 1057. Electr. 1068. Erecth. fragm. I. 6. Aristoph. Plut. 1149. Nub. 489. 594. Thesm. 774. Menandro apud Stob. Grotii III. p. 80. Cleric. Incert. in Grotii Excerpt. p. 949. Apollodoro Stobaei Grot. p. 461. nihil certi colligi potest.

In Menandro apud Stobaeum Grotii p. 497. Fr. Cleric. p. 184. Salmasio auctore proditur, *ἂν πρῶτος ἀπέλθῃς, καταλύσεις σὺ βέλτιον.* Edd. priores dant *καταλύσεις βελτίονα.* Burneii observata in ipsa censura legantur integra. Interim Comici *ῥῆσιν* sequentem in modum habeas Porsoni sagacitate suis numeris restitutam: *τοῦτον εὐτυχέστατον λέγω, Ὅστις θεωρήσας ἀλύπως, Παρμένων, Τὰ σεμνὰ ταῦτ' ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν ταχύ, Τὸν ἥλιον τὸν κοινὸν ἀστέρ', ὕδωρ, νέφη, Πῦρ. ταῦτα, κἂν ἑκατὸν ἔτη βιῷς ἔτι, Ὄψει παρόντα, κἂν ἐνιαυτοὺς σφόδρ' ὀλίγους· Σεμνότερα τούτων ἕτερα δ' οὐκ ὄψει ποτέ. Πανήγυριν νόμισόν τιν' εἶναι τὸν χρόνον, Ὃν φημί, τοῦτον, ἢ 'πιδημίαν ἐν ᾧ Ὄχλος, ἀγορά, κλέπται, κυβεῖαι, δια-*

a) Praxagorae orationem, quae proxime sequitur, perspicacissimi Tyrwhitti sollertia reformatam mecum aliquot abhinc annis communicavit Porsonus: *ἀλλὰ φυλάξουσ' οἱ φαυλότεροι τοὺς καλλίους ἀποκτόντας Ἀπὸ τοῦ δείπνου, καὶ τηρήσουσ' ἐπὶ τοῖσιν δημοσίοισιν· Κοὐκ ἔξεστι παρὰ τοῖσι καλοῖς καὶ τοῖς μεγάλοις καταδαρθεῖν Ταῖσι γυναιξίν, πρὶν τοῖς αἰσχροῖς καὶ τοῖς μικροῖς χαρίσασθαι.* Ultimum *χαρίσασθαι* Porsono debetur.

b) *Βέλτιον* mediam corripit Mimnermo Stobaei p. 399. ed. Grot.

Comparativa in ιων exeuntia in sermone Attico penultimam semper producunt. Eam producit Bentleius in Menandreis p. 119.

τριβαί. Ἂν πρῶτος ἀπέλθῃς καταλύσεις, βελτίονα Ἑφόδι' ἔχων ἀπῆλθες, ἐχθροὺς οὐδενί. Ὁ προσδιατρίβων δ' ἐκοπίασεν ἀπολέσας, Κακῶς τε γηρῶν ἐνδεής του γίγνεται, Ῥεμβόμενος ἐχθροὺς εὑρ', ἐπεβουλεύθη πόθεν. Οὐκ εὐθανάτως ἀπῆλθεν, ἐλθὼν εἰς χρόνον.

ΒΡΑΔΙΩΝ. 1. Hesiodus Opp. et D. 528. ατρωφᾶται, βράδιον δὲ πανελλήνεσσι φαείνει. 2. Attici hoc comparativo non utuntur. Vide Graevium ad Luciani Pseudol. T. III. p. 573. In Babrii Choliambis p. 15. n. CIV. τὸ μὲν βράδιον, τὸ δὲ τάχιον ἐμπίπτει.

ΓΛΥΚΙΩΝ. 1. Il. Α. 249. τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. Ita et Theocritus XIV. 37. Apollon. Rhod. III. 815. Mosch. B. 3. 2. In Tragicorum et Comicorum reliquiis semel tantum reperitur, Soph. Philoct. 1461. νῦν δ' ὦ κρῆναι γλύκιόν τε ποτὸν, ubi Scholiastes observat nonnullos exhibere Λύκιον, quod in margine quoque ed. Brubach. 1544. comparet. Silet Brunckius. Scribendum fortasse γλυκερόν. Quae vox Euripidem Med. 1106. Aristoph. Lysist. 971. Thesm. (Scytha loquitur) 1192. patronos nacta est. Ac sane probabile est comparativum γλυκίων, ut et superlativum γλύκιστος poetis Atticis rarissime vel nunquam adhiberi. Γλυκύτερος conspicitur Aristoph. Av. 1342. γλυκύτατος Euripid. Orest. 159. Cycl. 126. Aristoph. saepius v. g. Ran. 511. Acharn. 475. Pac. 526. Eccl. 124. 241. 1046. etc.

ΕΧΘΙΩΝ. 1. Exemplum hujus vocis in Epicorum scriptis nondum invenimus. 2. Aeschyl. Suppl. 507. ἀλλ' ἢ δρακόντων δυσφρόνων ἐχθίοσιν. Euripid. Troad. 1066. τὸ μῶρον αὐτῶν, κἂν ἔτ' ὦσ' ἐχθίονες. Soph. O. T. 272. τῷ νῦν φθερεῖσθαι, κἄτι τοῦδ' ἐχθίονι. Philoctet. 683. τοῦδ' ἐχθίονι συντυχόντα θνατῶν. Versus hendecasyllabus. Ex Aeschyl. Pers. 438. Euripid. Electr. 222. Sophocl. Aj. 1054. Antig. 86. Electr. 1047. 1189. Aristoph. Av. 570. nihil, quod in alterutram partem utile sit, facile colligas. Versum Epicratis Athen. VI. p. 262. D. sic distribue, Τί γὰρ Ἔχθιον ἢ παῖ, παῖ, καλεῖσθαι παρὰ πότον c).

ΗΔΙΩΝ. 1. Theocritus I. 7. Ἄδιον ὦ ποιμὰν τὸ τεὸν μέλος, ἢ τὸ καταχές. Bion. VII. 11. ἐξερέω Κλεόδαμε τό μοι πέλει ἄδιον ἄλλων. 2. Euripid. Cycl. 251. ἥδιον ἐστίν· οὐ γὰρ αὖ νεωστί γε. Sic Ion. 1140. Aristoph. Acharn. 1116. Av. 785. Pac. 1140. Vesp. 520. et 291. in versu Ion. a minore, qui tamen non usquequaque sanus videtur. Ita etiam Menander apud Stobaeum Grot. LXXXIII. p. 345. Cleric. p. 238. Philemon Stobaei XIX. p. 101. Cleric. p. 302. Apollodorus Carystius Athen. VII. p. 280. F. Grotii Excerpt. p. 803. Mediam syllabam incertam habet Aeschyl. Agam. 613. Euripid. Hippol. 291. Cycl. 443. Helen. 823. Erecth. fragm. VII. 1. et 3. Phoenic. fr. III. Sophocl. Aj. 1011. O. T. 592. Aristoph. Pac. 5. Alexide Stobaei LXVIII. p. 277. Athen. p. 28. E. Pherecrate Athen. IV. p. 159. F. Diphilo Stobaei XXI. p. 109. Antiphane

c) Qua fide MS. optimum contulerit Schweighaeuserus, ipse viderit. Obiter tamen noto (ex monitu Porsoni) sextum fragmenti Epicratis versum in integrum restitui posse ex Athenaei recentissimo et saepe inquinatissimo codice in Museo Britannico Londini adservato. MS. enim ὁ δὲ χοακιν ποιεῖ. Leviter corrige ὁ δὲ χολᾶν ποιεῖ.

et tamen ille, Salmasius, et Grotius corripiunt secundam in βέλτιον, ibid. p. 77. Media in Dorico ἄδιον corripitur in Theocrito

Athen. VI. p. 258. Grot. Excerpt. p. 613. Mnesimacho Athen. VIII. p. 319. D. Grot. Excerpt. p. 661. In Aristoph. Acharn. 271. lectionem Dawesio propositam confirmant MSS. cum Suida v. Λάμαχος. In Pac. 1140. ἐσθ' ἥδιον MS. Rav. et alter apud Brunckium. In Menandro Fr. Cleric. p. 98. ἥδιον ex emendatione Casauboni ad Athenaeum IX. p. 385. provenit. Theophilum Athenaei p. 563. corrige ἦν ἐστ' ἰδεῖν ἥδιον ἢ τὸ θεωρικόν. Moschio Stobaei Tit. PKB. fol. penult. ed. Trinc. Ἐπὰν γὰρ ἡ κρίνουσα καὶ τὰ ἡδίων Καὶ τὰνιαρὰ φρονῦδος αἴσθησις φθαρῇ. Edd. 2. 3. 4. 5. 6. cum Grotio p. 515. ἡδίω et φθαρῇ. Legendum videtur, Ἐπὰν γὰρ ἡ κρίνουσα σοι τὰ θ' ἡδέα, Καὶ τὰνιαρὰ— Restat Comicus Athenaei VIII. p. 336. F. Τύρβαζε Μάνη· γαστρὸς οὐδὲν ἥδιον. Hoc fragmentum Sotioni Alexandrino potius quam Alexidi tribuendum statuerunt d) viri doctissimi. Quorum si rata sit sententia, nihil habebis quod canoni supra exposito rite adversetur. Quod si quis tamen strenue affirmet, severiores scenae Atticae leges recentioribus poetastris diligenter servatas fuisse, is nullo negotio corrigere poterit τ. Μ. γαστρὸς οὐδ' ἥδιον ἔν.

ΚΑΚΙΩΝ. 1. Il. 1. 597. ἐνταῦθα τρέψειε, φίλος, κάκιον δέ κεν εἴη. e) 2. Aeschyl. S. Theb. 600. κάκιον οὐδὲν, καρπὸς οὐ κομιστέος. Agam. 867. Euripid. Hec. 508. 1253. Phoen. 759. Hippol. 583. Alcest. 315. 762. Androm. 916. Bacch. 485. Heracl. 179. 527. 348. Helen. 427. 1233. Ion. 649. 874. 1405. Electr. 1088. Alexandr. Fr. VI. Autolyc. III. 2. Dict. XIII. 5. Eurysth. VI. 3. Melanipp. VII. 1. Incert. XVII. 4. XXI. 2. XXXIX. 6. Soph. Oed. T. 428. Antig. 1281. Philoctet. 1058. 1097. in Choro. Fragm. Epigon. II. 2. Incert. 58. Aristoph. Thesm. 203. 532. Euripidem Orest. 499. emendavit Porsonus. Idem apud Clement. Alexand. Strom. IV. p. 592. πᾶσα γὰρ ἀνδρὸς κακίων ἄλοχος Κἂν ὁ κάκιστος Γήμῃ τὴν εὐδοκιμοῦσαν. Priora tria verba omittit Stobaeus Gesneri Tigur. 1559. p. 452, 45. Pessime H. Stephanus Schediasm. V. 12. iambicos numeros hic latere suspicatus est, ob id jure reprehensus a Porsono Append. Toup. T. IV. p. 436. Vera est fortasse lectio a viro quodam docto proposita χείρων.

ΚΑΛΛΙΩΝ. 1. Il. Ω. 52. ἕλκει· οὐ μὴν οἱ τόγε κάλλιον οὐδέ τ' ἄμεινον. Pind. Pyth. E. 15. IA. 87. Nem. IA. 32. Fragm. apud Aristoph. Equit. 1261. Theocrit. I. 54. Callim. Cer. 19. 20. 23. 2. Euripid. Med. 584. 669. Bacch. 877. 897. in Choro. Heracl. 512. Helen. 781. H. Fur. 624. Antiope XXVII. 1. Sophocl. Oe. T. 55. Aristoph. Plut. 958. Eccl. 71. 626. Lysistr. 1158. Eubulus Athenaei XII. p. 519. Mediam incertam habet Euripid. Or. 781. Iph. Aul. 1471. Phoen. 549. Hippol. 615. Heracl. 208. Aristoph. Av. 63. Lysist. 76. Menandro Stobaei p. 233. Cleric. p. 222. In Comicorum fragmentis a. 1553. Parisiis a Morelio editis citatur tanquam Menandri, ταὐτόματον ἡμῶν καλλίω βουλεύσεται. Incerto Poetae tribuunt Grotius Excerpt. p. 945. Winterton. Poet. Min. p. 525. Hemsterhusius post Colloq. Select. Luciani Amstel. 1708. Brunckius Gnomic. p. 242. Ad hunc

d) Cf. Marklandum supra v. 187.

e) Producit Theognis v.

semper, vel saepe. *Γαστρὸς οὐδὲν ἥδιον*, in fine senarii comici, apud Athen. VIII. 3.

Ver. 1102. (1112.) *ἀρσένων δὲ μείζονες Ψυχαί.* Opinor *ἀρσένων γε*, vel *δή*. nam *δὲ* huic loco non adeo congruere videtur. *μὲν* *(optimum foret, sed) aliquanto longius abest, nisi perierit in sequente syllaba *μει*, vel mutatum fuerit in *δὲ*, quod frequenter accidit in describendo. Vult: *ἄρσενες μὲν θηλειῶν μεγαλοψυχότεροί εἰσι, ἧσσον δὲ γλυκεῖς εἰς τὸ θωπεύειν.* Pro *δὲ* (ver. 1105.) legi posset *τε*.

Ver. 1108. (1118.) *ὡς μισῶ σ' ἔχων.* *Σε*, i. e. *γῆρας*. Eadem locutione, *ἔχω γῆρας*, utitur Homerus Iliad. *Δ*. 315, 316. et Noster fragm. Phoenicis, *Ὦ γῆρας, οἷον τοῖς ἔχουσιν εἰ κακόν!* ubi forte praestaret *τοῖς σ' ἔχουσιν* [x]), ut hoc loco: quia *τοῖς ἔχουσιν* ambiguum est, et nonnunquam significat *divitibus*. Istud *σ'* in bivio est, et utrique applicari debet, *μισῶ σε, ἔχων σε*.

versum, cujuscunque tandem fuerit auctoris, respicit Cicero Epist. Attic. I. 12. p. 64. ed. Graev. *Nescio an ταὐτόματον ἡμῶν.* Laboranti metro sic facile succurras, *Κάλλιον ἡμῶν ταὐτόματον βουλεύεται.* Non dissimilis est sententia Plauti Mostell. I. 3. 40. Terentii Phorm. V. 1. 30.

ΚΕΡΔΙΩΝ. 1. Hom. Il. *Γ*. 41. *καί κε τὸ βουλοίμην καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν.* Pindar. Nem. *Ε*. 30. Apollon. Rhod. III. 798. Theocrit. *ΚΕ*. 33. 2. Apud Scenicos poetas nusquam reperitur.

ΚΤΔΙΩΝ. 1. Non usurpant Epici. 2. Incertae est quantitatis Euripid. Alcest. 981. Androm. 640.

ΛΩΙΩΝ. 1. Hom. Il. *Λ*. 229. *ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.* Hesiod. Opp. D. 550. Theocrit. XXVI. 32. Apollon. Rhod. III. 527. IV. 1102. Callimach. Jov. 2. Epigr. 1. 5. Vetus Oraculum apud Herodot. I. p. 43. 2. Hoc comparativum Tragicis semper est disyllabon. Aeschyl. Pers. 526. Euripid. Med. 916. Soph. Oe. T. 1038. 1513. Trach. 736. Philoct. 1079. 1100. Aj. 1265. 1416. Sic etiam *Lycophro* 1412.

ΡΙΓΙΩΝ. 1. Hom. Il. *Δ*. 325. *Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.* Hesiod. Opp. D. 703. Apollon. Rhod. III. 430. IV. 402. Orpheus apud Clement. Alex. Strom. VI. p. 738, 10. 2. Non usurpant Attici.

ΤΑΧΙΩΝ. Hoc comparativo parcius vel nunquam utebantur Poetae vetustiores Dorici et Ionici. Occurrit quidem penultima producta in Epigrammate Antipatri Brunck. Anal. II. 6. 1. *Εἰς Ἀΐδην μία πᾶσι καταίβασις· εἰ δὲ τάχιον Ἡμετέρη, Μίνω θᾶσσον ἐποψόμεθα.* 2. Formam *θᾶσσον* libentius adhibuerunt Attici. v. g. Euripid. Or. 729. Soph. Aj. 581. Aristoph. Plut. 604. Menander Cleric. p. 236. Philemon Cleric. p. 292. Eupolis apud Suidam v. *ἀλφάνει*. Alexis Athenaei VI. p. 244. E. Antiphanes ejusdem XII. Vide Phrynichum p. 26. T. Magistrum p. 436. Moerin p. 364. Herodianum p. 436. ubi tamen Piersonus ex Menandro A. Gellii II. 23. Cleric. p. 152. *τάχιον* excitat, sed in fragmento longe mendosissimo, quod viros doctissimos diu frustraque exercuit.

x) Probante Valckenaerio Diatr. c. XXIV. p. 271. *Porsonus.*

Ver. 1110. (1120.) *Βρωτοῖσι καὶ ποτοῖσι καὶ μαγεύμασι.* ıplaria antiqua habent[y]), *Νώτοισι καὶ στρωμναῖσι καὶ μαντεύ-* Satis absurde. Ex Plutarchi Consolat. ad Apollon. p. 110. C. m correxeram, *Βρωτοῖσι καὶ ποτοῖσι μαγγανεύμασι*, *Esculentis ulentis praestigiis*, i. e. *scitamentis*, vel *condimentis*, pro eo est *καὶ μαγεύμασι* in Plutarcho, et *magicis artibus*, quod puto. inveni postea citatum apud M. Antoninum Imp. lib. 51. *Σίτοισι καὶ πότοις καὶ μαγγανεύμασι* pro *ποτοῖσι μαγ-μασι*. ubi vide Cl. Gatakerum, qui appositum locum ad- ex Greg. Nazianzeno De amore Paupert. Orat. XVI. *λιπαρραπέξας, καὶ τὰ μαγείρων καὶ ὀψοποιῶν μαγγανεύματα*: quae *μαγειρικὰς μαγγανείας* vocat Athen. I. 8. p. 9. quem vide ı lib. IX. 3. p. 372. D. Credo Euripidem scripsisse *μαγγα-ισι*. Xenophon haec vocat *σοφίσματα*, Hieron. p. 904. A. *ιατος ἐξαπάτη*, Antholog. lib. IV. p. 370. Brodaeus conjicit *οῖσι*, *quiete*, *laboris fuga*. et Miltonus idem margini adscri-t. Plutarchi locum non meminerant. Idem De Sanit. tu- p. 126. A. *τὰ σιτία καὶ τὰ ὄψα μονονοὺ μαγγανεύειν καὶ ιάττειν*. vide et quae praecedunt: et Spanhemium ad Ari- ı. Plut. 310. Legi quoque posset *μηχανήμασι*, ex eodem Xenophontis, et Alexide apud Athenaeum lib. III. p. 124. verum puto *μαγγανεύμασι*.

Versu proxime sequenti *παρεκτρέπειν ὀχετὸν* est *παροχε-*, una voce, Bacch. 479. et Antonin. Imp. XII. 2. Grotii *ρον* minus necessarium videtur.

Ver. 1112. (1122.) *ἐπειδὰν μηδὲν ὠφέλουν πόλιν. Ὠφε-γῆν*, Plutarchus loco citato. Sed in Codd. A. B. notatur *παλιν*. hoc esset, *ἐπειδὰν μηδὲν ὠφέλουν, πάλιν—ἔρρειν*. od nonnullis placebit.] Aliis Plutarchi lectio vera potest ri propter *ἐπειδὰν*, quod cum indicativo nunquam, puto, uripide conjungitur; neque invenio *ἐπειδὴ* in exemplaribus. ensum parum refert, utro modo legas.

Ver. 1115. (1125.) *Ὀστᾶ φέρεται.* Scaligeri et Canteri hano ecturam pro *φέρετέ*, quod non admittebat metrum, edidit

Βρωτοῖσι καὶ πότοισι ex Plu-ıo dederat Grotius Exc. p. 269. ı2. Omnino legendum ex ırcho *ὠφελῶσι γῆν*. Vide ılandum ad initium hujus fa-ε, Valckenaerium ad Eurip. ın. 6. *ἐπειδὰν* autem modo ıativo junctum nusquam com-t. Quare frustra est Cl. Tay-ı ad Aeschin. p. 15. ubi pro *ἰὰν νομοθετήσωμεν* reponere ex uno MS. *ἐνομοθετήσαμεν*. *ωνα.*

1115. *ἐκποδὼν—νέοις.* Vide Musgrav. ad Eurip. Bacch. 1148. ubi quamvis sine necessitate Piersonus *ξυμφόρα* in *ξυμφόρας* mutaverit, bene Graecum tamen est *ξυμφόρας*. Vide Iph. Taur. 1254. Phoen. 1006. *Porsonus.*

1114. (1124.) Locus nullo modo duplicatum *δὴ*, imo ne simplex quidem pati videtur. Legi potest, *τῷδ', ἰδοὺ, παίδων ἤδη φθιμένων*. *Musgravius.*

Barnesius. Admodum probabiliter. De καὶ δὴ versu antecedenti vid. Viger. Sect. VII. reg. 14.

Ver. 1118. (1128.) *Πολλοῦ δὲ χρόνου σώζεις μέτα δή.* Non intelligo haec: neque adjuvat Brodaei Scholion: „χρόνον· μετὰ „χρόνον. σώζεις. *servas nos.*" Codex A. legit ζωσας δη, sine μέτα. B. ζωσας μετα δη. C. δη-ζωσας. Admisi ζωσας, et mutavi parenthesin, hoc modo:

Γραίας ἀμενοῦς (οὐ γὰρ ἔνεστιν
Ῥώμη, παίδων ὑπὸ πένθους)
Πολλοῦ δὲ χρόνου ζώσας μέτα δή, etc.

quae satis clara sunt. *Ζώσας μετὰ πολλοῦ χρόνου, viventis cum longo tempore*, est *per longum tempus*. ita σὺν adhibet Sophocles Oed. Tyr. 17. *σὺν γήρᾳ βαρεῖς ἱερεῖς, cum annis graves sacerdotes*, pro, *annis graves*. μετὰ cum dativo eodem modo παρέλκει in Philoctete ver. 1138. et Homero Odyss. *Γ*. 90. et σὺν in Ione, 1582. Soph. Ajac. 306. *[Reiskius conjicit, ῥώμην, et *Πολλοῦ τε χρόνου σώζειν μεγάλην· fieri enim nequit ut quis ingens robur servet in luctu ob liberorum funera, et in tanta aetate. Πολλὸν χρόνον* Brodaei rectum arbitratur Heathius, qui nescivit Codicum scripturam.]

1123. (1133.) *Φέρω, φέρω.* Quae sequuntur usque ad ver. 1165. in prioribus editt. habebantur *ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ*, et ita signabantur. Sed Scaliger, Heinsius, et Rutgersius acute perspexerunt hic esse duas strophas, et totidem antistrophas, vocibus *Φέρω, φέρω*, et *Ἰώ, ἰώ* bis, extra mensuram versus positis, ut saepe fit. Hanc ordinationem in sua editione recte sequebatur Barnesius. monere omisit, titulum desideran ante *Βεβᾶσιν, οὐκ ἔτ' εἰσὶ* etc. *[Quae enim ibi sequuntur, non sunt antistrophica.] Supra notavi in Dramatis Personis, huic fabulae praefixis, omissas esse *ΠΑΙΣ* (qui hic inducitur) et *ΑΘΗΝΑ*.

Ver. 1124. (1134.) *ἐκ πυρὸς πατρὸς μέλη.* Si per Codices licuisset, maluissem, *ἐκ πυρᾶς*, nam duo substantiva ὁμοιοτέλευτα, interdum quidem, sed non saepe, concurrunt in Euripide, qui hunc sonum videtur cavisse.

Ver. 1125. (1135.) *ἀλγέων ὕπερ. Propter dolores.* usitatius ὑπὸ, ut ὑπὸ πένθους ver. 1117. ὑπ' ἄλγους Aeschyl. Eumenid. 183. ἐπ' ἀλγέων eodem sensu Helen. 203. Sed ὑπὲρ παθέων, *ob mala*, Hippol. 159. ἔριδος ὕπερ, *ob discordiam*, Androm. 490. βραδυτῆτος ὕπερ, *propter tarditatem*, Sophocl. Antig. 944.

Ver. 1128. (1138.) *Πᾶ δάκρυα φέρεις φίλα.* Codd. A. B. φερεις δακρυα φιλα τη. C. πα φερεις δακρυα φιλαι τε ματρι. Vulgata convenit metro antistrophes. *Δάκρυα, lacrymas*, pro *caussam lacrymarum*, nempe, cinerem combustorum ducum.

y).*[Reiskius ita: „Παῖ (non Πᾶ) o *fili*, *affers matri amicas* „*lacrimas*, *et molem aliquantulam cineris defunctorum*, *loco* „*ipsorum corporum*. unde patet comma post ματρὶ collocandum, „post ὀλωλότων autem delendum esse.“]

Ver. 1132. (1142.) Ἐγὼ δ' ἔρημος, etc. Haec melius distingui possunt, ex Aldina,

Ἐγὼ δ' ἔρημος ἀθλίου πατρὸς τάλας,
Ἔρημον οἶκον ὀρφανεύσομαι λαβών, etc.

Notandum quoque, deesse hic quod respondeat istis Φέρω, φέρω, in strophe ά. Verum puto,

Ἰὼ, ἰώ.
Ἐγὼ δ' ἔρημος etc.

Sic paullo ante Ἰὼ ἰὼ, omittebatur in Cod. C. Ita quoque conjicit Heathius.

Ver. 1133. (1143.) Ἔρημον οἶκον ὀρφανεύσομαι λαβών. Constructio est λαβὼν ἔρημον οἶκον. Tragicis ἔρημος οἶκος dicitur, quando principalis aliqua persona ex familia moritur. sic amissa Phaedra, Theseus dicit, Hippol. 860. Ἔρημος οἶκος, καὶ τέκν' ὀρφανεύεται. et hic, amisso patre, οἶκος vocatur ἔρημος. saepius, quando quis moritur nullo haerede, proprie dicto. unde istud Menandri ap. Stob. Tit. LXXIII. p. 448.

Ὀδυνηρόν ἐστιν, εὐτυχοῦντα τῷ βίῳ,
Ἔχειν ἔρημον διαδόχου τὴν οἰκίαν.

vide Demosthenis Orat. adv. Macartatum, et πρὸς Λεωχάρην, p. m. 260. ed. Hervag. 8°. οἶκοι ἔρημοι vocantur quoque, in quibus nulli liberi nuptiis quaesiti, Iph. Aul. ver. 806.

Ver. 1137. (1147.) Τροφαί τε ματρός. Non male quis conjecerit z), Τροφαί τε μαστῶν: ut Troas. 754. Ἐν σπαργάνοις σε μαστὸς ἐξέθρεψ' ὅδε· et Hecub. 424. Ὦ στέρνα, μαστοί θ', οἷ μ' ἐθρέψαθ' ἡδέως. nam ματρὸς jure suspectum hoc loco esse potest, licet alibi τροφαὶ ματρὸς proba sit locutio. τέλη, *ministeria* vertit Brodaeus. vult poëta, Ubi sunt *vigiliae* per totam noctem, infantibus insumtae?

Versu antecedenti B. C. ita, ου τν πολυχευματων.

Ver. 1139. (1149.) σοι μάτερ, τέκνα. Cod. A. μοι παιδες, τεκνα. B. μοι παιδες, πατερ. *(Nemo, opinor, potest dicere quaenam sit vera lectio.)

Ver. 1141. (1151.) Πυρὸς τετακότας σποδῷ. Forte, Πυρᾶς σποδῷ, et τετακότα, sc. τέκνα, resolutos in cinere rogali. quamquam τετακότας ferri potest, quasi υἱοὺς praecessisset: vid.

y) Musgravius olim conjecerat ναί· δάκρυα φ. φ. probante Warr. ad Miltoni Lycidam 14.

z) Probat Musgravius.

ad ver. 44. et statim sequitur *Ποτανοί*. Reiskius: „σποδῷ, si „recte habet, idem est atque ἐν σποδῷ vel εἰς σποδὸν, et πυ„ρὸς est ὑπὸ πυρός. Conjeci tamen aliquando πόνῳ, *labore*, „*violentia ignis*."

Ver. 1142. (1152.) ἤνυσαν τὸν Ἅιδαν. Id est, ἤνυσαν [a]) [ὁδὸν εἰς] τὸν Ἅιδαν, *confecerunt iter ad Plutonem*: ut bene vertitur. Ellipsis usitata. Pariter Sophocles Ajac. 614. ἀνύσειν τὸν ἀπότροπον Ἅδαν, i. e. ὁδὸν εἰς Ἅδαν, *migrare ad detestatum Plutonem*, seu *mori*. Eodem more ἐξανύειν πόλον ἄστρων, Noster Orest. 1685. Cum praepositione Sophocles Trachin. 669. πρινὴ Τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσειε· *priusquam Hanc ad urbem* [viam] *confecerit*. et Noster Hipp. 742. ἀνύσαιμι ἐπὶ ἀκτὰν: quod vertunt, *conficerem iter ad littus*. vide Schol. Aristoph. Plut. 607. Aristides Serm. Sacr. I. p. 278. ἐπορευόμεθά τε, καὶ ὡς ἠνύσαμεν, ἐπιστὰς etc. *et postquam eo pervenimus*, etc. ἀνύειν τὴν ὁδὸν, Xenophon. Cyrop. lib. II. ad fin. Homer. Odyss. O. 293. ὄφρα τάχιστα Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἅλμυρον ὕδωρ. Eadem ellipsis in aliis verbis *perficiendi*: ut κραίνειν Orest. 917. in χαρακτηρισμῷ probi civis Attici qui ruri plerumque degebat: Ὀλιγάκις ἄστυ κἀγορᾶς κραίνων κύκλον· *Raro conficiens* [viam ad] *urbem, et fori circulum*: id est, raro commeans ad urbem, et conciones publicas: ἐκκλησίας (l. ἐκκλησίας) οὐ περιερχόμενος, οὐδὲ πλησιάζων, ut Scholiastes. vulgo legitur absurde [b]) χραίνων, *pollens*. Sic τελεῖν est *perficere*: unde Matt. x. 23. τελεῖν τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, est τελεῖν [ὁδὸν εἰς] τὰς πόλεις, *perficere* [iter ad] *urbes Israëlis*, quod est, *obire urbes Israëlis*. Cum praepositione Lucianus in Toxar. T. II. p. 68. ed. Graev. ἐτέλεσεν ἐς Σκύθας, *iter confecit ad Scythas*. et Hermotim. T. I. p. 558. ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς Ἰνδοὺς τελεῖν· sc. ὁδόν. ubi Menagius adducit istud Thucydidis, εἰς Φάρσαλον ἐτέλεσε, *Pharsalum* iter *perfecit*, id est, Pharsalum pervenit.

Ver. 1143. (1153.)

Πάτερ, σὺ μὲν τῶν σῶν κλύεις τέκνων λόγους.
Ἆρ' ἀσπιδοῦχος——ἀντιτάσσομαι.

Pro λόγους omnes MSS. γοους. Lego et distinguo:

Πάτερ, (σὺ γὰρ τῶν σῶν κλύεις τέκνων γόους)
Ἆρ' ἀσπιδοῦχος ἔτι ποτ' ἀντιτίσομαι
Σὸν φόνον;

a) Exempla, quae citat Marklandus, praeter locum ex Sophocl. Ajace, nihil aut parum ad rem faciunt. Aptius exemplum ministrat Sophocles Antig. 816. (805.) siquidem vulgatum retineas. *Porsonus*. Vide Brunck. ad Oe. C. 1562.

b) Sed vide Porsonum loc. cit.

1142. Si haec cum Tyrwhitto in Antistrophica distinguas, hic versus minus apte gemello suo respondet. Legendum igitur videtur, Ποτανοὶ δ' ἤνυσαντ' ᾅδαν, cui versus 1149. optime congruet, si modo legatur, Ἅλις δ' ἀλγέων πάρεστίν μοι. *Porsonus*.

Similis distinctio *(cum γὰρ) Bacch. 1328. Ὦ πάτερ, (ὁρᾷς γὰρ τἀμ' ὅσῳ μετεσκεύασται) Ἐκθηριωθεῖσα etc. et Aristoph. Acharn. 449. Ὦ θυμ' (ὁρᾷς γὰρ σκευαρίων) νῦν etc. τέκνων pro τέκνου, ex more. Ἀντιτίσομαι est praeclara Canteri emendatio, de qua dubitari non oportuit. ἀντιτίσασθαι φόνον, Aeschyl. Agam. 1272. ἀντιτίσασθαι πόσιν τῶνδε κακῶν, vicissim punire maritum ob haec mala, Med. 261. Lycophron ver. 1367. Τριπλᾶς τετραπλᾶς ἀντιτίσασθαι βλαβάς. Accuratam notionem verbi vide ap. L. Kusterum De Verb. Medio, Sect. II. 12. p. 61. ed. Lond. 1750. Ego sine haesitatione in contextum admisi. Pro τῶν Ald. τῆς: et ante hunc versum ponit εὐά. seu notam Evadnes, ut et bis infra, ver. 1153. Ἔτ' εἰσορῶν etc. et 1161. Ἔκλαυσα etc. Quomodo fieri potuit? cum Evadne jam pridem mortua esset.

Ver. 1145. (1155.)

ΙΦ. εἰ γὰρ γένοιτο τέκνον·
Ὅταν Θεοῦ θέλοντος etc.

Distinguendum,

εἰ γὰρ γένοιτο, τέκνον,
Ὅταν, Θεοῦ θέλοντος, ἔλθοι μοι δίκα
Πατρῴος.

Pro Ἰφ. Codd. B. C. Ἀδρ. Idem est γένοιτο quod εἴη, et vocis χρόνος vel καιρὸς elegans est ellipsis: εἰ γὰρ εἴη [χρόνος] ὅταν ἔλθοι μοι δίκα· utinam sit tempus quando mihi obveniat vindicta. Sic Alcest. 1109. D. Lucas xiii. 35. Plene Homerus Iliad. Δ. 164. Ἔσσεται ἦμαρ ὅταν. Joan. iv. 23. Eadem ellipsi Latini. Plautus Menaech. V. 6: 25. prope est, quando etc. i. e. tempus quando. neque dubito quin ita scripserit Cicero De Orator. I. 1. Ac fuit, cum mihi quoque initium requiescendi etc. ubi nunc legitur, Ac fuit tempus cum, vel, tempus illud cum. Vide Cl. Pearcium ad locum: et Scholiast. Sophocl. Ajac. 1088. unde discas eandem esse rationem locutionis ἔσθ' ὅτε, interdum: nempe, ἔστι χρόνος ὅτε, Εἰ γὰρ, utinam, ut Sophocl. Oed. Tyran. 80. εἰ γὰρ ἐν τύχῃ γε τὼς Σωτῆρι βαίνῃ, λαμπρὸς ὥσπερ ὄμματι. vulgo ibi legitur, τύχῃ γέ τῳ. c) Τὼς est sic, cui respondet ὥσπερ, et ὡς, alibi in Sophocle et Aeschylo. Pro ἔλθοι cod. B. ἐλθῇ. bene. Notabis Doricum δίκα in iambo, pro δίκη.

Ver. 1147. (1157.) Κακὸν τόδ' εὕδει ut εὕδων φόνος (vel φθόνος) Ἀγαμέμνονος, Electr. 41. Ὡς οὔποθ' εὕδει λυπρά σου κηρύγματα! Hecub. 662.

Ver. 1148. (1158.) γόων ἅλις τύχας, i. e. περὶ τύχας: sa-

c) Vulgatum sine necessitate solicitat vir doctus. Aeschyl. Theb. 478. σὺν τύχῃ δέ τῳ. ut recte edidit Brunckius. Choëph. 136. σὺν τύχῃ τινί. τὼς tamen nuper edidit Brunckius. *Porsonus.*

1146. Pro ὅταν Musgravius ἐὰν, quod nisi fiat, legendum ex MS. ἔλθῃ. *Porsonus.*

luctuum de fortuna: ut μέλος τύχης *cantilena* seu *querela de fortuna*, Iphig. Aul. 1279. neque opus esse puto alia distinctione. Reiskius ita: γόων ἅλις, στοναχῶς ἅλις ἀλγέων τε πάρεστί μοι.

Ver. 1149. (1159.) Pro πάρεστί μοι Cod. A. B. μοι παρεστι. et ver. 1152. pro ἐκδικατὰν omnes tres εκδικασταν, quod in contextum ideo recepi (vide ver. 1215.) ut et παρακέλευσμα (ver. 1155.) ex A. B. et Ald. pro παρακέλευμα. vide Helen. 1618. Iph. Taur. 320.

Pro τιθέντα (ver. 1154.) Cod. A. θεντα. quasi olim fuisset μοι θέντα. alioquin, putarem praestare, παρὰ γένυν τιθέντ' ἐμόν.

Ver. 1150. (1160.) [d]) Στάσω. ποῦ με δέξεται γάνος etc. *[*Reiskius*: „Στάσω ποῦ (id est ὅπου)] με δέξεται—*stabo* (*col-*„*locabo me*) *aliquando ibi ubi flos Graecorum ducum me con-*„*spiciet aeneis in armis vindicam caesi* (vindicare caedem) *mei* „*patris.*"

Ver. 1151. (1161.) Χαλκέοισιν ὅπλοις. Pronunciarem Χᾱλκ—οῖσῐν. vid. ad ver. 901. Pro στρατηλατῶν rectius putat στρατηλαταν Heathius.

Ver. 1156. (1166.)

> Δυοῖν δ' ἄχη, ματέρι τ' ἔλιπες,
> Σέ τ' οὔποτ' ἄλγη πατρῷα λείψη.

*[Haec non intelligo. Describam quod in ea notatum video. „Δυοῖν. Utriusque nostrum. *Brodaeus.*" Σέ τ'. „His verbis „Sthenelus alloquitur Iphin, suae matris patrem. *Barnesius.*" Mihi haec videtur loqui non Sthenelus, (nam ejus mater Evadne jam mortua erat) sed alius Puer, filius alicujus ex ducibus defunctis, et cujus mater jam superstes erat: et pro Σέ τ' scribendum forte Μέ τ': ut dicat, reliquisti, o pater, luctum duobus, *matri* meae, et *mihi.* ἄλγη πατρῷα, *dolores ob patrem*, ob te; ut δίκα πατρῷος, ver. 1146. et λείψει legendum putarem: quod confirmat Cod. A. Reiskius: „in Σε alloquitur puer avum suum „paternum." Σέ ad ipsum puerum qui loquitur, non ad Iphin, referendum censet Heathius. cetera mecum sentit.

Ver. 1164. (1174.) Pro φίλον Cod. B. φιλιας. C. φιλος. et pro σῆς ματρὸς A. σε μητρος. Paullo ante pro ὑποβάλω A. υποβαλλω. et pro ΙΦ. C. habet ΧΟ. Incerta est significatio vocis

d) Felicissime emendat Tyrwhittus, Pueris tribuens, ἄρ' ἔσθ' ὅτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. Ἔσθ' ὅτ', *aliquando*, ut Alc. 1109. Ἀσωποῦ γάνος, *Asopi liquor.* Sic κρηναῖον γάνος apud Aeschyl. Pers. 483. et Lycophr. Alex. p. 49. ed. P. Steph. γάνος Ἡριδανοῖο Callimach. Strabonis IX. p. 397. Βηφύρου γάνος Lycophr. p. 53. Κυλιστάρνου γάνος id. p. 152. Ῥυνδάκου ποτῶν γάνος p. 169. Pro δέξεται malit Marklandus δέρξεται: sed vide Virgil. Aen. III. 96. VIII. 75. *Musgravius.*

ἄγαλμά hoc versu. vertitur *effigiem*. Significare potest et *oblectamentum*. vide ad ver. 367.] *(Cum neque contextum intelligam, neque quo modo haec, et quae sequuntur personis distinguenda sint, nihil dabo praeter Var. Lectiones. Pro λείψῃ (1057.) A. habet λείψει. Pro ὑποβάλω (1160.) A. ὑποβάλλω. Pro Ιφ. (1163.) C. habet ΧΟ. Pro φίλον (1164.) B. habet φιλίας, C. φιλός. Pro σῆς ματρὸς (1164.) A. σε μητρός.)

Ver. 1165. (1175.) Ἀργειων γενος A. non Ἀργεῖαι: ut Ἀργείων κόραι, 1073. et Ἀργείων χθόνα ver. 1176. 1195. Alterum aeque probum: Aeschyl. Ἱκετ. 282. Herodot. II. 114. VIII. 95. Sophocl. Acrisio ap. Stob. Tit. 72. p. 440.

Ver, 1170. (1180.) Pro ὁρῶντας A. ορωντες.

Ver. 1171. (1181.) Πᾶσίν θ' ὑπεῖπον τούσδε. Scribo, Παισίν θ' ὑπεῖπον τοῖσδε τοὺς αὐτοὺς λόγους. ut paullo ante, παῖδας τούσδ': et ver. 1185. τοῖσδε παισίν. et ita Heathius, nisi quod retineat τούσδε. „Reiskius, Παισίν θ' ὑπειπεῖν (scil. χρὴ, a „communi) *oportet vos liberis vestris inculcare.*" Nihil mutarem in ὑπεῖπον, idem quod praesens, more solito Euripidis. sic Orest. 643. Οὐ χρήματ' εἶπον, *Non divitias dico.* et ita ver. 1606. Phoeniss. 936. Medea 272. ᾐσθόμην, *sentio*, Alcest. 715. Ὑπεῖπον vero pro προεῖπον, Thom. Mag. V. Ὑπάγω.

Ver. 1178. (1188.) Χάριν τ' ἀγήρω γ' ἕξομεν. Codices A. B. C. αγηρων, quod ut Atticum admisi. *[*Reiskius*, „ἀγήρων „ἕξομεν." Vide ad ver. 161. unde mallem, ἀγήρων γ' ἕξομεν.]

Ver. 1180. (1190.) Pro ὑμῖν B. ημιν.

Ver. 1181. (1191.) ἄξιος γὰρ σὺ καὶ πόλις σέθεν. Mallem χ' ἡ πόλις. sic enim solet post καὶ σὺ: neque male ita scriberetur ver. 1168. Ita Orest. 1715. ed. King. ὄναιο καὶ σύ, χ' ὦ διδοὺς ἐγώ· i. e. καὶ ὁ. Alcest. 661. καὶ σύ, χ' ἡ τεκοῦσ' ἠλλαξάτην. Troad. 894. Ἐγώ νιν οἶδα, καὶ σύ, χ' οἱ πεπονθότες. Bacch. 1288. Σύ νιν κατέκτας, χ' αἱ κασίγνηται [d]) σέθεν. vulgo ibi, καὶ κασιγνήτη, contra veritatem historiae. Multo plura loca in Tragicis sunt, quae eadem medicina indigent. Facile vero commutantur X et K, cum ejusdem sint soni. unde nunc in Aristophanis Pace ver. 1176 [e]). legitur βάμμα Κυζικηνικὸν, cum ipse opinor scripserit χεζικηνικὸν, a χέζω (honor sit auribus) caco. Quid vero sit βάμμα χεζικηνικὸν non opus est ut explicem, et statim agnoscent qui jocos Aristophanis norunt. *[Pa-

* 1168. (1178.) Lego χὴ πόλις cum Marklando infra 1181. vide supra 576. Sophocl. Oed. Tyr. 409. Eurip. Oret. 75. σύ τε, κασίγνητός θ' ὁ σός. Vulgo κασίγνητός τε σός. Markland. ad Eurip. Iph. Aul. 336. Porsonus.

d) κασίγνηται quoque J. Barnenesius. Eandem emendationem repetit J. Marklandus ad Iph. Taur. 1074. Porsonus.

e) Hanc emendationem recepit Brunckius. Alteram Eccles. 169. repudiavit.

riter in alio loco Ecclesiaz. 169. legitur καὶ σὺ καὶ, pro χ' ἥσυχος, nisi fallor; Ἀπερρέ, χ' ἥσυχος κάθησ' ἐντευθενί.]

Ver. 1183. (1193.) Ἄκουε, Θησεῦ, τούσδ' Ἀθηναίας λόγους. „Ut verum fatear, non hic videtur satis urgens causa ut „Θεὸς ἀπὸ μηχανῆς introducatur. nisi ut Poëtae fixum erat, „Athenas suas quoquo modo ornare. *Barnesius.*" Mihi contra videtur, totum hujus dramatis propositum ab hac una circumstantia pendere. Admodum probabile est hanc fabulam scriptam fuisse Olympiad. XC. 3. sive anno Belli Peloponnesiaci XV. quo anno (ut ex Thucyd. lib. V. erudite monet idem Barnesius in Argumento) Argivi, pace cum Lacedaemoniis inita, in agrum Atticum incursionem fecerunt. Sive autem haec fabula scripta fuit isto anno ante istam incursionem, sive post, idem erit ejus propositum, nempe, ut ostendat ingratum Argivorum animum erga benefactores suos, Athenienses; et simul, conatus eorum irritos, ex hac praedictione Minervae: non enim dubitari potest, quin historiae istorum temporum innixa fuerit haec narratio de interventu Minervae, et ceterae περιστάσεις, de jurejurando Argivorum, de Tripode, qui Euripidis tempore Delphis proculdubio extabat, de gladio abdito etc. vanae alioquin et nullius ponderis vel auctoritatis futurae, imo et Argivis ridendae, si haec omnia merum Poëtae figmentum fuissent. [τούσδ' Ἀθηναίας λόγους. Vid. Seidler. ad Iphig. Taur. v. 1402. *ED. LIPS.*]

Ver. 1184. (1194.) ὠφελεῖν τάδε. Reiskius conjicit πόλιν pro τάδε. [f]) Cicero saepe utitur voce HAEC eodem sensu pro Imperio Romano, seu *praesenti statu rei publicae.* In Catilin. I. et IV. *qui* HAEC *delere conati sunt*: quod mox *delere imperium* vocat. et ita Clytaemnestra insultans Electrae post Orestis mortem auditam, apud Sophoclem Electr. 797. Οὐκοῦν Ὀρέστης καὶ σὺ παύσετον ΤΑΔΕ; quod vertitur, *Tunc ergo et Orestes extinguere* HAEC *cogitatis*? id est, finem imponere regno et vitae Aegisthi ac Mei? *[Hunc Euripidis Iambum ita vertit Heathius: *Quae te oportet facere, facientique tibi, emolumento esse ista.*]

Ver. 1188. (1198.) τόνδε δ' ὀμνύναι χρεὼν Ἄδραστον. Dubium esse posset, utrum τόνδε ὅρκον, an τόνδε Ἄδραστον. Ultimum verius mihi videtur.

Ver. 1189. (1199.) οὗτος κύριος, τύραννος ὤν. Codices A. B. κυριος ως τυραννος ων.

Ver. 1190. (1200.) ὁρκωμοτεῖ. MSS. omnes ορκωμοτων. qui consensus non est de nihilo: et unice verum puto ὁρκωμοτῶν. sed loquendi schema librariis ignotum, et hic, et multis aliis in locis mutationi ansam dedit. Ponitur nominativus pro geniti-

f) Non satisfacit Marklandi defensio. Forte verum fuerit ὠφελεῖν τὰ σά. *Musgravius.*

vo absoluto; unde ἀνακόλουθον sequi videtur, prout a viris doctis saepe observatum fuit. sic Iphig. Taur. 695. Σωθεὶς δὲ —Ὄνομά τ' ἐμοῦ γένοιτ' ἂν etc. id est, Σωθέντος δέ σου: nam Σωθεὶς nominativus nullum habet verbum subsequens. vide ibi Barnesium: et Aeschylum Χοηφ. 1060. ubi προσθίγων pro προσθίγοντός σου. Aristoph. Acharn. 1163. et Schol. ibi, et Herodot. VIII. 83. ubi οἱ ποιησάμενοι pro τούτων ποιησαμένων. Edidi itaque ὁρκωμοτῶν: id est, τούτου κυρίου—ὁρκωμοτοῦντος, ὅρκος ἔσται (Cod. A. εστω) ὅδε. Reiskius, [8]) ὁρκωμοτεῖν: et Heathius. De verbo vid. Pollucis I. 38. et Praef. p. 37, ubi pro ὁρκομοτεῖν, MS. α. habet ὁρκωμοτεῖν. Heathius vertit, *jurandi potestate gaudet*, et facit pendere a κύριος.

Ver. 1192. (1202.) ἐποίσειν—παντευχίαν. Ut ἐποίσειν δίκην Menander in Misogyno apud Priscianum p. 1192.

ὄμνυμί σοι τὸν ἥλιον
Ἢ μὴν ποιήσειν σοι δίκην κακώσεως·

scrib. puto ἐποίσειν vel μ' ἐποίσειν: *me intentaturam tibi litem malae tractationis*. Uxor videtur alloqui maritum suum, τὸν Μισόγυνον. Sic ἐπιφέρειν τὴν ὀργήν, Ad Roman. III. 5. αἰτίαν ἐπιφέρειν, Actor. xxv. 18. vide Budaei Comment. Gr. Ling. p. 7. et 410. De ἀποίσειν, eundem p. 39. ἐπιφέρων ἔγκλημα, Orest. 764. χεῖρας ἐποίσει, Homer. Odyss. Π. 439. et Iliad. Α. 89. Herodotus V. 81. τότε (f. τῶντε) Θηβαίων δεηθέντων, πόλεμον —ἐπέφερον: hoc est πολέμιον παντευχίαν ἐπέφερον. Vide commentat. ad istud Phaedri I. 1. *jurgii caussam intulit*.

Ver. 1193. (1203.) ἐμποδὼν θήσειν δόρυ. Aeschylus Ἑπτ. ἐπ. Θήβ. 1024. ἐμποδὼν ἔστη δορί. Utrovis modo, θήσειν aut στήσειν, recte. ἐμποδὼν γίνεσθαι Iph. Aul. 1396. Ἐμποδὼν γενήσομαι 'γὼ, θνητὸς οὖσα, τῇ Θεῷ; sic metrum postulat, non, ut editur, γενήσομ' ἐγώ.

Ver. 1194. (1204.) ὅρκον ἐκλιπόντες. Sic Iphig. Taur. 750, Εἰ δ' ἐκλιπὼν τὸν ὅρκον ἀδικοίης ἐμέ; quod ἐκτὸς ἐλθεῖν (sc. τοῦ ὅρκου) vocat Hercules in Soph. Trachin. 1205. Ἔκλειψία τῆς πίστεως Suidas ex Josepho. μὴ ἐμμένειν ὅρκῳ, Medea 754. His opponitur eleganter composita vox ἐμπεδορκεῖν apud Xenophontem in Rep. Lacedaem. ad fin. et Herodotum ad fin. lib. IV.

Ver. 1195. (1205.) πρόστρεπ'. *Precare*, id est, *Adrastus precetur*. nam verba jurisjurandi Theseus praeire, Adrastus vero in verba ejus jurare, debuit.

Ver. 1200. (1210.) Στῆσαί γ' ἐφεῖτο. Στῆσαί σ' ἐφεῖτο, Reiskius. „Forte primitus fuit, Σπῆσαι ἐξεφεῖτο, i. e. ἐξεφεῖτο,

8) Ὁρκωμοτεῖν Grotius de Jure B. et P. II. 15. 5. probante J. Barbeyracio in notis Gallice scriptis. *Porsonus.*

„ut Iphig. Taur. 1468. ἐκπέμπειν χθονὸς Ἑλληνίδας γυναῖκας „ἐξεφίεμαι."

Ver. 1202. (1212.) τρίποδος—κύτει. Ut in Alcmanis Fragment. ap. Athen. X. 4. Καὶ πόκα τοι δώσω τρίποδος κύτος. sic λέβητος κύτος Cyclop. 398. θώρακος κύτος Aristoph. Pace 1223. τὸ τῆς κεφαλῆς κύτος, Plato in Timaeo, p. m. 155.

Ver. 1204. (1214.) μαρτυρήμαθ' Ἑλλάδι. Barnesius hoc mutavit in μαρτύρημά θ' Ἑλλάδι, propter Μνημεῖά θ'. Reiskius: „aut μνημεῖον ὅρκων, aut μαρτυρήματά θ' Ἑλλάδι."

Ver. 1205. (1215.) καὶ τρώσῃς φόνον. Canterus vertendo, *et* eas (hostias) *feriens peregeris caedem*, satis ostendebat se locum hunc bene intellexisse: neque de δρώσῃς vel [h]) δράσῃς cogitari debuit. Τιτρώσκειν φόνον, *vulnerare caedem*, est, *vulnerando-facere caedem*, more solito Tragicorum: et modesta est et plana locutio prae multis quas in iisdem poëtis observare licet. Apud Sophoclem Ajace 55. κείρειν φόνον πολύκερων, ad verbum est, *tondere caedem multicornem*, si ita loqui licet: quod quis intellexerit? sed stylo tragico significat, *laniando-facere caedem multarum bestiarum cornutarum*. Noster Orest. 290. ἐκτείνειν λιτὰς τοῦ γενείου, *extendere supplicationes menti*, vel *barbae*: i. e. *extendendo* manus *ad mentum*, *facere supplicationes*, vel *supplicare*: qui mos erat istorum temporum. Iterum Iphig. Aulid. 1480.

Ἑλίσσετ' ἀμφὶ ναὸν,
Ἀμφὶ βωμὸν, Ἄρτεμιν

id est, ἑλίσσουσαι ἀμφὶ ναὸν, ἀμφὶ βωμὸν, ἀείδετε, ὑμνεῖτε, κληΐζετε Ἄρτεμιν· *saltantes circum templum*, *circum aram*, *Dianam celebrate*. Electra 180. de saltatura: ἑλικτὸν κρούσω [i]) πόδ' ἐμὸν, *volubilem pulsabo pedem meum*: id est, κρούουσα [γῆν, vel ἐν γῇ Iph. Aul. 1042.] κινήσω πόδα ἐμὸν ἑλικτὸν, *pulsans* [terram] *movebo pedem meum volubilem*. Unum solummodo addam ex Heraclidis ver. 758. de proeliaturo: μέλλω κίνδυνον τεμεῖν σιδάρῳ· *secaturus sum periculum* (vel *proelium*) *ferro*. Quidnam hoc aenigmatis? inquies. Vult, *secando-facere proelium* (sive *periculum*) *ferro*: id est, *ense* quo *secantur* et caeduntur hostes *in proelio*, *periclitaturus sum*: plane, *ferro acuto proeliaturus sum*. quamquam scio τεμεῖν aliter explicari posse. Haec in nostris theatris risu et sibilis exciperentur: veteribus tamen isto tempore placuerunt. Neque quaeri debet, „Quis unquam „vel fando audiverit de hac phrasi τιτρώσκειν φόνον?" Nam in sexcentis exemplis quae facile proferri possent, verba ipsa, ita

h) δράσῃς φόνον Toup. in Suid. III. p. 21. contra quem recte defendit textum Musgravius ex Phoen. 1469. *Porsonus*.

i) Πόδ' ἐμὸν emendatio est Canteri pro πόλεμον, quod defendit Musgravius. *Porsonus*.

conjuncta, frustra forte alibi quaesiveris. sed tamen ista sexcenta exempla omnia erunt ejusdem formae et rationis; non ideo repudianda quia alibi locutionibus iisdem deficimur, quae nunquam forte alibi extiterunt. Sat nobis in plerisque jam esse potest (imo, forte debet) ratio similium, et MSS. consensus. *[Reiskius: „*κ' ἀγχρώσῃς φόνον, et cui sanguinem adspergas, affrices*, id est, *quam inquines sanguine victimarum.* pro *ἀναχρώσῃς*."]

Ver. 1207. (1217.) *εἴσω δόμων.* Id est, *εἰς*, vel *ἐν δόμοις.* vid. Valckenaer. ad Phoeniss. 1571.

Ver. 1209. (1219.) *καὶ κακὸν νόστον πάλιν.* Ut Phoeniss. 956. *Πικρὸν δ' Ἀδράστῳ νόστον Ἀργείοισί τε Θήσει.* Bacch. 1335. *νόστον ἄθλιον πάλιν.* sed praecipue Heraclid. 1042. *Κακὸν γὰρ αὐτοῖς νόστον ἀντὶ τῶνδ' ἐγὼ Δώσω.* Euripidis Supplices et Heraclidae, utpote in pari fere argumento, plurima habent similia.

Ver. 1211. (1221.) *ἵν' αὐτῶν σώμαθ' ἁγνισθῇ πυρί.* Scribendum puto, *ἵν'—ἡγνίσθη, ubi purificata sunt,* (et ita Heathius) nam *ἵν' ἁγνισθῇ* significaret, *ut purificentur.* Vidit Scaliger *τὸ ὕπουλον*, et remedium attulit, *ἵν'—ἂν ἁγισθῇ*, vulgata quidem lectione longe melius, et Graecum magis, utcumque Barnesio non satisfecerit. sed unice verum erat quod dixi, *ἵν' ἡγνίσθη. purificare igne, ἁγνίζειν πυρὶ*, frequenter occurrit; ex persuasione veterum, res omnes igne purificari. unde Electra in Orest. 39. dicit, *Sextus hic est dies ex quo caesa mater mea Clytaemnestra* (non *cremata* est, sed) *πυρὶ καθήγνισται δέμας, igni purificata est corpus.* ubi Scholiastes: *πάντα γὰρ καθαίρει τὸ πῦρ.* unde *καθάρσιον πῦρ* Helen. 875. et Iph. Aul. 1112. ubi legitur *πῦρ καθάρειον.* vide ibi notata, et adde Joseph. Antiq. Judaïc. XX. 7: sect. 5. Iphigenia Thoanti praecipit, Iph. Taur. 1216. *Ἅγνισον πυρσῷ μέλαθρον· Purifica domum face,* vel *igne.* inepte ibi nunc legitur *χρυσῷ, auro.* vide illic quoque notata, et Ion. 708. Locum istum Iphig. Aul. jam video mecum emendasse (ut alia plurima) eximium virum Joan. Piersonum Verisimil. I. 5. p. 65. Anthologia Reiskii, carm. 680. p. 101. de Sacerdote cujus cadaver Athenis combustum erat, *ἥγνισε δ' Ἀτθὶς Πυρκαΐη.* ita erat in MS. non *ἥγισε.* Idem vir clarissimus hic legit *ἁγισθῇ.*

Ver. 1212, 13. (1222.) *παρ' αὐτὴν τρίοδον Ἰσθμίας Θεοῦ. Σοὶ μὲν τάδ' εἶπον. παισὶ δ' Ἀργείων λέγω.* „Dianae. Pindari in „Olympiis Scholiastes, Istriae; Pausanias in Arcad. Hymniae „Dianae mentionem facit. *Brodaeus.*" Pro *Ἰσθμίας* Barnesius conjicit *Ἰμβρασίας* ex Callimacho Hymn. in Dian. 288. Uterque Dianam intelligit. *Ἄρτεμις* quidem *Προπύλαιος* templum habuit Eleusine: sed istud quid ad hunc locum faciat non exputo. Vox *τρίοδον* forte induxit hos Viros Doctos ut de Diana cogitarent,

scientes illam vel Hecaten appellatam esse *Τριοδῖτις*, et ad illius curam pertinere *τὰς τριόδους*. Lego et distinguo,

Μέθες παρ' αὐτὴν τρίοδον. Ἰσθμίου Θεοῦ
Παῖ, σοὶ τάδ' εἶπον. παισὶ δ' Ἀργείων λέγω, etc.
Relinque juxta ipsam trivium. O Isthmii Dei (Neptuni)
Fili, tibi haec mando. filiis vero Argivorum narro, etc.

Suppone *Παῖ* a scribis omissum, et ceterarum interpolationum caussam facile videbis; nempe, *μὲν* intrusum ad iambum explendum; et pro *Ἰσθμίου Θεοῦ*, quod nihil erat sine *παῖ*, factum *τρίοδον Ἰσθμίας Θεοῦ*, quod aeque nihil erat, sed altero isto speciosius. De more sepeliendi mortuos in triviis vel trifiniis, dixit aliquid Salmasius ad Consecrat. Templ. in agr. Herod. p. 59. De Neptuno, Deo Isthmio, vid. Apollon. Rhod. III. 1238. et Schol. Aristoph. Equitt. 606. Aristidis Isthmic. in Neptunum, et Pindar. Olymp. XIII. Frustra quaesiveris *(quidnam hic agat) *Ἰσθμία Θεός*. Theseum vero Neptuni filium habitum fuisse, notum est ex Nostri Hippol. 901. 1184. Plutarch. in Theseo p. 3. B. et Ciceron. De Offic. III. 25. Ceterum *Ἰσθμίου Θεοῦ Παῖ*, ut *ὦ παῖ ποντίου Θεοῦ*, Cyclop. 412. De locutione, *Σοὶ μὲν τάδ' εἶπον*, vide Valckenaer. ad Phoeniss. 785.

Corrige obiter in hac voce Clement. Alexandrinum Strom. VI. p. 753. ed. Oxon. ubi pro *Ἰσθμίῳ Διΐ*, scribendum *Ἰκμαίῳ*, ex Schol. Apollon. Rhodii II. 500. et ex ipso Apollonio II. 523. Reiskius hic legit *Ἰσθμίου στενοῦ*, sed non explicat quid sit *τρίοδος Ἰσθμίου στενοῦ*. Heathius, *τρίοδον Ἰσθμίας ὁδοῦ*.

Pro *πορσήθεθ'* (ver. 1214.) Cod. C. *πορσηθαθ'*.

Ver. 1215. (1225.) *ἐκδικάζοντες φόνον*. Si scriptura mendo vacat, neque legendum *ἐκδικήσοντες*, videtur significare *ulciscentes caedem*, quemadmodum vertitur. Negat Vir summus ad Chariton. Aphrodisiensem p. 586. et alibi; *ἐκδικεῖν* hoc esse, non *ἐκδικάζειν*, statuens. An semper? nam *δικαστὴς* videtur significare *ultor*, *vindex*, in Herc. Fur. 1149. ubi Hercules, post caedem liberorum suorum, ait,

Ἦ φάσγανον πρὸς ἧπαρ ἐξακοντίσας,
Τέκνοις δικαστὴς αἵματος γενήσομαι;

Nonne hoc eodem sensu dicitur sensu *ἐξεδίκησε τὸ αἷμα*, Apocalyps. xix. 2.? et ver. 1152. omnes codd. habent *ἐκδικαστάν*, *vindicem*, non *ἐκδικατάν*. *(Electra 1094. *φόνον δικάζων φόνος*, *caedem ulciscens caedes.*) Quaero, non affirmo contra virum qui Graecam linguam intellexit decies melius quam scriptor harum notarum. vide ad ver. 154.

Ver. 1219. (1229.)

Ἀλλ' οὐ φθονεῖν χρὴ συσκιάζοντας γένυν,
Καὶ χαλκοπληθῆ Δαναΐδων ὁρμῶν στρατόν.

„Brodaeus: φθονεῖν. Placet φθανεῖν. *priusquam barba genas* „*vestiat.*" Veram lectionem, [c]) φθάνειν, paene vidit. Constructio est: Ἀλλὰ χρὴ ὑμᾶς, ΟΥ ΦΘΑΝΕΙΝ συσκιάζοντας γένυν, ΚΑΙ ὁρμᾶν στρατὸν etc. Sensus et versio: *Sed oportet vos*, SIMUL AC (non *priusquam*) *barba vestras genas vestiat*; CONTINUO *ducere exercitum armatum Argivorum contra Thebas.* Ad verbum: *Sed oportet vos*, NON PRAEVENIRE *vestientes genas* vestras, ET *ducere* etc. id est, simul ac vestiveritis barba genas, statim ducere etc. Locutio elegantissima illustrationem meretur. Lucianus Dialog. Menip. et Tantal. p. 300. ubi Tantalus dicit: ἢν δέ ποτε καὶ ἀρύσωμαι, καὶ προσενέγκω τῷ στόματι, ΟΥ ΦΘΑΝΩ βρέξας ἄκρον τὸ χεῖλος, ΚΑΙ διὰ τῶν δακτύλων διαῤῥυὲν, οὐκ οἶδ' ὅπως, εὐθὺς ἀπολείπει ξηρὰν τὴν χεῖρά μου· SIMUL AC *irrigavi summa labra*, CONTINUO *inter digitos* aqua *effluens*, etc. Xenophon De Re Equestri p. 939. lin. ult. Ἢν δὲ καὶ πάνυ διαπονήσηταί τις ταῦτα, ΟΥ ΦΘΑΝΕΙ ἐξαγόμενος ὁ ἵππος, ΚΑΙ εὐθὺς ὅμοιός ἐστι τοῖς ἀκαθάρτοις. Vertitur: *Quod si maxime laborem in his perpetuum aliquis impenderit, non tam cito liberatur ab eis equus, quin statim similis sit immundis.* Tu verte, SIMUL AC *educitur equus*, STATIM *similis fit immundis.* Plutarchus De Garrulitate, p. 507. D. ΟΥ ΦΘΑΝΕΙ τὸ θεραπαινίδιον ἀποχωρῆσαν αὐτῆς, ΚΑΙ (τινι) τῶν ὁμοδούλων εὐθὺς—ἐμβάλλει τὸν λόγον· SIMUL AC *ancilla ab ea digressa fuit*, CONTINUO *alteri conservae narrationem injicit.* Si plura velis, vide eundem in Anton. p. 946. F. Mario p. 415. D. Galba p. 1055. A. Aristidem Orat. Sacr. III. p. 314. Panath. p. 157. Alciphron. lib. III. epist. 30. 72. Aristophanem Nub. 1387. ubi cum infinitivo, οὐκ ἔφθης ἂν φράσαι, καὶ ἐγὼ etc. et iterum male vertitur *priusquam* pro *simul ac.* Isocratem Epist. ad Philipp. p. m. 182. οὐ γὰρ ἔφθησαν etc. quem locum Wolfius bene vertit: ut et alium περὶ Εἰρήν. p. 354. Euagora p. 394. De Bigis p. 698. Trapezit. p. 716. Aeginet. 766. Reiskius hic legit Ἀλλ' οὐκ ὀκνεῖν χρή.

Ver. 1221. (1231.) Ἑπτάστολον πύργωμα. Hoc in Phoeniss. 204. est ἑπτάστομον. et ita hic scribendum monuit Valckenaerius, et Heathius: quod et ego pridem conjeceram ex hac fab. ver. 401. et Bacch. 917. ad quem locum ille quoque remittit. Στόματα, *ora*, sunt *portae.* Ἐπὶ πύργωμα favere potest iis qui Aeschyli Tragoediam inscribendam volunt Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. ut in Lysiae Epitaph. p. 31. Ἀδράστου δὲ καὶ Πολυνείκους ἐπὶ Θήβας στρατευσάντων, etc. *contra Thebas.*

Ver. 1222. (1232.) ἐκτεθραμμένοι. Male B. εκτετραμμενοι. vide Aristoph. Nub. 793. Ion. 823. Herodotus IV. 9. ἐπεὰν γέ-

c) De verbo φθάνειν confer omnino Vigerum p. 319. cum Hermanni adnott. p. 745. seqq.

νωνται τρόφιες: quod ἀνδρωθέντας mox vocat. ἐς ὃ ἐπήβησαν οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες, VI. 83. i. e. ἐφήβησαν. In edit. Gronov. legitur ἐπέβησαν, et vertitur *accesserunt*. alioquin mendum typothetae haberi posset. ἐπιτρεφόμενον de eadem re idem lib. I. 123.

Ver. 1224. (1234.) ἔκγονοι δ' ἀν' Ἑλλάδα Κληθέντες. Barnesius Ἐπίγονοι· quod et postea invenit in exemplari Scaligeri: et ante monuerat Brodaeus, et ita verterat Canterus. Apollodorus Biblioth. III. 7. Μετὰ δὲ ἔτη δέκα, οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες, κληθέντες Ἐπίγονοι, στρατεύειν ἐπὶ Θήβας προῃροῦντο, τὸν τῶν πατέρων θάνατον τιμωρήσασθαι βουλόμενοι. vide et Pindarum Pyth. VIII. et Strabon. lib. IX. p. 634. Ad hos Epigonos pertinet istud quod Diomedes loquitur in fragment. Oinei, p. 485. ed. Barn.

Ἐγὼ δὲ πατρὸς αἷμ' ἐτιμωρησάμην
Σὺν τοῖς ἐφηβήσασι τῶν ὁλωλότων.

Ver. 1225. (1235.) ᾠδὰς ὑστέροισι θήσετε, ut Troad. 1245. ἀοιδὰς δόντες ὑστέροις βροτῶν. *cantica*, id est, materiam *carminum* seu *poëmatum*: ut βίαν forte, *materiam violentiae*, ver. 451. μομφὴν *caussam quaerelae*, Coloss. iii. 13. et Sophocl. Ajac. 180.

Versu antecedenti, Κοὐκ ἔστιν ἄλλως, est Aristophanis Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα, Nub. 698. i. e. *ita, non aliter, fieri oportet*. pessime vertitur, *At praeter haec non sunt alia loca*. et ita Vesp. 1161. vid. et Εἰρήν. ver. 109.

Ver. 1228. (1238.) ἀνορθοῖς. Forte, ἀπορθοῖς, ut Sophocl. Antig. 646. Glossae: Ἀπόρθωσις, *planacio*. nam ἀνορθοῦν est *lapsum* vel *lapsurum erigere*, Idem Oedip. Tyran. 46. 51. Noster Bacch. 364. Budaeus G. L. p. 311. quod sensui hujus loci non convenit. Plato De Legg. VI. Θεὸν καὶ ἀγαθὴν Τύχην— ἐπικαλουμένους, ἀπορθοῦν αὐτοὺς τὸν κλῆρον πρὸς τὸ δικαιότατον. Qui ἀνορθοῦται, *jam* lapsus est, vel *peccavit*: qui ἀπορθοῦται, praevenitur ne labatur, vel peccet.

Ver. 1229. (1239.) ἐν ὅρκοις ζεύξομαι. Sic ὁρκίοισι ζυγεὶς Med. 735. ὁρκίοισι μεγάλοισι ἐνδεδέσθαι Herodot. III. 19. ἔνορκον θέσθαι, Sophocl. Philoct. 825.

Ver. 1231. (1241.) ἀσφαλῶς οἰκήσομεν. Demosthenes in Aristocrat. p. 293. ed. Taylor. ἐκ γὰρ τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν, ὑμῖν ὑπάρξει, μεγίστοις οὖσιν, ἀσφαλῶς οἰκεῖν· *summam potentiam securi tenere potestis*, vertit Wolfius. Οἰκεῖν, est *administrare, regere*, quod et docent lexica. Absolute (ut hic, et in loco Demosthenis citato) Xenophon Hist. Graec. lib. IV. p. 586. A. Plenius οἰκίαν τε καλῶς οἰκεῖν καὶ πόλιν. Idem Ἀπομνημ. lib. IV. p. 790. C. et Isocrates Panegyr. p. m. 149. ἐκείνοις τοῖς

ἔργοις ἐπιχειρεῖν, ἐξ ὧν τάς τε πόλεις ἀσφαλέστερον οἰκήσομεν, καὶ etc.

Ver. 1232. (1242.) ὅρκια δῶμεν Τῷδ' ἀνδρί. Argivi hic dicuntur διδόναι ὅρκια seu ὅρκον *dare jusjurandum* i. e. *jurare* Theseo; et Theseus λαμβάνειν vel δέχεσθαι *accipere* eorum ὅρκον ver. 1188. et sic Aristoph. Ran. 597. Nonnunquam tamen Graeci more prorsus contrario loquuntur; secundum quem Theseus dici potuit διδόναι ὅρκον *Argivis*, i. e. facere *ut Argivi jurarent:* et tunc Argivi dicerentur λαμβάνειν vel δέχεσθαι ὅρκον, *to take an oath.* Demosthenes Paragraph. πρὸς Ἀπατούριον p. m. 79. ἐνεστηκυίας δὲ τῆς δίκης, δίδωσιν ὁ Παρμένων ὅρκον τούτῳ (Ἀπατουρίῳ) περί τινων ἐγκλημάτων· καὶ οὗτος ἐδέξατο. ubi Parmeno *dedit* vel *obtulit* jusjurandum Apaturio, et Apaturius *accepit* conditionem, et *juravit.* vide quae sequuntur. *(et Plutarch. Eumen. p. 585. E.) In nostro Idiomate haec duplex significatio locutionis *to give an oath*, adhuc servatur. nam *I give my oath*, est, *ego juro.* sed, *I gave him the oath*, est, *ego feci ut ille juraret.* *[Plura hujusce generis notavi ad Iphig. Aul. ver. 460. quae ab iis qui Graecam linguam intelligere cupiunt, summopere sunt observanda.]

Post versum ultimum in nonnullis editionibus ponuntur asterisci, signum defectus. Sensui fabulae nihil mihi videtur deesse, neque defectum aliquem innuit Aldina. Si quid absit, forte fuerit solennis iste epilogus, Ὦ μέγα σεμνὰ Νίκα etc. vel iste alter, Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων etc. Alterum horum, ut ad fabulam non spectantium, fieri potest ut omiserint librarii. Epigraphe ista, Εὐριπίδου Ἱκέτιδες, invenitur in vetustis editionibus, et opinor in MSS.

Hesychius: Ἀναδρομαί· αὐξήσεις, βλαστήσεις. Εὐριπίδης Ἱκέτισιν, Τψιπύλῃ. Haec vox non nunc invenitur in hoc dramate. *(Forte excidit post v. 262. Nam istud v. 1000. Προσέβαν ΔΡΟΜΑΣ ἐξ ἐμῶν etc. non video quomodo huc detorqueri possit.)

P. ELMSLEY'S

REVIEW OF MARKLAND'S SUPPLICES.

(Quarterly Review N. XIV. (third edit. 1819.) p. 441.—456.)

---

441 Out of the long list of our countrymen who cultivated Greek literature during the eighteenth century, seven names of distinguished eminence have lately been selected by a very competent judge of the subject, who, if it were not for the unfortunate circumstance of his being still alive, would be fairly entitled to a place at the first table of grammatical or critical fame in preference to more than one of the guests whom he has admitted to it. These guests are Richard Bentley, Richard Dawes, Jeremiah Markland, John Taylor, Jonathan or John Toup *), Thomas Tyrwhitt, and Richard Porson. We do not object to this selection, although we are not quite certain that one of the preceding names ought not to be exchanged for that of Samuel Musgrave. To be one of seven or eight men who have attained the greatest eminence in a department of knowledge to the pursuit of which hundreds have devoted the greater part of their lives, must be acknowledged to be no inconsiderable achievement. The following character of Markland, which is contained in one of Hurd's letters to Warburton, and which we transcribe from the publication now before us **), must unquestionably be considered as a caricature.

'After all, I believe the author is a good man, and a learned; but a miserable instance of a man of slender parts and sense, besotted by a fondness for his own peculiar study, and stupified by an intense application to the *minutiae* of it.'

Much of the asperity of this censure is, of course, to be attributed to that noble contempt, which men of cultivated under-

---

*) 'It is remarkable, that though his name was *Jonathan*, in his later writings [for instance, in the title-page and dedication of his edition of Longinus] he always calls himself in Latin *Joannes Toupius*. In some of the books he had when young, he has written *E Libris Jona. Toup.*' — Gentleman's Magazine, March, 1785. p. 186. Before he became bold enough to write *Joannes Toupius* at length, he called himself in Latin *Jo. Toupius*. He adopts this contraction in his *Emendationes in Suidam*, and he is called *Jo. Toupius* by Dr. Burney, who writes at full length the names of the other six 'Magnanimi Heroës.' The old controversy respecting *Consul Tertium* and *Consul Tertio* was decided in the same manner. A. Gellius, L. X. cap. 1.

**) See pp. 148 and 149 of first part or volume. [p. 151 152. ed. Lips.]

tandings so frequently feel for literary and scientific pursuits dif-
erent from their own. As, however, the bishop does not appear
o have despised all verbal critics, and as the bishop's patron was
lso the patron of Toup, it is probable, that the low esteem in 442
vhich poor Markland was held, arose, in some degree, from his
lindness in not discovering that William Warburton was the first
livine, philosopher, and critic of the age, and that Richard Hurd
vas the second. We are willing to recur to any mode of account-
ng for Hurd's unfavourable opinion of Markland's mental facul-
ies, rather than to allow the enemy to maintain, on such grave
uthority, that, if labour and patience be not wanting, any block-
ead may be fashioned into what is commonly called a great
cholar. At the same time, it is not our intention to assert that
Markland was a man of genius, or that he possessed a very vi-
gorous understanding. When Dr. Burney saluted him by the name
of 'Magnanimous Hero', we apprehend that it was not Dr. Bur-
ney's intention that the expression should pass current for the
highest value at which it is capable of being estimated *). Mark-
and's literary character is not very difficult to describe. He was
endowed with a respectable portion of judgment and sagacity.
He was very laborious, loved retirement, and spent a long life in
he study of the Greek and Latin languages. For modesty, can-
dour, literary honesty, and courteousness to other scholars, he
s justly considered as the model which ought to be proposed for
he imitation of every critic. Gifted as he was, we are not aware
that he could have applied his faculties to any object, with more
credit to himself and more andvantage to others, than to the cul-
tivation of ancient literature. He certainly would not have been
eminent as a theologian, a metaphysician, a political economist,
an historian, a poet, an orator, a writer of farces, or a reviewer.

Of all Markland's critical writings, which are numerous, the
most elaborate, as well as the most generally esteemed, is his Com-
mentary on the Supplices of Euripides. This work, after it had
lain by for several years, was given by the author to the late Dr.
Heberden, with full liberty either to print it or to burn it. Dr.
Heberden politely chose the former alternative, and, accordingly,
in the year 1763, when Markland was more than seventy years of
age **), the Supplices of Euripides and the commentary of Mark-

*) It may also be said with great truth, that *Magnanimous Heroes* is not a fair translation of *Magnanimi Heroes*. See Warburton's translation of Thomas Bentley's dedication of his Horace. Notes to the Dunciad, B. II. v. 205.

**) Markland died on the 7th of July, 1776. In a short account of his life, inserted in the Annual Register for that year, he is said to have been born in August, 1692.

land, together with the *Quaestio Grammatica* and the *Explicationes Veterum aliquot Auctorum*, mentioned in the title of this article, were very elegantly printed by William Bowyer in a thin quarto volume. The press was corrected by Dr. Jortin. A second edition, in octavo, with several additions, omissions, and corrections, was published in the year 1775. Markland's notes on the Iphigenia in Aulide, and Iphigenia in Tauris, which are much less copious and valuable than those on the Supplices, were published in octavo in the year 1771, and were never reprinted until the appearance of the present volume.

In correcting the text of these three plays, Markland derived great assistance from the collation of three manuscripts in the Royal Library at Paris, which was communicated to him by Musgrave, and of which Musgrave himself afterwards made use in preparing his own edition of Euripides. Only two of these copies are manuscripts in the true sense of the word. In the catalogue of the MSS. of the Royal Library they are numbered 2887 and 2817. The former is called A by Markland and E by Musgrave. The latter is called B by Markland and G by Musgrave. The third copy, which is called C by Markland and P by Musgrave, is thus described in Musgrave's list: *Liber Impressus ejusdem Bibliothecae, collatus cum MSto usque ad finem Iphigeniae Tauricae.* In the library of Wadham College, Oxford, there is a copy of the Aldine edition of Euripides, collated with an unknown manuscript in some of the plays. This collation is called Codex Oxoniensis by Markland, who has made no use of it except in the Iphigenia in Tauris.

On comparing the various readings of the three Parisian copies, as they are exhibited by Markland, with Musgrave's representation of them, we observe that each of these editors has neglected to mention several readings which are noticed by the other, and which, in our opinion, ought to have been noticed by both. We also observe that Markland and Musgrave sometimes differ in their representation of the readings of the same passage in the same manuscript. In the Supplices, for instance, the common reading of v. 106 is as follows: *Οἱ δ' ἀμφὶ τόνδε παῖδες, ἢ* (*ἢ recte Barnesius*) *τούτου τέκνα;* if Markland is correct, the *Codex Regius* 2817 reads *τῶνδε* instead of *τόνδε*. If Musgrave is correct, the same manuscript reads *τούτων* instead of *τούτου*. If Markland, as well as Musgrave, had actually examined the manuscript in question, we should be tempted to suspect that the MS. reads both *τῶνδε παῖδες* and *τούτων τέκνα*, and that each collator had been guilty of a different oversight. But Markland's acquaintance with the Parisian manuscripts appears to have been derived entirely from Musgrave's collation. It is evident, therefore, that, in the

present instance, either Markland or Musgrave has unintentionally misrepresented the reading of one of those manuscripts. There is nothing extraordinary in these omissions and misrepresentations, against which the greatest care and attention will hardly secure an editor. It frequently happens that two accounts of the readings 444
of the same manuscript differ so widely from each other, as almost to outweigh the strongest evidence of the identity of the copies from which the collations are taken.

Markland's editions of these three tragedies having become scarce, we should have been glad to see a reimpression of them, even if it had been made without any improvement. This, however, is very far from being the case in the present instance. Although the editor of the volume (or rather volumes) now before us does not name himself, it is well known that the publication of it was superintended by Mr. Gaisford of Christ Church, Oxford, who has lately been appointed Regius Professor of Greek in that University. We are informed by Mr. Gaisford, in a very short advertissement, that he has occasionally altered Markland's text, although never without sufficient authority; that to Markland's notes he has added a selection from those of Musgrave and others; and that he has been enabled to enrich the present edition with a number of short notes copied from Mr. Porson's writing in the margins of his copies of the preceding editions. Many of Mr. Porson's *notulae* are very curious and valuable, and their number is considerable. If we did not foresee that this article will be intolerably long, we would point out the principal improvements of the text of which Mr. Porson is the author. With the greatest of all these improvements the friends of ancient literature are already well acquainted; — we mean the rejection of the last scene of the Iphigenia in Aulide, beginning with v. 1532. Several verses in this scene had excited the suspicions of Markland: for instance, v. 1589. *Ἧς αἵματι βωμὸς ἐῤῥαίνετ' ἄρδην τῆς θεοῦ.*

Among other improvements in the edition, we ought to mention the readings of the Aldine edition, which are only occasionally mentioned by Markland, but which Mr. Gaisford has represented very diligently and faithfully. Mr. Gaisford has also printed the commentary on the Supplices in such a manner as distinctly to exhibit the variations of the quarto and octavo editions. To the *Explicationes Veterum aliquot Auctorum* Mr. Gaisford has subjoined five letters from Markland to D'Orville, copied from the originals in the Bodleian library *). We are afraid that grown

*) In one of these letters, Markland enters into the tiresome and absurd disputes between D'Orville and De Pauw, (the Peacock,) and talks of *Tota grex absona de corte Junonia.* It is difficult to be witty

gentlemen, who wish to refresh their knowledge of Greek, will hardly allow us to include among these improvements the omission of the Latin version.

445 In Markland's own editions, the verses of these three plays are numbered exactly as in the edition of Barnes, with the exception of about a hundred lines at the end of the Supplices, in which Markland has produced a small variation, by counting, as two verses, v. 1127 of Barnes's edition. In Mr. Gaisford's edition of the Supplices, the first song of the Chorus, which is printed according to the arrangement of Dr. Burney, contains eleven lines more than in Markland's edition. Mr. Gaisford has also made one verse of vv. 278 and 279 of Markland's edition. In consequence of these two alterations, the verse which is numbered 280 in Markland's edition is numbered 290 by Mr. Gaisford. This difference is continued to the end of the play. Mr. Gaisford has not altered the numbers in the two other plays, and in Markland's Commentary on the Supplices Mr. Gaisford has exhibited Markland's numeration as well as his own. We adhere to the numeration of Barnes and Beck.

It is almost unnecessary to inform the reader, that notwithstanding the labours of Markland, the text of these three tragedies was full of difficult and corrupt passages. The number of these passages is, indeed, greatly reduced in the present edition, but it is still very considerable. The Iphigenia in Aulide, in particular, which is one of the finest of our author's tragedies, is so much depraved, that great part of the pleasure which ought to arise from the perusal of it, is lost to the reader. Could we hope that the present number of our Review would find its way into the study of Mr. Frederic Henry Bothe at Berlin, we would earnestly recommend the Iphigenia in Aulide to his earliest consideration. We have perused with infinite delight, the fourteen admirable Greek tragedies which he has composed on the subjects of the fourteen surviving plays of Aeschylus and Sophocles. By retaining all that is tolerable in the original tragedies, and by adding much that is excellent of his own, Mr. Bothe has produced two sets of dramatic compositions, which are as much superior to their prototypes, as the *Orlando Inamorato* of Berni is superior to that of Boiardo. Hereafter, the original Aeschylus and the original Sophocles must be considered in the same light as the old

---

and wise at the same time, and, accordingly, rather more than a year afterwards, Markland discovered, on reading over the foul copy of his letter, that he ought to have said *Totus grex absonus*. It is a proof of the tranquillity of his temper, that this discovery appears not to have affected his health.

plays, on which some of Shakspeare's plays are founded. We are not certain that the task of rewriting the Iphigenia in Aulide could not be executed in England. But Mr. Bothe has already obtained possession of the ground, and it seems reasonable that he should be maintained in it.

We must not be understood as meaning to insinuate that passages which we are unable to explain or correct are inexplicable or incorrigible, when we profess to believe, that many of the difficulties and corruptions of these three plays are placed far beyond the reach of criticism. It is possible, indeed, that manuscripts may be discovered which differ widely from those which 446
are already known, and that the true readings of some passages may lie concealed in those citations of ancient authors which have eluded the vigilance of Porson and other critics. It is probable that the printed and unprinted remains of the ancient grammarians would repay to an editor of these plays the labour of a minutely attentive examination. In the mean time, much may be done in a small way by a careful and reiterated perusal of the text. Although most of the observations contained in the following pages are of very little consequence when separately considered, perhaps they may derive some value from their number. Nothing but want of room has prevented us from enlarging the number very considerably. We request the reader, before he lays aside this article, to compare the following corrections with the received text. Suppl. 92. *καινῶν*. V. 303. *σφάλλει*. V. 393. *ἑκοῦσά γ'*. V. 455. *νυμφεύσεται*. V. 543. *κρυφήσονται*. V. 726. *τοιόνδε τοι*. V. 745. *Οἳ τόξ' ἐπεντείνοντες*. V. 767. *Δεινὸν μὲν οὖν*. V. 782. *ἐμοὶ δὲ δὴ παίδων*. V. 797. *κοίν' εἰς Ἅιδου*. V. 842. *εἰπὲ δ'*. V. 1022. *Φερσεφόνας* (*Φερσεφονείας Aldus*). Iph. Aul. 141. *ἁλσώδεις ἕζῃ*. V. 193. *τὸν Οἰλέως*. V. 194. *τᾶς Σαλαμῖνος*. V. 675. *ἑστήξεις*. Vv. 873, 880, 1131. *κτενεῖν*. V. 1358. *μαχεῖ*. V. 1438. *μήτ' οὖν σύ*. V. 1450. *ἔπος τι*. V. 1458. *δόλῳ γ'*. *ἀγεννῶς τ'*. V. 1484. *ἢ χρεὼν*. Iph. Taur. 4. *τοῦ δ'*. V. 105. *θεοῦ τε*. V. 311. *ἀπέψη*. V. 375. *ἰοῦσα Πηλέως*. V. 489. *τάς τ' ἐμὰς*. V. 658. *ταυτὰ*. V. 848. *δόμοισιν*. V. 856. *ὦ ξύγγον'*. V. 932. *ἠγγέλθης*. V. 950. *παρέσχον, οἴκων ὄντες*. V. 1014. *πόλισμα Παλλάδος*. V. 1064. *καλόν τοι γλῶσσ'*. V. 1206. *κἀκκομιζόντων γε*. V. 1210. *ξυναντῶσιν*. V. 1235. *Δηλίοις*. V. 1435. *ποῖ δὴ διωγμὸν*.

SUPPLICES.

V. 21. *Ἄδραστος, ὄμμα δάκρυσιν τέγγων ὅδε, Κεῖται*. The comma after *ὅδε* ought to be expunged. The words *ὅδε κεῖται* are to be translated *Lies here*. So in the Hecuba, v. 486. *Αὕτη πέλας σοῦ, νῶτ' ἔχουσ' ἐπὶ χθονὶ, Ταλθύβιε, κεῖται*. In English, *Here*

she lies. Phoen. 1692. *Τώδ' ἐκτάδην σοι κεῖσθον ἀλλήλοιν πέλας. Here they lie.* Iph. Taur. 267. *Ἔλεξε δ' οὐχ ὁρᾶτε; δαίμονές τινες Θάσσουσιν οἵδε. Some gods are sitting here.* It is proper to admonish learners, that the pronouns ὅδε and οὗτος are frequently to be rendered *Here,* and still more frequently *Hither.* In the Heraclidae, the Chorus says to Iolaus, v. 81. *Ὅδ' ἐκ τίνος γῆς ὦ γέρον τετράπτολιν Ξύνοικον ἦλθες λαόν;* So the passage is pointed in the two earliest editions. In the third edition, that is to say, the Basil edition of 1544, ὅδ' is followed by a note of interrogation, as if the meaning were, *Is this the man?* The ancient punctuation has never been restored. The nominative plural οἵδε, when joined to a verb which signifies motion to a place, is often corrupted into ὧδε. See Soph. Oed. Col. 111. where Brunck
447 ought to have adopted the reading of his *Membranae,* and of the old editions: *Σίγα. πορεύονται γὰρ οἵδε δή τινες Χρόνῳ παλαιοὶ, σῆς ἕδρας ἐπίσκοποι.* So Eurip. Or. 348. *Καὶ μὴν βασιλεὺς ὅδε δὴ στείχει Μενέλαος ἄναξ.* Here also most of the editions read ὧδε.

V. 37. *Κήρυξ πρὸς ἄστυ, δεῦρο Θησέα καλῶν.* Markland and Mr. Gaisford, in their notes on this line, point out several verses, in which the last syllable of the accusative singular of nouns ending in ΕΥΣ is made short, contrary to the ordinary practice of the Attic poets. To these instances we are inclined to add Eurip. El. 409. *Ἔλθ' ὡς παλαιὸν τροφέ' ἐμοῦ φίλου πατρός.* The common reading is *παλαιὸν τροφὸν,* which we apprehend not to be better Greek than *παλαιὸν παρθένον.* Compare v. 16. *Τὸν μὲν πατρὸς γεραιὸς ἐκκλέπτει τροφεύς.* In v. 276. of the same play, the last syllabe of the accusative plural is made short: *Ἐλθὼν δὲ δὴ πῶς φονέας ἂν κτάνοι πατρός;*

V. 50. *Ῥυσὰ δὲ σαρκῶν πολιῶν καταδρύμματα χειρῶν.* Read *καταδρύμματα χειροῖν.* So v. 774 many editions, including that now before us, read *λελειμένος* with a single *M.*

V. 87. *Τίνων γόων ἤκουσα; καὶ στέρνων κτύπον, Νεκρῶν τε θρήνους, τῶνδ' ἀνακτόρων ἄπο Ἠχοῦς λούσης;* Read, *Τίνων γόον τ' ἤκουσα.* In order to establish this alteration, we will subjoin the Aldine reading of a few passages of our poet, in which the termination of a *substantive* has been improperly assimilated to that of an adjoining word. Some examples of the same depravation of the termination of an *adjective* will be given in a subsequent page. Phoen. 739. *Τί δ' εἰ καθιππεύσαιμεν Ἀργείων στρατῶν (στρατόν);* Suppl. 16. *νεκροὺς δὲ τοὺς ὀλωλότας δορὶ Θάψαι θέλουσι τῶνδε μητέρων (μητέρες), χθονί.* Ibid. 25. *Νεκρὸν (νεκρῶν) κομιστὴν, ἢ λόγοισιν, ἢ δορὸς Ῥώμῃ γενέσθαι.* Ibid. 1151. *Χαλκέοισιν ὅπλοις Δαναιδῶν στρατηλατῶν (στρατηλάταν).* In this verse, the common reading is two degrees removed from the true reading, *Δαναιδᾶν στρατηλάταν.* Tro. 685. *Ὁ μὲν, παρ' οἴαχ',*

ὃ δ' (ὅδ' *Aldus*) ἐπὶ λαίφεσιν βεβὼς, Ὁ δ' ἄντλων (ἄντλον) εἴργων ναός. Hel. 454. Ἄγγειλον εἴσω δεσπότοισι (δεσπόταισι) τοῖσι σοῖς. Ion. 1181. Ἦν δὴ φερόντων μόχθους (μόχθος) ἀργυρηλάτους Χρυσέας τε φιάλας.

V. 116. Οἶσθ' ἣν στρατείαν ἐστράτευσ' ὀλεθρίαν; *Efferri potest sine interrogatione.* M. Perhaps we may say, *Efferri* debet *sine interrogatione.* So Iph. Taur. 517. Τροίαν ἴσως οἶσθ', ἧς ἀπαντᾷ λόγος. Androm. 564. Ἔριν δὲ τὴν κατ' οἶκον οἶσθά που κλύων. Bacch. 462. Τὸν ἀνθεμώδη Τμῶλον οἶσθά που κλύων. Heracl. 89. Τὸν Ἡράκλειον ἴστε που παραστάτην Ἰόλαον. οὐ γὰρ σῶμ' ἀπήρυκτον τόδε. The enclitic *που* has not prevented the two last examples from being printed with the mark of interrogation. Mr. Porson has retained the interrogation in Hec. 239. Οἶσθ' ἡνίκ' ἦλθες Ἰλίου κατάσκοπος, and has omitted it in v. 994. Οἶσθ' οὖν Ἀθάνας Ἰλίας ἵνα στέγαι.

V. 120. Τούτους θανόντας ἦλθον ἐξαιτῶν πόλιν. Read, ἐξαιτῶν πάλιν. So Aesch. Suppl. 345. Αἰτοῦσι μὴ 'κδῷς (or μὴ 'κδοὺς) πασὶν Αἰγύπτου πάλιν.

V. 133. Τῷ δ' ἐξέδωκας παῖδας Ἀργείων σέθεν; *Toîς pro τῷ optime conveniret, si quemadmodum τῷ pro τίνι, ita τοῖς pro τίσι ponerent Tragici. Quod non factum puto.* M. Soph. Trach. 986. Παρὰ τοῖσι βροτῶν κεῖμαι;

V. 149. Ὁ δ' Οἰδίπου παῖς, τίνι τρόπῳ Θήβας λιπών. Παῖς, *quod ab omnibus exemplaribus aberat, inserendum putavi metri gratia.* G. Mr. Gaisford's emendation is confirmed by the autho- 448
rity of Mr. Porson, who has collected several instances of the same omission *).

---

*) A person who is not familiarly acquainted with the rude and inartificial economy of the Greek drama can hardly read this verse without exclaiming, in the words of Mr. Sneer, *Pray, Mr. Puff, how came Sir Christopher Hatton never to ask that question before?* The ignorance of Theseus is more surprising, because it appears from the beginning of the play, that his mother Aethra, for an old lady, was reasonably well versed in the history of Thebes. There is, however, a greater defect in the character of Theseus than his inattention to foreign affairs: — we mean, the total absence of courtesy and delicacy in his conduct towards a great prince in distress. In one passage, (v. 513.) Adrastus, who very naturally wishes to ease his mind by railing at the representative of his enemy, is roughly interrupted by Theseus before he has time to pronounce three words. In another place, (v. 590.) he is desired to keep out of the way, that he may not do mischief by his unlucky presence. It must be confessed, that this is very different from the style of Racine, and, to say the truth, from the style of Racine's master, in his conversation with James the Second. Markland is sensible of the incivility of Theseus, but attributes it, in his second edition, to the poet's dislike of the Argives. See his note on v. 127.

V. 158. *Τί δὲ πλέον; ἦλθον Ἀμφιάρεω γε πρὸς βίαν.* Instead of *τί δὲ πλέον*, Mr. Porson (*Praef. ad Hec.* p. 40.) silently reads *τί πλεῖον*, which reading Mr. Gaisford has admitted into the text. It is certain, that in tragic iambics, a monosyllable which is incapable of beginning a verse, as *ἂν, γὰρ, δὲ, μὲν, τε, τις*, is very rarely employed as the second syllable of a tribrach or dactyl. To the best of our knowledge, Aeschylus affords no example of this license, and Sophocles only two: Phil. 999. *Οὐδέποτέ γ' οὐδ' ἦν χρῆ με πᾶν παθεῖν κακόν.* Ibid. 1392. *Οὐδέποθ' ἑκόντα γ' ὥστε τὴν Τροίαν ἰδεῖν.* Perhaps, however, in these verses, *οὐδέποτε* is to be considered as one word, as it is commonly represented. In the remains of Euripides, we have observed the following examples: I. Or. 2. *Οὐδὲ πάθος, οὐδὲ συμφορὰ θεήλατος.* It is obvious that *οὐδὲ* may be considered as one word, as well as *οὐδέποτε*. We shall hereafter endeavour to shew, that the rhythm of the verse is not much improved by considering *οὐδὲ* as a dissyllable. II. Phoen. 541. *Ξυνδεῖ. τὸ γὰρ ἴσον, νόμιμον ἀνθρώποις ἔφυ.* III. Suppl. 368. *Εἰ γὰρ ἐπὶ τέρμα, καὶ τὸ πλέον ἐμῶν κακῶν.* IV. Iph. Aul. 308. *Οὐδὲ σὲ φέρειν γ' ἅπασιν Ἕλλησιν κακά.* The common reading is, *Οὐδέ σε φέρειν δεῖ πᾶσιν.* V. Ibid. 498. *Εἰ δέ τι κόρης σῆς θεσφάτων μέτεστί σοι.* VI. Bacch. 192. *Ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἂν ὁ θεὸς τιμὴν ἔχοι.* The true reading seems to be, *Ἀλλ' οὐχ ὁμοίαν ὁ θεὸς ἂν τιμὴν ἔχοι.* VII. Ibid. 285. *Ὥστε διὰ τοῦτον τἀγάθ' ἀνθρώπους ἔχειν.* Perhaps *Διὰ τοῦτον ὥστε* *). VIII. Ei. 580. *Οὐδέποτ' ἐδόξασ'. οὐδ' ἐγὼ γὰρ ἤλπισα.* It may be observed, that in six of these eight verses,
449 as well as in the verse now under consideration, the foot which we consider as licentious is the first foot of the verse **).

---

*) *Quam ex emendatione addidisti*, says Mr. Porson, (*Praef. ad Hec. p.* 17.) *particula τε (vel γε) si in MSS. omnibus reperiretur, ejicienda esset: quippe quae nunquam secunda pedis trisyllabi syllaba esse possit.* Mr. Porson notices, as exceptions to his rule, Aristoph. Plut. 345, 408. He passes over in silence v. 421 of the same play: *Οὔτε θεός, οὔτ' ἄνθρωπος· ὥστ' ἀπολώλατον.* So also Ran. 807, *Οὔτε γὰρ Ἀθηναίοις ξυνέβαινεν Αἰσχύλος.* Among the fragments of Alexis preserved by Athenaeus, we find three verses beginning with *οὔτε*. P. 23, C. *Οὔτε γὰρ ὕπνος δήπουθεν οὐδέν' ἂν λάβοι.* P. 125, F. *Οὔτε φιάλη. μετεῖχε δ' ἀμφοῖν τοῖν ῥυθμοῖν.* P. 562, B. *Οὔτε θεός, οὔτ' ἄνθρωπος, οὔτ' ἀβέλτερος.* Mr. Porson has not noticed the two following fragments of Menander. I. *Apud Athen. p.* 364, *E.*: *Ἐγὼ μὲν οὖν, ὧν γε θεός, οὐκ εἴασα τὴν Ὀσφὺν ἂν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπιθεῖναί ποτε, Εἰ μὴ καθήγιζέν τις ἅμα τὴν ἔγχελυν.* II. *Apud Schol. ad Soph. Oed. C.* 1375. *Ὁ τε Πολυνείκης πῶς ἀπώλετ' οὐχ ὁρᾷς;*

**) In Brunck's edition of Aristophanes we have been able to discover only thirteen instances of the license in question in any foot except the first. Of these at least four are corrupt. I. Ach. 392.

V. 220. *Ὅστις κόρας μὲν, θεσφάτοις Φοίβου ζυγεὶς, Ξένοισιν ὧδ' ἔδωκας, ὡς ζώντων θεῶν.* The *δὲ* which answers to this *μὲν* occurs in v. 229. *Εἰς δὲ στρατείαν πάντας Ἀργείους ἄγων.* We must read *λαμπρόν τε* v. 222, and *εὐδαιμονοῦντάς τ'* v. 225. The words *χρῆν γὰρ οὔτε σώματα*, v. 223, together with the five following verses, form a parenthesis. The substance of this arrangement may be collected from Markland's note.

V. 258. *Ἄγ', ὦ γεραιὰ, στείχετε, γλαυκὴν χλόην Αὐτοῦ λιποῦσαι φυλλάδος καταστροφῆ.* We prefer the reading mentioned by Markland, *Ἀλλ' ὦ γεραιὰ*, as in v. 359. *Ἀλλ', ὦ γεραιὰ, σέμν' ἀφαιρεῖτε στέφη Μητρὸς, πρὸς οἴκους ὥς νιν Αἰγέως ἄγω* *).

Ὡς σκῆψιν ἂν ἀγὼν οὗτος οὐκ ἐσδέξεται. The particle is omitted by Suidas, v. *Σίσυφος.* The true reading, *ὡς σκῆψιν ἀγὼν*, is pointed out by Mr. Porson in Maty's Review, vol. iv. p. 65. II. Ibid. 1209. *Τί με σὺ κυνεῖς; τί με σὺ δάκνεις;* Read *τί σύ με.* III. Eq. 20. *Ἀλλ' εὑρέ τιν' ἀπόκινον ἀπὸ τοῦ δεσπότου.* Perhaps we ought to read *τὴν ἀπόκινον.* IV. Vesp. 767. *Περὶ τοῦ; τί ληρεῖς; ταῦθ' ἅπερ ἐκεῖ πράττετε.* V. Av. 1043. *Σὺ δέ γ' οἷσί περ Ὀτοτύξιοι χρήσει τάχα.* VI. Av. 1614. *Νὴ τὸν Ποσειδῶ, ταῦτά γε σὺ* (*ταῦτά γε τοι Rav.*) *καλῶς λέγεις.* Read, *ταυταγὶ καλῶς λέγεις.* VII. Ibid. 1364. *Τὸν μὲν πατέρα μὴ τύπτε· ταύτην δέ γε λαβών.* The true reading is undoubtedly *ταυτηνδὶ λαβὼν.* VIII. Thesm. 8. *Οὐδ' ἄρ' ὁρᾶν δεῖ μ'; οὐχ, ἃ γ' ἂν ἀκούειν δέῃ.* IX. Ibid. 554. *Ἀλλ' οὐκέτ' ἂν ἔχοις. ὅσα γὰρ ᾔδης, ἐξέχεας ἅπαντα.* X. Ran. 1436. *Περὶ τῆς πόλεως ἥντιν' ἔχετον σωτηρίαν.* XI. Eccl. 1087. *Ἕλκοντε τοὺς πλωτῆρας ἂν ἀπεκναίετε.* XII. Plut. 227. *Καὶ δὴ βαδίζω. τοῦτο δὲ τὸ κρεάδιον.* The Ravenna MS. reads *τοῦτο δὴ τὸ κρεάδιον.* We read *τουτοδὶ κρεάδιον.* XIII. Ibid. 813. *Χαλκῆ γέγονε. τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σαπρούς.* The same eleven comedies contain near fifty instances of this license in the first foot of an iambic verse.

*) Theseus, however, does not conduct his mother to the mansion of Aegeus, but takes her behind the scenes, where she changes her dress, and soon afterwards returns in the habit and character of the Theban herald. The competitors for the prize of tragedy at Athens, like the competitors for the prize of equine velocity at Newmarket, were compelled to observe several regulations, which were instituted for the purpose of preserving some degree of equality in their performances. The actors were not only assigned by lot to the several competitors, but the number which each competitor was allowed to employ was limited to three. See Hesychius, v. *Νέμεσις ὑποκριτῶν.* In consequence of this regulation, when three characters were already on the stage, a fourth could not be introduced without allowing one of the three actors sufficient time to retire and change his dress. As the actors were not allowed to *edge away at the top*, like the confidant of Tilburina, it was always necessary to furnish the performer, whose services were required in a new capacity, with a decent reason for retiring. Thus, in the Oedipus Coloneus of Sophocles, Ismene goes away to offer sacrifice at v. 509, and returns in the character of Theseus, after about forty lines, during which interval Oedipus and Antigone remain on the stage. Soon

450 V. 273. *Τέκνων τε θνατῶν κομίσαι δέμας, ὦ μελέα' γώ. Τέκνων τεθνεώτων Marklandus, τεθναότων Musgravius.* G. Euripides, to the best of our recollection, does not use either *τεθνεὼς* or *τεθναώς*. In the present passage, we suspect that he wrote, *Τέκνων δμαθέντων. Δμαθεὶς* signifies *killed* or *dead.* See Alc. 125. Iph. T. 199. 229. Tro. 175.

V. 296. *Αἰσχρόν γ' ἔλεξας, χρήστ' ἐπικρύπτειν φίλους.* Mr. Hermann's emendation, *χρήστ' ἔπη κρύπτειν φίλους*, is specious. See Erfurdt *ad Oed. Tyr.* 635, which verse may perhaps be read as follows: *Δρᾶσαι δικαιοῖ, τοῖνδέ γ' ἀποκρίνας κακοῖν.*

V. 346. *Δράσων τάδ' εἶμι, καὶ νεκροὺς ἐκλύσομαι, Λόγοισι πείσων.* Read, *Λόγοισι πείσας.* So Iph. Taur. 1048. *ΟΡ. Λάθρα δ' ἄνακτος, ἢ εἰδότος, δράσεις τάδε; ΙΦ. Πείσασα μύθοις. οὐ γὰρ ἂν λάθοιμί γε.* In the old editions of the Supplices, the contrary fault to that which we have just corrected occurs in v. 542. *Κἀμοὶ μὲν ἦλθες δεῖν' ἀπειλήσας ἔπη.* Markland reads *ἀπειλήσων* on the authority of all the MSS.

V. 407. *οὐχὶ τῷ πλούτῳ διδοὺς Τὸ πλεῖστον, ἀλλὰ χὠ πένης ἔχων ἴσον.* Read, *τὸ πλεῖον*, comparing v. 379. See also Porson *ad Phoen.* 612.

V. 453. *Τερπνὰς τυράννοις ἡδονὰς, ὅταν θέλῃ, Δάκρυα δ' ἑτοιμάζουσι. Idem ac si scripsisset, Δάκρυα δὲ τοῖς γονεῦσι, vel τοῖς τεκοῦσι.* M. We read *Δάκρυα δὲ τοῖς διδοῦσι. Διδόναι* is a very common word for giving daughters either in marriage or concubinage.

V. 469. *Εἰ δ' ἔστιν ἐν τῇ πρὶν θεοῦ δῦναι σέλας, Λύσαντα σέμνα στεμμάτων μυστήρια, Τῆσδ' ἐξελαύνειν.* Although the common reading is defended by Musgrave, we do not hesitate to read with Markland, *Εἰ δ' ἔστιν ἐν γῇ.* We also read, Iph. Taur. 1454.

---

afterwards, (v. 847,) while Oedipus, Creon, and Antigone, are on the stage, Antigone is violently carried off by Creon's attendants, and returns as Theseus after about the same interval as before. It may be observed that, in this play, as in several others, it is impossible to distribute the parts for the three actors so as to give the whole of each part to the same actor. Theseus, at his second appearance, cannot chuse but be a different individual from his first representative. In the same play, Oedipus, Antigone, Ismene, and Polynices, are on the stage together from v. 1249 to v. 1446. But it is to be observed that Ismene is not only mute during the presence of Polynices, but that, in this part of the play, she does not speak a word from her entrance to her exit. The poet was at liberty to employ as many mutes as he thought proper. Perhaps this note may appear somewhat long, and rather irrelevant. We can only say, that the type is small, and that the French critics, in their interpretation of the *Nec quarta loqui persona laboret* of Horace, have omitted to point out the origin of that rule.

Ἐπώνυμον γῆς Ταυρικῆς, πόνων τε σῶν. In v. 481 of the Helena, Aldus reads: Λακεδαίμονος τῆς δεῦρο νοστήσας' ἄπο. Mr. Porson refers to a similar error in 1202. (1193 Barnes.) of the Phoenissae *). Markland makes no observation on the expression τῆσδ' ἐξελαύνειν, which occurs twice in the Andromache: v. 651. Ἣν χρῆν σ' ἐλαύνειν τήνδ' ὑπὲρ Νείλου ῥοὰς, Ὑπέρ τε Φᾶσιν. v. 710. Καὶ παῖς ἄτεκνος, ἣν ὅδ' ἐξ ἡμῶν γεγὼς, Ἑλᾷ δι' οἴκων τῆσδ' (τήνδ', MSS.) ἐπισπάσας κόμης. If τήνδ' is the true reading in these two passages, it probably ought to be adopted in the Supplices. We do not understand the expression.

V. 494. Σὺ δ' ἄνδρας ἐχθροὺς, καὶ θανόντας ὠφελεῖς, Θάπτων, κομίζων θ' οὓς ὕβρις ἀπώλεσεν. This is the reading of Markland's own editions, as well as of all the preceding editions. In the present edition, Mr. Gaisford has admitted into the text two emendations proposed by Markland. In the first line, Mr. Gaisford reads Σὺ δ' ἄνδρας ἐχθροὺς θεοῖς, θανόντας ὠφελεῖς. With this reading, the truth of which seems to admit of no doubt, may be compared the Aldine lection of Androm. 1259. Τοὶοιπὸν ἤδη καὶ θεὸς συνοικήσεις θεῷ. In the following verse, Mr. Gaisford reads οὓς ὕβρεις ἀπώλεσαν. Mr. Porson and the Quarterly Reviewers prefer Musgrave's emendation, οὓς ὕβρισμ' ἀπώλεσεν. We believe that the plural ὕβρεις occurs only three times in the tragedies: Bacch. 247, Heracl. 924, Herc. 741. In the first of these passages, we prefer ὕβρισμ' ὑβρίζειν, and ὕβρισμ' ὑβρίζων, 451 in the third. In the Heraclidae, Heath and Musgrave read ὕβριν on account of the metre. Perhaps, however, the true reading is Ἔσχεν δ' ὕβρις ἀνδρὸς, in which ἔσχεν must be interpreted ἐπαύσατο. In v. 1296 of the Bacchae, where the common reading is ὕβριν ὑβρισθεὶς, we read ὕβριν γ' ὑβρισθείς.

V. 506. Φιλεῖν μὲν οὖν χρὴ τοὺς σοφοὺς πρῶτον τέκνα, Ἔπειτα τοκέας, πατρίδα θ' ἣν αὔξειν χρεὼν, Καὶ μὴ κατάξαι. As ἄγω has no other aorist than ἤγαγον, κατάξαι must be the aorist of καταγνύναι, *to break*. Notwithstanding the authority of Markland, who retains the version of Portus, *et non frangere*, we do not believe that καταγνύναι πατρίδα is Greek. Read, Καὶ μὴ ταράξαι. All the editions of Aristophanes before that of Brunck read κατάρξω for ταράξω, Ach. 621. Instead of κατάρξω, Reiske proposes to read κατάξω, *confringam*. Ταράξαι πατρίδα is good Greek, as *to disturb one's country* is good English. So Herc. 604. πόλιν τε σὴν Μὴ πρὶν ταράξῃς (*f.* μὴ ξυνταράξῃς), πρὶν τάδ' εὖ

*) Heracl. 163. Τί δῆτα φήσεις; ποῖα πεδί' ἀφαιρεθεὶς, Τιρυνθίοις θῆς πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν; Read, ποῖα πεδί' ἀφαιρεθεὶς Τιρυνθίας γῆς.

θέσθαι, τέκνον. See also a passage on the Heraclidae, which we shall produce in our observation on Suppl. 732.

V. 511. Ἐξαρκέσας ἦν Ζεὺς ὁ τιμωρούμενος· Ὑμᾶς δ' ὑβρίζειν οὐκ ἐχρῆν τοιάνδ' ὕβριν. In the old editions, these verses conclude the speech of the Theban herald. Markland has attributed them to Adrastus, with the consent of one MS. In our opinion they ought to be given to the Chorus, which commonly interposes a pair of iambics between two long speeches. See vv. 193, 250, 332, 463. To Adrastus we give only the words ὦ παγκάκιστε, as in the common editions. As he is interrupted by Theseus, that interruption is made more properly after two words, than after two lines and a half.

V. 573. Πολλοὺς ἔτλην δὴ κἀτέρους ἄλλους πόνους. *An Graece dicitur ἑτέρους ἄλλους? Credam cum exemplum indubitabile videro.* M. Aristophanes Θεσμοφοριαζούσαις B. Fr. 3. Ἄλλα τε τοιαῦθ' ἕτερα μυρί' ἐκιχλίζετο.

V. 641. Ὦ φίλτατ', εὖ μὲν νόστον ἀγγέλλεις σέθεν, Τήν τ' ἀμφὶ Θησέως τάξιν. εἰ δὲ καὶ στρατὸς Σῶς ἐστ' Ἀθηνῶν, πάντ' ἂν ἀγγέλλοις φίλα. Read with Markland, Τήν τ' ἀμφὶ Θησέως πρᾶξιν. So Aesch. Prom. 701. Τὸν ἀμφ' ἑαυτῆς ἆθλον ἐξηγουμένης. There are two difficulties in this passage which the editors have not noticed. In the first place, we suspect that στρατὸς Ἀθηνῶν is not quite so legitimate an expression in Greek, as *the army of Athens* is in English. Perhaps the difficulty might be removed by reading στρατὸς — Ἀθάνας, authority for which alteration may be found in v. 601. Στράτευμα μὲν Παλλάδος κριθήσεται. But another difficulty remains, from which we are unable to extricate ourselves by so simple a process. When the news of a victory is brought, instead of expressing apprehensions for the safety of the victorious army, we should rather have expected the old ladies of the Chorus to inquire after certain individuals, in whose safety they might be supposed to take a particular interest. Thus, in the Heraclidae, when the messenger brings the account of the defeat of Eurystheus, Alcmena immediately asks whether her grandchildren are safe. v. 790. It is needless to multiply examples of a practice, which has been regularly transmitted from the days of Hercules to those of Lord Wellington. In the present instance, it appears to us that it was incumbent on
452 the Chorus to appear very anxious respecting the fate of Theseus. These things being premised, we venture to prognosticate that in the edition of Mr. Bothe, the words in question will be thus represented: εἰ δὲ κοίρανος Σῶς ἐστ' Ἀθηνῶν. The answer of the Ἄγγελος agrees much better with this reading, than with that which extends the question of the Chorus to the whole army: Σῶς. καὶ πέπραγεν ὡς Ἄδραστος ὤφελε Πρᾶξαι, ξὺν Ἀργείοισιν

ὡς ἀπ' Ἰνάχου Στείλας, ἐπεστράτευσε Καδμείων πόλιν. The comparison between Adrastus, who is present, and Theseus, is just and proper, if not polite. Mr. Bothe will not fail to remark, that Theseus is addressed by the title Κοίραν' Ἀθηνῶν by Sophocles, Oed. Col. 1759. We hope that Mr. Bothe will be able to satisfy his readers respecting the process by which the letters ΚΟΙΡΑΝΟΣ were corrupted into ΚΑΙΣΤΡΑΤΟΣ. No conjectural emendation is *perfectly* satisfactory, unless the origin of the common reading can be made apparent. We are afraid that the frequent corruption of κοίρανος into τύραννος, of which one instance occurs in v. 1080 of the Iphigenia in Tauris, will hardly be accepted as a confirmation of Mr. Bothe's emendation, which we hawe taken the liberty to anticipate.

V. 732. Θεοὺς νομίζω, καὶ δοκῶ τὰς ξυμφορὰς Ἔχειν ἔλασσον, τῶνδε τισάντων δίκην. The adverb ἔλασσον requires us to read τῆς ξυμφορᾶς, with Scaliger and others, according to the well known expressions, ἅλις ἔχειν τοῦ δυστυχεῖν, ῥᾷον ἔχειν τῆς νόσου, εὖ ἔχειν τῶν φρενῶν, etc. See Valckenaer *ad Hippol.* 462, Brunck *ad Oed. Tyr.* 709, etc. So Heracl. 379. Μή μοι δορὶ συνταράξῃς Τὰν εὖ χαρίτων ἔχουσαν Πόλιν, ἀλλ' ἀνάσχου. The modern editions read, from the emendation of Brodaeus, τὰν εὐχαρίστως ἔχουσαν. The reading of Aldus, τὰν εὐχαρίστων ἔχουσαν, approaches nearer to the truth.

V. 739. Ἐτεοκλέους τε σύμβασιν ποιουμένου, Μέτρια θέλοντος, οὐκ ἐχρήζομεν λαβεῖν. Mr. Gaisford has admitted into the text Markland's conjectural emendation, μέτρια τε δόντος. *Notissimus est usus*, says Markland, δόντος *pro* dare volente *vel* offerente. It may be so: but we could have wished for a better example of this *notissimus usus* than the words of Plutarch, Πολλάκις αὐτοῦ πολλὰ καὶ διδόντος, καὶ δεομένου λαβεῖν, οὐκ ἠθέλησεν. Ἐδίδου, indeed, frequently signifies *he offered*, but we believe that ἔδωκε generally, if not always, signifies *he gave*. In the present instance, we are inclined to retain the common reading. We are not partial to unnecessary alterations of the text, except when proposed by ourselves, in which case we regard them with great complacency. It may be observed, that the tragedians love to join together participles, as in the two verses now before us, without the conjunctive particles. So Phoen. 77. Ὁ δ' Ἄργος ἐλθὼν, κῆδος Ἀδράστου λαβὼν, Πολλὴν ἀθροίσας ἀσπίδ' Ἀργείων, ἄγει. Iph. Taur. 695. Σωθεὶς δὲ, παῖδας ἐξ ἐμῆς ὁμοσπόρου Κτησάμενος, ἣν ἔδωκά σοι δάμαρτ' ἔχειν, Ὄνομά τ' ἐμοῦ γένοιτ' ἂν, οὔτ' ἄπαις δόμος Πατρῷος οὐμὸς ἐξαλειφθείη ποτ' ἄν. In this passage both Markland and Musgrave conjecture ἔκ τ' ἐμῆς ὁμοσπόρου. Ibid. 1379.

Κἂν τῷδε (δεινὸς γὰρ κλύδων ὤκειλε ναῦν Πρὸς γῆν, φόβος δ' ἦν ὥστε μὴ τέγξαι πόδα) Λαβὼν Ὀρέστης ὦμον εἰς ἀριστερὸν, Βὰς εἰς θάλασσαν, κἀπὶ κλίμακος θορὼν, Ἔθηκ' ἀδελφὴν ἐντὸς εὐσέλμου νεώς. Markland proposes, without any necessity, *Βάς τ' εἰς θάλασσαν.*

V. 763. *Οὐδεὶς ἐπέστη τῷδε δοῦλος ὢν πόνῳ. Φαίης ἂν, εἰ*
453 *παρῆσθ', ὅτ' ἠγάπα νεκρούς.* In all the editions, these two verses are given to the *Ἄγγελος.* We believe rightly: but we also believe, that a verse is wanting, which ought to be interposed between them, and to be given to Adrastus. Of the two succeeding verses, the second alone ought to be given to the messenger, as in the common editions. *ΑΔ. Ἔνιψεν αὐτὸς τῶν ταλαιπώρων σφαγάς; ΑΓ. Κἄστρωσέ γ' εὐνὰς, κἀκάλυψε σώματα.* Markland in his notes, and Mr. Gaisford in the text of the present edition, assign both these verses to the Messenger. 'It could hardly have occurred to Adrastus,' says Markland, 'to ask whether Theseus himself had washed the wounds of the dead bodies.' We apprehend that the next preceding question of Adrastus, which we suppose to be lost, would make every thing clear, if it were preserved.

V. 882. *Παῖς ὤν, ἐτόλμησ' εὐθὺς οὐ πρὸς ἡδονὰς Μουσῶν τραπέσθαι, πρὸς τὸ μαλθακὸν βίον.* One MS. reads *βίον.* See our observations on v. 87. Markland mentions, although not with approbation, the emendation of Reiske, *πρός τε μαλθακὸν βίον.* There can be little doubt, we think, that the poet wrote *καὶ τὸ μαλθακὸν βίου*, and that the present reading is formed from *καὶ πρὸς τὸ μαλθακὸν βίου*, a very natural corruption of the original reading. The propensity of transcribers to add the prepositions without necessity, and also to omit the wrong word in verses which have more than the proper number of syllables, is well known.

V. 916. *Ἃ δ' ὧν μάθοι παῖς, ταῦτα σώζεσθαι φιλεῖ Πρὸς γῆρας. Lege ἃ δ' ἂν μάθῃ παῖς.* Porson. The same correction is necessary in two passages of the second Iphigenia. V. 19. *Πρὶν ἂν κόρην σὴν Ἰφιγένειαν Ἄρτεμις Λάβῃ σφαγεῖσαν.* V. 1302. *Οὔ· πρίν γ' ἂν εἴπῃ τοὔπος ἑρμηνεὺς τόδε.* So Soph. Trach. 415. *Οὔ· πρίν γ' ἂν εἴπῃς ἱστορούμενος βραχύ.* No less than three examples of the same fault occur in the play just mentioned. I. v. 2. *Ὡς οὐκ ἂν αἰῶν' ἐκμάθοις βροτῶν, πρὶν ἂν Θάνοι τις.* The Florentine edition of 1547 reads *θάνῃ*, which reading is also exhibited by Stobaeus, Tit. cv. p. 562. II. v. 164. *Χρόνον προτάξας ὡς τρίμηνον, ἡνίκ' ἂν Χώρας ἀπείη, κἀνιαύσιον βεβώς.* Read *ἡνίκα* without the particle, which ought to be retained, if the Aldine reading, *χώρας ἀπίῃ*, were correct. III. v. 686. *Κἀμοὶ τάδ' ἦν πρόῤῥητα, καὶ τοιαῦτ' ἔ-*

δρων, Τὸ φάρμακον τοῦτ' ἄπυρον, ἀκτῖνός τ' ἀεὶ Θερμῆς ἄθικτον, ἐν μυχοῖς σώζειν ἐμὲ, Ἕως ἂν ἀρτίχριστον ἁρμόσαιμί που. Read, Ἕως νιν ἀρτίχριστον.

V. 928. Τὸν Οἰδίπου τε παῖδα, Πολυνείκην λέγω. V. 1217. Τυδέως, ὃν ὠνόμαζε Διομήδην πατήρ. Read Πολυνείκη and Διομήδη. If the Attic form of these accusatives admitted the *N*, it is probable that some verses would be found in which the *N* could not be expunged without producing an unlawful *hiatus*. The old editions are very inconstant on this subject, as may be observed from the following examples, which we believe to be nearly all that are contained in the forty-four remaining Greek plays. I. Aesch. Theb. 1075. Τοὺς κλάοντας Πολυνείκην. This verse ends an anapestic system. II. Soph. Oed. Col. 375. Τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκη θρόνων. III. Ant. 198. Τὸν δ' αὖ ξύναιμον τοῦδε, Πολυνείκην λέγω. IV. Eurip. Phoen. 72. Φεύγειν ἑκόντα τήνδε Πολυνείκην χθόνα. V. Ibid. 76. Φυγάδα δ' ἀπωθεῖ τῆσδε Πολυνείκην χθονός. VI. Ibid. 297. Καλεῖ δὲ Πολυνείκην με Θηβαῖος λεώς. VII. Ibid. 639. Ἔξιθ' ἐκ χώρας. ἀληθῶς δ' ὄνομα Πολυνείκην πατήρ. VIII. Ibid. 1472. Οἱ μὲν πατάξαι πρόσθε Πολυνείκην δορί. IX. Cycl. 578. Ἅλις 454
Γανυμήδην τόνδ' ἔχων ἀναπαύσομαι. X. Aristoph. Nub. 355. Καὶ νῦν ὅτι Κλεισθένη εἶδον, ὁρᾷς, διὰ τοῦτ' ἐγένοντο γυναῖκες. Here we may observe, that the addition of the *N* would vitiate the metre. XI. Vesp. 1280. Εἶτ' Ἀριφράδην, πολύ τε θυμοσοφικώτατον. XII. Av. 513. Ὁ δ' ἄρ' εἱστήκην τὸν Λυσικράτη τηρῶν ὅτε δωροδοκοίη. XIII. Ibid. 1077. Ἤν ἀποκτείνῃ τις ὑμῶν Φιλοκράτη τὸν Στρούθιον. XIV. Lys. 103. Ἄπεστιν ἐπὶ Θρᾴκης φυλάττων Εὐκράτην. XV. Ibid. 1092. Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ Κλεισθένη βινήσομεν. XVI. Thesm. 848. Οὐ τὸν Παλαμήδην ψυχρὸν ὄντ' αἰσχύνεται. XVII. Ran. 425. Τὸν Κλεισθένη δ' ἀκούω. XVIII. Eccl. 366. Ἀντισθένην τις καλεσάτω πάσῃ τέχνῃ. We subjoin Brunck's note: Ἀντισθένη. *Sic alter Reg. ut Suidas in* χεζητιάων. *Vulgo* Ἀντισθένην. We add a nineteenth example from the Κρόνος of Phrynichus, quoted by the Scholiast on Aristophanes, Av. 988. Βούλει Διοπείθη μεταδράμω καὶ τύμπανα.

V. 1044. φράζετ' εἰ κατοίδατε. Read κατείδετε. There is no such word as κατοίδατε in the Attic dialect. The second person plural of οἶδα is always ἴστε. In the present passage, κατεῖδον is on all accounts better than κάτοιδα. *Tell me if you have seen her.*

V. 1066. Ὦ θύγατερ, οὐ μὴ μῦθον ἐπὶ πολλοὺς ἐρεῖς. *Omnino lege* εἰς πολλούς. Porson. When οὐ μή is prefixed to the future, in the sense of prohibition, we conceive that a note of interrogation ought to be added. In the preceding verse, the

words οὐ μὴ ἐρεῖς, the literal translation of which is *will you not speak*, are equivalent to μὴ εἴπῃς, in the same manner as the words οὐκ ἐρεῖς, when pronounced interrogatively, signify εἰπέ. *)

V. 1077. Μετέλαχες τύχας Οἰδιπόδα, γέρον, Μέρος, καὶ σὺ [καὶ] πόλις ἐμὰ τλάμων. We have added a syllable on account of the metre.

455 V. 1097. Read: Ἦ πρὸς μέλαθρα τοῦδε Καπανέως μόλω, Ἥδιστα πρίν γ' ἰδεῖν, ὅτ' ἦν παῖς ἥδε μοι. Ἀλλ' οὐκέτ' ἐστὶν ἥ γ' ἐμὴν γενειάδα Προσήγετ' ἀεὶ στόματι, καὶ κάρα τόδε Κατεῖχε χειροῖν; *Formerly delightful to behold.*

V. 1123—1163. There can be no doubt, that Markland is quite right in depriving Iphis and Evadne of all participation in this dialogue, and quite wrong in permitting Adrastus to open his lips in it. The verses ought to be distributed between ΧΟΡΟΣ and ΠΑΙΔΕΣ, but it is not easy to assign exactly the parts of the grand-mothers and the grand-children, as they fre-

---

*) For examples of this kind of negative imperative, see Aesch. Theb. 252. Soph. Trach. 980. Eurip. Med. 1151. Hippol. 215, 606. Androm. 758. Bacch. 343, 791. El. 383, 982, (Οὐ μὴ κακισθεὶς εἰς ἀνανδρίαν πεσεῖ;) Aristoph. Ach. 166. Nub. 296, 367, 505. Vesp. 397. Thesm. 1108. Ran. 298, 462, 524. When of two futures in the same sentence, the first is preceded by οὐ, and the second by μὴ, the first commands and the second prohibits. So Hippol. 498. Ὦ δεινὰ λέξας', οὐχὶ συγκλήσεις στόμα, Καὶ μὴ μεθήσεις αὖθις αἰσχίστους λόγους; So also Soph. Oed. Tyr. 637. Trach. 1185. Aj. 75. Eurip. Hel. 446. Aristoph. Eccl. 1144. On the other hand, we believe that οὐ μὴ prefixed to the subjunctive is equivalent to a negative future, as in Iph. Aul. 1465. ΚΛ. Ὦ τέκνον, οἴχει; ΙΦ. καὶ πάλιν γ' οὐ μὴ μόλω. *Yes, and I shall never return.* So also Iph. Taur. 18. Ἀγάμεμνον, οὐ μὴ ναῦς ἀφορμίσῃ χθονὸς, Πρὶν ἂν κόρην σὴν Ἰφιγένειαν Ἄρτεμις Λάβῃ σφαγεῖσαν. Mr. Gaisford reads ἀφορμίσει. The future is ἀφορμιεῖ. Notwithstanding the authority of Dawes and others, we believe that in this sense the subjunctive is more proper than the future, and that there is no difference between the subjunctive of the first aorist and that of the second. We must not conceal, however, that in the fortyfour remaining Greek plays, there are three passages which we are not able to reconcile with our notion of the two different uses of the particles οὐ μή. I. Soph. Oed. Col. 176. Οὔτοι μήποτέ σ' ἐκ τῶνδ' ἑδράνων, Ὦ γέρον, ἄκοντά τις ἄξει. Here we cannot read ἄξῃ, because, as we have already observed, ἄγω has no other aorist than ἤγαγον. Ἀγάγῃ, the reading of the Vatican MS., is incompatible with the metre. We have sometimes suspected ἄρῃ to be the true reading. Compare v. 264, 358. II. El. 1052. Ἀλλ' εἴσιθ'. οὔ σοι μὴ μεθέψομαί ποτε, Οὐδ' ἦν σφόδρ' ἱμείρουσα τυγχάνῃς. The subjunctive μετάσπωμαι is too unlike the future to be substituted for it on mere conjecture. We suspect that the poet wrote, οὔτοι σοι μεθέψομαί ποτε. Compare Eurip. Suppl. 1068. Heracl. 439. III. Aristoph. Ran. 508. μὰ τὸν Ἀπόλλω, οὐ μή σ' ἐγὼ Περιόψομ' ἀπελθόντ'. *Perhaps* οὐ may be omitted. Compare Av. 195. Eccl. 1000.

quently interrupt each other. So v. 1152. *ΠΑΙ. Ἐτ' εἰσορᾶν σε, πάτερ, ἐπ' ὀμμάτων δοκῶ. ΧΟ. Φίλον φίλημα παρὰ γένυν τιθέντα σόν. ΠΑΙ. Λόγων δὲ παρακέλευσμα σῶν. ΧΟ. Ἀέρι φερόμενον οἴχεται. ΠΑΙ. Δυοῖν δ' ἄχη, ματέρι τ' ἔλιπες. ΧΟ. Σέ τ' οὔποτ' ἄλγη πατρῷα λείψει.*

V. 1148. *Ἄλις ἀλγέων πάρεστί μοι. Pro πάρεστί μοι codd. A. B. μοι πάρεστι.* M. This variety leads us to suppose, that *μοι* is an interpolation. Read, *Ἄλις τῶνδ' ἀλγέων πάρεστι.* So v. 86. *Θανοῦσα τῶνδ' ἀλγέων λαθοίμαν.* Hippol. 366. *Ὦ τάλαινα τῶνδ' ἀλγέων.* Add, Troi. 579.

V. 1179. *Τί δήποθ' ὑμῖν ἄλλ' ὑπουργῆσαί με χρή;* Read, *Τί δῆτ' ἔθ' ὑμῖν.*

V. 1195. *Ἐν ᾧ δὲ τέμνειν χρὴ σφάγιά σ', ἄκουέ μου.* Although we are satisfied that Milton wrote, *And Tiresias, and Phineus, prophets old,* not, *And Phineus, and Tiresias, prophets old*, we suspect that Euripides wrote, *Ἐν ᾧ δὲ τέμνειν σφάγια χρή σ', ἄκουέ μου.* So v. 1205. *Ἧι δ' ἂν διοίξῃς σφάγια, καὶ τρώσῃς φόνον.* Iph. Taur. 40. *Κατάρχομαι μὲν, σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει.* Ibid. 280. *Θηρᾶν τε τῇ θεῷ σφάγια τἀπιχώρια.* Heracl. 373. *Καὶ δὴ παρῆκται σφάγια τάξεων ἑκάς.* We wish that it were in our power to improve the rhythm of the following verse by any transposition of the words: Iph. Taur. 566. *Κακῆς γυναικὸς χάριν ἄχαριν ἀπώλετο.*

V. 1221. *Πικροὶ γὰρ αὐτοῖς ἥξετ', ἐκτεθραμμένοι, Σκύμνοι λεόντων, πόλεος ἐκπορθήτορες.* We prefer the old punctuation, *ἐκτεθραμμένοι σκύμνοι λεόντων*, which Markland has silently altered. Portus, however, whose version is retained by Barnes, agrees with Markland: *Ubi enim creveritis, venietis acerbi ipsis* tanquam *catuli leonum, expugnatores urbis.* *) These

---

*) We observe that Markland constantly attributes this Latin version to Canter. Markland was deceived by the title-page of the Geneva edition of 1602: *Euripidis Tragoediae quae extant. Cum Latina Gulielmi Canteri interpretatione.* The Latin translation which appears in this edition is copied *verbatim* from the edition of Commelinus, which was printed at Heidelberg five years before. In the title-page of the Heidelberg edition the following words occur: *Latinam interpretationem M. Aemilius Portus, F. P. C. F. passim ita correxit et expolivit ut nova facie nitidoque cultu nunc primum in lucem prodeat.* The Latin version which Portus corrected and polished, was that of Gaspar Stiblinus, printed in the Basil edition of 1562. The Geneva editor has also suppressed poor Portus's dedication, in which he mentions the translation as his own work. It may be presumed that the name of Canter was introduced by the Geneva bookseller, in order to promote the sale of the edition. In the Geneva edition of Stobaeus, printed in the year 1609, the name of Gesner is carefully suppressed, probably with the intention that Canter, who really translated the *Eclogae*, might pass for the translator and

456 *minutiae* are very apt to escape the attention of an editor, particularly when a tolerable sense is produced by the punctuation which he finds already established. The following passage of Sophocles, for instance, is printed in every edition with a comma after the word *δυσσεβέστατον*: Aj. 1293. *Ἀτρέα δ', ὃς αὖ σ' ἔσπειρε, δυσσεβέστατον Προθέντ' ἀδελφῷ δεῖπνον οἰκείων κρεῶν.*

---

editor of the whole work. We see, therefore, that the booksellers knew the value of a name two hundred years ago quite as well as at present. Here we may remark, that the tradesmen of Geneva have long been celebrated for *finesse*. 'The public justice of the city is quick and good, and is more commended than the private justice of those that deal in trade: a want of sincerity is much lamented by those that know the town well.'—Burnet's Travels, p. 9, ed. 1724.

P. ELMSLEY'S

REVIEW OF HERMANN'S SUPPLICES.

(Classical Journal N. XVI.)

According to a kind of promise made in the fifteenth Num- 417
ber of the Classical Journal, we now present our readers with an account of Mr. Hermann's edition of the Supplices of Euripides. It bears so great a resemblance to his edition of the Hercules Furens, of which we have already given an account, that we have less to say on the present than on the former occasion, before we proceed to the consideration of particular passages. Referring to our general observations on the edition of the Hercules Furens, we have only to observe of the edition of the Supplices, that it is, upon the whole, rather superior in merit to its predecessor. It discovers fewer marks of precipitation; and the notes which accompany it, are somewhat more copious, frequent, and satisfactory.

It is to be regretted, that it was not in Mr. Hermann's power to avail himself of the notes of Porson on this tragedy, and of the other valuable additional matter contained in the last impression of Markland's edition, which was printed at Oxford under the superintendance of Mr. Gaisford. Like the editions of Aeschylus by Turnebus and Robortellus, these two editions of the Supplices were printed in the same year, without any appearance, as far as we can observe, that either editor was aware of the publication of another edition in a different part of the world. To point out the new readings of any importance which are common to these editions, is one of the duties which we have imposed upon ourselves in the preparation of the present article.

The volume which was printed under the direction of Mr. Gaisford, contains, as the reader probably knows, not only the Supplices, but also the first and second Iphigenia, with the annotations of Markland. A criticism on this volume appeared in the fourteenth Number of the Quarterly Review, in which a considerable number of conjectural emendations of the text of these three tragedies was proposed. Some additional emenda- 418
tions were proposed in the fifteenth Number. Although Mr. Hermann's edition of the Supplices was published several months

before the fourteenth Number of the Quarterly Review, it was probably unknown to the author of the criticism in question, who has in several instances proposed corrections as his own, which appear in Mr. Hermann's text or notes. In the following pages, it is our intention to notice all such corrections in their proper places. But it is not our intention to notice all Mr. Hermann's corrections. We shall content ourselves with selecting those which are most remarkable, and those which seem to afford us an opportunity of contributing our mite of information to the general stock of knowledge in this department of literature.

Specious emendations of former critics are not so frequently passed over unnoticed in Mr. Hermann's edition of the Supplices, as in his edition of the Hercules Furens. At the same time, it appears to us, that Mr. Hermann's text of the Supplices might be improved in several instances, by receiving into it the reading which is exhibited in the note. After Mr. Porson's observations on v. 166. of this tragedy (*Suppl. praef. ad Hec.* p. xxxi.), we certainly expected that the reading of every future edition would be, *Πολιὸς ἀνὴρ, τύραννος ἰσοδαίμων πάρος.* If the reader will attentively examine Mr. Porson's arguments in favor of *ἰσοδαίμων*, we think that he will agree with us in considering Mr. Hermann's preference of *εὐδαίμων*, the reading of the manuscripts, as an instance of no small perversity of judgment. Perhaps it may be said, that in this instance Mr. Hermann's judgment was warped by the recollection of Mr. Porson's sarcasms *), and that if the same emendation had been proposed in the same words by Markland, Reiske, or Musgrave, he would have adopted it without hesitation. But Markland, Reiske, and Musgrave, all concur in reading, v. 27. *Μόνῳ τόδ' ἔργον προστιθεὶς ἐμῷ τέκνῳ, Πόλει τ' Ἀθηνῶν.* Yet Mr. Hermann expressly rejects this emendation, which appears
419 to us to be indubitable, and retains the common reading, *Μόνου τόδ' ἔργον.* In the following pages, we shall seldom bring forward errors of this kind, except when we think ourselves able to make some addition to the arguments in favor of a reading which Mr. Hermann rejects.

We observe nothing in Mr. Hermann's preface to the Supplices, which calls for particular animadversion, except one pas-

*) By way of example, the reader may compare the passage which begins with the words, *Verum, quantumvis hanc veniam postulent tetrametri iambici* (p. xliii.), with pp. 176. 177. of Mr. Hermann's book *de Metris Poetarum Graecorum et Romanorum.* Perhaps the open abuse contained in Mr. Porson's note on Med. 675. was less distasteful to the patient, than the indirect derision of this passage.

sage; which might serve as a text to a very curious critical discourse. We had drawn up some pages of a commentary on this passage, which we think it expedient to cancel, partly on account of the great length of this article, and partly because Mr. Hermann refers to a tract written by himself, which we have never seen, and are not able to procure.

We have nothing farther to premise, before we proceed to business, except to request the indulgence of the reader for any involuntary plagiarisms which may be detected in the following pages. No person except a regular working critic can be aware of the difficulty of avoiding such plagiarisms; a difficulty which has increased during the last twenty years with as great rapidity as the national debt. To read over all the Greek criticism which issues from the presses of England and Germany, with the faint hope of finding in a large volume two or three ingenious observations relating to our present purpose, is a task to which the brazen-entrailed Didymus himself, if he were now alive, would hardly be competent. We never see a list of new publications from Leipzig, without regretting that leaden age of criticism, in which every thing relating to the emendation and illustration of the Greek tragedians, might be found in "the mild limbo of our father Heath," and the writings of four or five Dutch professors. In these evil days, and in a slight performance like the present article, all that can be reasonably expected of us is, that we shall not propose as our own, any thing which is contained in the common and obvious sources of information.

Vv. 42—86. The first song of the chorus is divided into three strophes and three antistrophes. The first four of these six divisions were never discovered to be antistrophic, until Musgrave collated the *liber Puteani*, in which the strophes and antistrophes are distinctly marked. In the common editions, 420
these four divisions make twenty-nine verses. If the first verse had been divided into two, the Aldine text and arrangement might have been retained, without altering or displacing a syllable on account of the metre. Instead of thirty verses of many sorts and sizes, Mr. Hermann exhibits forty dimeters of the three following descriptions: I. ⏑⏑—— | ⏑⏑—⏓ | II. ⏑⏑—— | ⏑⏑⏓ | III. ⏑⏑— | ⏑⏑—— | There are twenty-two verses of the first kind, ten of the second, and eight of the third. With one very slight difference, occasioned by a difference in the reading, Mr. Hermann's arrangement exactly agrees with Mr. Gaisford's, who received it from Dr. Burney.

V. 42. Ἱκετεύω σε, γεραιὰ, | γεραιῶν ἐκ στομάτων, πρὸς | γόνυ κλίνουσα τὸ σὸν, | ἵνα μοι τέκνα λῦσαι | φθιμένων νεκύων.

οἳ | καταλείπουσι μέλη | θανάτῳ λυσιμελεῖ θηρ|σὶν ὀρείοισι βοράν. *Recte hoc* [φθιμένων νεκύων, κ. τ. λ.] *interpretatur Brodaeus*, e caesorum sepultura carentium strage. HERMANN. This interpretation is so exceedingly harsh, that we agree with Musgrave in considering the common text as corrupt, although we do not agree with him in reading στίχα—νεάκων instead of τέκνα—νεκύων. As we are unable to propose a correction, we should have passed over this passage in silence, if we were not desirous of mentioning, that the fourth line, in which the difficulty lies, ought to begin with a consonant, on account of the preceding short syllable, which ought to be made long by position. The whole strophe is to be scanned as one verse. Mr. Herm does not mention the Aldine reading, ἄνομοι τέκνα λῦσαι, which, to say the truth, does not much assist us in our endeavours to discover an emendation.

V. 50. Ῥυ|σὰ (ῥυσσὰ *Herm.*) δὲ σαρκῶν πολιῶν | καταδρύμματα χειρῶν. *Recte Ernestius in Lexico Graeco* [*monente Beckio*] καταδρύμματα *pro vulgato* καταδρύματα. HERMANN. The theme is καταδρύπτω. The Quarterly Reviewer mentions a similar error, λελειμένος for λελειμμένος, which was introduced into v. 774. of this play by the printer of the Basil edition of 1551, and is retained in all the subsequent editions prior to that of Musgrave. Many editions also read λελειμένος, v. 904. In the passage before us, the Quarterly Reviewer proposes καταδρύμματα χειροῖν, meaning, we presume, that χειροῖν shall be considered as the dative. Perhaps a similar alteration may be made with propriety in the following passage: Phoen. 69. Τὼ δ' εἰς φόβον πεσόντε, μὴ τελεσφόρους Εὐχὰς θεοὶ κραίνωσιν, οἰκούντων ὁμοῦ. Although the genitive οἰκούντων may be defended, we prefer the dative οἰκούντοιν. Compare Aesch. Theb. 806. Τὰς δ' ἑβδόμας ὁ σεμνὸς ἑβδομαγέτης Ἄναξ Ἀπόλλων εἵλετ', Οἰδίπου γένει Κραίνων παλαιὰς Λαΐου δυσβουλίας.

V. 59. Παράπεισον δὲ σὺν, ὃν λισ|σόμεθ', ἐλθεῖν τέκνον Ἰσμη|νὸν, ἐμάν τ' εἰς χέρα θεῖναι | νεκύων θαλερῶν σώ|ματα λάϊνον τάφον. *Libri* σώματα λάϊνον τάφον. *Brodaeus, Barnesius, Heathius, Marklandus* λάϊνον εἰς τάφον. *Vulgatam lectionem una littera mutata et syllaba una repetita sic emendandam puto,* σώματ' ἀλαίνοντα τάφου. HERMANN. We omit the remainder of the note, in which Mr. Hermann endeavours, without much success, to prove, that the three words σώματ' ἀλαίνοντα τάφου signify *bodies deprived of burial.* We read, σῶμα ταλαίνας ἄταφον. The order is, ἐμάν τ' εἰς χέρα ταλαίνας. So τὸν ἐμὸν ἔχει μόχθον ἀθλίας v. 921. Many similar expressions are collected by Valckenaer, *ad Phoen.* 1518, 9. With

421

regard to σῶμα for σώματα, compare Herc. 702. χρόνος γὰρ ἤδη δαρὸς, ἐξ ὅτου πέπλοις Κοσμεῖσθε σῶμα, καὶ νεκρῶν ἀγάλμασιν. So also Med. 1108. Σῶμά τ' ἐς ἥβην ἤλυθε τέκνων. We agree with Brunck and Matthiae in considering this as the true reading. Compare also v. 273. of this play: Τέκνων—— κορίσαι δέμας.

V. 68. Ἱκετεύω, τὸν ἐμὸν παῖ|δα τάλαιν' ἐν χερὶ θεῖναι | νέκυν, ἀμφιβαλεῖν λυ|γρὰ μέλη παιδὸς ἐμοῦ. *Legebatur* νέκυ'. *Emendarunt Marklandus et Reiskius, caetera non omni ex parte recte constituentes.* || *Legebatur* παιδός γ' ἐμοῦ, *et in Marklandi codice C. qui hic valde interpolatus est,* παιδὸς δὴ ἐμοῦ. Hermann. In all the editions before Mr. Gaisford's, the words Νέκυ' ἀμφιβαλεῖν λυγρὰ μέλη παιδός γ' ἐμοῦ, make one line. The particle seems to have been inserted for the purpose of making a trimeter iambic, which is to be scanned as follows: ⏑—|⏑—|—⏑|⏑—|⏑—|⏑—. In our note on v. 1210. of the Hercules Furens, we had occasion to mention the violent propensity of the transcribers to convert verses of other measures into trimeter iambics. An example or two of that propensity will not be misplaced on the present occasion. I. Eurip. Or. 141. Τιθεῖτε, μὴ ψοφεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος. Mr. Porson restored τίθετε. If he had also read μὴ 'στω κτύπος, he would have been under no necessity of converting τίνα δὲ συμφορὰν into τίνας δὲ συμφορὰς v. 154. II. Hel. 692. Οὐκ ἔστι μάτηρ, ἀγχόνειον δὲ βρόχον. Erfurdt (*ad Soph. Aj.* 1109.) does not very well know what to make of this verse, *strophis nondum restitutis.* A learned countryman of our own, who has attempted to restore the strophes, changes δὲ into γάρ. We read, Οὐκ ἔστι μάτηρ, ἀγχόνιον δὲ βρόχον. The metre is the same as that which Mr. Porson mentions in his preface to the Hecuba (p. xii.) as occurring frequently in the first choral ode of the Ajax. It also occurs several times in the Andromache. See v. 767. etc. 1010. etc. See also Alc. 879. 896. Hel. 1113. 1132. Ion. 768. 770.

V. 71. Ἀγὼν ὅδ' ἄλλος ἔρχεται, γόων γόοις | διάδοχος. ἄκουσιν προπόλων χέρες. *Optime Marklandus hos versus Aethrae tribuit.* Musgrave. Mr. Hermann justly observes (p. xviii.), that the chorus ought not to be interrupted in this manner by one of the persons of the drama. He prefixes to v. 71. the title ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΘΕΡΑΠΑΙΝΩΝ, and supposes that the four first divisions of this ode are sung by the mistresses, and the two last by their maids. The mention of the mistresses and their maids reminds us of a small difficulty relating to 422
the chorus of this tragedy. It is well known, that the tragic chorus consisted of fifteen persons; whereas seven Argive la-

dies, with a maid each, amount to no more than fourteen. Mr. Hermann thinks, that as the chorus stood drawn up in five ranks, each rank consisting of three persons, the middle place of the middle rank might be left vacant without attracting the observation of the spectators. The objection to this supposition is, that the fraud would infallibly be detected, as soon as these afflicted mothers and their afflicted companions began to beguile their sorrows with a dance. We are inclined to believe, that one of the ladies was allowed two maids. Mr. Hermann mentions this supposition, but rejects it as an invidious distinction. It seems to us, that this distinction might have been allowed to queen Iocasta, without exciting the indignation of her six companions. We assure the reader, that this question respecting the fifteenth χορευτής, is discussed by Mr. Hermann with perfect gravity, pp. xvi. xvii.

V. 95. ἔκ τε γὰρ γερασμίων Ὄσσων ἐλαύνουσ' οἰκτρὸν εἰς γεῖαν δάκρυ, Κουραὶ δὲ καὶ πεπλώματ' οὐ θεωρικά. *Non opus Marklandi conjectura* κουραί τε. HERMANN. To us the alteration appears to be absolutely necessary. We are not of the number of those who read in the twentieth verse of the Iliad, Παῖδα δέ μοι λῦσαί τε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε. Mr. Hermann, however, thinks so differently from us, that he mentions this passage in his preface (p. xi.), as one of those in which his reasons for retaining the common reading are too evident to require explanation. He also retains λαμπρὸν δὲ v. 222. εὐδαιμονοῦντας δ' v. 225. καλὸν δ' v. 373. ὃς οὐδὲ v. 523. νεκρούς δὲ v. 524. ὁ δ' ὄλβιός νιν v. 554. and perhaps a few other similar errors, if, indeed, δὲ is erroneous in every one of these instances. The only instance of the opposite fault which we have noticed in his edition, is ζητῶν τ' v. 1038. The passage before us did not occur to Mr. Porson, when he objected to ἔκ τε γὰρ in the following passage of the Troades: v. 770. Δαίνυσθε τοῦδε σάρκας. ἔκ τε γὰρ θεῶν Διολλύμεσθα, παιδί τ' οὐ δυναίμεθ' ἂν Θάνατον ἀρῆξαι. His words are: *Si* τε *et* γὰρ *conjuncta alibi in Euripide exstarent, hunc locum sanum faterer. Lege* ἔκ τοι γὰρ θεῶν (*Adversar.* p. 264.). Mr. Burges also reads ἔκ τοι γὰρ θεῶν. We are unable to divine Mr. Porson's meaning, when he appears to dispute the propriety of γὰρ after τε. See Soph. Ant. 1168. Eurip. Hec. 14. Med. 473. Suppl. 552. etc. To our conception, ἐκ θεῶν διολλύμεσθα is a much more proper expression in the mouth of a Trojan princess, than ἔκ τοι θεῶν διολλύμεσθα.

V. 135. ΘΗ. Ἀλλὰ ξένοις ἔδωκας Ἀργείας κόρας; ΑΔ. Τυδεῖ γε, Πολυνείκει τε τῷ Θηβαγενεῖ. *Vulgo* Τυδεί τε. *Hoc* τε

δεῦ codd. Paris. omittunt. HERMANN. The Quarterly Reviewer also reads *Τυδεῖ γε.*

V. 149. *Ὁ δ' Οἰδίπου παῖς τίνι τρόπῳ Θήβας λιπών; Ad-* 423
didi παῖς, quod deerat. Et sic jam Erfurdtius ad Ajacem p. 628. HERMANN. So also Mr. Porson and Mr. Gaisford.

V. 152. *ΑΔ. Ἀλλ' οἱ μένοντες τοὺς ἀπόντας ἠδίκουν. ΘΗ. Ἦ κού σφ' ἀδελφὸς χρημάτων νοσφίζεται.* This passage is truly Euripidean, and may be compared with the passage in which Helena, believing that her husband's nephew is about to cut his own throat, is represented as taking possession of his effects before he is dead. See Porson *ad Or.* 1106. Oedipus, it seems, happening to die while Polynices was absent from home, Eteocles took advantage of this circumstance to cheat his brother of his lawful share of their common father's private property. Euripides loves to descend to particulars in this manner. But we must observe, that although Euripides would probably have preferred the tragedy of George Barnwell to that of Macbeth, he is not answerable for the general fact, that the strong box of Oedipus, rather than his sceptre, was the original object of contention between his two sons. This is the unvarying language of the lofty Aeschylus, in his *Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας.* See vv. 717. 733. 794. 823. 909. etc. So also Hesiod v. 161. *Καὶ τοὺς μὲν πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ, Τοὺς μὲν ἐφ' ἑπτακύλῳ Θήβῃ, Καδμηΐδι γαίῃ, Ὤλεσε μαρναμένους ΜΗΛΩΝ ἕνεκ' Οἰδιπόδαο· Τοὺς δὲ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης Ἐς Τροιὴν ἀγαγὼν, Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο.* Sophocles gives both dignity and probability to the fable, by representing Polynices as expelled from his father's throne by one of those revolutions, which, even in modern times, frequently transfer the sceptre from the hands of the lawful heir to those of some more popular member of the royal family. See Oed. C. 371. *seqq.* 1292. *seqq.* 1354. *seqq.* The story of the agreement to reign by turns, and of the violation of that agreement by Eteocles, which appears in the Phoenissae of Euripides, was perhaps invented by Euripides.

V. 154. *Τινὶ διδάξων (δικάζων codd.) ἦλθον, εἴτ' ἀπωλόμην.* Markland proposes, *Τοῦτ' ἐκδικήσων.* Mr. Hermann reads, *Τοῦτ' ἐκδικάζων.* We prefer this reading, as there are two authorities for the compound *ἐκδικάζω* in this play, vv. 1151. 1214. In the first of these passages, *ἐκδικανὰν*, the reading of all the editions before that of Markland, is a mere barbarism, as is *συνδικάσω* with the third syllable long, Med. 157. There would be room to hesitate between *ἐκδικανὰν* and *ἐκδικητὰν*, if the manuscripts [illegible] of the former reading.

V. 158. *Τί δὲ πλέον; ἦλθον Ἀμφιαρεώ γε πρὸς βίαν. Porsonus in suppl. praef. ad Hec. p. xxxvii.* [*xl.*] *citat τί πλεῖον. Idem γε ex codd. addendum monuit, omissum in edd.* HERMANN. The note of interrogation precedes *πλέον* in all the editions prior to that of Markland. Whether we read, *Τί δέ;*
424 *πλέον*—*Τί δὲ πλέον;*—or, *Τί πλεῖον;*—we are unable to explain these words. Is *πλεῖον* ever used adverbially by the tragic poets?

V. 198. *Ἐγὼ δὲ τούτοις ἀντίαν γνώμην ἔχω, Πλείω τὰ χρηστὰ τῶν κακῶν εἶναι βροτοῖς.* So Andocides *περὶ τῶν Μυστηρίων* p. 3. *ed. Reisk. Ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, πολὺ τὴν ἐναντίαν τούτοις γνώμην ἔχω.* The opinion respecting the commodities of human life, which Euripides here opposes, had probably been maintained at the preceding feast of Bacchus by some successful competitor for the prize.

V. 248. *Χαίρων ἴθι δὴ μὴ γὰρ βεβούλευσαι καλῶς Αὐτὸς, πιέζειν τὴν τύχην ἡμᾶς λίαν; Exhibui* [*cum Musgravio*] *lectionem codicum. Aldina, Χαίρων ἴθι. μὴ οὐ γὰρ βεβούλευσαι καλῶς. Scribendum videtur: Χαίρων ἴθ'. εἰ δὲ μὴ βεβούλευσαι καλῶς Αὐτὸς, πιέζειν σὴν τύχην ἡμᾶς τί δεῖ;* HERMANN. We believe this to be the true reading. Compare Alc. 896. *συμφορὰ δ' ἑτέρους ἑτέρα | πιέζει φανεῖσα θνατῶν.*

V. 250. *Ἥμαρτεν· ἐννοίαισι δ' ἀνθρώπων τόδε Ἔνεστι. συγγνώμην δὲ τῶνδ' ἔχειν ἐχρῆν. V.* 250. *Libri ἐν νέοισι. Recepi emendationem Musgravii. V.* 251. *Mutavi τῷδ' in τῶνδ'.* HERMANN. This is a passage of considerable difficulty. If we retain the common reading and interpretation, it is not a little strange, as the commentators have observed, that Adrastus, who has just called himself a grey-headed man (v. 166.), should be represented by the chorus as deserving forgiveness on account of his youth. Although Euripides is marvellously addicted to the practice of contradicting himself, we cannot call to mind any example of that practice, which can be compared with the instance now before us. Allowing the poet to have committed so gross a blunder in preparing his play for the stage, the personal appearance of Adrastus in the representation would certainly have prevented that blunder from being perpetuated in the copy which was published. Although Musgrave pronounces his emendation to be *not inelegant*, it possesses no charms in our eyes. We are rather inclined to agree with Markland, who proposes the following interpretation: *Sit quidem ut peccaverit Adrastus: attamen non tam in eo culpa hujus peccati residet, quam in juvenibus, qui eum ad hoc bellum impulerunt, huic autem veniam dari aequum est.* See vv. 160. 232. As Theseus has just been inveighing against Adrastus's

young counsellors, perhaps the passage before us would be improved by reading ἥμαρτον in the plural. With the exception of the verse in which Adrastus's hoary locks are mentioned, Πολιὸς ἀνὴρ, τύραννος ἰσοδαίμων πάρος, we find no expression in the play, from which it can be inferred that Adrastus is an old man. He is never spoken of by himself others in the same manner as Iphis in this play, Tyndareus in the Orestes, Oedipus in the Phoenissae, Creon in the Medea, Pheres in the Alcestis, Peleus in the Andromache, Cadmus and Tiresias in the Bacchae, Iolaus in the Heraclidae, and Amphitryon in the Her- 425
cules. Adrastus, it is true, has two married daughters, and ought, on that account, to be considered as past the hey-day of his blood. This, however, is a circumstance, which, in all probability, neither Euripides nor his audience would take into consideration. At the same time, we are not prepared to assert, that the verse in question has crept into its present situation from the margin.

V. 252. Ἀλλ' ὡς ἰατρὸν τῶνδ', ἄναξ, σ' ἀφίγμεθα, Οὗτοι δικαστὴν εἱλόμην ἐμῶν κακῶν. *Addidi pronomen σ' cum Musgravio. Hos versus transponunt Scaliger, Heinsius, Barnesius, Marklandus, non sine magna specie veri. Melior tamen vulgata videtur.* HERMANN. In favor of the transposition, it ought to be mentioned that in all the editions prior to that of Musgrave, the name of the speaker is prefixed to the verse Οὗτοι δικαστὴν (δικαστὴν σ' *ed. Bas.* 1562.) εἱλόμην ἐμῶν κακῶν. The following passage of Thucydides seems also to favor the opinion of Scaliger, etc. iv. 83. Περδίκκας δὲ οὔτε δικαστὴν ἔφη Βρασίδαν τῶν σφετέρων διαφόρων ἀγαγεῖν, μᾶλλον δὲ καθαιρέτην ὧν ἂν αὐτὸς ἀποφαίνῃ πολεμίων· ἀδικήσειν τε, κ. τ. λ.

V. 273. Τέκνων τεθνεώτων κομίσαι δίμας, ὦ μελέα 'γώ. *Sic Marklandus et Reiskius. Vulgo* τε θνατῶν. HERMANN. The Quarterly Reviewer observes, that the participle τεθνεὼς is not used by Euripides. It is used by Aeschylus Choëph. 680 Τεθνεῶτ' Ὀρέστην εἰπέ· μηδαμῶς λάθῃ. Little dependance, however, can be placed on a single passage in so corrupt a play, particularly as there was no reason why the poet should not employ the common word, θανόντ'.

V. 275. Λάβετε, φέρετε, πέμπετε, | κρίνετε ταλαίνας χέρας γεραιάς. Mr. Hermann reads, Λάβετε, φέρετε, πέμπετ', ἀείρετε | τάλαιναν χερὸς γεραιᾶς. He refers to Hec. 62. where nearly the same words occur. Mr. Hermann ought to have recollected, that the word ἀείρετε, although very properly used by Hecuba, who wishes to be helped to stand upright, is altogether misplaced on the present occasion, where the chorus is about to kneel to The-

seus. The true reading, πέμπετε, κλίνετε, was proposed by Reiske. As Markland says that he does not understand either κρίνετε or κλίνετε, we beg leave to mention, that κλίνετε means *lay me down*, as ἀείρετε means *raise me up*. Old people and fat people are as willing to be helped to kneel, as to be helped to rise. The same expression, κλίνατέ με, is used by Alcestis (v. 268.), when she is tired with standing, and wishes to lie down.

V. 277. Πρός σε γενειάδος, ὦ φίλος, ὦ δοκιμώτατος Ἑλλάδι, | ἅντομαι, ἀμφιπίτνουσα τὸ σὸν γόνυ καὶ χέρα, δειλαίαν | οἴκτισαι ἀμφὶ τέκνων μ' ἱκέτιν. We mention this passage merely on account of the words Ἑλλάδι and δειλαίαν, which we would gladly exchange for a pair of spondees. With regard to Ἑλλάδι, we have observed another example of the same fault. Tro. 806. Τὸ πάροιθ', ὅτ' ἔβας ἀφ' Ἑλλάδος. V. 819. Φονία κατέλυσεν αἷμά. In this passage, the word αἷμα, which ends the antistrophe, ought to answer to the word Ἑλλάδος, which ends the strophe. The critics have attacked αἷμα, whereas, in all probability, their artillery ought to have been directed against Ἑλλάδος. Perhaps ἀφ' Ἑλλάδος is a gloss for ἀπ' οἴκων. We should prefer an emendation, which we might apply to the passage before us. In the next verse, perhaps the true reading is δειλάν. The reader recollects the verse of Alcaeus, Ἐμὲ δειλὰν, ἐμὲ πασᾶν κακοτάτων πεδέχοισαν. Whether the Attic poets ever use δειλὸς in this sense, instead of δείλαιος or ἄθλιος, is a question which we cannot immediately answer.

V. 296. Αἰσχρόν γ' ἔλεξας, χρήστ' ἔπη κρύπτειν φίλοις. *Sic emendavi vulgatam* χρήστ' ἐπικρύπτειν. HERMANN. Mr. Hermann says of this verse in his preface (p. ix.), *si quis de emendandi necessitate dubitaret, moneri poterat, ut Porsonum consuleret ad Orest.* 64. *et quae nuper accurate disputavit Erfurdtius ad Ajacem v.* 1109. [1100. Ὁ τοξότης ἔσικεν οὐ σμικρὰ φρονεῖν.] Mr. Hermann *aliud agebat*, as the phrase is, when he wrote these words. Erfurdt's disputation is confined to those cases, in which, as in the case before him, the syllable which is lengthened, and the mute and liquid which lengthen it, are contained in different words.*) In Erfurdt's note on Oed. T. 635. [640.] he defends the practice, in opposition to which his authority is cited by Mr. Hermann. Mr. Porson's words are as follow: *Rarius multo syllaba producitur in verbo composito, si in ipsam juncturam cadit, ut in* πολύχρυσος

*) Erfurdt does not notice Eurip. El. 1058. Ἆρα κλύουσα, μῆτερ, εἴτ' ἔρξεις κακῶς; Read, Ἆρ' εὖ λέγουσα, μῆτερ, εἴτ' ἔρξεις κακῶς; See Mr. Fox's Letters to Mr. Wakefield, in their Correspondence, pp. 89. 105. The other instances produced by Mr. Fox, either are corrected in Erfurdt's note, or do not stand in need of correction.

Andr. 2. [*Hec.* 492. *Bacch.* 13.] *Eadem parsimonia in augmentis producendis utuntur, ut in* ἐπέκλωσεν *sup.* 12. [ἀπέθρισεν *v.* 128.] κεκλῆσθαι *Soph. Elect.* 366. *Rarior adhuc licentia est, ubi praepositio verbo jungitur, ut in* ἀπότροποι *Phoen.* 589. The necessity of emendation in the verse now before us, cannot be collected from these words. The following iambic, trochaic, and anapestic verses may be produced in defence of the common reading. I. Aesch. Prom. 24. Ἦ ποικιλείμων νὺξ ἀποκρύψει φάος. II. Ibid. 1086. Στάσιν ἀντίπνουν ἀποδεικνύμενα. III. Theb. 1068. Ἀλλὰ φοβοῦμαι κἀποτρέπομαι. Perhaps these two instances ought to have been omitted, not only because the laws of the anapestic metre are not so rigid as those of the iambic and trochaic metres, but also because the words ἀντίπνουν and κἀποτρέπομαι cannot be employed in this measure, unless their second syllables are lengthened. This is a consideration, indeed, to which many of the liberties taken by the tragic and comic poets are to be attributed. Mr. Gaisford, in his notes on Hephaestion (p. 218.), 427
gives the two following instances of a licence which is very rarely taken. Eurip. Iph. A. 68. Αἰδῶσ' ἑλέσθαι θυγατρὶ μνηστήρων ἕνα. V. 847. Ἀλλ' ἢ πέπονθα δεινά; μνηστεύω γάμους. The poet seems to have been of opinion, that the impossibility of employing the words μνηστήρων and μνηστεύω after a long syllable, would be accepted as a sufficient apology for his violation of the ordinary rules of quantity. These two verses will not defend the common reading of Soph. Trach. 1136. Ἅπαν τὸ χρῆμ' ἥμαρτε, χρηστὰ μνωμένη. IV. Pers. 217. Εἴτι φλαῦρον εἶδες, αἰτοῦ τῶνδ' ἀποτροπὴν λαβεῖν. V. Soph. Oed. T. 640. Δρᾶσαι δικαιοῖ, τοῖνδ' ἀποκρίνας κακοῖν. So Mr. Elmsley. The common reading is, δυοῖν ἀποκρίνας κακοῖν. As the reading is uncertain, this instance ought not to be insisted on. VI. Phil. 30. Ὅρα καθ' ὕπνον μὴ κατακλιθεὶς κυρῇ. VII. El. 1193. Τίς γάρ σ' ἀνάγκη τῇδε προτρέπει βροτῶν; VIII. Eurip. Phoen. 589. Ὦ θεοί, γένεσθε τῶνδ' ἀπότροποι κακῶν. IX. Hippol. 715. Καλῶς ἐλέξαθ', ἓν δὲ προτρέπουσ' ἐγώ. See Mr. Monk's note. X. Iph. T. 51. Δόμων πατρῴων, ἐκ δ' ἐπικράνων κόμας. XI. Tro. 995. Χρυσῷ ῥέουσαν ἤλπισας κατακλύσειν. XII. Hel. 411. Λιβύης τ' ἐρήμους ἀξένους τ' ἐπιδρομάς. XIII. Herc. 821. Ἀπότροπος γένοιό μοι τῶν πημάτων. We know not whether it is worth while to mention, that the second syllable of Ἀμφιτρύων is long in two verses of this tragedy, 278. 315. XIV. *Fragm. incert.* 166. Τέκνον, περιπλάκηθι τῷ λοιπῷ πατρί. Half of these fourteen instances are left unnoticed by Erfurdt, in his note on that which occurs in the Oedipus Tyrannus. As several of the fourteen may be got rid of without much difficulty, the following question naturally arises. Shall we get rid of the whole collection, at the expense of a few

violent corrections, or shall we suffer ourselves to be deprived of the honour and satisfaction of laying down a general rule, by half a dozen awkward exceptions? After some consideration, we are satisfied that we ought to acquiesce in Mr. Porson's opinion, and to allow, that in that class of compound words, of which we are now treating, the tragic poets sometimes lengthen the doubtful syllable. We have some reason to believe, that the iambic and trochaic parts of the thirty-two surviving tragedies, do not contain more than a hundred words of this description, and that the doubtful syllable is made long in about one instance out of ten. This disproportion, although very considerable, is not alone sufficient to justify us in endeavouring to rid ourselves entirely of the smaller number. In this and all other calculations of the same nature, it is necessary to take into our consideration not only the relative, but also the absolute number of exceptions to the rule which we are desirous of establishing. Should it be ascertained, for example, that Euripides lengthens a short syllable before βλ or γλ in a hundred instances, and shortens it in only one instance,
428 we should not consider that critic as rash and intemperate, who might propose to set aside the solitary instance, by altering or omitting the verse which contained it. But if the numbers were a thousand on one side, and ten on the other, we should think it our duty to defend these ten instances against every opponent. In illustration of this doctrine, we will mention a question which has lately been agitated by several critics, particularly by Lobeck in his note on v. 801. of the Ajax. For one verse in the writings of the Attic poets, in which the ι of the dative singular is elided, we believe that a hundred might be produced in which it is not elided. At the same time, if six verses can be found, in which the elision takes place, and which are free from other objections, it appears to us that we are not intitled to alter or reject them on account of the elision. Before we end this note, we must observe, that we agree with the Quarterly Reviewer in considering Mr. Hermann's emendation of the verse at the head of it as specious.

V. 303. *Σφαλεῖ γὰρ ἐν τούτῳ μόνῳ, τἆλλ' εὖ φρονῶν.* The Quarterly Reviewer reads *σφάλλει.* This verse violates a canon, which is very seldom violated in the plays of Euripides. When the third foot of the tragic *senarius* is contained in one word, and the verse is at the same time divisible into two equal hemistichs, the second hemistich for the most part is either preceded by an elision, or begins with a word which cannot begin a verse; as ἄν, γάρ, δέ, μέν, and all enclitics. This rule applies not only to those cases, in which the third foot is an entire word, or part of a word, in the strictest sense, but also to those in which it is composed of two particles, which, on account of their frequent

union, are commonly represented as one word. Such are δήπου, εἴπερ, εἴτις, καίπερ, καίτοι, μέντοι, ὅστις, ὅταν, οὔτις, οὔτοι, τοιγάρ, τοίνυν, ὥσπερ, etc. A few instances of the observation of this canon will make it sufficiently intelligible. In the following verses of the play before us, the second hemistich is preceded by an elision. V. 1. Δήμητερ, ἑστιοῦχ' | Ἐλευσῖνος χθονός. V. 8. Εἰς τάσδε γὰρ βλέψασ' | ἐπηυξάμην τάδε. V. 195. Ἄλλοισι δὴ πόνησ' | ἀμιλληθεὶς λόγῳ. V. 741. Κἄπειτ' ἀπωλόμεσθ'. | ὁ δ' αὖ, τότ' εὐτυχής. V. 764. Φαίης ἂν, εἰ παρῆσθ' | ὅτ' ἠγάπα νεκρούς. V. 776. Οὐκ ἔστι τἀνάλωμ' | ἀναλωθὲν λαβεῖν. V. 890. Ἀρκὰς μὲν ἦν, ἐλθὼν δ' | ἐπ' Ἰνάχου ῥοάς. In the following verses, the second hemistich begins with a word which cannot begin a verse. V. 136. Τυδεῖ γε Πολυνείκει | τε τῷ Θηβαγενεῖ. V. 251. Ἔνεστι. συγγνώμην | δὲ τῷδ' ἔχειν χρεών. V. 375. Τί μοι πόλις κρανεῖ | ποτ'; ἄρα φίλιά μοι. V. 460. Δέξανθ' ὅσ' ἂν τάξῃ | τις, ὡς τάχος πάλιν. V. 565. Πολλοὺς ὑπεκφύγοις | ἂν ἀνθρώπων λόγους. V. 690. Ἱμᾶσιν, αἵματός | τε φοινίου ῥοάς. V. 782. Ἐμοὶ δ' ἐμῶν παίδων | μὲν εἰσιδεῖν μέλη. V. 846. Ἐν δ' οὐκ ἐρήσομαι | σε, μὴ γέλωτ' ὄφλω. V. 925. Καὶ μὴν τὸν Οἰκλέους | γε γενναῖον τόκον. V. 1035. Ἥκω, διπλοῦν πένθος | γε δαιμόνων ἔχων. The reading of this verse is uncertain. V. 1149.429 Ἄρ' ἴσθ' ὅτ' Ἀσωποῦ | με δέξεται γάνος. The following verse may be referred to both classes. V. 447. Οὐ γάρ ποτ' ἂν γένοιτ' | ἂν ἰσχυρὰ πόλις. It is not easy to assign a reason why the verse, Εἰς τάσδε γὰρ βλέψασ' | ἐπηυξάμην τάδε, or the verse, Κείνη γὰρ ὤλεσέν νιν, | εἰς Τροίαν τ' ἄγει, should be more agreeable to Athenian ears than, Εἰς τάσδε γὰρ βλέψας | ἐπηυξάμην τάδε, or Κείνη γὰρ ὤλεσεν | τάδ', εἰς Τροίαν τ' ἄγει. That such was the case, however, is clearly demonstrated by the practice of the tragic poets, who violate the preceding canon very rarely in comparison with the number of instances in which they observe it. The rarity of verses which want the elision before the second hemistich, in comparison with those which have it, is noticed by Mr. Porson in his preface to the Hecuba (p. xxvii. xxviii.), on whose words we wish our disquisition to be considered as a commentary. Lobeck and Erfurdt, in their editions of the Ajax of Sophocles, have done well in rejecting γέλων, the reading of Suidas, in v. 382. Ἦ που πολὺν γέλωθ' | ὑφ' ἡδονῆς ἄγεις. This consideration of the elision, however, would have supplied them with a better reason for retaining the common reading, than that which they have given. We now proceed to mention, that this canon is much more strictly observed by Euripides than by Aeschylus and Sophocles. The character which Euripides generally bears, of being the most careless and licentious in his versification of the three tragic poets, is not just in every respect. In

Mr. Porson's note on v. 298. of the Hecuba, another metrical canon is mentioned, which, although it is entirely disregarded by Aeschylus and Sophocles, is very seldom violated by Euripides and the comic poets. We suspect that the canon which is the subject of the present note is frequently violated by Euripides in the lyric parts of his plays. The following instances have occurred to us without any regular examination of those parts. Or. 964. *Σίδαρον ἐπὶ κάρα | τιθεῖσα κούριμον.* (The true reading is *κάρα*, not *κάρᾳ*; and the construction is *κάρα κούριμον*, not *σίδαρον κούριμον.*) Suppl. 379. *Σύ τοι σέβεις δίκαν, | τὸ δ' ἧσσον ἀδικίᾳ.* Tro. 1312. *Ἰὼ Πρίαμε, Πρίαμε, | σὺ μὲν γὰρ ὀλόμενος, Ἄταφος, ἄφιλος, ἄτας | ἐμᾶς ἄϊστος εἶ.* Ibid. 1320. *Κόνις δ' ἴσα κάπνῳ | πτέρυγι πρὸς αἰθέρα.* El. 1195. *Τίς εὐσεβὴς ἐμὸν | κάρα κατόψεται.* Passing over verses of this kind, which were intended to be sung to the lyre, we will confine ourselves to those which were intended to be recited to the flute. We do not believe that the remaining plays of Euripides, including the Cyclops and the Rhesus, contain twenty verses of this kind which really violate our canon. We have observed, indeed, nearly twice that number of apparent instances, but most of them are either manifestly corrupt, or manifestly spurious. I. II. III. IV. Alc. 303. *Δίκαια δ', ὡς φήσεις | σύ. τούσδε γὰρ φιλεῖς.* Androm. 430 658. *Καὶ τῇδέ γ' εἰσέρχει | σὺ ταυτὸν εἰς στέγος.* Iph. T. 490. *Ἡμᾶς δὲ μὴ θρήνει | σύ. τὰς γὰρ ἐνθάδε.* Hel. 1537. *Ἦν γε ξένῳ δίδως | σύ. τούς τε σοὺς ἔχων.* It is observable, that in every one of these verses, the pronom *σὺ* is immediately subjoined to the verb to which it belongs. V. VI. Hec. 1159. *Γένοιντο, διαδοχαῖς | ἀμείβουσαι χεροῖν.* Bacch. 1123. *Λαβοῦσα δ' ὠλέναις | ἀριστερὰν χέρα.* Although we would not advise an editor to write *διαδοχαῖσ'* and *ὠλέναισ'*, we have no doubt, that to the ear of an Athenian, the omission of the *ι* of the dative plural before a vowel, had nearly the same effect as an elision. VII. Or 255. *Ὦ μῆτερ, ἱκετεύω | σὲ, μὴ 'πίσειέ μοι.* The recent editors have restored the enclitic *σε*, which is exhibited in the edition of Aldus. Hereafter we shall not notice this variety, except in one instance (XXIV.), where the sense and the metre appear to require different forms of the pronoun. VIII. Or. 284. *Σὺ μὲν γὰρ ἐπένευσας | τάδ', εἴργασται δ' ἐμοὶ Μητρῷον αἷμα.* Perhaps the poet wrote *Σὺ μὲν τάδ' ἐπένευσας | γάρ.* IX. Ibid. 418. *Δουλεύομεν θεοῖς, ὅτι πότ' εἰσὶν θεοί.* *Quod minime reris*, the true reading, *εἰσὶν οἱ θεοί*, was first proposed by Reiske. See Porson's note, v. 412. X. Phoen. 476. *Ἐγὼ δὲ δωμάτων πατρὸς προυσκεψάμην.* The true reading is *πατρὸς δωμάτων.* See Porson's note, v. 483. XI. Suppl. 149. *Ὁ δ' Οἰδίπου, τίνι | τρόπῳ Θήβας λιπών.* We have already noticed the true reading of this verse. XII. Ibid. 303

Σφάλλει γὰρ ἐν τούτῳ | μόνῳ, τἆλλ' εὖ φρονῶν. XIII. Ibid. 699. *Καὶ συμπατάξαντες | μέσον πάντα στρατὸν, Ἔκτεινον, ἐκτείνοντο.* XIV. Iph. A. 806. *Κλάοις ἂν, εἰ πράσσοις | ἃ μὴ πράσσειν σε δεῖ.* XV. XVI. Ibid. 680. *Καὶ δεῦρο δὴ πάτερα | πρόσειπε σὸν φίλον.* V. 635. *Ἐγὼ δὲ βούλομαι | τὰ σὰ στέρν', ὦ πάτερ.* These two verses, with two others in the same passage, are rejected as spurious by Mr. Porson. XVII. Ibid. 665. *Εἰς ταυτὸν, ὦ θύγατερ, | σύ θ' ἥκεις σῷ πατρί.* Mr. Porson reads, *Ὦ θύγατερ, ἥκεις καὶ σύ γ' εἰς ταυτὸν πατρί.* XVIII. Ibid. 1022. *Καλῶς δὲ κρανθέντων, | πρὸς ἡδονὴν φίλοις, Σοί τ' ἂν γένοιτο, κἂν ἐμοῦ χωρὶς, τάδε.* XIX. Ibid. 1243. *Ὅμως δὲ σὺν δάκρυσιν | ἱκέτης γίνου πατρός.* The manuscripts read, *Ὅμως δὲ συνδάκρυσον, ἱκέτευσον πατρός.* This reading, although not satisfactory in all respects, removes our objection to the common reading. XX. XXI. Ibid. 1578. *Ἱερεὺς δὲ, φάσγανον | λαβὼν, ἐπεύξατο.* V. 1593. *Προὔθηκε βωμίαν | ἕλαφον ὀρειδρόμον.* These two verses occur in the spurious conclusion of the tragedy. XXII. Rhes. 85. *Καὶ μὴν ὅδ' Αἰνείας | μάλα σπουδῇ ποδός.* So Barnes. All the preceding editions insert *καὶ* before *μάλα*. Read with Musgrave, *Καὶ μὴν ὅδ' Αἰνέας καὶ μάλα σπουδῇ ποδός.* *Αἰνέας* is a word of two syllables, as in vv. 90. 585. XXIII. Tro. 1147. *Ἡμεῖς μὲν οὖν, ὅταν | σὺ κοσμήσῃς νεκρόν.* We consider this verse, in which the pronoun precedes the verb, as more licentious than the four first in our collection, in which the verb precedes the pronoun. XXIV. Ibid. 1185. *Σὺ δ' οὐκ ἔμ', ἀλλ' ἐγὼ | σὲ τὸν νεώτερον,* 431 *Γραῦς ἄπολις, ἄτεκνος, ἄθλιον θάπτω νεκρόν.* The reading of all the editions prior to that of Musgrave, *ἀλλ' ἐγώ σε*, preserves the rhythm, but seems to injure the sense. XXV. Ibid. 1280. *Δούλας. ἰὼ θεοί. | τί τοὺς θεοὺς καλῶ;* Mr. Burges reads from the Harleian manuscript, *Δούλας, ἰὼ θεοί. καὶ τί τοὺς θεοὺς καλῶ;**) XXVI. Bacch. 960. *Μόνος γὰρ εἰμ' ἀστῶν | ἀνὴρ τολμῶν τάδε.* Read, *Μόνος γὰρ ἀστῶν εἰμ' ἀνὴρ, τολμῶν τάδε.* So Aristoph. Lys. 145. *Ὦ φιλτάτη σὺ, καὶ μόνη τούτων γυνή.* XXVII. Ibid. 1028. *Τί δ' ἔστιν; ἐκ Βακχῶν | τί (τὶ Ald.) μηνύεις νέον;* The true reading is *τι* *ecquid*. Compare Hippol. 857. XXVIII. Cycl. 7. *Ἐγκέλαδον ἰτέαν | μέσην θενῶν δορί.* So this verse ought

---

*) Mr. Burges's edition of the Troades contains three instances of the violation of our canon, which do not appear in the common editions. Compare vv. 867. 899. 1179. of Burges with vv. 865. 895. 1178. of Barnes. We do not observe that Mr. Hermann has introduced any errors of this kind into the text of the Supplices or the Hercules Furens, but we have found one in his edition of the Hecuba. The common reading of v. 1218. is, *Χρῆν σ', εἴπερ ἠσθα τοῖς Ἀχαιοῖσιν φίλος.* Mr. Hermann reads, on account of the article, *χρῆν σ', εἴπερ ἠσθ' ὄντως | Ἀχαιοῖσιν φίλος.*

to be represented. As it occurs in a satyric drama, it is not subject to our authority. XXIX. Hel. 85. *Ἀτὰρ τίς εἶ; πόθεν;* | *τίνος; ἐξαυδᾶν σε χρή.* Mr. Porson (*Adversar.* p. 269.) reads, *Ἀτὰρ τίς εἶ; πόθεν; τίνος τ'; αὐδᾶν σε χρή.* Mr. Elmsley (*ad Oed. Tyr.* 329.) reads, *Ἀτὰρ τίς εἶ; πόθεν; τὰ σ' ἐξαυδᾶν σε χρή.* Neither emendation corrects the fault, on account of which we produce this verse. XXX. Ibid. 1225. *Οἰκτρότατον, ὑγροῖσι* (*ὑγροῖσιν*) | *κλυδωνίοις ἁλός.* Read with Scaliger, *Οἰκτρότατον, ὑγροῖς ἐν κλυδωνίοις ἁλός.* XXXI. Ibid. 1618. *Φόνῳ δὲ ναῦς ἔῤῥει.* | *τὸ παρακέλευσμα δ' ἦν Ἑλένης, κ. τ. λ.* The common reading is, *Φόνῳ δὲ ναῦς ἐῤῥεῖτο. παρακέλευσμα δ' ἦν.* The two following passages will evince the propriety of our correction. Iph. T. 320. *Οὔ δὴ τὸ δεινὸν παρακέλευσμ' ἠκούσαμεν.* Tro. 15. *Ἔρημα δ' ἅλση καὶ θεῶν ἀνάκτορα Φόνῳ καταῤῥεῖ.* The expression *ἱδρῶτι ῥεόμενος*, which is quoted from Galen in the *Thesaurus Linguae Graecae*, would probably have been compared by the Greeks of a better age, with the *χαίρομαι* of Datis. *) XXXII. Herc. 1151. *Ἡ σάρκα τὴν ἐμὴν* | *κατεμπρήσας πυρί.* This reading was originally produced, and perhaps invented, by H. Stephanus. The old editions read *ἐμπρήσας.* We believe that there is no au-
432 thority for the double compound *κατεμπρήσας.* A satisfactory mode of supplying the syllable which is wanting, does not occur to us. Perhaps the poet wrote, *Ἡ σάρκα τὴν τάλαιναν ἐμπρήσας πυρί.* XXXIII. El. 545. *Ἀλλ' ἤ τις αὐτοῦ τάφον ἐποικτείρας ξένος Ἐκείρατ', ἢ τῆσδε* | *σκοποὺς λαθὼν χθονός.* The latter of these verses is so awkward in several respects, that we do not hesitate to propose the following transposition of the words: *Σκοποὺς λαθὼν ἐκείρατ', ἢ τῆσδε χθονός.* If the expression *σκοποὺς λαθὼν* alludes to the guards of the frontier, this alteration is absolutely necessary. Compare v. 95. Hel. 1189. Herc. 82. XXXIV. El. 1249. *Πυλάδῃ μὲν Ἠλέκτραν δὸς ἄλοχον εἰς δόμους.* XXXV. XXXVI. Dan. 4. *Ἀκρίσιος εἴληχεν,* | *τύραννος τῆσδε γῆς.* V. 46. *Ἐκ Διὸς ἀφίξομαι* | *τάχιστα σημανῶν* The beginning of the Danae is equally spurious with the conclusion of the Iphigenia. Upon the whole, we think that we may safely affirm, that of the thirty-six preceding instances of the violation of our canon, not more than fourteen can be called real ones. These are, the first four, the eighth, twelfth, thirteenth, fourteenth, eighteenth, twenty-third, twenty-fourth, thirty-first, thirty-fourth,

*) Ignatius Liebel, the learned collector of the fragments of Archilochus, addresses the nightingale in the following words, p. 274. *Τὰν δέ σευ φωνὰν, χαρίεσσ' ἀηδὸν,* | *δενδρέων ἐκ τῶν πετάλων ἀκούων,* | *χαίρομαι, ἕλδει δέ μευ ἦτορ ἴσον* | *τὶν κἀλ' ἀείδειν.* The use of *χαίρομαι* for *χαίρω* is denominated by grammarians a Datism. As the use of *ἕλδει* for *ἕλδεται* appears to have no name, we venture to call it a Liebelism.

and perhaps the twenty-ninth. It would not be difficult to reduce this number still farther. But we abstain from proposing corrections, until we are satisfied that they are required. An observation on this subject which we made in the preceding note, applies with equal force to the case now before us. With respect to Aeschylus and Sophocles, their versification, as we have already mentioned, is more licentious in this point, than that of Euripides. In the fourteen tragedies of Aeschylus and Sophocles, our canon is violated more than thrice as often as in the seventeen tragedies of Euripides. See Aesch. Prom. 6. 42. 641. Theb. 463. 1054. Pers. 251. 329. 352. 465. 469. 503. 509. 519. 839. Agam. 952. Choeph. 148. (κωκυτοῖς) 491. (ἀχαλκεύτοις) 883. Eum. 26. Suppl. 404. (οὐδέπερ) 406. 916. 954. 1023. Soph. Oed. T. 395. 598. (αὐτοῖς) 613. 738. 785. 856. 1290. Ant. 329. 997. 1021. Aj. 377. 855. 994. 1091. 1137. Phil. 101. 446. (οὐδέπω) 737. 1064. 1304. 1369. El. 330. 530. 1038. 1215. In this enumeration we have omitted all lyric *senarii*, and all those in which the common reading appears to us to be corrupt.

V. 328. Ὡς οὔτε ταρβῶ ξὺν δίκῃ σ' ὁρμώμενον. Instead of δίκῃ, Mr. Hermann silently reads τύχῃ. We suspect that this reading is an involuntary error, committed by the editor or his amanuensis in transcribing this play for the press. In any case, this passage may be added to the instances of the confusion of δίκη and τύχη, which are mentioned in Mr. Elmsley's note on Heracl. 461.

V. 339. πολλὰ γὰρ δράσας κἀλὰ, Ἔθος τόδ' εἰς Ἑλλήνας ἐξεδειξάμην, Ἀεὶ κολαστὴς τῶν κακῶν καθεστάναι. *Sic scripsi pro vulgato* ἐξελεξάμην. Hermann. Mr. Hermann (p. xv.) produces several examples of the active form ἐκδεικνύναι, but not 433
one of the middle form ἐκδείκνυσθαι. Yet we believe that ἐξεδειξάμην is the true reading, and that it is used instead of ἀπεδειξάμην, in the same manner as we believe ἐξήντας to be used instead of ἀπήντας, v. 838.

V. 354. Λαβὼν δ' Ἄδραστον δεῖγμα τῶν ἐμῶν λόγων, Εἰς πλῆθος αὐτῶν εἰμι. Read, Εἰς πλῆθος ἀστῶν εἰμι. Mr. Hermann does not mention this correction, which is proposed and rejected by Markland. So Hec. 866. Ἢ πλῆθος αὐτὸν πόλεος, ἢ νόμων γραφαὶ Εἴργουσι χρῆσθαι μὴ κατὰ γνώμην τρόπῳ. Few false readings are more common than αὐτὸς for ἀστός. Another instance occurs in v. 738. of this play. See also Or. 904. Bacch. 960. Eupolis *apud Stob.* iv. p. 31. the Scholiast on Soph. Oed. T. 222. etc. If this fault were less common than it is, αὐτῶν might be retained in the passage before us, and referred to πόλιν v. 353. Compare Soph. Oed. C. 939. Ἐγὼ

οὔτ' ἄνανδρον τήνδε τὴν πόλιν λέγων, Ὦ τέκνον Αἰγέως, οὔτ' ἄβουλον, ὡς σὺ φῆς, Ἔργον τόδ' ἐξέπραξα· γιγνώσκων δ' ὅτι Οὐδεὶς ποτ' αὐτοὺς (al. αὐτοῖς) τῶν ἐμῶν ἂν ἐμπέσοι Ζῆλος ξυναίμων, ὥστ' ἐμοῦ τρέφειν βίᾳ. Mr. Jocobs (*Animadv. in Eurip. Fragg.* p. 60.) proposes to read ἀστοῖς, *quum* αὐτοῖς *subjectum non habeat.* After all that has been said, by ancient and modern grammarians, concerning the phrase ὡς φάσαν ἡ πληθύς, and other similar phrases, we did not expect so learned a man as Mr. Jacobs to object to the plural pronom in this passage of Sophocles.

V. 359. Ἀλλ' ὦ γεραιαὶ, σέμν' ἀφαιρεῖτε στέφη Μητρὸς, πρὸς οἴκους ὥς νιν Αἰγέως ἄγω. The Quarterly Reviewer observes, that the real cause of Aethra's departure is, that the actor, who has hitherto performed the part of Aethra, is now wanted for the part of the Theban herald. The Reviewer's observations on this subject had been in a great measure anticipated by Tyrwhitt, in his commentary on Aristotle on Poetry (sect. 10.). Tyrwhitt points out a scene in the Choëphori of Aeschylus, where only thirteen verses (887—889.) are interposed between two speeches which are spoken by the same actor in two different characters. In the same manner, the actor, who represents Ulysses in the Rhesus, leaves the stage after v. 626. and returns in the character of Paris before v. 642. It appears from these instances, that the recitation of twelve or fifteen trimeter iambics allowed an actor sufficient time to retire, to change his dress, and to return. Neither Tyrwhitt nor the Reviewer has noticed the scene in the Andromache of Euripides (v. 546.), in which Peleus enters and interrupts a conversation between Andromache, Molossus, and Menelaus. Here are evidently four actors on the stage at the same time, although Molossus does not open his lips after the entrance of Peleus. Molossus, however, is a young child, and it is probable that young children did not fall within the rigor of the
434 law. If the reader will forgive us for making a pun, which is suggested to us by dire experience, we will venture to compare the rules of the Athenian stage, with those of the Kensington stage, in which three men, three women, and three children, are counted for only six passengers. Although this system of arithmetic does not add to the comfort of the Kensington stage, it produced some advantage on the Athenian stage. As the same actor cannot perform the parts of a little boy or girl, and of a fullgrown man or woman, it would have been impossible, if the indulgence of which we are speaking hat not been allowed, to put a few words into the mouth of a child, without giving up the convenience of a third actor for the adult

characters. In the tragedy before us, for instance, if this licence had been withheld, the poet would have been compelled, either to omit the dialogue between the mothers and the children of the deceased captains (vv. 1123—1163.), or to arrange the first part of the play in such a manner, as to prevent Theseus and Adrastus from being on the stage at the same time with Aethra, and afterwards with the Theban herald. 'We hope here be facts.' We must acknowledge, however, that we have observed other facts, which do not quite so well accord with our hypothesis. The Medea and the Alcestis of Euripides are the only other Greek tragedies in which children speak. There are two children in the Medea, but as they speak from behind the scenes, both parts, which contain only four lines (vv. 1271. 1272. 1277. 1278.), might be given to the same performer. Now it is very remarkable, that the Medea and the Alcestis are the only plays of Euripides, in which a third actor is not required for the representation of the adult characters. If the reader will examine these two plays attentively, he will perceive that the contrivances, which are adopted in most cases for the purpose of rendering a fourth actor unnecessary, are applied in these two pieces to the exclusion of a third actor. In the Medea, if we assign the part of Medea, and the part of the *Παιδαγωγὸς* at the opening of the play, to the *πρωταγωνιστὴς* or principal performer, the second performer might represent the other five characters, and the *Παιδαγωγὸς* at his second appearance, without any inconvenience. As Medea speaks for a considerable time without being seen, the circumstance of her voice being heard (v. 96.) before the *Παιδαγωγὸς* has been sufficiently long off the stage to change his dress, is immaterial. In the Alcestis, we may assign to the first actor the parts of Apollo, Admetus, and the man-servant; and to the second, the parts of Death, Alcestis, Hercules, and Pheres. The maid-servant might be represented by either of them. At the conclusion of the play, when Alcestis is brought back to Admetus by Hercules, she preserves the most obstinate silence, to the great admiration of her husband. The poet attempts to assign a reason for her silence (v. 1147.), but we be- 435
lieve the true cause to have been, that the actor, who wore the robe and mask of Alcestis in the beginning of the play, is now present in the character of Hercules. It should seem, therefore, that the liberty of introducing a child as an actor extraordinary had not been established, when Euripides wrote his Medea and his Alcestis, which we believe to be the two earliest plays of his composition which have been preserved.

V. 373. *Καλὸν δ' ἄγαλμα πόλεσιν, εὐσεβὴς πόνος, | χάριν τ' ἔχει τὰν ἐσαιεὶ | τί μοι πόλις κρανεῖ ποτ'; ἆρα φίλιά μοι | τε-*

μεῖ, καὶ τέκνοισιν ταφὰς | ληψόμεσθα; *Sic emendavi vulgatam* τὰν εἰσαεὶ τιμόπτολις. κρανεῖ ποτ' ἄρα φίλιά μοι τεμοῖ. *Marklandus signo interrogandi post* ἄρα *distinxit.* Τεμεῖ *codices praebuerunt:* ἐσαιεὶ *Marklandus. V.* 377. *Legebatur* ληψόμεθα. HERMANN. Mr. Gaisford's edition exhibits nearly the same reading as Mr. Hermann's. Mr. Hermann ought to have mentioned, that τί μοι πόλις is the emendation of Musgrave. He ought also to have joined ληψόμεσθα to the preceding verse, as in the common editions. The metre is, ⏑ — — | ⏑ — — | ⏑ — — | ⏑ — —. So Aesch. Prom. 115. Τίς ἀχώ; | τίς ὀδμὰ | προσέπτα μ' | ἀφεγγής.

V. 379. *Σύ τοι σέβεις δίκαν, τὸ δ' ἧσσον ἀδικίᾳ | νέμεις, τόν τ' ἀεὶ δυστυχῆ | πάντα ῥύῃ* (*sic H.*) *Sic scripsi pro vulgato* νέμεις αἰεὶ, τὸν δυστυχῆ. *Codd. A. B.* ἀεί. HERMANN. Τὸν ἀεὶ δυστυχῆ, *whoever happens to be in distress.*

V. 383. *Ἐλθὼν δ' ὑπέρ τ' Ἀσωπὸν, Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ Σεμνὸν, τυράννῳ φράζε Καδμείων τάδε. Sic scripsi pro vulgato* σεμνῷ τυράννῳ. HERMANN. So. v. 392. *Καλλίχορον ἀμφὶ σεμνόν.* Med. 69. σεμνὸν ἀμφὶ *Πειρήνης ὕδωρ.* Notwithstanding these and other similar authorities, we are not quite satisfied with Mr. Hermann's emendation. The epithet σεμνὸν appears to us not to possess sufficient importance for the situation in which it is placed. Compare v. 430. *Ὅπου τὸ μὲν πρώτιστον, οὐκ εἰσὶν νόμοι Κοινοὶ, κρατεῖ δ' εἷς, τὸν νόμον κεκτημένος Αὐτὸς παρ' αὐτῷ.* In this passage, the adjective κοινοὶ admits and requires an emphasis, whereas σεμνὸν in the passage under consideration is a mere poetical ornament. We make this remark with diffidence, and we shall not be greatly surprised or mortified if it turns out to be a hypercriticism. We shall not think ourselves confuted, however, by the production of any passage, in which the adjective does not stand at the beginning of a verse, and is not immediately preceded by its substantive, and immediately followed by a pause. The common reading, Σεμνῷ τυράννῳ, may be compared with σεμνότιμος ἀνάκτωρ, Aesch. Choëph. 355.

V. 393. *Καὶ μὴν ἔκοῦσά γ' ἀσμένη τ' ἐδέξατο. Sic scripsi pro* ἑκοῦσά π'. *Eodem modo, ut postea comperi, emendavit cel. Matthiae.* HERMANN. So also the Quarterly Reviewer.

V. 395. *Ἔα, λόγων τις ἐμποδὼν ὅδ' ἔρχεται* (*Καδμεῖος, ὡς*
436 *ἔοικεν οὐ σάφ' εἰδότι*) *Κήρυξ. ἐπίσχες, ἤν σ' ἀπαλλάξῃ πόνου, Μολὼν ὑπαντάξ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασι.* So we think that these verses ought to be read and pointed. *Εἰδότι* is the emendation of Musgrave for οἶδ' ὅτι. In the last line, the editions read μολὼν δ' ὑπαντᾷ, the manuscripts, μολὼν ὑπαντᾷ. Concerning the adverb ὑπαντάξ, hear Eustathius, p. 1442, 4. Καὶ

ἐστι πως ὅμοιον τῷ ὑπαντάξ, οὗ μέμνηται Αἴλιος Διονύσιος, λέγων ὡς δηλοῖ τὸ ἐξεναντίας, φέρων εἰς χρῆσιν ἐξ Ἀριστοφάνους τό, Ἔφευγε, κἀγὼ τῆς ὑπαντὰξ εἰχόμην (*Fr. incert.* 132.). Hear also Hesychius corrected by Alberti: Ὑπαντάξ. ἐξ ἐναντίας. ἀντὶ τοῦ ὑπαντιάσας, συναντήσας. We suspect that this gloss is taken from the tragic lexicon, and that it ought to be filled up as follows: Ὑπαντάξ. ἐξ ἐναντίας. μολὼν ὑπαντάξ. ἀντὶ τοῦ ὑπαντιάσας, συναντήσας. Εὐριπίδης Ἱκέτισιν. Mr. Hermann gives the following representation of the passage before us: Ἔα· λόγων τις ἱμποδὼν ὅδ' ἔρχεται, Καδμεῖος, ὡς ἔοικεν· οὐ σάφ' οἶδ', ὅ τι Μολὼν, ὑπαντᾷ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασιν Κῆρυξ. ἐπίσχες, ἥν σ' ἀπαλλάξῃ πόνου. The change in the order of the verses, which Mr. Hermann has adopted, was first suggested by Scaliger.

V. 420. γηπόνος δ' ἀνὴρ πένης, Εἰ καὶ γένοιτο μὴ 'μαθὴς, ἔργων ὕπο Οὐκ ἂν δύναιτο πρὸς τὰ κοινὰ ἀποβλέπειν. *Recepi praeclaram emendationem Erfurdtii, nisi quod non post ὕπο, sed post ἀμαθὴς interpunxi. Legebatur,* Εἰ καὶ πένοιτο, κἀμαθὴς ἔργων ὕπο, Οὐκ ἂν etc. Hermann. Barnes reads with Canter and Scaliger, γαπόνος δ' ἀνὴρ, πένης Εἰ καὶ γένοιτο, κἀμαθὴς ἔργων ὑπο, Οὐκ ἂν κ. τ. λ. The merit, therefore, of Mr. Hermann's reading, does not entirely belong to Erfurdt. If we read μἀμαθὴς, which is perhaps the true orthography, the alteration of the common text will be very trifling. Compare v. 384. In the preceding line, Mr. Hermann, as well as Markland, prefers γηπόνος, the reading of the manuscripts, to γαπόνος, Canter's emendation of the Aldine reading γᾶ. πόνος. It is not easy to choose between the two readings, as the Attics preserve no consistency in their use of these Doric forms. Both in verse and prose, the commander of a λόχος is called λοχαγὸς, although the commander of a στρατὸς is called στρατηγός. In the same manner, we have on one side γαμόρος, γάπεδον, γαπετὴς, γάποτος, and on the other, γηγενὴς and γήλοφος.

V. 423. Ἢ δὴ νοσῶδες, ταὐτὸ τοῖς ἀμείνοσιν Ὅταν πονηρὸς ἐξίωμ' ἀνὴρ ἔχῃ, Γλώσσῃ κατασχὼν δῆμον, οὐδὲν ὢν τὸ πρίν. *Sic ex emendatione Marklandi dedi pro* Ἢ δὴ νοσῶδες τοῦτο τοῖς ἀμείνοσιν. *Stobaeus Serm. cvi. p.* 565. ἤδη. Hermann. The authority of Stobaeus ought to have prevented Mr. Hermann from adopting Markland's emendation. Νοσῶδες here means *productive of evil.* Compare a verse of the Plisthenes quoted by Markland, Πόλει γὰρ εὐτυχοῦντες οἱ κακοὶ, νόσος. In vulgar English, our passage may be translated, *The better sort of people are in a bad way, when a worthless fellow gets into power.* Mr. Hermann would probably have retained the common reading, 437 if he had been aware how seldom ταυτὸ occurs in the writings of the more ancient Attic poets. It is used in the expression

ταυτὸ τοῦτο, *the very same thing*. See Eurip. Or. 654. (Ἀπότισον οὖν μοι, ταυτὸ τοῦτ' ἐκεῖ λαβών. In all the editions, the comma is either placed after ταυτὸ, or omitted.) Ion. 1318. Aristoph. Nub. 234. 1281. Pac. 972. Plut 153. We also sometimes find εἰς ταυτὸ, although εἰς ταυτὸν is more usual. See Aesch. Choëph. 208. Soph. Oed. T. 784. Eurip. Phoen. 588. (Εἰς ταὐθ' ὅταν μόλητον αἴσχιστον κακόν.) Med. 564. Hel. 764. In these five verses, the metre will not admit εἰς ταυτὸν, and we doubt whether there is any authority for εἰς ταυτά. In the following passages we suspect ταυτὰ to be the true reading. I. Soph. Trach. 425. Κλύειν γ' ἔφασκον. ταυτὸ δ' οὐχὶ γίγνεται Δόκησιν εἰπεῖν, κἀξακριβῶσαι λόγῳ. II. Eurip. Iph. T. 658. Πυλάδη, πέπονθας ταυτὸ, πρὸς θεῶν, ἐμοί; Compare Aristoph. Eccl. 339. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, ταυτὰ τοίνυν ἀντίκρυς Ἐμοὶ πέπονθας. III. Aristoph. Nub. 662. Ὁρᾷς ἃ πάσχεις; τήν τε θήλειαν καλεῖς Ἀλεκτρυόνα (Ἀλεκτρυῶ Pors.) κατὰ ταυτὸ, καὶ τὸν ἄῤῥενα. The expressions κατὰ ταυτὸ and κατὰ ταυτὰ are used promiscuously. Compare Herodotus I. 142. II. 30. 41. 48. etc. IV. Ibid. 849. Ἀλεκτρυόν'. ἄμφω ταυτό; καταγέλαστος εἶ. In this passage, if the plural is proper in other respects, no objection to it arises from its connection with ἄμφω. Compare Plut. 581. Ἀλλ' ὦ Κρονικαῖς λήμαις ὄντως λημῶντες τὰς φρένας ἄμφω. We have not observed any other instance of ταυτὸ, which deserves consideration, in the forty-four surviving comedies and tragedies. The common copies of Euripides read ταυτὸ Phoen. 502. Iph. A. 1279. Iph. T. 1471. In the first passage, several manuscripts read ταυτόν. In the second, Mr. Porson reads ταυτὸν instead of ταυτὸ γὰρ, which violates the metre. In the third, the true reading is neither ταυτὸ nor ταυτὸν, but something else which we have not sufficient ingenuity to discover.

V. 452. Ἢ παρθενεύειν παῖδας ἐν δόμοις καλῶς, Τερπνὰς τυράννοις ἡδονὰς, ὅταν θέλῃ, Δάκρυα δ' ἑτοιμάζουσι. The complete expression is, ὅταν θέλῃ τις λαμβάνειν αὐτάς. If we read with the Quarterly Reviewer, Δάκρυα δὲ τοῖς διδοῦσι, we may compare this passage with v. 740. Μέτρια θέλοντος [διδόναι], οὐκ ἐχρῆζομεν λαβεῖν.

V. 454. μὴ ζώην ἔτι, Εἰ τἀμὰ τέκνα πρὸς βίαν νυμφεύσεται. *Sic dedi pro* νυμφεύεται. HERMANN. So also the Quarterly Reviewer. Compare Iph. A. 458. 885. where Barnes and Markland have proposed νυμφεύσουσα for νυμφεύουσα.

V. 466. Σοὶ μὲν δοκείτω ταῦτ', ἐμοὶ δὲ τἀντία. *Heathius et alii* ἐμοὶ δ' ἐναντία *pro vulgata* ἐμοὶ δὲ τἀναντία. *Facilius videbatur*, τἀντία *scribere. Vide v.* 198. Ἐγὼ δὲ τούτοις ἐντίαν γνώμην ἔχω. HERMANN. The same emendation is proposed by

Porson, *Adversar.* p. 234. It is also exhibited in Schäfer's edition of Euripides, as Mr. Hermann observes in his preface, p. xiv.

V. 489. Ἦ (*pax*) πρῶτα μὲν μούσαισι προσφιλεστάτη, Πόνοισι δ' ἐχθρὰ, τέρπεταί τ' (*al.* τέρπεται δ') εὐπαιδίᾳ, Χαίρει δὲ πλούτῳ. *Ald. Brub.* ποιναῖσι δ', *Stobaeus* γόοισι δ'. *Hinc ex conjectura dedi* πόνοισι δ'. HERMANN. We prefer the reading of Stobaeus. Compare the well known passage in the Medea, v. 195. Στυγίους δὲ βροτῶν οὐδεὶς λύπας | ηὕρετο μούσῃ καὶ πολυγόοις | ᾠδαῖς παύειν. Compare also Alc. 350—354. 438

V. 495. Θάπτων, κομίζων θ', οὓς ὕβρεις ἀπώλεσαν. *Sic Marklandus. Legebatur* οὓς ὕβρις ἀπώλεσεν. *Barnesius,* ὕβρις οὓς ἀπώλεσεν. HERMANN. The Quarterly Reviewer proposes, οὓς ὕβρισμ' ἀπώλεσεν.

V. 504. Ἦ νυν φρονεῖν ἄμεινον ἐξαύχει Διὸς, Ἢ θεοὺς δικαίως τοὺς κακοὺς ἀπολλύναι. *Marklandus praeter necessitatem conjicit* δικαιοῦ. HERMANN. This is true, but it ought also to have been mentioned, that Markland was aware, that νόμιζε, ὁμολόγει, or some such word, might be supplied in the second verse from ἐξαύχει in the first. This kind of ellipsis is so common, that it is not without some surprise that we perceive an instance of it violently abolished in Matthiae's new edition of Euripides. Phoen. 885. Κἀγὼ τίν' οὐ δρῶν [*ἔργα scilicet*], ποῖα δ' οὐ λέγων ἔπη, Εἰς ἔχθος ἦλθον παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου. So Porson. Matthiae recalls the ancient reading, Ἀγὼ τί οὐ δρῶν, without regarding the *hiathus.* *)

V. 528. Εἰ γάρ τι καὶ πεπόνθατ' Ἀργείων ὕπο, Τεθνᾶσιν. *Marklandus e tribus codd.* καὶ πέπονθέ γ' *vulgatam tamen meliorem esse putans.* HERMANN. We suspect that both readings are corruptions of κἀπεπόνθετ', i. e. καὶ ἐπεπόνθεττε. Ἐπεπόνθεττε is the ancient form of that word, which, according to the rules of our present grammars, is written ἐπεπόνθειτε. Aristoph. Lys. 1098. Ὦ Πολυχαρίδα, δεινὰ τὰν ἐπεπόνθεμες, Αἴκ' εἰ-

---

*) We take this opportunity of mentioning, that we have seen only the first volume or part of Matthiae's Euripides, which promises to be a very useful book. If the second part, which contains the Supplices, is published, it has not yet come to our hands. We have also to mention, that in preparing this article, we are not so well provided with the editions of Euripides as we could wish to be. We have only Aldus, 1503. Hervagius, 1544. Stihlinus, 1562. P. Stephanus, 1602. Barnes, 1694. Musgrave, 1778. Beck, 1778, 79, 83. Schäfer, 1810, 11. and the first and third impressions of Markland. There are at least ten other complete editions of Euripides, the want of some of which has prevented us from giving the history of several readings.

δον ἁμὲ τἄνδρες ἀναπεφλασμένως. Perhaps this reading is not right in all respects, but there can be no doubt that πεπόνθαμες, which is commonly exhibited, is wrong. The three words, δεινὰ τὰν ἐπεπόνθεμες, may be translated, *it would have been a great pity.*

V. 543. Νεκροὺς δὲ ταρβεῖτ', εἰ κρυβήσονται χθονί; Read κρυφήσοντοι. The common reading is, indeed, a Greek word,
439 but of a much later age than that of Euripides. In the Ajax of Sophocles, v. 1145. Aldus reads κρυφεὶς, instead of which the modern editions and part of the MSS. have κρυβείς. The passive second aorist and second future always exhibit the radical consonant of the verb. That the radical consonant of κρύπτω is Φ, appears from its derivatives, as κρυφῇ, κρύφιος, κρυφαῖος, κατακρυφῇ, etc. In v. 394. of the Birds of Aristophanes, Brunck has adopted κατορυγησόμεσθα the emendation of Dawes, instead of the common reading κατορυχθησόμεσθα, which violates the metre. The analogy of τοιχώρυχος, διώρυχες, and other cognate words, seems to require us to read κατορυχησόμεσθα. We have not observed either form in any other passage. When the present has a single mute before the final Ω or *OMAI*, it remains unchanged in the second aorist passive. So γράφω, σήπω and τήκω make ἐγράφην, ἐσάπην, and ἐτάκην. In the same manner, ψύχω, *to cool*, ought to form ἐψύχην. Ἀπεψύχη, therefore, which Hesychius produces from the Cercyon of Aeschylus, and interprets ἀπεπνευματίσθη, is formed more according to analogy, that ψυγείσῃ, which is exhibited in all our present copies of Aristophanes, Nub. 151. In the same manner, the words ἀναψυχὴ and παραψυχὴ, both of which are used by Euripides, are more analogical than ψυγεὺς, *a wine-cobler*, which occurs in the fragments of the middle and new comedy, but which seems not to have been known in the purest age of the Attic dialect. See Athenaeus, pp. 502. 503.

V. 593. Στρατηλατήσω κλεινὸς ἐν κλεινῷ δορί. *In MSS. supra scripta lectio* καινὸς ἐν καινῷ. HERMANN. *Lege* καινὸς ἐν καινῷ δορί. Renovato bello. ADDENDA. We prefer the common reading. Compare Herc. 61. Στρατηλατήσας κλεινὰ Καδμείων δορός.

V. 603. *ΑΙ.* Γένοιτ' ἂν κέρδος. οἱ δ' ἀρείφατοι | φόνοι, μάχαι, στερνοτυπεῖς γ' ἀνὰ τόπον | πάλιν κτύποι φανήσονται. | *ΧΟ.* Ὦ τάλαινα, τίνα λόγον, | τίν' ἂν τῶνδ' αἰτίαν λάβοιμι; This is the reading of all the editions from Aldus to Musgrave inclusive. The manuscripts do not seem to differ from the editions, except that one of them reads εἰ δ' ἀρείφατοι. In Mr. Gaisford's editions, the speech of Aethra is transferred to Adrastus by the advice of Tyrwhitt. Mr. Gaisford also reads

στερνοτυπεῖς τ' with Markland in his notes, and πάλιν φανήσονται κτύποι, for the sake of the metre, with Brunck *ad Hec.* 282. Mr. Hermann gives the whole passage to one of the persons of the chorus, and reads as follows, partly from his own conjecture: Γένοιτ' ἂν κέρδος· εἰ δ' ἀρείφατοι | φόνοι, μάχαι, στερνοτυπεῖς τ' ἀνὰ τόπον | πάλιν φανήσονται κτύποι, | τάλαινα, τίνα λόγον, | τίν' ἂν, τῶνδ' αἰτία, λάβοιμι; He subjoins the following translation: *Si caedes et pugnae statim ob luctum nostrum excitabuntur, quid de me misera dicetur, quae horum caussa extiterim?* If Mr. Hermann's representation of this passage is right in other respects, which we suspect not to be the case, the 440
common order of the words ought to be preserved, by reading, φόνοι, μάχαι στερνοτυπής τ' ἀνὰ τόπον | πάλιν κτύπος φανήσεται. Compare v. 260. Θεούς τε καὶ γῆν, τήν τε πυρφόρον θεὰν Δήμητρα θέμεναι μάρτυρ', ἡλίου τε φῶς. Here all the editions before that of Markland read μάρτυρας. The same cause produced the corruption of both passages. Compare also Soph. Aj. 633. The spondee is a considerable, although not a decisive objection to Brunck's reading, Πάλιν φανήσονται κτύποι.

V. 634. Γυναῖκες, ἥκω πόλλ' ἔχων λέγειν φίλα, Αὐτός τε σωθεὶς,—— Νίκην τε Θησέως ἀγγελῶν. λόγου δέ σε Μακροῦ 'ποπαύσω. Καπανέως γὰρ ἦν λάτρις, Ὃν Ζεὺς κεραυνῷ πυρπόλῳ κατεσθαλοῖ. Mr. Hermann, after the example of his predecessors, passes over this passage *sicco pede*. According to Markland, the words λόγου δέ σε μακροῦ 'ποπαύσω mean, *I will save you the trouble of asking who I am.* The difficulty, however, does not lie in the construction of the passage, but in the elision of the first letter of ἀποπαύσω, which must not be compared with μὴ 'δικουμένοις v. 304. μὴ 'ντιδουλεύει v. 362. μὴ 'μαθὴς v. 421. μὴ 'ναμίγνυσθαι v. 591. We have observed nothing in the remains of the tragic poets, with which the elision in this passage can be justly compared.

V. 694. Νικῶντα δ' ἵπποις ὡς ὑπείδετο στρατὸν Κρέων τὸν ἐνθένδ', ἰτέαν λαβὼν χερὶ, Χωρεῖ, πρὶν ἐλθεῖν ξυμμάχοις δυσθυμίαν. *Ald.* Κρέων γε, τοὐνθένδ'. *Codd.* Κρέων τὸ ἐνθένδ'. *Hoc si recte emendassent viri docti, non alii alia, Valckenarius autem ad Hippol.* 444. εἴκοντα *pro* νικῶντα *scribendum conjecisset.* Hermann. In order to give Mr. Hermann's emendation its due effect, we will subjoin Markland's translation of these lines, which is essentially the same as that of Portus and Barnes: *Victum autem equis* Atheniensium *ut vidit exercitum* suum *Creon, inde clypeum arripiens manu, procedit, priusquam sui milites languescerent animis. Victum* is a very extraordinary interpretation of νικῶντα. If Mr. Hermann had illustrated the expression στρατὸν τὸν ἐνθένδε by an example or

two, he would have left no room for hesitation as to the truth of his emendation.

V. 707. *Κἂν τῷδε τὸν στρατηγὸν αἰνέσαι παρῆν. Οὐ γὰρ τὸ νικῶν τοῦτ' ἐκύδαινεν μόνον, Ἀλλ' ὤχετ' εἰς τὸ κάμνον οἰκείου στρατοῦ, Ἔῤῥηξε δ' αὐδὴν, κ. τ. λ. Vulgo. ἐκέρδαινεν. Musgravius conjicit ἐκήδαινεν.— Quapropter reposui ἐκύδαινεν.* HERMANN. In the subsequent part of his note, Mr. Hermann compares *ἐκύδαινεν* with *θαρσύνεσκε, he encouraged,* Il. *Δ.* 233. As *κηδαίνω* and *κυδαίνω* are not Attic words, both the emendation of Musgrave and that of Hermann may be considered as inadmissible. We confess our inability to make sense of the passage.

(Classical Journal N. XVII.)

49 V. 713. *Θάρσος δ' ἐνῶρσε παντὶ Κραναϊδῶν στρατῷ. Libri Δαναϊδῶν. Musgravius satis conjecturam suam firmasse mihi videbatur, ut, etiam si deesset exemplum, ubi Cranaidae vocarentur Athenienses, in textum recipi posset.* HERMANN. This is not the most judicious of Mr. Hermann's notes on this play. The generality of our readers will probably consider it as a sufficient objection to Musgrave's emendation, that no passage has been found, in which the Athenians are called *Κραναΐδαι.* Instead of endeavouring to untie this knot, we are disposed to cut it at once, by reading *Κεκροπιδῶν.* The common reading *Δαναϊδῶν* is probably a slip of the pen of the transcriber, if not of the poet himself. The substitution of one proper name for another is extremely common. Markland refers to Dorville's notes on Charito (pp. 606. 607.) for examples of this kind of error, and proposes to read *Παραλίων. Κεκροπιδῶν,* however, is a better emendation, as well for other reasons, as because the mind would more easily stray to *Δαναϊδῶν* from *Κεκροπιδῶν* than from *Παραλίων.* In these cases, the intellectual process which causes the error can frequently be traced. To give the first example which occurs to us, a letter is inserted in the Gentleman's Magazine for 1798. (p. 839.) with the following title: *An original Letter from Dr. Thomas Moore, of Norwich.* This letter is signed *Tho. Browne,* and appears to have been written by the celebrated Sir Thomas Browne. There is no resemblance between *Browne* and *Moore,* but the transition from *Sir Thomas* Browne to *Sir Thomas* Moore is extremely easy. In the same manner, although the names of Cecrops and Danaus are perfectly dissimilar, there is so much resemblance between the expressions *Κεκροπιδῶν στρατὸς* and *Δαναϊδῶν στρατὸς,* that the latter, as being the more familiar of the two, might easily supplant the former in the mind of the writer. We have in this tragedy *Δαναϊδᾶν στρατηλάταν* v. 1150. *Δαναϊδῶν ὁρμᾶν στρατὸν* v. 1219. So also *στράτευμα Δαναϊδῶν*

Phoen. 469. στρατὸς Δαναϊδῶν ibid. 1404. Δαναϊδῶν στρατηλάτα Tro. 447. The reader must take care not to confound the Κεκροπιδῶν στρατὸς mentioned in this verse, with the παλαιᾶς Κεκροπίας οἰκήτορες mentioned in v. 658. The Cecropidae, like the Erechthidae, are the Athenians in general. See Phoen. 862. Ion. 296. The Cecropians, who formed the right wing of Theseus's army, are the inhabitants of that particular district of Attica, in which Athens was situated. We mention this distinction, not be- 50
cause it is curious and recondite, but because our emendation is inadmissible, unless it is made.

V. 718. Μόλις δέ πως ἔτρεψαν εἰς φυγὴν πόδα. *Vulgatum* ἔτρεψεν *mutavi in* ἔτρεψαν. *Alia ratio est in Heraclidis v.* 841. Μόλις δὲ, πάντα δρῶντες, οὐκ ἄτερ πόνων Ἐτρεψάμεσθ' Ἀργεῖον εἰς φυγὴν δόρυ. HERMANN. We apprehend that Mr. Hermann does not intend to assert, that τρέψαι πολεμίους is not as good Greek as τρέψασθαι πολεμίους. See Thucydides, *passim*. Mr. Hermann probably means, that τρέψει εἰς φυγὴν πόδα does not signify *to put to flight*, but *to run away*. If this be constantly the case, Mr. Hermann's emendation is absolutely necessary. At all events, we prefer it to the common reading.

V. 731. Νῦν τήνδ' ἄελπτον ἡμέραν ἰδοῦσ' ἐγὼ, Θεοὺς νομίζω, καὶ δοκῶ τῆς συμφορᾶς Ἔγειν ἔλασσον, τῶνδε τισάντων δίκην. *Ita Scaliger, Heathius, Reiskius. Vulgo* τὰς συμφοράς. HERMANN. *Servari poterat* τὰς συμφορὰς. *Comparari licet Hel. v.* 662. [660. Ἐμὰ δὲ δάκρυα χαρμονὰν πλέον ἔχει | χάριτος ἢ λύπας.] ADDENDA. We do not see how this passage in the Helena, in which the commentators have confounded χάρις with χαρὰ, can be interpreted or corrected so as to confirm τὰς συμφορὰς in the passage before us. We suspect that the true reading is, Ἐμὰ δὲ χαρμονᾶν δάκρυα πλέον ἔχει, and that the genitive plural χαρμονᾶν is not governed by πλέον ἔχει, but by χάριτος. Χαρμονᾶν χάρις is an expression which may be compared with v. 79. of the tragedy before us, Ἄπληστος ἅδε μ' ἐξάγει χάρις γόων. The following passage in the Helena would have suited Mr. Hermann's purpose better than that to which he refers. V. 595. Μέθες με. λύπας ἅλις ἔχων ἐλήλυθα. The true reading, however, seems to be λύπης ἅλις ἔχων. There is a passage in the Electra of Euripides, which we believe to stand in need of a similar alteration. V. 237. ΗΛ. Λόγον δὲ δὴ τίν' ἦλθες ἐκ κείνου φέρων; ΟΡ. Εἰ ζῇς, ὅπου τε ζῶσα συμφορὰς ἔχεις. The latter verse is thus rendered by Barnes: *Num vivas, et ubi vivens calamitates feras*, quaesiturus. The real meaning is, *To inquire whether you are alive, and, if you are alive, what your situation is.* For this sense of ζῶσα, see Soph. Oed. C. 999. Eurip. Phoen. 1611. We suspect that Euripides wrote, Εἰ ζῇς, ὅπως τε, ζῶσα, συμφορᾶς

ἔχεις. Compare Hel. 320. Πῶς δ' εὐμενείας τοισίδ' ἐν δόμοις ἔχεις; See Viger, etc.

V. 737. Ἡμῖν γὰρ ἦν τότ' (*al.* τό τ') Ἄργος οὐχ ὑποστατόν, Αὐτοί τε πολλοὶ καὶ νέοι βραχίοσιν, Ἐτεοκλέους τε σύμβασιν ποιουμένου, Μέτρια θέλοντος, οὐκ ἐχρῆζομεν λαβεῖν. In the present edition, the first of these verses is thus represented, Ἡμῖν γὰρ Ἄργος ἦν τότ' οὐχ ὑποστατόν. As Mr. Hermann takes no notice of this alteration of the order of the words, we suspect that it is an error of the kind mentioned in our remark on v. 328. The next line, Αὐτοί τε πολλοὶ καὶ νέοι βραχίοσιν, when compared
51 with the grey hairs of the speaker (v. 166.), may perhaps remind the reader of Falstaff's exclamation, *Ah! whorson caterpillars! bacon-fed knaves! they hate us youth.* We believe that this line is infested with the same error as v. 355. and that we ought to read, Ἀστοί τε πολλοὶ κ. τ. λ. Compare v. 442. Καὶ μὴν ὅπου γε δῆμος αὐθέντης χθονὸς, Ὑποῦσιν ἀστοῖς ἥδεται νεανίαις. Mr. Hermann's punctuation of the last line, Μέτρια, θέλοντος, οὐκ ἐχρῆζομεν λαβεῖν, is a needless refinement. The sense is, μέτρια θέλοντος δοῦναι. Greek writers not unfrequently leave a word to be supplied in one member of the sentence from a word of a contrary signification in another member of the sentence. Another ellipsis of this kind occurs in the present scene. V. 699. Καὶ ξυμπατάξαντες μέσον πάντα στρατὸν, Ἔκτεινον, ἐκτείνοντο. καὶ παρηγγύων Κελευσμὸν ἀλλήλοισι σὺν πολλῇ βοῇ, Θεῖν', ἀντέρειδε τοῖς Ἐρεχθείδαις δόρυ. As these lines relate to both armies, the last verse is to be interpreted as if the poet had written, Θεῖνε τοὺς Καδμείους, ἀντέρειδε τοῖς Ἐρεχθείδαις δόρυ. In consequence of missing this interpretation, Markland has applied the three preceding verses exclusively to the Theban army; and in consequence of this misapplication, has proposed to remove vv. 697. 698. from their present situation, and to place them after v. 706. See his note on v. 699. It appears by the two last lines of Swift's verses on his own death, that this kind of ellipsis prevailed in Dublin as well as in Athens. *That kingdom he hath left his debtor, I wish it soon may have a better.* He means, *a better creditor.*

V. 745. Οὐ τόξον ἐντείνοντες ὡς καιροῦ πέρα. *Sic MSS. in Ald.* ἐκτείνοντες. Hermann. The Quarterly Reviewer proposes, Οὐ τόξ' ἐπεντείνοντες. There is no occasion for this alteration, as τόξον in the singular number is found several times in the remains of the tragic poets. See Soph. Trach. 266. Phil. 288. 1128. Eurip. Bacch. 1064.

V. 752. Ἐπεὶ ταραγμὸς πόλιν ἐνίκησεν δορὸς, Πύλας διῆλθον, ἧπερ εἰσῄει στρατός. *Vulgatum* δορὶ *in* δορὸς *mutavi.* Hermann. Read also εἰσῇε. Some vestiges of this form still remain in the writings of the scenic poets. I. Eurip. Androm. 26. Καὶ

Vv. 1123—1163. Mr. Hermann, as well as the Quarterly Reviewer, divides this beautiful ode between the mothers and the children of the defunct leaders. As it would be difficult to make Mr. Hermann's arrangement understood, without transcribing the whole ode, we content ourselves with referring the reader to the book itself.

V. 1131. *Παπαὶ, παπαί.* | *ἐγὼ δ' ἔρημος ἀθλίου πατρὸς τάλας, κ. τ. λ.* Instead of *παπαὶ, παπαὶ*, why may we not adopt the reading of the manuscripts, *απαῖς, απαῖς*, adding the proper spirit, and changing the accent? The sense is, *Σὺ μὲν ἄπαις εἶ, ἐγὼ δ' ἔρημος, κ. τ. λ.*

V. 1134. *Ποῦ δὲ πόνος ἐμῶν τέκνων;* A very learned person proposes *ἐμῶν τόκων.* So Phoen. 30. *ἡ δὲ τὸν ἐμὸν ὠδίγων πόνον Μαστοῖς ὑφεῖτο.* Med. 1031. *Στερρὰς ἐνεγκοῦσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.* Suppl. 920. *Πόνους ἐνεγκοῦσ' ἐν ὠδῖσι.* The common reading, however, is right. So Med. 1261. *Μάταν μόχθος ἔρρει τέκνων.*

V. 1147. *Αἶ αἶ, γόων ἅλις τύχας,* | *ἅλις δ' ἀλγέων ἐμοὶ* 65
πάρεστι. Ald. et vulgati ἅλις ἀλγέων πάρεστί μοι Addidi δ', et scripsi ἐμοὶ πάρεστιν, quum codd. A. B. et uterque Florentinus μοι πάρεστι habeant. Alioqui non displiceret πάρεστι δή μοι. Hermann. Mr. Hermann's emendation is preferable to that of the Quarterly Reviewer, *Ἅλις τῶνδ' ἀλγέων πάρεστι.* We do not well understand the preceding verse, *Αἶ αἶ, γόων ἅλις τύχας.* We should prefer, *Αἶ αἶ τύχας, ἅλις γόων.* So *ἰὼ ἰὼ τύχα*, Or. 1537. *ἰώ μοι τύχας*, Alc. 394. *ἰὼ τᾶς σᾶς τύχας*, El. 1184. etc. In the first and second of these three passages, we suspect that the true reading is, *ἰὼ ἰὼ τύχας.*

V. 1149. *Ἔτ' ἄρ', ἔτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. Hic versus mutilus erat, ita scriptus in libris, στάσω. ποῦ με δέξεται γάνος. Praeclare Tyrwhittus, Ἆρ' ἔσθ' ὅτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος, sed poterat hoc et ad litterarum similitudinem lenius, et ad sententiam fortius corrigi, si sic scriberetur, ut a me factum est.* Hermann. Mr. Hermann's reading is preferable to Tyrwhitt's on another account. The antistrophic odes of this tragedy contain thirty-two trimeter iambics, including the verse now before us, and v. 1159. which also has lost a foot. If the reader will examine these sixteen pairs of verses, he will find that the *senarius* of the strophe always exactly resembles that of the antistrophe, with one exception, which will be removed in the next note. In the verse now before us, Tyrwhitt exhibits a spondee in the first place. *Ἆρα* at the beginning of a sentence always has the first syllable long. The corresponding verse (1142.) has an iambus: *Πάτερ, σὺ μὲν τῶν* [illegible] *τοτὶ) σῶν πλύσις τέκνων γόους.*

is of the same opinion as Mr. Hermann. Instead of ὢν πόνῳ Mr. Hermann proposes to read ἐν πόνῳ.

V. 772. Ἀλλ' εἶεν. αἴρω χεῖρ', ἀπαντήσας νεκροῖς, Αἴδου τε μολπὰς ἐκχέω δακρυδρόους. *Tragici nunquam scribunt* ἀλλ' εἶεν, *sed* εἶεν *solum. Lego,* Ἀλλ' εἶ', ἀναίρων (*vel* ἐπαίρων) χεῖρ', ἀπαντήσων νεκροῖς. MARKLAND. Mr. Hermann silently adopts ἀπαντήσων, but defends ἀλλ' εἶεν in a long note, which contains nothing which is much to the purpose. In Attic prose, the future of ἀπαντῶ is always ἀπαντήσομαι. See Thucydides iv. 77. vii. 2. 80. Xenophon Hellen. I. 6, 3. Lysias pp. 96. 928. Demosthenes p. 1043. Aeschines pp. 163. 170. This fact, however, is not a decisive objection to ἀπαντήσων in the passage under consideration. We read, Ἀλλ' εἶμ'. ἐπαρῶ χεῖρ', ἀπαντήσας νεκροῖς. Ἀπαντήσας is right, because the action described by the words ἀπαντήσας νεκροῖς is supposed to precede that described by the words ἐπαρῶ χεῖρε. The sense is, *I will meet the dead bodies, and salute them.* The following passage of the Alcestis, which
53 is quoted by Markland, is the best commentary on the words ἐπαρῶ χεῖρε. V. 771. Οὐδ' ἐξέτεινα χεῖρ', ἀποιμώζων ἐμὴν Δέσποιναν. With regard to ἀλλ' εἶμι, if the reader will take the trouble of consulting the following passages, we believe that he will prefer our emendation to that of Markland. Aesch. Agam. 1322. Choëph. 779. Pers. 851. Soph. Oed. C. 503. Trach. 389. Aj. 654. Eurip. Phoen. 1016. Alc. 207. Androm. 89. Heracl. 678. El. 1132. Aristoph. Pac. 232. etc. The future ἐπαρῶ needs no illustration, after what has been said by Porson, *ad Med.* 848. In the next verse, Markland wishes to alter ἐκχέω into ἐκχεῶ. The future of χέω, like that of γαμῶ, καλῶ, τελῶ, and some other verbs, is the same as the present. We subjoin three examples of it, in which χέω is connected with other futures. I. Euripides *Theseo.* fr. 1. Κάρα τε γάρ σου ξυγχέω κόμαις ὁμοῦ, Ῥανεῖ τε * δ' ἐγκέφαλον, ὀμμάτων δ' ἄπο Αἱμοσταγεῖ πρηστῆρε ῥεύσονται κάτω. II. Aristoph. Pac. 166. Ἀπολεῖς μ', ἀπολεῖς, οὐ κατορύξεις, | κἀπιφορήσεις τῆς γῆς πολλὴν, | κἀπιφυτεύσεις ἔρπυλλον ἄνω, | καὶ μύρον ἐπιχεῖς; III. Plato Comicus *apud Athen.* p. 665. C. Τί οὐ τρέχων σὺ τὰς τραπέζας ἐκφέρεις; ἐγὼ δὲ Λίτρον παραχέων ἔρχομαι. κἄγωγε παρακορήσων.

V. 782. Ἐμοὶ δ' ἐμῶν παίδων μὲν εἰσιδεῖν μέλη Πικρόν. *Sic scripsi pro* ἐμοὶ δὲ τῶν παίδων. HERMANN. The Quarterly Reviewer proposes, Ἐγὼ δὲ δὴ παίδων. We prefer Mr. Hermann's emendation.

V. 811. Προσάγετε τῶν δυσπότμων | σώμαθ' αἱματοσταγῆ. *Ald.* προσάγετ' ὦ δυσπότμω. *Cod. A.* προσάγετε δυσπότμω. *Markland.* προσάγετε τῷ δυσπότμῳ. HERMANN.

Vv. 824—837. This epode, for so it is, affords the only

conspicuous example to be found in this tragedy, of that antistrophic *mania*, which rages so violently in the north of Germany, but which has been prevented by the war from making its way into England. In Mr. Hermann's edition, these fourteen short verses are divided into three strophes and three antistrophes, besides the following little epode of three lines: *Ἔρημά σ' ἁ πολύστονος | Οἰδιπόδα δώματα λιποῦσ' | ἦλθ' Ἐρινύς.* Mr. Hermann informs us, that it is to Mr. Seidler that we are indebted for this arrangement, which does not appear in his book *de Versibus Dochmiacis Tragicorum Graecorum.* Perhaps Mr. Seidler, when his hand was in, might as well have divided the preceding little epode into a fourth strophe and antistrophe, in the following manner: (Str.) *Ἔρημά σ' ἁ πολύστονος Οἰδίπου* (Ant.) *λιποῦσ' Ἐρινὺς ἦλυθε δώματα.* The measure is Alcaic.

V. 833. *Πικρὸς ἐσεῖδες γάμους. | πικρὰν δὲ Φοίβου φάτιν | ἔγημας. ἁ πολύστονος | Οἰδιπόδα δώματα | λιποῦσ' ἦλθ' Ἐρινύς.* The common copies differ from each other only in punctuation. Mr. Hermann places a full stop after *φάτιν*, and reads *ἔρημά σ'* for *ἔγημας*, mentioning that Markland proposed *ἔρημα δ'*. Althoug it is dangerous to tamper with passages of which the metre is uncertain, we venture to propose the following arrangement of these words. To the chorus we give the words, *Πικρὸς ἐσεῖδες* 54 *γάμους, | πικρὰν δὲ Φοίβου φάτιν* [*ἥκουσας*]. See our remark on v. 504. Adrastus answers, *Ἐς ἡμᾶς ἁ πολύστονος κ. τ. λ.* The words *ἐς ἡμᾶς ἦλθε* appear to mean *came to my house.* We may also read *ἐφ' ἡμᾶς.* So Or. 86. *Σὺ δ' ἡ μακαρία, μακάριός θ' ὁ σὸς πόσις, Ἥκετον ἐφ' ἡμᾶς ἀθλίως πεπραγότας.* In a preceding passage of the Orestes (v. 60.), we find the words *εἰς δῶμ' ἡμέτερον* employed in the same sense.

V. 838. *Μέλλων σ' ἐρωτᾶν ἡνίκ' ἐξήντλεις στρατῷ, Γόους ἀφήσω τοὺς ἐκεῖ μὲν ἐκλιπὼν Εἰς τὰ σά γε μύθους. νῦν δ' Ἄδραστον ἱστορῶ.* So Aldus. In the modern editions, the punctuation is a follows: *Μέλλων σ' ἐρωτᾶν, ἡνίκ' ἐξήντλεις στρατῷ Γόους, ἀφήσω, τοὺς ἐκεῖ μὲν ἐκλιπὼν κ. τ. λ.* Mr. Hermann has a note upon this difficult passage, which does not throw much light upon it. Without dwelling on the objections to the common reading, we will propose our own correction. *Μέλλων σ' ἐρωτᾶν, ἡνίκ' ἐξήντας στρατῷ, Γόους ἀφήσων, τοὺς ἐκεῖ μὲν ἐκλιπὼν Εἴασα μύθους, νῦν δ' Ἄδραστον ἱστορῶ, κ. τ. λ. Being about to ask you the following question, when you came to meet the army for the purpose of bewailing the dead* (v. 772.), *I desisted from my intention, and omitted what I meant to say. But now, Adrastus, I ask you, etc.* The violence of Adrastus's grief probably convinced Theseus, that it would not be advisable to put him upon making an elaborate oration at that moment. The delay, too,

Perhaps, however, neither of these verses is a *senarius*. We are half inclined to believe that the words σὺ μὲν are an interpolation *metri caussa*, and that we ought to read interrogatively, Πάτερ, τῶν σῶν κλύεις τέκνων γόους (*al.* λόγους); The sense of v. 1149. requires no addition to the words, Ἔτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. The metre is, ⏑ — — | — ⏑ — | ⏑ — ⏑ — |. Compare vv. 600. 603. 610. 613. 620. 628.

V. 1150. *Χαλκέοις ἐν ὅπλοις Δαναϊδῶν στρατηλάταν. Legebatur, Χαλκέοισιν ὅπλοις Δαναΐδων στρατηλατῶν. Cod. A. Χαλκέοις. Ἐν ὅπλοις Marklando, qui etiam σὺν ὅπλοις conjecit, debetur. Ac multo et simplicius hoc est, et venustius, puerum ut ipse armatus sit optare, quam ut armatorum dux. Στρατηλάταν Musgravii emendatio est, et prius Heathii.* Hermann. Mr. Hermann, who excludes the Doric dialect from the trimeter iambics of the choral odes, ought to read στρατηλάτην. See his note on κύρας, Herc. 416. [417.] If he reads στρατηλάταν, he ought also to read Δαναιδᾶν. With regard to the former part of the verse, we are not certain that we rightly understand Mr. Hermann's note. We suspect that *Ac multo* is an error of the press for *At multo*, and that he rejects σὺν
64 ὅπλοις, as affording a less convenient sense than ἐν ὅπλοις. If this is his meaning, we apprehend that σὺν ὅπλοις is not inconsistent with his interpretation. Compare Hec. 112. Οἶσθ' ὅτε χρυσέοις ἐφάνη ξὺν ὅπλοις. We object, however, to both Markland's emendations, as well as to the common reading, on account of the spondee in the third place. See the preceding annotation. We read, Χαλκέοις ὅπλοισι, Δαναΐδων στρατηλάταν.

V. 1167. *Τούτοις ἐγώ σε καὶ πόλις δωρούμεθα.* If the reader will compare the speech of Theseus, in which this verse occurs, with the third and fourth verses of the speech of Minerva, which follows almost immediately, he will see reason to suspect that σε ought to be changed into σφε.

V. 1179. *Τί δή ποθ' ὑμῖν ἄλλ' ὑπουργῆσαί με χρή; Male vulgo τί δή ποθ'. Non* quid aliud *dicit, sed* ecquid aliud. Hermann. If this alteration had been made by Mr. Wakefield, we should have reminded him, that the enclitic τι, in common with every other enclitic, cannot begin either a trimeter iambic or a sentence. The same rule, as is well known, applies to ἄν, αὖ, γάρ, δέ, δή, δῆτα, μέν, μήν, οὖν, and a few other particles. As Mr. Hermann cannot be unacquainted with this rule, we must consider his alteration of the present verse as made in defiance of it. In his book *de Emendanda Ratione Graecae Grammaticae* (p. 95.) he has treated two verses of the Choëphori of Aeschylus (112. 652.) in the same manner as the

this passage, and more particularly concerning the use of τῶν for ὧν, he knows where to find their annotations. We believe that it is now generally understood, that τῶν cannot be used for ὧν after a consonant, except in the lyric parts of the drama. In the Basil edition of 1562. v. 858. is thus represented, *Λίδως ἔπαινον, τῶνδ' ἔγωγε βούλομαι.* The same reading is proposed by Markland. Perhaps Euripides wrote, *Λίδως ἔπαινον τόνδ'. ἐγὼ δὲ βούλομαι κ. τ. λ. You commit this funeral oration to me.*

V. 881. *Ὁ δ' αὖ τρίτος τῶνδ', Ἱππομέδων, τοιόσδ' ἔφυ. Παῖς ὢν ἐτόλμησ' εὐθὺς οὐ πρὸς ἡδονὰς Μουσῶν τραπέσθαι, πρὸς τὸ μαλθακὸν βίου. Ἀγρουὺς δὲ ναίων, σκληρὰ τῇ φύσει διδοὺς Ἔμαιρε, πρὸς τἀνδρεῖον, εἴς τ' ἄγρας ἰὼν, Ἵπποις τε χαίρων, τόξα τ' ἐντείνων χεροῖν, Πόλει παρασχεῖν σῶμα χρήσιμον θέλων. Reiskius non male πρός τε μαλθακὸν βίον. Et πρός τε jam alii, Barnesio teste. Βίον autem cod. C. Vulgato respondet πρὸς τἀνδρεῖον.* Hermann. Mr. Hermann is the first editor, who seems to have understood this passage. The expressions *πρὸς τὸ μαλθακὸν βίου*, and *πρὸς τἀνδρεῖον*, are elliptical, and may be compared with *πρὸς βίαν, πρὸς εὐσέβειαν, πρὸς ἔχθραν, πρὸς ἡδονὴν, πρὸς ὀργὴν, πρὸς χάριν*, etc. Aesch. Prom. 212. *Ὡς οὐ κατ' ἰσχὺν, οὐδὲ πρὸς τὸ καρτερὸν Χρείῃ, δόλῳ δὲ τοὺς ὑπερσχόντας κρατεῖν.* The complete expression is *πρὸς τὸ καρτερὸν ἰόντες*, but the participle is suppressed. In the passage of Euripides, therefore, there is no occasion for the emendation proposed by the Quarterly Reviewer, *καὶ τὸ μαλθακὸν βίου.* The sense is, *πρὸς τὸ μαλθακὸν βίου ἰών.* In the same manner, the words *εἴς τ' ἄγρας ἰὼν* might be omitted without injuring the sense of the expression *πρὸς τἀνδρεῖον.* Perhaps it may not be superfluous to observe, that the character of Hippomedon, as drawn in this passage, was afterwards expanded by the poet into the Zethus of his Antiope, and con- 56
trasted with the opposite character in the person of Amphion. See the eighth chapter of Valckenaer's *Diatribe.*

V. 888. *Ὁ τῆς κυναγοῦ δ' ἄλλος Ἀταλάντης γεγὼς Παῖς Παρθενοπαῖος, εἶδος ἐξοχώτατος, κ. τ. λ. Inepte legebatur Ἀταλάντης γόνος, Παῖς Παρθενοπαῖος. Dignam judicavi, quam in textum reciperem, praeclaram emendationem, qua Matthiae hunc locum restituit.* Hermann. *Defendi poterit vulgata eo, quod Aeschylo hic vocatur, Βλάστημα καλλίπρωρον, ἀνδρόπαις ἀνὴρ, Sept. ad Theb.* 539. Addenda. The words *παῖς Παρθενοπαῖος* mean, as every body knows, *the boy Parthenopaeus.* Aeschylus having represented the son of Atalanta as a beardless stripling, in a tragedy which the Athenians knew by heart, Euripides has also thought proper to employ some word or expres-

sion significant of his youth, both in the passage now before us, and in two of the other three passages in which he has occasion to mention him. See Phoen. 147. 1160. Mr. Hermann's note on this paasage ends with the following sentence: *Caeterum nescio an haud satis apte hic Atalantae mentionem fecerit, cujus quum nomen audirent, spectatores non poterant non oculos in chorum convertere, ut nobilem quondam venatricem, arcu sagittisque spoliatam, inter grandaevas ducum matres agnoscerent.* The truth is, that the poet represents the chorus as a kind of corporation of childless mothers, and never takes the trouble of considering the relation of particular individuals with the persons and events of the drama. Soon after the present passage, we come to the scene of Iphis and Evadne. (vv. 980—1113.) Now although one of the persons of the chorus is the wife of Iphis and the mother of Evadne (v. 1037.), nothing is said or done during the whole scene, which would not have been said and done, if the chorus had been composed of Aethra's waiting-maids. Without seeking for more information than we can derive from the play before us, let us consider who these seven Argive matrons are, who begin one of their songs with the words, *Ἱππόβοτον Ἄργος, ὦ πάτριον ἐμὸν πέδον* (v. 365.). Three of the seven captains, who fell under the walls of Thebes, were strangers in Argos (vv. 136. 890.). The mothers of Tydeus, Polynices, and Parthenopaeus, could not very properly join in singing, *Ἑπτὰ ματέρες, ἑπτὰ κούρους | ἐγεινάμεθ' αἱ παλαίπωροι | κλεινοτάτους ἐν Ἀργείοις* (v. 963.) The mother of Amphiaraus, indeed, might be an Argive, but as Amphiaraus was swallowed up alive by the earth (v. 926.), his mother had no concern in the affair which brought her six companions to Eleusis. The mothers of Capaneus, Eteocleus, and Hippomedon, are the only persons of the chorus to whom its constant language really applies.

V. 907. *Φιλότιμον ἦθος, πλούσιον. φρόνημα δὲ Ἐν τοῖσιν ἔργοις, οὐχὶ τοῖς λόγοις ἴσον.* Mr. Hermann reads, *Φιλότιμον ἦθος, πλούσιον φρονήματος,* and alters the arrangement of the 57 passage in some other respects. Musgrave proposes, *Φιλότιμον ἦθος πλούσιος, full of ambition.* *Πλούσιος* seems to be the true reading, but it ought to be separated from *φιλότιμον ἦθος,* and connected with the subsequent words. *He was wealthy, but he shewed a sense of his wealth in his actions rather than in his conversation.* Compare what is said of Capaneus vv. 861—866. The difference between these two imaginary characters seems to be, that Capaneus, notwithstanding his wealth, was simple in his manners and frugal; whereas Tydeus was magnificent and liberal. The *φιλότιμον ἦθος* of Tydeus may be compared with

the ἀψευδὲς ἦθος and the εὐπροσήγορον στόμα of Capaneus, v. 869. So we say in English, *he is an extraordinary character.*

V. 947. Νικᾷς. μένειν χρὴ τλημόνως. λέγει γὰρ εὖ Θησεύς. ὅταν δὲ τούσδε προσθῶμεν πυρὶ, Ὀστᾶ προσάξεσθ'. These words are addressed to the chorus. The verb προσάξεσθε will best be understood by comparing v. 1100 Προσήγετ' ἀεὶ στόματι, with v. 1159. Φέρ' ἀμφὶ μαστὸν ὑποβάλω σποδὸν [τέκνου]. The common interpretation, *convehetis*, is very remote from the true sense.

V. 961. Πλαγκτὰ δ' ὥσεί τις νεφέλα, | πνευμάτων ὑπὸ δυσχίμων ἀΐσσω. *Sic scripsi pro* δυσχείμων. Hermann. Δυσχείμων agrees better than δυσχίμων with the common reading of the corresponding verse in the antistrophe, χωρὶς δή τινα τῶνδ' ἴσχουσα μοῖραν. The manuscripts, however, exhibit ἔχουσα, and obviate this objection to Mr. Hermann's correction, of which we approve for two reasons. In the first place, by reading δυσχίμων we obtain a regular Phalaecian hendecasyllable at the end of the strophe. Compare Soph. Aj. 633. Phil. 1145. Eurip. Hec. 453. Heracl. 758. Secondly, we entertain a strong suspicion, that there is no such word as δύσχειμος. The only authorities for it, with which we are acquainted, are the passage now before us, and another passage of the same poet: Bacch. 15. Βάκτριά τε τείχη, τήν τε δύσχειμον χθόνα Μήδων ἐπελθὼν, Ἀραβίαν τ' εὐδαίμονα. The modern editors, indeed, read δυσχείμους, from the emendation of Heath, in the following passage of Aeschylus: Pers. 566. Θρῄκης ἀμπεδιήρεις | δυσχειμέρους τε κελεύθους. Δυσχίμους, however, would produce a nearer resemblance to the corresponding verse, Σουσίδος φίλος ἄκτωρ, and occurs twice in the remains of the same poet: Theb. 509. Εἴρξει νεοσσῶν, ὡς δράκοντα δυσχίμον. Choëph. 183. Ἐξ ὀμμάτων δὲ δίψιοι πίπτουσί μοι Σταγόνες ἄφραστοι δυσχίμου πλημμυρίδος. It is by no means immaterial to the present question to observe, that Aldus and Robortellus convert a just *senarius* into a hobbling *scazon* by reading δύσχειμον in the former of these two passages. The same editors offend in the same manner by reading μελαγχείμου in the following verse of the same poet: Pers. 301. Καὶ λευκὸν ἦμαρ νυκτὸς ἐκ μελαγχίμου. These facts seem to justify us in rejecting δύσχειμος altogether. If we proceed to inquire into the meaning of δύσχιμος, perhaps we shall find no Latin word which expresses it so well as *horridus*. This 58
epithet, according to Forcellini, *refertur saepe ad hyemem et procellas.* This remark is equally true of δύσχιμος. In four of the five passages which we have produced, it seems to be synonymous with δυσχείμερος, which has supplanted it in one of those four passages. In the fifth passage, the δράκοντα δύσχιμον of

Aeschylus may be compared with the *horridus anguis* of Virgil. In Stanley's translation, *draconem perniciosum*, the epithet seems to be chosen at a venture. The derivation of δύσχιμος is not very certain. The difference of the second syllables is not alone sufficient to prove, that δύσχιμος and δυσχείμερος are of different families. Χίμετλον, *a chilblain*, which is manifestly of the same family as χεῖμα and χειμὼν, has, like δύσχιμος, a short vowel instead of a diphthong. Before we leave this passage, we must observe, that it is not mentioned by Porson in his note on ἀΐσσω, *ad Hec.* 30.

V. 966. Καὶ νῦν ἄπαις, ἄτεκνος, | γηράσκω δυστηνότατος, | οὔτ' ἐν τοῖς φθιμένοις, | οὔτ' ἐν ζῶσιν ἀριθμουμένη, | χωρὶς δή τινα τῶνδ' ἴσχουσα μοῖραν. Instead of δυστηνότατος, οὔτ' ἐν ζῶσιν, ἴσχουσα, Mr. Hermann reads, partly after former critics, δυστηνοτάτως, οὐ ζώοις, ἔχουσα. Each of these alterations demands some animadversion. We believe that only one adverb of the same form as δυστηνοτάτως, is to be found in all the remains of the Attic writers. Soph. Oed. C. 1579. Ἄνδρες πολῖται, ξυντομωτάτως μὲν ἂν Τύχοιμι λέξας Οἰδίπουν ὀλωλότα. The scholiast seems to have read ξυντομώτατος. His annotation is as follows: Ἄνδρες πολῖται, ξυντομώτατος. ἀντὶ τοῦ συντόμως. Adverbs of the *comparative* degree ending in ΩΣ, which are sufficiently common, afford no authority for δυστηνοτάτως. The true reading is δυστανοτάταν—μοῖραν. To proceed to the second alteration, we do not believe that ζῶος, *alive*, is an Attic word. Ζῶον, *an animal*, is indeed an Attic word, but it seems to be a true and proper substantive, and is more correctly written ζῷον. The following words occur in an inscription, which we had occasion to mention in the tenth Number of the Classical Journal, p. 335. ΤΟ ΔΕ ΛΟΙΠΟ ΕΡΓΟ ΗΑΠΑΝΤΟΣ ΕΓ ΚΥΚΛΟΙ ΑΡΧΕΙ ΗΟ ΕΛΕΥΣΙΝΙΑΚΟΣ ΛΙΘΟΣ ΠΡΟΣ ΗΟΙ ΤΑ ΖΟΙΑ ΚΑΙ ΕΤΕΘΕ ΕΠΙ ΤΟΝ ΕΠΙΣΤΑΤΟΝ ΤΟΥΤΟΝ. In modern orthography: Τοῦ δὲ λοιποῦ ἔργου ἅπαντος ἐγ κύκλῳ ὄρχει ὁ Ἐλευσινιακὸς λίθος, πρὸς ᾧ τὰ ζῷα, καὶ ἐτέθη ἐπὶ τῶν ἐπιστατῶν τούτων. Instead of ΤΑ ΖΟΙΑ ΚΑΙ ΕΤΕΘΕ, Chandler absurdly reads ΤΑ ΖΟΛΑ ΚΑΙ ΕΡΓΟΣ. To return to Euripides, we suspect that οὔτ' ἐν ζῶσιν ought to be retained, although the MSS. read οὔτ' ἐν ζώοισιν, and that Musgrave is nearly right in considering ἀριθμουμένη as a gloss for κρινομένη. We hesitate between κρινομένα and κρινομέναν. In the last line, ἔχουσα is the reading of the manuscripts, as we have already observed. Lastly, we apprehend that we ought to read τάνδ' instead of τῶνδ'. See Elmsley *ad Heracl.* 544.

V. 984. Κλεινήν τ' ἄλοχον τὴν τοῦ φθιμένου | τοῦδε κεραυνῷ πέλας Εὐάδνην. *Sic scripsi ex emendatione Erfurdtii ad*

Ajacem p. 620. *pro* πλεινήν τ' ἄλοχον τοῦ καταφθιμένου. HERMANN. Eurip. El. 1298. Πῶς ὄντε θεώ, τήσδέ τ' ἀδελφὼ | καὶ καταφθιμένης, | οὐκ ἠρκέσατον (*l.* ἠρκεσάτην) κῆρας μελάθροις; Instead of καὶ καταφθιμένης, Erfurdt proposes κᾆτα φθιμένης. He does not notice the following passage of the Rhesus, in which the metre requires καταφθίμενον to be scanned as a word of four syllables: V. 377. Ἀλλά νιν ἅδε γᾶ | καταφθίμενον Θρῃκὶ μόρῳ | φίλτατον ἄγθος οἴσει. In these three passages, we believe that καταφθίμενος was pronounced, and perhaps written, καφθίμενος, in the same manner as κατάσχεθε is written and pronounced κάσχεθε, Hom. Il. Λ. 701. Κατθανεῖν is almost the only other contraction of this kind, which occurs in the writings of the Attic poets; who, if we mistake not, never make use of the uncontracted form καταθανεῖν. The uncontracted form καταφθίμενος seems to be exhibited by Euripides El. 201. Οἴμοι τοῦ καταφθιμένου, | τοῦ τε ζῶντος ἀλάτα. Perhaps, however, the poet wrote, Οἴμοι τοῦ τε καφθιμένου. 59

Vv. 990—1008. 1012—1030. The monody of Evadne, in two parts, is the most difficult portion of the whole play. We pass it over without making any particular observations upon it, but not without feeling a hope of being able to comment upon it with more effect at some future time, than it is in our power to do at present.

V. 1009. Καὶ μὴν ὁρᾷς τήνδ' ἧς ἐφέστηκας πέλας, Πυρὰν, δύης θησαυρόν. *Legebatur* Διὸς θησαυρόν. *Recepi Musgravii conjecturam.* HERMANN. Musgrave's conjecture is stark naught. We suspect that the common reading is correct, although we cannot explain why the funeral pile of Capaneus, who was killed by the hand of Jupiter, is called Jupiter's treasure. The funeral piles of the other captains are called ἀναθήματα, v. 983.

V. 1037. Ἐτεοκλέα εἰς τὴν πατρίδα ναυσθλώσων νεκρόν. Mr. Hermann silently reads εἰς γῆν πατρίδα.

V. 1054. ΙΦ. Σκευῇ δὲ τῇδε τοῦ χάριν κοσμεῖς δέμας; ΕΤ. Θέλει τι καινὸν οὗτος ὁ στόλος, πάτερ. *Καινὸν scripsi pro* κλεινόν. *Ita mox v.* 1057. Εἰς γάρ τι πρᾶγμα νεοχμὸν ἐσκευάσμεθα. HERMANN. Mr. Porson also read καινὸν, and, if he had published an edition of this play, would probably have read, οὗτος ὁ στολμός. See Markland's note, and Beck's index v. Στολμός. We subjoin part of Markland's note: *Negat vir summus ad Strabon. p.* 245. *ed. Amstel. vocem* στόλος *significare* amictus. *Sed refellitur hoc loco, et Aeschyl.* Ἱκετ. 242. *et Schol. ibi. et Andromach.* 148. *pro* στολμὸν *vet. edit. habet* στόλον. The passage from Aeschylus is as follows: Ποδαπὸν ὅμιλον τόνδ' ἀνέλληνα στόλον, Πέπλοισι βαρβάροισι καὶ πυκνώμασι Χλίοντα,

προσφωνοῦμεν; *Schol.* Ἀνέλληνα, τὸν οὐχ Ἕλληνα κατὰ στολήν. This interpretation would justify a conjecture that the true reading is ἀνέλληνα στολήν. There is no occasion, however, to read στολὴν, or to understand στόλον in any other sense, than
60 that in which it is used in vv. 195. 470. 496. 940. 951. 1038. of the same play. In all these verses the Latin translation has *coetus*. The construction is, Ποδαπὸς ὅμιλός ἐστιν οὗτος ὁ στόλος; A kind of pleonasm too frequent to need illustration. In the passage in the Andromache, which Markland mentions, the Aldine reading is, Στόλμόν τε χρωτὸς τῶνδε ποικίλων πέπλων. The edition of Lascaris, as well as that of Brubach, which is Markland's *vetus editio*, reads στόλον. A gloss of Hesychius, however, which is quoted in Beck's edition, confirms στολμὸν beyond the possibility of doubt.

V. 1066. Ὦ θύγατερ, οὐ μὴ μῦθον ἐς πολλοὺς ἐρεῖς. Ἐς πολλοὺς *scripsi pro vulgato* ἐπὶ πολλοὺς, quod in ἐπὶ πολλῶν *mutabant Reiskius et Valckenarius ad Hippol.* 213. Hermann. Mr. Porson also reads εἰς πολλούς.

V. 1077. Ἰὼ τάλας, | μετέλαχες τύχας Οἰδιπόδα, γέρον, | μέρος καὶ σὺ, καὶ πόλις ἐμὰ τλάμων. *Addidi* καὶ *metri indicio ante* πόλις. Hermann. The same addition is proposed in the Quarterly Review.

V. 1089. Εἰ δ' εἰς τόδ' ἦλθον, κἀξεπειράθην τεκὼν, Οἷον στέρεσθαι πατέρα γίγνεται τέκνων, Οὐκ ἄν ποτ' εἰς τόδ' ἦλθον, εἰς ὃ νῦν, κακοῦ. *Sic dedi ex Canteri et Marklandi conjectura pro* κἀξεπειράθην τέκνων. Hermann. This is an emendation, of which we may say, in the language of Mr. Wakefield, *friget, vehementer friget*. When two contiguous verses end with the same word, and there is reason to suspect that word to be erroneous in one instance, the critic may be allowed to take a greater latitude of conjectural emendation, than has been taken in the passage before us. Aesch. Theb. 202. Κεἰ μήτις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς μεταίχμιον, Ἀνὴρ γυνή τε γ' ὥτι τῶν μεταίχμιον κ. τ. λ. This is the reading of Robortellus. If it had been the reading of all the copies, it would have been in vain to seek for the true reading (ἀκούσεται) of the first verse, among those words which resemble μεταίχμιον. So also Choëph. 769. Ἀλλ' αὐτὸν ἐλθεῖν, ὡς ἀδειμάντως κλύῃ, Ἄνωχθ' ὅσον τάχιστα γαθούσῃ φρενί. Ἐν ἀγγέλῳ γὰρ κρυπτὸς ὀρθοῦται λόγος. So Porson, instead of the ancient reading, κρυπτὸς ὀρθούσῃ φρενί. In our passage, the reader is at liberty to replace the first τέκνον by any word which appears to him to improve the sense. *If*, says Iphis, *I were now living my life over again, and had felt in my former life the misery which attends the loss of children, I should never have exposed myself a second time to the danger of incurring that*

loss. Perhaps *κἀξεπειράθην τότε* is the true reading. *Τότε* frequently signifies *formerly, on a former occasion,* in the same manner as *ἐκεῖ* frequently signifies *in another place.* '*Τότε* pro olim,', says Markland on v. 551. We may also read *πάρος*.

V. 1097. *Ἦ πρὸς μέλαθρα τοῦδε Καπανέως μόλω; Ἥκιστα· πρίν γε δήποτ' ἦν παῖς ἥδε μοι, Ἀλλ' οὐκέτ' ἔστιν, κ. τ. λ. Legebatur, Ἥδιστα, πρίν γε δήποτ' ἦν παῖς ἥδε μοι. Ἥκιστα debetur Piersono Veris.* 1. 6. *Γὲ fortasse in γὰρ mutandum.* HERMANN. Perhaps Mr. Hermann ought to have mentioned the e-61 mendation of Canter, *Ἥδιστα πρίν γε δῆθ', ὅτ' ἦν παῖς ἥδε μοι.* Instead of *ἥδιστα πρίν γε δῆθ',* an expression destitute of authority, the Quarterly Reviewer proposes to read, *ἥδιστα πρίν γ' ἰδεῖν, formerly delightful to behold.* This emendation offends against the rule laid down in our observation on v. 303. As the third foot of the verse is contained in one word, *ἰδεῖν,* and as the following syllable, *ὅτ',* is capable of beginning a verse, the two hemistichs ought to be divided by an elision. So v. 764. *Φαίης ἂν, εἰ παρῆσθ', | ὅτ' ἠγάπα νεκρούς.* Tro. 1181. *Ὀλωλας, ἐψεύσω μ', | ὅτ' εἰσπίπτων πέπλους.* El. 14. *Οὓς δ' ἐν δόμοις ἔλειφ', | ὅτ' εἰς Τροίαν ἔπλει.* Our opinion of the passage before us is as follows. We conjecture that the words *πρίν γε* were added for the purpose of completing the verse, by a transcriber who found in his copy, *Ἥδιστα δήποτ' ἦν παῖς ἥδε μοι.* If this conjecture is allowed to pass, we have little doubt that the poet wrote, *Ἥδιστα δήποτ' ὄνθ', ὅτ' ἦν παῖς ἥδε μοι.* The two syllables *ὄνθ' ὅτ'* were lost because the preceding syllable ends with the same letters. The expression *ἥδιστα δήποτ' ὄντα* may be compared with Hec. 484. *Ποῦ τὴν ἄνασσαν δήποτ' οὖσαν Ἰλίου Ἑκάβην ἂν ἐξεύροιμι, Τρῳάδες κόραι;* So also Tro. 1277. *Ὦ μεγάλα δήποτ' ἐμπνέουσ' ἐν βαρβάροις Τροία, τὸ κλεινὸν ὄνομ' ἀφαιρήσει τάχα.* We may also read, *Ἥδιστα πρίν ποτ' ὄνθ'.*

V. 1099. *Ἀλλ' οὐκέτ' ἔστιν, ἥ γ' ἐμὴν γενειάδα Προσήγετ' ἀεὶ στόματι, καὶ κάρα τόδε Κατεῖχε χειρί. πατρὶ δ' οὐδὲν ἥδιον Γέροντι θυγατρός. ἀρσένων δὲ μείζονες Ψυχαὶ, γλυκεῖαι δ' ἧσσον εἰς θωπεύματα.* We apprehend that few of our readers are unacquainted with Dr. Burney's correction of the third of these five verses, *Κατεῖχε χερσίν. οὐδὲν ἥδιον πατρί.* See the Monthly Review, August, 1799, p. 434. Mr. Hermann has a long note on this verse, in which, as one some other occasions, we observe rather an unwillingness to adopt the emendation of a contemporary critic, than a real attachment to the received text. *Κριτικὸν γάρ ἐστ', οὐ φιλόφρον ἀλλήλων γένος.* He ends with proposing to read, *καὶ κάρα τόδε Κατεῖχε. πατρὶ δ' οὐδὲν ἥδιον πέλει Γέροντι θυγατρός.* In the following words, *ἀρσένων δὲ*

μείζονες, Mr. Hermann justly censures Markland for wishing to change δὲ into γὲ, δὴ, or μέν. The construction is as follows: Οὐδὲν [μὲν] ἥδιον πατρὶ γέροντι θυγατρός. ἀρσένων δὲ μείζονες [μὲν] ψυχαὶ, γλυκεῖαι δ' ἧσσον εἰς θωπεύματα.

V. 1112. Οὓς χρὴν, ἐπειδὰν μηδὲν ὠφελῇ πόλιν, Θανόντας ἐῤῥεῖν, κἀκποδὼν εἶναι νέοις. *Libri* ὠφέλουν πόλιν. *In codd. A. B. notatur γρ.* πάλιν. *Plutarchus* ὠφελῶσι γῆν, *quod quum memoriter citantis esse, vulgata autem lectio ab exquisitiore fonte manasse videretur,* ὠφελῇ πόλιν *reposui. Sic supra v.* 453. Τερπνὰς τυράννοις ἡδονὰς, ὅταν θέλῃ. *Vide Heindorfium ad Plat. Gorg. p.* 105. *Protag. p.* 499. Hermann. So Alc. 356. ἡδὺ γὰρ φίλους Κἂν νυκτὶ λεύσσειν, ὅντιν' ἂν παρῇ χρόνον. The common reading is φίλοις. In the passage before us, we are
62 not without suspicion, although we are not prepared to discuss the point, that ὠφέλουν agrees better with χρὴν, than ὠφελῇ or ὠφελῶσι. If we retain ὠφέλουν, we must read ἐπειδή.

V. 1114. Τάδε δὴ παίδων καὶ δὴ φθιμένων | ὀστᾶ φέρεται· λάβετ', ἀμφιπόλοι | γραίας ἀμενοῦς (οὐ γὰρ ἔνεστι | ῥώμη παίδων ὑπὸ πένθους) κ. τ. λ. In Mr. Hermann's edition, as well as in all the other modern editions which we have seen, there is a comma after ἀμφιπόλοι, which totally destroys the sense of the passage. The sense is, *Take the bones, ye handmaids of the feeble old woman.* The common translation is, *Prehendite, famulae, anum infirmam.* This interpretation requires λάβεσθε, which was accordingly proposed by Duport, and rejected on account of the metre by Barnes.

V. 1118. Πολλοῦ δὲ χρόνου σώζεις μέτα δὴ, | καταλειβομένας τ' ἄλγεσι πολλοῖς. So all the editions before Markland, who changed σώζεις into ζώσας on the authority of the three Parisian manuscripts. Two Florentine copies examined by Matthiae read ζώσης. Mr. Hermann reads, Πολλοῦ τε χρόνου ζωᾶς, μέγα δὴ | καταλειβομένας ἄλγεσι πολλοῖς. *Reposui,* says Mr. Hermann, *quod ultro se offerebat, ut mirum sit, criticis non in mentem venisse.* Without pausing to inquire whether there is any Attic authority for ζωᾶς with the first syllable long, we read with the assistance of Musgrave, Πολλοῦ τε χρόνου ζώσης μέτρα δὴ, Καταλειβομένης τ' ἄλγεσι πολλοῖς. If the reader prefers the Doric forms ζώσας and καταλειβομένας, we shall not contest the point. These genitives agree with γραίας ἀμενοῦς, v. 1116. The whole passage is correctly pointed in Markland's text. Mr. Hermann does not notice Musgrave's correction, μέτρα for μέτα. The same variety occurs in v. 1548. of the Helena, where the true reading was first restored by Reiske, *ex ingenio,* and afterwards discovered in a manuscript by Musgrave.

Vv. 1123—1163. Mr. Hermann, as well as the Quarterly Reviewer, divides this beautiful ode between the mothers and the children of the defunct leaders. As it would be difficult to make Mr. Hermann's arrangement understood, without transcribing the whole ode, we content ourselves with referring the reader to the book itself.

V. 1131. *Παπαὶ, παπαί.* | *ἐγὼ δ' ἔρημος ἀθλίου πατρὸς τάλας, κ. τ. λ.* Instead of *παπαί*, *παπαὶ*, why may we not adopt the reading of the manuscripts, *απαῖς*, *απαῖς*, adding the proper spirit, and changing the accent? The sense is, *Σὺ μὲν ἄπαις εἶ, ἐγὼ δ' ἔρημος, κ. τ. λ.*

V. 1134. *Ποῦ δὲ πόνος ἐμῶν τέκνων;* A very learned person proposes *ἐμῶν τόκων.* So Phoen. 30. *ἡ δὲ τὸν ἐμὸν ὠδίγων πόνον Μαστοῖς ὑφεῖτο.* Med. 1031. *Στερρὰς ἐνεγκοῦσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.* Suppl. 920. *Πόνους ἐνεγκοῦσ' ἐν ὠδῖσι.* The common reading, however, is right. So Med. 1261. *Μάταν μόχθος ἔρρει τέκνων.*

V. 1147. *Αἶ αἶ, γόων ἅλις τύχας,* | *ἅλις δ' ἀλγέων ἐμοὶ* 63
πάρεστι. Ald. et vulgati ἅλις ἀλγέων πάρεστί μοι Addidi δ', et scripsi ἐμοὶ πάρεστιν, quum codd. A. B. et uterque Florentinus μοι πάρεστι habeant. Alioqui non displiceret πάρεστι δή μοι. Hermann. Mr. Hermann's emendation is preferable to that of the Quarterly Reviewer, *Ἅλις τῶνδ' ἀλγέων πάρεστι.* We do not well understand the preceding verse, *Αἶ αἶ, γόων ἅλις τύχας.* We should prefer, *Αἶ αἶ τύχας, ἅλις γόων.* So *ἰὼ ἰὼ τύχα*, Or. 1537. *ἰώ μοι τύχας*, Alc. 394. *ἰὼ τᾶς σᾶς τύχας*, El. 1184. etc. In the first and second of these three passages, we suspect that the true reading is, *ἰὼ ἰὼ τύχας.*

V. 1149. *Ἔτ' ἄρ', ἔτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. Hic versus mutilus erat, ita scriptus in libris, στάσω. ποῦ με δέξεται γάνος. Praeclare Tyrwhittus, Ἆρ' ἔσθ' ὅτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος, sed poterat hoc et ad litterarum similitudinem lenius, et ad sententiam fortius corrigi, si sic scriberetur, ut a me factum est.* Hermann. Mr. Hermann's reading is preferable to Tyrwhitt's on another account. The antistrophic odes of this tragedy contain thirty-two trimeter iambics, including the verse now before us, and v. 1159. which also has lost a foot. If the reader will examine these sixteen pairs of verses, he will find that the *senarius* of the strophe always exactly resembles that of the antistrophe, with one exception, which will be removed in the next note. In the verse now before us, Tyrwhitt exhibits a spondee in the first place. *Ἆρα* at the beginning of a sentence always has the first syllable long. The corresponding verse (1142.) has an iambus: *Πάτερ, σὺ μὲν τῶν (σὺ μέντοι Hermannus ex em. Porsoni) σῶν κλύεις τέκνων γόους.*

Perhaps, however, neither of these verses is a *senarius*. We are half inclined to believe that the words σὺ μὲν are an interpolation *metri caussa*, and that we ought to read interrogatively, Πάτερ, τῶν σῶν κλύεις τέκνων γόους (*al.* λόγους); The sense of v. 1149. requires no addition to the words, Ἔτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. The metre is, ⏑ — — | — ⏑ — | ⏑ — ⏑ — |. Compare vv. 600. 603. 610. 613. 620. 628.

V. 1150. Χαλκέοις ἐν ὅπλοις Δαναϊδῶν στρατηλάταν. *Legebatur*, Χαλκέοισιν ὅπλοις Δαναϊδῶν στρατηλατῶν. *Cod. A.* Χαλκέοις. Ἐν ὅπλοις *Marklando, qui etiam* σὺν ὅπλοις *conjecit, debetur. Ac multo et simplicius hoc est, et venustius, puerum ut ipse armatus sit optare, quam ut armatorum dux.* Στρατηλάταν *Musgravii emendatio est, et prius Heathii.* HERMANN. Mr. Hermann, who excludes the Doric dialect from the trimeter iambics of the choral odes, ought to read στρατηλάτην. See his note on κόρας, Herc. 416. [417.] If he reads στρατηλάταν, he ought also to read Δαναιδᾶν. With regard to the former part of the verse, we are not certain that we rightly understand Mr. Hermann's note. We suspect that *Ac multo* is an error of the press for *At multo*, and that he rejects σὺν
64 ὅπλοις, as affording a less convenient sense than ἐν ὅπλοις. If this is his meaning, we apprehend that σὺν ὅπλοις is not inconsistent with his interpretation. Compare Hec. 112. Οἶσθ' ὅτε χρυσέοις ἐφάνη ξὺν ὅπλοις. We object, however, to both Markland's emendations, as well as to the common reading, on account of the spondee in the third place. See the preceding annotation. We read, Χαλκέοις ὅπλοισι, Δαναϊδῶν στρατηλάταν.

V. 1167. Τούτοις ἐγώ σε καὶ πόλις δωρούμεθα. If the reader will compare the speech of Theseus, in which this verse occurs, with the third and fourth verses of the speech of Minerva, which follows almost immediately, he will see reason to suspect that σε ought to be changed into σφε.

V. 1179. Τί δή ποθ' ὑμῖν ἄλλ' ὑπουργῆσαί με χρή; *Male vulgo* τί δή ποθ'. *Non* quid aliud *dicit, sed* ecquid aliud. HERMANN. If this alteration had been made by Mr. Wakefield, we should have reminded him, that the enclitic τι, in common with every other enclitic, cannot begin either a trimeter iambic or a sentence. The same rule, as is well known, applies to ἄν, αὖ, γάρ, δέ, δή, δῆτα, μέν, μήν, οὖν, and a few other particles. As Mr. Hermann cannot be unacquainted with this rule, we must consider his alteration of the present verse as made in defiance of it. In his book *de Emendanda Ratione Graecae Grammaticae* (p. 95.) he has treated two verses of the Choëphori of Aeschylus (112. 652.) in the same manner as the

verse now before us. If Mr. Hermann had ever heard the words *who bids* in the mouth of an auctioneer, or the words *who buys* in the mouth of a barrow-woman, he would not have altered *Τίς ἔνδον* into *Τίς ἔνδον* with the following remark: *Ibi manifesto interrogat Orestes, an aliquis intus sit, non quis sit intus.*

V. 1210. *Τεμένη δ', ἵν' αὐτῶν σώμαδ' ἡγνίσθη πυρὶ, Μέθες πάρ' αὐτὴν τρίοδον Ἰσθμίας ὁδοῦ. Ex Marklandi emendatione ἡγνίσθη dedi pro ἁγνισθῇ.* Hermann. The Quarterly Reviewer compares Iph. A. 349. *Ταῦτα μέν σε πρῶτ' ἐπῆλθον, ἵνα σε πρῶθ' εὕρω* (*εὗρον Reiskius et Marklandus*) *κακόν.* In both passages the transcribers mistook the adverb *ἵνα*, *where*, for the conjunction *ἵνα*, *in order that.* We subjoin two other instances of the same error. Soph. Trach. 1159. *Σὺ δ' οὖν ἄκουε τοὔργον. ἐξήκεις δ' ἵνα Φανεῖς ὁποῖος ὢν ἀνὴρ, ἐμὸς καλεῖ.* Brunck remarks: *Perperam in libris φανῆς, unde interpres ἵνα pro* ut *finali accepit.* Eurip. Herc. 425. *Δρόμων τ' ἄλλων ἀγάλματ' εὐτυχῆ | διῆλθε, τόν τε πολυδάκρυον | ἔπλευσ' ἐς Ἅιδαν, πόνων τελευτὰν, | ἵν' ἐκπεράνῃ τάλας | βίοτον, οὐδ' ἔβα πάλιν.* The true reading, *ἵν' ἐκπεραίνει*, was first suggested by Heath. It is to Heath also that we owe *ὁδοῦ* instead of *θεοῦ* in the passage before us.

sion significant of his youth, both in the passage now before us, and in two of the other three passages in which he has occasion to mention him. See Phoen. 147. 1160. Mr. Hermann's note on this paasage ends with the following sentence: *Caeterum nescio an haud satis apte hic Atalantae mentionem fecerit, cujus quum nomen audirent, spectatores non poterant non oculos in chorum convertere, ut nobilem quondam venatricem, arcu sagittisque spoliatam, inter grandaevas ducum matres agnoscerent.* The truth is, that the poet represents the chorus as a kind of corporation of childless mothers, and never takes the trouble of considering the relation of particular individuals with the persons and events of the drama. Soon after the present passage, we come to the scene of Iphis and Evadne. (vv. 980—1113.) Now although one of the persons of the chorus is the wife of Iphis and the mother of Evadne (v. 1037.), nothing is said or done during the whole scene, which would not have been said and done, if the chorus had been composed of Aethra's waiting-maids. Without seeking for more information than we can derive from the play before us, let us consider who these seven Argive matrons are, who begin one of their songs with the words, *Ἱππόβοτον Ἄργος, ὦ πάτριον ἐμὸν πέδον* (v. 365.). Three of the seven captains, who fell under the walls of Thebes, were strangers in Argos (vv. 136. 890.). The mothers of Tydeus, Polynices, and Parthenopaeus, could not very properly join in singing, *Ἑπτὰ ματέρες, ἑπτὰ κούρους | ἐγεινάμεθ' αἱ παλαίπωροι | πλεινοτάτους ἐν Ἀργείοις* (v. 963.) The mother of Amphiaraus, indeed, might be an Argive, but as Amphiaraus was swallowed up alive by the earth (v. 926.), his mother had no concern in the affair which brought her six companions to Eleusis. The mothers of Capaneus, Eteocleus, and Hippomedon, are the only persons of the chorus to whom its constant language really applies.

V. 907. *Φιλότιμον ἦθος, πλούσιον. φρόνημα δὲ Ἐν τοῖσιν ἔργοις, οὐχὶ τοῖς λόγοις ἴσον.* Mr. Hermann reads, *Φιλότιμον ἦθος, πλούσιον φρονήματος,* and alters the arrangement of the 57 passage in some other respects. Musgrave proposes, *Φιλότιμον ἦθος πλούσιος, full of ambition.* *Πλούσιος* seems to be the true reading, but it ought to be separated from *φιλότιμον ἦθος,* and connected with the subsequent words. *He was wealthy, but he shewed a sense of his wealth in his actions rather than in his conversation.* Compare what is said of Capaneus vv. 861—866. The difference between these two imaginary characters seems to be, that Capaneus, notwithstanding his wealth, was simple in his manners and frugal; whereas Tydeus was magnificent and liberal. The *φιλότιμον ἦθος* of Tydeus may be compared with

DE

GRAECORUM

QUINTA DECLINATIONE IMPARISYLLABICA,

ET INDE FORMATA

LATINORUM

TERTIA:

QUAESTIO GRAMMATICA.

ADJICIUNTUR LOCA ALIQUOT

EX AUCTORIBUS GRAECIS ET LATINIS

EXPLICATA.

Utinam essem bonus Grammaticus! sufficit enim ei qui auctores omnes probe vult intelligere, esse bonum Grammaticum. Porro, quicumque Doctos Viros, Grammaticos — *vocant, sunt ipsi indoctissimi; idque semper observabis. Non aliunde dissidia in religione dependent, quam ab ignoratione Grammaticae.* Scaligerana, *p.* 86. *ed. Tan. Fabri.*

AMICISSIMO VIRO

W. H. ARMIGERO.

Non ut Patrono Cliens, sed ut Amico Amicus, quae multo optabilior est necessitudo, tibi hoc mitto, duabus de caussis; nam et Tu hujusmodi quaestiones, ad antiquitatem spectantes, libenter soles legere; et nemo est cujus benevolentiae Ego plura debeo. Utroque igitur nomine, tam materiae quam mittentis, hoc tibi gratum fore optat

J. M.

LECTORI S.

Quaerenti visum est verum, Omnia vocabula Quintae Declinationis Graecorum imparisyllabicae, primitus desiisse in Σ in Nominativo. et quia necesse erat ut haec Declinatio, utpote imparisyllabica, in Genitivo una syllaba augeretur, hoc augmentum semper factum fuisse per Vocalem o, insertam ante Σ, ut μάρτυρς *testis*, *Gen.* μάρτυρος, παῖδς *puer*, *Gen.* παιδὸς, δαὶτς *convivium*, *Gen.* δαιτὸς. Vulgo, μάρτυρ, παῖς, δαὶς. 217 ed. Lond. (231) ed. Gaisf.

Eodem modo processum esse in Tertia Latinorum, quae ex hac Quinta Graecorum formabatur. eam visum est semper olim exiisse in *S*, et Genitivum auctum fuisse Vocali *I*, inserta ante *S*, ut *lapids lapidIs*, *parents parentIs*, *consuls consulIs*. Vulgo, *lapis*, *parens*, *consul*.

Sed non diu in hac certa forma perstiterunt harum Declinationum Nominativi. nam aures hominum cito fastidiebant hunc Consonantium quasi cumulum, quibus fere onerabatur horum Nominativorum extremitas: et idcirco ex plerisque ejecerunt *unam*, *duas*, interdum *tres* Consonantes, Genitivis interim in priori et vera forma manentibus. quae res difficultatem his Declinationibus maximam intulit. quomodo enim nosci potuit, vocem μάρτυρ debere facere μάρτυρος, vel παῖς et δαὶς, παιδὸς et δαιτὸς, in Genitivo? Si prisci Nominativi relicti fuissent, μάρτυρς, παῖδς, δαὶτς, et *lapids*, *parents*, *consuls*, nemo falli potuit, aut ambigere de Genitivis, cum solum negotium fuisset immittere o ante Σ in Graecis, et *I* ante *S* in Latinis vocabulis. Sed aliter tunc visum est iis qui haec primum mutarunt, et postea, summis Graeciae et Latii scriptoribus, suavitati et pulchritudini Linguarum suarum consulentibus, de regulari terminatione Nominativi (in his saltem Declinationibus) non omnino sollicitis, sed quoquo modo et eventu Consonantes ejicien- (232)

μείζονες, Mr. Hermann justly censures Markland for wishing to change *δὲ* into *γὲ*, *δὴ*, or *μέν*. The construction is as follows: *Οὐδὲν [μὲν] ἥδιον πατρὶ γέροντι θυγατρός. ἀρσένων δὲ μείζονες [μὲν] ψυχαὶ, γλυκεῖαι δ' ἧσσον εἰς θωπεύματα.*

V. 1112. *Οὓς χρὴν, ἐπειδὰν μηδὲν ὠφελῇ πόλιν, Θανόντας ἐῤῥεῖν, κἀκποδὼν εἶναι νέοις. Libri ὠφέλουν πόλιν. In codd. A. B. notatur γρ. πάλιν. Plutarchus ὠφελῶσι γῆν, quod quum memoriter citantis esse, vulgata autem lectio ab exquisitiore fonte manasse videretur, ὠφελῇ πόλιν reposui. Sic supra v. 453. Τερπνὰς τυράννοις ἡδονὰς, ὅταν θέλῃ. Vide Heindorfium ad Plat. Gorg. p. 105. Protag. p. 499.* Hermann. So Alc. 356. *ἡδὺ γὰρ φίλους Κἂν νυκτὶ λεύσσειν, ὅντιν' ἂν παρῇ χρόνον.* The common reading is *φίλοις*. In the passage before us, we are
62 not without suspicion, although we are not prepared to discuss the point, that *ὠφέλουν* agrees better with *χρὴν*, than *ὠφελῇ* or *ὠφελῶσι*. If we retain *ὠφέλουν*, we must read *ἐπειδή*.

V. 1114. *Τάδε δὴ παίδων καὶ δὴ φθιμένων | ὀστᾶ φέρεται· λάβετ', ἀμφιπόλοι | γραίας ἀμενοῦς (οὐ γὰρ ἔνεστι | ῥώμη παίδων ὑπὸ πένθους) κ. τ. λ.* In Mr. Hermann's edition, as well as in all the other modern editions which we have seen, there is a comma after *ἀμφιπόλοι*, which totally destroys the sense of the passage. The sense is, *Take the bones, ye handmaids of the feeble old woman.* The common translation is, *Prehendite, famulae, anum infirmam.* This interpretation requires *λάβεσθε*, which was accordingly proposed by Duport, and rejected on account of the metre by Barnes.

V. 1118. *Πολλοῦ δὲ χρόνου σώζεις μέτα δὴ, | καταλειβομένας τ' ἄλγεσι πολλοῖς.* So all the editions before Markland, who changed *σώζεις* into *ζώσας* on the authority of the three Parisian manuscripts. Two Florentine copies examined by Matthiae read *ζώσης*. Mr. Hermann reads, *Πολλοῦ τε χρόνου ζωᾶς, μέγα δὴ | καταλειβομένας ἄλγεσι πολλοῖς. Reposui*, says Mr. Hermann, *quod ultro se offerebat, ut mirum sit, criticis non in mentem venisse.* Without pausing to inquire whether there is any Attic authority for *ζωᾶς* with the first syllable long, we read with the assistance of Musgrave, *Πολλοῦ τε χρόνου ζώσης μέτρα δὴ, Καταλειβομένης τ' ἄλγεσι πολλοῖς.* If the reader prefers the Doric forms *ζώσας* and *καταλειβομένας*, we shall not contest the point. These genitives agree with *γραίας ἀμενοῦς*, v. 1116. The whole passage is correctly pointed in Markland's text. Mr. Hermann does not notice Musgrave's correction, *μέτρα* for *μέτα*. The same variety occurs in v. 1548. of the Helena, where the true reading was first restored by Reiske, *ex ingenio*, and afterwards discovered in a manuscript by Musgrave.

Vv. 1123—1163. Mr. Hermann, as well as the Quarterly Reviewer, divides this beautiful ode between the mothers and the children of the defunct leaders. As it would be difficult to make Mr. Hermann's arrangement understood, without transcribing the whole ode, we content ourselves with referring the reader to the book itself.

V. 1131. *Παπαὶ, παπαί.* | *ἐγὼ δ' ἔρημος ἀθλίου πατρὸς τάλας, κ. τ. λ.* Instead of *παπαὶ, παπαὶ*, why may we not adopt the reading of the manuscripts, *απαῖς, απαῖς*, adding the proper spirit, and changing the accent? The sense is, *Σὺ μὲν ἄπαις εἶ, ἐγὼ δ' ἔρημος, κ. τ. λ.*

V. 1134. *Ποῦ δὲ πόνος ἐμῶν τέκνων;* A very learned person proposes *ἐμῶν τόκων.* So Phoen. 30. *ἡ δὲ τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον Μαστοῖς ὑφεῖτο.* Med. 1031. *Στερῆς ἐνεγκοῦσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.* Suppl. 920. *Πόνους ἐνεγκοῦσ' ἐν ὠδῖσι.* The common reading, however, is right. So Med. 1261. *Μάταν μόχθος ἔῤῥει τέκνων.*

V. 1147. *Αἶ αἶ, γόων ἅλις τύχας,* | *ἅλις δ' ἀλγέων ἐμοὶ πάρεστι.* *Ald. et vulgati ἅλις ἀλγέων πάρεστί μοι Addidi δ', et scripsi ἐμοὶ πάρεστιν, quum codd. A. B. et uterque Florentinus μοι πάρεστι habeant. Alioqui non displiceret πάρεστι δή μοι.* HERMANN. Mr. Hermann's emendation is preferable to that of the Quarterly Reviewer, *Ἅλις τῶνδ' ἀλγέων πάρεστι.* We do not well understand the preceding verse, *Αἶ αἶ, γόων ἅλις τύχας.* We should prefer, *Αἶ αἶ τύχας, ἅλις γόων.* So *ἰὼ ἰὼ τύχα*, Or. 1537. *ἰώ μοι τύχας*, Alc. 394. *ἰὼ τᾶς σᾶς τύχας*, El. 1184. etc. In the first and second of these three passages, we suspect that the true reading is, *ἰὼ ἰὼ τύχας.*

V. 1149. *Ἔτ' ἄρ', ἔτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. Hic versus mutilus erat, ita scriptus in libris, στάσω. ποῦ με δέξεται γάνος. Praeclare Tyrwhittus, Ἄρ' ἔσθ' ὅτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος, sed poterat hoc et ad litterarum similitudinem lenius, et ad sententiam fortius corrigi, si sic scriberetur, ut a me factum est.* HERMANN. Mr. Hermann's reading is preferable to Tyrwhitt's on another account. The antistrophic odes of this tragedy contain thirty-two trimeter iambics, including the verse now before us, and v. 1159. which also has lost a foot. If the reader will examine these sixteen pairs of verses, he will find that the *senarius* of the strophe always exactly resembles that of the antistrophe, with one exception, which will be removed in the next note. In the verse now before us, Tyrwhitt exhibits a spondee in the first place. *Ἄρα* at the beginning of a sentence always has the first syllable long. The corresponding verse (1142.) has an iambus: *Πάτερ, σὺ μὲν τῶν (σὺ μέντοι Hermannus ex em. Porsoni) σῶν κλύεις τέκνων γόους.*

Perhaps, however, neither of these verses is a *senarius*. We are half inclined to believe that the words σὺ μὲν are an interpolation *metri caussa*, and that we ought to read interrogatively, Πάτερ, τὸν σῶν κλύεις τέκνων γόους (*al.* λόγους); The sense of v. 1149. requires no addition to the words, Ἔτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. The metre is, ⏑ — — | — ⏑ — | ⏑ — ⏑ — |. Compare vv. 600. 603. 610. 613. 620. 628.

V. 1150. Χαλκέοις ἐν ὅπλοις Δαναϊδῶν στρατηλάταν. *Legebatur*, Χαλκέοισιν ὅπλοις Δαναΐδῶν στρατηλατῶν. *Cod. A.* Χαλκέοις. Ἐν ὅπλοις *Marklando, qui etiam* σὺν ὅπλοις *conjecit, debetur. Ac multo et simplicius hoc est, et venustius, puerum ut ipse armatus sit optare, quam ut armatorum dux.* Στρατηλάταν *Musgravii emendatio est, et prius Heathii.* HERMANN. Mr. Hermann, who excludes the Doric dialect from the trimeter iambics of the choral odes, ought to read στρατηλάτην. See his note on κόρας, Herc. 416. [417.] If he reads στρατηλάταν, he ought also to read Δαναιδᾶν. With regard to the former part of the verse, we are not certain that we rightly understand Mr. Hermann's note. We suspect that *Ac multo* is an error of the press for *At multo*, and that he rejects σὺν
64 ὅπλοις, as affording a less convenient sense than ἐν ὅπλοις. If this is his meaning, we apprehend that σὺν ὅπλοις is not inconsistent with his interpretation. Compare Hec. 112. Οἶσθ' ὅτε χρυσέοις ἐφάνη ξὺν ὅπλοις. We object, however, to both Markland's emendations, as well as to the common reading, on account of the spondee in the third place. See the preceding annotation. We read, Χαλκέοις ὅπλοισι, Δαναΐδῶν στρατηλάταν.

V. 1167. Τούτοις ἐγώ σε καὶ πόλις δωρούμεθα. If the reader will compare the speech of Theseus, in which this verse occurs, with the third and fourth verses of the speech of Minerva, which follows almost immediately, he will see reason to suspect that σε ought to be changed into σφε.

V. 1179. Τί δή ποθ' ὑμῖν ἄλλ' ὑπουργῆσαί με χρή; *Male vulgo* τί δή ποθ'. *Non* quid aliud *dicit, sed* ecquid aliud. HERMANN. If this alteration had been made by Mr. Wakefield, we should have reminded him, that the enclitic τι, in common with every other enclitic, cannot begin either a trimeter iambic or a sentence. The same rule, as is well known, applies to ἄν, αὖ, γάρ, δὲ, δή, δῆτα, μέν, μήν, οὖν, and a few other particles. As Mr. Hermann cannot be unacquainted with this rule, we must consider his alteration of the present verse as made in defiance of it. In his book *de Emendanda Ratione Graecae Grammaticae* (p. 95.) he has treated two verses of the *Choëphori* of Aeschylus (112. 652.) in the same manner as the

rse now before us. If Mr. Hermann had ever heard the ords *who bids* in the mouth of an auctioneer, or the words o *buys* in the mouth of a barrow-woman, he would not ve altered *Τίς ἴνδον* into *Τὶς ἴνδον* with the following remark: *Ibi manifesto interrogat Orestes, an aliquis intus sit, non is sit intus.*

V. 1210. *Τεμένη δ', ἵν' αὐτῶν σώματ' ἡγνίσθη πυρὶ, Μέγ-παρ' αὐτὴν τρίοδον Ἰσθμίας ὁδοῦ. Ex Marklandi emendatione ἡγνίσθη dedi pro ἁγνισθῇ.* HERMANN. The Quarter-Reviewer compares Iph. A. 349. *Ταῦτα μέν σε πρῶτ' ἐπῆλθον, ἵνα σε πρῶθ' εὕρω* (*εὗρον Reiskius et Marklandus*) *κακόν.* n both passages the transcribers mistook the adverb *ἵνα*, *where*, for the conjunction *ἵνα*, *in order that.* We subjoin two ther instances of the same error. Soph. Trach. 1159. *Σὺ δ' ἴν ἄκουε τοὔργον. ἐξήκεις δ' ἵνα Φανεῖς ὁποῖος ὢν ἀνὴρ, ἐ-ὸς καλεῖ.* Brunck remarks: *Perperam in libris φανῇς, unde terpres ἵνα pro* ut *finali accepit.* Eurip. Herc. 425. *Δρόμων ἄλλων ἀγάλματ' εὐτυχῆ | διῆλθε, τόν τε πολυδάκρυον | ἔπλευσ' ς Ἅιδαν, πόνων τελευτὰν, | ἵν' ἐκπεράνῃ τάλας | βίοτον, οὐδ' ἂν πάλιν.* The true reading, *ἵν' ἐκπεραίνει*, was first suggested by Heath. It is to Heath also that we owe *ὁδοῦ* instead f *θεοῦ* in the passage before us.

DE

GRAECORUM

QUINTA DECLINATIONE IMPARISYLLABICA,

ET INDE FORMATA

LATINORUM

TERTIA:

QUAESTIO GRAMMATICA.

ADJICIUNTUR LOCA ALIQUOT

EX AUCTORIBUS GRAECIS ET LATINIS

EXPLICATA.

Utinam essem bonus Grammaticus! sufficit enim ei qui auctores omnes probe vult intelligere, esse bonum Grammaticum. Porro, quicumque Doctos Viros, Grammaticos — *vocant, sunt ipsi indoctissimi; idque semper observabis. Non aliunde dissidia in religione dependent, quam ab ignoratione Grammaticae.* Scaligerana, *p.* 86. *ed. Tan. Fabri.*

AMICISSIMO VIRO

W. H. ARMIGERO.

Non ut Patrono Cliens, sed ut Amico Amicus, quae multo optabilior est necessitudo, tibi hoc mitto, duabus de caussis; nam et Tu hujusmodi quaestiones, ad antiquitatem spectantes, libenter soles legere; et nemo est cujus benevolentiae Ego plura debeo. Utroque igitur nomine, tam materiae quam mittentis, hoc tibi gratum fore optat

J. M.

LECTORI S.

Quaerenti visum est verum, Omnia vocabula Quintae Declinationis Graecorum imparisyllabicae, primitus desiisse in Σ in Nominativo. et quia necesse erat ut haec Declinatio, utpote imparisyllabica, in Genitivo una syllaba augeretur, hoc augmentum semper factum fuisse per Vocalem o, insertam ante Σ, ut *μάρτυρς testis, Gen. μάρτυρος, παὶδς puer, Gen. παιδὸς, δαὶτς convivium, Gen. δαιτὸς.* Vulgo, *μάρτυρ, παῖς, δαὶς.* 217 ed. Lond. (231) ed. Gaisf.

Eodem modo processum esse in Tertia Latinorum, quae ex hac Quinta Graecorum formabatur. eam visum est semper olim exiisse in *S*, et Genitivum auctum fuisse Vocali *I*, inserta ante *S*, ut *lapids lapidIs, parents parentIs, consuls consulIs.* Vulgo, *lapis, parens, consul.*

Sed non diu in hac certa forma perstiterunt harum Declinationum Nominativi. nam aures hominum cito fastidiebant hunc Consonantium quasi cumulum, quibus fere onerabatur horum Nominativorum extremitas: et idcirco ex plerisque ejecerunt *unam, duas,* interdum *tres* Consonantes, Genitivis interim in priori et vera forma manentibus. quae res difficultatem his Declinationibus maximam intulit. quomodo enim nosci potuit, vocem *μάρτυρ* debere facere *μάρτυρος*, vel *παῖς* et *δαὶς*, *παιδὸς* et *δαιτὸς*, in Genitivo? Si prisci Nominativi relicti fuissent, *μάρτυρς, παὶδς, δαὶτς*, et *lapids, parents, consuls*, nemo falli potuit, aut ambigere de Genitivis, cum solum negotium fuisset immittere o ante Σ in Graecis, et *I* ante *S* in Latinis vocabulis. Sed aliter tunc visum est iis qui haec primum mutarunt, et postea, summis Graeciae et Latii scriptoribus, suavitati et pulchritudini Linguarum suarum consulentibus, de regulari terminatione Nominativi (in his saltem Declinationibus) non omnino sollicitis, sed quoquo modo et eventu Consonantes ejicien- (232)

μείζονες, Mr. Hermann justly censures Markland for wishing to change δὲ into γὲ, δὴ, or μέν. The construction is as follows: Οὐδὲν [μὲν] ἥδιον πατρὶ γέροντι θυγατρός. ἀρσένων δὲ μείζονες [μὲν] ψυχαὶ, γλυκεῖαι δ' ἧσσον εἰς θωπεύματα.

V. 1112. Οὓς χρῆν, ἐπειδὰν μηδὲν ὠφελῇ πόλιν, Θανόντας ἔρρειν, κἀκποδὼν εἶναι νέοις. *Libri* ὠφέλουν πόλιν. *In codd. A. B. notatur* γρ. πάλιν. *Plutarchus* ὠφελῶσι γῆν, *quod quum memoriter citantis esse, vulgata autem lectio ab exquisitiore fonte manasse videretur,* ὠφελῇ πόλιν *reposui. Sic supra v.* 458. Τερπνὰς τυράννοις ἡδονὰς, ὅταν θέλῃ. *Vide Heindorfium ad Plat. Gorg. p.* 105. *Protag. p.* 499. Hermann. So Alc. 356. ἡδὺ γὰρ φίλους Κἂν νυκτὶ λεύσσειν, ὅντιν' ἂν παρῇ χρόνον. The common reading is φίλοις. In the passage before us, we are
62 not without suspicion, although we are not prepared to discuss the point, that ὠφέλουν agrees better with χρῆν, than ὠφελῇ or ὠφελῶσι. If we retain ὠφέλουν, we must read ἐπειδή.

V. 1114. Τάδε δὴ παίδων καὶ δὴ φθιμένων | ὀστᾶ φέρεται λάβετ', ἀμφιπόλοι | γραίας ἀμενοῦς (οὐ γὰρ ἔνεστι | ῥώμη παίδων ὑπὸ πένθους) κ. τ. λ. In Mr. Hermann's edition, as well as in all the other modern editions which we have seen, there is a comma after ἀμφιπόλοι, which totally destroys the sense of the passage. The sense is, *Take the bones, ye handmaids of the feeble old woman.* The common translation is, *Prehendite, famulae, anum infirmam.* This interpretation requires λάβεσθε, which was accordingly proposed by Duport, and rejected on account of the metre by Barnes.

V. 1118. Πολλοῦ δὲ χρόνου σώζεις μέτα δὴ, | καταλειβομένας τ' ἄλγεσι πολλοῖς. So all the editions before Markland, who changed σώζεις into ζώσας on the authority of the three Parisian manuscripts. Two Florentine copies examined by Matthiae read ζώσης. Mr. Hermann reads, Πολλοῦ τε χρόνου ζωᾶς, μέγα δὴ | καταλειβομένας ἄλγεσι πολλοῖς. *Reposui,* says Mr. Hermann, *quod ultro se offerebat, ut mirum sit, criticis non in mentem venisse.* Without pausing to inquire whether there is any Attic authority for ζωᾶς with the first syllable long, we read with the assistance of Musgrave, Πολλοῦ τε χρόνου ζώσης μέτρα δὴ, Καταλειβομένης τ' ἄλγεσι πολλοῖς. If the reader prefers the Doric forms ζώσας and καταλειβομένας, we shall not contest the point. These genitives agree with γραίας ἀμενοῦς, v. 1116. The whole passage is correctly pointed in Markland's text. Mr. Hermann does not notice Musgrave's correction, μέτρα for μέτα. The same variety occurs in v. 1548. of the Helena, where the true reading was first restored by Reiske, *ex ingenio,* and afterwards discovered in a manuscript by Musgrave.

Vv. 1123—1163. Mr. Hermann, as well as the Quarterly viewer, divides this beautiful ode between the mothers and e children of the defunct leaders. As it would be difficult make Mr. Hermann's arrangement understood, without tran-ribing the whole ode, we content ourselves with referring e reader to the book itself.

V. 1131. *Παπαὶ, παπαί.* | *ἐγὼ δ' ἔρημος ἀθλίου πατρὸς τά-ς, κ. τ. λ.* Instead of *παπαὶ, παπαὶ*, why may we not ad-t the reading of the manuscripts, *απαῖς, απαῖς*, adding the oper spirit, and changing the accent? The sense is, *Σὺ μὲν ταις εἶ, ἐγὼ δ' ἔρημος, κ. τ. λ.*

V. 1134. *Ποῦ δὲ πόνος ἐμῶν τέκνων;* A very learned per-n proposes *ἐμῶν τόκων.* So Phoen. 30. *ἡ δὲ τὸν ἐμὸν ὠδί-ν πόνον Μαστοῖς ὑφεῖτο.* Med. 1031. *Στεῤῥὰς ἐνεγκοῦσ' ἐν κοις ἀλγηδόνας.* Suppl. 920. *Πόνους ἐνεγκοῦσ' ἐν ὠδῖσι.* The mmon reading, however, is right. So Med. 1261. *Μάταν χθος ἔῤῥει τέκνων.*

V. 1147. *Αἶ αἶ, γόων ἅλις τύχας,* | *ἅλις δ' ἀλγέων ἐμοὶ* 63 *ρεστι. Ald. et vulgati ἅλις ἀλγέων πάρεστί μοι Addidi δ', scripsi ἐμοὶ πάρεστιν, quum codd. A. B. et uterque Floren-ius μοι πάρεστι habeant. Alioqui non displiceret πάρεστι δή ν.* HERMANN. Mr. Hermann's emendation is preferable to at of the Quarterly Reviewer, *Ἅλις τῶνδ' ἀλγέων πάρεστι.* e do not well understand the preceding verse, *Αἶ αἶ, γόων ις τύχας.* We should prefer, *Αἶ αἶ τύχας, ἅλις γόων.* So *ἰὼ τύχα*, Or. 1537. *ἰώ μοι τύχας*, Alc. 394. *ἰὼ τᾶς σᾶς τύ-ς*, El. 1184. etc. In the first and second of these three pas-ges, we suspect that the true reading is, *ἰὼ ἰὼ τύχας.*

V. 1149. *Ἔτ' ἄρ', ἔτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. Hic ver-s mutilus erat, ita scriptus in libris, στάσω. ποῦ με δέξεται νος. Praeclare Tyrwhittus, Ἄρ' ἔσθ' ὅτ' Ἀσωποῦ με δέξεται νος, sed poterat hoc et ad litterarum similitudinem lenius, et d sententiam fortius corrigi, si sic scriberetur, ut a me factum t.* HERMANN. Mr. Hermann's reading is preferable to Tyr-hitt's on another account. The antistrophic odes of this tra-edy contain thirty-two trimeter iambics, including the verse ow before us, and v. 1159. which also has lost a foot. If e reader will examine these sixteen pairs of verses, he will nd that the *senarius* of the strophe always exactly resembles at of the antistrophe, with one exception, which will be re-oved in the next note. In the verse now before us, Tyr-hitt exhibits a spondee in the first place. *Ἄρα* at the be-inning of a sentence always has the first syllable long. The orresponding verse (1142.) has an iambus: *Πάτερ, σὺ μὲν τῶν σὺ μέντοι Hermannus ex em. Porsoni*) *σῶν κλύεις τέκνων γόους.*

Perhaps, however, neither of these verses is a *senarius*. We are half inclined to believe that the words σὺ μὲν are an interpolation *metri caussa*, and that we ought to read interrogatively, Πάτερ, τῶν σῶν κλύεις τέκνων γόους (*al.* λόγους); The sense of v. 1149. requires no addition to the words, Ἔτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. The metre is, ⏑ — — | — ⏑ — | ⏑ — ⏑ — |. Compare vv. 600. 603. 610. 613. 620. 628.

V. 1150. Χαλκέοις ἐν ὅπλοις Δαναϊδῶν στρατηλάταν. *Legebatur*, Χαλκέοισιν ὅπλοις Δαναϊδῶν στρατηλατῶν. *Cod. A.* Χαλκέοις. Ἐν ὅπλοις *Marklando, qui etiam* σὺν ὅπλοις *conjecit, debetur. Ac multo et simplicius hoc est, et venustius, puerum ut ipse armatus sit optare, quam ut armatorum dux.* Στρατηλάταν *Musgravii emendatio est, et prius Heathii.* HERMANN. Mr. Hermann, who excludes the Doric dialect from the trimeter iambics of the choral odes, ought to read στρατηλάτην. See his note on κόρας, Herc. 416. [417.] If he reads στρατηλάταν, he ought also to read Δαναιδᾶν. With regard to the former part of the verse, we are not certain that we rightly understand Mr. Hermann's note. We suspect that *Ac multo* is an error of the press for *At multo*, and that he rejects σὺν
64 ὅπλοις, as affording a less convenient sense than ἐν ὅπλοις. If this is his meaning, we apprehend that σὺν ὅπλοις is not inconsistent with his interpretation. Compare Hec. 112. Οἶσθ' ὅτε χρυσέοις ἐφάνη ξὺν ὅπλοις. We object, however, to both Markland's emendations, as well as to the common reading, on account of the spondee in the third place. See the preceding annotation. We read, Χαλκέοις ὅπλοισι, Δαναϊδῶν στρατηλάταν.

V. 1167. Τούτοις ἐγώ σε καὶ πόλις δωρούμεθα. If the reader will compare the speech of Theseus, in which this verse occurs, with the third and fourth verses of the speech of Minerva, which follows almost immediately, he will see reason to suspect that σε ought to be changed into σφε.

V. 1179. Τί δή ποθ' ὑμῖν ἄλλ' ὑπουργῆσαί με χρή; *Male vulgo* τί δή ποθ'. *Non* quid aliud *dicit, sed* ecquid aliud. HERMANN. If this alteration had been made by Mr. Wakefield, we should have reminded him, that the enclitic τι, in common with every other enclitic, cannot begin either a trimeter iambic or a sentence. The same rule, as is well known, applies to ἄν, αὖ, γάρ, δέ, δή, δῆτα, μέν, μήν, οὖν, and a few other particles. As Mr. Hermann cannot be unacquainted with this rule, we must consider his alteration of the present verse as made in defiance of it. In his book *de Emendanda Ratione Graecae Grammaticae* (p. 95.) he has treated two verses of the Choëphori of Aeschylus (112. 652.) in the same manner as the

rse now before us. If Mr. Hermann had ever heard the ords *who bids* in the mouth of an auctioneer, or the words o *buys* in the mouth of a barrow-woman, he would not ve altered *Τίς ἔνδον* into *Τίς ἔνδον* with the following re-ark: *Ibi manifesto interrogat Orestes, an aliquis intus sit, non is sit intus.*

V. 1210. *Τεμένη δ', ἵν' αὐτῶν σώματ' ἡγνίσθη πυρὶ, Μέ-γιστ' αὐτὴν τρίοδον Ἰσθμίας ὁδοῦ. Ex Marklandi emen-dione ἡγνίσθη dedi pro ἁγνισθῇ.* HERMANN. The Quarter-Reviewer compares Iph. A. 349. *Ταῦτα μέν σε πρῶτ' ἐπῆλ-θν, ἵνα σε πρῶθ' εὕρω* (*εὗρον Reiskius et Marklandus*) *κακόν.* n both passages the transcribers mistook the adverb *ἵνα, whe-re*, for the conjunction *ἵνα, in order that.* We subjoin two ther instances of the same error. Soph. Trach. 1159. *Σὺ δ' ἵν' ἄκουε τοὔργον. ἐξήκεις δ' ἵνα Φανεῖς ὁποῖος ὢν ἀνὴρ, ἐ-ὸς καλεῖ.* Brunck remarks: *Perperam in libris φανῆς, unde interpres ἵνα pro* ut *finali accepit.* Eurip. Herc. 425. *Δρόμων ἄλλων ἀγάλματ' εὐτυχῆ | διῆλθε, τόν τε πολυδάκρυον | ἔπλευσ' ἐς Αἴδαν, πόνων τελευτὰν, | ἵν' ἐκπεράσῃ τάλας | βίοτον, οὐδ' ἔτι πάλιν.* The true reading, *ἵν' ἐκπεραίνει*, was first sugges-ed by Heath. It is to Heath also that we owe *ὁδοῦ* instead f *θεοῦ* in the passage before us.

DE

GRAECORUM

QUINTA DECLINATIONE IMPARISYLLABICA,

ET INDE FORMATA

LATINORUM

TERTIA:

QUAESTIO GRAMMATICA.

ADJICIUNTUR LOCA ALIQUOT

EX AUCTORIBUS GRAECIS ET LATINIS

EXPLICATA.

Utinam essem bonus Grammaticus! sufficit enim ei qui auctores omnes probe vult intelligere, esse bonum Grammaticum. Porro, quicumque Doctos Viros, Grammaticos — *vocant, sunt ipsi indoctissimi; idque semper observabis. Non aliunde dissidia in religione dependent, quam ab ignoratione Grammaticae.* Scaligerana, *p.* 86. *ed. Tan. Fabri.*

AMICISSIMO VIRO

W. H. ARMIGERO.

[on ut Patrono Cliens, sed ut Amico Amicus, quae ulto optabilior est necessitudo, tibi hoc mitto, duas de caussis; nam et Tu hujusmodi quaestiones, l antiquitatem spectantes, libenter soles legere; et mo est cujus benevolentiae Ego plura debeo. Utrone igitur nomine, tam materiae quam mittentis, hoc bi gratum fore optat

J. M.

LECTORI S.

Quaerenti visum est verum, Omnia vocabula Quintae Declinationis Graecorum imparisyllabicae, primitus desiisse in Σ in Nominativo. et quia necesse erat ut haec Declinatio, utpote imparisyllabica, in Genitivo una syllaba augeretur, hoc augmentum semper factum fuisse per Vocalem *o*, insertam ante Σ, ut *μάρτυρς testis, Gen. μάρτυρος, παὶδς puer, Gen. παιδὸς, δαὶτς convivium, Gen. δαιτὸς.* Vulgo, *μάρτυρ, παῖς, δαὶς.* 217 ed. Lond. (231) ed. Gaisf.

Eodem modo processum esse in Tertia Latinorum, quae ex hac Quinta Graecorum formabatur. eam visum est semper olim exiisse in *S*, et Genitivum auctum fuisse Vocali *I*, inserta ante *S*, ut *lapids lapidIs, parents parentIs, consuls consulIs.* Vulgo, *lapis, parens, consul.*

Sed non diu in hac certa forma perstiterunt harum Declinationum Nominativi. nam aures hominum cito fastidiebant hunc Consonantium quasi cumulum, quibus fere onerabatur horum Nominativorum extremitas: et idcirco ex plerisque ejecerunt *unam, duas,* interdum *tres* Consonantes, Genitivis interim in priori et vera forma manentibus. quae res difficultatem his Declinationibus maximam intulit. quomodo enim nosci potuit, vocem *μάρτυρ* debere facere *μάρτυρος*, vel *παῖς* et *δαὶς*, *παιδὸς* et *δαιτὸς*, in Genitivo? Si prisci Nominativi relicti fuissent, *μάρτυρς, παὶδς, δαὶτς*, et *lapids, parents, consuls*, nemo falli potuit, aut ambigere de Genitivis, cum solum negotium fuisset immittere *o* ante Σ in Graecis, et *I* ante *S* in Latinis vocabulis. Sed aliter tunc visum est iis qui haec primum mutarunt, et postea, summis Graeciae et Latii scriptoribus, suavitati et pulchritudini Linguarum suarum consulentibus, de regulari terminatione Nominativi (in his saltem Declinationibus) non omnino sollicitis, sed quoquo modo et eventu Consonantes ejicien- (232)

tibus, aut vocales inserentibus. Et quis hoc tempore adeo de-
218 mens est, ut damnare audeat quod illis placuit in suis ipsorum Linguis? Nihil tamen vetat quo minus quaerere modeste possimus de discrimine inter *Auctoritatem* (quam tamen semper, nisi stultissimi simus, in *scribendo* sequemur) et istud quod ratione quaerentibus nobis *Verum*, licet jam non obtinendum, videri possit: praecipue, cum hoc non fecerint, quantum scio, ipsi Antiqui Auctores, neque eorum enarratores, Veteres Grammatici, qui Regulas suas exigebant ad id quod invenerant in istis Auctoribus, neque ultra quaerebant. quod si fecissent, invenissent utique, nullum fuisse discrimen primitus in his declinationibus inter Nominativos et Genitivos, nisi o ante Σ in Genitivo Graeco, et *I* ante *S* in Genitivo Latino, ne quidem, quod scio, una cum exceptione. Plato itaque, Cicero, et ceteri Veteres, hanc caussam afficere possunt eatenus, ut si Graece vel Latine scriberes, ex eorum auctoritate semper uti velles vocibus *παῖς*, *lapis*, et ceteris, quibus Illi, pro Nominativis: sed, si his rebus cogitationem aliquam impendisti, eorum auctoritas nunquam potest efficere, ut credas, *παῖς*, et *lapis*, fuisse *veros* et primos Nominativos Genitivorum *παιδὸς*, et *lapidis*, in hac Quinta Graecorum, et Tertia Latinorum Declinatione: quamquam opinor haec diu ante Illorum tempus, vel ullius Scriptoris qui nunc exstat, fuisse mutata.

DE

GRAECORUM

QUINTA DECLINATIONE IMPARISYLLABICA.

Regula Grammaticorum Graecorum de quinta declinatione nomi- 219
num simplicium, haec est: (233)

Quinta declinatio imparisyllabica novem *habet terminationes, tres vocales, α, ι, υ, neutrius; ω foeminini; et* quinque *consonantes, ν, ξ, ρ, σ, ψ, generum omnium.*

Mirum videtur, unde haec declinatio, in qua multo plura sunt vocabula quam in qualibet alia, et consequenter, quae regulam inflexionis saltem aeque certam ac quaelibet caeterarum poscit, ab hac certitudine adeo dissideret, ut genitivi ejus, casui potius, quam ulli fixae et constanti regulae formationis, relicti videantur. In ceteris omnibus declinationibus Graecorum et Latinorum (excepta horum tertia) si quis tibi casum nominativum suggesserit, potes illi statim dicere qui sit genitivus. Sed in hac non potes: nam σῶμα facit σώματΟΣ in genitivo, sed γάλα, γάλαΚΤΟΣ: γυνὴ, γυνΑΙΚΟΣ: μέλι facit μέλιΤΟΣ: εὔελπις *bonae spei*, εὐέλπιΔΟΣ: δύσορνις *mali auspicii*, δυσόρνιΘΟΣ: γέλως et ἔρως, γέλωΤΟΣ et ἔρωΤΟΣ: sed ἥρως, ἥρωΟΣ: λάταξ *strepitus* quidam, λάταΓΟΣ: θώραξ, θώραΚΟΣ; sed ἄναξ ἄναΚΤΟΣ. atque ita in multis aliis, omnibus eadem incertitudine genitivorum laborantibus; velut, ὀδοὺς *dens*, ὀδόΝΤΟΣ: ποῦς *pes*, ποΔΟΣ; οὖς *auris*, ΩΤΟΣ: πλακόεις *placenta*, πλακόεΝΤΟΣ; Ξενοφῶν *Xenophon*, ΞενοφῶνΤΟΣ, sed Σίμων, ΣίμωνΟΣ; ἄρς *agnus*, ἀρΝΟΣ; ἱμὰς *lorum*, ἱμάΝΤΟΣ, sed ἰκμὰς *vapor*, ἰκμάΔΟΣ.

Notabile erat, omnes hujus declinationis genitivos singularis 220
numeri desinere in ΟΣ. unde mihi primum nascebatur suspicio et quaestio, an non litera Σ in formatione hujus declinationis olim fuerit characteristica nominativi, et O characteristica genitivi: (234) hoc est, an non *omnes* nominativi hujus declinationis primitus desierint in Σ (multo major pars etiam nunc ita facit) et *omnes* genitivi assumserint O ante Σ, quae vocalis O una syllaba augeret.

μείζονες, Mr. Hermann justly censures Markland for wishing to change *δὲ* into *γὲ*, *δὴ*, or *μέν*. The construction is as follows: *Οὐδὲν* [*μὲν*] *ἥδιον πατρὶ γέροντι θυγατρός. ἀρσένων δὲ μείζονες* [*μὲν*] *ψυχαὶ, γλυκεῖαι δ' ἧσσον εἰς θωπεύματα.*

V. 1112. *Οὓς χρῆν, ἐπειδὰν μηδὲν ὠφελῇ πόλιν, Θανόντας ἔῤῥειν, κἀκποδὼν εἶναι νέοις. Libri ὠφέλουν πόλιν. In codd. A. B. notatur γρ. πάλιν. Plutarchus ὠφελῶσι γῆν, quod quum memoriter citantis esse, vulgata autem lectio ab exquisitiore fonte manasse videretur, ὠφελῇ πόλιν reposui. Sic supra v. 453. Τερπνὰς τυράννοις ἡδονὰς, ὅταν θέλῃ. Vide Heindorfium ad Plat. Gorg. p. 105. Protag. p. 499.* Hermann. So Alc. 356. *ἡδὺ γὰρ φίλους Κἂν νυκτὶ λεύσσειν, ὅντιν' ἂν παρῇ χρόνον.* The common reading is *φίλοις*. In the passage before us, we are
62 not without suspicion, although we are not prepared to discuss the point, that *ὠφέλουν* agrees better with *χρῆν*, than *ὠφελῇ* or *ὠφελῶσι*. If we retain *ὠφέλουν*, we must read *ἐπειδή*.

V. 1114. *Τάδε δὴ παίδων καὶ δὴ φθιμένων | ὀστᾶ φέρεται· λάβετ', ἀμφιπόλοι | γραίας ἀμενοῦς (οὐ γὰρ ἔνεστι | ῥώμη παίδων ὑπὸ πένθους) κ. τ. λ.* In Mr. Hermann's edition, as well as in all the other modern editions which we have seen, there is a comma after *ἀμφιπόλοι*, which totally destroys the sense of the passage. The sense is, *Take the bones, ye handmaids of the feeble old woman.* The common translation is, *Prehendite, famulae, anum infirmam.* This interpretation requires *λάβεσθε*, which was accordingly proposed by Duport, and rejected on account of the metre by Barnes.

V. 1118. *Πολλοῦ δὲ χρόνου σώζεις μέτα δὴ, | καταλειβομένας τ' ἄλγεσι πολλοῖς.* So all the editions before Markland, who changed *σώζεις* into *ζώσας* on the authority of the three Parisian manuscripts. Two Florentine copies examined by Matthiae read *ζώσης*. Mr. Hermann reads, *Πολλοῦ τε χρόνου ζωᾶς, μέγα δὴ | καταλειβομένας ἄλγεσι πολλοῖς. Reposui*, says Mr. Hermann, *quod ultro se offerebat, ut mirum sit, criticis non in mentem venisse.* Without pausing to inquire whether there is any Attic authority for *ζωᾶς* with the first syllable long, we read with the assistance of Musgrave, *Πολλοῦ τε χρόνου ζώσης μέτρα δὴ, Καταλειβομένης τ' ἄλγεσι πολλοῖς.* If the reader prefers the Doric forms *ζώσας* and *καταλειβομένας*, we shall not contest the point. These genitives agree with *γραίας ἀμενοῦς*, v. 1116. The whole passage is correctly pointed in Markland's text. Mr. Hermann does not notice Musgrave's correction, *μέτρα* for *μέτα*. The same variety occurs in v. 1548. of the Helena, where the true reading was first restored by Reiske, *ex ingenio*, and afterwards discovered in a manuscript by Musgrave.

Vv. 1123—1163. Mr. Hermann, as well as the Quarterly Reviewer, divides this beautiful ode between the mothers and the children of the defunct leaders. As it would be difficult to make Mr. Hermann's arrangement understood, without transcribing the whole ode, we content ourselves with referring the reader to the book itself.

V. 1131. *Παπαὶ, παπαί.* | *ἐγὼ δ' ἔρημος ἀθλίου πατρὸς τάλας, κ. τ. λ.* Instead of *παπαὶ, παπαὶ*, why may we not adopt the reading of the manuscripts, *απαῖς, απαῖς*, adding the proper spirit, and changing the accent? The sense is, *Σὺ μὲν ἄπαις εἶ, ἐγὼ δ' ἔρημος, κ. τ. λ.*

V. 1134. *Ποῦ δὲ πόνος ἐμῶν τέκνων;* A very learned person proposes *ἐμῶν τόκων.* So Phoen. 30. *ἡ δὲ τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον Μαστοῖς ὑφεῖτο.* Med. 1031. *Στερῥᾶς ἐνεγκοῦσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.* Suppl. 920. *Πόνους ἐνεγκοῦσ' ἐν ὠδῖσι.* The common reading, however, is right. So Med. 1261. *Μάταν μόχθος ἔῥῥει τέκνων.*

V. 1147. *Αἶ αἶ, γόων ἅλις τύχας,* | *ἅλις δ' ἀλγέων ἐμοὶ πάρεστι.* *Ald. et vulgati ἅλις ἀλγέων πάρεστί μοι Addidi δ', et scripsi ἐμοὶ πάρεστιν, quum codd. A. B. et uterque Florentinus μοι πάρεστι habeant. Alioqui non displiceret πάρεστι δή μοι.* Hermann. Mr. Hermann's emendation is preferable to that of the Quarterly Reviewer, *Ἅλις τῶνδ' ἀλγέων πάρεστι.* We do not well understand the preceding verse, *Αἶ αἶ, γόων ἅλις τύχας.* We should prefer, *Αἶ αἶ τύχας, ἅλις γόων.* So *ἰὼ ἰὼ τύχα*, Or. 1537. *ἰώ μοι τύχας*, Alc. 394. *ἰὼ τᾶς σᾶς τύχας*, El. 1184. etc. In the first and second of these three passages, we suspect that the true reading is, *ἰὼ ἰὼ τύχας.*

V. 1149. *Ἔτ' ἄρ', ἔτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. Hic versus mutilus erat, ita scriptus in libris, στάσω. ποῦ με δέξεται γάνος. Praeclare Tyrwhittus, Ἄρ' ἔσθ' ὅτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος, sed poterat hoc et ad litterarum similitudinem lenius, et ad sententiam fortius corrigi, si sic scriberetur, ut a me factum est.* Hermann. Mr. Hermann's reading is preferable to Tyrwhitt's on another account. The antistrophic odes of this tragedy contain thirty-two trimeter iambics, including the verse now before us, and v. 1159. which also has lost a foot. If the reader will examine these sixteen pairs of verses, he will find that the *senarius* of the strophe always exactly resembles that of the antistrophe, with one exception, which will be removed in the next note. In the verse now before us, Tyrwhitt exhibits a spondee in the first place. *Ἄρα* at the beginning of a sentence always has the first syllable long. The corresponding verse (1142.) has an iambus: *Πάτερ, σὺ μὲν τῶν (σὺ μέντοι Hermannus ex em. Porsoni) σῶν κλύεις τέκνων γόους.*

Perhaps, however, neither of these verses is a *senarius*. We are half inclined to believe that the words σὺ μὲν are an interpolation *metri caussa*, and that we ought to read interrogatively, Πάτερ, τῶν σῶν κλύεις τέκνων γόους (*al.* λόγους); The sense of v. 1149. requires no addition to the words, Ἔτ' Ἀσωποῦ με δέξεται γάνος. The metre is, ⏑ — — | — ⏑ — | ⏑ — ⏑ — |. Compare vv. 600. 603. 610. 613. 620. 628.

V. 1150. Χαλκέοις ἐν ὅπλοις Δαναϊδῶν στρατηλάταν. *Legebatur*, Χαλκέοισιν ὅπλοις Δαναϊδῶν στρατηλατῶν. *Cod. A.* Χαλκέοις. Ἐν ὅπλοις *Marklando, qui etiam* σὺν ὅπλοις *conjecit, debetur. Ac multo et simplicius hoc est, et venustius, puerum ut ipse armatus sit optare, quam ut armatorum dux.* Στρατηλάταν *Musgravii emendatio est, et prius Heathii.* Hermann. Mr. Hermann, who excludes the Doric dialect from the trimeter iambics of the choral odes, ought to read στρατηλάτην. See his note on κόρας, Herc. 416. [417.] If he reads στρατηλάταν, he ought also to read Δαναιδᾶν. With regard to the former part of the verse, we are not certain that we rightly understand Mr. Hermann's note. We suspect that *Ac multo* is an error of the press for *At multo*, and that he rejects σὺν
64 ὅπλοις, as affording a less convenient sense than ἐν ὅπλοις. If this is his meaning, we apprehend that σὺν ὅπλοις is not inconsistent with his interpretation. Compare Hec. 112. Οἶσθ' ὅτε χρυσέοις ἐφάνη ξὺν ὅπλοις. We object, however, to both Markland's emendations, as well as to the common reading, on account of the spondee in the third place. See the preceding annotation. We read, Χαλκέοις ὅπλοισι, Δαναϊδῶν στρατηλάταν.

V. 1167. Τούτοις ἐγώ σε καὶ πόλις δωρούμεθα. If the reader will compare the speech of Theseus, in which this verse occurs, with the third and fourth verses of the speech of Minerva, which follows almost immediately, he will see reason to suspect that σε ought to be changed into σφε.

V. 1179. Τί δή ποθ' ὑμῖν ἄλλ' ὑπουργῆσαί με χρή; *Male vulgo* τί δή ποθ'. *Non* quid aliud *dicit, sed* ecquid aliud. Hermann. If this alteration had been made by Mr. Wakefield, we should have reminded him, that the enclitic τι, in common with every other enclitic, cannot begin either a trimeter iambic or a sentence. The same rule, as is well known, applies to ἄν, αὖ, γάρ, δέ, δή, δῆτα, μέν, μήν, οὖν, and a few other particles. As Mr. Hermann cannot be unacquainted with this rule, we must consider his alteration of the present verse as made in defiance of it. In his book *de Emendanda Ratione Graecae Grammaticae* (p. 95.) he has treated two verses of the *Choëphori* of Aeschylus (112. 652.) in the same manner as the

verse now before us. If Mr. Hermann had ever heard the words *who bids* in the mouth of an auctioneer, or the words *who buys* in the mouth of a barrow-woman, he would not have altered *Τίς ἔνδον* into *Τίς ἔνδον* with the following remark: *Ibi manifesto interrogat Oreates, an aliquis intus sit, non quis sit intus.*

V. 1210. *Τεμένη δ', ἵν' αὐτῶν σώματ' ἡγνίσθη πυρὶ, Μέθες πυρ' αὐτὴν τρίοδον Ἰσθμίας ὁδοῦ. Ex Marklandi emendatione ἡγνίσθη dedi pro ἁγνισθῇ.* Hermann. The Quarterly Reviewer compares Iph. A. 349. *Ταῦτα μέν σε πρῶτ' ἐπῆλθον, ἵνα σε πρῶθ' εὕρω* (*εὗρον Reiskius et Marklandus*) *κακόν.* In both passages the transcribers mistook the adverb *ἵνα*, *where*, for the conjunction *ἵνα*, *in order that.* We subjoin two other instances of the same error. Soph. Trach. 1159. *Σὺ δ' οὖν ἄκουε τοὔργον. ἐξήκεις δ' ἵνα Φανεῖς ὁποῖος ὢν ἀνὴρ, ἐμὸς καλεῖ.* Brunck remarks: *Perperam in libris φανῆς, unde interpres ἵνα pro* ut *finali accepit.* Eurip. Herc. 425. *Δρόμων τ' ἄλλων ἀγάλματ' εὐτυχῆ | διῆλθε, τόν τε πολυδάκρυον | ἔπλευσ' ἐς Ἅιδαν, πόνων τελευτὰν, | ἵν' ἐκπεράνῃ τάλας | βίοτον, οὐδ' ἔβα πάλιν.* The true reading, *ἵν' ἐκπεραίνει*, was first suggested by Heath. It is to Heath also that we owe *ὁδοῦ* instead of *θεοῦ* in the passage before us.

της pro *τητς*, formata est Latinorum in tertia declinatione *tas* pro *tats*, ut *bonitas*, *probitas*, *pravitas*, *obscoenitas*, etc. pro *bonitats*, gen. *bonitatis*; *probitats*, gen. *probitatis*, etc. quae omnia, ut in Graecis, designant *qualitates*. Sed ad hos revertor.

Πλακόεις placenta, gen. *πλακόεντος*, primitus erat *πλακόεντς πλακόεντος*, ut *χαρίεις gratiosus* erat *χαρίεντς χαρίεντος*: et pleraque in *εις* nunc desinentia olim erant *ενς* vel *εντς*, ut *εἷς unus*, olim opinor erat *ἕνς*, quintae hujus declinationis: unde *ἑνὸς* in genitivo. ex *πλακόεντς* factum *πλακοῦντς πλακοῦντος*. sed posteris hoc non satisfecit ob numerum consonantium, et finalem *τς*. unde pro *πλακοῦντς* substitutum *πλακοῦς πλακοῦντος*, ejectis consonantibus *ντ*.

Vox *Ξενοφῶν* facit *Ξενοφῶντος* in genitivo: et ita *Ἀριστοφῶν*, *Ἀντιφῶν*, *Χαιρεφῶν*, etc. quaero, quamobrem? nam *Πλάτων*, *Σίμων*, *Φίλων*, etc. non faciunt *ΠλάτωνΤος*, *ΣίμωνΤος*, *ΦίλωνΤος*, sed *Πλάτωνος*, *Σίμωνος*, *Φίλωνος*. Si dicas istud fieri ideo quia *Ξενοφῶν*, *Ἀντιφῶν*, etc. accentum habent in ultima, respondeo, *Λαοκόων* facere *τος* in genitivo, *Λαοκόωντος*, ut et *Κρέων Κρέοντος*, et tamen accentum habere in penultima. Quaerendum igitur, an non hoc inde factum, quia nomen *Ξενοφῶν* olim erat *Ξενοφῶντς*: unde in hac declinatione necesse erat ut in genitivo assumeret o, *Ξενοφῶντος*: et ita ceteri, *Ἀντιφῶντς Ἀντιφῶντος*, *Χαιρεφῶντς Χαιρεφῶντος*. Sed *Πλάτων*, *Σίμων*, et ceteri, qui non habebant *Τ* ante *Σ* in nominativo, desinebant in *Σ* solo, *Πλάτωνς Πλάτωνος*, *Σίμωνς Σίμωνος*. Aliter, nulla ratio, ut mihi videtur, reddi potest, quare *Ξενοφῶν* non faceret *Ξενοφῶνος* in genitivo; aut quare *Πλάτων*, *Σίμων*, *Φίλων*, non aeque bene facerent *Πλάτωντος*, *Σίμωντος*, *Φίλωντος*. Quod si
(239) nulla sit in his rebus certa et constans regula, *Πλάτων* et *Σίμων*,
226 facere possunt in genitivo *Πλατωνάδος*, et *Σιμωνάδος*, vel quodcumque velis; eodem jure quo *supellex* in tertia Latinorum declinatione nunc facit in genitivo *supellectilis* pro *supellicis*, et *praeceps praecipitis*, pro *praecipis*.

Ἄρς agnus, in genitivo facit *ἀρνός*. Quaeri potest, forte, quare non *ἀρσὸς*, vel *ἀρτὸς*, vel *ἀργὸς*? Respondetur, Non posse aliud esse quam *ἀρνὸς*, quia nominativus erat *ἄρνς*: sed vox monosyllaba concurrentibus tribus consonantibus onerata, levabatur abjectione unius, *ν*: unde *ἄρς ἀρνὸς*, quod alioquin fuisset *ἄρς ἀρὸς*, regulariter. Est et alia via perveniendi ad genitivum *ἀρνὸς*, nempe ab *ἄρην agnus*: quae vox, antequam longa vocalis *η* in Graecam linguam illata fuerat, in quinta declinatione imparisyllabica scriberetur *ἄρενς*, gen. *ἄρενος*, et per syncopen *ἀρνὸς*, quemadmodum *πατὲρς* (*πατὴρ*) gen. *πατέρος*, per sync. *πατρὸς*: *μέτερς* (*μήτηρ*) gen. *μετέρος*, per sync. *μετρὸς*: *γαστὲρς* (*γαστὴρ*) *venter*, gen. *γαστέρός*, sync. *γαστρός*. Ipsa vox *venter*

DE

GRAECORUM

QUINTA DECLINATIONE IMPARISYLLABICA,

ET INDE FORMATA

LATINORUM

TERTIA:

QUAESTIO GRAMMATICA.

ADJICIUNTUR LOCA ALIQUOT

EX AUCTORIBUS GRAECIS ET LATINIS

EXPLICATA.

Utinam essem bonus Grammaticus! sufficit enim ei qui auctores omnes probe vult intelligere, esse bonum Grammaticum. Porro, quicumque Doctos Viros, Grammaticos — *vocant, sunt ipsi indoctissimi; idque semper observabis. Non aliunde dissidia in religione dependent, quam ab ignoratione Grammaticae.* Scaligerana, *p.* 86. *ed. Tan. Fabri.*

AMICISSIMO VIRO

W. H. ARMIGERO.

Non ut Patrono Cliens, sed ut Amico Amicus, quae multo optabilior est necessitudo, tibi hoc mitto, duabus de caussis; nam et Tu hujusmodi quaestiones, ad antiquitatem spectantes, libenter soles legere; et nemo est cujus benevolentiae Ego plura debeo. Utroque igitur nomine, tam materiae quam mittentis, hoc tibi gratum fore optat

J. M.

(243) et proinde suspicari licet in primis istis temporibus, quando declinationes formabantur, et quando consonantibus vocabula abundabant, omnes istos nominativos in hac declinatione, qui nunc dissyllabi sunt, et formant genitivos dissyllabos, ipsos fuisse monosyllabos, ut *igns*, gen. *ignis*: *funs*, gen. *funis*: *rests*, gen. *restis*: *crins*, gen. *crinis*: *omns*, gen. *omnis*; ita ut nominativus semper desineret in S, et genitivus una syllaba semper longior fieret nominativo, nempe sumendo characteristicam I ante S, plane ut in quinta Graecorum declinatione imparisyllabica fit, quae exit in *Σ*, et format genitivum una syllaba nominativo longiorem, inserendo *O* ante *Σ*. Hic consonantium concursus in nominativis, *igns*, *funs*, *rests*, *etc.* convenit ruditati istorum temporum, et formatio genitivi, talis est qualem necesse erat fieri in declinatione imparisyllabica. Scimus vero in multis quae adhuc restant, hanc rationem non probabilem solum, sed et veram esse. nam *trabs* regulariter facit *trabis* in genitivo. Sed monosyllabon, in duabus consonantibus exiens, displicuit sequentium auribus delicatis: et inde factus novus nominativus *trabes* gen. *trabis*. Eodem modo *plebs*, *plebis*. sed ad terminationem nominativi molliendam postea formabatur nom. *plebes*, gen. *plebis*, vel *plebei*. Ita *scrobs*, *scrobis*: postea, nom. *scrobis*, gen. *scrobis*. et dubito an non idem factum sit in omnibus nominibus tertiae hujus declinationis quae nunc eundem numerum syllabarum habent in nominativo et genitivo. quemadmodum,
231 olim *nubs*, *nubis* (Auson. Idyll. XII. et Probus in Catholico p. 2462.) postea *nubes*, *nubis*. unde verisimile est, *pubes*, *pubis*, primitus fuisse *pubs*, *pubis*. *Seps* (postea *sepes*) gen. *sepis*. *vulps* (postea *vulpes*, et *vulpis*, Phaedr. IV. 19.) gen. *vulpis*. *orbs*, *orbis*, ut *urbs*, *urbis*: postea *orbis*, gen. *orbis*: sed *urbs* suam terminationem retinuit; quod mirum est: ut et *stirps*. *Corbs*, gen. *corbis*: postea nom. *corbis*, gen. *corbis*. *Aeds*, *aedis*, ut *praeds*, *praedis*: istud postea mutatum est in *aedes*, *aedis*: hoc, in *praes*, *praedis*. *Vats*, *vatis*: postea *vates*, gen. *vatis*. *vads*, *vadis*, ἐγγυητής: postea *vas*, *vadis*, et nom. *vadis*, gen. *vadis*. *Ovs*, (ab ὄϊς) gen. *ovis*; unde nom. *ovis*, gen. *ovis*. *Jovs* (a Graeco Ζεὺς) gen. *Jovis*: unde nom. *Jovis*, gen. *Jovis*, Hygin. Fab. 145. et Priscian. lib. VI. p. 695. *Bovs* (a Βοῦς) gen. *Bovis*: vulgo, *Bos*, gen. *Bovis*: nisi quis malit recurrere ad Aeolicum digamma, ut fuerit regulariter *bos*, gen. *bois*, et inserto inter vocales digammate *boris*. *Navs* (a ναῦς) gen. *navis*: unde nom. *navis*, gen. *navis*. *avs*, gen. *avis*: unde nom. *avis*, gen. *avis*. Adjectivum
(244) *suavs*, gen. *suavis*: unde hic et haec *suavis* et hoc *suave*, gen. *suavis*. *Dulcs*, gen. *dulcis*: unde hic et haec *dulcis*, et hoc *dulce*, gen. *dulcis*. Sic *equesters* gen. *equesteris*, *pedesters* gen. *pedesteris*, *palusters* gen. *palusteris*, et alia adjectiva in *er*, quae

olim desinebant in *ers*, et crescebant in genitivo: postea mutata in *equestris* gen. *equestris*: *pedestris* gen. *pedestris*, etc. cujus mutationis ratio obvia est. (*Sic adjectivum *acers*, δριμὺς, vel δεινὸς, gen. *aceris* et contracte *acris*. unde novus nominativus hic et haec *acris* et hoc *acre*, gen. *acris*: per quem nominativum distinguitur quoque adjectivum ab *arbore* quae est *acers*, gen. *aceris*: ex qua tabulae scriptoriae conficiebantur. Ejusdem declinationis sunt adjectiva *laevs*, *levs*, *brevs*, *tenvs*, *gravs*, *trists*, *insigns*, *infams*, *imbels*, et talia innumera: quae postea assumserunt literam *i* ex genitivo in nominativum, et fiebant *laevis*, *levis*, *brevis*, *tenuis*, et postea per dialysin *tenuis*, *gravis*, *tristis*, *insignis*, *infamis*, *imbelis*, vel *imbellis*.) Nullius esset finis, si singula persequerer hujusce generis. Ex citatis vero omnibus constat, nominativum in hac tertia declinatione finitum fuisse litera S, et genitivum itidem eadem litera exiisse, assumta vocali I ante S, quae genitivum una syllaba nominativo longiorem reddebat, pariter ac in quinta Graecorum declinatione imparisyllàbica; ex qua remove O, characteristicam genitivi, et habebis verum nominativum, eodem plane modo quo in hac tertia Latinorum, si abjicias I, characteristicam genitivi, restabit nominativus. unde, ut mihi videtur, nullus nominativus in hac declinatione primitus *potuit* desinere in *is* (nam I ante S erat characteristica genitivi) nisi simul genitivus terminaretur in *iis*; cujusmodi terminationis exemplum in genitivo nondum inveni, neque extare puto. Multi quidem nominativi *nunc* exeunt in *is* 232
(nonnullos eorum supra recensui, *ignis*, *funis*, *restis*, etc.) qui genitivum eundem faciunt; sed omnes a posteris invecti, et methodo paullo ante memorata redarguendi; nempe, si abjicias I in ultima syllaba genitivi, quod restat, erit nominativus. quo pacto omnes alii hujus declinationis nominativi inveniendi sunt, ut *cassis cassidIs*, *cuspis cuspidIs*, *Naïs NaïdIs*: excepto, *nix nivIs*. non enim dubito quin nom. *vis*, gen. *vis*, olim erat regularis, nom. *virs*, gen. *viris*, dat. *viri*, etc. quod pluralis videtur monstrare, *vires*, *virium*, *viribus*, etc. mutatum forte, quia *viris* et *viri* incidebant in dativum pluralem et genitivum singularem vocis frequentissimi usus, *vir*, *viri*, etc. Illud in his omnibus exemplis licet cernere, vel abjectam esse consonantem a reformatoribus ex vocabulo primitivo, vel emollitam esse terminationem inserendo vocalem inter consonantes. Huic enim *soli* (245)
rei videntur studuisse; utrum genitivus responderet nominativo ita reformato, necne, parum solliciti. Ubicumque vero poterant, consonantem, si duae erant vel tres conjunctae in nominativo, ejiciebant: et tamen declinatio et genitivus procedebant veluti si nihil innovatum fuerat. Sic postquam ex *aers* exclusissent literam *r*, et fecissent *aes*, nihilominus *aeris* manebat in ge-

nitivo, aeque ac si nominativus adhuc fuisset *aers*. Pariter in vocibus *frons*, *τὸ μέτωπον*, et *frons κλάδος φυλλώδης*, prior olim erat *fronts*, gen. *frontis*; altera *fronds*, gen. *frondis*. homonymiam tamen malebant, *frons* et *frons*, quam voces in tribus consonantibus exeuntes, *fronts* et *fronds*. quarum vocum absonas terminationes nemo mirabitur, qui ruditatem istorum temporum reputat in quibus eae formatae erant. Quando autem non poterant ejicere consonantes, tunc inter eas vocalem inserebant, ut in iis modo memoratis, *ignis*, *funis*, etc.

Priscianus, lib. VII. p. 745. ait, *Tertia declinatio terminationes habet nominativi septuaginta octo, vel paulo plus.* Dicit *paulo plus*, quia in *προτάσει* recenset *septuaginta novem*, quarum quatuor ultimae (p. 746.) sunt, *in ab*, *in ec*, *in ut*, *in ud*. Sed in *ἀποδόσει* p. 753, post longum caput, nulla est in *ab*, sed pro *ab* ponit *ac*: *in ac unum neutrum*, *hoc lac*, *hujus lactis*.
233 unde pro *ab* in loco superiori, scribendum *ac* [a]). Deinde pergit: *in ec*, *unum neutrum*, *hoc alec*, *hujus alecis*. *in ut*, *unum neutrum*, *hoc caput*, *hujus capitis* [b]). atque ita desinit, oblitus (nisi scribae sit culpa) prioris *ud*: cujus proculdubio exemplum erat *Bogud*, *Bogudis*, rex Mauritaniae. illius, ob eandem caussam, meminerat lib. V. p. 643, ex Livii libro CXIII. Sed lib. VI. p. 686, ex Livii libro CXII. Ceterum ex his *Septuaginta octo* Prisciani terminationibus (quae omnes faciunt IS in genitivo) *quadraginta* circiter exeunt in S, vel, quod idem est, in X: nam X, ut supra notavi, est CS, ut *pacs* (*pax*) *pacis*, *vocs* (*vox*) *vocis*: vel GS, ut *regs* (*rex*) *regis*, *legs* (*lex*) *legis*: vel CTS, ut *nocts* (*nox*) *noctis*, a Graeco *νυκτς* (*νυξ*) *νυκτὸς*: et libenter hac litera X utebantur antiquitatis correctores, quia duae vel tres consonantes, quarum ultima erat *s*, et quarum concursum maxime vitabant, hoc uno compendio repraesentarentur. Festus V. *Supellectilis*: — *omnia vocabula x litera finita, per declina-*
(246) *tiones obliquorum casuum syllabam accipiunt.* Recte: quia omnia desinebant in S, et omnia erant tertiae declinationis. pro *quia* ibi scrib. *qua*. errores Festi in ista voce, alii partim viderunt. In his igitur quae in S terminantur, minus videtur esse difficultatis. quis enim dubitare potest quin *Arcads* (non *Arcas*) recte faciat genitivum *Arcadis*: *Pallads* (non *Pallas*) *Palladis*: *Cerads* (non *Ceras*) *Ceradis*, nomen loci: *Atlants* (non *Atlas*) *Atlantis*: *Maecenats* (non *Maecenas*) *Maecenatis*: *civitats* (non *civitas*) *civitatis*: *vass* (non *vas*) *vasis*, de quo infra: *Capenats*

a) *Ac* Editt. Ald. Flor.

b) Hoc modo exhibet Prisciani ed. Aldina p. 79: *In*, *ut*, *unum neutrum*, *hoc caput*, *hujus capitis*. *In*, *ud*, *bogud*, *bogudis*. *Quod hic in fine legitur in ud*, *Bogud*, *Bogudis*, *in vetustis codicibus non est.* Ed. Junt. habet, *in ud*, *Bogud*, *Bogudis*.

(non *Capenas*) *Capenatis*: *Coclets* (non *Cocles*) *Cocletis*, et *Coclitis*: *segets* (non *seges*) *segetis*: *milets* (non *miles*) *miletis* et *militis*: *terets* (non *teres*) *teretis*: *hebets* (non *hebes*) *hebetis*: *sospets* (non *sospes*) *sospetis*, et *sospitis*: *Chremets* (non *Chremes*) *Chremetis*: *Verrs* (non *Verres*) vel potius *Vers* (nullam enim literam in medio vocis geminabant antiquissimi Latini) gen. *Veris*: postea *Verres*, gen. *Verris*, forte ut distingueretur *a vers veris*, τὸ ἔαρ, *the Spring*: *caeds* (non *caedes*) *caedis*: *haereds* (non *haeres*) *haeredis*. Hos duos articulos in AS et ES, exscripsi ex Prisciano, p. 748, 749. ut inde videas, quantas mutationes subierat lingua Latina inter tempus formationis istorum nominativorum, et tem- 234
pus Ciceronis: in quo medio tempore, abjectione consonantium praecipue, et literarum mutatione, ut vocabulorum sonus suavior et mollior ad aures accederet, prisci nominativi fere interierant, utcumque eorum genitivi ordinem suum retinerent. Nam ne unus quidem est, ut mihi videtur, nominativus ex iis omnibus quos Priscianus supra posuit, et quos ex eo descripsi, qui potest *recte* facere genitivum quem ei ille assignavit. et tamen omnes istos nominativos et genitivos (excepto *Maecenas*, et forte *Ceras*) invenire potuit in Cicerone; sub quo, vel paulo ante, linguam Latinam attigisse suam ἀκμὴν creditur. Sed nulla auctoritas, quantumvis magna, efficere potest ut *Palladis* sit regulariter genitivus nominativi *Pallas*, aut *Atlantis* genitivus nominativi *Atlas*: et tamen ut *Pallas* vel *Atlas* recipiantur *pro veris* nominativis *Pallads* et *Atlants*, auctoritas et usus possunt efficere. Hoc intelligatur dictum de centum aliis vocabulis quorum nulla mentio hic facta sit. nam et *comitis* potest esse genitivus vocis *comes*: et *comis* genitivus esse potest nominativi *comis*, etiam in declinatione imparisyllabica, *si volet usus*. sed ratio et grammatica reclamabunt, et istos nominativos respuent, flagitantes *comets*, gen. *cometis*, vel, usitata mutatione, *comitis*: et *coms*, gen. *comis*, forte a Graeco *KOMΨός*. sed tamen ratio et grammatica parum valebunt, nec jus suum tueri poterunt contra usum et auctoritatem: quibus ego minime repugno, et (247)
vellem, si possem, cum Cicerone semper scribere. hoc tamen non obstat, quo minus quilibet laudabiliter scire velit, et quaerat, quibus in rebus, et, cur Cicero ab antiquissimis discesserit.

Vidimus literam S characteristicam esse hujus declinationis in nominativo, et I ante S characteristicam esse genitivi crescentis; et huic propositioni consentire omnia exempla nominativorum quae apud Priscianum desinunt in S (et omnia in X, excepto *nix*, *nivis*, et *conjunx*, *conjugis*: sed hujus ultimi vera scriptura est *conjux*, i. e. *conjugs*, *conjugis*) si ad priscam et veram eorum formam redigantur. Nunc ceteras ejus terminationes breviter vi-

deamus: ex quibus tres sunt vocales, *a*, *o*, et *e*, ceterae consonantes.

235 In *a*, ut *poëma*, *poëmatis*. de qua Graeca voce dixi prius in quinta declinatione Graecorum, veram ejus terminationem in nominativo videri *ποίηματς*: et Latina prisca, eadem probabiliter fuit, *poëmats*, gen. *poëmatis*. nam si integer nominativus fuit *ποίημα* vel *poëma*, quaenam ratio reddi potest, quare in genitivo faceret *ποιήματος* potius quam *ποιήμανος* vel *ποιήμαγος*, etc. et ita in Latino?

Eandem quaestionem proponerem de terminatione in O, *Cicero*, *Ciceronis*; *leo*, *leonis*; *virgo*, *virginis*; *homo*, *hominis*, nisi enim primitus nominativi essent *Cicerons*, *leons*, *virgons*, *virgonis*, *homons*, *homonis*, divinaculus foret qui sciret eas voces inflecti debere per *nis* in genitivo, potius quam per *tis*, vel aliam quamvis consonam ante *is*. Et de *homons*, *homonis*, certiores sumus ex Ennio, citato a Prisciano lib. VI. p. 683. et Charisio p. 120.

Vulturis in sylvis miserum mandebat homonem.

Probabile est eodem more olim inflexas fuisse ceteras quae nunc in O desinunt, quemadmodum adhuc facit *harpago harpagonis*. ita ut *Apollons Apollonis*, *'Απόλλωνς 'Απόλλωνος*, *Carthagons Carthagonis*, *Καρχηδὼνς Καρχηδόνος*, mutarentur postea in *Apollo Apollinis*, *Carthago Carthaginis*. nam *caro carnis* prorsus irregularis est, et nominativus ejus priscus esset debuit vel *carons caronis*, et per contractionem *carnis*; vel, quod magis probabile mihi videtur, *carns carnis*. reformatores autem linguae non facile paterentur absonum istud *carns* in nominativo. Inveniebantur veteres quoque qui genitivo similem nominativum protulerunt, *haec carnis*, gen. hujus *carnis*. adeo dissidebant, amisso semel vero nominativo; quem puto fuisse *carns*, gen. *carnis*: ut *jurs juris*, *thurs thuris*, *murs muris*, etc.

Proxima terminatio est E, ut *monile* gen. *monilis*. Hoc pri-
(248) mitus fuisse opinor *monils*, gen. *monilis*: qualiter desinebant multa apud Latinos vocabula, *vigils*, gen. *vigilis*: *facils*, gen. *facilis*: *docils*, gen. *docilis*: *strigils*, gen. *strigilis*: *supelectils*, gen. *supelectilis*, nunc *supellex*, *supellectilis*, cum *tribus* syllabis in nominativo, et *quinque* in genitivo, et duplicata litera *l*, con-
236 tra morem antiquissimorum, in medio vocabuli saltem. Ex hoc nominativo, clarius videre licet quid fuerit *supellex*, vel *supelectils*: nempe, a *super*, *pelis*, (postea *pellis*) et *lectum*; ut *supelectils* proprie esset, *pelles* quae *super lectos* sternerentur ad discumbendum; significatione vocis postea prolata ad omnia quae sunt in usu domestico.

Sub terminatione E venit et *mare*, quae vox irregularis aeque est, et eodem modo, ac *monile*. nihil enim nisi *mars* potest

facere *maris* in genitivo. nam Deus belli praeses erat *Marts* gen. *Martis:* et quam nunc absurde flectimus *mas*, gen. *maris*, ὁ ἄῤῥην, olim erat (nec aliud esse potuit) *(*mass*) gen. *masis.* unde *Maso*, cognomen *Papisiorum*, ut tunc scribebatur, non *Papiriorum.* vide Cicer. Fam. IX. 21. quae vox (*Maso*) postea mutata in *Maro*, dedit cognomen P. Virgilio. sic *Valesii et Fusii in Valerios Furiosque venerunt: ita arbos, labos, vapos, etiam et clamos et lases* (pro *lares*) *aetatis fuerunt*, Quintil. Inst. Orat. 1. 4. Postquam autem *Marts* litera *t* mulctatus fuerat, et redactus in *Mars*, *Martis*, ratio aliqua videbatur quare *mars*, ἡ θάλασσα, mutaretur in aliud quid, discriminis caussa. unde, opinor, *mare* factum. *mars* vero *maris*, ut *pars* (adjectivum *par*) *paris.* nam quod nos dicimus *pars*, μέρος, erat *parts partis*: et *Paris*, proprium nomen, erat *Parids*, gen. *Paridis.* Sic *mos*, ἔθος, erat *mors*, gen. *moris.* sed θάνατος erat *morts*, gen. *mortis*, ut *sorts* (non *sors*) gen. *sortis*, *arts* (non *ars*) gen. *artis.* Sic *flos* et *ros*, in genitivo vulgo habent *floris* et *roris.* quare igitur non *cos coris*, *dos doris?* Quia nominativi horum erant *cots* et *dots*, gen. *cotis*, *dotis*; ut illorum, *flors* et *rors.* Sed *Tros*, *Troïs:* quia nominativus non desinebat in duabus consonantibus, neque opus erat ut aliquid abjiceretur. Quod si *is* (non *i* solum) fuisset characteristica genitivi, *Tros* debuerat fecisse *Trosis* non *Troïs:* et ita in ceteris omnibus, *flos flosis*, *ros rosis*, *Mars Marsis*, *jus jusis*, *mus musis.* etc. Non possum quin exscribam locum Charisii, lib. I. p. 71. *Quaeri solet, quare* nepos nepotis (scribo *lepos leporis:* rationem mutationis in voce proxime sequenti, et mox, videbis) sacerdos, tis; custos, dis *facit. Omnia* os *syllaba terminata, genitivum faciunt per* tis, *ut* nepos, tis; sacerdos, tis; dos, dotis; cos, cotis, *et cetera similia.* Excipiuntur *autem haec, quae genitivum faciunt per* ris, 237
ut ros roris, os oris, lepos leporis, flos floris, (*omisit* glos glo- (249)
ris, mos moris) arbos arboris. Item *per* sis, *ut* os *quod* ossis *facit.* item *per* dis, *ut* custos, dis. *quod cum ratione profertur, quoniam ex Verbo deducitur quod est* custodio, *et ideo* custodis, *facit.* Eandem cantilenam canunt omnes veteres Grammatici. Et vides quot *exceptionibus* prematur haec regula, cum tamen ne uni quidem exceptioni locus sit, quia ne unum quidem verum nominativum, ut mihi videtur, Charisius protulit; neque puto ullam vocem, mere Latinam, in tertia declinatione, si alibi, primitus desiisse in *os.* nam *compos* erat *compots*, *compotis*; de *os ossis*, pro ὀστέον, dicam mox: *Tros* et *heros*, Graeca sunt, et regulares in quinta declinatione Graecorum, Τρῶς, Τρωὸς, ἥρως, ἥρωος, et inde in tertia Latinorum, *Tros*, *TroIs*, *heros*, *heroIs.* quam translationem a Graeca declinatione in Latinam, et mutationem ultimae O in I, memorat

Priscianus, lib. VI. p. 720. *a genitivo enim Graeco mutant* O *in* I, *et faciunt genitivum Latinum, ut ὁ Οἰδίπους Οἰδίποδος, Oedipus Oedipodis.* Rem narrat Grammaticus, rationem rei, pro more, omittit. Quis enim, audito Graeco nomine *Οἰδίπους*, posset suspicari, genitivum ejus fore *Οἰδίποδος?* aut Latino *Oedipus, Oedipodis?* a nemine hoc conjici potuit, nisi qui prius scivisset, Graecam vocem *ποῦς* antiquitus fuisse, ut prius dixi, *ποῦς*, gen. *ποδός*· unde *Οἰδίποδς* in quinta eorum declinatione crescente per O in ultima syllaba genitivi, debebat facere, et fecit, *Οἰδίποδος*: et *Oedipods* (non *Oedipus*) in Latinorum tertia, *OedipodIs.* sed terminationes *Οἰδίποδς* et *Oedipods* non diu placuerunt: atque ideo mutatae sunt in *Οἰδίπους*, et *Oedipus.* nam *ds* in sono forte habuit aliquid mali ominis, et simile sono literae ξ, quam *idcirco Appius Claudius detestatur, quod dentes mortui* (l. *morituri*) *dum exprimitur, imitatur*, ut refert Martian. Capella, lib. III. p. 58. ed. Grotii. Ceterum dixi, ne unum quidem verum nominativum, ut mihi videbatur, Charisium protulisse: qui nominativi, ut opinor, hi olim fuerunt: *nepots, sacerdots, dots, cots, rors, ors, lepors, flors, arbors, oss, custods;* quorum pleraque alibi in hoc scripto memorata invenies. *nepos* enim, *sacerdos, dos, cos*, etc. nulla regula possunt facere in genitivo *nepotis, sacerdotis, dotis, cotis:* et in tertia
238 Latinorum declinatione debebant facere *nepöIs, sacerdöIs, döIs, cöIs*, inserta I litera ante ultimam S. Usus quidem et auctoritas, contra rationem et regulas, in his vocibus invaluit. Sed non ideo hi *veri* nominativi erunt. et quamquam semper scriberem *nepotis* et *sacerdotis* pro genitivis vocum *nepos* et *sacerdos*, etc. simul tamen scire vellem, non *ratione*, et ex eo quod
(250) *vera* est, sed *usu* et *auctoritate* hanc scripturam obtinuisse pro *nepots* et *sacerdots.* Initio autem loci Charisii supra citati, conjeci *lepos leporis*, pro *nepos nepotis*, quia haec ultima vox non est ad rem, et nihil agit nisi quod actum est a sequenti, *sacerdos, tis.* nam propositum Charisio fuit, respondere quaestioni, quamobrem nominativi in *os* faciunt tot genitivos adeo diversos, in *ris, tis, sis*, et *dis.* Et terminationis *tis* duo quidem sunt exempla, *nepotis* et *sacerdotis*, cum unum sufficeret: nullum vero terminationis *ris;* quod tamen fieri oportuit. quamobrem pro *nepos nepotis*, scriberem, *lepos leporis.* Istud in *sis*, quod inter *exceptiones* ponitur, et cujus exemplum est *os ossis*, a librario probabile est incuria omissum fuisse in prima parte, seu quaestione quam proponit Charisius; forte post *sacerdos, tis.* ut totum fuerit, *quare lepos leporis; sacerdos, tis; os, sis; custos, dis* facit. Sensus loci, et ordo exceptionum, hoc videntur poscere. Sed redeo ad reliquas Prisciani terminationes hujus declinationis, quae in consonantibus exeunt, in *al, el, il, ol, ul.*

ut *Annibal, mel, pugil, sol, consul;* quibus, ut brevis sim, et ceteris omnibus, si addas literam S (*Annibals, mels, pugils, sols, consuls*) ejectam dudum ne in duabus consonantibus vox exiret, habebis, ut mihi videtur, veram et priscam terminationem hujus declinationis in nominativo; et addendo I ante S, *Annibalis, melis,* (postea *mellis*) *pugilis, solis, consulis,* priscum et simul Ciceronianum genitivum. adeo ut pro *septuaginta octo* terminationibus hujus declinationis, *una* tantum videatur, litera S. Examinavi omnia Prisciani exempla, quae *ducenta* circiter sunt; et omnia huic opinioni conveniunt, praeter *nix, nivis;* et ea tamen desinit in S, et adsciscit I ante S in genitivo.

Dixi, *melis postea mellis.* Festus enim in V. *Aulas* et alibi plus semel testatur, antiquissimos Latinos non geminasse litera, neque dixisse *ab illis* (vel antique *ollis*) sed *ab oloes,* i. e. *ubois;* et *aulas* protulisse, non *ollas,* neque *annus,* sed *anus.* Et huic consentit vetustissimum Latii monumentum, *Columna Duiliana* seu *Rostrata,* posita circa ann. U. C. 492. in qua legitur *artisumad* pro *artissima, Macelam* pro *Macellam, ceset* pro *gesset, sumas* pro *summas, clase* pro *classe,* etc. Sed opinor Festum intelligendum esse de geminatione literae *in medio vocabuli;* et hoc testantur exempla omnia ex *Columna Rostrata:* si enim in *fine* quoque vocabuli monosyllabici geminatio excludebatur, non video quomodo *declinatio* procedere rite potuerit. nam *jus, ζωμὸς* (*broth* vel *sauce*) nunc facit *juris* in genitivo. sed unde habere potuit literam *r* in genitivo, quam non habebat in nominativo? vox *juris, τῆς ὁλκῆς,* non poterat istud fuisse, nisi a nominativo *jurs,* postea mutato in *jus.* alioquin debuisset facere in tertia declinatione *jus* gen. *juis,* ut *sus* gen. *suis, grus* gen. *gruis.* Sic *mas ὁ ἄῤῥην* debuisset facere *maïs,* non *maris. as* non *assis,* sed *aïs: clas claïs,* non *classis: os, ὀστέον, oïs,* non *ossis.* nam *oris, τοῦ στόματος,* nominativus olim fuit non *os,* sed *ors,* ut *crurs* (*crus*) *cruris, thurs* (*thus*) *thuris, murs* (*mus*) *muris.* Ex *viginti* nominativis in hac declinatione, vix unum inveneris qui priscam formam retinet: cum tamen genitivi plerique nunc recte habent, excepto in his quae sequuntur. nam *jus, ζωμὸς,* olim, opinor, scribebatur *juss* (unde *jussulentus,* Apuleio) gen. *jusis,* ut *Papirius* prius erat *Papisius, Furius* olim *Fusius, Lares* quondam *Lases,* etc. hoc pacto omnia recte procedent, secundum morem istius temporis, et usitatae formationis: nominativus enim desinet in S, et genitivus formabitur inserendo I ante S; quod nullo alio modo obtineri, opinor, potest. Sic cum nulla declinatio sit in nom. *classis,* gen. *classis;* nom. *mensis,* gen. *mensis;* nom. *tussis,* gen. *tussis;* nom. *ensis,* gen. *ensis;* nom. *axis,* gen. *axis;* nom. *unguis,* gen. *unguis;* suspicor haec ita declinata primitus fuisse, nom. *class,* gen.

clasis: nom. *menss,* gen. *mensis;* nom. *tuss,* gen. *tusis*; (unde forte etymologia ejus patebit, nempe a *tundo,* in supino *tusum,* in participio pass. *tusus*) nom. *enss,* gen. *ensis;* nom. *axs,* gen. *axis;* nom.
240 *ungs* (a Graeco ὄνυχς) gen. *ungis,* inserta postea *u.* ut in *sanguis, inguen, unguentum,* etc. Ita *vass,* gen. *vasis,* ἀγγεῖον· *mass,* gen. *masis,* ὁ ἄῤῥην· unde cognomen *Maso,* ut prius notavi; *ass,* gen. *asis*; *oss,* ὀστέον, gen. *osis.* Haec duo ultima prorsus perverse mutata postea fuerunt, *as* gen. *assis; os* gen. *ossis.* nam revera, quamquam pronomen *is* declinetur, tamen *as* et *os* videntur esse terminationes vocum, magis quam voces; neque ulla forte ratio, praeter libitum eorum qui mutarunt, reddi potest, quare *as* faceret *assis,* vel *os ossis.* Si quidquam facere possent in genitivo tertiae declinationis, potius videretur *aïs* et *oïs,* ut supra notavi. Una enim est regula, quae in hac declinatione rarissime fallit, nempe, si amoveas I, characteristicam genitivi ante S, quod restat erit nominativus priscus; et simul videbis, quid, et quare, mutaverint οἱ μεταγενέστεροι. sic in genitivo *custodis,* remove *i,* et restabit *custods:* in *sacerdotis* idem fac, et manebit *sacerdots*: in *lapidis, lapids:* in *cordis* abjice *i,* et habebis *cords* pro nominativo. Sed non poterant ferre ut vox in tribus consonantibus exiret, *cords:* ita abjecerunt *d,*
(252) secuti de genitivo, quem nemo scire potuit futurum esse *cordis* potius quam *cortis,* aut *corbis,* aut *coris.* modestiores erant in compositis hujus vocis, *excors, vecors, discors,* etc. ex quibus *d* tantum excluserunt. et tamen nonnulli antiqui ne hoc quidem ferebant, et ideo ponebant *discordis* in nominativo, Priscian. p. 726. Jam vero periculum fac hujus methodi in genitivis vocum *as* et *os:* ex *assis* abjice *i,* et restabit *asss:* ex *ossis,* et remanebit *osss.* Contra, ex *asis,* veteri more formata, amove *i,* et restat *ass:* ex *osis, oss:* ea ipsa quae proposui. Dixi de hac regula, *rarissime fallit,* praecipue propter *nix* [c]), gen. *nivis:* quae vox potest esse crux Grammaticorum. opinor enim deam ipsam grammaticen non posse rationem reddere hujus genitivi, non magis quam si velles declinare *nox,* gen. *novis.* Regulariter *nivis* in genitivo debuit esse a nominativo *nivs,* ut *bovs, navs, suavs,* etc. *bovis, navis, suavis:* vel *nix* in nominativo,
241 debuit facere *nicis, nigis,* vel *nictis,* in genitivo. Sed [c]) *nix,*

c) *nix,* gen. *nivis:*] Ab antiquo nominativo Graeco νιφς, νιφὸς, (cujus Accusativus νίφα adhuc servatur in Hesiodo Ἔργ. καὶ Ἡμέρ. ver. 535.) venit Latina vox *nifs, nifis,* vel, quod idem est, *nivs, nivis,* postea mutata in *nix, nivis:* cujus mutationis, ut innumerarum in *Linguis,* nulla ratio jam reddi potest. Hujus rei et loci Hesiodei notitiam debeo viro doctissimo *W. H.* M. D. *Graevii* νιφ (νιπς) faceret νιπὸς, non νιφὸς, in genitivo, et νίπα non νίφα in accusativo. *(Imo vero, Graevii νιψ faceret νιφὸς in genitivo: nam, ut ait auctor p. 290. ψ est βΣ, πΣ, vel φΣ.)

nivis, non, opinor, explicari potest. *nix*, *nigis* potuit, ut *grex* (*gregs*) *gregis*. Vetus nominativus forte fuit *nivs:* unde verbum *nivo* in Pacuvio, citato a Nonio Marcello. Martian. Capella, et iisdem verbis Cassiodorus De Grammatica, p. 2325. *Supellex, et senex, et nix, privilegio quodam contra rationem declinantur.* De *supellex* dixi supra. in *senex* (*senecs*) nulla est difficultas: ea enim facit *senicis*, et contracte *senis:* nam *e* in nominativi ultima syllaba fere mutabatur in *i* in penultima genitivi crescentis, ut *comes comitis*, *hospes hospitis*, *superstes superstitis*, *praeceps praecipis*, *praecipes praecipitis:* hoc est, *comets*, *hospets*, *superstets*, *praecipets*. hi enim erant veri nominativi.

Obj. His quae dixi forte objici potest, si S characteristica sit nominativi, et I ante S characteristica genitivi crescentis, quomodo dignosci potuit tertia a quarta declinatione? nam in tertia, *sus* faciebat gen. *suis*, dat. *sui*; *grus*, gen. *gruis*, dat. *grui*, quemadmodum olim in quarta, *manus*, gen. *manuis*, dat. *manui: domus*, gen. *domuis*, dat. *domui: anus*, gen. *anuis*, dat. *anui*.

Resp. Nulla esse substantiva (saltem, nulla adhuc inveni) tertiae declinationis quae *nunc* [a]) desinunt in *us* praeter haec (253) duo, *sus* et *grus*, quae sunt monosyllaba: sed nulla monosyllaba possunt esse in quarta declinatione, quia accusativi eorum terminarentur in *um*, atque adeo *sus* faceret *sum* in accusativo, *grus grum*. quod naturae repugnat tertiae declinationis, cujus accusativus desinit in *em* vel *im*, et una syllaba semper longior est nominativo, ut *suem*, *gruem*.

Alia vero nunc esse in *us* desinentia tertiae declinationis substantiva praeter haec duo *sus* et *grus*, nondum comperi, ut dixi. Quaenam autem ratio reddi potest, quare *hoc pectus*, *hoc corpus*, *hoc tempus*, non facerent *hujus pecti*, *hujus corpi*, *hujus tempi*, ut *hoc vulgus*, et *hoc pelagus*, *hujus vulgi* et *pelagi*; nisi quod veri nominativi eorum essent, *pectors pectoris*, *corpors corporis*, (unde in composito *tricorpor* (i. e. *tricorpors*) *tricorporis*, Priscian. p. 720.) *tempors temporis?* et ita, puto, factum invenies in ceteris omnibus quae in hac declinatione exeunt in *us*, cujuscumque generis, ut *Veners* (*Venus*) *Veneris*, 242
veter, *veteris*, Priscian. lib. vi. p. 716. hoc est, *veters* (*vetus*) *veteris*, *vulners* (*vulnus*) *vulneris*, *geners* (*genus*) *generis*, *pecörs* (*pecus*) *pecoris*, *pecuds* (*pecus*) *pecudis*, *virtuts* (*virtus*) *virtutis*, *juventuts* (*juventus*) *juventutis*. quae, et cetera omnia, mutata videntur ob sonum, et ut ejicerentur consonantes, nulla habita ratione genitivorum et inflexionis.

a) Dico *nunc*, quia non dubito quin *lues luis*, et *strues struis*, primitus fuerint *lus luis*, *strus struis*, ut *sus suis*, *grus gruis*.

Post haec quae dixi, facile erit respondere, ex majore parte, quaestioni quam proponit Sosipater Charisius, lib. i. p. 50. ed. Putsch. *Solet venire in quaestionem quare Aeneas AeneAE, Maecenas MaecenaTIS, Thoas ThoaNTIS.* Ratio primae terminationis est, quia nomina propria hominum, primae Graecorum declinationis, quae desinebant in *AΣ*, declinabantur quasi essent primae Latinorum quoque, nom. *Aeneas*, gen. *AeneAE*, dat. *Aeneae*, etc. Secundae, quia nominativus verus erat *Maecenats*, qui in genitivo non potuit aliud facere quam *Maecena*TIS: tertiae, quia *Thoa*NTIS in genitivo, ex necessitate fuit *Thoa*NTS in nominativo.

Addam solummodo. Caussa erroris in Prisciano cum *septuaginta octo* terminationes nominativorum huic declinationi assignat, videtur fuisse haec: Diu ante tempus auctorum istorum ex quibus regulas suas confecit Priscianus, litera S, ne duae consonantes concurrerent, exclusa fuerat ex fine omnium fere
(254) vocum (ex quibus commode excludi poterat) quae desinebant in consonante ante S, quales sunt *sal*, *mel*, *pugil*, *Paean*, *flamen*, *delphin*, *calcar*, *uxor*, *augur*, et similes. Omnes has consonantes, quae olim praecedebant literam S, ille cepit pro totidem terminationibus nominativi, donec *septuaginta octo*, *vel paulo plus*, numeraverat. Ex majori quidem vocum parte non potuit S excludi, quales sunt *Arcas*, *seges*, *utilis*, *virtus*, *trabs*, *hiems*, *coelebs*, *lucs* seu *lux*, etc. in harum tamen plerisque, ab eadem caussa, aliquid mutatum: nam ex *Arcas* ejecerunt *d*; ex *seges*, *t*; in *utilis* inseruerunt *i*, ne foret *utils*, quemadmodum erat prius; ex *virtus* excluserunt *t*; voci *trabs* addiderunt *e*, *tra-*
243 *bes*, ne in duabus consonantibus exiret. reliquerunt *hiems* gen. *hiemis*, et *coelebs* gen. *coelibis*, sicut erant, regulares. et saepe miratus sum, eos non dispescuisse consonantes literas *ms*, et *bs*, inserendo *e*, ut esset, nom. *hiemes*, gen. *hiemis*, nom. *coelebes*, gen. *coelebis*: quod in aliis innumeris vocibus fecerunt. in *lucs*, *lucis*, nihil omittere poterant: sed tamen, ne nihil agerent, *cs* mutabatur in *x*, ut *una* solum consonans videretur. Neque damno haec, sine quibus lingua Latina ad hunc nitorem nunquam pervenire potuisset. miror solum, ea Priscianum et ceteros veteres Grammaticos vel latuisse, vel illos de iis monere neglexisse.

EXPLICATIONES

VETERUM ALIQUOT

AUCTORUM,

GRAECORUM ET LATINORUM.

UT argumentum praecedens, inamoenum per se, laetiore ali- 244
qua materia distinguatur, admittente simul vel poscente talem (255)
additionem libelli mole, visum est explicanda sumere et adjicere pauca Veterum Auctorum loca: et primum hunc Philemonis, Poetae Comici.

Clemens Alexandrinus Paedag. lib. III. cap. xi. p. 296. ed. Oxon. (p. 252. ed. Paris. 1629.) loquitur de moribus ancillarum pedissequarum, sive servarum quae dominas suas sequuntur quando eae foras exeunt: *Ἐγὼ μὲν οὐδὲ τὰς θεραπαίνας ἀξιῶ ταῖς ἀρίσταις γυναιξὶ τὰς ἑπομένας αὐταῖς, αἰσχρολογεῖν, ἢ αἰσχροεργεῖν· σωφρονίζεσθαι δὲ αὐτὰς πρὸς τῶν δεσποινῶν. σφόδρα γοῦν ἐπιτιμητικώτατα ὁ κωμικὸς Φιλήμων φησίν· Ἐξὸν γυνικὸς ἐξόπισθ' ἐλευθέρας, βλεπομένην θεράπαιναν κατόπιν ἀκολουθεῖν, καλήν· ἐκ τοῦ Πλαταιϊκοῦ τε παρακολουθοῦντά τινα ταύτῃ κατιλλώπτειν.* Distingui potest post *γυναιξὶ*, ut *θεραπαίνας γυναιξὶ* idem sit quod *γυναικῶν*. Si malis distinguere post *ἑπομένας*, pro *αὐταῖς* legendum videretur *αὐτὰς*: quae vox bene etiam abesset posset, nisi quod alibi ita scribat Clemens. Ceterum haec ita vertuntur: *Ego quidem censeo ne ancillas quidem,* 245
quae probas sequuntur foeminas, oportere turpia dicere, aut facere: sed ipsas debere castigari a dominis. Valde itaque acriter dicit comicus Philemon: Cum liceat post mulierem liberam, quae aspicitur, ancillam retro sequi pulchram, et ex Plataeico consequentem quempiam, eam limis intueri. Hunc Philemonis locum ita edidit Vir Clarissimus Joannes Clericus, in Fragment. Menand. et Philemonis:

Ἐξὸν γυναικὸς ἐξόπισθ' ἐλευθέρας
Κατόπιν βλέπειν θεράπαιναν ἀκολουθεῖν καλήν,
Ἐκ τοῦ Πλαταιϊκοῦ τ' ἀκολουθοῦντάς τινα
Ταύτῃ κατιλλώτειν;

(256)

Licetne a tergo mulieris liberae
Adspicere ancillam pulchram sequi,
Et ex Plataeico usque prosequentibus quaedam
Cum ea garrire?

Ad quae notat doctissimus Bentleius in Emendat. in Menand. et Philem. Reliquias, p. m. 156. „Haec ex Clemente Vir Cl. et feli„cius quidem solito in versus digessit; sententiam tamen et ver„ba pro more corrupit. Cur enim κατιλλώπτειν (sic lege) vertit „*garrire?* credideram esse *nictare, nutare, limis et amatoriis* „*oculis adspicere.* Sed coactus est *garrire* interpretari, quia τινα „neutro plurali *quaedam* hic acceperat. Ita ex uno errato aliud „progignitur. Apud Clementem est παρακολουθοῦντα, non ἀκο„λουθοῦντας: unde certissima emendatione sic locum repono:

„Ἐξὸν γυναικὸς ἐξόπισθ' ἐλευθέρας
„Βλέπειν θεράπαιναν κατόπιν ἀκολουθεῖν καλὴν
„Ἐκ τοῦ Πλαταϊκοῦ, παρακολουθοῦντά τε τινὰ
„Ταύτῃ κατιλλώπτειν.
„*Cum videre liceat pone foeminam ingenuam*
„*Formosam ancillam incedere ex Plataeico,*
„*Et quendam comitantem huic oculis nictare.*

„In versu secundo servavimus verborum seriem, uti extant apud „Clementem, quae nullo commodo inverterat Vir Clar. qui insu„per, cum *interrogationis signum addidit,* etiam sententiae inju„riam fecit."

246 Haec vir sagacissimus: qui si vel minimum cogitationis et temporis huic loco impendisset, sententiamque et verba considerasset, vel Clementem sedulo inspexisset, non sibi satisfecisset in inepto isto ἐξὸν, neque in scribendo βλέπειν pro βλεπομένην, sed vidisset narrationem esse alicujus (servi, puta, vel alius cujuspiam) sic legendam,

ἐξιὼν
Γυναικὸς ἐξόπισθ' ἐλευθέρας βλέπω
Μόνην θεράπαιναν κατόπιν ἀκολουθεῖν, καλὴν·
a) *Ἐκ τοῦ Πλαταϊκοῦ τε παρακολουθοῦντάς τινας*
(257) *Ταύτῃ κατιλλώπτειν.*
postquam egressus eram,
Mulierem pone ingenuam video
Unam ancillam subsequi, pulchram;
Et ex vico *Plataïco quosdam juxta incedentes*
Huic oculis nictare.

Postquam restitutum esset βλέπω μόνην pro βλεπομένην, obvium erat ἐξιὼν pro ἐξὸν: obvia quoque mutatio positionis verbo-

a) Vitiosi aliquid hic latere arguunt observata ad Suppl. 901. Si reliqua sana sunt, legere potes, metro saltim non renuente, Κἀκ τοῦ Πλαταϊκοῦ παρακολουθοῦντάς τινας. Toupius Em. T. I. p. 264. cum Bentleio scribit παρακολουθοῦντά τε τ. in caeteris cum Marklando concordans.

rum in metro, quod turbaverat omissio vocis μόνην. In superioribus verbis Clementis, σφόδρα γοῦν ἐπιτιμητικώτατα, dicitur, ut πάνυ γοῦν ἐμφανέστατα, lib. ii. p. 224. adverbium cum superlativo. usitatius, σφόδρα γοῦν ἐπιτιμητικῶς (si ea vox extet) vel ἐπιτιμητικά, adverbialiter. Sic μάλιστα ἐλευθεριώτατον, p. 288. Pro Πλαταιϊκοῦ scribo Πλαταϊκοῦ, ut in oratione Isocratis quae inscribitur Πλαταϊκός. vide et Lucam Holstenium ad Steph. Byzant. voce Πλαταιαί.

Quod hic est κατιλλώπτειν, scribitur ἐνιλλώττειν in Clemente p. 294. et explicatur verbis sequentibus ὃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν βλεφαρίζειν ἐστὶν: quae Glossematis mihi suspecta sunt; qualia multa exstant in isto eruditissimo scriptore. De verbo ἰλλώπτειν egit, nisi fallor, summus Hemsterhusius ad Lucianum [b]). vide Pollucem II. 4. p. 178. Metrum poscit παρακολουθοῦντάς τινας.

Sequitur in Clemente: ἀναστρέφει γὰρ ἐπὶ τὴν δέσποιναν ἡ τῆς θεραπαίνης ἀκολασία, ἐπιβαθραίνειν ἐνδιδοῦσα τοῖς πειρῶσι τὰ ἥττονα, τὸ μὴ εὐλαβεῖσθαι τὰ μείζονα, διὰ τοῦ συγγινώσκειν τοῖς αἰσχροῖς, τὸ μὴ καταγινώσκειν ἐμφαινούσης τῆς δεσποίνης. *in dominam enim reflectitur ancillae lascivia, quae gradum dat* 247 *iis qui minora aggrediuntur, non vereri ad majora conscendere; cum ignoscendo turpibus, domina ostendat se ea non damnare.* Quae sunt pulcherrima: nisi quod pro ἐπιβαθραίνειν, voce nihili, legendum ἐπιβάθραν. Non opus videtur *Sylburgii* τῷ μὴ εὐλαβεῖσθαι. Haec vero reprehensio, non tam acris aut certa omnibus forte videbitur, quam Clementi visa fuit. dubitari enim potest, utrum Philemon in animo habuerit *omninó* (nedum σφόδρα ἐπιτιμητικώτατα), *reprehendere* Dominam vel Ancillam hoc loco. non imperite tamen hanc rem proposito suo accommodavit Clemens.

Liceat alium locum incerti alicujus auctoris addere, ex Paedag. lib. II. cap. iv. p. 181, 182. de intemperantibus: μακαριστὸν ἡγοῦνται βίον τὴν ἀκρασίαν τὴν περὶ τὰ συμπόσια. ὧν ἐστι (258) τὸ ζῆν οὐδὲν ἄλλο ἢ κῶμος, κραιπάλη, βαλανεῖα, ἄκρατος, ἀμίδες, ἀργία, πότος. *intemperantiam in conviviis, vitam esse beatam existimant. quorum vita nihil aliud est quam comessatio, crapula, balnea, temetum, matulae; ignavia, potatio.* Mirum est neminem invenisse in his ultimis disjecti membra Poëtae; quae ita restitueris:

> Ὧν ἐστι τὸ ζῆν οὐδὲν ἄλλ' ἢ κραιπάλη,
> Κῶμος, βαλανεῖ', ἄκρατος, ἀμίδες, ἀργία,
> Πότος.

Ipse Clemens init. hujus libri; οἷς οὐδὲν ἄλλ' ἢ γαστήρ ἐστιν ὁ

b) Ad Hesychium Alberti T. II. p. 41.

βίος, sic tempore Juvenalis (Sat. I.) vita nobilium Romanorum nihil erat nisi

Sportula, deinde Forum, jurisque peritus Apollo,
Atque Triumphales.

Secundam vero in ἄκρᾱτον longam esse, notum est vel ex Euripidis Cyclope ver. 573. Ὡς ἐξένευσα μόγις! ἄκρᾱτος ἡ χάρις· vel Sophocl. Electr. 787.

τοὐμὸν ἐκπίνουσ' ἀεὶ
Ψυχῆς ἄκρᾱτον αἷμα.

In hujus Oedipo Coloneo ver. 340. absurditas videtur cui
248 vix parem repereris. Exulibus et errantibus Oedipo et Antigonae supervenit altera Oedipi filia, Ismene: cujus adventu laetatus senex, sic eam alloquitur, et illa respondet,

ΟΙΔ. Πρόσψαυσον, ὦ παῖ. ΙΣΜ. θιγγάνω δυοῖν ὁμοῦ.
ΟΙΔ. Ἦ τῆσδε κἀμοῦ; ΙΣΜ. δυσμόρου δ' ἐμοῦ τρίτης.

Versionem vulgatam addo, eorum caussa qui mira amant:

Oed. *Attinge me, o filia.* ISM. *ambos simul amplector.*
Oed. *Hanc ne* (amplecteris) *et me?* ISM. *et me* (amplector) *infelicem tertiam.*

Sed quomodo potuit dici Ismene *seipsam amplecti*? Hoc docebit Vetus Scholiastes, qui rei satis ridiculae, magis adhuc ridiculam explicationem reddere voluit; Οἱ γὰρ περιλαμβάνοντές τινα, etc. *Qui enim aliquem amplectuntur, seipsos quoque quodammodo amplectuntur.* Εὖ, νὴ τὸν Ἑρμῆν! ὅ, τι λέγεις δ' οὐ μανθάνω. Prava mutatio unius literae has absurditates olim (nam vetustum est hoc mendum) peperit. Advenienti Ismenae statim incipit Oedipus queri de misera sorte sua et Antigonae, Ὦ τῆσδε κἀμοῦ —Ismene vero praesentiens quid dicturus esset, verba ejus intercipit, et se comitem miseriae eorum adjungit, Iambum supplens,

(259) ΟΙΔ. Ὦ τῆσδε κἀμοῦ—ΙΣΜ. δυσμόρου δ' (vel τ') ἐμοῦ τρίτης! c)
Oed. *O hanccc et me*—ISM. *me quoque tertiam* adde *infelicem!*

In ejusdem altero Oedipo ver. 721. suspicatur Oedipus, Creontem, fratrem uxoris suae Jocastae, subornasse Tiresiam vatem, ut diceret se (Oedipum) occisorem fuisse patris sui, Laii. Dum de hac re altercantur Oedipus et Creon, intervenit Jocasta, audita verborum contentione; et ab Oedipo quaerit caussam tantae irae. ille respondet, *Creontem dicere se* (Oedipum) *parricidam esse, et interfectorem patris sui, Laii. Num*, inquit illa, *Creon dicit hoc quasi ex sua cognitione, an ab alio auditum? Non ex sua cognitione*, respondet Oedipus, *sed*

Μάντιν μὲν οὖν κακοῦργον εἰσπέμψας· ἐπεὶ
Τό γ' εἰς ἐαυτὸν, πᾶν ἐλευθεροῖ στόμα.

c) Sic edidit Brunckius.

Vatem quidem maleficum suborнando; nam
Quantum potest, omnium ille laxat ora.

Quid sit ἐλευθεροῦν πᾶν στόμα, nescio: non tamen dubius quin 249
Sophocles scripserit—ἐπεὶ, Τό γ' εἰς ἑαυτὸν, πᾶν (vel πάντ') ἐλευθεροστομῇ [d]). *nam, Quod ad seipsum attinet, libere dicat quicquid velit* Creon: hoc non moleste feram, utpote a *fratre tuo*. sed dolet haec audire ab isto malefico, caeco, et avaro impostore, Tiresia. Ἐλευθεροστομῇ ut in Euripidis Andromach. ver. 153. Mallem πάντ' quam πᾶν, quia Tragici libenter vitant concursum literae ν et vocalis, praecipue ε.

In Ajace ver. 1375. dum de Ajacis sepultura contendunt Agamemnon et Teucer, commode intervenit, quasi arbiter, Ulisses; cui cum post alia dixisset Agamemnon, *Obedire virum bonum decet magistratibus*, κλύειν τῶν ἐν τέλει, Ulisses respondet, Παῦσαι· κρατεῖς τοι τῶν φίλων νικώμενος· *Desine: victus ab amicis, victor es.* Quod *contra decorum* mihi videtur. non enim debuit Ulisses imperatorem suum, et regum regem Agamemnona, in ordinem cogere, et eo modo alloqui, Παῦσαι, *Desine.* neque ita fecit. nam, nisi fallor, Sophocles scripsit,

e) Πάσαις κρατεῖς τοι τῶν φίλων νικώμενος·
Omnibus suffragiis vincis, quando ab amicis vinceris.

id est, Nunquam magis victor es, quam cum ab amicis vinceris: pulcherrima sententia, et ad priora Agamemnonis apposita. Locutio elegans πάσαις (sc. ψήφοις) κρατεῖν, Horatii *Omne punctum ferre*, videtur ignota fuisse transcripteribus. Lucianus in (260)
Bis Accusato tom. ii. ed. Graev. p. 226. πάσαις ἡ Ἀκαδημία κρατεῖ. et ita p. 235. 287. et tom. i. p. 413. ἁπάσαις κρατεῖς. Exprimitur nonnunquam ψήφοις, ut in Platone De Legg. lib. vii. νικᾷ γὰρ πάσαις ταῖς ψήφοις οὗτος ὁ νόμος.

Euripides in Dramate Ἱκέτιδες, seu *Supplices mulieres*, plurima habet admiranda. Inter quae, non ultimum locum obtinerent hi sex versus de Humanitate erga mortuos, si integri essent. eos effert Theseus, directos ad praeconem Thebanum, seu potius ad omnes Thebanos, qui cadavera Ducum interfectorum insepulta detinebant. ver. 531.

Ἐάσατ' ἤδη γῆ καλυφθῆναι νεκρούς·
Ὅθεν δ' ἕκαστον εἰς τὸ σῶμ' ἀφίκετο,
Ἐνταῦθ' ἀπῆλθε, πνεῦμα μὲν πρὸς αἰθέρα, 250
Τὸ σῶμα δ' εἰς γῆν· εὖτε γὰρ κεκτήμεθα

d) Hujus emendationis mentionem nullam facit Brunckius; sed in ed. tertia monet „στόμα sermonem significat. πᾶν ἐλευθεροῖ „στόμα idem est ac κατὰ πάντα „ἐλευθεροστομεῖ."

e) Hanc conjecturam intactam praeterit Brunckius, quae Musgravio contra non inelegans videtur.

Ἡμέτερον αὐτὸ, πλὴν ἐνοικῆσαι βίον·
Κἆπειτα τὴν θρέψασαν αὐτὸ, δεῖ λαβεῖν.

Saepe citatos legimus hos pulchros Iambos. num et intellectos? nam τὸ πνεῦμα quidem *venire* εἰς τὸ σῶμα, satis perspicue dicitur: sed quomodo potest τὸ σῶμα *venire* εἰς τὸ σῶμα? Praeterea, πνεῦμα et σῶμα, quae *Hominem* constituunt, sunt ἑκάτερον, quod de *duabus* rebus recte dicitur, non ἕκαστον, quod *plurium* est. Stobaeus Serm. cxxii citat ἀπελθεῖν scil. ἑάσατε, non male, quod ad istam partem: sed Codices, quantum scio, non variant. Manus Euripidis forte haec fuerit, mutatione unius literae, alius transpositione,

Ὅθεν δ' ἕκαστος εἰς τὸ σῶμ' ἀφίκετο,
Ἐνταῦθ' ἀπέλθῃ· πνεῦμα μὲν πρὸς αἰθέρα,
Τὸ σῶμα δ' εἰς γῆν.
Unde autem unusquisque eorum *in corpus venit,*
Illuc abeat: spiritus quidem ejus *ad aethera,*
Corpus vero ad terram.

Si quis malit εἰς τὰ ζῶντ' ἀφίκετο (i. e. *ad homines venit*) pro εἰς τὸ σῶμ', videat Helen. 919.

Ibidem, ver. 469. Praeco Thebanus, a Creonte ad Theseum missus, post multas ambages tandem profert quid in mandatis habuerit a Creonte, nempe, inter alia; *Ne Adrastum omnino admittat Theseus in hanc terram*, scil. Atticam: *Si vero est*, inquit, *in hac* terra, *ut, ante occasum solis, eum inde expellat*, etc.

(261) *Ἄδραστον εἰς γῆν τήνδε μὴ παριέναι·*
Εἰ δ' ἔστιν ἐν τῇ, πρὶν etc.

Ἐν τῇ accipitur, opinor, pro ἐν τῇδε vel ταύτῃ. Brodaeus explicat, *in hac provincia*. Priscianus lib. xvii. p. 1045. „apud „Graecos Articuli inveniuntur loco Pronominum positi. ut apud „Homerum, ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν, pro οὗτος γάρ." 251 et alia exempla ex Homero addit. Dixisse potuit, et apud Atticos, non Graecos solum (nam saepe in hac re distinguendum est) inveniri ὁ et ὅς pro ὅδε et οὗτος, per omnes casus et numeros. Et tamen, quod mirum videtur, in Tragicorum Iambis, foeminina τῇ pro τῇδε, vel ταῖς pro ταῖσδε (licet, quod magis mirere, τῷ pro τῷδε, et τοῖς pro τοῖσδε, saepe occurrant) non puto inveniri, nisi in distributionibus, τῷ μὲν, τῇ δὲ, i. e. τούτῳ μὲν, ταύτῃ δέ. vide Alcest. ver. 163. Androm. 675. vel τῇ μὲν, τῇ δὲ, Orest. 356. Pariter fit in τοῦ et τῷ, pro τίνος et τίνι Interrogativis; et του et τῳ pro τινὸς et τινὶ Indefinitis: f) quorum foeminina frustra quaesiveris. Pauca exempla hujus-

f) Ipsum Marklandum ab errore in iis quae Supplicibus Euripidis subjecit p. 251 retraxissent adnotata loca Sophocl. Aj. 290. Eu-

ce generis addam. *Πατέρος*, *patris*, in Choris frequenter occurrit; nunquam in Iambo, quantum scio (sed semper *πατρὸς*) nisi semel Aeschyl. *Χοηφ.* ver. 238. ed. Steph.

> *Πατέρος τε καὶ τὸ μητρὸς εἰς σέ μοι ἐρέπει*
> *Στέργηθρον.*

unde probabile fit, ibi quoque scribendum esse *Πατρός*. et tamen *μητέρος* et *μητρὸς*, *μητέρι* et *μητρὶ*, passim in Iambis sine discrimine ponuntur. Qui anapaestos ex paribus Iamborum locis excludunt, conjecturam in Euripidis Iphig. Aulid. 508. speciosam forte putaverint,

> *Ταραχή γ' ἀδελφῶν τις δι' ἔρωτα γίγνεται*
> *Πλεονεξίαν τε δωμάτων,*

si pro *δι' ἔρωτα*, anapaesto in quarta sede, legatur *δι' ἔριδα*. Ostendant tamen, si possint, unum locum in quo Euripides, vel quilibet Tragicus, scribit *ἔριδα* in accusativo, non *ἔριν*. Vera forte lectio ibi est, *δι' ἔρον ἐγίγνετο*. Iterum: *σέθεν* pro *σοῦ* in Iambis, et ubique; et *ἐμέθεν* pro *ἐμοῦ* apud omnes ceteros Poëtas, et in Choris Tragicorum. nihilominus nunquam, opinor, invenies *ἐμέθεν* [g]) pro *ἐμοῦ* in Iambo, non magis quam *Με* initio (262) Iambi Tragici, licet *Σε* frequenter, et *Ἐμὲ* nonnunquam inveneris: etiam *Με* initio Iambi Comici apud Aristophanem *Βατραχ.* 301. In Iphigenia Aulidensi ver. 1412. legitur, *Εἰς σὴν φύσιν βλέψαντα*. Ita edidit Barnesius, pro priore *τὴν φύσιν*: et notat „Si quis gemini *σῖγμα* collisionem velit (velis) vitare, legè, *εἰς „τεὴν φύσιν· τεὴν* pro *σὴν*, monosyllabῶς." Atqui (ne dicam de contractione *τὴν* pro *τεὴν* vel *σὴν*, sine exemplo, quod nusquam opinor inveniri) Vir clarissimus non animum advertebat, 252 adjectivum *τεὸς*, *τεὴ*, *τεὸν*, licet in Hexametris, Elegiacis, et Choricis, frequenter occurrat, nunquam tamen, ut puto, inveniri in Iambis. Quia poëticum est, forte dicet aliquis. Sed hoc non satis videtur: nam nonnullas voces quae poëticae habentur, in Tragicorum Iambis invenias. Verius forte dici potest, has fuisse veterum delicias, quarum ipsi fortasse non semper rationem poterant reddere; nos certe jam non possumus. Nonnulla hujusce generis in Latinis vide apud summum virum Frid. Gronovium, Observat. iii. 13. p. 594. Si haec observatio de *τῇ* nunquam inventa pro *τῇδε*, (quae non confutari potest sine exemplo) vera sit, pro *ἐν τῇ* hic scribendum est *ἐν γῇ*, *in* hac *terra*, *ἐν γῇ τῇδε* Hippolyt. 1176. Sic Orest. 53. *Ἥκει γὰρ εἰς γῆν* pro *εἰς τήνδε γῆν*· et *γᾶς βασιλεῦσι*, *regibus* hujus *terrae*, ver. 816.

ripid. Hec. 369. Androm. 567. Aristoph. Thesm. 467. prout illum recte emendavit St. Bergler. Valckenaer. in praef. ad Phalaridem Lennepii p. xix.

g) Vide Koënium ad Gregor. de Dial. p. 92.

ed. King. et centies ita invenias. Apposite apud Aristoph. Ranar. ver. 1187, istud quod prius Aeschylus dixerat (ver. 1184.) Ἥκω εἰς γῆν τήνδε, Euripides repetens exprimit, Ἥκω εἰς γῆν· non Ἥκω εἰς τήν. quod et hic faciendum censeo, Εἰ δ' ἔστιν ἐν γῇ, non ἐν τῇ. His parvis ignoratis, necesse erit ut errent viri etiam maximi.

Conjecturam in locum Aristotelis De Poëtica, quae in priore editione hic sequebatur, ideo omisi, quia de ea subdubitabam. Hunc defectum ad finem opusculi forte pensabo. Sed pergo.

Literae unius mutatio videtur esse majoris momenti in Epist. ad Romanos, vi. 19. quia forte Apostolum sibi reddit, legendo νῦν παρεστήσατε pro παραστήσατε. aliter, non probatio erit sed exhortatio. ἀνθρώπινον λέγω—ὑμῶν, in parenthesi poni debet: et tunc propositio probanda est ἐδουλώθητε τῇ Δικαιοσύνῃ· quam hoc modo probat, ὥσπερ ΓΑΡ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ Ἀκαθαρσίᾳ,—οὕτω νῦν παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ
(263) Δικαιοσύνῃ, etc. [b]) Si aliter legatur vel sumatur, *hortabitur*
253 eos Paulus, versu 19. ut *faciant* id quod versu 18. dixerat eos *jam fecisse*. Nulla est argumentatio in παραστήσατε.

Ex Graecis unum addam locum Luciani, quia in nupera praeclara Editione, quam consulto dudum inspexi, nihil in eo, si recte memini, tentatum vidi. Locus est in Apolog. pro mercede conductis p. 487. ed. Graev. de *simia* (πιθήκῳ) reginae Cleopatrae, quam simiam saltare docuerant: ἐκεῖνον γὰρ (φασὶ) διδαχθέντα, τέως μὲν ὀρχεῖσθαι πάνυ κοσμίως καὶ ἐμμελῶς, καὶ ἐπιπολὺ θαυμάζεσθαι μένοντα ἐν τῷ σχήματι, καὶ τὸ πρέπον φυλάττοντα, καὶ τοῖς ᾄδουσι καὶ αὐλοῦσι συγκείμενον ὑμέναιον. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἰσχάδας, οἶμαι, ἢ ἀμύγδαλον, etc. Ista, συγκείμενον ὑμέναιον, non possunt intelligi, neque in Graecis, neque in Latinis, *hymenaeum respondisset*. Cod. MS. Bourdelotii pro συγκείμενον habuit συγκινούμενον. Recte. Lego et distinguo: καὶ τοῖς ᾄδουσι καὶ αὐλοῦσι συγκινούμενον. οὐ μενοῦν ἐπειδὴ εἶδεν ἰσχάδας, etc. *et ad sonum cantûs et tibiarum, motus suos accommodantem. veruntamen ubi vidit caricas, opinor, vel amygdalam procul jacen-*

b) Cujus sententiae argumentatio haec est: Νῦν ΓΑΡ οὕτω παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ Δικαιοσύνῃ, ὥσπερ (ποτὲ) παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ Ἀκαθαρσίᾳ, etc. Literis initialibus majusculis signavi voces Δικαιοσύνη et Ἀκαθαρσίᾳ, quia Paulus eas προσωποποιεῖ, et de iis velut de *Dominabus* loquitur. *Nunc* ENIM *ita exhibuistis membra vestra serva Justitiae, sicut* (olim) *exhibuistis membra vestra serva Impuritati* etc. Simile aliquatenus istud D. Petri, I Epist. ii. 25. Ἦτε γὰρ (ποτὲ) ὡς πρόβατα πλανώμενα· ἀλλ' ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα etc. *Eratis enim* (olim) *sicut oves errantes: sed conversi estis nunc ad pastorem* etc. non *convertimini*, in Imperativo, ἐπιστράφητε: sed ἐπεστράφητε. (Marklandi ipsius nota.)

item, etc. *οὔμενοῦν* scribitur in Hermot. p. 537. in edit. quae vocatur Graevii, et vertitur, *nihil equidem*. malé tamen, opinor. Diversi videntur esse significatus, ut *οὔκουν* et *οὐκοῦν*, quae vox, quamquam speciem habet negativam, significatione tamen affirmativa usurpatur, ut *οὐ γὰρ ἀλλὰ etenim*, *οὐ μὴν ἀλλὰ veruntamen*, vel *quin et*, Philoni Judaeo tom. I. p. 44. *Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ συγγενής ἐστι ταῖς τῶν ὀργανικῶν ζώων* (l. σωμάτων) *κινήσεσιν*· de numero *Senario*. Apud quem auctorem obiter moneo, p. 116. tom. i. pro *ἔτι αὐτοῖς χρησόμενοι* legendum esse *ἐμετικοῖς* (vel *ἐμέτοις*)*χρησάμενοι*: et p. 245. pro *διαχεομένης*, scribendum *διὰ χοάνης*, *per infundibulum*, loco elegantissimo. Vix ullus finis est hujusmodi capitalium depravationum in isto scriptore eloquentissimo: licet multas sustulerit doctissimi Mangeii diligentia et solertia.

Transeo ad Latinos; et in primis ad delicias tuas (ut cujus non, cui mens sana est?) Horatium. in ejus Epodo II. ver. 27. legimus,

> FONTESque *lymphis obstrepunt manantibus*
> *Somnos quod invitet leves.*

Sed quemnam locum possunt hic habere *fontes*, cum supra,(264) versu abhinc altero dixerat, *Labuntur altis interim ripis* AQUAE? 254 Horatius, opinor, non scripsit FONTESque, sed FRONDESque *lymphis obstrepunt manantibus*. rem ipsam expressit Propertius IV. 4: 4. *Multaque nativis obstrepit arbor aquis*. Sibilus *foliorum*, junctus murmuri labentis fluvii, somnos invitat.

I Carm. xxx. 5. in nobili illa Ode ad Fortunam:

> *Te pauper ambit sollicita prece*
> *Ruris colonus; te dominam aequoris,*
> *Quicumque Bithyna lacessit*
> *Carpathium pelagus carina.*

Colonus ruris est quasi diceres *nauta maris*. Ponenda est distinctio post *prece*, et post *Ruris*; ante quam vocem repetenda est *dominam*, hac constructione: pauper colonus sollicita prece ambit te, *dominam Ruris*; nauta (seu, *quicumque lacessit pelagus carina*) ambit te, *dominam aequoris*. Tali distinctionis defectu laborat forte locus iste qui est in ore omnium, Art. Poët. ver. 440.

> *melius te posse negares*
> *Bis terque expertum*; frustra: *delere jubebat*,
> *Et male ter natos*, etc.

Frustra est *nihil ageres*: vox seu judicium Poëtae, rem narrantis, non alterius, se excusantis: ille enim nondum scivit utrum esset *frustra*, necne. Servius ad Aeneïd. IV. 415. *Ne quid inexpertum frustra moritura relinquat*: „*frustra* ex judicio Poëtae

est." Ergo distingui, opinor, melius potuit, *Ne quid inexpertum (frustra!) moritura relinquat.* Et initio hujus Epistolae ad Pisones, ver. 5. male posita videtur distinctio, forte sic restituenda,

Spectatum admissi risum teneatis? amici,
Credite, Pisones, etc.

amici Pisones, ut *amice Valgi*, et *amice Maecenas* alibi. non *teneatis, amici?* quia non ad Amicos in genere, sed ad Pisones, haec Epistola scribitur. Vide Cl. Bentleium ad III Carm. ii. 1.

In nota illa historia Vulteii Menae I Epist. vii. 80.

255 *Dum septem donat sestertia, mutua septem*
Promittit; persuadet uti mercetur agellum.
Mercatur. *ne te longis*, etc.

Horatius Linguam suam melius intellexit, quam ut diceret *mercatur*, postquam dixisset, *persuadet* uti mercetur. Si scripsis-
(265)set, *suadet* uti mercetur, recte subjecisse potuit, *mercatur.* sed *persuadet* satis significavit hominibus Romanis Vulteium *jam* mercatum fuisse, et sine necessitate addi *mercatur.* Lego et distinguo:

persuadet, uti mercetur agellum.
Mercatus (*ne te longis ambagibus ultra*
Quam satis est morer) *ex nitido fit rusticus*, etc.

hoc est, *postquam mercatus fuisset.* Mox, ver. 92.

Pol me MISERUM, *patrone vocares,*
Si velles, inquit, verum mihi ponere nomen;

expressa sunt ex Euripidis Iphig. in Tauris, ver. 449. ubi Iphigenia ab Oreste quaerit nomen ejus:

ΙΦΙ. Σοὶ δ' ὄνομα ποῖον ἔθεθ' ὁ γεννήσας πατήρ;
Tibi vero quod nomen imposuit qui te *genuit pater?*

Cui ille respondet:

Τὸ μὲν δίκαιον, ΔΥΣΤΥΧΕΙΣ καλοίμεθ' ἄν.
Vero quidem nomine possem vocari MISER.

I Epist. i. 55. videtur excidisse Conjunctio *et:*

haec recinunt juvenes dictata, senesque, ET
Laevo suspensi loculos tabulamque lacerto.

i. e. *juvenes, senes,* ET *pueri,* ut I Serm. vi. 74. nam ridiculi forent *senes,* Laevo suspensi loculos, etc. id est, *ὅις παῖδες οἱ γέροντες. et,* ut II Carm. xvi. 37.

256 *mihi parva rura,* ET
Spiritum Graiae tenuem Camoenae, etc.

atque ita forte II Serm. ii. 100.

ego vectigalia magna, ET
Divitias habeo tribus amplas regibus.

vulgo deest *et*.

III Carm. iii. 53.

Quicumque mundo terminus obstitit
Hunc tangat armis; VISERE *gestiens*
Qua parte debacchentur ignes,
Qua nebulae pluviique rores.

Hoc non satis videtur, nam cujuslibet *otiosi* erat *visere*, neque ulla in ea re laus: sed Romanorum erat VINCERE: et eo tendunt *tangat armis*, et *bellicosis Quiritibus*. Per *qua parte debacchentur* (mallem *debacchantur*) *ignes*, intelligitur *zona torrida*, seu *fervidi pars inclusa caloribus mundi*: ubi male legitur *fervidis*, III Carm. xxiv. 36. 37: per, *qua nebulae pluviique rores*, intelligitur *zona frigida*.

Art. Poët. 431. (266)

Ut qui conducti *plorant in funere*.

Lego; *Ut* quae conductae *plorant*, etc. Hoc enim *praeficarum* erat; et locus sumptus est ex Lucilii lib. xxii. citante Nonio Marcello V. *Praeficae*:

mercede quae
Conductae *flent alieno in funere praeficae*
Multo et capillos scindunt et clamant magis:

sic enim facetus iste locus distinguendus est. vide et Fest. Pompeium V. *praeficae*.

III Carm. ii. 14.

Mors et fugacem *consequitur virum*.

Ἀδύνατον videtur *fugacem* VIRUM, aeque ac si diceres *timidum* VIRUM. Tu verum vidisti, opinor, 257

Mors efficacem h) *consequitur virum*,
Nec pareit imbellis *juventae*
Poplitibus, etc.

et probasti apposite ex Epod. III. *efficacis Herculis*. Vir *efficax* est *gnavus*, *impiger*, in quacumque re, vel quocumque statu, sive in pace, sive in armis, ut hic: unde opponitur *imbellis*.

h) consequitur] Ut aliquid aliquem *consequatur*, non opus est ut ille fugiat. Virgilius Aeneid. XII. 374.

Dum trahitur, pendetque jugis,
hunc latâ retectum
Lancea consequitur, *rumpitque* etc.

Phegeus, de quo sermo est, non *fugiebat*, sed *cominus pugnabat*, quando Turni lancea illum *consequuta est*. *Consequi* est Homericum κιχάνειν, *invenire*, *occupare*, *corripere*: Iliad. X. 503. νῦν δ' αὖτέ με μοῖρα κιχάνει, quod verti potest, *nunc vero me mors consequitur*. (*Markland*.)

Isidorus Origin. lib. X. Efficax *dictus quia* (vel *qui*) *nullam difficultatem habet in qualibet re facienda. hinc et efficiens, a faciendo dictus.* Glossae: *Δράκτης* (l. *Δράστης*) *efficax.* Hesychius: *Δράστης· πράττειν δυνάμενος.* Coelius Ciceroni Familiar. VIII. 10. *Nosti Marcellum, quam tardus et parum* efficax *sit: itemque Servium, quam cunctator.* qui locus adducitur a Fabro in Thesauro. [1]) Literae Latinae C et G cognatae sunt, ut observat Plutarchus in Quaestion. Roman. p. 277. D. unde saepe commutantur; velut hic, *et fugacem* pro *efficacem.* Sic *pelagus* nunc legi puto pro *Leucas*, Propert. iv. 6: 17.

Actia Iuleae Leucas *monumenta carinae.*

(267) et *Aegyptus* pro $\overline{E}$ *Coptus*, vel [k]) *Est Coptus*, Juvenal. XV. 45. *horrida sane* $\overline{E}$ *Coptus:* unde factum *Egyptus* vel *Aegyptus*, ut opinor.

Art. Poët. ver. 244.

Silvis deducti *caveant, me judice, Fauni.*

Deducti *quo?* Scribo, litera abjecta, *Silvis* educti *caveant*, etc. i. e. *educati:* ut in isto Terentii Andr. V. 4. *homines adolescentulos Imperitos rerum*, eductos *libere, in fraudem illicis?*

258 Contra, I Serm. i. 19. additione literae, et mutatione puncti, longe concinnior, ut mihi videtur, sensus exsurgit,

Quid statis? nolint. At quis *licet esse beatis,*
Quid caussae est, merito quin illis, etc.

vulgo, *atqui licet esse beatis.*
Quid caussae est, etc.

Quis pro *quibus*, ut II Serm. viii. 18. et passim.

III Carm. xxix. 5. Ita hunc locum legebat et distinguebat, ut pridem forte nosti, amicus noster, capitalis ingenii vir, Nicoläus Hardinge, *ὁ μακαρίτης*,

eripe te morae,
Ut semper-udum Tibur, et Aesulae
Declive contempleris arvum, etc.

Quo nihil verius puto. ad Tibur enim invitat Maecenatem Horatius. Vulgo, *eripe te morae:* Ne *semper udum Tibur*, etc.

Epod. III. 20.

Jocose *Maecenas, precor,*
Manum puella savio opponat tuo, etc.

i) Haec conjectura non satisfaciebat summo viro, L. C. Valckenaerio ad Euripid. Hippol. 1442. Si retineo, ita faciam quia erat amici qui jam mortuus est. *Nota MS. Marklandi, Exemplari ejus penes Cl. Burnetum adscripta.*

k) Rupertus, Marklandi oblitus, hanc emendationem Schradero tribuit.

on parum hoc loco convenire *Maecenati* videtur. Trans-
puellam:

Jocosa, Maecenas, precor,
Manum puella savio, etc.

oëta nescio quo, *Puella nec jocosa.* Puella *jocosa* Hora-
ludibunda.
od. XVI. 51.

Nec vespertinus *circumgemit ursus ovile.*

itu est magis poëticum, et melius sonans:

Nec vespertinum *circumgemit ursus ovile.*

rm. vi. 113. *vespertinum*que pererro Saepe *forum.* In 259
proxime sequenti (ver. 52.) putarem *alma humus* potio- (268)
am *alta humus*: *Nec intumescit alma viperis humus.* Sen-
, *neque alma humus viperas habet intumescentes.* Quis
ponneret *alta?* cum ad rem parum videatur, sive viperae
alta, sive in *summa* humo.
Carm. x. 2.

Insperata tuae cum veniet PLUMA *superbiae,*

. Bentleius conjicit BRUMA. de qua correctione minus du-
, si invenire possem exemplum vocis *bruma* metaphorice
tae; id est, si quemadmodum Ovidius dixit *amoris* HIEMS,
uis probatus scriptor dixisset *amoris* BRUMA, vel aliquid
di. cum vero sequentia, *comae* et *color*, in propria, non
orica, notione ponantur, cogitavi de RUGA, quia noveram
t *calvitiem* saepe conjungi: et memineram istius Propert.
, 32.

Et veniat *formae* RUGA *sinistra tuae.*

trique conjecturae tuam praepono, scribentis,

Insperata tuae cum veniet POENA *superbiae,*

m a vulgata scriptura non tam longe abit quam *ruga*; et
sine metaphora rem agit, sic ut *comae* et *color*. *Veniet*
, ut Ovid. Fast. V. 648.

Et tandem Caco debita poena venit.

ructio est, *cum poena, insperata tuae superbiae* (*i. e.* tibi
bo) *veniet:* poena de qua nunquam cogitasti, et quam tu
bus *nunquam metuisti:* id enim vult *insperata.* Alia quo
st verborum constructio; sed non tam proba.
Ἀσυστασία mihi videtur in I Epist. xii. 22. ut nunc distin-
r:

Utere Pompeio Grospho, et, si quid petet, ultro
Defer.

Quomodo potest aliquis *dare* seu *deferre ultro* (i. e. *sponte sua*,
260 vel *prior*) istud quod prius ab eo *petitum fuit?* Si Flaccus dixisset, *et, si qua re indiget Grosphus, ultro istam ei defer*, intellexissem: sed *petitio* necesse est ut tempore *antecedat*, et excludat *ultroneam* oblationem. mutata distinctione, evanescet absurdum,

et, si quid petet ultro,
Defer.

ultro petere frequentissima est locutio. Noster II Serm. i. 39, licet sensu diverso, *sed hic stilus haud* petet ultro *Quemquam animantem.* Livius XLII. 12. *Seleuci filiam duxisse eum; non petentem, sed* petitum ultro. XLV. 27. petita ultro *societate Ro-*
(269) *mana. petiere ultro*, Gratius Cyneget. ver. 162. Sueton. Calig. 14. *amicitiam ejus* ultro petiit. Martialis V. 6. Ultro *purpureum* petet *libellum.*

I Epist. XIV. 19.

NAM *quae deserta et inhospita tesqua*
Credis, amoena vocat mecum qui sentit, etc.

Constat sensus. sed, ut mihi videtur, admodum friget, prae hoc,

Non eadem miramur: eo disconvenit inter
Meque et te. TU *quae deserta et inhospita tesqua*
Credis, amoena vocat MECUM *qui sentit; et odit*
Quae TU *pulchra putas.*

praecedens *te* forte expulit *tu*, quod videtur postulare oppositio. Sic Epist. X. 6.

TU *nihilum servas;* EGO *laudo ruris amoeni*
Rivos, etc.

In eadem Epistola X. 14. pro *rure* BEATO, valde suspicor Horatium scripsisse *rure* SABINO; non dubitans, sensu et adjunctis, quin adjectivum locale lateat sub isto *beato;* et conjiciens hoc fuisse *Sabino* ex multis ipsius Poëtae locis, et ex Suetonio in vita ejus: *vixit plurimum in secessu* ruris *sui* SABINI, *aut Tiburtini.* Totum sic distinguerem et legerem:

Vivere naturae si convenienter oportet,
(Ponendaeque domo quaerenda est area primum)
Novistine locum potiorem rure Sabino?
Est ubi plus tepeant hiemes?

261 Id est, Estne *rus ullum* in quo hiemes tepidiores sunt, quam in *Sabino rure?* Nisi haec intelligas de *particulari* aliquo *rure*, comparando cum aliis ruribus, inepta erit quaestio, *Est ubi plus tepeant hiemes?* cum omnibus notum sit, hiemes tepidiores esse in *urbibus* quam in *rure.* Parenthesis ista, est gnome universalis.

Hactenus ex Horatio (nam τῇ χειρὶ σπείρειν δεῖ:) [1]) in quo

1) Vide Schraderi Emend. p. 68.

auctore, post omnia quae in eum scripta vidi, innumera sunt quae non intelligo. In toto opere vix una est Ode, Sermo, vel Epistola, in quibus hoc non sentio, dum lego. Neque adeo miror; cum haec obscuritas, (*quo vitio* ille *minime tenebatur*, teste Suetonio in vita ejus) a posteris invecta fuerit. Horatius enim, Virgilius, Ciceronis nonnulla, Caesar, Livii quaedam, Juvenalis, etc. in scholis praelegebantur pueris, et in singulis fere 270)
monasteriis lectitabantur. inde tot spurii et inepti versus in Horatii et Juvenalis hexametris, tot explicationes et immutationes elegantiarum linguae Latinae in contextu Caesaris, Ciceronis, et Livii, ut si isti auctores reviviscerent, in multis sua scripta non agnoscerent. nam hemistichia, et debilia fulcra ista et supplementa sensus in Virgilii Aeneïde, a seipso pleraque profecta sunt; *quippe qui, dum scriberet, ne quid impetum moraretur, quaedam imperfecta reliquit; alia levissimis versibus veluti fulsit: quos per jocum pro tigillis vel tibicinibus interponi a se dicebat, ad sustinendum opus, donec solidae columnae advenirent:* ut de eo refert Donatus in vita ejus. Heu quod *columnae* istae, morte Virgilii interveniente, nunquam ADVENERUNT!

Pergenti ad Caesarem moram injicit (non enim ad formulam adstringimur), locus Lactantii, forte conspectus, de viribus religionis, lib. III. cap. XXV. *Da mihi virum qui sit iracundus, maledicus, effrenatus: paucissimis Dei verbis tam placidum, quam ovem reddam. Da cupidum, avarum, tenacem; jam tibi eum liberalem dabo, et pecuniam plenis manibus largientem. Da timidum doloris, ac mortis; jam cruces et ignes, taurum contemnet.* In marg. edit. Cantabrig. 1685. legitur, *et ignes*, PERICULUM *omne et taurum contemnet.* Sed in Codicibus Sublacensi, et Coll. Emmanuel. est, *et ignes et* PERICULA, *et taurum contemnet.* Lego: *jam cruces et ignes et* PERILAI *taurum contemnet. Perilaus* est is quem Poëtae *Perillum* appellant. Propertius II. 19: 52.

Et gemere in tauro, *saeve* Perille, *tuo:* 262

Perilaum appellant Phalaris in Epist. 66. 122. et Lucianus in Phalaride I. p. 737. ed. Graev. Grotius [m]) ad Rom. iii. 24. citat, *jam crucem et ignes et* Phalaridis *taurum contemnet.* Sed cum nota sit historia, et *Perilaï* extra dubium, nolo plura addere.

In Caesaris Comment. De Bell. Gall. lib. V. cap. 42. mendum est admodum vetustum. Galli hiberna Q. Ciceronis obsidebant, et vallo pedum xi, fossa pedum xv, ea cingebant. *Sed nulla ferramentorum copia quae sunt ad hunc usum idonea, gladiis cespitem circumcidere, manibus* SAGULISQUE *terram exhaurire, cogebantur.* Ita hunc locum initio V. seculi legebat Paulus Oro-

m) Quemadmodum ex MS. Gothano edidit Cellarius.

sius lib. vi. 10. a doctissimo Oudendorpio adductus: *gladiis concidendo terram, et* SAGULIS *exportando*, ubi notabis astutiam Orosii, qui pro *exhaurire*, quod ibi non intelligi potuit, substi-
(271) tuit *exportare*, quod alia omnino res est. Legendum erat, *manibus* TRAGULIS*que terram exhaurire, cogebantur*. Gallis in usu fuisse *tragulas*, (teli genus est, Gellius X. 25.) patet ex cap. 35, 48. et lib. i. 26. *Exhaurire terram tragulis*, id est, *effodere*, ut *exhaurire terram ligonibus*, Horatio Epod. V. ver. 30. Lucanus IV. 294. de Afranii militibus undam quaerentibus et siti pressis:

Nec solum rastris durisque ligonibus arva,
Sed gladiis fodere *suis.*

Adhaesit ultima litera vocis praecedentis, *manibus stragulisque.* inde istud *sagulisque.* Sed „*Sagulis terram exhaurire*, ut mira „res, ita singularis est locutio," prout notat ad locum sospitator Caesaris Oudendorpius.

Adduxi hunc locum praecipue propter mendi antiquitatem, quae aeque insignis est in isto Horatii Art. Poët. 65.

sterilisve palus prius, aptaque remis,
Vicinas urbes alit, et grave sentit aratrum.

Ita edidit, ex conjectura, Cl. Bentleius: ante erat,

sterilisque diu palus, aptaque remis.

268 De qua lectione vide Grammaticos veteres in nota Bentleii. Legendum erat,

sterilisve palus pulsataque remis, etc.

ut *pulsu remorum*, Caesar. Bell. Gall. III. 13. IV Propertius II. 8.

Remorum *auditos per vada* pulsa *sonos.*

Exempla ubique occurrunt. Errore scriptum primo videtur *sterilisve palus palus aptaque remis*, pro *palus pulsataque remis.* deinde omissum *palus* alterum, et, metri scilicet caussa, interpolatum, *sterilisve* DIU *palus, aptaque remis*: quod Grammaticos veteres in errorem induxit de quantitate ultimae syllabae vocis *palus.* Recte autem opponuntur, quae *sterilis* erat palus, ea nunc *urbes alit;* et quae olim *pulsata remis* erat, jam *sentit aratrum;* nec *aratrum* solum, sed et *grave* aratrum: quae vox soliditatem et firmitatem soli indicat. Certissimam puto hanc restitutionem: sed jam intelligo, quod tunc nesciebam, me in ea non primum fuisse. PRIUS autem (pace viri summi) non admitti debuit in contextum, magis quam HAEC, ex N. Heinsii conjectura, *doti* HAEC *deprensa*, I Serm. II. 131. qui locus ita legendus, et distinguendus est, ut mihi quidem videtur,

miseram se conscia clamet;
Cruribus haec metuat, doti deprensa, egomet mi,

Ne nummi pereant, aut fama, aut denique puga, (272)

vel *pyga*; ejecto isto monachali versu, *Discincta tunica fugiendum est, ac pede nudo. Conscia* est *ancilla, la Confidante.* illa non *deprensa* erat; sed sola *adultera*, et forte *adulter*, quibus proprium est verbum *deprendi.* Crescit autem, opinor, oratio in ultimo versu; et istiusmodi heroës, de quibus hic agit Horatius, non tam solliciti solent esse de *fama*, quam de *pyga.* de hac vero, quia *quosdam moechos et mugilis intrat.* Vulgo, *aut puga*, *aut denique fama.*

Sed ad Caesarem revertor; in quo sequor praestantissimam editionem Oudendorpii, cui viro scriptor ille aeternum debebit. In his autem explicationibus seu conjecturis, quas ex pluribus excerpsi, continebo me intra tres libros *De Bello Civili.*

Caesar De Bell. Civ. lib. I. 264

Cap. III. *omnes*, qui *sunt ejus ordinis, a Pompeio evocantur*] *Ejus ordinis* sine dubio est *senatorii ordinis*; ut apud Ciceronem Catilin. II. *princeps ejus ordinis.* Sed incredibile est, immo falsum, *totum* Senatum a Pompeio evocatum esse, et Caesarem nullos ibi amicos habuisse. Lego: *omnes* sui, qui *sunt ejus ordinis*, etc. Vox *sui* (i. e. *partium ejus, fautores, amici*) amissa videtur in sequente *qui.* Sallustius Bell. Catilin. p. m. 35. *Sulla* omnes suos *divitiis explevit.* et ita saepissime in his libris.

Sequitur: *laudat* Pompeius, *atque in posterum confirmat*; segniores *castigat, atque incitat.* Ita omnes MSS. interpolantur in voce *Pompeius:* quae vox scripta super *laudat*, hoc modo, Pompeius, *laudat* et postea in contextum deducta, genuinam, uti videtur, Caesaris scripturam expulit. pro ea viri docti substituunt *acres* vel *promptos*, ut opponatur τὸ *segniores.* Aliud a Caesare fuisse suspicor: *laudat* ALTEROS, *atque in posterum confirmat*; segniores *castigat*, *atque incitat.* quod exquisitius erat et elegantius quam ut vulgo intelligeretur: atque adeo omissum, et postea ejus loco inepte substitutum *Pompeius.* Noster Bell. Gall. V. 13. *hujus lateris* ALTER *angulus, qui est ad Cantium,—ad orientem solem*; inferior, *ad meridiem spectat.* Supra, c. 3. ejusd. libri: *In ea civitate duo de principatu inter se contendebant, Indutiomarus et Cingetorix: ex quibus* ALTER—*ad eum venit: at* Indutiomarus *equitatum peditatumque cogere.* Horatius I Serm. VIII. 30 Lanea *et effigies erat*: ALTERA *cerea.* Livius XXIX. 33. *duae turmae haesere*; ALTERA, *metu dedita hosti*: pertinacior *in re-* (273) *pugnando, telis obruta et confixa est.* Graeci frequenter ita scribunt.

Cap. VII. DONA *etiam, quae ante habuerit, ademisse.*] *Dona* sunt *privilegia*, seu *praerogativae*, tribunitiae potestati concessae, inquit Cl. Davisius. Velles exemplum unum dedisset istius significationis. Lego et distinguo: *Sullam, nudata omnibus rebus*

tribunitia potestate, tamen intercessionem liberam reliquisse: Pompeium, qui amissa restituisse videatur, OMNIA, *etiam quae ante habuerit, ademisse.* Caussa hujus erroris, et innumerorum in his libris, videtur fuisse compendium scriptionis, *oia* pro *omnia.* unde fecerunt *dona:* pro quo alii conjiciunt *bona.*

265 Cap. XIII. *Hunc ex* primo ordine *pauci Caesaris consecuti milites.*] Scriptum opinor *ex prim. ordin.* pro *ex primis ordinibus:* sic enim legendum puto. Livius IX. 39. *omissis equis, ad* primos ordines *per arma, per corpora evaserint.* ita ex codicibus legit Gronovius, et notat, *ordines* hoc significatu non esse nisi *peditum.* recte: et inde est quod hoc loco Caesar addit *milites.* vide ibi plura. Bell. Gall. VII. 62. *quum* primi ordines *hostium transfixi pilis concidissent.* Aliam hujus locutionis significationem vide B. G. VI. 7. et notis ibi. Paullo ante (post,) pro *L. Pupïus* libri optimi habent SL' *Pupius.* volunt, opinor, SP. (i. e. *Spurius*) *Pupius.*

Cap. XXIV. *quoniam ad id tempus facultas conloquendi non fuerit, atque ad* se *Brundisium sit venturus, interesse Reipublicae et communis salutis, se cum Pompeio conloqui: neque vero idem perfici longo,* etc.] Hoc est Caesaris ad Pompeium mandatum, per Cn. Magium: cujus mandati neque Latinitatem neque argumentationem intelligo. Reciprocorum doctrinam satis luculenter tradidit Cl. Clarkius ad Bell. Gall. VIII. 50. sed quomodo *ad se* possit significare *ad Pompeium,* sive Magius haec loquatur ad eum, sive Caesar scribat, nescio. Deinde: *duae* reddi videntur rationes, quare *intersit rei publicae et communis salutis,* ut Caesar cum Pompeio conloquatur: Prima est, *quoniam ad id tempus facultas conloquendi non fuerit*; Secunda, quoniam *ad Pompeium Caesar Brundisium sit venturus.* Hae rationes per se sufficerent ad evincendam hujus loci infirmitatem. Lego et distinguo (Magius narrat Pompeio) *Quoniam ad id tempus facultas conloquendi non fuerit, atque* (i. e. statim) *ad* te *Brundisium sit venturus.* (dicit) *interesse reipublicae, et communis salutis, se* (Caesarem) *cum Pompeio conloqui: neque vero idem perfici,* etc. Difficultas hujus loci ortum videtur habuisse ex prava interpunctione, ex *se* pro *te,* et ex voce
(274) *atque,* quam ceperunt pro conjunctione cum esset adverbium, *statim, continuo,* ut in noto isto Virgilii Georg. I. 202. *Si brachia forte remisit,* Atque *illum in praeceps prono rapit alveus amni.* ubi Servius: *Atque, id est, statim.* et ita sumi potest in Horat. I Serm. VI. 101. Atque *salutandi plures:* et saepe in scriptoribus optimis. Livius XXXIV. 25. *hortatusque conjuratos qui aderant,*
266 *ut potius quam extorti morerentur, arma secum caperent;* ATQUE *ita cum paucis in forum ire pergit,* etc. Plura vide exempla in Fabr. Thesauro. In Caesare, haec vocis significatio non percepta, multis erroribus et interpolationibus ansam dedit, quarum nonnul-

las, prout occasio fert, infra memorabo. Pro *sit venturus* optime scribere potuisset *se venturum*. retineri tamen potest *sit venturus*, ex mandato ejusdem generis III. 10, *quantum in bello Fortuna possit, jam* ipsi *incommodis suis satis* essent *documento:* non *ipsos esse*. vide Oudendorp. ad B. G. II. 10. Paullo ante, quem *Cn. Magium* vocat Caesar, Plutarchus in Pompeio p. 652. F. appellat *Νουμέριον*. non recte, opinor. *Numerius* enim erat Praenomen solum, sic ut *Quintus* vel *Caius:* et Fabiae genti peculiare.

Cap. XXV. *extremis Italiae partibus regionibusque Graeciae*] Quaero, cujusnam casus haec verba, *extremis partibus regionibusque* sint, et quare. Nonne deest *opportunum*?

Cap. XXXV. *publice* iis *concesserit*.] Haec sunt verba Massiliensium, non Caesaris in sua persona. unde igitur *iis*, cum Massiliensis de *se* loquuntur? Lego: *quorum alter agros Volcarum Arecomicorum et Helviorum publice* $\frac{i}{s}$ (i. e. *sibi*) *concesserit; alter*, etc. *sibi* in Codicibus nonnunquam scribitur $\frac{i}{s}$, vel *si*. unde in Ciceronis Divinat. in Q. Caecilium c. 15. pro *sibi primas* Cod. Francii habet *si primas*. sic *ti* pro *tibi* invenit Livineius in Eumenii Gratiar. Act. c. xi. p. 285. Delapsa et transposita litera fit *is*, et inde *iis;* quod pro *sibi*, non est, ut mihi videtur, aevi Caesariani. Vide Spartian. Severo, c. 4. ubi *se* pro *eum*.

Cap. LIV. *pontem* institutum *biduo perficit*.] Tres optimi Codices habent *instituit;* reliqui servant *institutum*. Forte: *atque ex utraque parte pontem* instituit: institutum *biduo perficit*. Supra c. 28. *duasque naves — scaphis lintribusque* deprehendunt: deprehensas *excipiunt*. vide et II. 11. et Bell. Afric. 86. Cicero Divinat. in Caecil. c. 17. *hoc* institui, *atque adeo* institutum *referri, ac renovari, moleste ferunt*.

Cap. LXVI. iis — *correptis fit ab his certior* etc.] Caesar non ita scripsisset: sed dixisset potius, *quibusdam correptis* (non *iis*)(275) *qui adaquandi caussa processerant;* et numerum eorum forte addidisset. quod et hic fecit, opinor. nam in bonis aliquot exemplaribus scribitur, *ii correpti*. Lego: *Media circiter nocte*, II (i. e. *duo*) *qui adaquandi caussa longius a castris processerant, correpti. Fit ab his certior Caesar*, etc. Si malis, *iis correptis*, si-267 gnificabitur *duobus correptis*, absolute, cum minima distinctione post *correptis*, ut nunc editur. Neque obstat istud Frontini *Strateg*. I. 8. *C. Caesar per exceptum quemdam aquatorem cum comperisset*, etc. nam licet *duo* capti fuerint, ex *uno* tamen praecipue rem cognoscere potuit. cujus generis exempla aliquot sunt in Sacris Literis. Hae notae numerales passim per hoc opus in vocabula transierunt. unde ex vicenariae (sexcenariae) factum *mercenariae*, B. C. III. 4. et ex IIII (quatuor) fecerunt *illi*, ibid. c. 7.

(ut hic *ii* pro *duo*) quae pulcherrimae restitutiones sunt ab Oudendorpio et Vossio. Sic Bell. Gall. V. 25. *L. Plancum* cum *legione.* in Cod. Oxon. legitur *culti legione;* id vult, opinor, *cum* 1 *legione*, seu, *una* legione: ut VI. 7. *Labienum cum una legione.* nam Plancus (c. 24.) legioni *uni* praefectus erat. distincte igitur et signanter *cum una legione.* In eodem cap. 7. Lib. III. Bell. Civ. pro numerali cx. Codex Vossii habuit *ex:* unde vox proxime sequens, *Corcyrae*, mutanda fuit in *Corcyra*, propter *ex.* Ita error errorem parit.

Cap. LXVII. *at* lucem *multum per se pudorem omnium oculis.*] Optime *Ciacconius* legit *luce* et *oculos.* adde distinctionem: *at* luce, *multum per se pudorem omnium* oculos, *multum etiam tribunorum militum et centurionum praesentiam, adferre.* Quod *de pudoris sede in oculis collocata* objicit Davisius, praeter rem videtur. agitur enim hic de oculis eorum qui alios *spectant*, non eorum qui *spectantur:* quod non adtendit Vir clarissimus. *oculus omnium* est *conspectum, intuitum omnium*: ut in Cicerone, *in oculis conspectuque omnium exponere.* et sensus est, Ad milites in officio continendos, multum *per se* conducit si habeant ceterorum militum *oculos* in se *conversos;* quod *luce* fit: multo magis conducit, si addatur praesentia tribunorum et centurionum; quorum in tenebris parum valet auctoritas: vid. lib. II. 31. *Luce*, scil. *existente*, absolute; *dum lux est*, interdiu.

De *Bell. Civ.* lib. II.

Cap. IV. *Communi enim fit vitio naturae, ut invisis*, lati-
(276) tantibus, *atque incognitis rebus magis confidamus.*] Pro *latitantibus* Codices optimi habent *latitatis*, hoc est, opinor, *itetatis*,
268 seu *intentatis.* Horatius: *Nil* intentatum *nostri liquere Poëtae.* Literae *i* et *l* saepe commutantur cum sint ejusdem ductus: unde *victrix libido* nunc legi videtur pro *ulctrix*, seu *ultrix*, apud Livium I. 58. ed. Gronov.

Cap. VII. Sed *Nasidienae naves*, etc.] Pessime voculam primam tollere vel mutare voluit Ciacconius. Connexio haec est: cap. 6. *commisso proelio*, Massiliensibus *res nulla ad virtutem defuit: Sed* (cap. 7.) Nasidienae naves *nullo usui fuerunt.*

Cap. IX. *Interculo adstruxerunt.*] Omnes Codices *latericulo.* Scribo, *lateritio*, sc. *opere.* sic paullo infra, *lateritium discuteret.* Pro *adstruxerunt*, Leid. prior, *adstrinxerunt.*

Cap. XV. Sub tecto *miles, dextera ac sinistra, muro* tectus, *adversus* etc.] Abundare videtur vel *sub tecto* vel *tectus;* pro quo legi posset *tutus.* Caesarem vero magis referre videtur, *Sub tecto miles (dextera ac sinistra, muro; adversus, plutei objectu) operi quaecumque usui sunt, sine periculo subportat.*

Cap. XVII. *postea vero,* quum *Caesarem:* etc.] Lego: *postea vero* quam *Caesarem ad Massiliam distineri cognovit.* Sic Bell. Gall. IV. 37. postea vero quam *equitatus noster in conspectum venit.* Cicero Famil. VI. 13. postea vero quam *magnam spem habere coepi.* Idem XV. 1. postea vero quam *certissimis auctoribus—sum certior factus.* vide B. G. V. 32. B. Alex. c. 12.

Cap. XXXIV. *timore,* et *fuga.*] Forte: *sed praeoccupatus animus Attianorum militum timore* ex *fuga, et caede suorum, nihil de resistendo cogitabat.* Sic lib. III. 49. *odore tetro* ex multitudine *cadaverum.* ubi vide Oudendorpium, qui citat *vulneribus ex proeliis* III. 106. et ibi in MSS duobus *et proeliis.* III. 18. *morbo ex frigore et labore.* ibi quoque MSS quatuor *et frigore.* Vide an vulgata defendi possit ex Gronov. ad Cicer. pro L. Manil. c. 9. *Hunc in illo timore et fuga Tigranes,* etc. Verius tamen videtur *ex,* hoc loco.

Cap. XXXVII. *natura, et loci munitione.*] Mallem, *natura loci, et munitione.* ut c. 31. *et* opere, *et* natura loci *munitissima castra.* c. 35. *sed quum* loci natura *et* munitio *castrorum aditum prohibebat.* Vide B. G. VII. 14. B. C. III. 9. B. Alex. c. 61.

Cap. XLI. *aut* parentes *suos commendabant.*] Cur *parentes* solum, quasi nulla *conjugum* et *liberorum,* et ceterarum *necessitudinum* subesset cura? Lego: *aut* absentes *suos commendabant.* hoc omnes comprehendit. *parentes* pro *cognatis,* est sequioris aevi, non Caesariani. 269 (277)

Cap. XLII. *proximos colles capere universos, atque eo inferri signa jubet.*] Haec aliter distinguenda puto: *unam, ut in miseris rebus, spem reliquam salutis esse arbitratus, proximos colles capere universos;* atque *eo inferri signa jubet. Atque* est adverbium, *statim,* sine mora, *proximos colles capere universos,* idem est ac, *si universi caperent* (vel *capere possent*) *proximos colles.* Simile istud Livii VII. 35. *ergo* una *est* salus, erumpere *hinc atque abire.* et Lucani I. 496.

velut unica *rebus*
Spes *foret adflictis, patrios* excedere *muros.*

Ibid. *substitisse demonstratum est.*] Non alibi demonstratum est equites substitisse *ad novissimum agmen, et, equorum reficiendorum caussa:* tantum dicitur (c. 39.) *atque alii alio loco resistebant,* i. e. *subsistebant.* Aut igitur iste locus non est integer; aut vox *demonstratum* referenda est ad *substitisse* solum; *sed ii, quos* (*ad novissimum agmen, equorum reficiendorum caussa*) *substitisse demonstratum est,* etc. ut Caesar per hanc parenthesin suppleat hic quod ibi omiserat.

Ibid. *fuga totius exercitus* procul animadversa] Hoc ma-

nifesto falsum est: exercitus enim *totus* Curionis non *fugiebat*; neque quidem potuit, undique circumventus: unde *milites* (the *foot-soldiers*) *ad unum omnes interficiuntur*, ut statim narrat. Lucanus quoque de hac re, IV. 749.

Non timidi petiere fugam, non proelia fortes.

Equites quidem *perpauci* (inter quos Asinius Pollio) ex CC, se recipiebant ex proelio; et *fugientes* nonnulli milites ab hostium equitatu interficiebantur: sed quid hoc ad fugam *totius* exercitus, xv cohortium? Lego: *sed ii, quos—substitisse demonstratum* (c. 39.) *est, fuga, totius exercitus* periculo animadverso, *sese incolumes in castra conferunt.* Sic B. Afric. c. 66. *qui fuga se receperant in castra.* vide et B. G. I. 11.

270 *De Bell. Civ.* lib. III.

Cap. VIII. custodiis*que diligentius* dispositis,—*in navibus* excubabat;] Codices omnes, uno excepto, legunt *excubans.* ex quo consensu probabile fit, praecedentia interpolata esse, et scribendum: *litoraque omnia longe lateque classibus* (Bibulus) *occupavit,* custodias*que diligentius* disposuit, *ipse gravissima hieme in navibus* excubans; *neque ullum laborem,* etc. Jam si mutes manuscri-
(278)ptorum lectionem *excubans* in *excubabat*, necesse erit uti mutes quoque *custodias disposuit* in *custodiis dispositis.* quod hic factum fuisse verisimile est. Mox, *si in Caesaris complexum,* etc. *Caesaris* ponitur pro *Caesarianorum*, ut c. 92. *Pompeius suis praedixerat, ut* Caesaris *impetum exciperent.* et ita alibi.

Cap. X. *bis in potestatem pervenisse Caesaris*, etc.] Merito quaerit Davisius, quomodo Caesari cum Vibullio colloquendi data sit facultas post *secundam* ejus dimissionem. Dubitat igitur, an non *tertium* captus sit Vibullius, quia Plutarchus in Pomp. p. 655. tradit, Caesarem, cum haec agebantur *Ἰούβιον* (sic corrupte vocat Vibullium) *ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΝ ἔχειν σὺν ἑαυτῷ.* Haec Vir doctissimus. Vibullium vero tertio fuisse captum nequaquam probabile videtur; non solum quia de ea re silet Caesar (quod tamen vix fecisset in re adeo notabili, et ad clementiae suae famam pertinente) sed etiam ex ratione historiae istorum temporum. nullum enim proelium, in quo capi potuit Vibullius, factum est ab eo tempore quo secunda vice dimissus erat, usque ad hoc tempus quo ad Pompeium mittebatur. Vibullius, post captivitatem Corfiniensem, in potestatem venit Caesaris in Hispania aestate A. U. C. 704. et dimissus est. Ab Hispania Massiliam profectus est Caesar. inde Placentiam, ad compescendum militum suorum tumultum. inde Romam. ibi moratus est usque ad mensem ejusdem anni Decembrem, quo pro-

fectus est Brundisium. inde mare trajecit, et statim Vibullium ad Pompeium misit. Nullus in his rebus Vibullio tertiae captivitati locus. Videtur haec res ita habuisse: Caesar eum dimisit in Hispania; sub hac tamen, uti videtur, exceptione (quae nihil duri in se habuit) ut, quando commodum foret, opera ejus uteretur ad Pompeium. et hoc innuere videtur ipse Caesar in voce *judicaverat:* quasi diceret, *isto tempore*, quo Vibullium se- 271
cundo cepit, *judicavit* eum ad hanc rem idoneum hominem fore; per totam istam aestatem Caesar rebus Urbanis occupatus, in Italia detinebatur. ut primum licuit, Romam reliquit, et Vibullium videtur secum eduxisse, et, prima data occasione, ad Pompeium amandasse. Quod vero Vibullium *αἰχμάλωτον* appellet Plutarchus, probabile est eum voluisse sensu *praeteriti*, *quem ceperat*; non, *tunc captivum*.

Cap. XV. *omnia litora a Caesare tenebantur.*] Quomodo potest hoc esse verum, quum, paullo ante (c. 14.) Caesar Kaleno scripserit, *portus, litoraque omnia classibus adversariorum teneri?* et c. 8. *litoraque omnia longe lateque classibus occupavit*, sc. Bibulus, Pompeianus. Lego igitur, *omnia a litore, Caesari tenebantur.* Portus et litora tenebat Bibulus: cetera omnia (279)
a litore, Caesar: unde *omni terra earum regionum prohibebatur* Bibulus, vide infra, hoc capite, et c. 17. 42. Mox, *ejus facultas*, pro *ejus rei*, ut B. G. VII. 1.

Cap. XXII. profectus, *ut dictitabat, ad Caesarem.*] Non dictitare potuit se *profectum*, sed *se profecturum*. Scribe ergo *profecturus*.

Ibid. *quosdam ejus municipii.*] Pro his tribus vocibus Cod. Lovan. habet *Cosam ejus*: Pal. et Dorvill. *constantius*. Forte: *ubi*; *quum* Consentinos *sollicitaret*. Consentia erat metropolis Bruttiorum, Thuriis conterminorum. unde forte est quod Vell. Paterculus II. 68. dicit Coelium oppressum fuisse *circa Thurios non in Thuriis*. Appianus Bell. Civ. lib. V. p. 1119; 1120. conjungit *Thurios* et *Consentiam*: et ita Livius lib. XXV. 1. Hic est iste Coelius cujus Epistolae facetae, et ingeniosae ad Ciceronem, extant lib. VIII. Familiar.

Ibid. *Ita magnarum initia rerum, quae occupatione magistratuum* et temporum *sollicitam*, etc.] Transposita videntur ista *et temporum*. lego: *Ita magnarum initia rerum* et temporum, *quae, occupatione magistratuum, sollicitam Italiam habebant*, etc. *Tempora* sunt *καιροὶ*, *occasiones*. unde *tempora rerum*, c. 61. Cicero Offic. I. 40. *Deinceps de ordine* rerum *et* temporum *opportunitate dicendum est*. III. 24. *nisi forte eam pecuniam in reip. magnum aliquod* tempus *contulerit*. Idem Epist. Fam. IV. 13. *vis et mutatio omnium* rerum *atque* temporum. vide et IX. 16. et ali- 272
bi passim. Livius IX. 18. *domini* rerum temporumque *trahunt*

consiliis cuncta, non sequuntur. Occupatione magistratuum, est, *occupatis* circa eas res *magistratibus.*

Cap. XXIV. *nostri* veterani *in portum refugiebant.*] Parum ad rem videtur, sive *veterani* sive *tirones* fuerint. Suspicor scriptum fuisse, *nostri* veriti *in portum refugiebant;* id est, veriti, ut putabat Libo: *timorem simulantes,* ut Bell. Gall. VIII. 10. *timorem suum,* est, *simulationem timoris.* non enim *revera* timebat, ut bene notat Davisius.

Cap. XXXII. *uti in* sorte *fecerant.*] Sensus et scripturae vestigia huc ducunt, *Publicanis, uti in* superiore *fecerant,* insequentis *anni vectigal promutuum.* nam dixerat cap. 31, *a publicanis pecuniam insequentis anni mutuam* (Scipio) *praeceperat.* annis autem duobus continuis hoc fiebat, unde eo biennio aes alienum provinciae multiplicatum est, ut hoc capite refert. Tale aliquid narrat Themistius Orat. IX. p. m. 206.

Cap. XXXVIII. *In his fuit M. Opimius, praefectus equitum. Reliquos omnes—aut interfecerunt,* etc.] Manifestus est hujus (280)loci defectus post *equitum.* Deest enim, *qui fuga salutem petiit,* aut aliquid quo significetur illum *evasisse.* hoc clare patet ex oppositione sequentium, *reliquos omnes.* Bell. Gall. I. 53. *ibi perpauci, lintribus inventis,* salutem sibi petierunt. *in his fuit Ariovistus:* RELIQUOS OMNES *equites consecuti nostri interfecerunt.* qui locus est huic simillimus.

Cap. XLIV. *Atque ut* nostri, qui perpetuas *munitiones* habebant perductas—timebant: *ita illi,* etc.] Hic strenue grassati sunt interpolatores. In nullo Codice manu scripto invenitur *qui:* neque ullus est (excepto uno) qui non exhibet *videbant* pro *habebant.* Deinde *timebant* manifesto insertum est, ut particula *ne* habeat unde dependeat. Lego: *Atque ut* nostris perpetuae *munitiones* fiebant, perductae *ex castellis in proxima castella, ne quo loco erumperent Pompeiani, et nostros post tergum adorirentur; ita illi interiore spatio perpetuas munitiones efficiebant, ne quo loco nostri intrare, atque ipsos a tergo circumvenire possent.* Hae omnes depravationes ortae sunt, ut mihi videtur, ex una voce corrupta. nam postquam *fiebant* mutatum fuerat in *vi-*
278*debant,* necesse erat ut *nostris* mutaretur in *nostri,* et Nominativi *perpetuae* et *perductae,* in Accusativos. hinc etiam mox intrusum *timebant.*

Cap. XLVI. *His rebus* completis, legiones *reduci jussit.*] Non alibi, quod scio, ita scribit Caesar, sed *confectis.* Bell. Civ. I. 32. *His rebus* confectis *Caesar,* etc. Bell. Gall. V. 2. *His* confectis *rebus.* VII. 90. *His rebus* confectis. *Completis* videtur esse explicatio τοῦ *confectis:* ut supra c. 28. pro *cursu confecto,* Codd. Lovan. et Dorvil. habent *completo.* Alibi ita effert, *His rebus gestis, effectis, perfectis, explicitis.* Deinde, pro

lones scrib. vel *legionem* cum Faërno; vel *legionarios*, ut et 45. forte, *legionarii—progressi: non legiones progressae*, quia n erat nisi *una* legio, scil. *nona*.

Cap. XLVII. *copia abundarent: quotidie enim—cursum haerent. Ipse autem—summis* erat *in angustiis*] Lego et distinguo: *quum illi omnium rerum copia abundarent*, (*quotidie enim ignus undique navium numerus conveniebat, quae commeatum bportarent; neque ullus flare ventus poterat, quin aliquà ex rte secundum cursum haberent*) *ipse autem, consumtis omnis longe lateque frumentis, summis* esset *in angustiis*. Facile rspicitur unde *esset* mutatum in *erat*; nempe ex confusione stinctionum. Ceterum, ista ἔννοια, *neque ullus flare ventus terat*, etc. Plutarcho et Appiano adeo placuit, ut uterque m in scripta sua transtulerit; ille in Pomp. p. 653. E, et rurm in Caesare: hic Bell. Civ. lib. II. p. 768. ed. Toll.

Cap. LIII. *milibus ducentis* aeris *ab octavis* etc.] Istud *ae-* (281) in uno tantum scripto Codice invenitur: duobus abest: reliqui omnes pro eo habent *atque*. cum locus difficilis occurrit in o haec vox *atque* visitur, continuo de interpolatione suspeum habe. raro fallit haec crisis in Caesare. Lego: *Quem Caesar, ut erat de se meritus et de republica, donatum milibus duntis*, atque *ab octavis ordinibus ad primipilum se transducere nunciavit*. Hic quoque *atque* est *statim*, *continuo*. hoc non tellecto, alii MSS mutabant *atque* in *aeris*; alii omnino abjiebant; alii denique supposuerunt *donavit*, ut esset *donavit atque pronunciavit*. Omnes perperam.

Cap. LIV. Exstructis *omnibus castrorum portis*, et *ad impediendum objectis*.] Magnae hic sunt difficultates in voce *exructis*. In duobus bonis Codicibus, et Edit. primis, deest *et*. 274 rte: ericiis *omnibus castrorum portis, ad impediendum, obctis*. Infra, c. 67. *erat objectus portis ericius*. ubi de hac maina vide Vossium. Glossae: *ericius*, ἐχῖνος. scrib. ἐχῖνος. *d impediendum*, scil. eos qui impediendi erant, id est, hostes. c *ad transportandum*, sc. copias. Vide Gronovium ad Livii XXVIII. 12.

Cap. LVII. *mittis ad eum Clodium*.] Cum tot *Clodii* eo mpore fuerint, nihil dixisset Caesar nisi praenomen addidist, *A. Clodium*, ut c. 90. *quae per A. Clodium cum Scipione isset*.

Cap. LVIII. *aditus duos, quos esse angustos demonstravius*.] Nihil in praecedentibus demonstratum observavi de his litibus *duobus* angustis. *unum* quidem video c. 41.

Ibid. *cogebantur Corcyra, atque* Acarnania— *pabulum subrtare*.] Non credo. nam *Acarnania* jam erat in Caesaris postate, c. 55, 78. Cod. Leid. prior habet *a Corcyra*. Lego: *co-*

gebantur a Corcyra atque a Candavia—*pabulum subportare.* nam *Candavia* erat sub Pompeio: vide c. 11, 79. meminit ejus Cicero ad Attic. III. 7. vide et doctiss. Wessel. ad Itiner. Hierosol. p. 607, 608. A *Corcyra atque* A *Candavia*, ut B. Gall. V. 32. AB *duce et* A *fortuna.* B. Civ. III. 42. AB *Asia atque* AB *omnibus regionibus.* Ita illic idem Leidensis.

Cap. LXXVIII. *si ab ora maritima* Corcyraque *discedere nollet.*] scil. Caesar. Sed per totum hoc bellum *Corcyra* erat Pompeii. etiam post pugnam Pharsalicam, Lucan. VIII. 37. Appian. p. 773. 786. Quomodo igitur potuit Caesar *discedere a Corcyra* quam nunquam tenuit? Codex Petav. et Leid. pr. habent *Coriciaque:* et ita fere Lovan. nisi quod repetit ultimam
(282) syllabam vocis praecedentis *maritima Macoritieque.* Vossianus. *Oricciaque.* Lege: *si ab ora maritima* Oriciaque *discedere nollet. Oricia* est regio circa Oricum. Stephanus: Ὠρικία, ἡ χώρα, καὶ ἡ γυνή. ubi vide doctissimos Berkelium et Holstenium. potes etiam sumere adjective *ora Oricia*, ut *Oriciae terebinthi*, III Propert. V. 63. et Virgil. Aen. IX. Sed prius mallem. Supra c. 34. *deducta Orico legione, quam tuendae* orae maritimae *causa posuerat* Caesar. vide cap. 8. ubi itidem pro *Orici* quatuor optimi Codd. habent *Corici:* Leidensis prior *Corcyri.* Ceterum ab *ora maritima Oriciaque* idem est ac si dixisset *praesertim ab*
275 *Oricia*: ut cap. 44. *Pompeius neque a mari* Dyrrachioque *discedere volebat.* Vide cl. Oudendorp. ad III. 9.

Cap. LXXIX. *de proelio ad Dyrrachium facto.*] Libri scripti non agnoscunt praepositionem *de.* Lego et distinguo: *simul a Pompeio litteris per omnes provincias civitatesque dimissis, proelio ad Dyrrachium facto, latius inflatiusque multo, quam res erat gesta; fama percrebuerat, pulsum* etc. *Proelio ad Dyrrachium facto*, est, *post proelium ad Dyrrachium*, ut cap. CXI. *proelio in Thessalia facto.* Adi notam Oudendorpii, ubi videbis interpolatores aliter quoque hunc locum tentasse, substituendo *quibus* ante *proelio* etc. Scaliger videtur sumpsisse istud *de* ex cap. 80. *de proelio Dyrrachino.*

Cap. LXXXII. *de* praemiis *ac sacerdotiis* etc.] Dixi alibi, nisi fallor, legendum esse, *de* praeturis *ac sacerdotiis.* probatur ex hoc et sequenti capite: et clare ex Plutarch. in Pomp. p. 655. B. et Caesar. p. 728. B. Vocem hic ejectam restitue Horatio II Serm. vi. 55. ubi pro *Praedia* leg. *Praemia*: quae propria est de hac re vox. sed hic agitur de *honoribus*; nempe, *praeturis, sacerdotiis, consulatibus.* de *praemiis* belli mox.

Cap. LXXXV. *animadversum est, paullo* [ante, extra quotidianam consuetudinem] *longius a vallo esse aciem Pompeii progressam.* Quatuor istae voces desunt in optimo Leidensi. et re-

cte. quid enim vult *paullo ante?* Conjunge: *animadversum est, paullo longius a vallo* etc.

Cap. LXXXVI. *ut saepe cogitavissent.*] Olim conjeci *flagitavissent*, ex Lucano VII. 342. et multis aliis auctoritatibus. et mox, *ne suam oiuque reliquorum opinionem fallerent;* ex Auctore Bell. Alex. c. 16. *ne suam atque omnium falleret opinionem.* Vulgo hic legitur, *ne usu manuque reliquorum opinionem fallerent. Omnium reliquorum*, ut Bell. Alex. c. 8.

Cap. LXXXIX. *celeriter* ex tertia acie *singulas cohortes detraxit.*] Fundamenti loco ponitur a Viris doctissimis, Caesari(283) *sex* legiones in *tertia acie* fuisse hoc proelio. de qua re ne verbum quidem apud Caesarem invenio, neque apud quemquam alium scriptorem. Sed concesso hoc ita fuisse; quod secundo loco sumitur, nempe, Caesarem detraxisse *sex* cohortes ex *tertia acie*, ut *quartam* aciem efficeret; neque de hoc *numero* verbum unum apud *Ipsum* invenio. Immo, inquiunt, ita clare dicitur infra c. 93. *quartae aciei, quam instituerat* SEX cohortium *numero, signum dedit.* Atqui omnes MSS et Editt. Vett. constanter et recte ibi habent EX *cohortium numero:* nisi quod unus legat *et* pro *ex;* et duo exhibeant *ex cohortibus*, quod evidenter est ex Glossemate: nullus vero *sex.* Haec cum ita sint, nihilominus constat ex testimoniis veterum (Plutarchi, Frontini, et Appiani mox citandi) Caesarem de tertia acie detraxisse *sex* cohortes. Viri igitur eruditi pro *singulas cohortes* legerunt *senas cohortes.* Mihi non videntur attigisse Caesaris scripturam, quam opinor fuisse, *celeriter* SEX tertiae aciei *singulas cohortes detraxit. Detraxit singulas*, id est, *singillatim*, ἓν καθ' ἓν, Horatii *unum et item unum*, non omnes simul, et ἀθρόως, ne Pompeianis res innotesceret; sed unam primo, deinde alteram, et reliquas deinceps, parvo temporis spatio interposito, ut tota res *celeriter* tamen fieret. noluit enim Caesar adversarios suos scire hoc strategema: unde Plutarchus scribit eum fecisse hoc ἀδήλως, *occulte:* Appianus vero p. 779. dicit, τρισχιλίους εὐτολμοτάτους πεζοὺς ἐνήδρευσεν· immo ἐφήδρευσεν, *in subsidiis posuit tria milia* (*i. e.* sex cohortes) *audacissimorum militum;* non, *in insidiis.* Dextraxit *singulas*, ut Bell. Gall. VII. 47. *eos ipse rursus*, singulos *exceptans*, in *murum extulit.* Hinc vero orta videtur hujus loci corruptela, quod cum *sex* mutatum fuerat in *ex*, pro *tertiae aciei* necessario interpolandum erat *tertia acie.* Par mendum in hac voce sustuli ex Bell. Gall. VII. 49. *ut cohortes* SEX *castris celeriter educeret:* ubi vulgo legitur EX *castris.* vide et aliud ejusdem fere generis notatum ad lib. I. cap 66.

Ibid. *ex tertia acie singulas cohortes detraxit.*] Nondum possum dimittere hunc locum, quem, post Ciacconium, ita ex-

plicat D. Vossius: „*ex tertia acie* etc.] Expone, ex quaque le-
„gione tertiae aciei: nam cohortes detractae *sex* fuerunt, et to-
„tidem legiones in eadem acie.“ Davisio haec expositio *dura*
videbatur, qui pro *singulas* maluit *senas*. Contra quem Clar-
kius hanc Vossii expositionem adeo perspicuam et naturalem
ait, ut aliam in sententiam ne possint quidem accipi Caesaris
verba. Mihi longe secus videtur, pro re certa habenti, homi-
277 nem Romanum non potuisse elicere hanc sententiam ex verbis
(284) Caesaris, quoniam iis inest nihil quod *certum* aliquem *numerum*
designat. nam *cohortes detraxit singulas*, est cohortes *aliquot*
detraxit singulas: utrum vero eae *sex* sint, vel *decem*, vel *vigin-*
ti, non aliunde scias quam ex additis istis numeralibus. neque
quidquam te juverint adjuncta, *ex tertia acie*: ex quibus ver-
bis natus est error Cl. Clarkii. ita enim, ut ex sequentibus video,
argumentatus est: tertia acies constitit ex *sex legionibus*. igitur
tertia acies et *sex legiones* hoc loco idem est. ergo, qui cohortes
singulas detrahit ex *tertia acie*, detrahit *singulas* ex *sex legioni-*
bus. Hoc non sequitur: nam potest aliquis detrahere *singulas*
cohortes, ex *duabus* tantum legionibus tertiae aciei, reliquis
quatuor intactis; et nihilominus recte dicetur ille detraxisse *sin-*
gulas cohortes ex tertia acie. Non idem igitur est *detrahere sin-*
gulas cohortes ex tertia acie, et, *detrahere singulas cohortes ex*
sex legionibus, licet *tertia acies* ex *sex legionibus* constiterit:
quod tamen ita fuisse in hoc proelio, nondum inveni.

Cap. XCIII. sex *cohortium numero*.] Recte MSS et vett.
editt. *ex*. sic c. 101. *ex numero aegrorum*, id est, *aegri*. cap.
59. *ex equitum numero*, i. e. *equites*. Lib. I. 77. *ex numero tri-*
bunorum militum. Lib. II. 7. *ex eo numero navium*, i. e. *ex iis*
navibus. Corn. Nepos Dion. c. 9. *suorum e numero*.

Cap. XCIV. *ab iisdem* acies *Pompeiana a sinistra parte* erat
circumita, atque initium fugae factum.] Verbum *erat* merito
suspectum fuit Ursino, Grutero, Clarkio, et Oudendorpio. Sed
gravius aliquid suberat. *iisdem* enim hoc loco clare ad *Caesaria-*
nos pertinet. atqui *ab iisdem initium fugae factum*, est, *iidem*
primi fugiebant vel *fugere incipiebant*: quod falsum est, et con-
tra mentem Caesaris; nam Pompeiani *fugiebant*, non Caesariani.
Hoc quoque loco *atque* est adverbium, *statim*. quo percepto,
facile fuit interpolationem et caussam ejus videre. Lego: *ab iis-*
dem acie *Pompeiana a sinistra parte circumita, atque initium*
fugae factum: scil. a Pompeianis *factum* est: Pompeiani *statim*
vel *continuo* fugere incipiebant. Bell. Gall. I. 18. *reperiebat*—
initium *ejus* fugae a Dumnorige *atque ejus* (non male *eduis*, i. e.
Aeduis) *equitibus* factum *esse*: id est, *Dumnorigem primum fu-*
278 *gisse*, primum fuisse qui fugeret. Supra, hoc libro, c. 69. *E-*
quitatus Caesaris,—receptui suo timens, initium fugae faciebat:

i. e. primus fugiebat. Infra, c. 96. *ut a quo genere hominum victoriam sperasset*, ab eo initio fugae facto, *paene proditus videretur.* Cicero Philippic. V. 7. *caedis initium fecisset a me: i. e.* ego primus caesus fuissem. Sed longe diversum fuisset, si dixisset, *caedis initium factum fuisset a me*, hoc enim foret, *ego* (285) *primus caedere coepissem;* ego auctor caedis fuissem. in priore casu *a me* fuisset *ἀπ' ἐμοῦ, numerando:* in secundo, *a me* fuisset *ὑπ' ἐμοῦ, agendo.* In hoc loco Caesaris, corruptores putabant *atque* esse conjunctionem, et ideo *τὸ factum est* necessario poscere verbum quod praecederet: inde *erat atque factum est.* post quod, jam ex eadem necessitate *esse* mutandum erat in *esset*, ut staret constructio.

Cap. XCVI. *cui* semper *omnia* etc.] Sui oblitus est Caesar, si ita scripsit. nam supra c. 49. • *At Caesaris exercitus optima valetudine, summaque* aquae copia *utebatur; tum* commeatus omni genere, *praeter frumentum*, abundabat. Non igitur *cui* SEMPER, sed *cui* [n]) SAEPE *omnia* etc. Sic c. 86. pro SAEPE *cogitavissent* (vel *flagitavissent*) optimus Leidens. perperam habet SEMPER.

Cap. XCVIII. *neu quid* sui *desiderarent.*] Lege: *neu quid* usui *desiderarent.* Sic B. G. IV. 29. *omnia deerant quae ad reficiendas eas* (naves) usui *sunt.* vide et B. Civ. II. 15. 35. Tacitus Hist. III. 20. *lixas Bedriacum mittit, copias, ceteraque* usui *adlaturos.* Livius XXXI. 42. *maxime* usui *fuit Aminander.* Ita *pecus sacrificatui*, et *vinum potatui* Apuleius Met. VII. p. 139. Plena locutio fuisset, *neu desiderarent aliquid quod iis usui esset.*

Cap. XCIX. *multi praeterea in finitimas civitates refugerunt.*] Quid hoc ad rem? agit enim de numero *deditorum*, non de iis qui *fugerunt.* Lego et distinguo: *sed in deditionem venerunt amplius milia* XXIV, (*namque etiam cohortes quae praesidio in castellis fuerunt, sese Sullae dediderunt*) *multi praeterea* qui *in finitimas civitates refugerunt: signaque militaria* etc.

Cap. CI. *Iisdem fere temporibus Cassius* etc.] Caesar hoc loco vix omisisset praenomen, *C. Cassius:* ut cap. V. excidere potuit ob sequentem literam *C.*

Cap. CXI. *auxilio* L *missae.*] Appianus p. 773. dicit LX, ἑξήκοντα. Reponenda forte Caesari nota numeralis X.

Cap. CXII. *a superioribus regionibus.*] Accedo iis qui legunt *regibus.* Justinus II. 1. *Aegyptum autem quae tot* regum, (279) *tot seculorum cura impensaque munita sit,—non posse videri hominum* (an *omnium*) *vetustate ultimam, quae sive exaggerationibus* regum, *sive Nili trahentis limum, terrarum recentissima videatur. Superioribus regibus* ut *superioribus imperatoribus* pas-

n) Probante Schradero Emend. p. 14.

(286)sim apud Caesarem. nam in Scriptore Bell. Afric. c. 47. pro, *more superiorum imperatorum*, scribendum puto, *superiorum temporum*.

Farraginem hanc (ex profanis, quemadmodum dicuntur, scriptoribus) claudat locus Livii, lib. II. cap. 53. p. 140. ed. Gronov. *Dum haec ad Veios geruntur, Volsci Aequique in Latino agro posuerunt castra, populatique fines erant.* EOS *per se ipsi Latini, assumtis Hernicis, sine Romano aut duce aut auxilio, castris exuerunt. Ingenti praeda, praeter suas recuperatas res, potiti sunt. missus tamen ab Roma Consul in Volscos C. Nautius.* Si Latini per se castris exuerunt *eos*, i. e. *Volscos Aequosque*, quodnam opus erat ut Consul a Roma mitteretur in *Volscos*? vel, si in *Volscos*, cur non et in *Aequos* etiam? Pro *Aequos*, scriptum erat, opinor, *ecos*, more ponendi *c* pro *qu*, ut in *cocus* et *coquus*, *locutus* et *loquutus* etc. ex *ecos* factum videtur *eos*. Posthac autem verius legetur, credo, AEQUOS *per se ipsi Latini—castris exuerunt. missus tamen ab Roma Consul in* VOLSCOS *C. Nautius.* Rationem politicam reddit Livius quare Consul mitteretur in Volscos: *Mos, credo, non placebat, sine Romano duce exercituque socios propriis viribus consiliisque bella gerere.*

Addam pauca solummodo: In titulo hujus opusculi dicit Scaliger, *Non aliunde dissidia in religione dependent, quam ab ignoratione Grammaticae.* Hoc paradoxon exemplo sequenti forte illustrari potest. Notum est omnibus, quanta dissidia in religione excitaverint pauca verba in Act. Apostol. cap. XIII. comm. 48. καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· quae vetus interpres ita vertit: *et crediderunt quotquot erant*
280 *praeordinati* (Beza, *ordinati*) *ad vitam aeternam.* Nostra Versio: *and as many as were ordained to eternal life, believed.* Hic sensus in Partes jamdudum adsumtus fuit; ut non solum homines singuli, sed et totae sectae, immo et populi, hoc dogma mordicus teneant.. Et tamen sunt, qui ex ignoratione Grammaticae, quatenus Grammatica circa verborum diversos sensus versatur, hanc interpretationem, hoc saltem loco, primitus oriri potuisse existimant. nam πιστεύω significat non solum *credo*, sed etiam *fidem profiteor*. ita Simon Magus Act. VIII. 13. ἐπίστευσε, i. e. *dixit* πιστεύω, dixit *se credere*, (non enim *revera* credidit, ver. 21.) πίστιν ὡμολόγησε, *fidem professus est.* ad quam significationem *profitendi*, exigi debet locus ad Roman. XIII. 11. νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία, ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν· *nunc enim*
(287)*propius nos est salus ista, quam* erat *cum fidei professionem fecimus*: id est, cum Christiani primum facti sumus. *for now the salvation*, or, *the deliverance*, (ἡ σωτηρία, cujus mentio facta est cap. XI. 11. et quae probabiliter de excidio Hierosolymo-

rum et Judaïcae πολιτείας fine intelligenda est,) *is nearer us, than* it was *when we* first *made profession of our fait.* In nostra versione haec ultima difficilia sunt intellectu: *for now is our salvation nearer than when we believed.* Ita hoc in loco, ne plura adducam exempla, quae in N. T. multa sunt, et plura forte quam vulgo putatur, ἐπίστευσαν (τὰ ἔθνη) εἰς ζωὴν αἰώνιον, *gentes* (i. e. *Gentiles, Ethnici*) *fidem suam professae sunt in vitam aeternam*, vel *in vita aeterna*: id est, *declaraverunt* πιστεύομεν εἰς ζωὴν αἰώνιον, *credimus in vitam aeternam:* cujus rei professio necessarius est articulus fidei Christianae, et semper erat: et ita in symbolo apostolico nunc habetur. *Vita* autem ista *aeterna* in quam Ethnici profitebantur fidem suam ver. 48, est eadem *vita aeterna* quam Judaei rejecerant versu 46, cum quo connecti debet hic versus 48: ἐπειδὴ δὲ—οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς ΑΙΩΝΙΟΥ ΖΩΗΣ, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς ΤΑ ΕΘΝΗ—ἀκούοντα δὲ ΤΑ ΕΘΝΗ, ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου· καὶ ἐπίστευσαν, ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι, εἰς ΖΩΗΝ ΑΙΩΝΙΟΝ. Tota difficultas hujus loci ortum videtur habuisse ex omissis distinctionibus, et ex male intellectis locutionibus ἐπίστευσαν et ἦσαν τεταγμένοι. quibus erroribus robur adjecit auctoritas veteris interpretis, *et crediderunt quotquot erant praeordinati ad vitam aeternam.* Sed ἐπίστευσαν hoc loco significare potest *fidem professi sunt*, et ἦσαν τεταγμένοι, *constituerant:* ut Act. XX. 13. 231
οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένος. quod ipse Beza vertit, *sic enim constituerat*; Vet. Interpr. *disposuerat*; Nostri, *for so had he appointed.* nulla vero est differentia inter ἦν τεταγμένος et ἦν διατεταγμένος, nisi quod hoc ultimum significare potest *firmiter* vel *pro certo constituerat*, ex vi praepositionis διά. Frequentissime autem participium praeteriti passivi, vel ipsum praeteritum, activam habet significationem: ut ἦσαν πεποιημένοι ἀγῶνα, *contendissent*, Demosth. De Coron. p. m. 112. ed. Oxon. ὑμᾶς ὑπάρχειν ἐγνωσμένους, *vos jam judicavisse*, p. 125. συλλελογισμένον ὀρθῶς, *recte reputantem*, p. 98. ἦν βεβουλευμένος, *deliberaverat*, Dio Chrysostomus Troïc. p. m. 156. καταδεδούλωται, *subjugavit*, Euripides Iphigen. in Aulid. ver. 1269. παρεισδέδεγμαι, *ad me recepi*, Sophocles Trachin. 546. ἡμεν πεπυσμένοι *audiveramus*, vel *audivimus*, Aeschyl. Agamemn. 1106. Exempla inveneris in quibusvis scriptoribus Atticis, quos imitari amat Lucas, ut cum dicit λούσαντες pro λούσασαι, Act. IX. 37. *foeminarum* enim erat, non *virorum*, foeminas *mortuas* lavare; et (288)
Luc. VII. 4. παρέξει (pro παρέξῃ) quemadmodum Attici scribunt secundam personam fut. medii: idem quod παρέξεις· et βούλει pro βούλῃ cap. XXII. 42. Ita hoc loco, ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι, *quotquot constituerant*, scil. cum Paulo et Barnaba. (ut ταξάμενοι ἡμέραν, *cum constituissent diem*, Act. XXVIII. 23.) per quod

vult historicus, nonnullos ex gentibus *tempus constituisse* cum Paulo et Barnaba, in quo professionem facerent fidei suae in Articulo *vitae aeternae:* et ita fecisse. *καὶ ἐπίστευσαν, ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι, εἰς ζωὴν αἰώνιον· et fidem professi sunt, quotquot constituerant, in vitam aeternam. But the Gentiles, hearing this, rejoiced, and glorified the word of the Lord* (nempe, prophetiam istam Esaiae XLIX. 6. de *gentibus*, citatam a Paulo et Barnaba, versu 47.); *and professed their belief, as many* of them *as had appointed, in eternal life.* Si malis in parenthesi ponere verba ista, *ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι*, parum refert, modo conjungas *ἐπίστευσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον*, non *τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.*

Verti *ἦσαν τεταγμένοι constituerant*, in plusquam perfecto. quam significationem haec verba habere posse, ex citatis paullo ante exemplis licet intelligere. eandem saepe habet et aoristus
282I, in optimis scriptoribus, et in Evangeliis, sic Matt. XXVIII. 17. *οἱ δὲ ἐδίστασαν· quidam autem* °) *dubitaverant* (*Thomam* intelligit), non *dubitaverunt*, sicut vertitur: quod isto tempore, quo hoc narratur, falsum esset. Et ex hac significatione Aoristi, corrigi potest error alius, magni momenti, in versionibus et interpretatione Actor. Apost. IX. 35. ubi *οἵτινες ἐπέστρεψαν* vertitur *qui conversi sunt*, pro, *qui* (vel *quicumque*) *converterant se*, i. e. *conversi fuerant.* Constructio enim vera istius loci est, *καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵ τινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον, εἶδον αὐτόν· et omnes qui incolebant Lyddam et Sarona, qui conversi* fuerant *ad Dominum, videbant illum.* per quam rem, fides eorum magnopere confirmabatur. Longe diversa res esset, si scriptum fuisset, *ΚΑΙ ἐπέστρεψαν*, quod versio Anglicana exprimit, AND *turned to the Lord.* Hoc sane multo majus fuisset miraculum quam istud quod in claudo sanando ediderat Petrus, si *omnes* incolae (vel *maxima pars*, cum Hammondo) *Urbis* (Lyddae) et *tractus terrae* (Saronis) ad fidem Christianam conversi fuissent intuitu *unius* miraculi. nam modica computatione, quam ex Josephi loco in-
(289)stituere possumus, hoc pacto numerus conversorum ex hoc miraculo ascendisset ad *quindecim millia*, ad minimum: cum revera, ne de *uno* quidem novo proselyto facta ibi sit mentio. Primae conversiones Judaeorum et Gentilium non procedebant isto impetuoso modo; cum *donum Linguarum*, omnium, post resurrectionem Domini nostri, longe illustrissimum et latissime patens miraculum, non nisi *tria millia* hominum ad fidem converteret.

o) Tempus Plusquam Perfectum hic nullum locum habet. De versu Matthaei confer Valckenaerium Adnot. Critic. p. 350.

Atque haec possent sufficere. scio enim eum, qui his rebus se immiscet, inde nihil fere, praeter obloquium, et convicia dissentientium, reportare: adeo aegre homines patiuntur *veteres avias sibi de pulmone revelli.* Nihilominus, quoniam additionem aliquam, loco omissorum, supra innui, conabor [p]) explicare locum Actor. Apostol. adhuc, uti videtur, minus intellectum. is est cap. XXIII. 9. ubi in synedrio, ex Sadducaeis et Pharisaeis constante, Paulus orationem habens, artificiose fatetur se esse Pharisaeum: quo facto, Scribae qui erant ex partibus Pharisaeorum, se statim ei adjungebant, dicentes, *Οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ, ἢ* 285 *ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. nihil mali invenimus in homine isto: quod si spiritus locutus est ei, aut angelus, ne repugnemus Deo.* Contextum pono sicut jacet in omnibus, opinor, impressis exemplaribus, et sicut ab omnibus nunc legitur. Et primum, mirari subit disjunctionem istam, *πνεῦμα Ἢ ἄγγελος, spiritus* AUT *angelus;* quasi omnes *angeli* non essent *spiritus.* certe nullos nisi *spiritus* agnovit Auctor ad Hebraeos Cap. I. 14. de *angelis* loquens: *Οὐχὶ ΠΑΝΤΕΣ εἰσὶ λειτουργικὰ ΠΝΕΥΜΑΤΑ,* etc.; *Nonne* OMNES (angeli) *sunt ministratores* SPIRITUS etc.? Vel, si *ἢ seu,* pro *explicativo* sumatur, ut sit, *spiritus, id est, angelus;* obstat minime necessaria ejusdem rei *repetitio*: et, quod maximum est, prava subjecti divisio in *angelos* et *angelos.* Ortus videtur hic primus error ex non considerata (etiam antiquis, quantum reperire possum) vocis *πνεῦμα* significatione. nam *πνεῦμα* hoc loco, et saepe in Luca, est absolute, *spiritus malus.* Cap. IX. 39. *καὶ ἰδοὺ, ΠΝΕΥΜΑ λαμβάνει αὐτόν·* quod mox ver. 42. appellatur *δαιμόνιον.* Rursus XXIV. 39. quod ille ibi vocat absolute *πνεῦμα,* ab Ignatio (Epist. ad Smyrn. p. m. 22.) qui citat istum locum, appellatur *δαιμόνιον,* quod sensu malo in N. T. semper accipitur, et quod mihi primum praeivit ad mentem hujus loci Actorum, et significationem vocis *πνεῦμα* inveniendam. Sic X. 20. *Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ ΠΝΕΥΜΑΤΑ ὑμῖν ὑποτάσσεται·* haec eadem *πνεύματα* vocantur *δαι-* (290) *μόνια* paullo ante, ver. 17. Exempla multo plura dari possunt ex S. S. praecipue ex Luca in Evangelio, et Actis Apostolorum: sed brevitati hic consulitur, et in sequenti, ubi vix opus est ut probetur *ἄγγελον* absolute esse *bonum spiritum.* Mat. IV. 11. *καὶ ἰδοὺ, ΑΓΓΕΛΟΙ προσῆλθον αὐτῷ·* quod est, *οἱ ΑΓΓΕΛΟΙ διηκόνουν αὐτῷ,* Marc. I. 13. Nemo potest dubitare quin hi fuerint *boni spiritus.* vide Joan. V. 4. Act. VI. 15. et ita in multis aliis N. T. locis. Cui autem bono est hoc loco quaerere coa-

p) Hanc Marklandi explicationem refutat Valckenaerius libro citato p. 401. seqq.

ctas vocis πνεῦμα significationes (*Angelum*, cum statim sequatur *Angelus*; *inspirationem*, *Spiritum Sanctum*, *animam humanam* a corpore separatam) cum ad manum sit unice vera ex ipso Luca, et necessaria ex argumenti divisione?

Ex vocibus πνεῦμα et ἄγγελος explicatis, intelliguntur eaedem voces comm. 8°. (seu potius ex 8° intelligitur nonum) Σαδ-
284 δουκαῖοι μὲν γὰρ etc. *Sadducaei enim dicunt non esse Resurrectionem, neque Angelum, neque Spiritum*, (μηδὲ ἄγγελον, μήτε πνεῦμα, i. e. neque *bonum*, neque *malum* spiritum) *Pharisaei autem utrumque* (vel *utraque*) *confitentur*. Ubi *duae* species, *boni* et *mali* Spiritus, poni videntur pro Spiritibus *in genere*: unde *duae* res enumerantur pro *una*: Pharisaei *utrumque* confitentur: id est, *Resurrectionem* et *Spiritus*. Sed quia spiritus *duarum* specierum sunt; ideo *boni* et *mali*, ἄγγελοι et πνεύματα, pro *uno* genere vel praedicato, *spiritibus*, poni possunt. Ita *caelum et terra* pro *mundus*, Genes. I. et frequenter in Sacris Scripturis: secundum quod dici potest, „Deus creavit *Hominem*, „et *caelum et terram*; et servator est *utriusque*." Ubi quamquam *tria* sunt nominata, *duo* tamen sola, σχήματι διανοίας, intelliguntur, *Homo* et *Mundus*. Veruntamen, si malis ἀμφότερα ad tria referri, Chrysostomus ait, *Πῶς οὖν λέγει ΑΜΦΟΤΕΡΑ; ἢ ὅτι πνεῦμα καὶ ἄγγελος ΕΝ ἐστιν*; etc. Hinc suspicor Chrysostomum non intellexisse quid esset πνεῦμα hoc loco, dicentem πνεῦμα et ἄγγελον *unum* vel *idem* esse, cum lux et tenebrae non sint sibi magis opposita: nisi voluerit ἓν ea notione quam modo memoravi, pro *una* re, opposita *duabus*: ita ut ἀνάστασις sit *una* res, ἄγγελος et πνεῦμα non nisi *una*, duae species pro uno genere. Pergit Chrysostomus: *ἢ ὅτι οὐ μόνον ἡ λέξις περὶ ΔΥΟ, ἀλλὰ καὶ περὶ ΤΡΙΩΝ λαμβάνεται*. Paria fere Oecumenius. Hujus rei, nempe vocis ἀμφότερα *tria* notantis, clarum est exemplum in Phalaride (antiquo utcumque scriptore) Epist. XVIII. ad Uxorem: *περὶ δὲ τοῦ παιδὸς* (*οἶδά σοι χάριν*) *ὅτι σὺ ΑΜΦΟΤΕΡΑ, καὶ ΜΗΤΗΡ αὐτοῦ, καὶ ΤΡΟΦΟΣ, καὶ*
(291) *ΠΑΤΗΡ ἐγένου*· *filii vero caussa* (habeo tibi gratiam) *quod tu* UTRUMQUE, *et* MATER *illius*, *et* NUTRIX, *et* PATER *fueris*. Hic ἀμφότερα perspicue de *tribus* dicitur. Utcumque sumatur haec vox, sive de rebus *duabus* (quod verius puto) *Resurrectione* et *Spiritibus*; sive de *tribus*, Ἀναστάσεως, Ἀγγέλων, et Πνευμάτων (quod aliis forte verius videbitur), certum est neque negari potest, ἄγγελον hic esse *bonum spiritum*, πνεῦμα *malum*.

Cognito Sadducaeorum et Pharisaeorum dogmate de hac re, facile jam intelligitur locus D. Joannis XII. 28. ubi postquam Servator noster precatus esset Deum, ut *nomen suum glorificaret*, venit e caelo vox, *Et glorificavi, et rursus glorificabo.*
285 Hanc vocem articulatam fuisse, et ab omnibus auditam et intel-

lectam constat ex narratione Evangelistae, et ex iis quae dicit Jesus ver. 30. Pars vero turbae adstantis (*Sadducaei*), quae negabat Spirituum interventu aliquid effectum esse, dicebat, *tonitru esse factum*. Satis impudenter. *Alii* (nempe, *Pharisaei*) *dicebant, Angelus ei locutus est*. Utraque pars secundum dogmata sua. Locum Joannis jam relegas, et videbis ibi *Sadducaeos* et *Pharisaeos*, ubi nunc subticentur.

Sed redeo ad locum primo citatum: in quo, licet verba (πνεῦμα et ἄγγελος) explicata sint, in re tamen et sententia manet maxima omnium difficultas, et cujus praecipue caussa hoc negotium susceptum est: εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ, ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν· *quod si spiritus malus locutus est ei, aut angelus* (spiritus bonus), *ne repugnemus Deo*. Quid ais? eodemne ordine et jure sunt *spiritus malus* et *bonus?* num *repugnamus Deo*, si obsistimus homini agenti per impulsum *spiritus mali*, seu *Daemonii?* Si quis, cui πνεῦμα (*malus spiritus*) ἐλάλησε, regem suum aut magistratus ferro petere, patriam hostibus prodere, parentes vel liberos suos trucidare, aut religionem legibus stabilitam subvertere conetur; an θεομαχοῦμεν quando *tali* repugnamus, et ad poenam deposcimus? Hoc nimis absurdum est: et tamen ex his necesse est ut ita fiat; neque eludi potest. si enim haec verborum constructio et sententia obtineat, aeque θεόμαχοι erimus si repugnemus *cuivis* spiritui, sive ἄγγελος sit sive πνεῦμα, sive a Deo veniat seu a Diabolo. Ecce quantum faciat una parva distinctio, quam, si Novi Testamenti editor essem, sine scrupulo ponerem hoc loco: εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ· ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. Notissima est figura Aposiopesis, quando quis partem tantum sententiae profert, ceteram omittit, auditori vel lectori relinquens ex sensu et circumstantiis supplendam. velut hic suppleri potest, post αὐτῷ, vel τα- (292)
χέως φανερωθήσεται, *brevi apparebit*, vel, ἡ βουλὴ καὶ τὸ ἔργον τοῦτο καταλυθήσεται, *consilium et opus hoc dissolvetur*: vel tale aliquid. Scribae enim nihil hic definiunt, sed, ut in re nota, innuunt solum, et cetera synedrio supplenda linquunt.

Haec figura vulgatissima est, et a viris doctis saepe illustrata: pauca itaque solum exempla ejus, ut in re bene nota, ponam. Primum erit ex hoc ipso scriptore, Luc. XIII. 9. de ficu 286
arbore fructum non ferente: κἂν μὲν ποιήσῃ καρπόν· εἰ μή γε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν. Nostra versio: *And if it bear fruit*, WELL: *and if not*, etc. non male supplens. potuit quoque supplevisse, LET IT STAND. Εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν, verti debuit, *the next year* (vel, *against the next year*) *thou shalt cut it down*. ἔτος enim intelligitur (vide comm. 8.) ut apud Josephum Antiq. Jud. I. 11: sect. 2. ed. Huds. de Angelis quos Abramus hospitio excepit: ἤξειν ἔφασαν ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ, καὶ

εὑρήσειν αὐτὴν (Σάῤῥαν) ἤδη μητέρα γεγενημένην. Ubi εἰς τὸ μέλλον male vertitur *aliquanto post*. quod vitium correxisse potuit interpres, si illi in mentem venisset historia hujus rei quae narratur Genes. XVIII. et respicitur Rom. IX. 9. Apud Plutarch in Caesar. p. 714. A. κατέστησεν ὕπατον ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ, recte vertitur, *in proximum annum consulem creavit*. (et ita in Pompeio p. 644. E.) Sed hoc obiter. redeo ad ellipsin, seu aposiopesin. Xenophon Cyropaed. VIII. p. 237. E. in Oratione Cyri morituri: *Εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἱκανῶς διδάσκω οἵους χρὴ πρὸς ἀλλήλους εἶναι· εἰ δὲ μή*, etc. *Itaque si ego satis vos doceo quales vosmet erga vos gerere debeatis* [recte est:] *sin autem*, etc. Ita vertit et supplet interpres Leunclavius. potuit quoque, *facite sicut ego vobis praecipio*, post *debeatis*. Hunc Xenophontis locum non recte cepit Vigerus Idiotism. c. VIII. sect. vi. reg. iv. p. m. 295. Idem Xenophon Memorabil. lib. III. p. 762. C. pariter loquitur. Genesis XXIV. 49. ex Versione LXX: *Εἰ οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος καὶ δικαιοσύνην πρὸς τὸν κύριόν μου· εἰ δὲ μή*, etc. supple, *εὖ ἔχει*, vel tale quidpiam post *κύριόν μου*. Exempla hujus generis sunt ad manum ex Homero, Platone, Thucydide, Theophrasto, Aristophane, Polybio, Luciano, etc. Fuse de eo Casaubonus ad Athenaeum V. 2. p. 332. 333. Eodem modo et Latini. Cicero ad Attic. VII. 23. *De me autem ipso, tibi assentior, ne me dem incertae et periculosae fugae, cum reipub. nihil prosim, nihil Pompeio; pro quo emori cum pie possim, tum libenter. manebo igitur: etsi vivere. Quod quaeris, hic quid agatur* etc. Post *vivere* suppleri debet. Columella De R. R. XII.
(293) 7. de herbis quibusdam postquam condiantur: *deinde si tantum remiserint humoris, ut suo sibi jure* (i. e. succo) *ablui possint: si minus, superfusa dura muria lavantur*. Post *possint* intellige, *bene habet*.

287 Adeo autem frequentis usus est haec figura, ut mirum videri possit neque veteres neque recentiores interpretes eam hic perspexisse. Sed, si verum volumus, illos latuit hoc loco significatio vocis πνεῦμα *malus spiritus*; qua significatione incognita, non potuerunt hunc locum magis intelligere, quam ignorata ista aposiopesi: utrumque enim *simul*, prorsus necessarium erat ad mentem auctoris percipiendam. percepta autem significatione vocis πνεῦμα pro *malo spiritu*, facilis transitus erat ad rectam distinctionem, nempe, ut vitaretur absurditas quae vitari non potuit nisi ita distinguendo. Versio autem Anglica, verborum ordinem turbando etiam, reddidit haec plane non intelligibilia, et sine remedio reliquit. Posthac autem omnia constabunt, si distinguas et vertas, *But if an evil spirit hath spoken to him: or if an angel* (good spirit), *let us not oppose God*. Suppleri potest, *But if an evil spirit hath spoken to him, That will soon appear:*

vel, *His attempt will come to nought*: vel alio quolibet simili modo, qui sensui convenit: quales modi plurimi sunt, omnes incerti. Dilemma vero satis clarum est, et aliquatenus simile isti Gamalielis Actor. V. 38. 39. qui locus et ipse indiget explicatione: sed ea non est hujus temporis.

Summa eorum quae dicta sunt, est haec: Vox πνεῦμα in commatibus 8° et 9°, *necessario* significat *spiritum malum*, δαιμόνιον, eadem ratione qua ἄγγελος est *spiritus bonus*, cui opponitur. neque aliud quidquam significare *potest* hoc loco πνεῦμα, nisi D. Lucas adeo imperitus et male ab eruditione humana, vel a Spiritu Sancto instructus fuit, ut divisionem institueret quae rem dividendam totam non comprehenderet et exhauriret. Recta autem divisio in *malos* et *bonos*, in δαιμόνια seu πνεύματα, et ἀγγέλους, hoc loco necessaria est, quia Pharisaei credebant existentiam malorum aeque ac bonorum Spirituum, quod clare docet Matthaeus IX. 34. et Lucas hic narrat comm. 8°, ut lectorem praeparet hac praefatione ad id quod narraturus est comm. nono. Jam vero hoc, *Si malus spiritus locutus est ei, aut angelus, ne repugnemus Deo*, ut nunc distinguitur, sententiam continet absurdam, neque sensui hominum consentaneam, neque dogmatibus Pharisaeorum, Joan. X. 20. sed neque doctrinae Christianorum, Epist. Jacob. IV. 7. (*resistite Diabolo*): neque 288
praxi Servatoris nostri (Matt. IV. 1—11.), qui spiritui malo repugnabat, licet sciret illum permissione Dei locutum esse sibi, (294)
et tentationes admovisse Haec omnia incommoda vitantur una, et (ut mihi videtur) unica distinctione seu figura usitatissima, et sine unius literae mutatione, εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ· ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. *Si vero malus spiritus locutus est ei* (suppleri potest, ut supra): *aut* si *angelus, ne repugnemus Deo.* plane ut in eodem scriptore, Luc. XIII. 9.

Haec, quando audiebantur, facile intelligebantur a praesentibus, ex loquentis gestu, vel abrupta vocis continuatione: sed scripto commissa, obscuriora fiunt, quia silentium vel gestus non solent signis exprimi. Linea quidem tali——nos nonnunquam utimur ad abruptionem significandam. sed ea incognita, quantum scio, erat veteribus. Si ea uti liceret, statim appareret quod difficile est hoc loco: εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ—— ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν.

EPISTOLAE MARKLANDI AD D'ORVILLIUM

EX AUTOGRAPHIS DESCRIPTAE.

SIR,

Your civility to me at Amsterdam encourages me to ask a farther favour of you. You were mentioning a MS. Propertius which you have; if I do not ask a thing that is unreasonable or inconvenient to you, I should be very glad to have the collation of it, which I would take myself, if you durst trust it with me here; or if not, wherever else you think proper. You seemed to think that it is of no great value: it is possible it may be very modern, and yet taken from a good copy: such a one is Dr. Mead's, the collation of which my friend Mr. Wasse gave me; which, though it be of a very modern date, yet there are some things in it which I have not seen observed in any other MSS. For instance; in that passage, I. 3. vers. ult.

Illa fuit lacrimis ultima cura *meis:*

You know Heinsius conjectured *ultima meta*; the MS. has *ultima metu;* which plainly confirms Heinsius's emendation. So again II. 1.

Non haec Calliope, non haec mihi cantat *Apollo.*

I had long ago conjectured, *non haec mihi* dictat *Apollo,* and had determined (perhaps too boldly) to put it into my text; remembering that other passage of Propertius,

Tum mihi pauca suo de carmine dictat *Apollo;*

and that of Horace,

Fronde caput vincti cenant (l. *certant*) *et carmina* dictant;

and many others where the same phrase is used. It was a great pleasure to me to find my conjecture established by this MS. which has plainly *dictat Apollo.* Once more: in the same Elegy, v. 5.

Sive togis *illam fulgentem incedere* Cois:

You know what a great variety of readings there is in the MSS.;

but Dr. Mead's has, (if I remember right, for I have not the collation here,)

Sive illam Cois fulgentem incedere togis,

and in the margin *tectis*: which easily leads to the true reading,

Sive illam Cois fulgentem incedere textis.

Texta, you know, are *vestes*. *Nocturno relegens texta diurno*(296) *dolo*, as he says in another place, and so do other authors, whose testimonies I have observed in my margin: in another place, IV. 5. he uses the word *textura*, speaking of the same thing,

Eurypylique placet Coae textura Minervae.

Pardon the liberty I take in being thus impertinent: but I mention these places to shew my opinion, that modern MSS. often help us out where more ancient ones leave us in the dark. For this reason I shall take it as a singular favour, if you will think fit to let me have the use of it here: if not, I shall be far from taking it ill that you deny me it. In hopes of seeing you soon at the Hague, I am, Sir,

Your most obedient humble Servant,

Hague, Aug. 1, 1732. JER. MARKLAND.

Eruditissimo et Humanissimo Viro J. P. Dorvillio S. D. Jer. Markländus.

Remitto tibi, Vir praestantissime, Codicem tuum Propertii, cujus usuram tam libenter et humaniter mihi indulseras. Quam utilis mihi fuit, ostendet exemplar meum, quod una cum eo mitto, his proximis diebus Hagae comparatum; vitiosissimum quidem illud, sed cujus margini, ut fit, conjecturas meas, et explicationes aliquot otiosus, et propemodum sine libris adleveram. Duo alia exemplaria habeo, in quorum oris probationes conjecturarum et explicationes singulorum fere versuum adnotavi. Utinam haec ad manus fuissent! multo plura et potiora tibi misissem. Nunc (quoniam melitissimo nostro poeta te delectari innuis) stricturas has fidei tuae committo: enixe a te petens, ut cum nemine communices haec ossa carnibus suis nuda; et, ut tuo tempore et commodo, in Angliam mihi remittas hoc exemplar, quoniam annotationes quae inibi sunt, non alibi transcriptas habeo: quas tamen ut in Propertium tuum transferas, si lubet, et si tanti putes, juris tui facio.

De Marginalibus Viri Docti Observationibus quod scribis, gratias tibi ago. Aequum tamen puto ut rem tuo judicio permittam, quippe cum totus iste exscribendi labor tuus futurus sit. Si igitur tanti tibi videbuntur Observationes istae, mihi (297) quoque certe videbuntur, et gratum mihi feceris si eas mihi transmiseris: sin minus, et tempori et labori tuo consulas.

Conjecturam tuam Lib. III. El. XVII.

Tondens purpuream, regna paterna, comam,

libenter vidi. Certissimam emendationem appellassem, nisi diu fuisset quod eam in margine meo (si qua fides) habeo. Graeci quidem dicerent, *κείρειν τὴν βασίλειαν τοῦ πατρὸς αὐτῇ τῇ κόμῃ*, pro *σὺν αὐτῇ τῇ κόμῃ*: nec dubito quin Propertius (qui Graecus est poëta potius quam Latinus) ad eorum normam, data occasione, ita locutus fuisset. Sed si retineamus *purpurea coma*, necesse erit ut construamus *tondens regna*, quod omne ferrum duritie superat. Certissimam igitur puto tuam correctionem. De Amici tui mutatione, *Minoae figurae*, dubito: propter istud Lib. I. El. 2.

Teque peregrinis vendere muneribus:

quod eodem (et elegantissimo quidem) modo dictum videtur, et, nisi fallor, casu sexto.

Salivam mihi movisti ex eo quod Amstelaedami mihi retulisti: esse scil. in Anthologia Graeca inedita Epigrammata aliquot (praeter Salmasianum istud,) quae Propertius in Elegias suas transtulerit. Si quid hujusmodi observaveris, oro te ut mihi notum feceris. Est, nisi fallor, in Anglia exemplar unum (ad minimum) hujus Anthologiae: scisne ubi, aut penes quem? si enim invenero, totam avidissime percurram.

Cogor in Angliam ante destinatum tempus reverti. Ratio valetudinis meae, quae, ut nunquam optima, ita nunc incertissima est, hoc postulat. Dolet sane, quod ante expectatum abreptus doctissimos viros Burmannum et Drakenborchium insalutatos relinquo: proxima tamen aestate, si nihil improvisum se objiciat, hoc facere destino. Interea, vale, Vir ornatissime, et me tibi obligatissimum ex animo potius quam ex verbis aestima.

Dabam Hagae Comitum,
VII. Kal. Septembr. MDCCXXXII.

Quantum vero me beas de codice illo Guelferbytano! modo ne sit Codex iste Groninganus, quem olim tam accurate contulit Cl. Broukhusius: quod te suspicatum esse mihi dixisti. Si quid mihi in Angliam destinaveris, ita inscribendae erunt tuae literae: *To Mr. Markland, at Mrs. Strode's House in Cavendish Square, London, Angleterre.*

Clarissimo doctissimoque Viro J. P. D'Orvillio (298)
S. P. D. Jer. Marklandus.

Pauci tantum dies elapsi sunt V. C. ex quo literas tuas Kal. Decemb. Amstelaedami datas, et simul schedas Propertianas, et exemplar Miscell. Critic. rure positas accepi: ob quas omnia grates quam maximas tibi ago; dolens literas tuas menses tres absumsisse in transeundo fretum istud quod nos distinet, paucarum horarum negotium: quippe vix ante Idus Martias venerunt in manus Amici mei, nisi tamen is admonere neglexerit me rusticantem, et ultra C. M. pass. a Londino distantem; nam de superiore fasciculo, quem memoras, ne verbo quidem inaudivi; nec quo modo interciderit possum conjicere, aut ad indagandum illum, quo me vertam, scio. Forte tu mihi subvenire in hac parte poteris, si in memoriam possis revocare cui illum mandaveris. Interim, nisi nimis molestus sum, rogo me certiorem facias de eo quod in isto fasciculo continebatur. Pars solatii erit saltem rescivisse quantum perdiderim.

Adnotationes tuas in Propertium, et eruditorum Vestrorum Miscellanea summa cum voluptate perlegi; opus plenum optimo judicio et eruditione. Nescio quidem quibus observationes istas debeamus; nisi tamen me fallit conjectura, agnosco manum Cl. Burmanni in Latinis, et in Graecis P. Wesselingii. Quorumcumque sunt, dignas puto eo Nomine quod inter eruditos Vos Batavi ex renatis Literis semper tenuistis.

Ecce iterum grates ob specimen collationis Cod. Guelferbytani: quem non eundem esse cum Groning. video et gaudeo. A conjectura mea in Propertio *ulva* pro *unda*, recte et bono judicio dissentis. Abjectus *Tiberina unda*, est *juxta* undam Tiberinam, ut alibi lib. IV.

Lucus erat foelix hederoso consitus antro

est, *juxta* antrum. Locutio tamen mira videtur, quales multae Propertianae. Alia etiam hujus loci interpretatio esse potest, cujus in Notis meis mentionem faciam. Vale Vir eruditissime, et si quid tibi volupe efficere potero, credas velim non intra verba staturum esse meum demerendi tui studium et voluntatem.

Dabam Non. April. MDCCXXXII.

Viro doctissimo J. P. D'Orville S. P. D. Jer. Marklandus. (299)

Paucis abhinc diebus Literas tuas accepi, Vir Clarissime, et simul munus gratissimum, ut in scriptionis genere quod raro

admodum se mihi probat, *Vannum Criticam*. Et de judicio recto, atque eruditione (eximia ea quidem, nec protrita) quae per totum opus elucent, nihil dicam: neque enim ab hac maxime parte Liber tuus mihi censetur: Virtutem et Humanitatem istam tuam amo, quarum propositum est depravatum Hominis Animum corrigere, et simul patrocinari defunctis Heroibus, quorum rogis insultaverat et ossa calcaverat Sacrilegus. Honestissimae quidem caussae, et ingenuo atque erudito viro dignissimae. Tibi igitur non poenitendam clientelam devinxisti, omnes qui literas vel amant vel colunt: imo potius, omnes quibus humanitatis aliquid superest. Contra enim hujusmodi grassatores quivis Homo miles est. Nugas quidem ridemus: Malignitatem vero execramur. Simias ferimus, interdum et iis oblectamur: Viperae fustibus et saxis, ab omnibus, et nunquam non, excipiendae. Ita censebunt omnes Ingenui et bene morati, nec metuent, ne, dum ita censent, sibi obcrocitent centum pavones, vel tota grex absona de corte Junonia.

Quod de rebus meis scire aves, amice facis. Scito itaque, me frui otio, altissimo quidem, crebris tamen adversae valetudinis vicibus distincto. *Reverendi* Titulus, qua me infula decorasti, ad me non attinet: neque unquam, opinor, attinebit. Studium quidem nonnullum posueram in legendo Novi Foederis contextu. Hoc, aliter acceptum, ad Te, ab iis qui me norunt, vel non norunt, delatum reor. Conjecturae meae in Lysiam cum editione D. Taylor, qui tibi, opinor, non ignotus est, prodibunt.

Multum quaesivi, nec, distractis cunctis exemplaribus, possum adhuc comparare *Criticen*, poëma a Te, an a fratre tuo, scriptum. Dicor inibi, indiciis satis claris, acriter exagitatus, et locutionibus parum civilibus exceptus. Haec, an ita se habeant, nescio: nec credam ante quam videro: et postquam videro, ut maxime ita se habeant, condonabo.

Non ita pridem audivi Cl. Oudendorpium vestrum parare ἔκδοσιν Apulei Si tibi cum illo amicitiae nsus intercedat, notum illi facias rogo, penes me esse Varias Lectiones quasdam in Lib. primum Metam. et partem secundi, et undecimum integrum: quas descripsi ex exemplari D. Richardsoni, nuper praefecti Coll. Petrensis Cantabrigiae, qui eatenus cum Codice (quis iste, vel unde, non innuitur) contulerat. Habeo quoque aliqua inedita Casauboni in Apologiam, quae permissu D. Bentleii, exscripsi ex margine exemplaris quod Bibliothecae regiae donaverat, vel legaverat, Casaubonus. Haec cum nonnullis conjecturis meis hic illic sparsis, si tanti putet Cl. Vir. data occasione, lubenter transmittam. Vale Vir Doctissime et scribe me tui gregis.

Londini prid. Kal. Sept. MDCCXXXVII.

Viro Clarissimo J. Ph. D'Orville S. D. Jer. Marklandus.

Literas tuas XIII Junii datas Amstelaed. heri accepi, mihi tandem huc transmissas. Unde tam sero, inquis. Nescio quidem, et moleste fero. Brevi subsequentur Chartae: quibus perlectis, majores tibi gratias habiturus sum, quam maximas interim agens propter benevolentiam erga me tuam, cujus recordatio mihi jucundissima est.

Fasciculum quoque alterum, quem memoras, pridem accepi, una cum literis tuis, et *Critice*, luculento poëmate fratris tui doctissimi: cui, quod tam strenue patrocinatus es, pietatem et *φιλαδελφίαν* tuam amavi. Sed sane, quod ad me attinet, longe abest ut ullius defensoris indigeat Vir Clarissimus. Cum enim tam penitus animo infixum habeat Virgilii Aeneida esse perfectum opus, grates potius a me illi agendae fuerant quod tam leniter egerit mecum, qui, uti scis, in alia omnia eo.

Miror unde ortum habuerit inanis iste rumor Lipsiensis de suppresso Cl. Taylori tui Lysia, qui Vertumnum jam spectat, intra paucos dies in publicum proditurus. Conjecturae meae typis absolutae fuerunt usque ab initio Januarii proxime elapsi. Sed moram editioni injecit Dion. Halicarnassensis *Judicium de Lysia*, quod Orationibus praemittitur. Exemplar, prima quae sese obtulerit occasione, tibi, opinor, missurus est Cl. Editor, una cum conjecturis meis, quas, peto, meo nomine accipias: et, dum legis, oro te ut judicium subtile istud tuum paullisper obtusius geras. Ni faxis, *ἄμμες ἀπωλόμεθα*.

Dudum scis, opinor, sub prelo esse Max. Tyrium, ex curis secundis Cl. Davisii *τοῦ μακαρίτου*, impensis Virorum aliquot nobilium et Illustrium qui societatem *promovendae Rei Litera-* (301)
riae inierunt. Nescio an symbolam huic Editioni collaturus sim. Deterrent me, praeter innumera menda in contextu, tot lacunae quibus hiat Maximus, prout ex ipsa Argumentatione liquido apparet, et quibus animum advertisse non videtur Cl. Davisius in priore editione. Nescio quid in hac praestiturus sit. Notastine unquam in legendo isto Auctore mirum exemplum incuriae magni Dan. Heinsii (Dissert. XL. p. 417. ed. Davis.) in cujus Versione haec leguntur: „Primi mortalium, cum inventae non„dum essent naves—avem forte fortuna e caelo delapsam vide„runt, quae aquis innataret, aut aliquid e *navi* delapsum, quod „in summis fluctibus *subsideret*." Nonne hoc mirum est, aliquid e *navi* delapsum, cum in eadem sententia *nondum inventae essent naves?* aeque mirum Heinsium non vidisse pro *φόρτον* legendum esse *φορυτόν*. vide Hesychium. Dolet quod elegans haec, sed vaga versio (vel paraphrasis potius) Heinsii in hac

nitida Edit. servabitur. Mihi nequaquam placent hujusmodi Excursus magis quam Versiones, qui ingenium interpretis quidem demonstrant, sensum Auctoris incertum et obscurum, ne dicam *intactum* aliquando, immo saepissime, relinquunt. Non dubito quin idem censeas Tu.

Paratur quoque, uti me nuper certiorem fecerunt Cl. Taylorus et Tho. Bentleius, accurata et splendida Aeschyli editio, ex Codd. Mediceis, cum integro Is. Casauboni Commentario in Agamemnonem, hactenus inedito: et reliquis Stanleii ex Bibliotheca Regia Cantabrigiensi. Quis hanc provinciam suscepturus sit, non adhuc scio; monui tamen ut ad te recurreretur, qui egregia, nisi fallerer, in hanc rem adminicula praestare posses, si velles quoque. Recepi etiam in me de hac re ad te scribere, si vir aliquis notae Eruditionis, tibi forte minus cognitus, huic operi praeficiatur.

Apposite ad hoc ultimum quod dixi de viro *notae eruditionis*, in mentem venit quoddam in quo Amicitia tua mihi forte usui esse possit. Res ita se habet: Scripsi nuper ad Gul. Smith Amstel. bibliopolam, penes me esse Lucianum edit. Graev. in cujus marginibus multas conjecturas per totum opus diversis temporibus adpinxeram: has, si volupe foret Cl. Hemsterhusio, me illi transmissurum, sicut erant, cum ipsis exemplaribus. Rescripsit D. Smith (quas literas eodem die quo has tuas accepi) cl. Hemst. ab incoepto dudum destitisse; successorem vero in pertexenda editione nactum esse virum imprimis eruditum et industrium. Se vero obnixe petere ut exemplaria sine mora mitte-
(302) rem. Longe diversa res est, inquam: neque enim Luciani *Editori* cuilibet, sed *Hemsterhusio* ista promiseram, cujus eruditio et ingenium mihi perspecta sunt. Neque adeo stultus sum ut putem Hemsterhusium auxilio cujuspiam indigere; sed interdum κηπουρὸς ἀνὴρ, ut scis: et ex diversis conjecturis ad Veritatem via sternitur. Quin et ὑπομνήματα nuda, sine Rationibus aut ullis explicationibus, saepe subjeceram: quae Ille facile intellexisset, et, si proba, explicasset: alius forte non ita. Neque haec nunc dico ideo quia suspecta mihi sint ingenium et eruditio successoris, sed quia ignota. Fieri potest ut ipso Hemsterhusio doctior sit: fieri potest ut ex eorum numero sit qui perdendis bonis Scriptoribus operam Bibliopolis locant: a quorum hominum notitia et commercio quam longissime fugerem. Quare, nisi iniquum videar postulare, (et sane, si ita mihi videretur, nequaquam postulassem) hoc a Te peto, ut si Vir praedictus, sit ex Amicis tuis, vel notis etc. me certiorem facias: sin, ut Literis quam primum commodo tuo possis ad me datis, de eo omnino sileas. Non possum mollius agere: neque

quisquam Vir probus hanc cunctationem et ἀσφάλειαν jure mihi vitio verterit. D. Smith non rescribam antequam tuas accepero.

En tibi conjecturam unam alteramve in Lucianum. P. 492. T. II. ed. Graev. initio fere Navig. ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι ἀναπλέκονται. ἔς τε πρὸς τὸ ἐφηβικὸν ἐν Παλλήνῃ. οἱ πρόγονοι ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν etc. Ita legitur et distinguitur; nisi quod Interpres tollit plenam στιγμὴν post Παλλήνῃ. Tu vero qui Historiam Graecam calles, nostine quinam sint hi *majores* Atheniensium in *Pallene*, seu *Pallenenses?* Leges, sat scio mecum,—ἀναπλέκονται ἔς τε πρὸς τὸ ἐφηβικόν· ἔμπαλιν ἢ οἱ πρόγονοι ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γέροντας etc. *contra quam majores nostri* etc. Aegyptii, inquit, *pueri* nobiles comam religant, etiam ad puberem aetatem usque: contra, nostri *senes* hoc olim faciebant. Nota res ex Thucyd. lib. I. initio. ἔμπαλιν ἢ οἱ πρόγονοι, ut Hermot. p. 551. T. I. ἔμπαλιν ἢ ὁ τῶν Δαναϊδῶν πίθος. et p. 570. ἐς τὸ ἔμπαλιν ἢ ὁ Χρύσιππος. Vide et p. 462. Versu praecedenti pro Αἰγυπτίας scribendum opinor Αἰγυπτίοις.

Iterum Adv. Indoct. p. 389. καί τοι τὸ τῶν μυσῶν τοῦτο, διὰ πάντων τὸ πρᾶγμα ἦν. εἶδον γὰρ καὶ τὴν τοῦ Πύῤῥου εἰκόνα, καὶ ὅμως ἐπέπειστο etc. Loquitur de rege Pyrrho, cui persuaserant adulatores, se vultu similem esse Alex. Magno. Sed Daemonium sit oportet, qui aut Graeca aut Latina intellexerit. Lego: καί τοι τὸ τῶν μουσικῶν τοῦτο, ὃς διὰ πασῶν, τὸ πρᾶγμα ἦν· (εἶδον γὰρ καὶ τὴν τοῦ Πύῤῥου εἰκόνα·) καὶ ὅμως etc. atqui, inquit, quam maxima discrepantia et dissimilitudo erat inter vultus Alexandri et Pyrrhi: (sciens dico, utpote qui ut-i- (303) usque imagines viderim) et tamen etc. Sic T. I. p. 18. ὥστε τὸ μουσικῶν τοῦτο, ὃς διὰ πασῶν, εἶναι τὴν ἁρμονίαν, etc. et p. 490. εὑρήσεις γὰρ τὸ τῶν μουσικῶν τοῦτο, ὃς διὰ πασῶν, τὸ πρᾶγμα. et p. 605. καὶ τὸ τῶν μουσικῶν δὴ τοῦτο, ὃς διὰ πασῶν, ἐστὶ πρὸς ἄλληλα. Omitto alios Auctores.

Rursus T. I. p. 639. ἢ πολιορκίας σχῆμα (l. χρῆμα) δηλώσας, ἀναγκαῖον καὶ χρειῶδες ὂν, ἢ ἔτι πόλεων σχῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. Vox Συρακουσίων (vel Συρακουσῶν) redarguit frigidum istud et vagum ἔτι πόλεων, et monstrat proprium nomen loci delitescere. Non inspexi Thucydidem, qui mihi ad manus non fuit ex quo in conjecturam sequentem inciderim: sed quovis pignore ausim contendere Lucianum scripsisse Ἐπιπολῶν σχῆμα, et allusisse ad Thucydideam istius loci descriptionem. Supra quoque p. 629. meminit τοῦ ἐν ταῖς Ἐπιπολαῖς παρατειχίσματος. Conjeceram quoque χρῆμα pro σχῆμα: sed occupaverat ex MS. Graevius.

Crede mihi, vir doctissime, nec dubito quin tu probe cognitum habeas, Lucianum adhuc esse corruptissimum, etiam post

Magnum Graevium. Et tamen memini me olim audivisse cl. Bentleium dicentem, Graevium maximam partem mendorum emaculavisse. Ego persuasum habeo ne quartam partem abstulisse; quo magis doleo elapsum esse ex manibus Doctissimi Hemsterhusii.

Post tot seria, en rem tibi ridiculam! Apographum epistolae cujusdam quam anno proxime elapso ad Te scripseram, forte praeter morem meum servaveram. Nuper in eam conjectis oculis occurrebat importunum illud et *κακόζηλον τοτα* grex. Ridebam: quid enim aliud facerem? Peto igitur, ut, nisi dudum Veneris marito eam epistolam donaveris, ocyus inspicias; et, si Pavones meos Foemininos illic inveneris, arrepto calamo, sexum mutes et misellos hos *θλαδίας* in integram virilitatem postliminio restituas; ne ego, qui *totum* gregem uno ictu emasculavi, ipse ad verveces ableger.

In hac urbe me hiematurum arbitror. Si locum mutavero, reddam te certiorem. Interea literas tuas sic inscribas, *To Mr. Markland, at Mr. Gater's, an Apothecary in Winchester, Hampshire.* Vale, Vir Clarissime, et simplicitatem hujus epistolae si non amas, ignoscas saltem longitudini.

Wintonae, Nov. XXIV. MDCCXXXVIII.

Necdum finitus Orestes. Quaero a te, quem puto Graecae linguae esse peritissimum, an unquam observaveris Infinitivum Aorist. 1. usurpatum pro Infinitivo Futuri. Ex. gr. *Dico me hoc*
(304) *facturum esse*, an Graece verti possit, *λέγω ἐμὲ τοῦτο ποιῆσαι*, pro *ποιήσειν*, vel *ἂν ποιεῖν*, vel *ἂν ποιῆσαι*. [a]) Nonnulla exempla video in Lysia, et protuli aliquot ex aliis scriptoribus, et Joan. XXI. 25. Sed ex circumstantiis, aut Graecae linguae linguae genio, omnia ista suspicor vel mutari debere in *σειν*, vel *σεσθαι* (si Media sint:) vel deesse *ἂν* ante Infin. Aoristi primi. Si quid in hanc rem unquam notaveris, peto certiorem me facias. Iterum vale.

a) Obs. Miscell. Vol. IV. T. II. p. 286. *Dorville.*

INDEX
AUCTORUM VETERUM
EMENDATORUM VEL EXPLICATORUM
NECNON
ALIARUM RERUM MEMORABILIUM
IN
NOTIS AD SUPPLICES etc. etc. *)

A Doricum producitur p. 131.
α finalis in accusativis Atticis saepius producta, nonnunquam tamen correpta v. 57.
ἂν pro ἂν saepe invenitur v. 364.
ἀβρὸν et ἀδρὸν permutantur v. 860.
ἄγαλμα v. 1164. p. 97.
——— πόλεως *duces* v. 631. n.
ἁγνίζειν πυρὶ v. 1211.
ἀδικουμένοις *ob res injuste factas* v. 304.
ἀεὶ, non αἰεὶ, Attice v. 82. n.
Aeschylus Agam. 825. v. 525. Choëph. 773. v. 647. n. Sept. c. Theb. 492. v. 872. 675. v. 958. ἐπὶ ΘΗΒΑΣ v. 1221. Suppl. 573. v. 355. Fr. apud Athen. p. 187.
Aeschyli ed. nov. cum commment. ined. Casauboni in Agam. etc. p. 301.
αἶθος, αἶθον v. 208.
αἶσα quid v. 625.
αἴσσω trisyllabum v. 962.
ἀκάματος, ἀθάνατος etc. quare primam producant p. 164.
ἄλγος et Ἄργος permutantur v. 757.
Alexis Athenaei bis em. v. 564. n. Pollucis X. 17. v. 94. n.
ἀμφὶ sine substantivo vel casu v. 106.
Amphimacer in iambico versu locum non habet v. 858.
ἀμφότερα *tria* p. 290.
ἂν et αὖ commutantur v. 854.
ἀναβλέπειν τινι an Graece dicatur? v. 521.
ἀναίρειν, ἐκαίρειν χεῖρας v. 772.
Ἀνακόλουθον v. 1190.
ἀνάκτορον templum Cereris Eleusiniae v. 88.
Anapaestus pari sede v. 441. tertio loco v. 478. quarto v. 261. post

[*) Quae in hoc indice, ab Gaisfordo confecto, ex paginis 251—304. afferuntur, spectant numeros paginarum Gaisfordi, quos in marginibus Lipsiensis apposuimus.]

dactylum p. 166. 167. post tribrachyn ibid.
Anachronismus Euripidis v. 647.
ἀνδροκμῆτας v. 525.
ἀνὴρ βασιλεὺς v. 445.
ἀνορθοῦν *lapsum erigere* v. 1228.
Anthologia III. 6. p. 211. em. v. 969.
——— Reiskii p. 101. not. v. 1211.
ἀντὶ abundat v. 419.
Antiphanes Athen. XI. p. 471. C. v. 243. n.
ἀντιτίσασθαι v. 1143.
Antoninus Imp. VI. 43. em. v. 260.
ἀνύτειν subaud. ὁδὸν v. 1142.
Aoristi primi frequens significatio v. 614. pro plusqu. perf. p. 288. an aor. 1. inf. pro infin. futuri p. 303.
ἀπειστεῖν *non obedire* v. 389.
ἀποδαυλίζειν vox ignota v. 717.
ἀποκαυλίζειν v. 717.
ἀπορθοῦν *praevenire ne labatur* v. 1228.
Aposiopesis p. 291.
Apostolorum Acta v. 9. v. 90. ix. 35. p. 288. xiii. 48. p. 286. xxiii. 9. p. 289.
ἀποφαίνομαι voce media nunquam utitur Euripides v. 335.
Ἀππόλλων cum duplici π an nunquam scribatur p. 175.
Appuleii MS. p. 299. 300.
ἀπύω primam producit, secundam corripit v. 815. n.
ἄρα interdum primam producit v. 496.
Argivos non amabat Euripides v. 127.
ἀριθμητὸς *parvus* v. 969.
Aristides Panath. p. 170. em. v. 737.
Aristophanes Acharn. 162. v. 376. 400. v. 639. Av. 1012. p. 166. Eccles. 169. v. 1181. 570. v. 547. 624. p. 188. 671. v. 932. Lysist. 530. v. 454. 1056. v. 364. Nub. 647. v. 94. interpres notat. v. 1225. Pac. 245. p. 166. 1176. v. 1181. Ran. 964. v. 109. Thesm. 96. v. 364. 1217. v. 292. 720. p. 166. Vesp. 22. v. 109. 291. p. 188. 1225. v. 932.
Articulus v. Attici.
Articulus restitutus v. 1181.
Articulus nominibus propriis praefixus v. 702. rarissime in dativo sing. ibid. a Comicis nonnunquam omissus ante nomina appellativa. ibid.
Articulus praepositivus pro subjunctivo v. 858. vide Koën. ad Gregor. p. 111.
Articulus loco pronominis p. 261. pronomini subjunctus, irrisioni inserviens v. 110. saepe desideratur in N. T. ibid. in N. T. maximi saepe ad sensum momenti v. 940.
ἄσεις et ἄσει v. 952.
ἀσθενεστέροις *pauperioribus* v. 435.
ἄσσα pro ὅσσα v. 594. n.
ἀστῶν et αὐτῶν permutantur v. 355.
[Athenaeus p. 165.]
ἀτίζειν, ἀτιμάζειν permutantur v. 19.
Atque, statim, continuo p. 274. 277. 281. 284.
Atticae—multae locutiones sic falso dictae v. 295.
Attici in *accusativo solo* nonnunquam ponunt articulum πλεονάζοντα v. 306. in duali et plurali saepe revertuntur ad communem formam v. 898.
αὖ *iterum* v. 626.
Augmentum non abjiciunt Attici v. 728. et n.
αὐθέντης *interfector, auctor* v. 442.
αὐθεντία *auctoritas* v. 442.
αὔξειν πατρίδα, πόλιν v. 323.
Aurium apud veteres acre judicium p. 85.
ἀχρεῖον *pernicioosum* v. 299.

B.

Bacchius in quinto iambi pede vix invenitur v. 466.
βάμμα χεξικηνικὸν v. 1181.
βεβὼς *existens* v. 849.
βέλτερος usurpant Homerus, Hesiodus, et Aeschylus p. 187.
βελτίων non usurpat Aeschylus p. 187.
Bentleius refutatus v. 1088.
βλήματ' ἐν κύβοις βαλεῖν v. 330.
Boyleus in dissert. Phalaridea laudatus v. 350.
βραδίων non usurpant Attici p. 188.
βραχίων *vires* v. 478.

βραχίων comp. a βραχὺς non exstat v. 478.
Brodaeus in vocum quantitatibus saepe lapsus v. 64.
Brunckius alienas conjecturas pro suis adoptat v. 344. n.
Burneius laudatus p. 186.

Γ.

γ' hiatus vitandi causa saepe adhibetur v. 109.
γάνος *liquor* v. 1150. n.
γὰρ reddit rationem sententiae non expressae v. 8. 288. pro δὲ ponitur v. 8.
γενέσθαι et κεκλῆσθαι permutantur v. 913.
Genitivus causam denotans v. 838.
γεραιὸς media correpta v. 42.
γλυκίων semel in Tragicis reperitur p. 188.
Glossae p. 266.
γλώσσῃ et γνώμῃ permutantur v. 547.
Γοργόνα βλέπειν, ἀναβλέπειν v. 321.
γούνασιν v. 285. n.
Grammaticus Bodleianus MS. v. 32. n. G. Sangermanensis ibid.
Gronovius laudatus v. 280. p. 262.

Δ.

Δ et Λ permutantur v. 740.
——— Σ confunduntur v. 834.
δαιμόνιον malo sensu semper in N. T. p. 289.
Damoxenus Athenaei cit. p. 167.
Dawesius v. 1069. p. 166. 170. 186.
Δαναΐδαι v. 713.
δεῖ cum accus. et gen. v. 789. n.
δεκὰς *numerus* v. 219.
Demosthenes Philipp. I. p. 56. notat. v. 747.
Deos opinabantur veteres cum iis quos amabant colloqui v. 958.
δέρκειν *videre cum attentione* v. 179.
δεῦρ' ἀεὶ v. 786. n.
δεύτερος ἄλλος v. 872.
δὴ *scilicet* v. 477. 521.
δή ποτε *olim* v. 1097.
δημότας acc. pl. a recto δημότης Tyrtaeo ultimam corripit v. 677.
διὰ in compos. p. 287.
διὰ γλώσσης ἴέναι *loqui* v. 112.
διδόναι *dare velle* v. 740.
δικάζειν φόνον v. 154.
δίκαιος *insons* v. 222. δίκαιός εἰμι *debeo* v. 187.
δίκη *jus sepulturae* v. 530.
δίκης φάος v. 564.
Dio Cassius em. v. 495. n.
Dionysius Geogr. 613. em. v. 156.
διορθεύειν *ad normam veritatis exigere* v. 417. n.
Diphthongorum elisio v. 766. 786.
διώλεσαν restituend. v. ἀπώλεσαν v. 495. n.
δοκῆσαν absolute v. 129.
Dorica dialectus v. 35. 420. 781. 888.
Dorvillius reprehensus v. 109.
δρᾶν θεοὺς ὅσιόν τι *sacrificium facere* v. 39.
δύναιμ' ἄν locutio parum Graeca v. 136.
δωρουμένων *dare volentium* v. 875.

E.

E brevis esse nequit ante κτ etiam in fine vocis v. 87.
ἔγχος *exercitus* not. Musgr. v. 22.
Efficax, *gnavus*, *impiger* p. 266.
εἶδον *intelligo* v. 844.
εἶναι ἄν pro ἔσεσθαι v. 1044.
εἶναι ἐν φάει v. 200.
εἰς *in ordine ad* v. 62.
εἰς post verba motus subintelligitur v. 74.
εἰς πολλούς, ἐπὶ πολλοὺς v. 1066.
εἰσαῦτις postea v. 413.
εἶχον ἂν ἥσυχος *tacuissem* v. 305.
ἐκ τοῦ *quare* v. 131.
ἐκ τῶν πραγμάτων *e re nata* v. 747.
ἐκδικάζειν, ἐκδικεῖν v. 1215.
ἐκτείνειν, ἐντείνειν v. 745. ἐκτείνειν λιτὰς τοῦ γενείου v. 1205.
ἐκχέω aor. 1. subjunct. v. 772. n.
ἐλίσσετ' Ἄρτεμιν v. 1205.
Ellipsis vv. εὔχομαι, δότε etc. v. 2.
ἐμέθεν nunquam in Iambis p. 261.
ἐμπεδορκεῖν v. 1194.
ἐνισπεῖν, εἰπεῖν cum duplici accusativo v. 436.
ἐξαίρειν v. 581.
ἐξοισθήσεται vox rara v. 561.
ἔπαινος *elogium* v. 858.
ἐπαίρειν v. 581.
ἐπειδὰν nunquam cum indicativo v. 1112.

Epigoni v. 1224.
ἐπικεῖσθαι sequente accusativo v. 715.
Epicrates Athenaei VI. p. 262. em. p. 188.
ἐποίσειν, ἐπιφέρειν v. 1192.
ἑπτάστομοι πύλαι v. 401.
ἐραστὴς παίδων honesta locutio v. 1088. et n.
ἔργα *opera rustica* v. 420.
Ἐρεχθείδης λεὼς v. 388.
ἔρημος οἶκος v. 1133.
Ericius, ἐχῖνος p. 281.
ἔριδα nunquam pro ἔριν p. 261.
ἔρχεσθαι πόλιν i. e. *in armis* v. 523.
ἔστιν pro ἔξεστιν *licet* v. 436.
ἕτερος ἄλλος an nunquam dicatur v. 572.
ἕτος reticetur p. 292.
εὖ λέγειν *perite dicere* v. 299.
εὐαυγῆ, εὐαγῆ v. 652.
εὐθυντὴς *rector* v. 442.
Eupolis Moeridis em. p. 166.
Euripides sub diversis personis mores δημαγωγῶν sui temporis exprimit v. 413.
Euripides ad sui temporis περιστάσεις saepe respicit v. 321. Servos magni momenti personas inducit v. 639. a Comicis derisus v. 901. ab Homero dissentit v. 898. accusatus, defensus v. 248. 340.
Euripidis Androm. 196. em. v. 109. Bacch. 814. em. v. 109. ibid. 1148. defens. v. 1113. n. ibid. 1288. em. v. 1181. ibid. 1307. expl. v. 321. Electr. 246. expl. v. 151. ibid. 497. ex em. Scal. v. 110. ibid. 856. em. v. 321. Hecub. 491. em. v. 586. ibid. 1120. v. 905. Helen. 568. restitut. v. 189. Heracl. 805. corruptus locus v. 523. n. ibid. 227. em. v. 259. Herc. Fur. 1350. restit. v. 189. Hippol. v. 1001. em. v. 867. Ion. 1465. expl. v. 321. Iph. A. p. 261. 262. Iph. T. 499. illustr. p. 265. Cycl. 229. 266. e MS. v. 456. ibid. 397. v. 94. ibid. 232. em. v. 57. Med. 61. em. v. 436. Orest. 904. em. v. 555. ibid. 917. em. v. 1142. ibid. 1256. notat. v. 1012. Phoen. em. v. 692. ibid. 963. notat. v. 898. Suppl. p. 260. Troad. 59. em. v. 109. apud Clement. Alex. IV. p. 592. em. p. 189.
Euripidis ed. Brubach. v. 263.
εὐσεβεῖν v. 559.
εὐτρεπὴς et εὐπρεπὴς permutantur v. 392.
εὔχομαι reticetur v. 2.
ἔφυς *es* v. 292.
ἔχοντες *incolentes* v. 2.
ἕως monosyllabice v. 901.

F.

Fabularum quarundam interpretatio v. 925.
Formula praeconis ad concionandum citantis v. 438.

Z.

ζυγεὶς ὀρκίοισι, κλοπῇ, θεσφάτοις, εἰς εὐνὰν v. 220.

H.

ἡ prima persona, Attice, v. 484.
Haec Cicero utitur pro *imperio Romano* v. 1184.
Hardion laudatus v. 521. n.
Heraldus laudatus v. 469.
Hegelochus Tragoedus v. 901.
Herodianus V. xi. em. v. 715.
Herodotus III. 11. em. v. 57. III. 122. v. 504. V. 81. v. 1192. VI. 9. v. 932. VI. 85. not. v. 1222. VII. 35. tentat. v. 222. VII. 160. em. v. 79.
Hexameter versus Iambici formam habens p. 166. et n.
Hiatus v. 109. in fine senarii v. 586.
ἥκει εἰς ἀπαιδίαν i. e. ἄπαις ἔστι v. 170.
ἥκομεν μέτα pro μεθήκομεν v. 670.
ἦν ἀμιλληθεὶς pro ἠμιλλήθην, ἦν ἐξαρκέσας pro ἐξήρκεσε v. 195.
Holstenii MS. v. 83. v. 984. p. 131.
Homerus citatus p. 186.
Horatius p. 263—269. p. 271. Serm. II. vi. 55. em. p. 282.
ῆς pro εἶς terminatio Attica v. 666.
ἧσσον νέμειν v. 380.
Humare, quid sign. v. 935.
Hirdius in Marklandum praeter jus invehitur v. 650. n.

I.

Iambi fortuiti in scriptoribus prosaicis p. 165.
ἔδρυμα πόλεως urbis firmamentum v. 631. n.
Joannes S. x. 24. v. 89. xii. 28. p. 291.
Ionica lingua vetus Attica v. 295.
Josephi A. J. I. 11. 2. interpres notatus p. 292. Bell. Jud. II. 20. 7. expl. v. 183.
Isidorus p. 266.
ἰτέα quid v. 695.
Julianus vix scriptor Atticus v. 932.
Justinus II. 1. em. p. 285.
Juvenalis XV. 45. em. p. 267.

K. C.

Κάδμου πύργος διδύμων ποταμῶν v. 383.
Caesar em. p. 276. 272—285.
καθαιρεῖσθαι an dicatur in voce media v. 749.
καθίσταμαι πόλεμον locutio rarior v. 523.
καινὸς malo sensu v. 1032.
—— et κλεινὸς permutantur v. 593.
κακὸς saepius repetitur v. 245.
καλὸς primam corripit Attice v. 728. et n.
καλῶς cum cura v. 452.
Callichorus, puteus Atticae v. 392.
κάμψαι κακὰ v. 748.
καινὰν σαφὴς ἡλίου v. 650.
Capanei reliquiae cremantur v. 935.
Capaneus per jocum v. 496.
καπνόω fumo macero v. 496.
Casaubonus refellitur 1056.
κατήρης instructus v. 110.
κεῖμαι sum v. 665.
κείρειν φόνον v. 1205.
κεῖται ἔχων est habens v. 22.
κεκλῆσθαι et γενέσθαι permutantur v. 913.
Ceres πυρφόρος θεὰ v. 260.
κήρυξ, κῆρυξ v. 398.
Cicero Orat. I. 1. notat. v. 1145. ejusdem de metro effatum v. 263.
Kingius reprehensus v. 109.
Clarkius notatus v. 901. refutatus v. 293.
Clemens Alex. Paed. II. 4. p. 194. em. v. 228. II. 7. v. 546. Strom. p. 296. em. p. 255. 257. VI. p. 763. em. v. 1212.
Columna Duiliana p. 250.
Comparativa in ιων desinentia Attice penultimam producunt p. 186. seqq.
Consequi κιχάνειν p. 266.
Consonans geminatur metri gratia v. 901.
οἱ Κρεκοῦντες qui vinum potiuntur v. 18. 122.
Graecos species Graecis nunquam cognita v. 109. n.
Critias, poëma D'Orvillii p. 299. 300.
κρίνειν, διακρίνειν usitatius cum accusativo v. 296.
κτίσαι, ποιῆσαι v. 786.
κύτος κρίκοδος, etc. v. 1200.
κῶμος pro multitudine v. 390.

Λ.

Λ et A permutantur v. 659.
Lacedaemonios saepissime perstringit Euripides v. 187.
Lactantius III. 25. p. 276.
λαμβάνειν v. 1050. ὅρκον v. 1232.
λαμπρὸν metaph. ab aqua v. 222.
αἴρειν v. 608.
Latini antiquissimi literas non geminabant p. 250.
λεγόντων i. e. προλεγόντων vel ἀντιλεγόντων v. 230.
Literae C. et G. cognatae p. 266.
Livius I. 58. p. 276. II. 53. p. 286.
λόγοι, al. argumenta, al. rationes administrandae reip. v. 417. οἱ δύο λόγοι v. 486. λόγοι convicia v. 565.
Loci communes in Tragicis v. 238.
Lucas S. vi. 30. expl. v. 456. imitatur Atticos p. 287.
Lucianus p. 263. 301—303.
Lugere in Cereris sacris vetitum v. 290.
λῶ verbum vix Atticum v. 221.

M.

μαγγανεύματα v. 1110.
μανθάνω intelligo p. 167.
Martianus Capella em. p. 249.
μάτην falso v. 127.
Matthaeus S. x. 23. exp. v. 1142. xxviii. 17. p. 288.

Maximi Tyrii versio Heinsiana p. 301.
Melancthonis interpolatio v. 263.
Menander em. v. 1192. p. 187. Stobaei p. 276. v. 18. sive incertus em. p. 189. locus corruptus p. 190.
μετὰ abundat v. 1118.
Metaphorarum mixtio vix ferenda v. 222.
Metrum vix res imaginaria v. 263.
μὴ ζῴην formula v. 454.
μὴ οὐ Tragicis semper monosyllabon v. 248.
Militiae Atticae divisio v. 653.
Miltonus Parad. Amiss. II. 994. ex Nostri v. 116. Euripidem imitatur v. 650. n.
Modorum variatio v. 898.
Moschio Stobaei em. p. 189.
μ' οὐχὶ, μὴ οὐχὶ v. 348.
μυστήριον v. 470. n.
μυχὸς χθονὸς, μυχοὶ χθονὸς v. 545.

N.

νεκρὸς *mortuus*, ὁ νεκρὸς *cadaver* v. 940.
νέον, κακὸν v. 92. 1032.
Neptunus Deus Isthmius v. 1212.
Neutrum genus pro masculino v. 435.
Nicostratus Athenaei em. p. 166.
νομίζειν θεοὺς v. 732. et n.
Nomina propria a librariis permutata v. 713.
Nominativus pro genitivo absoluto v. 1190.
νόμοι et λόγοι commutantur v. 417.
οὐ Νοσοῦντα *insontem* v. 228.
Numerales notae in vocabula transierunt p. 275.
Numerus integer pro parte v. 755.
νυν encliticum v. 504.

Ξ.

ξενηλασία Lacedaemoniorum v. 187.
Xenophon Ages. in fin. em. v. 905. Hist. Gr. em. v. 699. v. 1064. Rep. Ath. em. v. 239.

O.

ὅδε pleonasticum v. 392.
Oeclides, Amphiaraus v. 925.
οἰκεῖν *administrare* v. 1251.
οἴκοθεν, *ipse, a seipso* v. 185.
οἰσθήσεσθαι v. 561. n.
ὅμοιον *tantundem est, nil refert* v. 1069.
ὅρκον διδόναι v. 1232.
οὐ γὰρ ἀλλὰ *etenim* v. 569.
οὐ μὴ cum futuro et aor. 1. subjunct. v. 1069.
οὐκ οἶδα v. 518.
οὐχ ἁγνός εἰμι, *polluam* v. 187.
οὔτι et οὔτε v. 535.
ὄχλος, *multitudo*, singulari numero a Tragicis semper effertur v. 411.

Π.

πᾶ Doricum vel Boeoticum v. 601.
παιὰν de re lugubri v. 975.
παῖς aliquando excidit v. 149. n.
παραβάται vel παραιβάται v. 655.
παρεῖται *laxatur* v. 1069.
παρεργάτης v. 426.
παρέσχεν *praestitit* v. 905.
παρέχειν ἑαυτὸν χρήσιμον v. 887.
πάσαις subint. ψήφοις p. 260.
πατέρος nunquam dicunt Tragici p. 261.
πάτριος et πατρῷος promiscue usurpat. v. 264.
Paulus S. ad Rom. vi. 19. p. 262. Rom. xiii. 11. p. 286. 1 Cor. xv. 29. v. 940. Ephes. iv. 26. v. 557.
πέλει vox poëtica a Tragicis usurpata v. 878.
Peloponnesus Πελασγία dicta p. 112.
πέπλον proprie vestis foeminarum v. 110.
περᾶν οὐδὲν *nihil efficere* v. 112.
Perilaus, Perillus p. 270.
περιοισθήσεται v. 561. n.
Petere ultro p. 268.
Philemon em. p. 256. 257.
πιστεύω *fidem profiteor* p. 286.
Plato Legg. II. p. 606. em. v. 932.
πλέον νέμειν v. 380.
Pluralis numerus pro singulari v. 550.
Plutarchus Numa p. 72. F. em. v. 201. Demosth. p. 854. em. v. 608.
πνεῦμα *spiritus malus* p. 289.
Poëta incertus em. p. 189. apud Clement. Alex. p. 258.
πόλεως iambus v. 481.
πόνηρος et πονηρὸς v. 548.
ποὺς *profectio, adventus* etc. v. 90.

Praecones non amabat Euripides v. 399.
Praepositiones ἐκ, ἀπὸ, διὰ saepe reticentur v. 496.
Praesens tempus pro imperfecto v. 30. 891.
Praeteritum passivum saepe activam habet significationem p. 287.
πρᾶξις *successus* v. 642.
πράσσειν πολλὰ v. 576.
πράττειν *sorte aliqua uti* v. 324.
πρέπειν *speciem habere* v. 1056.
τὸ Πρέπον Veteres diligentissime observabant v. 106.
Priscianus v. 398. p. 245.
προδιδόναι *ante dare* v. 350.
Pronomen interpolatum v. 344. n.
——— possessivum loco primitivi usurpatum v. 390.
Propertius I. 3. 5. p. 295. III. 17. p. 297. iv. 6. p. 266.
πρὸς duplicata v. 44.
προσφέρειν αὐδὰν, λόγον v. 600.
Proverbia v. 466. 520. 1084. n.
πυρφόρος θεὰ *Ceres* v. 260.
πῶς *quare* v. 147.
πῶς ἂν μτinam v. 796.

P.

Rarium, campus Eleusinis v. 30.
Reciprocorum doctrinam Clarkius luculenter tradidit p. 273.
Reiskius Euripidem plus aequo reprehendit v. 248. 340.
Religio veterum erga fontes et flumina v. 392.
Res pro persona v. 74. 173.
ῥυσσὰ non ῥυσὰ v. 50.

Σ.

Saepe et *Semper* permutantur p. 285.
σεμνὸς vox ab Euripide amata v. 584.
σὺγ' ἔχειν v. 513. n.
Singularis pro plurali v. 659.
Scaligero vix digna emendatio v. 257.
Scena dramatis ubicumque Chorus permanet, et ea semper immutabilis in eodem dramate v. 808.
σκοτεινὰ πράττειν *obscure degere* v. 324.
Sotion Athenaei VIII. p. 336. F. ex em. Valckenaerii citatus v. 1 7. tentatus p. 189.
Sophocles Aj. 1375. p. 259. Ant. 324. v. 94. Oed. Col. 340. p. 253. ibid. 771. v. 481. ibid. 1214. probante Brunckio, et fere Musgravio v. 19. Oed. Tyr. 3. v. 259. ibid. 80. v. 1145. ibid. 257. v. 590. ibid. 289. v. 364. ibid. 433. v. 594. et n. ibid. 721. p. 259. ibid. 1040. v. 749. ibid. 1250. v. 854. Philoct. 509. v. 594. n. ibid. 579. v. 364. ibid. 1088. v. 110. ibid. 1461. p. 208. Trachin. 369. v. 321.
Σπαρτοὶ quinam v. 578.
Σπάρτη ὠμὴ v. 187.
Spurii versus etc. quomodo in contextum irrepserint p. 270.
Statius Euripidem imitatur v. 764. 1077. laudatus, reprehensus v. 925. Theb. X. 876. ex em. Bentleii v. 578.
στέμματα Supplicum v. 259.
στῆναι εἴς τι v. 1012.
Stobaeus em. v. 860. n. Stobaei exemplaria Euripidis a nostris valde discrepabant v. 481.
στόλος *amictus* v. 1055.
στράτευμα, στρατὸς v. 601. et n.
Syllaba brevis ante duas consonantes quarum neutra est liquida producitur v. 646.
συμφορὰ *eventus* v. 611.
σὺν abundat v. 1118.
συνάπτειν subintell. μάχῃ v. 479.
Synizesis v. 901.
Supplices erga religio v. 359.
——— fabula quo anno scripta v. 1183.
Supplicum στέμματα v. 259.
σφριγῶντα v. 478. et n.
Schema διανοίας v. 45. 237.
——— effectus pro conatu v. 631. n.
Scholiastes Euripid. Hec. 570. em. v. 296.

T.

τὰ σὰ et τὸ σὸν v. 257.
τάδ' et τὰ σ' permutantur v. 456.
τάδε v. 1184.
τἀνθένδε *consequentia* v. 559.
Taylorus reprehensus v. 1112. n.
ταὐτολογία Tragicorum v. 245.
τάχιον raro vel nunquam usurpant Attici p. 190.
τέγξω et τεύξω permutantur v. 978.
τείνειν φόνον v. 672.

τέκνον vox blandientium v. 282.
——— vocis quantitas v. 293.
τελεῖν subaud. ὁδὸν v. 1142.
Teles Stobaei em. v. 874.
τεμεῖν κίνδυνον v. 1205.
τέμνειν φίλια, ἀρθμὸν, ὅρκια, σπονδὰς v. 376.
Temporum mutatio v. 1171.
Tempus subauditur v. 1145.
τέος nunquam in Iambis p. 262.
Tertulliani I Cor. xv. 29. interpretatio v. 940.
τι vocilae usus v. 288.
τί γὰρ πάθω v. 257.
τιμόπτολις ut σωσίπολις v. 376.
τίνι τρόπῳ, *quare, quamobrem* v. 147.
τις et ὅστις v. 849.
τιτρώσκειν φόνον v. 1205.
τόδε quomodo utitur Euripides v. 432.
τολμᾶν cum alio verbo modi infinitivi v. 882.
τότε *olim* v. 551.
του et τῷ pro τινὸς et τινὶ an θηλυκῶς usurpata p. 261.
Tragici non solent dicere ὦ φιλτάτη μοι, sed ὦ φιλτάτη solum, nisi aliam vocem addant v. 332. in Iambis non eandem sibi sumebant licentiam quam ceteri poetae v. 646. veterem Atticam loquelam sequebantur v. 702. libenter vitant concursum literarum ν, et ε p. 259.
Tragicus apud Clement. Alexand. I. p. 340. em. v. 109.
Tragula, teli genus p. 271.
Tribrachys in heroico hexametro v. 901.
τρόπαιον Διὸς, non Διὶ v. 647. τρ. ἵστημι, τίθημι ibid.
τρῶμα, τραῦμα v. 848.
τύραννος *rex*, bono sensu v. 166.
τύχας *infortunia* v. 591.
τύχη et ψυχὴ permutantur v. 622.
τῶς *sic*, v. 1145.

T.

ὑπὲρ *propter* v. 1125.
ὑπὸ cum tribus casibus eandem rem exprimentibus v. 919.
——— *propter* v. 1125.
ὑπὸ causam denotat v. 420.
ὑψηλὸν αἴρει *laudibus extollit* v. 553.
Verba in duos versus divisa v. 277.
Verba innumera apud Graecos non inveniuntur in voce media v. 749.
——— *gestus*, saepe nihil volunt praeter *esse*, vel *existere* v. 22.
——— composita saepe regunt casus suarum praepositionum v. 988.
Verbum praegnans v. 340. 991. 1205.
Veteres figmentis et παραλογισμοῖς se consolabantur v. 925.
Vigerus notatus p. 292.
Vitringa laudatus v. 283.
Ultima accus. plur. in prima declinatione simplicium producitur v. 677.
Vocalis brevis in fine vocis ante ρ inceptivam producitur v. 94.
——— ante duas consonantes quarum neutra est liquida v. 984.
Vocalis elisa sonum non amittebat v. 901.
——— longa finalis ante vocalem brevem in metro Anapaestico corripi potest v. 48.

Φ.

φέρει εἰς ὄκνον, αἰσχύνην etc. v. 295.
φηλούμενοι v. 243.
φθάνω. οὐ φθάνω—καὶ. etc. *simul ac* v. 1219.
Philo Judaeus v. 594. p. 263.
φίλτατος v. Tragici.
φόβους et δόμους permutantur v. 225.
Phocylides, qui vocatur, cit. v. 228.

X.

X et *K* permutantur v. 1181.
Charisius p. 248. 258.
χθὼν i. q. πόλις v. 2.
χλανίδιον *vestis virorum* v. 110.
χλωρὸν *pallidum* v. 599.
χρόνος subauditur v. 1145.
χρυσοκόμας Apollo v. 975.

Ψ.

ψόγοι et λόγοι v. 556.

Ω.

ᾠδὰς *materiem carminum* v. 1225.
ὡς pro εἰς v. 321.
ὥστε subintelligitur v. 378. 535. 844.
——— abundat v. 581.

INDEX
IN P. ELMSLEII CENSURAS.

Aeschylus.
- Choëphorae 253. 244. 259. 262. 266.
- Persae 255. 259.
- Prometheus 218. 255. 244.
- Septem ad Thebas 221. 228. 255. 259. 262.
- Supplices 213. 261.
- Fragmentum 248.

Andocides 232.

Archilochus 240.

Aristophanes.
- Acharnenses 214. 215.
- Aves 215. 221. 248.
- Ecclesiazusae 215. 221. 246.
- Equites 215.
- Lysistrata 221. 259. 247.
- Nubes 221. 246.
- Pax 254.
- Plutus 214. 215. 246. 253.
- Ranae 214. 215. 221. 222.
- Thesmophoriazusae 215. 221.
- Vespae 215.
- Fragmentum 218.

Athenaeus.
- Alexis 214.
- Antiphanes 253.
- Plato 254.

Euripides.
- Alcestis 232. 238. 243. 254. 264.
- Andromache 213. 217. 238. 242. 252.
- Bacchae 213. 214. 217. 238. 259.
- Cyclops 221. 239.
- Danaes fragmentum spurium 240.
- Electra 212. 214. 234. 238. 240. 251. 256. 261.
- Hecuba 211. 213. 253. 258. 263.
- Helena 213. 217. 229. 235. 238. 240. 251. 264.
- Heraclidae 212. 213. 217. 219. 225.
- Hercules 217. 229. 235. 240. 241. 248. 256. 267.
- Hippolytus 222. 255.
- Ion 213.
- Iphigenia Aulidensis 214. 222. 235. 239. 246.
- Iphigenia Taurica 212. 213. 216. 219. 220. 222. 225. 255. 258. 240. 246.
- Medea 229. 243. 244. 247.
- Orestes 212. 214. 229. 238. 246. 255.
- Phoenissae 212. 214. 219. 221. 228. 235. 238. 246. 247.
- Rhesus 239. 242. 261.
- Supplices 212. 214. 216. 237. 238. 239.
- Troades 212. 230. 254. 235. 238. 239. 240. 263.
- Fragmenta 235. 254.

Eustathius 244. 245.

Hesiodus 231.

Hesychius 245. 248. 262.

Inscriptio Chandleri 260.

Menander 214.

Plato 253.

Scholiastes Aristophanis 221.

Sophocles.
- Aiax 224. 237. 248.
- Antigone 221.
- Electra 222. 235.
- Oedipus Coloneus 212. 215. 216. 219. 221. 222. 241. 260.
- Oedipus Tyrannus 216. 235.
- Philoctetes 214. 235.
- Trachiniae 213. 220. 235. 246. 267.

Thucydides 253.

ἀΐσσω 260.
ἀλλ' εἶεν 254.
ἀλλ' εἶμι 254.
ἄλλος ἕτερος 218.
ἀμφὶ 218.
ἀπαντήσω, ἀπαντήσομαι 254.
ἀρῶ 254.
δμαθεὶς 216.
δύσχειμος 259.
δύσχιμος 259.
ἐφύγην 248.
ζωὴ 264.
ζῷον 260.
ζῶος 260.
ἦα 252. 253.
ἦειν 253.
ῑ dativi singularis tertiae declinationis an elidatur 236.
ἴστε που 213.
κατάδρυμμα 212.
καταθανεῖν 261.
κατὰ ταυτὸ, κατὰ ταυτὰ 246.
καφθίμενος 261.
κεῖσθαι 211.
κηδαίνω 250.
Κραναΐδαι 250.
κρυβεὶς, κρυφεὶς 248.
κυδαίνω 250.
ὅδε 212.
οἶδατε 221.
οἴσθά που 213.
ὀρυγήσομαι, ὀρυχήσομαι 248.
οὐ μὴ 221. 222.
πάλιν. αἰτεῖν πάλιν 213.
φεύμενος 240.
στολμὸς 262.
στόλος 261. 262.
σφᾶγιᾶ 223.
ταφάσσειν 217.
ταυτὸ 245. 246.
τε an secunda pedis trisyllabi syllaba esse possit in trimetro 214.
τε — δὲ 230.
τεθνᾱὼς 216.
τεθνεὼς 216. 233.
τίς, τὶ in initio trimetri vel sententiae 266. 267.
τοῖσι pro τίσι 213.
ὕβρεις 217.
ὑπαντᾶξ 244. 245.
χαίρομαι 240.
χέω futurum 254.
ψυγεὺς 284.

Accusativi tertiae declinationis in ᾱ et ην 221.
actores duarum partium 215. 216. 242. 243.
adverbia superlativi gradus in ῶς 260.
aoristi secundi passivi 248.
Cecropidae 251.
chorus tragicus 229. 230.
correptio vocalis ante μν 235.
crasis 249.
Datismus 240.
Euripidis editio Genev. a. 1602. 223. 224.
futura secunda passiva 248.
Liebelismus 240.
participia plura sine copula 219.
plusquamperfecti forma antiqua ἐπεπόνθετε 247.
productio syllabae brevis ante mutam cum liquida in fine vocabuli et in verbo composito, si in ipsam iuncturam cadit 234. 235.
prosodia accusativorum nominum in ευς 212.
senarii tragici in duas partes aequales divisi 236 — 241. ἄν, γὰρ, δὲ, μὲν, τε, τις raro secundam tribrachi vel dactyli syllabam efficiunt 214.
Toupius, I., 206.

Ge 36.249
Euripidis Supplices et Iphigenia in
Widener Library 001891195
3 2044 085 113 694